MICROSCOPUL ELECTRONIC
în țara noastră

In scurgerea timpurilor, cu minunatul său avînt de a descifra adevărul, omul și-a dat seama că în lumea care îl înconjoară există aspecte pe care cu ochiul liber nu le poate percepe. Și atunci, din zelul minții omenești, în mijlocul secolului XVIII-lea se naște o minunată invenție: microscopul optic.

Particolele de dimensiuni sub 0,0001 mm, însă, nu puteau fi prinse de microscopul optic. Ori, dincolo de aceste limite se găsește o lume interesantă, atît a naturii vii cît și a naturii moarte. Așa că, încununare a unei noi strădanii febrile, omul descoperă microscopul electronic. Între anii 1932—1934 se construiește primul microscop electronic, iar în anii următori, în mai multe țări se dezvoltă industria de microscoape electronice.

Deosebirile dintre microscopul optic și cel electronic sînt numeroase, atît ca principiu de funcționare, cît și ca rezultate obținute. Esențial este că, în timp ce microscopul optic folosește ca sursă de lumină razele luminoase, microscopul electronic folosește fascicole de electroni. Drept lentile, în microscopul electronic sînt utilizate cîmpuri electrice sau magnetice și se lucrează la vid. Cu ajutorul microscopului electronic, imaginile sînt mărite foarte mult și ochiul poate vedea particole de dimensiuni pînă la 0,0000001 milimetri.

Prin introducerea microscopului electronic, în multe domenii ale științei s-au făcut progrese uriașe. Astfel, în medicină, s-au putut analiza detalii de structură a microbilor, reproducerea lor, acțiunea antibioticelor asupra microbilor, diverse reacții chimice ale celulei și multe altele. Virusuri și microbi au fost prinși în capcana electronilor și microscopul, docil în mîinile experimentate, a smuls enigmă după enigmă din țesătura intimă a acestor vrăjmași ai omului.

În țara noastră funcționează microscoape electronice în Institutele de cercetări științifice, ca, de pildă, Institutul de Inframicrobiologie al Academiei R.P.R. și Institutul „Dr. I. Cantacuzino", folosite cu succes în studiul agenților bolilor infecțioase.

Iată virusul gripei, surprins pînă la cele mai fine detalii de către microscopul electronic al Institutului de Inframicrobiologie. Și nu un oarecare tip de virus! E chiar virusul gripal A2, care ne-a pricinuit necazuri în epidemia de gripă din vara anului 1957 și iarna aceasta.

Tot aci, în Institut, microscopul electronic a mai fost utilizat cu succes și în diferite alte cercetări, de pildă, în studiul virusului care provoacă parotitita epidemică (oreilon), pentru virusul ornitozei — boală care se manifestă în special sub formă de pneumonie — ca și pentru alți agenți ai bolilor infecțioase.

În sprijinul cercetătorilor din domeniul agriculturii, Institutul de Inframicrobiologie a folosit microscopul electronic la analiza virusului mozaicului tutunului și al cartofului.

În camera specială, care îi este rezervată, microscopul electronic al Institutului „Dr. Cantacuzino" a dezlegat și el probleme grele, unele chiar pentru prima oară în lume, probleme rezolvate, care au devenit tot atîtea documente prețioase în lupta cu boala Aici, bătrînului microb al tuberculozei care-și plimbă veninul prin lume de atîta amar de ani i-au fost smulse multe taine din structura sa intimă.

Și aceste realizări nu sînt decît începuturi. Perspectivele de lucru ale celor două Institute pentru descifrarea tot mai completă a lumii virusurilor și microbilor sînt în plină dezvoltare.

Dr. Sanda BIBERI MOROIANU

Microscopul electronic de la Institutul de Inframicrobiologie din București.

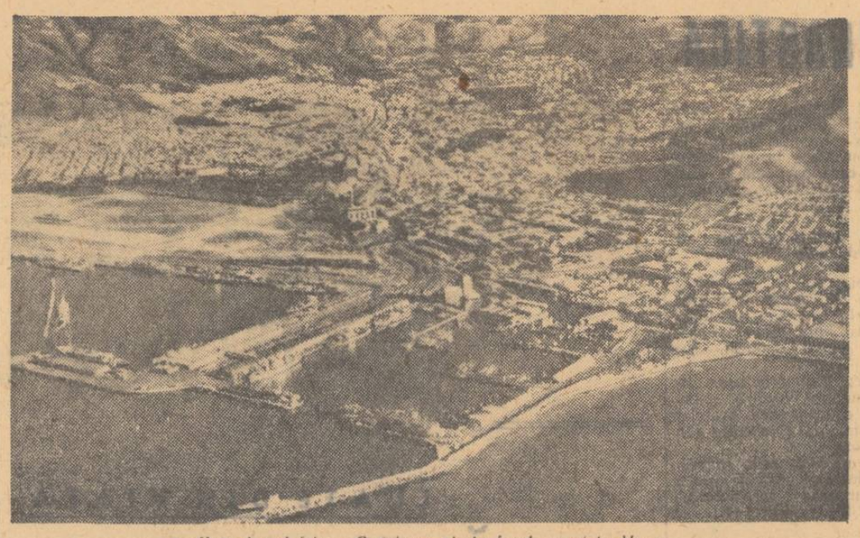

Orașul sudafrican Capetown și, în fund, muntele Masa.

Ochelari fotosensibili

Numeroși specialiști din toate colțurile lumii se străduiesc să vină în ajutorul nevăzătorilor prin construirea unor aparate speciale. Rostul acestor aparate este de a crea — celor care le folosesc — posibilități de orientare în spațiu, de cunoaștere a obiectelor și fenomenelor. Se cere, în același timp ca aceste aparate să influiențeze pozitiv activitatea nervoasă superioară, compensînd lipsa vederii. Pînă acum erau cunoscute unele aparate (sistem radar) care prin construcția lor transformau pe nevăzător într-un element pasiv, de înregistrare mecanică și limitată a fenomenelor din lumea externă.

Nu de mult, un grup de cercetători romîni în frunte cu dr. Ivan Popovici din Cluj și Dorin Damaschin, lector la Facultatea de Psihologie a Universității „C. I. Parhon" din București au creat — pentru prima oară în țară — un dispozitiv care rezolvă în mod fericit problema fundamentală: compensația. Autorii au denumit dispozitivul — dat fiind faptul că a fost adoptat la locul unde în mod fiziologic este plasat organul vizual — „ochelari fotosensibili". Ochelarii sînt prevăzuți cu o cască auriculară pentru o singură ureche și un vibrator electronic introdus chiar în ochelar.

Care este principiul pe baza căruia funcționează aparatul? Construcția și funcționarea aparatului se bazează pe fenomenul fotoelectricității, folosind celula de seleniu (care are maximum de sensibilitate pentru lumina verde și albastră, apropiindu-se de sensibilitatea ochiului omenesc). Este știut că încă la sfîrșitul secolului trecut, savantul rus Stoletov a descoperit legătura între lumină și curent electric, făcînd cercetări sistematice privind fenomenul fotovoltaic la celulele fotoelectrice de seleniu. În cazul „ochelarilor fotosensibili", prin folosirea celulei de seleniu, se transformă lumina în sunet. Curenții continui, variabili și proporționali, care iau naștere în celula fotoelectrică sub acțiunea luminii, sînt puși în evidență de vibrațiile acționate de un vibrator electronic. Apoi, cu ajutorul unei căști auriculare, nevăzătorul percepe sonor lumina și obiectele luminoase.

Experiențele care s-au făcut cu nevăzători de diferite vîrste au dat rezultate deosebite. S-a constatat că persoanele care au folosit „ochelarii fotosensibili" au putut aprecia înălțimea clădirilor și numărul etajelor la distanță de zeci de metri, au putut indica cu precizie locul unde este plasată fereastra, ușa etc. De asemenea, s-a făcut citirea literelor mari negre (de cel puțin 4 cm.) pe un fond alb.

Aparatul construit are o mare importanță pentru nevăzători nu numai pentru orientarea în spațiu. Folosirea lui are o influiență asupra psihicului și personalității nevăzătorului (prin fixarea aparatului pe cap sînt antrenate mișcările complexe ale capului în percepția realității, mișcările capului sînt sincronizate cu sunetul pe direcția obiectului etc.).

Autorii „ochelarilor fotosensibili" lucrează în prezent la o serie de perfecționări în dispozitivele tehnice, al căror scop final este citirea literelor și stabilirea distanței pînă la obiect în orientare. Pentru aceasta, ipotezele pleacă de la fenomenele analoage vederii în spațiu, folosindu-se de acționarea simultană prin două lentile care să realizeze convergența la distanțe date. De asemenea, se urmăresc îmbunătățiri prin crearea unui sistem de amplificare care ar putea ajuta citirea literelor de mărimea celor pe care le întîlnim în ziare și reviste.

Th. MARCAROV

Un nor ce se... mulge

Capetown, marele oraș din sudul Africei, duce o acută lipsă de apă potabilă. În căutarea unui remediu, un grup de meteorologi au propus o soluție deosebit de originală.

Orașul este așezat la poalele Muntelui Masa înalt de 1082 m. Numele curios al masivului se datorește podișului perfect plan al muntelui și care seamănă aidoma unei mese. Deasupra Mesei se așterne cu o regularitate cronometrică un nor alb, care a fost denumit, cum e lesne de înțeles, „față de masă".

„Fața de masă" conține, fără îndoială, mai multă apă decît ne-ar trebui", și-au dat cu părerea cîțiva oameni de știință. Ar trebui găsit doar mijlocul pentru a se „mulge" acest nor.

Observatorul are impresia că norul rămîne pur și simplu suspendat pe partea superioară a muntelui. Dar aparențele înșeală. În realitate, picăturile minuscule de apă, al căror diametru este de numai 0,05 mm, sînt împinse mereu mai departe de vînt și înlocuite de alte picături, astfel că norul se înoiește la fiecare 10—20 minute. Tocmai datorită faptului că „fața de masă" este practic inepuizabilă a arătat că „mulgerea" norului ar fi deosebit de rentabilă.

Dar cum anume?

S-a constatat de curînd că cele mai mici obstacole, ierburile și tufișurile de pe platou absorb foarte multă apă din nor, chiar atunci cînd nu plouă. Acest fenomen a indicat soluția. Umezeala „feței de masă" ar putea fi condensată pe scară mare cu mijloace ieftine: simple plase de sîrmă cu ochiurile foarte dese, lungi de cîțiva kilometri.

Această afirmație a meteorologilor a fost întîmpinată cu neîncredere de edilii orașului care au refuzat, bineînțeles, investițiile necesare, deși calculele au arătat că în acest fel se poate obține în medie, zi de zi, cantitatea de 14 milioane litri de apă.

Pentru a-i convinge, pe platoul Mesei au fost ridicate experimental cîteva garduri de sîrmă, avînd suprafața de 15×3 m. Cu această ocazie s-au făcut constatări ce întreceau toate așteptările: în primul rînd s-au obținut cantități imense de apă prin condensare nu numai în timpul verii, ci chiar iarna. Pe de altă parte, deoarece fiecare picătură de ceață poartă și un grăunte de sare din apa de mare, apa obținută poate fi imediat băută, fiind incomparabil mai bună decît apa de ploaie.

DE TOATE

KEGLIUCIN — MORSA SÎNGEROASĂ

Lîngă țărmurile Ciuhotcăi trăiesc niște morse care în limba ciuhotcă se numesc „kegliucin". Această morsă are o forță uriașă și trăiește izolat, neemigrînd cu celelalte morse. Ea se hrănește cu foci, dar învinge chiar și ursul alb. De obicei, ursul alb se furișează de la spate, spre morsa întinsă pe gheață sare asupra ei și, apucînd-o de bot, trage spre sine capul morsei, încercînd să-i frîngă șira spinării. Nu are însă forță suficientă ca s-o biruie și în cele din urmă îi cade victimă.

Kegliucin pîndește urșii albi sau pe vînători sub gheață, în locurile unde există spărturi. Spinarea sa se acoperă cu o poghiță de gheață și animalul respiră cu prudență. Cînd victima îi atinge spatele, el se cufundă fulgerător în apă și omul sau ursul cade în apă. Fiara își cuprinde victima cu înotătoarele, cu colții o strînge la piept și îi sfarmă oasele.

Kegliucin nu reprezintă o varietate aparte de morse, ci este o morsă care de la o vîrstă fragedă n-a dus un mod de viață asemănător cu morsele obișnuite, mamifere foarte liniștite. Se întîmplă ca puiul de morsă să-și piardă mama. La început el flămînzește, el nu-și poate procura moluște și de aceea se hrănește cu pești mici, crabi. Iar apoi, morsa, după ce crește începe să vîneze animale mai mari, de pildă foci. Astfel, din puiul de morsă crește o fiară uriașă, sîngeroasă.

UN NOU TIP DE TELEVIZOR

Pe perete atîrnă un tablou. Vă apropiați ca să-l admirați mai bine însă pe neașteptate imaginea pe care o reprezintă dispare pentru a face loc alteia și apoi iar alteia. Vă uitați împrejur gîndindu-vă că ar fi vorba de un aparat de proiecție. Dar n-ați ghicit. Este vorba de un nou tip de televizor.

Așa va arăta televizorul pe care-l vor produce fabricile de specialitate sovietice și care va avea elemente din semiconductori (vor înlocui lămpile electronice) și un tip plan de tub de televiziune.

DE CE?

...bobocul de rață imediat ce iese din ou simte nevoia să se îndrepte spre apă în timp ce puiul de porumbel se lasă „întreținut" de părinții săi mult timp pînă la „majoratul" său?

...vițelul în ziua nașterii sale poate să stea pe picioarele sale, în timp ce puiul de tigru este mult timp incapabil să stea pe picioarele sale, apoi să meargă sau să fugă?

...o ursoaică de 800 kg. dă naștere unui ursuleț ceva mai mare decît un șoarece, în timp ce un porc spinos din America, cîntărind circa 6 kg., dă naștere unor pui a cîte 500 grame, care după două zile se urcă în copaci?

...puii de vrabie cînd ies din ouă încep să țipe după mîncare, sînt diformi, golași (n-au puf), foarte debili și urîți, în timp ce puii de găină, imediat ce părăsesc ouăle, încep să ciugulească, sînt sprinteni, veseli și acoperiți cu puf?

...șoricelii albi de o zi sînt atît de diformi și nu seamănă cu părinții lor, în timp ce puii de cobai care au tot vîrsta de o zi nu se deosebesc de părinții lor decît prin mărime?

Deocamdată, la întrebările de mai sus știința n-a putut răspunde. Poate într-o zi...

CENTENARUL UNEI UZINE CU RENUME MONDIAL

Pizen, unul din cele mai cunoscute orașe din R. Cehoslovacă, e renumit nu numai prin berea sa, dar și prin mașinile ce se fabrică în acel oraș. Și berea și mașinile din Pizen — strunguri și locomotive, turbine și escavatoare — sînt exportate în numeroase țări.

Uzinele „V.I.Lenin" din Pizen își sărbătoresc în curînd centenarul.

La uzinele „V.I.Lenin" (nume pe care uzina îl poartă cu mîndrie din 1951), se fabrică o producție care este în proporție de 80 la sută schimbată față de cea din trecut. Se fabrică aici turbine și strunguri de așchiere, freze, prese hidraulice, utilaj minier, o bogată producție pentru nevoile pașnice, toate realizate la un înalt nivel tehnic.

Un incendiu care durează de 3000 de ani

În valea rîului Iagnob (Tadjikistanul central), la o oarecare distanță de șosea, se poate vedea intrarea într-o mare peșteră și lîngă ea depuneri de culoare galbenă de cristale de sulf. La o distanță de sute de metri de acest loc se vede fumul care se ridică deasupra acesteia. Aici, la o mare adîncime sub pămînt, de peste 3000 de ani durează un incendiu care a izbucnit prin autoaprinderea cărbunilor: prin crăpăturile scoarței terestre aerul pătrunde în interiorul pămîntului, iar din adîncuri ies la suprafață gaze fierbinți care aprind straturile de cărbuni situate mai sus.

Localnicii folosesc pe larg această căldură gratuită, construind cuptoare deasupra locurilor pe unde ies gazele, în care pregătesc lipii și fierb ceai.

In mina de cărbuni „Iunii kommunar" din orașul Enakievo, R.S.S. Ucraineană, s-a instalat prima stațiune științifică seismoacustică din lume. Cu ajutorul unei aparaturi precise, se fac cercetări și înregistrarea fenomenelor seismoacustice în abataje.

Agricultorul amator
INGRIJIREA LAMIIULUI

Lămîiul, împreună cu portocalul și mandarinul, alcătuiesc grupa plantelor pomicole subtropicale, cunoscute sub numele de citrușii. În țările lor de origină, citrușii cresc sub cerul liber și dau recolte îmbelșugate. La noi însă aceștia se cultivă mai mult în vase, iar peste iarnă se adăpostesc în camere sau sere. Dintre toate speciile de citrușii, lămîiul este cel mai sensibil la ger. El se cultivă de multă vreme în țara noastră, mai ales cu scop decorativ. Produce însă și fructe, care — așa cum bine este știut — sînt foarte bogate în vitamina C. Întrucît lămîiul se întîlnește des în locuințele noastre, în cele ce urmează vom arăta condițiile de îngrijire de care are nevoie această plantă primăvara.

În acest anotimp, cînd zilele se măresc și razele soarelui devin mai puternice, ceea ce sporește cantitatea de lumină pe care plantele o au la dispoziție și ridică temperatura din încăperi, lămîiul iese din perioada de repaus. Plantele încep să crească, apoi îmbobocesc, înfloresc. Pentru a lega fructe, bobocii florali trebuie să se dezvolte normal, păstrîndu-se în acest scop o temperatură în cameră de 14—16 grade. Ridicarea temperaturii peste nivelul arătat poate să grăbească desfacerea bobocilor. În schimb, multe flori rămîn sterpe, iar din fructele legate nu ajung toate la maturitate, ci cad între timp. De aceea, camera trebuie aerisită cu regularitate. În timpul nopții trebuie avut grijă ca temperatura din încăpere să nu scadă sub 10—12 grade, deoarece astfel se răcește pămîntul din vase și rădăcinile nu pot absorbi apa necesară. Pe lîngă căldură, lămîiul are nevoie de o umiditate atmosferică ridicată. Deci, pe lîngă udatul pămîntului de cîte ori e nevoie, plantele trebuie stropite cu apă. Stropitul în timpul înfloritului e bine să se facă sub formă pulverizată pentru a nu dăuna florilor.

Alături de temperatură și umiditate, plantele de lămîi au nevoie să fie îngrășate, deoarece pămîntul din vase secătuiește foarte repede. Se folosesc diferite îngrășăminte minerale: azotat de potasiu, sulfat de amoniu, superfosfat. Primul îngrășămînt conține atît azotul cît și potasiul de care are nevoie lămîiul. Rețeta: într-un litru de apă se topesc 50 grame de azotat de potasiu. Soluția obținută se mai subțiază cu apă, adăugînd la o cană de soluție 9 căni de apă. Dacă nu diluăm bine soluția cu apă, putem provoca arderea rădăcinilor tinere. Îngrășămintele trebuie date odată la 10—15 zile.

Lămîii cultivați în vase sînt des atacați de diferite insecte și boli criptogamice. Insectele se combat prin prăfuirea plantelor cu pucioasă și spălarea frunzelor cu emulsie de săpun. Bolile criptogamice se previn prin stropiri cu zeamă bordeleză (soluție din piatră vînătă și var), în concentrație de 1 la sută.

Odată cu începerea creșterii, plantele de lămîi se apropie de ferestre pentru a avea suficientă lumină. După trecerea pericolului de brume, lămîii se scot afară și se așează la umbra pomilor feriți de bătaia directă a soarelui.

Ing. Vasile CIAUȘU

Răspunsuri la întrebările din numărul trecut

1. Nu, întrucît diamantul este un cărbune pur.
2. Cînd e luna plină, ea luminează de șapte ori mai puternic decît cînd e semilună.
3. Din ghiveci va ieși rădăcina, iar tulpina se va îndrepta spre pămînt.
4. Pentru că în această țară nu se găsesc vipere.
5. Da.
6. El crește în tot timpul vieții sale.
7. Este vorba de liane care ating și 500 m. lungime.
8. Zebu.
9. Nu.
10. Da, dar în altă emisferă (jumătate a globului pămîntesc) ea se învîrtește în sens invers.
11. Patru.
12. Etna, Vezuviul, Stromboli.
13. Păunul; el formează o roată cu ajutorul penajului său.
14. Mărul, plopul și foarte rar stejarul.

Ce știți despre pergament?

Multă vreme s-a crezut că pergamentul a fost descoperit de Comer al II-lea, regele Pergamonului. Alții pretind că cuvîntul pergament vine de la numele orașului Pergamo din Italia care pe vremea imperiului roman era o localitate înfloritoare. Se pare însă că tratarea pieilor de oi și capre prin înmuierea lor în bazine de var și apoi răzuirea lor cu grijă după ce erau întinse pe cenușe pentru a le da grosimea corespunzătoare, era cunoscută de perși și chiar de evrei. Aceste vechi popoare cunoșteau trei feluri de pergament: alb, negru și roșu. Romanii și grecii le foloseau în mod curent.

Se afirmă că meșteșugarii greci erau extrem de îndemînatici în pregătirea acestor piei: Iliada lui Homer a putut fi scrisă pe un pergament atît de fin, încît toată cerneala a încăput într-o coajă de nucă.

În secolul al VIII-lea, pergamentul a fost atît de mult folosit încît pentru a putea satisface nevoile de consum, comercianții au pus în vînzare pergament vechi de pe care erau rase textele înscrise, distrugîndu-se astfel opere prețioase, de neînlocuit.

Desen de Romeo VOINESCU

Comoara lui Decebal

Povestire științifico-fantastică (1)

Un zgomot îl făcu să tresară. Profesorul se opri brusc din lucru și, ridicînd lampa cu acetilenă, căută să străbată cu privirea bezna ce-l înconjura. Pîlpîirile flăcării trezirâ la viață și mișcare podoabele incremenite de mitenii ale palatului subteran: Dantelăriile, perdelele și coloanele sculptate cu măiestrie de mîinile nevăzute ale timpului, toate presărate de o pulbere cu sclipiri multicolore, se prinseră într-o horă uriașă, luînd forme din cele mai bizare. Curînd luarea-aminte îi fu atrasă de o minuscule insectă.

Cît de ciudată este viața în aceste adîncuri ale pămîntului!... Urmărind drumul gînganiei, scoase cu iuțeală tubul cu alcool și pensa din buzunarul salopetei și cît ai clipi, mica viețuitoare, nefericit locuitor subpămîntean, prinse a se zbate de moarte. Ea va îmbogăți colecția maestrului. Așa s-a întîmplat și cu păianjenul ce savura cu nesaț prada din plasa-i invizibilă, cu fluturașul ce stătea lipit de stîncă, cu răcușorul sidefiu din bazinul cu apa cristalină. Cercetătorul tainelor din adîncuri le aduna cu grijă și pasiune, pentru ca apoi, în laborator, folosindu-se de microscop, să le silească să-și dezvăluie obîrșia, să-i destăinuie strania poveste a viețuitoarelor care, de milenii, s-au refugiat în această lume a întunericului tainic.

Deodată profesorul Iliescu se opri din lucru. Zgomotul de adineauri se repetă. Nu s-a înșelat.. Desluși clar pași de om... Ca un curent electric, un fior de spaimă îi trecu prin corp și-l țintui locului. Știa doar că este singur și că la ora aceea tîrzie — trecuse de miezul nopții — nici un localnic nu s-ar fi încumetat să pătrundă pînă la el. Gîndurile i se îndreptară fără voie spre legendele care circulau prin sat cu privire la ființele misterioase ce ar popula caverna.

Sub imperiul fricii ridică pușca de vînătoare — de care niciodată nu se despărți, fiind un pasionat vînător — și o pregăti pentru a o avea la îndemînă în caz de primejdie. Stătu astfel nemișcat vreme îndelungată, fără a mai auzi altceva decît picăturile de apă ce cădeau la intervale regulate din peretele superior al peșterii. Închipuindu-și că teama l-a făcut o festă, se liniști puțin, se aplecă, lăsă jos pușca și începu din nou să scormonească cu spatulă. Din cînd în cînd, se uita pe o bucățică îngălbenită de hîrtie, pe care se afla un desen curios. După un timp își cercetă ceasul și văzu că era două dimineața. Trecuseră deci patru ore de muncă. Deși se simțea obosit, continuă să lucreze îndîrjit. Hîrtia din mînă îi ardea parcă degetele și o forță necunoscută îl stăpînea. Broboane mari de sudoare începuseră să i se ivească pe frunte, în timp ce groapa se adîncea. Înlătură cu grijă resturile de animale care trăiseră prin aceste meleaguri cu mii de ani în urmă. Toate acestea îi întăreau convingerea că este pe calea cea bună.

Un sunet metalic îl făcu să se oprească. Dacă cineva l-ar fi privit atunci l-ar fi asemuit cu vestitul Arhimede, după ce acesta aflase principiul cufundării corpurilor. Fața speologului radia de o bucurie nemaipomenită. Era la un pas de o descoperire științifică extraordinară. Grăbit, ridică lampa spre a se uita în fundul gropii din fața lui și observă un obiect care avea pe alocuri o lucire metalică. Se trînti jos și cu mîna încercă să-i pipăie conturul, spre a vedea dacă nu are vreo ieșitură de care l-ar putea apuca. Parcurse cu mîna întreaga lui întindere și nu dădu peste nici un fel de scobitură. Febril, începu să mărească marginile săpăturii. După un timp destul de îndelungat, dădu de marginile unui capac uriaș, probabil din fier sau alt metal.

Acum, complet extenuat, își dădu seama că oboseala își făcuse efectul... Se opri un moment și stătu pe gînduri. Îndreptîndu-se din șale, se uită la ceas — era 4,35 dimineața — și începu să-și strîngă uneltele. Se hotărîse să revie în noaptea următoare spre a dezlega, în fine, misterul drumului subteran.

Porni spre gura peșterii. Nu făcu însă decît cîțiva pași și lumina lămpii prinse în cercul ei o sclipire neobișnuită. Aplecîndu-se spre buza unei dărîmături, văzu ca prin ceață o coroană de dinți ce rînjeau parcă sfidător la acest musafir nepoftit. Cu mîna tremurîndă o ridică, o șterse de pămînt și se pomeni în fața unui lucru de o deosebită însemnătate. Erau dinți de om... O emoție puternică îl cuprinse pe cercetător atunci cînd, scormonind pămîntul din jur, se trezi în mînă cu un craniu. Uitînd de faptul că era oarecum un naufragiat în acest imens ocean al beznei, el ținu cu grijă tigva în mînă, ca pe o comoară de preț. Era vorba de rămășițele unui strămoș îndepărtat al omului. Craniul era mult teșit, cu fruntea îngustă, orbitele cu arcade proeminente, cu dinți robuști, însă roși, datorită hranei alcătuită, fără îndoială, din semințe și rădăcini de plante. Bucuros de descoperirea făcută, parcă îi dispăruse oboseala: Desfăcu rucsacul și vîri în el craniul.

Cu pași vioi, profesorul se îndreptă spre ieșire. Nu merse mult și un țîrșit urmat de trozniturî ciudate îl dădu din nou impresia că aude pași de om. Teama puse stăpînire pe el. Se afla într-una din sălile uriașe ale grotei. Lumina pîlpîindă a lămpii nu se răsfrîngea decît la cel mult zece metri. Umbrele stîncilor luau forme apocaliptice. Frigul și umezeala începură să-l pătrundă și faptul că lampa abia mai pîlpîia, îl îngrijora. Nici nu voia să se gîndească ce s-ar întîmpla dacă ar rămîne pierdut în imensitatea beznei nesfîrșite.

Mergea și gîndurile nu-i dădeau pace. Ca niște pumnale nevăzute, îi izbeau cu putere tîmplele. Cel mai mic sunet îl făcea să tresară. Se simțea sleit de putere, dornic de lumină, de cît mai multă lumină. Începu să alerge. Curînd ajunse la coridorul care dădea la lacul subteran. Se țîri cu repeziciune prin el. După un timp, însă, trebui să-și încetinească mersul. Culcat, înainta încet, încet, prin tunel. După multă trudă pătrunse în altă sală a peșterii, unde un aer rece îl lovi în față și-l învioră. Simți adierea apei. Fată-i pe malul lacului — acolo unde acum vreo nouă ore își lăsase barca pneumatică. Aici însă îl aștepta o crîncă dezamăgire. Era uluit. Barca nu se mai afla nicăieri... Se uită de jur împrejur și începu s-o caute pe toată întinderea malului. Gînduri din ce în ce mai apăsătoare îl încolțiră. Să fi greșit oare drumul? Să-i fi luat cineva intenționat barca? Oare nu cumva pașii pe care-i auzise erau în strînsă legătură cu dispariția acesteia? Oare nu cumva mai există omul peșteri? Dar nu, nu se poate!

Puse în legătură toate întîmplările din ziua aceea și, pînă la urmă, ajunse la concluzia că a fost urmărit de cineva care a flase, poate, de existența desenului.

Lumina lămpii se micșora din ce în ce, semn că va mai dura cel mult o oră. Pericolul de a rămîne înmormîntat de viu în noaptea veșnică a cavernei îi dădu puteri supraomenești și îl făcu, în același timp, să ia hotărîri deznădăjduite.

Ce să facă? Calea spre lumină, spre viață, ducea dincolo de acest lac blestemat. Trebuia cu orice preț să ajungă cît mai repede dincolo de el. Dar cum?

Și atunci — disperat — lăsînd deoparte orice măsuri de precauțiune, aruncă pușca cît colo și așa cum era, îmbrăcat, intră în apa rece și neagră a lacului. Înainta încet, încet, în direcția unde știa că se găsește ieșirea din peșteră.

Mergea cam de 20 de minute, cînd deodată simți că pămîntul îi fuge de sub picioare. Lacul se adîncea în loc să descrească, lucru în discordanță cu cele știute de el. Crezînd că a greșit drumul, se opri puțin, vrînd să schimbe direcția.

Un vîjîit din ce în ce mai puternic îi atrase însă atenția. Se afla în apropierea unei căderi de apă, o adevărată cascadă subterană. Încercă să se împotrivească curentului apei, dar puterile îi slăbeau văzînd cu ochii. Începu atunci o adevărată luptă pe viață și pe moarte.

Zbătîndu-se, scăpă lampa din mînă. La zeci de metri adîncime sub pămînt, în întunericul de mormînt care-l înconjura, cu creierii apăsați de o greutate imensă, profesorul își pierdea cu fiecare clipă controlul simțurilor. Prins de furia apelor, curentul îl ducea cu viteză înainte. Nu trecu un minut și o lovitură puternică îl făcu să-și piardă cunoștința...

Simion SĂVEANU și Radu DINESCU

(Continuare în numărul viitor)

E bine să știți că...

...Baticul de mătase naturală se spală cu apă călduță și săpun lichid sau fulgi de săpun. E preferabil a se întrebuința apă de ploaie. Atît apa de spălat cît și apa de limpezit trebuie să fie călduță. Prin agitarea apei se formează un clăbuc în care baticul nu se freacă ci se spală prin presare. Apoi se limpezește în una sau două ape călduțe la care se adaugă puțin oțet (cam o lingură la un litru de apă) pentru recăpătarea luciului și reimprospătarea culorilor. Baticul nu se stoarce ca o rufă ci se strînge bine între degete pentru a se scoate cît mai multă apă din el (răspuns cititoarei noastre Irina Speranța.)

...Haina de velur neagră se poate curăța astfel: se șterge partea catifelată cu o cîrpă moale muiată în benzină, dosul catifelei se șterge cu o cîrpă muiată în cafea foarte tare; apoi se atîrnă haina de velur în camera de baie, chiar deasupra căzii pline cu apă fierbinte. Se închid ușile și ferestrele și se lasă deasupra aburilor; apoi haina se calcă ușor cu fierul pe deasupra (răspuns cititoarei noastre Nuți din Tîrgoviște.)

...Pentru a curăța impermeabilul pe care-l aveți, faceți o apă de tărîțe bine fiartă. Tărîța o fierbeți într-o cîrpă bine strînsă. Împrăștiați tărîța pe toată suprafața impermeabilului și frecați bine cu palma; dacă haina nu este pătată se va curăți bine (răspuns cititoarei noastre Dărău din Tg. Jiu.)

...Lucrurile din elastic (ciorapi, fețe, etc.) se spală foarte bine cu apă de tărîțe foarte deasă, filtrată, și lăsată să se răcească. Se limpezesc cu apă și se usucă la o temperatură potrivită (departe de foc).

...Pentru a păstra cîrnații începuți, mai mult timp, se învelește capul tăiat cu o felie de slănină fixată cu puțină șfoară. În lipsă de slănină se poate acoperi cu o bucată de hîrtie de staniol (poleială) și se atîrnă de un cui.

...Borcanele de sticlă devin foarte rezistente dacă se pun într-un vas mare, plin cu apă, apoi la un foc moale să fiarbă cîteva minute. Se trage vasul de pe foc și se lasă borcanele să se răcească în această apă. Borcanele devin incasabile.

...Lămîia începută se păstrează zile întregi dacă se pune cu partea tăiată pe sare.

Jocul cu... focul

Jocul este un atribut esențial al copilăriei. Jucîndu-se, copilul își dezvoltă cele mai variate aptitudini, învață, se pregătește pentru viață. Jucăriile exprimînd intenții educative diverse răspund uneia sau alteia dintre nevoile spirituale sau fizice ale copilului.

Există însă și jucării care pervertesc sufletul celor mici, anchilozîndu-l sau orientîndu-l într-o direcție dăunătoare.

Hiperinventivii fabricanți de jucării americani oferă copiilor cele mai noi descoperiri ale tehnicii și științei la scară liliputană. Minunat, nu-i așa? Copilul va integra în lumea sa sateliții artificiali ai pămîntului și rachetele trimise spre soare, ideia zborurilor interplanetare și celelalte lucruri năstrușnice create de oamenii mari a căror fantezie o depășește uneori chiar și pe a celor mici.

Da, dar...

În loc să orienteze copilul spre creație, jucăriile americane îl orientează spre distrugere. „Cea mai senzațională jucărie prezentată vreo dată publicului american" (așa i-a fost recomandată lui William K. Zinsser care o descrie în „New York Herald Tribune") este nu o instalație de lansat sateliții artificiali ai pămîntului ci „un distrugător de sateliți". Apeși pe un buton și un mic glob rămîne suspendat în aer. Este „un satelit trimis de pe altă planetă spre pămînt și trebuie sfărîmat". Copilul privește printr-un vizor, ochește, apasă pe o manivelă, „o rachetă" pornește în aer, ciocnește satelitul și îl doboară.

Această jucărie ingenioasă inculcă cea mai primejdioasă concepție asupra lumii. Prin filozofia pe care o propagă, ea se aseamănă cu „trusa invadatorului american", cu „bombardierele cu reacție teleghidate care duc lupte aeriene" și cu alte jucării și jocuri puse pe piață în 1959. Se mai pot cumpăra în magazinele americane, „stațiuni de lansare a rachetelor cu focos atomic", „autocare ce atacă trenurile cu rachete teleghidate", pentru a nu mai vorbi de „replica autentică a tunului de calibru 30 care pare adevărat și face un zgomot de tun adevărat". Încîntat că întîlnește în catalog și un nume de jucărie cu rezonanță mai puțin războinică, Zinsser a cerut să i se arate „echipamentul tinerelor forțe pașnice". Acest „pașnic echipament" s-a dovedit însă a fi o carabină pentru parașutiști.

Se vînd, firește, în America, și păpuși și pistoale cu apă, și pisoi, și ursulețe de pîslă și chiar cuburi de construcție. Dar ele constituie concesia făcută de fabricanți gustului celor care nu s-au pătruns încă de esența civilizației noului continent. Voga cea mai nebună se crează însă în jurul jocurilor războinice și în jurul celor care timpesc. Cel mai nou și cel mai caracteristic exemplu în ceea ce le privește pe cele din urmă este hula-hoop-ul. Ce poți gîndi cînd miști șoldurile într-un ritm din ce în ce mai nebunesc?

Hula-hoop-ul este un aparat de amorțit creierul. Hula-hoopiștii nu au atins încă, e drept, treapta „superioară" a somnului cvasihipnotic. Dar propagandiștii hula-hoop-ului pot fi mulțumiți: copilul, adolescentul sau adultul, femeia și bărbatul care se contorsionează ca posedați de diavol, pierd deprinderea de a gîndi, își supun mintea unui repaus care timpește.

De unde ar fi putut porni în lume hula-hoop-ul, dacă nu din America, țara de baștină a chewing-gumm-ului? Ca și guma de mestecat, „cercul havaian" invită la masticație în gol, la repetarea aceleeași și mereu aceleeași mișcări lipsite de finalitate. De fapt, în ultimă analiză, mai toate divertismentele americane sînt calchiate după chewing-gumm.

Dacă ar fi vorba de ales însă între chewing-gumm și tunuri atomice cred că este de preferat chewing-gumm-ul. Dacă n-ai învățat să gîndești mai este oricînd timp să te îndrepți. Dar dacă ai învățat să gîndești în termeni de genocid, șansele de a te mai face vreodată om sînt minime.

Felicia ANTIP

GIMNASTICA

Profitînd de faptul că după primele trei luni de sarcină, organismul s-a adaptat la noua sa funcție, vom trece la tonificarea regiunilor care participă la susținerea și dezvoltarea normală a sarcinei.

Program pentru perioada de sarcină de la 3—6 luni

Mers vioi.

1. *Rotări de brațe:* ridicarea brațelor prin față sus, pe lîngă cap, cît mai mult înapoi; coborîrea pe lîngă trunchi. De 10—15 ori.

2. *Stînd cu picioarele ușor depărtate:* îndoirea ușoară a genunchilor, cu ridicarea brațelor întinse înainte (1); revenire (2). De 10—15 ori.

3. *Stînd cu picioarele depărtate:* ridicarea brațelor oblic sus și aruncarea lor puternic înapoi (1,2,3); revenire (4).

Exercițiul nr. 2

4. Stînd cu picioarele depărtate, mîinile cu degetele încleștate la spate: îndoirea trunchiului spre stînga (1); revenire (2). Același exercițiu spre dreapta. De 10 ori în fiecare parte. (Trageți cît mai mult de umeri înapoi, ținînd coatele cît mai întinse).

5. Stînd cu partea dreaptă spre masă, sprijinită în mînă, cu mîna stîngă pe șold: desenarea unui cerc mare cu piciorul stîng. Același exercițiu cu celălalt picior. De 10 ori fiecare exercițiu. (Nu exagerați la ridicarea piciorului în sus).

Exercițiul nr. 5

6. *Șezînd sprijinit cu brațele înapoi:* ridicarea bazinului sus, cu inspirație (1); revenire, cu expirație (2). De 10—15 ori.

7. *Culcat pe spate:* depărtarea picioarelor (1); revenire (2).

Exercițiul nr. 6

8. Mers liniștitor, respirînd regulat și profund.

Executați toate exercițiile într-un ritm foarte lent, cu pauze mari; evitați oboseala; respirați adînc după fiecare exercițiu.

În perioada cînd ar fi trebuit să se producă fluxul menstrual, întrerupeți complect gimnastica și orice alt efort.

PAGINA femeii

LUATE DIN VIAȚĂ

BĂNUIALA

Ferestrele întunecate de la stradă îl indispuseră. Intră în camera cu gust aranjată și urmele lăsate de prezența soției lui, mașinuța lui Gelu răsturnată pe divan, îl întristară. Terminase mai devreme ca de obicei și venise acasă cu gîndul să-i ia pe amîndoi la plimbare. Și acum... Se așeză într-un fotoliu și începu să citească. Din cînd în cînd, se uita la ceas. Trecuse de nouă iar Aura nu se întorsese. Unde să fi plecat pînă la o oră așa tîrzie? Se întîmplase la fel și săptămîna trecută.

Aproape zece. Aura intră puțin îmbujorată — sau poate i se păruse lui — și cu o sclipire de mulțumire în ochi. Mircea abia îi răspunse la bună seara iar ea alergă iute la bucătărie să pregătească ceva de mîncare.

Mai tîrziu, după masa care se scursese în liniște, întreruptă doar de întrebările lui Gelu asupra cărula se concentrase toată atenția celor doi soți care evitau să se privească și așteptau fiecare dintre ei, ca celălalt să înceapă discuția, Aura îl culcă pe Gelu și se așezâ la masă scrîind și desenînd ceva. Asta e ceva nou, gîndi Mircea.

— Aura, începu el călcîndu-și pe inimă, ai putea să-mi spui ce preocupări importante ai care te împiedică să stai de vorbă cu mine? Ai observat cred, că nu te-am întrebat nimic pînă acum, deși noua sau noile tale preocupări te absorb din ce în ce mai mult...

— Să nu crezi că fac cine știe ce. Desenez niște tipare și notez cîte ceva pentru mîine. Inițiez niște prietene în tainele croitoriei și tricotajului. Știi doar că mă pricep.

— Dar tu spuneai că ești atît de ocupată cu casa, cu copilul, încît ai foarte puțină vreme pentru altceva.

— Spuneam într-adevăr, dar acum vreun an, doi. Gelu a crescut, iar treburile casei nu-mi răpesc tot timpul. Mi-am găsit vreme să-mi folosesc și alte cunoștințe decît cele ale bucătăriei...

Mircea nu știa prea bine ce să creadă. O fi vechea dorință a Aurei de a avea și o altă ocupație decît aceea de soție, mamă și gospodină sau e altceva? O privi în timp ce stătea aplecată asupra caietului cu scoarțe albastre și i se păru josnic ceea ce îi trecuse prin minte. Totuși... N-o va mai întreba nimic dar va vedea el despre ce e vorba.

Cîteva zile, Mircea se străduî din răsputeri să vină mai devreme acasă. Într-o seară o găsi pe Aura acasă, alte două o așteptă pînă la zece. N-o călcîi cu întrebările. Vru să afle numai în casa cărei prietene le învață ea croitoria și Aura nu-i ascunse acest lucru. Curios, însă! Nu era vorba de nici o prietenă pe care o cunoscuse și el. Îl rodea tot mai tare bănuiala și-l înfuria aproape culmul, siguranța și mulțumirea Aurei ori de cîte ori venea de la așa-zisa ei prietenă. Trecuse o săptămînă și Mircea se hotărî să afle cu orice preț ce se ascunde sub această nouă ocupație a Aurei. Îi trebuiră două zile pînă să-și pună planul în aplicare. Se socoti josnic, nedemn, dar îndoiala, nesiguranța îl biruiră pînă în cele din urmă. Se duse într-o seară cînd Aura lipsea de acasă la adresa pe care i-o indicase. O casă drăguță cu o curte îngrijită. N-avusese curajul să intre să întrebe de ea iar ferestrele aveau storurile trase.

În altă zi, după amiaza mai devreme, îndrăzni să sune la ușă. Îi ieși înainte o femeie mărunțică, cu ochi negri și părul încărunțit. Îi răspunse îndatoritoare că „tovarășa Aura" nu vine astăzi, că nu e „zi de curs" și că probabil o fi plecat după cumpărături de n-a găsit-o soțul acasă. Mircea se bîlbîi aproape cînd îi răspunse la întrebările despre Gelu și-și luă grăbit rămas bun. Îi plăcuse înfățișarea serioasă a femeii dar îi surprinsese privirea șăgalnică și nițel amuzată în timp ce-i răspundea. Am impresia că și-a bătut joc de mine! — își spuse el încîntat. În minte i se învălmășeau cuvintele „tovarășa Aura", „curs" iar în fața ochilor îi apărea femeia aceea serioasă ce părea gata să izbucnească în rîs la întrebările lui. Nu, nu se va lăsa amăgit și dus de nas. Va afla singur totul!

A doua seară se învîrti vreo oră prin fața casei cu pricina. Cînd auzi ușa de la intrare deschizîndu-se, se îndepărtă în grabă, apoi încetini pasul și se postă în umbra unui bloc. Curtea casei cu pricina era puternic luminată așa că putu să vadă cine iese pe ușă. Numai femei. Nu le putuse număra exact dar să tot fi fost vreo 15. Aura, înconjurată de ele, vorbea și rîdea. Auzi cîteva frînturi. Era vorba de croitorie, de măsuri, butoniere, tipare, de viitoarea lecție și ceva care trebuia să fie mîine...

Aura o luă în partea opusă. Pe lîngă el, trecură mai multe femei. Se luă după ele. Auzi foarte bine tot ce discutau...

★

Cînd intră în casă, era aproape unsprezece. Masa era pregătită. Aura, întinsă în pat, citea. Se sculă imediat ce-l văzu. Mircea o opri însă așezîndu-se lîngă ea. Îi luă mîna, i-o mîngîie și cu privirea în jos îi mărturisi:

„Am fost un prost Aura, iartămă. Te-am urmărit ca să aflu

Lia MĂNESCU

Cum să ne aranjăm camera

Aranjarea cu gust a unei camere cere talent și inspirație. Cu mobilier și lucruri diferite e de multe ori greu să armonizezi un interior. Cu ajutorul unor cretoane plăcut colorate ca și al variatelor materiale din in sau cînepă, pentru îmbrăcatul mobilelor sau confecționarea unor draperii, materiale ieftine și la îndemîna oricui, se pot obține efecte foarte frumoase. Dînd curs cererilor unor cititoare, prezentăm mai jos cîteva schițe (cu scheme) pentru aranjarea unor odăi de dimensiuni și forme diferite.

A) Camera de 3×4 m. În fața ferestrei se aranjează un colț plăcut cu două fotolii, o floare și o mică măsuță cu lampă. Canapeaua se transformă în pat, la celălalt perete se află o măsuță care poate folosi pentru radio sau altele, iar pe pereți tablouri mari.

B) Camera mai mare de 4×4 m. cu nișă în care instalăm canapeaua-pat; pe pereții nișei, două lămpi; la mijlocul camerei o măsuță cu trei fotolii iar la pereți radio, servanta, glastre mari cu flori, șifonierul (nu se vede în desen, etc.

Ce ne facem însă, cînd avem o cameră mică sau de dimensiuni puțin obișnuite, prea multe uși (și care sînt toate necesare), vreun tavan sau colț înclinat, lungime prea mare față de lățime? Putem rezolva și aceste greutăți. Iată cum:

C) Camera este de lungime puțin comună, tare îngustă, avînd, pe lîngă asta și trei uși. În primul rînd trebuie folosit bine geamul; nu se pune perdeaua sus, nici brizbrizuri, nici flori. În felul acesta vom avea lumină în fundul camerei. O lampă este fixată deasupra patului iar masa de scris se așează transversal cu etajera în stînga, la perete. Un fotoliu (nu prea mare) lîngă radio, este plasat vizavi de pat.

D) Cameră mică și cu tavanul înclinat. Patul trebuie așezat sub geam, de-a latul, cu lampa în colțul peretelui. Mobilierul să fie de dimensiuni mici și joase (masă rotundă sau triunghi, taburete), iar șifonierul se așează la peretele din fund (se vede în schemă).

E) Cameră mai spațioasă, cu chiuvetă la peretele din fund (în schemă). O despărțim cu ajutorul dulapurilor și eventual o perdeluță pe sîrmă. Avantajați și de geamul direct, vom avea un colț foarte respectabil pentru spălat și bucătărie. În camera propriu zisă aranjăm la geam o măsuță cu scaune sau mici fotolii, în colțul opus biblioteca și un mic birou, iar la perete, patul.

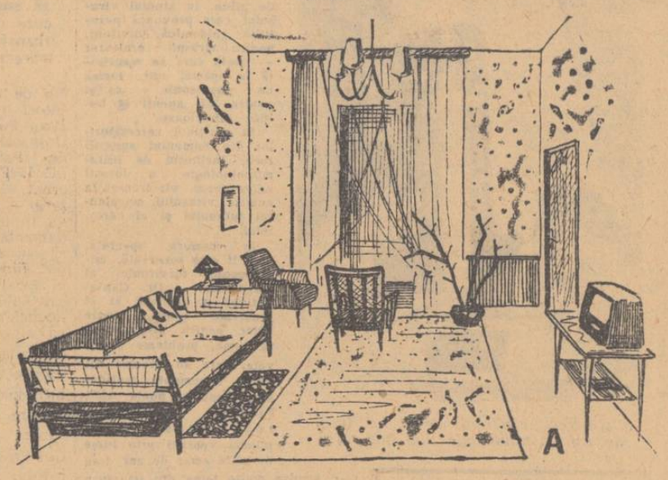

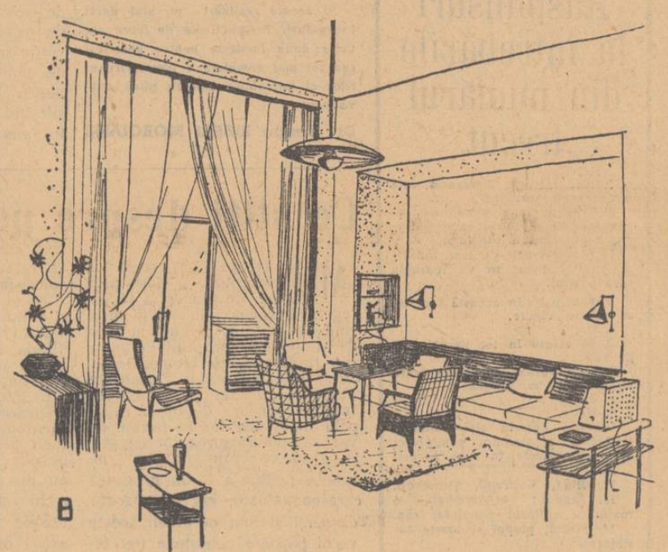

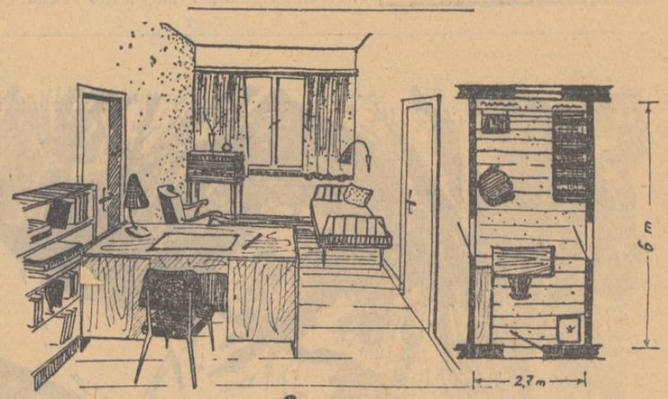

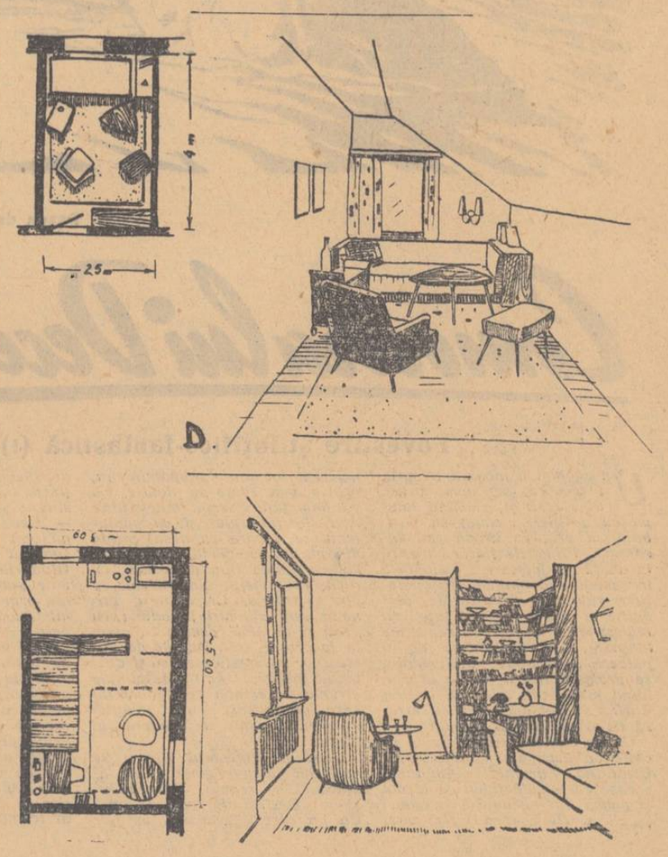

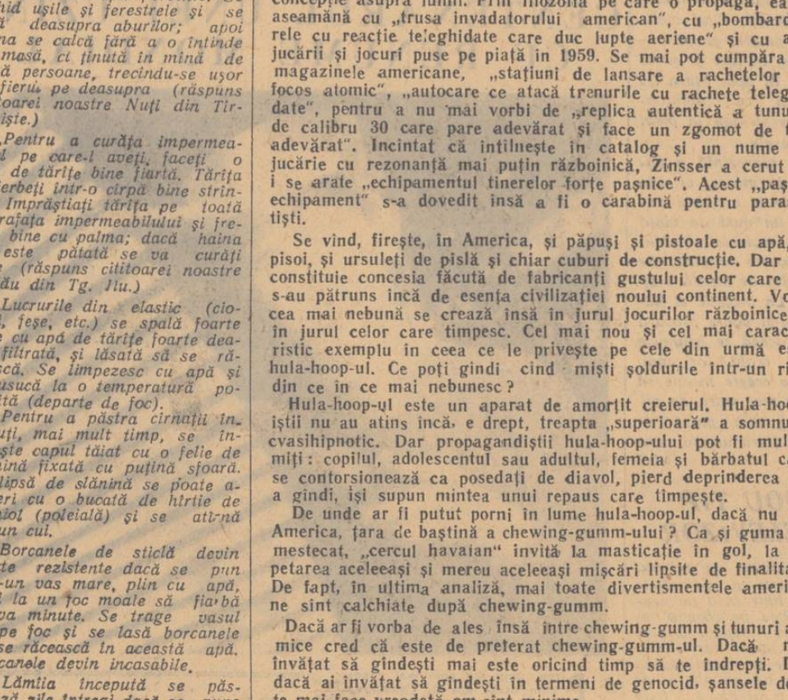

ROCHII DE PRIMĂVARĂ

Foarte moderne în primăvara aceasta, țesăturile fantezii în culori vii, ca și clasicul bleumarin cu garnituri de pichet alb, vor fi în centrul atenției creatorilor de modele și al acelora ce le vor purta.

1. Rochie pepit cu o linie dreaptă cu garnituri de bie, va îmbraca bine orice siluetă (preferați culoriile deschise).

2. Pentru fete tinere, rochia cu fusta bogată în cute libere va putea fi executată dintr-un material în desen de carou și va avea garnituri de catifea pe guler și manșete într-o culoare asortată cu rochia.

3. Dintr-o stofă tuid sau buclată, în culoarea turcoise (un ton viu), această rochie dreaptă are o croială modernă prin linia umărului mult coborîtă, tăietura prelungindu-se pe rochie pînă la tiv unde formează două cute duble. Buzunar în tăietură. Cordonul strînge talia în spate și în părți, formînd bluzeu.

4. Împrospătați aspectul rochiilor închise la culoare, prin garnituri de pichet alb, bine scrobite. Rochie cu linie îngustată spre tiv, are corsajul pe corp, guler mare, garnitură de pichet alb, (plastron, și manșete) și nasturi de sidef alb.

5. Tot din stofă bleumarin, o altă rochie cu linie evazată la fustă prin cute nepresate, are guler și rever mare de pichet alb și doi nasturi de sidef cusuți pe cordon.

Desene de Dora TONESCU

Curierul nostru

LILIANA F.-București: Continuați să studiați cu perseverență. Sînteți încă tînără. Aveți tot timpul pentru studii. Fiți mai sociabilă. Aceasta nu v-ar încurca deloc în realizarea visului dv. Mai greu o să fie cu părinții, dar credem că în cele din urmă îi veți convinge că e bine ceea ce vreți să faceți. Mult tact și multă răbdare. Lucruri ca cele ce vă propuneți dv. nu se fac bătînd din palme.

DUȘI-Putna: Ceea ce ne cereți dv. noi am făcut deja în nr. 73 din 28 februarie 1959, cînd am publicat modele de baionsede. Culorile pot fi cele mai diferite. Sînt însă preferabile cele mai închise pentru avantajul lor practic.

MARIA DOROHOIANU: În nici un caz nu trebuie să faceți lucrul la care v-ați gîndit. Dv. personal nu vă va reveni nimic. Noi credem că nu e chiar atît de greu să-l aduceți înapoi pe drumul cel bun. Copiii vă pot fi de folos în această privință. Discutați în familie toate faptele intervenite și veți reuși desigur să rezolvați problema.

MONALIESE: Lucrurile se pot schimba radical în clipa în care nu mai locuiți împreună. Soțul dv. ar trebui să se gîndească la mutarea persoanei respective în altă casă sau la trimiterea acesteia la un cămin special. Așa ar fi mai bine pentru toată lumea.

I. VOICU: În nr. 68 din 24 ianuarie 1959 al revistei noastre găsiți la rubrica „E bine să știți" tot ceea ce vă interesează pe dv. În cazul că mai vreți și alte lămuriri, scrieți-ne. Vă vom răspunde cu plăcere.

RITA S. M.-Tr. Severin: Există posibilități să vă schimbați pronumele trecut în actul de naștere în cel pe care l-ați folosit în școală și la serviciu. Pentru aceasta adresați-vă sfatului popular al orașului Tr. Severin, oficiul de stare civilă, unde veți completa un formular și după aprobare veți plăti o taxă legală.

ILEANA P.-Cluj: Cu toată rugămintea dv. nu putem face publică povestea prieteniei dv. Aceasta ar trebui în primul rînd să ni-l ceară ea, chiar dacă numele proprii folosite în povestirea dv. sînt fictive. Fiind vorba de o poveste reală, ne permitem să vă spunem părerea noastră asupra acestui caz. Am înclina să credem că e mai bine (gîndindu-ne la viitor) ca lucrurile să se termine aici. Diferența de vîrstă este mult prea mare pentru ca să nu aibă urmări neplăcute mai tîrziu.

INA-Dorohoi: Nu am citit scrisoarea la care vă referiți. De fapt dv. n-ați precizat cărei pagini sau rubrici ați adresat scrisoarea respectivă. Propunerea dv. privind publicarea unor modele de pantaloni, bluze, etc., pentru excursiile din timpul călduros, este bună și o vom traduce în fapt spre sfîrșitul lunii aprilie.

ANTONIA G.-Ploești: În cadrul cursului de croitorie pe care l-am publicat, am căutat să dăm îndrumări în legătură cu cele ce se pot face de către fiecare femeie singură, fără ajutorul croitoresei. Ceea ce ne cereți dv. este mai greu de publicat, întrucît numai cineva de meserie ar putea executa așa ceva. Modelul cerut îl vom publica, însă fără tipar.

D. N. și E. M.-Tg. Secuiesc: Cele două întrebări sînt semnate cu două rînduri de inițiale, așa încît nici nu știm cui să răspundem. La prima întrebare puteți primi un răspuns precis numai de la întreprinderea „Mașini-import" din București, str. M. Eminescu nr. 10. Pentru răspuns la cea de a doua, adresați-vă Direcției generale a Cinematografiei din Ministerul Învățămîntului și Culturii.

UN GRUP DE CITITOARE — Orașul Stalin: Vă mulțumim pentru sugestiile dv. deosebit de folositoare și vă asigurăm că vom ține seama de ele. Rubricile la care vă referiți nu au dispărut. Ele există. Altele noi, pe care le-am introdus între timp, unele la propunerile cititoarelor noastre, fac ca rubricile vechi să nu poată apărea în fiecare număr. Le vom alterna, în dorința ca un număr cît mai mare de cititoare să poată citi ceea ce le interesează.

ATENA D. — Eforie: Pentru moment nu aveți nimic de făcut, decît să lăsați ca viața să-și urmeze cursul normal. Nu se poate prevedea care vor fi sentimentele nici ale dv. nici ale lui, peste cinci ani. Desigur că multe se vor mai putea schimba pînă atunci. Mai scrieți-ne.

NARCIS — București: Este o deficiență de educație, care este destul de greu de remediat la această vîrstă, mai ales cînd lipsește voința. Vă trebuie multă răbdare și mult tact pentru a-l îndrepta. Fată de astfel de manifestări ale lui, trebuie să fiți și dv. mai fermă. În mod discret cereți și ajutorul altor persoane pe care le socotiți indicate. Mai tîrziu vă vor fi și copiii de folos.

Sfaturi cosmetice

BEBE I. C.: Ni se pare foarte ciudat că vă preocupă doar albirea feței, cînd suferiți de acnee. De ce nu o tratați? Nici nu este de mirare că v-au rămas semne vizibile și e greu de crezut că le veți mai putea înlătura complet. Totuși, încercați acum să faceți 10—15 ședințe de raze ultra-violete, iar vara stați mult cu fața în soare. Luați 10—20 gr. drojdie de bere pe care o dizolvați într-o soluție de apă oxigenată 3%. Aplicați pe față acest amestec și după 20 de minute, vă spălați cu apă rece. Repetați acest procedeu o dată la 5—6 zile.

S. NATALIA — Suceava: Diagnosticul pus de medic a fost just, dar tratamentul făcut a fost de prea scurtă durată și incomplet. Deci, în primul rînd repetați și completați tratamentul deoarece — cu timpul — această insuficiență vă va produce diverse tulburări extrem de neplăcute, **și mai ales în jurul vîrstei de 40** de ani.

Definitiv, părul nu poate fi înlăturat decît cu ajutorul electricității, operație foarte delicată însă, și care trebuie făcută de un medic de specialitate. Temporar poate fi înlăturat cu ajutorul unui depilator, cum ar fi de pildă depilatorul praf „Nivea". Cu timpul însă, acest procedeu face ca părul să crească mai des și mai gros. Cred că cel mai bine ar fi să continuați să-l pensați, dezinfectînd apoi locul cu alcool de 90°. Vă atrag atenția asupra faptului că pomezile sau cremele cu hormoni vă sînt interzise.

R. E. SANDA — București: Căutați ca în timpul lucrului, la cîtit, scris, etc., să aveți totdeauna lumină bună pentru a nu obosi ochii. S-ar putea să aveți nevoie de ochelari, așa că vă sfătuiesc să vă adresați unui oculist pentru control.

Fața trebuie spălată de 2—3 ori pe zi cu apă caldă și săpun (alternînd săpunul de bărbierit cu cel de sulf) și ștearsă — de preferință seara — cu loțiunea: alcool (de 70°) 100 gr., camfor 1,5 gr., acid salicilic 1 gr., acid boric 1 gr. tinctura benzoe 1 gr. Odată pe săptămînă faceți feței o baie de aburi cu mușețel, după care, cu degetele învelite în tifon steril, presați ușor punctele negre. Dezinfectați apoi locul cu alcool. Complet, porii nu se vor mai închide niciodată. Nu aveți voie să folosiți nici un fel de cremă grasă.

Pentru cea de-a treia chestiune, vă rog să-mi trimiteți adresa dvs. completă spre a vă putea răspunde prin poștă, spațiul limitat al acestei rubrici nepermițîndu-mi s-o fac aici.

Sanda NOREANU

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

6—12 APRILIE 1959

— Salată de ouă tari, cu verdețuri; chifle umplute; spumă de mere.

— Supă de praz cu orez; papricaș cu galuște; minciunele.

— Varză cu smîntînă; cotlete de porc la tigaie; omletă cu dulceață.

— Legume sote, cu friganele; anghemahi de miel; rulouri cu nuci.

— Ciorbă acră de cartofi; pilaf cu carne de porc; plăcintele cu marmeladă.

— Piure de spanac, cu crochete de griș; drob de miel în aluat; fructe.

— Sufleu de brînză; cîrnați pe fasole; prăjitură cu mere.

Varză cu smîntînă

Se alege 1 kg. de varză cît mai mică, deoarece aceasta este tînără. Se curăță de frunzele galbene, se spală în mai multe ape și se pun la fiert în apă clocotită, care trebuie să le cuprindă. Se pune sare. Se ține să fiarbă acoperit, la foc iute, un sfert de oră. Se scurg, se pun într-o cratiță cu o lingură de unt și se mai țin un sfert de oră, pînă ce le pătrunde untul. Se mișcă cratița ca să nu se prindă de fund. Înainte de a servi se adaugă 2—3 linguri de smîntînă.

Drob de miel în aluat

Drobul de miel se poate prepara cu mărunțaiele fierte sau crude. Se trec prin mașina de carne, sau se toacă pe fund de lemn, mărunțaiele de la un miel (inima, ficatul, plămînii). Se adaugă 2 ouă, puțin mai mult de pîine muiat în lapte, sare, un praf de piper, o lingură de smîntînă și verdeață multă, mărar, pătrunjel și ceapă verde, tocată mărunt cu o parte din coz. Se face un aluat fraged dintr-un ou, 150 gr. făină și o lingură de unt sau untură. Se întinde o foaie ca de tăiței, se așează în tigaia unsă cu unt. Se pune umplutura într-un strat de grosime egală. Se întorc marginile, potrivind să nu vină prea mult aluat unul peste altul. Se unge cu ou și se coace la cuptor. Se servește cald, cu salată verde sau rece ca aperitiv.

Prăjitură cu mere

Se curăță 500 gr. mere cretești și se taie în felii mai groase. Se freacă spumă 125 gr. unt cu 125 gr. zahăr, se adaugă 3 gălbenușuri puse pe rînd și puțină coajă rasă de lămîie. Se amestecă bine, pînă obținem o cremă spumoasă. Se adaugă puțin cîte puțin, 3 linguri de lapte, 200 gr. făină proaspăt cernută, jumătate linguriță de bicarbonat dizolvat în foarte puțin oțet și la sfîrșit cele 3 albușuri bătute spumă. Se toarnă compoziția într-o formă rotundă și de jur împrejur se așează în ordine feliile de mere. Se coace 3/4 de oră la foc potrivit. Cînd este gata se presară cu zahăr pudră sau se acoperă cu marmeladă de caise, subțiată cu puțin sirop de zahăr.

Sanda MARIN

— Soția mea e mare pictoriță.
— A mea nu e, dar tot se pictează toată ziua!...

Desen de Horia ȘTEFĂNESCU

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

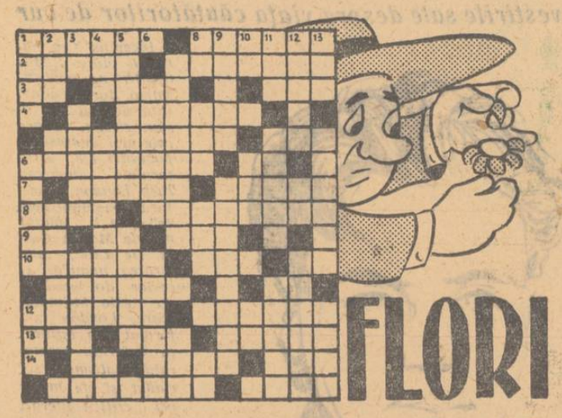

ORIZONTAL: 1) Floare de mai, plăcut mirositoare, albă sau albastru roșcată — Operă de Bizet, unde Don José cîntă aria floarei; 2) Suc extras din mac — Pictor român (1872-1945) autorul unor picturi cu caracter social și al tablourilor „Flori" și „Anemone"; 3) Diftong — Unde florilor nu le pasă de iarnă — Interjecție; 4) Flori în ...formație!; 5) „Ana"..., operetă de Filaret Barbu, în care putem asculta aria „Floare albă" — Aproximativ; 6) Floare aromatică, folosită în medicină — Auxiliar al viitorului; 7) Terenuri — „Floarea din...", operetă de L. Fall; 8) Publius Ovidius — Inc-o gară și dispare... / Ca un stîlp eu stam în lună / Ce frumoasă, ce nebună / E...-mi, dulce Floare; (Mihail Eminescu); 9) Pronume — F. Sirato — Riu în Elveția; 10) Lalea — Oraș în Iugoslavia — Pegas; 11) Înflorește în luna mai — Oală; 12) Oraș italian — Gingașe floare de primăvară, cu petalele albăstrui; 13) Fiord în Norvegia — Nume feminin — Primăvara, sînt încărcate de flori; 14) Lege! — Culoarea crinului — „Trandafirii din...", cunoscut vals de Iohann Strauss; 15) Floare timpurie, cu petale liliachii — Floarea soarelui!! (pl)

VERTICAL: 1) Plantă otrăvitoare, florile sale care se deschid spre seară, au sepalele unite — Mușcată! (masc) — Culoarea irisului; 2) Marcă de automobil — In floare! — Pădurice de aluni; 3) Liliac, la început — Scriitor francez, autorul romanului „Laleaua neagră" — Floare de mai, patria ei e Olanda (pl); 4) Mică insulă lîngă Grecia — Melodie ...tematică de Mălineanu — Gherase Dendrino; 5) Flori galbene, pictate de Luchian și Băncilă — A vorbi; 6) Plantă cu trunchiul ramificat, cu flori galbene și de două soiuri: cele de pe margini ca o limbă și cele din mijloc tubulare — Cu miros plăcut; 7) Floare la ureche! — Articol; 8) Comparativ — A! — Lira! — Barbu Lăutaru; 9) Radă în S.E. Africei — Plantă cu flori micuțe, cîte trei la subsuoara frunzelor; 10) Rece — Televiziune... nocturnă — Oreste; 11) Mititel — „Nada florilor", „In floarea vieții", „Dama cu camelii" (sing) — Parma este cel al violetelor (pl); 12) Floare! — Unitate de suprafață — Numele mic al unui personaj din „Nada florilor" de Mihail Sadoveanu; 13) Bun pentru florile mirositoare — Celebru compozitor german, autorul liedului „Micșuneaua" — Haide.

Radu STROE

I-ați văzut adeseori...

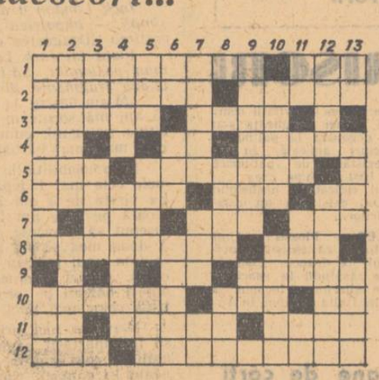

ORIZONTAL: 1) Una din cele mai talentate artiste sovietice, recunoscută ca atare de cercurile cinematografice mondiale — ...Kapoor, mare actor indian, care ne-a vizitat țara. 2) Un talentat regizor și interpret al lui Shakespeare pe ecran — Unul dintre cei mai buni actori români de film, a interpretat rolul lui Oprișan în filmul „Dincolo de brazi" 3) Domeniu în care cinematografia sovietică s-a impus prin creatori ca Eisenstein, Pudovkin, Kalatozov — ...Strijenov, interpretul principal din filmul „Al 41-lea". 4) Prefix chimic — Posezi — ...Glebov, creatorul lui Grișa din filmul „Pe Donul liniștit". 5) Specie de țipar — Alună mică. 6) Creșterea oilor — „Ordinul...", filmul care ne-a relevat talentul actriței Alla Larionova — Două litere limită. 7) Nicolae — „Roma,... II" (sing.) — A lucra pămîntul. 8) Interpreta principală din filmul „Ghimpele" — Directorul filmului „Idiotul". 9) In aer — ...Iacovlev, neuitatul interpret al prințului Mișkin. 10) Gura vulcanului — ...Valone, interpretul omului simplu în filmele italiene — Sergiu Niculescu. 11) Hohot — ...Bistrițkaia, interpreta principală a filmelor „Pe Donul liniștit" și „Poveste neterminată" — Au citeodată cinci picioare... 12) „Trenul merge spre răsărit" — Popular comic al ecranului francez.

VERTICAL: 1) Am văzut-o în filmul „Casa în care locuiesc" — Sunet compus. 2) ...Batalov, partenerul Tatianei Samoilova în „Zboară cocorii", interpretul principal al filmului „Omul meu drag" — ...Andreev, unul din cei mai talentați și mai populari actori sovietici. 3) Metalul.... echipă de box din București — Principalul rol feminin din filmul „Marinarul îndrăgostit". 4) Nume masculin — Le stîrnește fiecare apariție pe ecran a lui A. J. Ilinski în filmul „Noapte de carnaval". 5) Cămașă națională — In acest loc — Riu în Suedia. 6) Pronume — Nu acesta — Tînăr actor român, care a repurtat un frumos succes în filmul „Alo? Ați greșit numărul!..." 7) Comună în regiunea Cluj — Riu antic care curgea pe lîngă Alesia — Nota redacției. 8) La mas — Zeu scandinav. 9) Interpretă din filmul „Fata căpitanului" — Apucă. 10) A mișca — Apare în filme după comediile clasice. 11) Ruteniu — Diftong — Riu în Anglia — Idem. 12) Nimic mai mult — Izolda Izvițkaia, Iulia Borisova etc., 13) La jumătate — ...Makaganova, interpreta din filmul „O vară neobișnuită", oaspete al țării noastre — Cer de aur.

Sergiu MUNTEANU

Delta Dunării

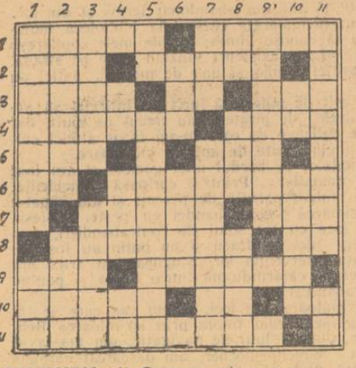

ORIZONTAL: 1) Covoare plutitoare în delta Dunării (sing.) — Anotimpul cel mai potrivit pentru recoltarea stufului 2) Capcană folosită la vînătoarea în deltă — Ochi de apă pu. ți în adînc în interiorul stufăriilor 3) Substanță chimică — In ostrov — Sport cu arma 4) Oraș în pragul Deltei Dunării, pomenit în scrierile lui Ovidiu sub numele de Aegyssius — Intindere imensă de apă 5) Curelușă de mețină — Incendiu 6) Conjuncție — Lac în apropierea deltei 7) In deltă e mai bogat ca în orice alt loc din Europa — Intreg 8) Istoric grec care a vizitat delta pentru a relata expediția lui Sesostris — Inceput de sezon 9) Petrecere — Viitor oraș al deltei, unde se află sediul stațiunii experimentale stuficole 10) Arbuști — In Chilia — Măsură de suprafață 11) Munți străvechi care străjuiau odinioară Dunărea la vărsarea sa în mare.

VERTICAL: 1) Specii care predomină fauna piscicolă a deltei Dunării — Apă în U.R.S.S. 2) Razelm, Golovița, Sinoe, Zmeica... — Pot fi și de pește (pl) 3) Rege al hunilor — Catifea 4) Doina Constantinescu! — Își ia răspunderea — Nicolae Crețu 5) Radu Jalea — Se realizează prin înlocuirea lemnului cu stuful din deltă 6) Verbul tractorului — Cutie mare de scînduri 7) Prefix — Jilțuri 8) Primul între primii — Culoare — Semnificație 9) A pierdut drumul în deltă 10) Aliția moldovencei — Doldora 11) Grupuri de mașini folosite la recoltarea stufului din deltă — Soare egiptean.

I. POPOVICI

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

METAGRAMA

ORIZONTAL: Iată — Nit — Vară — Amor — Lalea — Eva — Acar — Cată — Uit — Cară — Umor — Lulea — Ura — Icar — In Valea Cucului.

CIRCULAȚIE

ORIZONTAL: Stop — Arghezi — Torente — Alai — Anania — Știri — F — Se — So — Ucu — Eme — M — Părere — Ta — Cărări — Im — Estetică — I — I — Iureș — Banus — Eni — Lin — Bir — Iu — Eo — Drum — R — Atenți — Oralâ — Nave — Osii — Ac.

TELEGRAFICE (Careul nr. 1)

ORIZONTAL: Tăcere — Sat — Operă — Sure — Nulă — Capat — Ași — Silabe — L — Băutură — Ița — Dată — B — Toto — Tarla — Aramă — Real — Tirizie — NT — Editii — Iti.

ICAR (Careul nr. 2)

ORIZONTAL: — Donator — VE — Ovine — Nula — Cămașă — Moț — Ulițe — Cale — M — CO — Fănel — EN — Miorițe — Nemiscata — Tăietură — A — Ene — Iritat — Tigăi — Era.

2—0 PENTRU NOI

ORIZONTAL. — Selectionabil — Afiliat — Hrană — Rit — Trag — Iris — Icea — Echipată — Tarca — Aera — IT — Ucecom — Ti — AA — RE — Inerentă — C — A — SD — Da — Au — Ga — Emeriți — Stop — Plan — Campion — Salta — Tir — Rea — International.

Poșta rebus

IOAN HENȚIU — *Deva:* Nu publicăm aritmogrife. Cît privește „Careul", e mult prea ușor. Mai încercați.

STOIAN CORNEL — *Drăgășani:* Apreciem bunele dvs. intenții. Din păcate, nu putem publica careul. Preferăm jocuri pe teme de actualitate. Țineți seama de observația noastră și mai trimiteți-ne.

ZOE HELOVCA — *Lugoj:* Orice colaborări bune sînt bine venite. Careul dvs. nu întrunește însă condițiile apariției.

GHEORGHE LUCULESCU — *Galați:* E mult prea ușor careul pe care ni l-ați trimis, sub posibilitățile dezlegătorilor noștri. Mai încercați.

ELISABETA CUCURZAN — *Constanța* — Nu publicăm aritmogrife.

FRED GHENĂDESCU

ALUZIE DISCRETĂ

— E o schiță sumară și nu știu dacă se înțelege...
— Se înțelege... se înțelege... dacă ești băiat „de înțeles"!...

COMPLEZENȚII

— Cum ai putut semna 150 de litri de benzină pentru 30 de kilometri?
— Ei, tu nu știi cum e benzina? Corp volatil, se evaporă ușor!...

C. FLORIAN

SCRIITORUL: — Drace, tocmai cînd mă hotărîsem să plec și eu pe șantier, iată că se face șantier în scuar!...

ST. MUNTEANU

— Nu te grăbești? Am întîrziat mult la servici!...
— La noi e „ajutor reciproc". Cînd întîrzie unul, îl semnează ceilalți!...

S. NOVAC

Deși au obligația de a juca cîte o piesă pentru copii în fiecare stagiune, majoritatea teatrelor nu au făcut aceasta.

— Tovarășe director, cînd credeți că putem vedea și noi o piesă la teatrul dvs?
— Cînd o să vă faceți mari, copii!

I. BOTOȘĂNEANU

— Cît să vă tai? Pentru un divan, pentru un fotoliu?
— Nu, pentru un pantalon!

M. ANANIA

Unii proiectanți fac modificări esențiale în timpul execuției.

— Ține-o așa, pînă modificăm subsolul!...

A. PAVEN

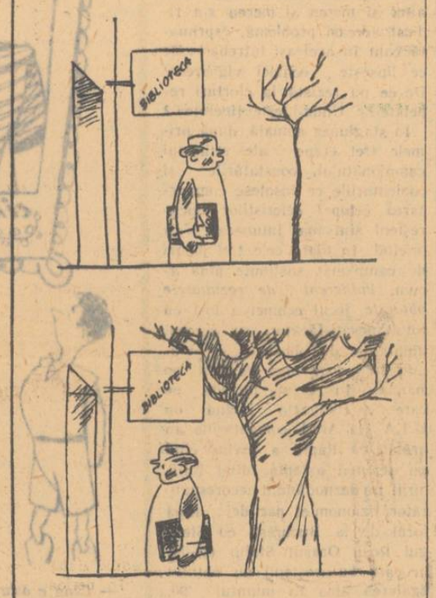

Fără cuvinte

B. ARTIN

UN ÎNDRĂGOSTIT ÎNFLĂCĂRAT
— Nu vă supărați: îmi dați voie?...

D. HOȚBOTĂ

Locuri rezervate

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

In legătură cu turneele de șah prin corespondență organizate de revista „Magazin"

In numerele viitoare ale revistei vom începe publicarea unor partide selecționate din cele jucate în cadrul „Cupei Magazin" și a grupelor cu deschideri obligatorii. O parte din aceste partide vor fi comentate și analizate de jucători fruntași, maeștri și candidați de maeștri.

★

Se primesc în continuare înscrieri pentru turneele de antrenament cu deschideri obligatorii, la care poate participa — gratuit — orice jucător, indiferent dacă are sau nu categorie de joc.

★

La sugestia unor cititori anunțăm organizarea unor turnee de joc prin corespondență numai pentru femei, pionieri, studenți și cadre didactice. Pentru „turneul profesorilor" s-a primit și o înscriere din Uniunea Sovietică.

Partida Nr. 8

Alb: I. IUHTMAN
Negru: M. TAL
GAMBITUL CENTRAL

Jucată în finala celui de al XXVI-lea campionat al U.R.S.S. Tbilisi 1959.

1. e4, e5 2. d4, e:d4 3. c3, gambitul nordic s-a jucat la concursuri în ultimele decenii. Pentru pionul sacrificat albul obține un atac puternic, dar negrul are suficiente resurse de apărare. 3... d:c3 4. C:c3. O continuare interesantă, care dă loc la o luptă complicată este mutarea 4. Nc4 prin care se oferă un nou sacrificiu de pion. 4... Cc6 5. Cf3, Nb4 6. Nc4, Cf6 7. 0—0, N:c3 8. b:c3, d6. Prin intervertire de mutări s.a ajuns la o poziție identică cu cea rezultată în partida Penrose (Anglia) — Smîslov (U.R.S.S.) disputată la München cu prilejul celei de-a XIII-a Olimpiade. Cunoscînd această partidă, Tal a efectuat rapid mutările sale. Numai că l-a așteptat o surpriză. Iuhtman, care avusese și el cunoștință de partida Penrose — Smîslov, a găsit o interesantă întărire a jocului alb. Astfel, în loc de 9. Na3 cum a jucat maestrul englez, Iuhtman a mutat 9. e5 sacrificînd un al doilea pion! 9... d:e5 10. Cg5! 10... 0—0 11. Na3,12 D:a1+, T:a1, Nf5 13. N:f8, T:f8 14. Tfe1, h6 15. Cf3, Ng4 16. Tb1. Ar fi fost mai bine Nb5. Mutarea din text oferă negrului contrașanse. 16... e4! 17. Cd4, Ce5 18. Nf1, c5 19. Cb5, c4! Negrul la sub control importantul cîmp d3. 20. f3, N:f3! 21. g:f3, C:f3+ 22. Rf2, Cg4+, 23. Rg3, C:e1 24. T:e1, f5 25. N:c4+, Rh7 26. Ne2, Ce5 27. Rf4, Cg6+ 28. Re3, f4+! 29. Rd4. Dacă regele ar fi luat la e4 ar fi urmat f3! 29... Rh8? O mutare greșită care, după cum se va vedea, duce la pierderea pionilor. Trebuia, după cum a arătat maestrul Aronin, 24... Ch4! 30. Tg1, Ch4 31. R:e4, Te8+ 32. Rd3, f3 33. Nd1, Cg2 34. Rd2, Ch4 35. Cd4, Td8 36. Tf1, Td5 37. Rd3, Ta5 38. Nb3, g5 39. C:f3, Tf5 40. Cd2 și Tal s-a recunoscut învins.

Concursul nostru popular cu premii

Problema nr. 17

Acest instrument popular de suflat este folosit în unele regiuni de munte ale țării. Care este denumirea lui?

Problema nr. 18

Fotografia reprezintă unul din cele mai cunoscute castele din țară. Este vorba de castelul Huniazilor, Peleș sau Bran?

Concursul nostru popular cu premii
Bon de participare nr. 9

MILICĂ
de NELL COBAR

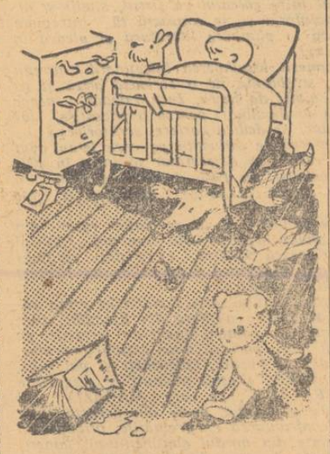

Așa arată jucăriile lui Milică. Azorel are gîtul sucit, crocodilul de cauciuc e tăiat cu briceagul, ursulețului i-au ieșit paiele dintr-un picior...

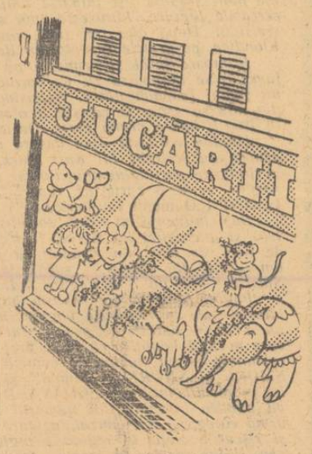

E miezul nopții. Cornul lunii se oglindește în geamul magazinului cu jucării. Dar, ce-i asta? Păpușile, a morțile de atîta stat, se întind, cască...

Elefantul african și-a notat toate păpușile cumpărate în timpul zilei. Acum, le sună — pe rînd — la telefon. Cum de le cunoaște numărul? Asta e taina lui!...

— Allo Rodica? Aici e Bumbi, elefantul. Cum te simți?
— Mi-e dor de voi, dar fetița la care stau acum e tare bună.
— Allo Bumbi? Aici e Albișor. Sînt sănătos și voios!!...

— Allo, aici e Bumbi. De ce vorbești așa greu, Azorel?
— D-abea te aud... Ți-e telefonul deranjat?
— Nu, gîtul meu e deranjat! Iartă-mă, nu mai pot continua...

(Va urma)

SPORT magazin

VARIETĂŢI

Sfîrşitul amar al unui transfug

Cînd în noiembrie 1956, în timpul contrarevoluţiei din Ungaria, tînărul jucător maghiar de fotbal Istvan Kovacs a ales calea fugii în Occident, avea în minte nenumărate vise pe baza promisiunilor făcute de oficinile de propagandă americane şi engleze. Realitatea s-a dovedit însă cu totul alta şi Kovacs ispăşeşte în prezent o pedeapsă de un an într-o închisoare din Birmingham pentru furturi repetate.

Fotbalist talentat, selecţionat în reprezentativa de juniori a R.P. Ungare, Istvan Kovacs, după ce a fugit, a primit mai întîi oferte „generoase" din partea managerului echipei engleze Wolverhampton. El a plecat în Marea Britanie şi timp de un an, în aşteptarea licenţei de profesionist, a jucat în diferite echipe engleze de amatori. Mizeria şi greutăţile de tot felul întîlnite în „raiul capitalist" i-au adus tînărului Kovacs o grea boală de inimă. Curînd clubul Wolverhampton a uitat toate promisiunile făcute şi Kovacs a fost aruncat pe drumuri. Lipsit de orice posibilităţi de trai Istvan Kovacs s-a înrolat în rîndurile trupelor colonialiste engleze pentru a pleca în Nyassaland unde se desfăşoară şi în prezent o intensă acţiune de reprimare a populaţiei locale care se pronunţă pentru independenţă. Din cauza bolii el a fost însă respins la vizita medicală şi după ce a ajuns pur şi simplu murător de foame, tînărul Kovacs a ales singura cale ce i-a mai rămas, aceea a furturilor şi escrocheriilor.

Istvan Kovacs a vrut să cunoască „modul de viaţă occidental". Acum l-a cunoscut. Faptele sînt prea evidente ca să mai merite alte comentarii.

Australia îşi apără sportivii împotriva „cumpărătorilor" americani

Cercurile conducătoare ale sportului australian au intrat de-a dreptul în panică ca urmare a nenumăratelor „oferte" de cumpărare făcute celor mai buni sportivi australieni din partea managerilor din S.U.A. Jack Kramer a răpit Australiei pe cei mai buni tenismani ai săi. Acum, americanii au declanşat o adevărată ofensivă care urmăreşte să atragă în S.U.A. atleţii de valoare din această ţară. Cît priveşte calea aleasă nici nu putea fi găsită una mai lipsită de scrupule. În ultima vreme numeroase universităţi americane au trimis sportivilor australieni „burse de studii" în S.U.A. atrăgîndu-i în felul acesta sub pretextul pregătirii pentru o carieră viitoare.

În legătură cu aceasta, după cum relatează ziarele occidentale, conducătorii sportului din Australia au hotărît să ia măsuri severe pentru a împiedica pe cei mai buni atleţi să părăsească ţara sub motivul „studiilor superioare". Conferinţa Uniunii amatoare de atletism din Australia care s-a întrunit recent la Hobart, a stabilit că Uniunea va avea dreptul să refuze permisiunea atleţilor de a pleca în universităţile americane dacă se dovedeşte că la baza acestor „invitaţii" se află interesul pentru calităţile lor de sportivi şi nu acelea de studenţi. Unul din participanţii la conferinţă, N.G. Hutton, a arătat că trimiţînd aceste „burse de studii" universităţile americane nu urmăresc să ajute la pregătirea ştiinţifică a tinerilor australieni ci numai interesele lor aferiste de a-şi face reclamă prin întărirea echipelor lor sportive.

Sir Robert Laycock se opune...

De cînd în ţările coloniale şi dependente aflate sub stăpînirea Marii Britanii s-a intensificat mişcarea de eliberare naţională, autorităţile colonialiste nu mai au linişte. Pe lîngă represiunile directe colonialiştii au luat măsuri severe pentru a împiedica orice contacte între populaţia coloniilor cu reprezentanţii ţărilor lagărului socialist.

Ziarul „Daily Worker" relatează că guvernatorul insulei Malta, sir Robert Laycock, a hotărît să interzică delegaţiilor sportive din ţările socialiste să susţină întîlniri cu sportivii maltezi. El a informat federaţia de fotbal din Malta, care proiecta să invite mai multe echipe din ţările socialiste, că va refuza să acorde vize de intrare sportivilor din aceste ţări. Ca urmare, federaţia maltezâ de specialitate a făcut cunoscut că a fost nevoită să renunţe la intenţiile sale, spre marea părere de rău a sportivilor şi iubitorilor de sport din insulă.

Şi totuşi, aceste măsuri nu vor împiedica poporul maltez să lupte mai departe împotriva imperialismului, pentru independenţă naţională. Lucrul acesta este dovedit de însăşi creşterea neîncetată a luptei antiimperialiste din insula Malta.

Zuluşi pentru a recuceri Cupa Davis

De cînd Statele Unite au smuls Australiei „Cupa Davis" la tenis datorită serviciilor tenismanului peruvian Alexandro Olmedo, ziariştii australieni nu mai au linişte. Precedentul fiind creat, numeroase organe de presă din cel de al cincilea continent invită pe conducătorii federaţiei australiene de specialitate să urmeze exemplul americanilor. Iată de pildă ce scrie în legătură cu aceasta ziarul „Daily Mirror" din Melbourne:

„Se poate prevedea că în cele 12 luni ce urmează expediţii vor fi trimise în colţurile cele mai puţin explorate din lume în speranţa de a descoperi campioni de tenis necunoscuţi. Se poate astfel pleca în pădurile virgine ale Amazonului, în deşertul Kalahari, în insulele Fiji sau în înaltul podiş al Tibetului..."

Şi „Daily Mirror" scrie în încheiere: „Nu este departe ziua cînd noi vom recuceri Cupa Davis cu o echipă alcătuită dintr-un zulus, un polinezian şi chiar un neozeelandez..."

Din moment ce, după cum au arătat faptele, toţi campionii de tenis ai Australiei au fost cumpăraţi de binecunoscutul bussinessman american Jack Kramer, (căpitanul echipei S.U.A. în timpul desfăşurării finalei ultimei ediţii a Cupei Davis) este evident că pentru salvarea prestigiului tenisului din continentul cangurilor aceasta este ultima alternativă care a mai rămas conducătorilor federaţiei australiene de specialitate.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17 60 10, interior 1400.

Din actualitatea campionatului categoriei A de fotbal

Ce se întîmplă cu Rapid Bucureşti?

Spectatorii bucureşteni de fotbal au avut prilejul să asiste duminica trecută la schimbarea liderului campionatului categoriei A. Prezenţi la cuplajul desfăşurat pe stadionul „23 August" ei au înregistrat mai întîi eşecul fostului lider Dinamo Bucureşti, înfrînt de Progresul, după care au aplaudat netа victorie a echipei C.C.A. în dauna lui Rapid, victorie cu care formaţia militarilor bucureşteni a trecut în fruntea clasamentului.

În mijlocul celor 80.000 de spectatori prezenţi la partidele cuplajului de duminică am culeş comentarii dintre cele mai variate. Cel mai frecvent însă şi înregistrat pe tonurile cele mai diverse, a fost: Ce se întîmplă cu Rapid Bucureşti?

Şi, într-adevăr, la Rapid Bucureşti se întîmplă ceva care necesită o discuţie mai amănunţită. Aceasta nu pentru că a pierdut duminică, ci pentru felul cum formaţia ceferiştilor bucureşteni se comportă de la începutul stagiunii. Echipă care cuprinde în alcătuirea ei mulţi jucători tineri şi talentaţi (Ene II, Copil, Bodo, Stancu, Greavu, Văcaru, Raab etc.), alături de consacraţi ca Macri, Dungu etc., Rapid Bucureşti ar trebui să fie una din formaţiile redutabile ale ţării, cu un irezistibil joc de elan şi vigoare tinerească, dublat de o tehnică avansată. N-am vrea să se creadă că gîndim cumva că Rapid Bucureşti ar trebui să fie o echipă invincibilă, care să nu guste niciodată din cupa învinşilor. Dar ceea ce pretindem echipei ceferiştilor bucureşteni e ca jocul ce-l desfăşoară să poarte totdeauna pecetea calităţilor jucătorilor ce o compun — repetăm: tineri şi talentaţi.

De mai multe ori de-a lungul ultimilor doi ani s-a putut vorbi în comentarii, cu o notă ascuţit critică, de faptul că echipa bucureşteană are comportări care dezmint aşteptările, care dezamăgesc. Nu de puţine ori s-a criticat jocul lipsit de vlagă, de convingere, în care s-a comportat într-un caz sau altul şi mereu şi mereu s-a ridicat aceeaşi problemă, exprimată cam în aceleaşi întrebări: De ce lipseşte echipei vigoarea? De ce nu rezistă la eforturi repetate? Unde-i este tinereţea?

În stagiunea actuală, după primele trei etape ale returului campionatului, constatările şi comentariile ce însoţesc comportarea echipei ceferiştilor bucureşteni sînt mai întunecate ca oricînd. În toate cele trei jocuri de campionat susţinute pînă acum, *indiferent de rezultatele obţinute*, jocul echipei a fost cu totul nesatisfăcător, cu aceeaşi amprentă de oboseală, de viaguire, cu doar mici tresăriri, pe parcurs. În prima partidă pe care a cîştigat-o jucînd cu U.T.A. la Arad, comentariile au arătat că Rapid a învins cînd cu se mai aştepta, dînd întîlnirii un deznodămînt necorespunzător fizionomiei partidei; după jocul de la Bucureşti cu Steagul Roşu Oraşul Stalin (1—1), în care bucureştenii au obţinut egalarea abia în minutul 90, oaspeţii au avut iniţiativa, au dominat ca vigoare şi elan; în sfîrşit, în jocul cu C.C.A., de duminica trecută (pierdut cu 0—4), Rapid a fost mai curînd umbra unei echipe.

E normal de aceea să se afirme — deci nu numai să se întrebe — că cu echipa Rapid se întîmplă ceva. Ce anume, trebuie să stabilească o analiză atentă şi adîncă, care să amănunţească — după părerea noastră — îndeosebi procesul de instruire a echipei, ca să se constate, dacă nu cumva antrenorii echipei (Fr. Ronay şi B. Marian), nu aplică în faza preliminară campionatului, dar nu numai în aceasta, un antrenament excesiv, iraţional, care pînă la începutul campionatului sau puţin timp după reluarea lui, goleşte jucătorii de forţă, de elan, de entuziasm. În special aici credem că este „buba" echipei, care, aşa cum am mai afirmat, are tot ce-i trebuie ca să realizeze jocuri spectaculoase şi dinamice cum a oferit, la răstimpi, în trecutele stagiuni, jocuri pe măsura tinereţei şi valorii unor jucători care cu ani în urmă, cînd activau în alte echipe, au dovedit că ştiu să joace fotbal.

Ion BOCIOACĂ

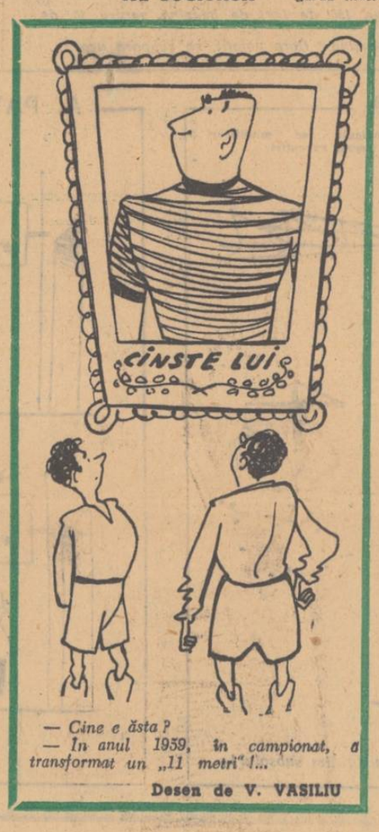

— Cine e ăsta?
— În anul 1959, în campionat, a transformat un „11 metri"!...

Desen de V. VASILIU

Şah „modernizat"

Au scris americanele ziare
Că-n New-York un şahist a brevetat
După mature studii de rigoare
Un joc de şah... care te face mat.

Ajuns celebru repede prin presă,
El e primit în orice cerc monden,
C-a introdus la şah încă o piesă
Cu numele de... „Bomba hidrogen".

Şi cîştigînd deci, o celebritate,
Cînd ziariştii l-asaltau în trombă
El declara cu seriozitate:
Am vrut să vin şi eu la şah c-o... bombă!

Însă de-abia pornit pe-această pistă
Şi-a întrerupt la jumătate drumul,
Deşi găsea-n materie şahistă
Şi alte „inovaţii" cu duiumul.

Ca să întreacă extraordinaru',
El trebuia pe rege, pasă-mi-te,
Să-l schimbe mult mai bine cu... dolarul,
Că doar e rege-n Statele Unite.

În plus, spre mulţumirea lui deplină,
Inventatorul „genial" putea
Să pună tot aşa-n loc de regină,
O... mare stea de film din S.U.A.

Şi aplicînd identice sisteme
Să nu mai pară jocul monoton,
N-ar fi stricat nebunii să se cheme
La dînsul... „Generali de Pentagon".

Ba, drept vorbind, era mai bine
Şi cîştiga în senzaţional
Ca-n loc de cai să pună... limuzine.
Doar merg mai repede decît un cal.

Sfîrşindu-şi munca lui „inovatoare",
La care el trudit-a multe luni,
Mai trebuia să dea, pentru-ncercare,
Un şah de-al său la... casa de nebuni.

V. D. POPA

CUTIA CU SCRISORI

SORIN IONESCU—Bucureşti: 1) După unii specialişti boxerii cu garda inversă (stîngaci) sînt avantajaţi faţă de cei dreptaci. Alţii pretind că această categorie de luptători îşi creează o mare superioritate numai dacă alternează gărzile în timpul luptei. Un sfat aşa cum cereţi dvs. este greu de dat. Numai antrenorul dvs. care vă cunoaşte poate să vă dea cele mai indicate îndrumări.

W. SCHNEIDER — Timişoara: 1) Maestrul sportului Ion Söter s-a retras din activitatea competiţională şi s-a dedicat profesiunii de antrenor. 2) Celebrul jucător şi antrenor al echipei Braziliei, Zeze Moreira, a fost anul trecut în Capitală cu prilejul vizitei echipei Canto do Rio. Ne pare rău că aţi pierdut rămăşagul.

GH. SIMIONESCU — Galaţi: 1) Sîntem de acord cu critica dvs. şi vom înlătura lipsa semnalată. 2) Ene I a jucat înainte la „Metalul 23 August" din Bucureşti, iar Köszegy la „Progresul"-Oradea.

V. IONIŢA — Bucureşti: 1) În finalele campionatelor republicane de box pe anul 1958, N. Linca a fost învins la puncte după un meci dramatic de Ilie Dragnea. 2) Jucătorul Cepolski de la C.C.A. a jucat înainte la Recolta Fălticeni. Are 23 de ani.

V. MUSTAŢĂ — Bucureşti: 1) Împărtăşim părerea dvs. că de la întreruperea activităţii competiţionale de hochei pe gheaţă s-ar mai fi putut organiza la patinoarul artificial meciuri amicale. În R. Cehoslovacă există 28 de patinoare artificiale şi 1000 echipe ceea ce explică nivelul ridicat al hocheiului cehoslovac. Da, există şi un campionat al piticilor...

M. PIRVULEŢ — Ploeşti: Unii istoriografi afirmă că tenisul provine din vechiul joc francez „Jeu de paume" foarte răspîndit în veacul al XVII-lea, care ulterior a început să fie practicat în Italia şi apoi în Anglia.

8 milioane de cărţi sportive în U. R. S. S.

Editura „Cultura fizică şi sport" din Moscova va publica în acest an 182 titluri cu un tiraj total de 8 milioane exemplare. Printre aceste cărţi figurează numeroase lucrări de popularizare a diferitelor discipline sportive, cărţi pentru copii, instructori, arbitri, lucrări ştiinţifice pentru antrenori, lucrări literare etc.

În ultimii ani în cadrul acestei edituri au apărut numeroase cărţi ale unor autori de peste hotare. Printre ele se pot cita: „Atletismul contemporan" de Doherty, „Hochei" de Percival, traduse din limba engleză etc. Şi în anul 1959 editura va publica multe cărţi scrise peste hotare. Iată cîteva dintre ele: „Cinci seturi" de Viallard, „Schi" de Dubert şi Vuarnet, „Pe şea" de Louison Bobet şi Le Bert (traduse din limba franceză); „Patinele victoriei" de Ericsson (din limba suedeză); „Arcul şi săgeata" de Hadaş şi Viskochi (din limba cehă), etc.

Planul editurii prevede de asemenea publicarea unor almanahuri sportive şi cărţi speciale ilustrate pentru copii de vîrstă preşcolară şi şcolară care sînt foarte mult solicitate.

De 3000 de ori în „colţul" ringului

Îl cunoaşteţi? Desigur că l-aţi văzut de nenumărate ori pe valorosul antrenor de box Constantin Nour la reuniunile noastre pugilistice, cînd în colţul ringului se agită — aşa după cum se vede şi în fotografia noastră — asudă, suferă sau se bucură alături de boxeri. Şi de data aceasta, obiectivul aparatului de fotografiat l-a surprins pe Constantin Nour în clipe... dramatice. O dovedeşte atenţia încordată, crisparea cu care urmăreşte evoluţia în ring a unuia dintre „elevii" săi, îndemnul tacit ca acesta să trimită încă un upercut de dreapta, să lupte mai dîrz pentru victorie.

Desigur că în viaţa antrenorului Nour au fost multe asemenea momente de încordare maximă, clipe de mare tensiune în care bucuria unor victorii repurtate de boxerii săi a alternat cu amărăciunea insucceselor. Pentru că, e firesc, toţi sportivii care trec prin şcoala dură a boxului gustă — mai mult sau mai puţin — din cupa înfrîngerilor.

De 3000 de ori în „colţul" ringului, — iată o „performanţă" cu care nu se pot mîndri decît puţini antrenori de box din ţara noastră. Şi, pe bună dreptate. Nour oficiază în colţul ringului din anul 1923, adică de atunci cînd abia împlinise vîrsta de... 17 ani. La o asemenea vîrstă este greu să ne imaginăm cum poate arăta un antrenor. Ne-am exprimat firesc, nedumerirea:

— Bine, dar ce cunoştinţe puteai să transmiţi elevilor, la o vîrstă atît de... „înaintată"? Cum arătau boxerii dumitale dacă „antrenorul" era atît de tînăr?

Nour şi-a pus tacticos ochelarii şi a privit nu fără urmă de regret la tinerii viguroşi care se pregătesc sub îndrumarea sa, în sala Dinamo. A scormonit apoi în sacul cu amintiri şi şi-a depănat, pe îndelete, firul povestirilor:

— „Ceea ce am spus adineauri, este perfect adevărat. Victoria pe care am repurtat-o asupra scoţianului Jeffries Lington (la Galaţi în 1923) era considerată de mulţi ca uluitoare, dată fiind faima de care se bucura pe atunci Lington. Ea mi-a creat, cum s-ar zice, peste noapte, un nume în lumea boxului nostru. Am continuat să boxez dar, totodată, am început să fiu tot mai des căutat de boxeri. Mulţi dintre aceştia erau foarte tineri, ca şi mine. Alţii însă — aci vocea antrenorului căpătă un timbru vibrant — mă depăşeau şi ca vîrstă şi ca greutate şi ca statură. Cu toate acestea, mulţi dintre ei căpătaseră încredere în mine. Aşa a trecut an după an iar cunoştinţele mele de box au sporit. De atunci, din 1923 şi pînă astăzi, stau fără întrerupere în colţul ringurilor noastre, mă bucur şi mă necăjesc alături de boxeri".

De-a lungul anilor, rînd pe rînd au trecut „prin mîna" lui Nour sumedenie de pugilişti excelenţi ca Gheorghe Axioti, Sandu Ion, Jim Călinescu, Ion Popa, Gheorghe Lungu, Ion Stoianovici, Marin Alexandrescu, care, la vremea lor au făcut faimă boxului românesc. Nour îşi aminteşte cu multă plăcere de ziua cînd a fost solicitat de Lucian Popescu (pe atunci deţinător al unui titlu european) să-l asiste „la colţ" în meciul care avea să-i aducă cel de al doilea titlu de campion al Europei. În acea zi neuitată, Lucian Popescu a cucerit o strălucită victorie asupra spaniolului Carlos Fix, victorie la care, desigur, au contribuit într-o măsură şi sfaturile lui Constantin Nour.

Dar, fără îndoială că cele mai mari satisfacţii pe care le-a trăit experimentatul antrenor datează din ziua cînd Nour a luat în primire secţia de box a clubului Dinamo. Campionul olimpic Nicolae Linca, Ilie Dragnea, Constantin Dumitrescu, Dumitru Gheorghiu, Dumitru Ciobotaru, Vasile Mariuţan şi mulţi alţi pugilişti de prestigiu, componenţi ai loturilor reprezentative, îşi datoresc succesele într-o mare măsură şi muncii plină de abnegaţie şi modestie a lui Constantin Nour. În curînd, Nour va împlini 11 ani de cînd şi-a dedicat cunoştinţele pentru ca secţia de box a clubului Dinamo să deţină un loc de frunte în sportul nostru cu mănuşi. 11 ani alături de aceeaşi boxeri, de devotament faţă de clubul dinamovist. Numai anul trecut — ne spunea el — elevii mei au susţinut 225 întîlniri, ceea ce ar însemna că la fiecare două zile m-am „postat" în colţul ringului. După un calcul care se apropie într-o bună măsură de realitate, antrenorul dinamovist a urmărit din colţul ringului, din 1923 şi pînă astăzi, aproape 3000 de meciuri! Iată într-adevăr o... performanţă.

★

...Nu ştim dacă scoţianul Jeffries Lington — primul învins al boxerului Nour — cunoaşte cinstirea de care se bucură azi, în patria noastră, antrenorul Constantin Nour. Fără îndoială că l-ar pizmui dar totodată ar putea fi mîndru că acum 36 de ani, la Galaţi, a avut prilejul să încrucişeze mănuşile cu unul din talentele autentice ale boxului românesc care, mai tîrziu, avea să devină şi unul din antrenorii de prestigiu ai sportului nostru cu mănuşi.

R. CĂLĂRĂŞANU

JACK LONDON

„SCRIITORUL PASIUNII ACTIVE"

Şi povestirile sale despre viaţa căutătorilor de aur

Începînd cu numărul viitor „MAGAZIN" va publica, într-o formă adaptată acestui colţ al său, cîteva dintre cele mai interesante povestiri ale scriitorului american Jack London, „scriitorul pasiunii active" cum îl spunea marele Maxim Gorki. De altfel, alăturarea numelor acestor doi scriitori nu este întîmplătoare. London s-a format sub influenţa scrierilor creatorului realismului socialist şi de multe ori criticii literari l-au denumit Gorki al Americii. Ca şi Gorki, Jack London a cunoscut cele mai ingrozitoare mizerii fizice, ca şi Gorki el a ştiut să biruie acolo unde alţii au fost învinşi, ca şi Gorki el a lăsat în urma lui o operă originală şi clocotitoare de viaţă.

Opera literară a lui Jack London, prodigioasă şi plină de forţă, a fost şi este îndrăgită în toată lumea. Ea este tradusă în aproape toate limbile.

Jack London a descris cu vigoare lupta aprră a eroilor săi — oameni simpli — împotriva forţelor oarbe ale naturii, aşa cum a făcut-o în povestirea „Dragostea de viaţă", atît de iubită de Vladimir Ilici Lenin.

Viaţa lui Jack London, ca şi aceia a lui Gorki, este ea însăşi un roman pasionant. Să-l lăsăm pe London să şi-o povestească, reproducînd cîteva fragmente din autobiografia lui:

„M-am născut la San Francisco (California) în anul 1876. La vîrsta de 15 ani mă socoteam deja bărbat adevărat şi dacă mi se întîmpla să am cîţiva gologani, cumpăram bere şi nu dulciuri, căci consideram că asta este mult mai bărbătesc...

Responsabilităţile şi datoriile constituie, ca să spun aşa, amintirile mele cele mai îndepărtate. Nimeni nu m-a învăţat să scriu şi să citesc. La vîrsta de 5 ani am început să învăţ singur şi una şi alta. Prima şcoală pe care am frecventat-o a fost cea din Alameda, după care am început să muncesc, alături de părinţii mei, într-o fermă. Aveam opt ani. A doua mea şcoală a fost cea din San Mateo. Elevii erau aşezaţi fiecare în faţa unui pupitru, dar de cele mai multe ori profesorul venea beat în clasă. Atunci rămîneam cu toţii în picioare, iar cei mai în vîrstă dintre noi îl băteau pe profesor. Acesta îşi lua revanşa, cînd era treaz, împotriva celor mai mici, pe care-i snopea în bătăi.

N-aveam nici printre rudele mele, nici printre prieteni, oameni care să fi împărtăşit aspiraţiile mele literare. Un lucru care m-a izbit cel mai mult în copilăria mea a fost ignoranţa crasă a tuturor celor cu care veneam în contact. Către cel de-al 9-lea an al vieţii mele devorasem literalmente „Poveştirile din Alhambra" ale lui Washington Irving, dar nu puteam să înţeleg de ce ceilalţi copii din fermă nu ştiau nici măcar despre existenţa acestei cărţi. În cele din urmă am acceptat concluzia că această ignoranţă, proprie oamenilor de la ţară, nu era atît de profundă în lumea citadină. Într-o zi am vrut să profit de faptul că un orăşean bine îmbrăcat, a venit la fermă şi am încercat să schimb cîteva idei cu acest spirit cultivat. Imi construisem, cu ajutorul cîtorva cărămizi desprinse dintr-o sobă veche, Alhambra — cu turle, minarete şi terase; inscripţii cu creta indicau diferitele părţi ale edificiului. L-am poftit pe vizitator s-o vadă şi i-am pus cîteva întrebări în legătură cu faimosul palat, dar cităinul se dovedi la fel de ignorant ca şi ţăranii mei. M-am consolat la gîndul că mai existau totuşi două genii pe lume: Washington Irving şi cu mine...

Pe vremea aceea lecturile mele mai erau constituite din „romane de cinci centi", împrumutate de la băieţii de fermă şi din foiletoane sentimentale decupate din ziare de către bucătăresele şi care relatau amorurile tinerelor lucrătoare sărace, dar oneste.

Cu asemenea hrană literară, fireşte că ideile mele nu puteau fi decît ridicole şi convenţionale, dar în singurătatea mea citeam tot ce-mi cădea în mînă...

Cu puţin înainte de a împlini 15 ani, am abandonat ferma şi am plecat la Oakland. Aci am petrecut nenumărate ceasuri la biblioteca municipală şi pe măsură ce învăţam să cunosc lumea, fiinţele mele copilăreşti se risipeau. În epoca aceea îmi cîştigam existenţa vînzînd ziare pe stradă. Pînă la 16 ani am exercitat dealtfel o mie şi una de meserii. Astfel au trecut anii...

Setea mea de aventură era atît de puternică încît nu întîrziai să părăsesc casa părintească. Zilele acelea de piraterie au trecut de mult, dar dacă ar trebui să ispăşesc toate delictele de care m-am făcut atunci culpabil, nu cred că ar fi suficienţi cinci sute de ani de închisoare.

M-am îmbarcat aşadar ca matelot pe bordul unei goelete şi am luat parte la vînatul clandestin al somonilor. Printr-o curioasă coincidenţă, îndată după aceea m-am înrolat într-o patrulă de pescuit şi am căpătat misiunea de a coopera la reprimarea contrabandei cu peşte. Profesia avea riscurile ei. Aveam de a face cu tot soiul de contrabandişti, care nu se temeau nici de dumnezeu, nici de dracu şi nu puţin au fost cei dintre noi care au plătit cu viaţa intervenţia lor. Singura mea armă era o furcă de fier, dar să mă fi văzut căţărîndu-mă într-o barcă şi punînd mîna pe gulerul vreunui contrabandist!

Apoi m-am angajat pentru vînătoarea de foci, pe un vas care se îndrepta către Japonia şi urma să facă drum întors prin strîmtoarea Behring. Înapoindu-mă în California, după 7 luni de navigaţie, am mai avut o mulţime de profesii: am fost muncitor-docher, am descărcat cărbune şi am lucrat într-o fabrică de iută, unde ziua de muncă era de 13 ore, de la 6 dimineaţa pînă la 7 seara. În anul următor eram gata să plec într-o nouă expediţie, dar întîmplarea m-a împiedicat să ajung la timp la locul de întîlnire cu foştii mei tovarăşi de pe vasul „Mary Thomas", care a naufragiat şi s-a pierdut, cu echipaj cu tot.

În timpul escalelor neregulate şi capricioase pe care le-am făcut la şcoală mi se întîmpla să alcătuiesc compuneri care primeau aprobarea obişnuită în asemenea cazuri. Pe cînd lucram la fabrica de iută m-am străduit din nou să întocmesc încercări literare, dar eram ocupat 13 ore pe zi şi îmi mai rămînea prea puţin răgaz în afara orelor pe care le petreceam lucrînd-mă cu tinerii mei colegi.

Ziarul *„Apelul din San Francisco"* oferind un premiu pentru un articol descriptiv, am fost sfătuit de mama mea să-mi încerc şansa. Mi-am luat ca subiect *„Un taifun în largul coastei japoneze"*. În prima noapte, între ora 12 şi 5 dimineaţa, rupt de oboseală şi căzînd literalmente de somn, am aşternut pe hîrtie cele două mii de cuvinte cerute. În noaptea următoare, nemulţumit de opera mea, am reînceput, în aceleaşi condiţii: am aşternut din nou pe hîrtie alte 2000 de cuvinte. În noaptea treia am unit cele două compoziţii şi am tăiat lungimile, ca să rămîn în limita reglementară a concursului. Mi s-a atribuit premiul I. Premiile doi şi trei au revenit unor studenţi ai Universităţilor din Stanford şi Berkeley.

Am vagabondat apoi prin Statele Unite, din California la Boston, revenind prin coasta Pacificului şi Canada, unde am fost condamnat şi băgat la închisoare pentru vagabonţaj".

Jack London arată mai departe orientarea ideologică pe care i-au dat-o aceste premature experienţe de viaţă. A învăţat să preţuiască şi să iubească munca — „munca fizică, care este pentru om o datorie. Orgoliul de care eram cuprins după o zi de muncă bine îndeplinită nici nu poate fi descris".

La vîrsta de 19 ani London se înapoiază la Oakland şi urmează cursurile secundare, colaborînd cu schiţe şi povestiri la buletinul săptămînal al şcolii.

Pentru a se întreţine, îndeplineşte funcţia de portar. Părăsind după un an şcoala, studiază pe cont propriu şi se străduieşte în trei luni să asimileze programul de 3 ani de şcoală secundară, după care reuşeşte la examenul de admitere în Universitate. Dorind să capete cu orice preţ o instrucţie universitară, se angajează într-o spălătorie pentru a-şi putea plăti studiile. Îşi împarte timpul între călcatul cu fierul, studii şi încercările literare. Părăseşte apoi spălătoria şi se consacră în întregime scrisului. După alte trei luni trimite la plîmbare literatura şi pleacă în Klondike, pe urmele căutătorilor de aur.

Îl moare tatăl şi primeşte pe umeri răspunderea întreţinerii întregii familii. Se înapoiază în California, străbătută de o serioasă criză şi cu un şomaj înspăimîntător. Negăsind nimic de lucru, Jack London începe din nou să scrie. O revistă îi oferă 40 de dolari pentru o povestire, iar în 1900 îi apare prima carte. De atunci se dedică carierei scriitoriceşti.

London vorbeşte apoi despre puternicele influenţe pe care le-au avut asupra lui scrierile lui Karl Marx, care l-au determinat să intre în 1901 în rîndurile partidului muncitoresc socialist. În 1903, după o călătorie în Anglia, scrie o carte de reportaje despre cartierele muncitoreşti ale Londrei („Oamenii întunericului")

Sub influenţa mişcării socialiste din S.U.A., a revoluţiei ruse din 1905 şi a creaţiei lui Gorki, Jack London scrie în 1907 romanul „Călcîiul de fier", în care s-a străduit să prevească viitorul aşa-zisei revoluţii americane, dar căreia — sub influenţa suprapusă a scrierilor lui Herbert Spencer — îi dă o dezlegare individualist-anarhică.

Pagini pline de un realism impresionant a scris London în urma călătoriei sale în regiunile bogate în zăcăminte aurifere din Klondike, care au a ras — călătorii de o seră întreagă de oameni lipsiţi de scrupule, pe care mirajul bogăţiei cu orice preţ îi făcea părtaşi unor acţiuni odioase, criminale — un număr de oameni dintr-o bucată, îndrăzneţi şi puternici. SMOKE şi SHORTY („Fumul" şi „Scurtul") eroii povestirilor cuprinse în foiletonul intitulat „GOANA DUPĂ AUR", pe care „MAGAZIN" îl va publica începînd din numărul său viitor, fac parte din această din urmă categorie de oameni, pe care confruntarea cu greutăţile, privaţiunile şi riscurile vieţii în regiunile îngheţate din nordul continentului american, îi fac să dea la iveală trăsături de caracter de o înaltă valoare morală.

Să-i urmărim, aşadar, pe SMOKE — Fumul şi pe SHORTY — Scurtul, în aventurile lor cînd dramatice, cînd vesele, din acele ţinuturi sălbatice şi inospitaliere care au răpit mii de vieţi şi n-au îmbogăţit decît o mînă de rechini ai capitalului, adăpostiţi în birourile somptuoase din marile oraşe americane.

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii Bucureşti

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 79 ★ Sîmbătă 11 aprilie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 LEI

O FABRICĂ PE SIRET

Am ajuns la fabrica de cărămizi silico-calcare într-o dimineață răcoroasă, în momentul cînd pe rampa stăpînită de podurile transbordoare își făcea apariția, în pas domol, un șir de vagonete — 15 la număr — încărcate cu cărămizi aburinde, de culoarea laptelui. Vagonetele ieșiseră tocmai dintr-una din multele autoclave uriașe situate într-o hală imensă.

Pe rampă cărămizile erau apucate de ghiarele, lungi de cîțiva metri, ale greiferelor ce circulau prin văzduh și erau purtate spre vagoanele descoperite ce așteptau cuminți noua încărcătură. Pe vagoane o mînă grăbită însemnase cu creta: Onești. Un moment de neatenție sau cine știe vreo defecțiune și una din stive s-a desprins cu o fracțiune de secundă înainte de vreme, dărîmîndu-se în vagon. Am închis instinctiv ochii, după care m-am apropiat să văd rezultatele dezastrului. Cărămizile — de necrezut — doar cu excepția cîtorva, erau întregi.

— *Nici acestea nu s-ar fi spart dacă n-ar fi fost calde, numai ce ieșite din cuptor,* îmi spune maistrul Alois Fenyo. Cărămizile au o rezistență dublă față de cea stabilită de Stas. Și pentru a mi-o demonstra maistrul ridică o cărămidă pînă la un metru și jumătate înălțime și de acolo o lăsă să cadă pe ciment. Proba era empirică dar convingătoare. Mai tîrziu am urmărit cărămida și la proba de laborator. Acul aparatului s-a oprit la 183 kg pe cm². Numai atunci, supusă compresiei, aceasta s-a sfărîmat (Stasul cere o rezistență medie de 100 kg pe cm²). Este un rezultat grăitor al celei mai moderne fabrici de cărămizi din țară, care produce aproape 40 milioane cărămizi pe an și care fabrică abia și-a serbat prima onomastică. Un an de cînd specialiștii sovietici în frunte cu inginerul Tarev au plecat acasă, după ce primele șarje au fost elaborate de mașinile fabricii construite în U.R.S.S., după documentația sovietică.

Nisip și var, acestea sînt elementele din care se naște cărămida silico-calcară. Nisip de lîngă Siret, varul din Sinaia, Fieni și alte locuri. Stația de exploatare a nisipului, balastiera, se află la cîțiva kilometri distanță, într-o veche albie pe care Siretul a părăsit-o. Ea se prezintă ochiului ca un cîmp cu halde uriașe de nisip și balast, printre care circulă Kirovuri puternice și zeci de autocamioane basculante în timp ce escavatoare și drăgi refulante se rotesc neobosit scoțînd din adîncimile pămîntului și din ochiuri mari de apă — cupe pline de balast și nisip.

Alături de ele se află o stație de sortare în care balastul și nisipul, purtate de benzi rulante, trec printr-un sistem de șite din ce în ce mai fine. Numai după aceea, nisipul porneste spre fabrică.

Fabrica propriu-zisă începe de la stația de recepție a nisipului și din hala de var. Din momentul cînd basculanta își varsă aci încărcătura pe un mare grătar de fier aflat la nivelul solului, nisipul își începe călătoria sa pe benzi transportoare și nu mai apare decît sub formă de cărămidă. Prin grătar, în bunchere aflate la subsol, de aci pe o bandă transportoare, urcă ca pe o scară fără de sfîrșit spre ciurul vibrator, care face automat controlul nisipului eliminînd pe cel mai puțin fin.

În același timp, dintr-o hală, nu mai mică decît o sală de teatru, bulgări de var, apucați de fălcile unei cupe ce

M. RADIAN

(Continuare în pag. 2-a)

...Escavatoare și drăgi refulante se rotesc neobosit scoțînd din adîncimile pămîntului și din ochiuri mari de apă — cupe pline de balast și nisip.

OLGA TUDORACHE interpretează rolul Sandei în piesa originală „Partea leului", *de Const. Theodoru, ale cărei repetiții au început la „Teatrul Tineretului"* (Citiți reportajul din pag. 4-a)

Fotografia: Mihai POPESCU

I.C.H.V.

Cu doi ani în urmă — la 18 martie 1957 — în nomenclatura Ministerului Agriculturii și Silviculturii a apărut un nume nou: Institutul de Cercetări Horti-Viticole (I.C.H.V.). În fața noului institut s-au pus spre rezolvare probleme legate de ramuri importante ale agriculturii, cum sînt pomicultura, viticultura, legumicultura și floricultura.

O vizită făcută zilele trecute la I.C.H.V. — situat în Băneasa, în apropiere de aeroport — ne-a prilejuit cunoașterea unor realizări demne de remarcat, dacă ținem seama de faptul că cercetătorii din acest domeniu lucrează și cu plante care au o durată de viață mare și deci se înmulțesc mai greu. Nucul, bunăoară, ajunge să producă fructe, abia după 8-12 ani de la plantare. Nu trebuie acum înțeles că aici s-au întîmplat anumite minuni. Dar cele înfăptuite, în scurtul răstimp de către cercetătorii horticoli au adus institutului un binemeritat prestigiu. Este destul să amintim că la sesiunile științifice din anii 1958-1959, aceștia au susținut un număr de 95 de comunicări și referate științifice ale căror rezultate se aplică în producție. Mai mult, cercetătorii C. Rafailă, D. Marchidan și R. Palocsay au prezentat referate științifice la Congresul internațional horticol, care a avut loc anul trecut la Nissa—Franța.

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Cercetare și producție

Mai întîi să dăm cuvîntul directorului I.C.H.V. — Nicolae Ștefan — așa cum ne-a răspuns la cîteva întrebări privind dezvoltarea Institutului.

— Am început activitatea cu cinci stațiuni și 56 de cercetători. Astăzi avem 18 stațiuni și două puncte de sprijin, plus baza experimentală de la Băneasa, la care lucrează aproape 300 de cercetători. În afară de acestea activitatea Institutului nostru mai cuprinde 60 de puncte demonstrative în diferite unități agricole și sute de loturi demonstrative pe terenuri ale producătorilor individuali... Anul trecut — a continuat interlocutorul nostru — s-a reușit, prin eforturile lucrătorilor de la stațiuni, să se obțină depășiri în valoare de peste 5 milioane lei!...

La început am crezut că e vorba de o păcăleală (discuția a avut loc în ziua de 1 aprilie). M-am dumirit însă de îndată ce am aflat că, în afară de activitatea de cercetare, I.C.H.V. are și sarcini de producție. Astfel, cercetătorii pot să-și verifice în practică rezultatele experimentale, pot să lucreze cu mai multă siguranță. Totodată, culturile stațiunilor pe suprafețe mai mari demonstrează țărănimii muncitoare în chip convingător felul în care trebuie lucrată o livadă, o vie sau o grădină. Iată cîteva exemple de recolte obținute anul trecut: 232 kg. mere pe pom la stațiunea experimentală pomicolă din Voinești, peste 12.000 kg. struguri la ha la stațiunea experimentală viticolă din Odobești, 43.000 kg. tomate la ha la stațiunea experimentală legumicolă din Buzău, etc. Rezultate superioare s-au obținut și la punctele și loturile demonstrative. Stațiunea Voinești,

Ing. Vasile CIAUȘU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Bicentenarul Händel

În această lună aprilie, din inițiativa Consiliului Mondial al Păcii, are loc în toată lumea comemorarea marelui muzician clasic Georg Friedrich Händel, de la a cărui moarte se împlinesc, la 14 aprilie, 200 de ani.

Omenirea cinstește astfel amintirea unui om de geniu și a unei personalități cu totul remarcabile, care a adus o contribuție de seamă la evoluția artei muzicale. Reprezentant strălucit al spiritului Renașterii, Händel face parte din galeria înaintașilor noștri care au dat un impuls progresist artei universale, care au militat pentru promovarea frumosului și a adevărului în artă.

Georg Friedrich Händel s-a născut în anul 1685, ca al șapte-sprezecea progenitură a unui bărbier din orașul german Halle. După un studiu profund al teoriei muzicale, după ani de studiu de cînt la orgă, clavecin și vioară, Händel capătă funcția de organist al catedralei din Halle. În 1703 se stabilește la Hamburg, unde scrie și prezintă cu mult succes primele sale lucrări mari, operele *„Almira"* și *„Nero"*. După alți trei ani Händel pleacă în Italia și este cucerit de creația compozitorilor italieni de muzică instrumentală, Corelli, Pasquini, Benedetto Marcello. Tot în Italia este preocupat de studiul artei vocal-dramatice. Revine, în anul 1710, în Germania după care pleacă în Anglia. Stabilindu-se la Londra, unde va rămîne pînă la sfîrșitul zilelor sale, Händel însuflețește viața muzicală a Angliei: contribuie la înființarea unui teatru de operă, „Academia Regală de Muzică", unde vor fi reprezentate dramele lirice contemporane și în special operele compozitorilor italieni: compune și prezintă publicului o serie de compoziții care prin caracterul lor laic, reprezintă o trecere de la muzica religioasă a evului mediu la arta realistă, înoitoare, a Renașterii și formează în acest sens gustul auditorilor.

Exercitînd o puternică influență asupra muzicii contemporane, Händel — ca și marele său contemporan Iohann Sebastian Bach — influențează cu putere evoluția artei muzicale de mai tîrziu. Însuși Beethoven va datora enorm acestui înaintaș al muzicii clasice.

Händel a lăsat în urma lui o operă prodigioasă. Cinci Te-Deum-uri, cu cuvinte în limba engleză — ceea ce reprezenta o victorie asupra spiritului puternic clerical al vremii sale — apoi o serie de celebre oratorii, în care personagiile sînt împrumutate fie din Biblie, fie din mitologia greacă sau din istoria antică. În opera lui religioasă sau profană transpar însă cu putere influențele senzualismului Renașterii, iar forma este plină de strălucire și de culoare. Dintre oratorii, cele mai cunoscute, care nu lipsesc de la compunerea lor și pînă azi din repertoriile marilor formații orchestrale, sînt *„Saul"* (oratoriu dramatic în 3

M. NEACȘU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

În acest număr:

Cei trei frați PACELLI

◆

Piese originale pe scenele teatrelor noastre

◆

Agricultorul amator

„CLOȘCA ARTIFICIALA"

◆

Încheierea concursului nostru popular cu premii

◆

GOANA DUPA AUR

Adaptare după JACK LONDON

FILE DIN ISTORIA BUCUREȘTIULUI

Unde Dîmbovița își dă mîna cu Podul Mogoșoaiei

Coborînd în pantă lină, Calea Victoriei lasă în urmă, la întretăierea cu Bulevardul 6 Martie, un număr important de clădiri mai vechi sau mai noi în care magazinele sînt înțesate cu mărfuri.

Dacă ești grăbit și n-ai timp să privești vitrinele cobori mai în jos pe Cale, și, lăsînd în spate Palatul Poștei Centrale te așteaptă T.A.R.O.M.-ul și I.R.T.A. Amîndouă își au birourile în Piața unde Calea Victoriei își dă mîna cu Dîmbovița.

Tot de aci poți să iei un tramvai sau un taximetru care te vor duce la gările ce leagă orașul cu tot restul țării.

În timp ce bîzîitul de motor sau mersul monoton al roților de tren îți îmbie pleoapele obosite spre somnul pe care-l meriți, încearcă să te întorci cu gîndul cu zeci și sute de ani în urmă, să vezi, să auzi alevea, povestea locului pe unde ai umblat cu cîteva minute în urmă...

Istoria bogată în fapte, care în răstimp de ani s-a petrecut aci, la capătul de pod din miazăzi, te cheamă.

*

În ziua de 2 martie 1687, în curtea situată spre miazăzi, prin locurile amintite, era liniște adîncă. Nici surugiii nu mai pocneau din bice pregătind totul pentru plecare, niciun lăutar nu mai cînta la vreo petrecere.

Casa cu ziduri de cetate, cu pridvor frumos împodobit cu stîlpi de lemn și cu săli joase și largi, cu „sanacsli" după modă bizantină, cu iatac oriental, cu cafele și dulcețuri, nu mai îmbia la veselie... Își stricaseră jupînii și jupînițele chiar și somnul de după amiază.

Dumneaei Ilinca, mare postelniceasă, închisese pentru totdeauna ochii. Era fiică de domn, bătrîna, fata lui Radu Vodă Șerban și nepoată de domn, al lui Matei Basarab.

Unul din descendenții ei, devenit la un an după moartea Ilincăi postelniceasa domn al Țării Românești, își pune în gînd să tragă un drum, urmînd în lungul crestei dealului, ca să lege reședința domnească — situată pe partea stîngă a Dîmboviței pe locul din fața actualului Teatru de Operetă — cu moșia sa ce se găsea pe un cîmp la margine de lac, unde el își face un palat după modă venețiană.

Sfoara dreaptă este trasă atunci prin mahalaua numită a Scorțarului și drumul nu ține seamă nici de văicăreala doamnei Maria, fosta soție a lui Șerban Cantacuzino, care-i era altfel domnului mătușă și nici de pămînturile Bălăceanului, vărul său, cel mai de temut și cel mai urît de ei.

Mai departe drumul brăzdează fără zăbavă pămînturile zlătarilor și ieșind prin mahalaua Sărindarului, prin locul unde este astăzi terasa Casei Centrale a Armatei, traversează terenurile unde stăpînea starețul de la Căldărușani și cel de la Snagov.

Așa a vrut, așa a făcut domnul, ca un stăpînitor feudal ce era și toată lumea s-a supus. Cine a cîrtit contra voinței lui și-a găsit imediat riposta. Măria sa a poruncit, gîdea a venit și totul a fost în ordine. Capul agăi Bălăceanu, mort într-o bătălie la Zărnești, a fost adus aici la București și, pus într-o prăjină înaltă chiar în poarta casei dumisale, a putut fi văzut de oricine după poftă, boier sau din „prostime", un an și jumătate ca să știe oricine cine era domn, dacă nu „Constantin Brîncoveanu".

Casele și proprietatea Bălăceanului erau pe locul unde azi se găsește Palatul Poștei Centrale. Pămînturile Zlătarilor erau ceva mai sus, unde mai tîrziu s-au ridicat diferite hanuri.

Pătată de sînge s-a născut ulița atît de populată și de frecventată, care ducea la Mogoșoaia, la Palatul Domnitorului.

Încrezătoare parcă în viitorul ei, viitoarea Cale a Victoriei, — nume ce i-a fost dat după războiul pentru independență, — începe din partea de miazăzi a

Prof. Florian GEORGESCU
Prof. M. Nicolau — GALFIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Vedere a Căii Victoriei în fața Poștei Centrale, în iarna anului 1931

Liniște, se filmează! Regizorul Jean Georgescu dă indicații interpretei Atenaisei Perjoiu din noul film romînesc „TELEGRAME".

telegramele... telegramele...

Se realizează un nou film romînesc inspirat din opera lui I. L. Caragiale

Interpret consacrat al lui Caragiale pe ecran, regizorul Jean Georgescu ne făgăduia de mult un nou film inspirat din lumea „onorabililor" și „stimabililor", incondeiați cu atîta vervă de marele satiric. Scrisese de altfel mai de mult o adaptare cinematografică a schiței „Telegrame". Răsunătorul scandal care a agitat Urbea X, pentru a se încheia apoi cu „pupături în Piața Independenței", e într-adevăr un material generos pentru un film satiric, pentru un tablou demascator al „dulcii armonii" între exploatare dintre partidele politice ale Romîniei burghezo-moșierești.

Și iată că epica bătălie „politică" dintre familia Grigoraschco și tabăra Gudărău pentru mîna și... dota frumoasei Atenaisa Perjoiu — și pentru alte căpătuieli — e pe cale să reînvie în fața spectatorilor. Regizorul *Jean Georgescu* își împlinește făgăduiala: a pornit lucrul la filmul *Telegrame*.

Prima etapă a constituit-o documentarea. E cunoscută grija pentru exactitate, pentru autenticitatea reconstituirii de epocă, a celui ce a reînviat cu atîta pregnanță și ironie mahalaua unde Jupîn Dumitrache era om cu vază și Căpitan al Gărzii civice și celebra grădină „Iunion" din *O noapte furtunoasă*, a celui ce a știut să sugereze cu o rară finețe atmosfera îmbîcsită de prejudecăți a saloanelor unde se înoda *Lanțul slăbiciunilor* sau în care un insuportabil Ionel îl teroriza pe domnul venit în *Vizită*.

Ana ROMAN

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Vreau să știu

„Ca radio amator vreau să-mi lămuresc unele probleme de ordin tehnic. De pildă, aș vrea să știu precis ce înseamnă literele și cifrele care sînt scrise pe lămpile de radio" (VICTOR DAMIENESCU — Craiova).

Desigur că literele și cifrele înscrise pe tuburile electronice par foarte complicate și de neînțeles pentru unii necunoscători. In realitate însă lucrurile sînt foarte simple. Indicativele de pe tuburile electronice arată caracteristicile tubului, cum ar fi de exemplu numărul de electrozi existenți sau tensiunea de încălzire.

Sistemul de notare diferă de la țară la țară și chiar în cadrul industriei electronice a aceleiași țări.

Lămpile de fabricație sovietică au următorul indicativ după sistemul nou de notație: o cifră care arată tensiunea de încălzire la tuburile de recepție, o literă care arată felul tubului, o nouă cifră care arată seria fabricației și în sfîrșit o nouă literă care arată diferite caracteristici de construcție (tub „ghindă", tub far, tub miniatură). Tuburile metalice au doar primele trei elemente.

Literele folosite au următoarele înțelesuri: A—diodă, C—triodă, H—dublă triodă, K—pentodă, E— indicator de acord (ochi magic), etc.

Combinația de litere și cifre poate fi deci tălmăcită ținînd seamă de regulile amintite.

Industriile electrotehnice din R. P. Ungară și R. Cehoslovacă au un indicativ format din două litere și un număr. Prima literă arată felul cum se încălzește filamentul din interiorul tubului electronic, litera a doua arată numărul de la urmă, seria de fabricație și tipul de soclu.

Pentru exemplificare vom da cîteva date. In ceea ce privește prima literă, A înseamnă 4 V. încălzire, F—6,3 V, F—13 V,N — 195 m. A., etc. Litera a doua: A—diodă, B—dublă diodă, C—triodă, E—tetrodă, Y—redresoare, Z—redresoare dublă, etc.

In vederea ușurării celor care folosesc în construcții tuburile electronice s-au creat cataloage speciale în care sînt specificate caracteristicile fiecărui tub în parte. Rubricile cataloagelor oferă posibilitatea de a se cunoaște felul încălzirii și tensiunea necesară, tensiunea anodică, curentul anodic, curenții și tensiunile pentru celelalte grile, puterea dată și cea consumată a tubului. Cataloagele mai pot de asemenea cuprinde și alte date prețioase cum ar fi: capacitatea dintre electrozi, funcționarea în unde ultrascurte, curbele caracteristice ale tubului electronic etc.

In linii mari, cam acesta ar fi răspunsul dat întrebării cititorului Victor Damienescu. Cunoscîndu-se aceste prime noțiuni ale notării tuburilor, elementele care alcătuiesc un tub precum și funcționarea lui, citirea unui catalog este mult ușurată.

Ing. Grigore SPĂTARU

Vedere a Căii Victoriei de pe scara Palatului Poștei Centrale, așa cum arăta înainte de anul 1925.

UNDE DÎMBOVIȚA ÎȘI DĂ MÎNA CU PODUL MOGOȘOAIEI

(Urmare din pag. I-a)

piețiî situată în fața Teatrului de Operetă. Ea va fi fost ca toate ulițele, adică plină de mocirlă cînd era ploaie și de praf cînd era secetă. Despre luminatul ei deocamdată nu putea fi vorba. Boierul avea lumină, căci nimeni nu se minuna văzînd un țigan ori mai mulți fugind cît puteau în fața „trăsurii" și purtînd în spate o prăjină înaltă cu un fel de grătar de sîrmă la partea sa de sus, unde ardeau zdrențe muiate în păcură, dînd o lumină roșiatică și fumul negru, des și înecăcios.

Țiganul rob se numea „masalagiu", iar grătarul cu zdrențe era „masalaua", un fel de felinar mobil, folosit numai de cinstitele „obraze".

Cînd a fost podită pentru prima dată ulița lui Constantin Brîncoveanu, spre a deveni Podul Mogoșoaiei, se știe foarte vag. Soluția a fost găsită probabil de țimpuriu, fiindcă lemnul pentru „podine", adică bîrnele puse perpendicular pe lungimea străzii și pentru „ursi", adică bîrnele de la capetele celor dinții, erau aduse de țăranii ce făceau corvoadă, pentru care motiv nu odată s-au răsculat din pădurile din jurul orașului, păduri adesea de nepătruns. Astfel, apare Podul Mogoșoaiei la început.

Mai tîrziu lucrurile se schimbă însă. In secolul al XVIII-lea, pe porțiunea pe care ne plimbăm era o adunătură de barăci informe și nealiniate, pe stînga ori pe dreapta podului, în care își vindeau mărunțișurile negustorii vremii.

Atît de mare era înghesuiala și concurența pe aceste locuri, încît la 4 iunie 1814 Caragea Vodă dă un pitac în care citim: „Cinstite și credincios boierule al Domniei Mele, Dumneata Vel Agă, pentru ca să fie lumina Podului Mogoșoaia întotdeauna slobodă spre înlesnirea trecătorilor, cînd se întîmplă de se înghesuiesc carele și butcile, poruncim ca luînd împreună și pe Polcovnicul de pod să îndatorești pe toți acei care vor avea tarabi sau alte asemenea scosuri înaintea prăvăliilor ori caselor, ca să și le ridice. Iar cînd de a lor bună voie nu și le vor ridica, atunci să urmezi dumneata a le sfărîma".

Porunca domnească face să se întrevadă prin contrast puterea de refacere și animația orașului în această parte a sa, pe unde numai cu un an mai devreme nu se auzea nimic. Strada era pustie fiindcă bîntuia o ciumă cumplită, cumplita „ciumă a lui Caragea", de care vorbește Ion Ghica.

In 1883, o parte din Podul Mogoșoaia este pavat cu piatră de rîu, otova, fără trotuar. Această situație dă ocazia publicistului unionist de mai tîrziu Orășanu, să scrie după un sfert de veac, în „Misterele mahalelor", publicație ce apărea în București:

„Podul nostru cel de fală... Ce se zice că-i pavat... Cîte pietre, atîtea gloduri. De am avea măcar trotuare..."

Pe locul unde începe Calea Victoriei — în mijlocul străzii — cu cîțiva metri înainte de a ajunge la actualul pod peste rîu, era casa Domniței Măgureanu. Aci a fost adăpostită Academia cu limba de predare greacă, care a funcționat din 1803 pînă în martie 1821, cînd elevii se retrag unul cîte unul și merg să asculte slova și să prindă gîndul omului de știință și patriotului Gheorghe Lazăr în școala românească de la Sf. Sava, situată cam pe locul unde este astăzi Piața și Palatul Universității.

Dincolo de strada Rîureanu se vede și acum o clădire masivă. Ea se găsește pe locul unde a fost vechea casă a Văcăreștilor. Aci a trăit peste 50 de ani poetul și cărturarul Enăchiță Văcărescu.

Zidurile masive au fost însă martore și la altfel de scene decît cele văzute în timpul Văcărescului pe cînd stăpînea Bellu logofătul. Era într-una din zilele de septembrie a anului 1821, după ce Tudor Vladimirescu fusese omorît mișelește în condițiile cunoscute. In această zi, în curtea caselor lui Bellu se petreceau lucruri puțin obișnuite. Începînd din zori de zi, la timp destul de scurt, apărea cîte un soldat turc cu cîte un cap de grec în mînă ori în sulință, se apropia de un casier așezat în partea de jos a scării principale, în fața căruia fusese pus cu grijă un mare sac cu bani. Și schimbul se făcea la fiecare cîteva minute. Soldatul dădea capul și primea în schimb un beșlic (monedă turcească de 5 lei). Pe urmă el pleca în grabă la vînat de greci, să aducă alt cap și să ia alt beșlic. Iar soldații care se ocupau cu această treabă și care vînturau orașul în lung și în lat erau destul de mulți.

Ziua aceea de pomină a fost destul de rodnică pentru cei interesați, fiind că în faptul serii sacul casierului se golise, mormanul de capete de greci crescuse la o mărime impunătoare iar Gingir Effendi Cehaia Bey Pașa al Silistrei, care ordonase măcelul, era sigur că va fi înaintat la gradul de pașă cu două tuiuri.

Sultanul „padișahul padișahilor", a făcut-o precis mai apoi pentru un servitor atît de credincios.

După descendenții familiei Bellu, locul caselor trecu în stăpînirea unui negustor de blănuri, Prager, ce a zidit clădiri mai mari. Aceste case au adăpostit apoi magazinul intitulat „Sora", iar deasupra se găsea o societate de transporturi.

Actualmente se află aci un magazin cu confecții de damă, bărbătești și de copii.

Pe lîngă Palatul Poștei Centrale de azi, era „ulița care duce spre poarta de sus a curții domnești", adică spre Curtea Veche ridicată de Mircea Ciobanul, zisă și „ulița de la Banu Văcărescu" sau la începutul veacului trecut, „Ulița Ișlicarilor", adică a celor ce făceau „ișlicuri".

Stradă relativ tăcută astăzi, ea nu a fost lipsită de importanță în trecut. Odată cu izbucnirea revoluției din Franța în 1789, iliștarii și alți tineri din București intonează „Marseilleza" și cîntecul revoluționar francez „La Carmagnole". Entuziaști, ei cer ca strada să se numească „Ulița Franceză", ceea ce se aprobă și astfel, — cu unele întreruperi — ulița fără nume de altă dată intră în istoria orașului, legată de un suflu revoluționar iar astăzi se numește 30 Decembrie, zi cînd se sărbătorește proclamarea R.P.R.

Prof. Florian GEORGESCU
Prof. M. Nicolau — GALFIU

O FABRICĂ PE SIRET

(Urmare din pag. I-a)

circulă pe un monorail aerian sînt aruncați într-un buncăr, de unde pornesc în întîmpinarea nisipului.

Luat de alte benzi aliajul ajunge în malaxoare unde i se adaugă apa care stinge varul în clocot, apoi trece în silozuri care amintesc de turbinele unei hidrocentrale, în alte malaxoare și mai departe pe alte benzi fumegînde spre buncherele preselor.

Nesățioase, presele carusel înghit amestecul și rotindu-se neîncetat aruncă din adînceuri — prin niște găuri dreptunghiulare — cîte 2 cărămizi la fiecare 2 secunde. Cărămizile fierbinți și umede, fragile, sînt apucate ritmic de muncitori și clădite cu grijă pe vagoneți. Purtați de un cărucior electric vagoneții pătrund pe șine, cîte 15 odată, într-o uriașă autoclavă (sînt 10 asemenea autoclave care măsoară nu mai puțin de 16 metri lungime și 2 metri în diametru). Aci cărămizile rămîn timp de 10 ore la 8 atmosfere presiune și 180 grade căldură. Căldura și umiditatea produc reacția care va determina varul să lege granulele de nisip între ele. Și cu acestea cărămida e gata!

★

Marea majoritate a muncitorilor fabricii au fost pînă acum un an țărani în satele din jur. Au urmat școala de calificare în timpul montării fabricii: dimineața cursuri, după amiaza muncă la montaj. Cîțiva dintre muncitori și tehnicieni au deprins meseria în U.R.S.S. Cei mai mulți și în primul rînd conducătorii lor sînt tineri sub 30 de ani: și directorul Mihai Niculescu, și inginerul șef Ion Bănescu, și șeful de producție ing. Nicolae Surlă, și șefa laboratorului Ana Lukasevici. Tineri sînt și presorul fruntaș brigadierul Ion Bîrlădeanu împreună cu întreaga sa brigadă și mulți alții. Au lucrat la construcția fabricii și au rămas aci.

Și deși sînt încă multe greutăți în fabrică, mai ales în ce privește aprovizionarea ritmică cu material de calitate, ea își depășește cu regularitate planul. Și ceea ce este tot atît de important e faptul că oamenii duc o muncă de perspectivă. Zeci de inovații au fost aplicate în producție iar în momentul cînd mă aflam în fabrică ieșise din autoclavă proba de cărămizi cu goluri, mai ușoară, cu o conductibilitate mai mică, cu un consum redus cu 16,5 la sută. Numai aplicarea acestei inovații va aduce un plus de 8 milioane de cărămizi anual în valoare de peste 2 milioane lei. Sînt desigur și încercări nereușite, ca aceea de a se realiza o cărămidă gata colorată. Nereușite în prezent desigur, pentru că oamenii sînt convinși că pînă la urmă vor realiza cărămida galbenă sau vernil, astfel ca oamenii să-și poată construi case colorate.

Și dacă e adevărat că fabrica mai dă și șarje de proastă calitate (fără ca aceasta din păcate să-i necăjească prea mult pe unii tovarăși din conducere) dacă este adevărat că mai lipsesc ingineri, că lasă de dorit calificarea unora, că aprovizionarea cu alimente mai este neglijată de cooperația rațională etc. etc., nu este mai puțin adevărat că nu de mult au fost instalate o frizerie, un bufet, o fabrică de sifon (sifonul se consumă ca antidot, gratuit), că au răsărit ca din pămînt în mijlocul cîmpiei blocuri cu 80 de apartamente, după cum tot ca din pămînt a răsărit o nouă secție, care va intra în funcție în trimestrul II al anului acesta, secția de țigle din mortar de ciment (deocamdată cu un singur laminor iar pînă la sfîrșitul anului cu două laminoare care-i vor dubla producția).

★

Trenul intrase de mult în noaptea întunecoasă dar în mijlocul cîmpiei, departe de alte așezări omenești, străluceau stelele ultramodernei fabrici de cărămizi silico-calcare de la Doaga. Cea mai mare fabrică de cărămizi din țară, care nu de mult abia și-a serbat prima onomastică.

M. RADIAN

Benzile transportoare urcă neobosit ca pe o scară fără de sfîrșit.

I.C.H.V.

(Urmare din pag. I-a)

bunăoară, a organizat un punct demonstrativ la gospodăria de stat Halînga din regiunea Craiova. Ingrijită după indicațiile cercetătorilor, livada de aici — în suprafață de 1 ha — a produs anul trecut 30.000 kg. mere, ceea ce revine aproape 200 kg. mere de pom. In satele din jurul stațiunii Voinești, numărul loturilor demonstrative a sporit de la 137, cît au fost în anul 1957, la 284 în anul 1958. Anul acesta — ca urmare a rezultatelor bune obținute — tot bazinul Dîmboviței va fi un lot demonstrativ. Livezile de aici vor fi refăcute și îngrijite după indicațiile cercetătorilor de la stațiunea Voinești.

In ceea ce privește viile, la punctele demonstrative de la gospodăriile colective Odobești și Jariștea — îndrumate de cercetătorii de la stațiunea Odobești — s-a obținut cu 4000-6000 kg. de struguri la ha. mai mult față de restul suprafețelor.

Concursurile de vinuri

Condițiile de climă și sol din țara noastră sînt favorabile culturii viței de vie. Aceasta a făcut ca unele vinuri românești — Cotnar, de pildă — să fi căpătat renume cu sute de ani în urmă. In ultimii ani — datorită îmbunătățirii proceselor de vinificație — vinurile românești au atins un nivel de calitate superioară, ceea ce le-a adus — la concursurile internaționale de la Liubljana și Budapesta — un renume mondial, cîștigînd numeroase medalii de aur și argint. In această direcție, un mare merit revine I.C.H.V. care a organizat la începutul anului trecut concursul republican de vinuri, unde s-au selecționat probele cele mai bune pentru concursurile internaționale.

Anul acesta — între 25 februarie și 14 martie — au avut loc în șase centre din țară (Iași, Galați, Ploești, Pitești, Orașul Stalin și Timișoara) concursuri interregionale de vinuri. Aceasta a fost un preambul al trierii vinurilor pe plan republican în vederea participării la concursul internațional de la Liubljana din toamnă.

La concursurile interregionale, stațiunile experimentale ale I.C.H.V. au participat cu 113 probe (20 la sută din totalul probelor concurente). Din acestea, 69 de probe au obținut premiul I, 25 probe — premiul II și 19 probe — premiul III. Se remarcă calitatea deosebită a vinurilor prezentate prin procentul ridicat de premii I și II și prin lipsa probelor respinse (toate probele au fost premiate).

Coordonatorul concursurilor interregionale de vinuri a fost prof. M. Neagu, șeful secțiunii de viticultură de la I.C.H.V. „In general — ne-a spus prof. Neagu — au fost prezentate vinuri noi, din recolta anului 1958 — una din cele mai bune recolte din ultimele decenii. Grasa de Cotnari, Tămîioasa de Pietroasele, Muscatul-Ottonel de Tîrnave, Cabernet Sauvignon și Pinot-Noir de Valea Călugărească, Pinot Chardonet de Murfatlar, Fetească de Jidvei au fost vinurile care s-au remarcat, adică tocmai vinurile care ne-au adus faimă în concursurile internaționale."

Cu ocazia concursurilor interregionale de vinuri s-au constatat și unele lipsuri: participarea în număr prea mare a vinurilor demiseci și de desert și puțină atenție față de vinurile seci, curente și superioare care constituie masa mare a vinurilor produse în țara noastră. De asemenea, vinurile vechi, buchetate, care fac renumele unor podgorii (Cotnari, Tîrnave, Valea Călugărească, Drăgășani) au fost slab prezentate la aceste concursuri. Ele merită o atenție mai mare întrucît manifestă, în majoritatea lor, însușirile excepționale ale vinurilor românești.

★

Fapte noi și interesante se găsesc și în sectoarele legumiculturii și floriculturii, despre care am arătat mai puțin sau deloc. Pentru a compensa această lipsă, publicăm fotografia de mai jos.

Ing. Vasile CIAUȘU

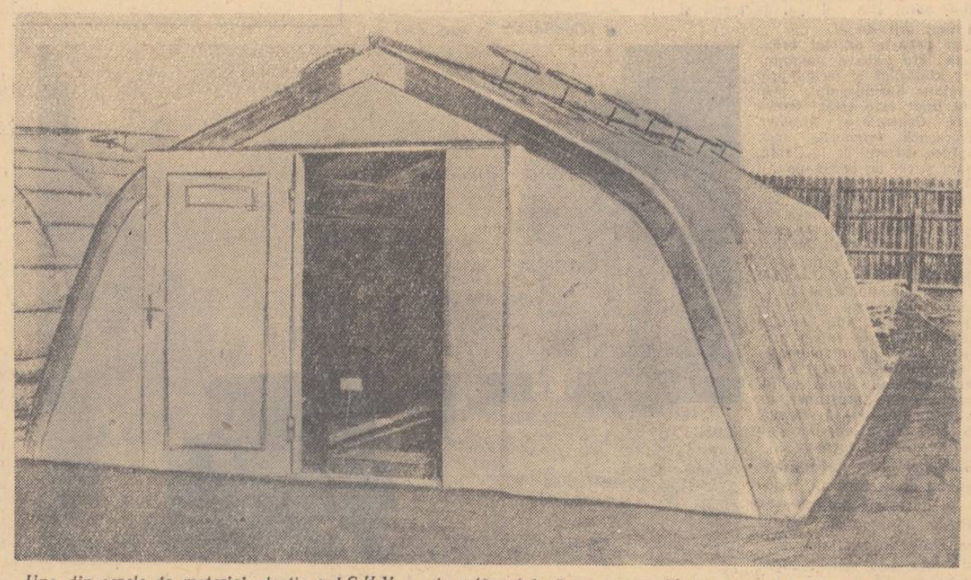

Una din serele de material plastic a I.C.H.V. — la adăpostul cărora cresc diferite legume și flori gingașe

Cronica gastronomului

Mușchi cu smîntînă

Examinînd vitrina „Gosiat" din Piața Amzei îl zăresc în prăvălie pe prietenul meu Costache. Ceruse două sticle de „Băbească de Nicorești". Zărindu-mă, se îndreptă către vînzător:

— Mai dă-mi mata o sticlă.

După ce achită bonul și-și băgă sticlele în tăgîrță, prietenul meu Costache mă luă de braț:

— Hai cu mine!

— Unde?

— Ce-ți pasă?

— Orișicît!

— Ei bine, dacă ții numaidecît să știi, la nepoată-mea!

— La care?

— Cea cu mielul de Dobrogea. M-a pofti la prînz.

— Pe mine nu!

— Te poftesc eu!

— Bine, zic, dar e prea devreme.

— Tocmai de-aceea. Faia asta are frumoase dispoziții pentru arta culinară, dar e încă în „faza erudiției" și vreau s-o supraveghez.

In adevăr, ambiționînd să devie o bună bucătăreasă, tînăra nevastă a bătrînului meu prieten își umpluse un raft întreg din bibliotecă, numai cu cărți de bucate și dicționare gastronomice. Am găsit-o în bucătărie, cu șorțul legat și cu cartea-n mînă. Costache îi luă cartea și-o puse deoparte.

— Lasă asta, i-a spus el. Intîi practica și pe urmă teoria. După ce vei învăța să gătești, liberă ești să consulți și această literatură, care numai atunci îți va fi de folos.

Nepoata nu părea prea convinsă. Costache o întrebă:

— Auzit-ai tu, fetițo, de Barbu Lăutaru?

— Cum să nu? Am ascultat chiar la radio emisiunea care l-a comemorat.

— Dar de Costache Ciolac?

— Și de el, de la bunicul.

— Află dar și de la mine, că nici unul din acești doi vestiți interpreți, care au uimit o lume întreagă, nu cunoștea notele. Vei zice, desigur, că dacă le-ar fi cunoscut, s-ar fi depășit poate pe ei înșiși. Posibil! In bucătărie însă, nu mai rămîne îndoială că pentru a descifra o partitură, vreau să zic o rețetă, trebuie să începi prin a găti. Altfel, îți se-ncurcă folle-n cap. Așadar, ce vrolai tu să gătești azi, după carte?

— Un mușchi cu smîntînă.

— Foarte bine. Să fii numai atentă cînd îl voi găti eu și după ce-i ajunge să-l faci și tu la fel, n-ai decît să-l mai complici și cu sfaturile din cele cărți. Pînă atunci, să ne-apucăm de treabă.

— La carte scrie că trebuie și ciuperci și n-am.

— Nu-i nimic! Ți-l face moșu și fără ciuperci. Să vezi numai!

Zicînd acestea, Costache, care își încinsese șorțul, începu să curețe mușchiul de piele și de grăsime, cum știe el. Își alese apoi o tingire potrivită, în care așeză cîteva felioare de slănină, piper boabe, o foaie de dafin, două rădăcini de pătrunjel, o rădăcină de țelină, un morcov, presărînd peste ele sare și așezînd mușchiul întreg deasupra. Ajuns aici se opri:

— Oțet de vin ai?

— Aveam, dar s-a terminat.

— Rău, se oțărî Costache.

— Dar am niște oțet de prune.

— Adă-l la moșu, fetițo, că și acela-l bun... Dar un pahar de vin alb ai?

— Am!

— Adă-l la moșu.

Costache turnă oțet peste vin, tot mirosind ulcica în care turna. Cînd i se păru că e destul, gustă un pic și turnă amestecul în tingire pînă se acoperi mușchiul. A pus apoi tingirea la foc blajin, priveghind fierberea și tot învîrtind mușchiul pînă s-a rumenit și zeama a scăzut de tot. Atunci, a scos mușchiul și după ce-a frecat unul de altul două cuțite pînă ce i s-a părut lui că gura-i bună, l-a tăiat felii. Intr-o altă tingire a pus Costache o nucă de unt, a tocat ceapă mărunțel, și-a început să așeze în tingire felioare de mușchi presărate cu ceapă, vărsînd peste ele două linguri de smîntînă, pe urmă iar mușchi cu ceapă tocată și iar smîntînă, pînă ce s-a isprăvit și mușchiul și ceapa și smîntîna. După așta, a pus o cărămidă în cuptor și tingirea deasupra. Eu unul nu mai eram atent. La radio, Maria Tănase începuse un cîntec ardelenesc. Știu numai că nu isprăvise bine cîntecul și mîncarea era gata.

PASTOREL

Medicul vă sfătuiește

EFORTURI RITMICE

Cititorii revistei noastre au observat cu siguranță că în răspunsurile pe care le dăm prin rubrica „Medicul vă sfătuiește", adesea insistăm asupra necesității de a ne alimenta ritmic, de a asigura o muncă ritmică, vorbim despre un ritm normal de viață etc. Intr-adevăr, foarte mulți dintre cei care ni se adresează ni se plîng de unele turburări ale organismului (diferite forme de astenie) în urma cărora randamentul lor este cu mult mai scăzut decît în trecut, suferă din cauză că duc o viață dezordonată, nu alternează corect perioadele de muncă cu cele de odihnă și nici în timpul muncii nu asigură ritmicitatea.

Dată fiind frecvența cu care asemenea probleme revin în scrisorile pe care le primim, ne vom ocupa în cele ce urmează de această problemă.

Asigurarea unui ritm adevărat are o deosebită însemnătate pentru viața omului. Ritm, o anumită succesiune, întîlnim în numeroasele fenomene din natură; anotimpurile vin unul după altul, ritmice sînt și schimbarea zilei cu noaptea. Acestea atrag după sine și un anumit ritm în viața omului. Omul respiră, merge ritmic. Mușchiul cardiac se contractă ritmic. Frecvența pulsațiilor crește ziua și scade seara. Orice tulburare a ritmului cu care s-a obișnuit organismul aduce după sine o jenă. Cine nu știe cît obosește inima accelerarea ritmului, de pildă, în timpul unui efort sportiv? Această acțiune ritmică a funcțiilor vitale ale organismului arată limpede cum se adaptează funcțiile la condițiile mediului extern. Mai presus de orice, munca trebuie să fie ritmică. Oamenii cosesc, taie cu fierăstrăul, vîslesc, zidesc, bat cuie, ritmic. Ritmul coordonează mișcările, le face precise și sigure, economisește forțele, adaptînd funcționarea inimii și respirația la condițiile respective.

Nu numai că munca, cu cît este mai ritmică, devine mai productivă, dar în același timp omul obosește mai puțin, își conservă mai bine sănătatea.

Desigur că fiecare om își are ritmul său preferat. Este deajuns să observăm mersul oamenilor și să vedem că unii au pasul mare și rar, iar alții au pasul mic și des. In procesul muncii însă, ritmul propriu al omului se adaptează ritmului necesitat de munca respectivă. Numai asigurarea unei succesiuni armonioase în activitate permite asocierea reală a activității capului cu brațele, numai în asemenea condiții pot lua naștere în timpul lucrului momente cînd munca devine atît de firească încît nu mai trebuie să fii preocupat de ceea ce faci propriu zis în acel moment, ci mai departe de perfecționarea activității respective. Cît timp omul activează armonios își economisește la maximum forțele; de îndată ce ritmul se tulbură, începe risipirea inutilă a forțelor. Respectarea ritmului este importantă nu numai în timpul lucrului, ci absolut în întreaga viață a omului. Numai alternînd just munca cu odihna, somnul cu veghea, se poate menține capacitatea de muncă. Culcarea la timp, deșteptarea la timp, dejunul, prînzul, cina la timp, sînt vechi reguli ale unei vieți sănătoase.

Nerespectarea ritmului obișnuit al vieții constituie o suprasarcină cu totul de prisos pentru sistemul nervos al omului. Orice abuz, excesele de orice fel, alimentare sau de altă natură, sînt dăunătoare chiar dacă sînt întîmplătoare. Munca în asalt, sistemul pe care îl practică unii de a pierde inutil nopțile, sînt dăunătoare, chiar dacă după un timp se revine la normal. Acestea toate contribuie enorm la obosirea sistemului nervos, la ruinarea treptată a sănătății.

Iată de ce o ființă ordonată, armonioasă, în care atît ritmica muncii, cît și cea a traiului sînt asigurate, constituie un mijloc puternic de ridicare a capacității de muncă, de fortificare a sănătății, de prelungire a vieții.

Dr. E. ALBU

Un om cu vază

Desen de M. GABUDIGHIAN

CALIN MARIN — Petroșani: Dintre toate poeziile pe care ni le-ați trimis, cea mai reușită ni se pare scrisoarea în versuri care le însoțește. De aceea o și publicăm. Vi s-o fi părînd curios lucrul, dar aceasta-i realitatea.

Neîndeminatica mea pană
Vorbește poate fără mine
Dar ritmul, rima vedeți bine,
Le-am respectat de bună seamă
Văd parcă cum desfaceți acest plic
Și v-aruncați grăbit privirea
Strîmbați din nas și scrieți stîrea:
„Regrete sincere... nimic..."
Cuprins deodată de-ntristare,
Aș vrea să nu mai fiu pe lume.
Un glas atunce parcă-mi spune:
— Fii calm băiete, ai răbdare!
Și ascultînd aste cuvinte
Tresar. Revin la realitate
Și-n gîndu-mi zic: nu am dreptate!
Eu am să scriu și de-aziînainte!

Veți face foarte bine scriind mai departe, pentru că numai așa veți dobîndi succesele pe care le doriți. Dacă și în poezie veți spune ceva, ca în scrisoare, desigur că ele vor fi publicabile.

V. NICOLESCU — Plopu (Ploești): Vom face apel la amabilitatea lui Costache, rugîndu-l să vă dea rețeta.

CONSTANTIN ZUBRE — Brăila: Echipamentul subacvatic de care ne vorbiți, nu se găsește în comerț, deoarece nu sînt mulți amatori care să-i solicite. Ne pare rău că neavîndu-l, nu vom fi în posesia celor făgăduite de dvs., adică un peisaj fotografic subacvatic și fotografia primului pește întîlnit în călătoria pe fundul Dunării...

IOAN TUICA — Voslobeni (R. A. M.): Există librăria „Cartea prin poștă". Modalitatea de procurare a cărților este foarte simplă. Dacă doriți să folosiți serviciile acestei librării, trimiteți o carte poștală secției regionale, în care arătați ce lucrare doriți să vă procurați. Pe baza comenzii dv., vi se trimite la domiciliu, contra ramburs, cărțile pe care le-ați cerut.

ING. H. TANENNZAPF — București: Aflăm că, deși comisia centrală de jucării v-a aprobat punerea în aplicare a schițelor unor jocuri pentru copii, nici după un an U.C.E.C.O.M. nu a trecut la executarea lor. Ne vom interesa de această problemă și vă vom răspunde prin poștă.

ADMIRATORILOR PRIMĂVERII, care ne-au trimis versuri și proză despre acest frumos anotimp, căutăm să le răspundem cît mai repede, pentru a nu scăpa sezonul...

MARCEL LUPU — Constanța, ne scrie un „Mic studiu asupra unui anotimp". Bineînțeles, asupra primăverii. In plus, ne trimite o poezie — „Capricii". Cu toată bunăvoința, nu putem spune decît că cele două producții sînt lipsite de valoare. Ele nu spun nimic altceva decît că primăvara e frumoasă, că e cu năbădăi, că zîmbește tuturor etc. „Studiul", după cîte se vede, este incomplet și de suprafață...

IOAN BADESCU — Slivilești (Craiova): Cereți să vă „comentăm" două poezii despre primăvară.

Vom prezenta însă mai întîi un fragment dintr-una, spre edificarea cititorilor:

Sînt singur pe malul lacului
culcat pe trestie.
In jur e liniște.
Roiuri de pești veniră lîngă mal.
Apoi ca o săgeată se înstoarse,
bătînd apa cu cozile.
O broască sări în lac
Și un gîndăcel urcă un fir de trestie.

In partea a doua a poeziei, peștii veniră din nou lîngă mal și nu mai plecară, broasca a ieșit din apă și s-a pitit lîngă autor, gîndăcelul s-a apropiat atingîndu-i fața. Pozau oare pentru autorul poeziei?

Citind poezia, comentariul cerut devine, desigur, inutil.

T. GALUȘCA — Cîmpina: N-am găsit nimic bun în „Primăvara la țară", decît încheierea:

Porfotă, de-alung, de-a latu
Animație-i mereu.
A plecat la muncă satul
Hai și eu!

Succes!

M. SINCLAIR — Constanța: Nu sîntem de acord cu dv. cînd, adoptînd aerul unui dezamăgit, spuneți că orice poezie trimisă la redacție este respinsă. In paginile „Magazinului" s-au publicat poezii trimise de cititori. Dacă am publicat puține, aceasta se datorește faptului că am ales numai pe cele pe care le-am apreciat drept corespunzătoare. De asemenea, cînd am întrezărit licărirea talentului în scrisul unuia, i-am publicat fragmente din poezie, pentru a-l încuraja.

„Vestitorul primăverii", e naivă, copilărească, confuză. Cum vi se pare această strofă?

Iar lumea gîzelor spre viață
Trezită încă nu-i din somn.
Printre coclauri și ponoare
Mai străjuie al iernii domn.

Cine-i domnul iernii? Cum se poate trezi cineva „spre viață"? Să mai amintim că păstișați (neizbutiți) pe Alecsandri?

Sperăm că veți lua în nume de bine critica noastră, adoptînd măsurile de cuviință în scrierea viitoarelor poezii.

T. ALEXANDRU-Fălticeni: Cursul și dicționarul de care ne întrebați încă nu au apărut.

VASILE LASCAR-Borzești: Dacă aveți o bicicletă bună, puteți parcurge cei 210 km. pînă în satul natal în 14 ore. In acest caz, viteza orară ar fi de 15 km. pe oră, ceea ce nu este prea mult. Cei care spun că este imposibil să faceți acest drum, nu cunosc probabil că traseul pînă la Schitu Duca este destul de bun. Alimentația recomandabilă? Cea obișnuită, fără a consuma alcool și pe cît posibil, potoliți-vă setea, consumînd lămîi.

Eforturile făcute în călătoria ce o proiectați vor fi fără îndoială mari și obositoare. Ca să vă scutim de ele, v-am recomanda să călătoriți cu trenul, punînd la vagonul de bagaje bicicleta. Dar aceasta știu că nu vă convine. N-a apărut seria doua a filmului de care vă interesați. La cealaltă întrebare vă vom răspunde curînd.

PORNIND DE LA UN FILM NEOBIŞNUIT...

Corespondenţă telefonică din Praga

Nu de mult am vizionat, într-o sală de cinematograf din Praga, un film documentar neobişnuit. Materialul din care s-a închegat filmul acesta are la bază 35—40 de desene stîngace, făcute de minuţele unor copii în vîrstă de 4—9 ani. Autorii desenelor au rămas pentru totdeauna anonimi, ei au pierit în lagărul hitlerist de la Terezin.

In film, imaginea înfăţişată de desene alternează cu frazele scurte ale povestitorului şi cu secvenţele, care ca un leit-motiv, readuc mereu imaginea zidurilor sinistre ale lagărului de la Terezin, unde şi-au găsit moartea 60.000 de oameni de diferite naţionalităţi şi 1.000 de copii. Rînd pe rînd, se perindă pe ecran imaginile reţinute de micuţii torturaţi de călăii S.S.-işti. Un fluture care a îndrăznit să treacă zidurile cu sîrmă ghimpată zburînd cîteva clipe într-un colţ al curţii lagărului, devine în imaginaţia copiilor chinuiţi aici, simbolul locurilor după care ei tînjesc atît. Le evocă cîmpiile însorite, grădinile largi ale oraşelor, pe aleile cărora cu cîtă bucurie ar fi zburdat ei.

Filmul, realizat cu ajutorul desenelor executate de copiii care au pierit în lagărul de la Terezin, constituie unul din cele mai zguduitoare documente acuzatoare împotriva hitlerismului.

După vizionarea acestui film te gîndeşti fără să vrei la militarismul vest-german în varianta lui 1959. Acum, exponenţii săi „se piaptănă cu cărare mai la mijloc, poartă cisme cu tocuri de cauciuc ca să răsune mai puţin strident bocăniturile lor, şi-au confecţionat la meşterii de la Casa Albă o tunică nouă". Ceea ce nu au izbutit însă este să cîştige un gram de imaginaţie mai mult. Iată de ce metodele lor au rămas cam aceleaşi.

La Praga a fost deschisă o expoziţie la Palatul Lobkovici, unde sînt expuse documente interesante care în. făţişează în mod grăitor aceasta. Unul din aceste documente îţi arată cum, cu mai bine de 20 de ani în urmă, în revista hitleristă „Der deutche Ratiahrer" se dădea următorul sfat cicliştilor germani, care mergeau în străinătate: „Ţine bine minte toate drumurile, potecile, şoselele oraşelor, turnurile de biserici şi alte indicii importante, pe care le-ai remarcat. Va veni vremea cînd toate acestea le vei putea utiliza Dacă treci pe un pod uită-te atent din ce şi cum este construit. Învaţă să apreciezi dintr-o privire lărgimea rîurilor, să-ţi poţi da seama de locurile cele mai potrivite pe unde pot fi trecute, reţine în memorie aceste amănunte, pentru a putea găsi la nevoie şi noaptea vadul de trecere".

Intre anii 1937—1939, Cehoslovacia era năpădită de turişti germani. La Praga, pe atunci, în fiecare duminică, soseau sute de turişti din Germania hitleristă. Plecau apoi cu bicicletele ca să aprecieze „lărgimea rîurilor dintr-o privire". In universităţile cehe studiau zeci de studenţi germani, care, după cum s-a aflat ulterior, primeau în fiecare lună „burse" de la Gestapo. Însăşi maiorul Hanz Speidel de la statul major hitlerist s-a îndeletnicit cu „turismul" în Cehoslovacia în epoca aceea.

Au trecut de atunci peste 20 de ani. Dar „acţiunea" turistică continuă să fie o metodă de prim ordin a serviciilor de spionaj din Germania Occidentală. Această metodă ca şi altele, au fost reluate pe deplin de serviciile de spionaj nord americane aflate în Germania Occidentală. Nu de mult un astfel de „turist" din Germania Occidentală, dr. O. Kavalla, sub pretextul că vrea să-şi viziteze prietenii vechi, vine în Cehoslovacia şi se reîntîlneşte cu cîţiva foşti colaboraţionişti hitlerişti, cărora le cere „informaţii".

Cu cîtva timp în urmă, două „turiste" din Germania Occidentală, venite sub pretextul că vor să asiste la campionatul mondial de hochei pe gheaţă, au fost prinse de autorităţile cehoslovace în momentul în care făceau acţiuni de spionaj. In faţa a peste 100 de ziarişti cehi şi străini, aceste spioane au arătat cum au fost ele recrutate de serviciile de spionaj şi diversiune nord americane de la München, ce soldă au primit pentru această treabă murdară. Spionajul camuflat ca şi în trecut sub eticheta „turismului", propaganda revanşardă, revizionistă continuă să fie metode ţinute la loc de cinste de conducătorii actuali ai Germaniei Occidentale cu concursul cercurilor reacţionare din Occident.

In planurile agresive ale cercurilor imperialiste, locul lui Hitler îl ia Adenauer. Metodele lui Adenauer nu se deosebesc cu mult de cele ale Führerului.

Ca să liniştească opinia publică, Adenauer declară că, în Germania nu ar exista nici un fel de activitate revanşardă. O asemenea declaraţie a făcut-o şi în ianuarie anul acesta. La data cînd această declaraţie era publicată de presă, în oraşele vest-germane era răspîndită chemarea organizaţiilor neofasciste, Uniunea persoanelor strămutate în R. F. G. Chemarea aceasta cerea într-un limbaj, a cărui rezonanţă este bine cunoscută, mobilizarea persoanelor strămutate în vederea unei „cruciade pentru teritoriul german răsăritean". In chemare se cerea de asemenea constituirea unei organizaţii puternice a celor veniţi din alte ţări în R. F. G. organizaţie care va fi gata de ofensivă, dat fiind că „în luptă trebuie folosită întreaga forţă spirituală, politică şi morală".

Poporul ceh urmăreşte cu indignare şi îngrijorare politica puterilor occidentale de reînviere a militarismului revanşard în Germania Occidentală. De aceea, el aprobă pe deplin orice acţiune menită să pună capăt acestei politici nefaste, să ducă la întărirea păcii în Europa, la împiedicarea unui nou război mondial. Poporul ceh îşi exprimă speranţa că recentele propuneri făcute de Uniunea Sovietică, în vederea încheierii Tratatului de pace cu Germania, şi a reglementării problemei Berlinului occidental, vor avea ca urmare rezolvarea paşnică a problemei germane, că vor contribui la scăderea încordării internaţionale şi întărirea păcii în lume.

George IONESCU

Praga, aprilie, 1959.

Forţele N.A.T.O. au mai cîştigat un „ostaş cu veche experienţă"

...Numele lui e Vittorio Mussolini şi e fiul cel mai vîrstnic al fostului „duce" al Italiei fasciste de ieri. Graţie politicii dusă de guvernanţii din Italia de azi, el a fost reabilitat pe cale judiciară, reintegrat în drepturile sale de ofiţer (în rezervă) al forţelor aeriene italiene şi autorizat să-şi poarte decoraţiile care atîrnau odinioară pe cămaşa lui neagră. Instanţa care l-a reabilitat este Curtea militară de justiţie din Florenţa. Ea a rejudecat un vechi proces intentat împotriva odraslei „ducelui", proces în care Vittorio fusese condamnat la închisoare, în contumacie.

Iată şi antecedentele acestui caz Povestea începe în toiul celui de-al doilea război mondial, în vara anului 1943, cînd dictatorul fascist al Italiei a fost răsturnat — temporar — prin putchul pus la cale de mareşalul Badoglio. Pe atunci Vittorio Mussolini era căpitan într-o escadrilă de elită a aviaţiei de bombardament italiene. (Aliniatea pentru această meserie o dovedise încă în timpul agresiunii Italiei fasciste împotriva Etiopiei. Spunea pe atunci că bombardarea etiopienilor i se pare „o distracţie excepţional de bună" şi, un „formidabil sport"). Atunci cînd a avut loc putchul Vittorio se afla într-un concediu de două săptămîni din care nu s-a întors, de teama schimbărilor petrecute în ţară. Comandantul său, colonelul Castellani, deşi îl sfătuise să nu se întoarcă, l-a denunţat, ulterior, pentru dezertare — desigur spre a-şi cîştiga merite în ochii noilor săi stăpîni.

In timpul acesta Mussolini-fiul se afla „în siguranţă", chiar la cartierul general al lui Hitler din Prusia Orientală, unde a stat pînă la eşuarea putchului. Bine înţeles că după ce s-a reîntors în ţară, cazul lui de dezertare a fost clasat. Cînd fasciştii au fost definitiv înfrînţi (şi „ducele" prins şi spînzurat de partizanii italieni) Vittorio Mussolini a fugit din ţară. Mai tîrziu dosarul cazului său de dezertare fiind descoperit, el a fost judecat şi condamnat în absenţă, în octombrie 1951.

In ultima vreme Vittorio se afla la Buenos Aires, în Argentina, unde a făcut „carieră" în lumea afacerilor. Şi fiindcă era la curent cu cele ce se întîmplă în ţara sa, a socotit că în atmosfera favorabilă fasciştilor în Italia „atlantică" ar putea obţine şi el „iertarea păcatelor"...

Fierul nu l-a înşelat. Revenit în ţară pentru a asista la rejudecarea procesului său — a cărui revizuire o ceruse personal—Vittorio Mussolini a fost achitat. Ceea ce i s-a iertat a fost de fapt nu dezertarea de pe vremuri ci activitatea depusă în rîndurile mai marilor fascişti. Reintegrat în drepturile sale de ofiţer al armatei italiene, va putea sluji şi el acum cauza N.A.T.O.

Cît priveşte pe cei ce l-au achitat, mai rămîne încă de stabilit ce anume i-a îndemnat să-l reabiliteze pe Vittorio Mussolini: năzuinţa de a oferi forţelor N.A.T.O. un ostaş cu „veche experienţă" sau dorinţa de a îndeplini ultimele cuvinte ale „ducelui" fascist care, înainte de a fi fost executat a exclamat: „Salvaţi viaţa fiului meu şi el vă va da un imperiu!"...

A. S.

CRONICĂ AFRICANĂ

Intre 15 şi 22 aprilie 1958 a avut loc la Accra, capitala tînărului stat Ghana, conferinţa ţărilor independente din Africa. La această conferinţă s-a adoptat o serie de hotărîri foarte importante pentru viitorul popoarelor africane. In rezoluţia cu privire la viitorul teritoriilor dependente se spune: ziua de 15 aprilie a fiecărui an să fie sărbătorită drept zi a libertăţii Africii. De la această dată în Africa s-au petrecut o serie de lucruri care au o mare importanţă în viaţa popoarelor africane.

★

Guvernul federal al Nigeriei, întrunit în şedinţa sa din 6 august 1958, la Lagos, a hotărît să decreteze independenţa deplină a Nigeriei faţă de Marea Britanie la data de 2 aprilie 1960.

★

La 23 noiembrie 1958, la Accra, capitala Republicii Ghana, Seku Turé, primul ministru al Republicii Guineea şi Kwame Nkrumah, primul ministru al Ghanei, au semnat o declaraţie comună cu privire la unirea celor două republici, creîndu-se astfel, nucleul viitoarelor State Unite ale Africii occidentale.

Intre 8 şi 11 decembrie 1958, la Accra, a avut loc conferinţa popoarelor Africii care, prin numărul de participanţi — peste 300 — precum şi prin importanţa sa, poate fi denumită Adunarea Generală a popoarelor Africii. Această conferinţă s-a desfăşurat sub lozinci ca: „Popoare ale Africii, uniţi-vă!", „Nu avem altceva de pierdut decît lanţurile!", „Imperialişti, afară din Africa!", „Africa trebuie să fie liberă!", „Trăiască alianţa dintre republicile africane!".

★

La 4 ianuarie 1959 la Leopoldville (capitala Congoului belgian) au început grave tulburări. Populaţia de culoare din acest oraş a organizat o puternică demonstraţie (în unele cartiere negrii au ridicat baricade şi au aruncat cu pietre în poliţişti) împotriva autorităţilor colonialiste belgiene. Insă poliţia n-a întîrziat să intervină pentru „stabilirea ordinei". In timpul evenimentelor care au avut loc în Congo belgian peste 300 de negri au fost ucişi, iar alte cîteva sute aruncaţi în închisori sau răniţi.

★

Intre 15—18 ianuarie la Conacry (Republica Guineea) şi-a desfăşurat lucrările Congresul Uniunii generale a oamenilor muncii din Africa neagră. La acest Congres, în scopul întăririi colaborării între toate sindicatele de pe continent, s-a hotărît convocarea unei conferinţe pe întreaga Africă, la care să participe toate organizaţiile sindicale din Africa neagră şi Africa de Nord.

★

Cea mai puternică mişcare împotriva dominaţiei colonialiste a început, pe la mijlocul lunii februarie, în „Federaţia Rodeziei de Nord şi a Nyassalandului". Impotriva populaţiei indigene autorităţile colonialiste britanice au recurs la cele mai barbare mijloace. Sute de soldaţi echipaţi cu cele mai moderne arme au fost trimişi în aceste teritorii. Populaţia locală a fost supusă la crunte măsuri de represiune. Peste 950 de persoane au fost arestate şi aruncate în închisori iar alte zeci ucise sau rănite.

★

Toate aceste măsuri şi represiuni ale autorităţilor colonialiste, fie ele engleze, franceze sau italiene nu au putut şi nici nu pot să înfrîngă voinţa spre libertate a celor peste 200 milioane de africani. Aşa după cum arată ziarul etiopian „Ethiopie d'Aujourdhui": „Puterile colonialiste merg împotriva spiritului vremii, adică împotriva voinţei popoarelor de a se elibera de sub odiosul jug colonial. Timpurile, însă, s-au schimbat. A bătut ultimul ceas al colonialismului, al asupririi şi robiei. Nimeni nu poate nega acest lucru... Popoarele din Africa trebuie să continue lupta pentru eliberare".

„Jos mîinile de pe Africa!" şi „Africa trebuie să fie liberă!", sînt chemări care au dominat toate întîlnirile popoarelor africane pentru libertate şi independenţă.

Trei doamne, şi toţi trei...

CEI TREI PRINŢI PACELLI

Pentru cititorii presei italiene pare cel puţin senzaţional focul deschis de unele ziare burgheze din Italia împotriva celor trei prinţi Pacelli — Carlo, Giulio şi Marcantonio — nepoţii defunctului papă Pius al XII-lea, cunoscuţi pînă de curînd ca atotputernici ai Vaticanului. Ei sînt acuzaţi de a fi folosit înaltele funcţii deţinute sub pontificatul unchiului lor în cetatea papală şi influenţa de care se bucurau în cercurile economice şi financiare ale Italiei ca reprezentanţi ai intereselor economice ale Vaticanului — pentru a face „afaceri fără scrupule" în propriul lor interes.

Se subliniază că n-a existat un scandal financiar de mari proporţii în care să nu fi fost amestecat măcar unul din cei trei nepoţi ai fostului papă.

Ceea ce Vaticanul de sub conducerea lui Pius al XII-lea încerca să ascundă cu grijă în faţa opiniei publice, e scos acum în vileag cu binevoitorul concurs al Vaticanului de sub conducerea lui Ioan al XXIII-lea. Bineînţeles, însă, după ce prinţii Pacelli au fost scoşi în prealabil din înaltele funcţii ce le-au deţinut. Şi aceasta în virtutea unei vechi tradiţii ce domneşte în cetatea pontificală: odată cu urcarea sa pe Sfîntul Scaun, fiecare papă îşi aduce în Vatican oamenii săi şi rudele sale. Odată cu decesul papei sînt maziliţi protejaţii lui spre a face loc oamenilor şi rudelor noului papă...

Papa Pius al XII-lea era bine cunoscut pentru grija într-adevăr ploasă, ce o purta întregii sale familii. Sub pontificatul său, multe din vlăstarele neamului Pacelli — şi în primul rînd cei trei nepoţi ai săi, — prinţii Carlo, Giulio şi Marcantonio Pacelli — au urcat foarte sus pe treptele ierarhiei civile, în special financiare, ale statului papal. Datorită trecerii de care se bucurau în cetatea pontificală, cei trei nepoţi ai papei mai figurau în aproape toate consiliile de administraţie ale nenumăratelor societăţi şi întreprinderi controlate de Vatican, ca reprezentanţi ai intereselor acestuia (şi firească şi ale lor proprii).

Cel mai vîrstnic dintre nepoţi, Carlo Pacelli, deţinea în această privinţă recordul. Motivul este lesne de înţeles, dacă ţinem seama că în statul pontifical el ocupa funcţia de consilier general al Vaticanului şi de consilier al administraţiei averii papale, drept care era considerat ca cel mai puternic laic, al statului bisericesc din centrul Romei. Dar, vai, după ce a fost demis—la scurtă vreme după înscăunarea urmaşului unchiului său papal — Carlo a constatat cît de trecătoare a fost această putere. Intr-una din zilele ce au urmat îndepărtării sale din funcţiile oficiale ce le deţinuse, Carlo a venit în biroul său din Vatican pentru a lichida treburile curente şi pentru a-şi lua de acolo unele hîrtii şi documente personale. El a fost întîmpinat de secretarul conclavului, monseniorul di Jario, ridicat între timp la rangul de cardinal de către noul papă. Monseniorul a cenzurat bucată cu bucată documentele revendicate de prinţul Carlo ca personale, şi a reţinut multe din ele. Cei ce se aflau în apropiere au arătat că aceasta s-a întîmplat în mijlocul unui foarte „vehement schimb de cuvinte", după care Carlo a plecat foarte deprimat...

Cel de-al doilea nepot, Giulio Pacelli, a deţinut, între alte funcţii, şi cea de reprezentatnt diplomatic al... Republicii Costa Rica pe lîngă Vatican. Dar republica bananelor din America Centrală n-a mai reînoit, după urcarea pe Sfîntul Scaun al noului papă, mandatul ce-l acordase lui Giulio. Deşi era vorba doar de pierderea unei funcţii secundare, prinţul Pacelli a fost grav afectat prin ieşirea lui din corpul diplomatic. Aceasta pentru că abuzînd de o lege italiană care prevede că diplomaţii, reprezentanţi ai unor state străine (dar care nu sînt cetăţeni italieni) sînt scutiţi de plata impozitelor, ministrul de Finanţe al Italiei, Preti, l-a scutit pe Giulio Pacelli de plata impozitelor care însumau nu mai puţin de 100 milioane lire. Acum, că şi-a sfîrşit cariera „diplomatică", Giulio va trebui să reintre în rîndurile contribuabililor italieni de rînd. Singura lui mîngîiere este că pe viitor, veniturile sale impozabile... vor scădea simţitor. Un mare număr de societăţi, în ale căror consilii de administraţie Giulio figura ca omul de încredere al administraţiei averii Vaticanului, i-au comunicat că vor trebui să renunţe de a-l avea, de acum încolo, pe Giulio în rîndurile lor...

La fel a păţit şi cel de al treilea nepot papal, prinţul Marcantonio Pacelli. Primii care l-au rugat insistent să părăsească consiliile de administraţie ale celor două mari trusturi italiene de terenuri au fost iezuiţii, cunoscuţi ca cei mai activi pe piaţa italiană a imobilelor. Ei i-au dat de înţeles că în conjunctura actuală, reprezentarea intereselor lor economice de către un Pacelli nu mai e convenabilă...

In această atmosferă „cordială", creiată în jurul lor, celor trei Pacelli le-a mai rămas doar o singură consolare: că de pe urma activităţii din timpul îndelungatului pontificat al lui Pius al XII-lea, s-au ales cu o avere frumuşică ce se ridică la 18 miliarde lire, din care cea mai mare parte se află în siguranţă, peste hotarele Italiei...

A. SOARE

FAPTE MICI DIN LUMEA LARGĂ

Din nou despre Claude Eatherly

Acest nume este bine cunoscut peste ocean. El poartă omul care cu 14 ani în urmă a lansat bomba atomică americană asupra oraşului japonez Hiroşima. Acum, el este doar unul dintre miile de gangsteri din Statele Unite. Cu puţin timp în urmă el a fost arestat după ce a jefuit cîteva localuri de poştă. La proces a fost însă achitat. Psihiatrii au declarat că el a fost lovit de un complex de vinovăţie care s-a născut de pe urma responsabilităţii ce i se atribuie de a fi omorît zeci de mii de japonezi.

Declarat nebun, a fost scutit de închisoare.

Poate că Eatherly a fost vinovat într-o oarecare măsură de uciderea miilor de japonezi. Poate că el nu a vrut sau nu a putut să se opună ordinului. Dar cei ce au ordonat lansarea bombei nu se simt oare apăsaţi de acel sentiment de „responsabilitate" la care se refereau psihiatrii în cazul lui Eatherly?

Pînă acum nu am auzit ca fostul preşedinte Truman, care a dat ordinul de aruncare a bombei atomice, să sufere de asemenea complexe...

Ce nu trebuie să vadă turiştii americani

Deobicei turiştilor li se indică ce anume să viziteze într-un oraş, într-o ţară anumită. Există, după cum se ştie, o întreagă literatură editată în acest scop.

Ghidul „Fieldings", tipărit pentru uzul turiştilor americani care vizitează Europa iese însă din comun. Lucrarea nu se mărgineşte doar să recomande vizitarea palatului Versailles, a galeriilor Tuileries, piaţa Concorde, sau privirea panoramei Parisului de pe turnul Eiffel. Ghidul indică totodată turiştilor americani şi ceea ce să nu vadă cu nici un preţ. „Evitaţi — se prescrie în acest sens — basioanele comuniste, întotdeauna puternice, Ivry, Boulogne, Gennevilliers, Aubervilliers, zona invecinată uzinelor Renault, precum şi acele cartiere analoage din marile oraşe".

Faţă de evoluţia evenimentelor internaţionale, credem că editorii inteligentei publicaţii americane vor trebui să publice o anexă anuală cu noi şi noi locuri interzise turiştilor yankei. Pînă ce, într-o bună zi, vor începe să fie interzise chiar şi regiuni din S.U.A...

Din trecutul lui Spaak

După cum se ştie, Paul Henri Spaak este secretarul general al agresivului pact atlantic. Bineînţeles, că în această calitate el nu încetează să vorbească despre pace. In fapt însă, toată activitatea sa e îndreptată spre intensificarea rolului războinic al N.A.T.O. In acest scop, el serveşte cît se poate de bine interesele militariştilor vest-germani aşa cum a făcut-o de altfel şi pe vremea cînd a fost ministru al guvernului belgian, în exil la Londra, în timpul războiului.

O serie de ziare, printre care multe din occident, au început să publice unele informaţii revelatoare asupra legăturilor pe care acesta le-a avut cu Germania hitleristă.

A devenit cunoscută scrisoarea pe care Spaak a adresat-o bancherului Cartier, la 22 februarie 1941, omul de încredere al directorului general al unei mari firme belgiene care colabora cu hitleriştii pe frontul economic. In scrisoare, Spaak îşi sfătuieşte corespondentul să extindă relaţiile comerciale dintre Belgia şi Germania hitleristă. Dat fiind că unii parlamentari belgieni aflaţi în exil şi-au exprimat neliniştea faţă de această acţiune, Spaak precizează în scrisoarea sa că „le-a spus (parlamentarilor belgieni — n.n.) că noi trebuie să ne apropiem de ocupanţi şi să facem comerţ cu ei".

Să ne mai mirăm oare că dl. Spaak este astăzi un adept atît de înflăcărat al remilitarizării Germaniei occidentale?

„Scuzele" unui ziarist american...

Ziaristul american Art Buchwald de la „New-York Herald Tribune", într-un articol publicat în obişnuita sa coloană de birfe şi cleveteli, l-a calificat pe liderul laburist englez Gaitskell drept „cel mai grosolan prefăcut". Bineînţeles că acest epitet nu a trecut neobservat în Anglia şi mai ales în cercurile politice laburiste. Reacţia violentă a determinat ziarul american prin intermediul tot al d-lui Buchwald să prezinte scuzele sale liderului laburist. Important este felul cum a înţeles respectivul ziarist să-şi prezinte scuzele. „Imi pare rău — a declarat el că cele scrise de mine au putut ofensa pe domnul Gaitskell faţă de care am o înaltă consideraţie (vezi epitetul folosit — n.n.) Eu mi-am scris materialul în calitate de redactor al coloanei respective şi nu în calitate de comentator politic. Nu m-am gîndit nici un moment că se va găsi cineva să ia articolul în considerare ad literam". Care este deci ideea scuzei? „Domnilor nu ne-o luaţi în nume de rău, sîntem iresponsabili!" Nu se putea o scuză mai potrivită pentru ilustrarea binecunoscutului proverb englezesc: „An excuse is an accusation" — o scuză este o acuzare.

„Regele bananelor" face operă de caritate

In faţa unui tribunal din Birmingham a venit spre judecare procesul unuia din cei mai mari negustori de fructe şi zarzavaturi din Midlands, Rob Pryke, supranumit şi „regele bananelor". El este acuzat de faptul că în vederea viitoarelor alegeri municipale care vor avea loc în luna mai a încercat să-şi asigure voturile a 500 de bătrîni pensionari, cumpărîndu-le bilete la... circ. El a cumpărat biletele şi apoi a invitat pe fiecare din cei 500 de pensionari să vină la sediul său să-şi ridice biletul, cu care ocazie explica cauza distracţiei gratuite ce li se oferea. Tribunalul a anulat inculparea sub motivul că acuzarea nu a reuşit „să dovedească că distracţia oferită urmărea influenţarea voturilor în viitoarele alegeri municipale". Incurajat de această decizie domnul Rob Pryke a declarat la sfîrşitul procesului: „Spuneţi tuturor bătrînilor că îmi voi continua opera mea de caritate". După cum vedeţi circul continuă, cu şi fără bilete, în numele mult trîmbiţatei democraţii burgheze...

Proiect complect pentru instalarea rachetodroamelor americane în alte ţări.

Desen de caricaturistul cehoslovac

KRESBA M. KOPRIVA

De PRETUTINDENI

IN BUNDESTAGUL de la Bonn s-a confirmat că în rîndurile trupelor vest-germane ale N.A.T.O. au fost înregistrate 43 de sinucideri. Acest fapt dezvăluie metodele de instrucţie folosite în armata vest-germană, starea sufletească a soldaţilor pregătiţi pentru războiul atomic, pentru un război fratricid.

●

LUMEA vegetală şi animală a insulelor Galapagos, (Ecuador) care a oferit lui Darwin un bogat material pentru fundamentarea teoriei sale asupra originii speciilor, este ameninţată cu completa distrugere din partea localnicilor, cît şi a turiştilor.

In legătură cu aceasta, congresul internaţional al zoologilor, care a avut loc la Londra, a adoptat o hotărîre privind crearea pe aceste insule a unei staţiuni biologice internaţionale pentru studierea şi ocrotirea faunei şi florei insulelor.

●

IN PROVINCIA Gansu, din R.P. Chineză a fost construit un canal de irigare lung de 30 de km. Canalul a fost realizat prin munca voluntară a populaţiei entuziaste. Interesant este faptul că printre constructori nu se afla nici un inginer şi nici un tehnician.

●

PINA în ultimul timp, în Republica Irak erau în circulaţie mărci poştale cu efigia regelui Feisal II. Acum au fost emise mărci noi, de culoare albastră,

verde şi violet, pe care, cu prilejul celei de-a 38-a aniversări a creării armatei irakiene, este desenat un soldat pe fondul steagului naţional.

●

TRIBUNALUL din Mooriver (Uniunea Sud-Africană), a judecat într-o zi două procese, pronunţînd bine-înţeles, două sentinţe. Un alb, care în decursul unei încăierări a ucis un om, a fost condamnat la detenţiune pe timp de... 40 de zile. Pentru un furt mărunt, un negru a fost condamnat la 2 ani închisoare. O mostră a „justiţiei" în acest stat!.

●

PE UNA din străzile oraşului ceh Opava, a fost ridicat nu de mult, un monument închinat... epocii de gheaţă. Monumentul e alcătuit dintr-o stîncă de granit roşu, cîntărind 12 tone, găsită prin împrejurimile oraşului. Cu zeci, sau poate cu sute de mii de ani în urmă, un uriaş gheţar, alunecînd din peninsula scandinavă, a adus această stîncă masivă pînă în regiunea Ostrava.

●

IN APROPIERE de Cornazzano, la 25 km. nord-vest de Roma, un grup de muncitori constructori au dat de un cimitir de elefanţi antideluvieni. Zeci de oase de pachidermi uriaşi, femure, coaste, rotule şi dinţi au fost scoase la lumină. De cel mai mare interes s-a bucurat însă descoperirea unei peşteri din apropiere, în care se aflau mii de oase străvechi. Filologii au atras atenţia că există vechi legende romane care povestesc despre un cimitir al elefanţilor în împrejurimile Romei.

●

INTRE regiunile cele mai ploioase ale globului, Cherra-Pundji — o minunată localitate din provincia Assam din India — deţine întîietatea. Cantitatea medie anuală a precipitaţiilor este de 11.000—13.000 mm. In unii ani s-au înregistrat pînă la peste 22.000 mm.

Cherra-Pundji a făcut din această originalitate meteorologică o atracţie pentru turişti. Intr-adevăr, localitatea se bucură de o afluenţă turistică destul de mare, cu toate că unica ei „specialitate" este ploaia, care cade literalmente fără întrerupere.

●

EXISTA o specie de şoareci din ţinuturile polare denumită Lemming care la anumite perioade se aruncă în grupuri în ocean unde pier. Oamenii de ştiinţă n-au putut găsi pînă acum explicaţia acestui bizar fenomen.

●

IN PADURILE din Asia cresc nişte păsări denumite calaos. Cînd femela începe să clocească, masculul, pentru a o obliga să rămînă tot timpul în cuib, astupă o parte din deschizătura cuibului cu pămînt, lăsînd numai un mic orificiu pe unde femela nu-şi poate scoate decît capul. In timpul acesta, masculul hrăneşte femela şi puii.

●

OAMENII de ştiinţă americani au arătat că continutul în stronţiu 90 al cerealelor (grîu) a crescut în mod primejdios în S.U.A. Limita de siguranţă, stabilită de comisia pentru energia atomică în S.U.A., a fost în unele cazuri depăşită de şase ori. Precum se ştie, stronţiul 90 este un produs radioactiv care provoacă cancerul oaselor şi al singelui, atunci cînd ajunge în proporţii prea mari în organismul omenesc.

●

RECENT, într-un parc zoologic din Anglia, a avut loc un eveniment care a trezit un deosebit interes. Unei perechi

de tapiri brazilieni i s-a născut un pui de toată frumuseţea. Este primul tapir născut în captivitate.

●

PE INSULA Jawa, tinerii care doresc să se căsătorească trebuie să aducă autorităţilor 25 de cozi de şoarece. Această taxă originală a fost instituită pentru a remedia ravagiile pe care rozătoarele le provoacă recoltelor de orez.

●

O MOSTRA clasică americană de mică publicitate, a putut fi citită în revista „Illinois State Register": „Să caută secretară. E de dorit să aibă înfăţişarea unei tinere, să gîndească ca un om matur, să fie agilă ca o femeie şi să lucreze ca un bou".

LITERATURĂ • TEATRU • CINEMA • MUZICĂ • PLASTICĂ

DON QUIJOTTE — „agent secret al comunismului"

Se spune de obicei așa: Dumnezeu cînd vrea să pedepsească pe cineva, îi ia mintea.

Se vede treaba că așa s-a întîmplat și cu ziarul spaniol „Informaciones". Acum cîtva timp acest ziar a „cutremurat" lumea cu o știre senzațională. Scriind cu părere de rău că filmul sovietic „Don Quijotte" a avut un deosebit succes la „Festivalul filmului sovietic" din capitala Venezuelei, ziarul comunică cititorilor săi că, în chipul iscusitului hidalgo, „nu e greu de descoperit un agent secret, care, ca un profet, hoinărește pe ogoarele din La Mancha răspîndind ideile comunismului".

Știind că Don Quijotte se bucură de succes și în alte țări din lume, scribii de la „Informaciones" se plîng: „Desigur noi nu am putut viziona acest film...".

Dar cine-i vinovat?

Cinematografiștii sovietici ar fi vrut să prezinte acest film și în patria marelui Cervantes, însă autoritățile spaniole s-au împotrivit.

Se înțelege: cum să admiți întrarea „comunistului", Don Quijotte în Spania?...

Păpușarii români în Egipt

În luna ianuarie a anului 1958, teatrul de păpuși „Țăndărică" a făcut un lung turneu în Egipt. Succesul a fost atît de mare încît Ministerul Culturii și Instrucțiunii din Egipt a luat inițiativa înființării unui teatru de marionete după modelul păpușarilor români.

În seara zilei de 19 august a aceluiași an, avionul de Atena ateriza la Cairo aducînd pe bordul său oaspeți neobișnuiți: două artiste ale teatrului de păpuși „Țăndărică" aveau misiunea de a înființa în capitala Republicii Arabe Unite, un teatru de păpuși. Ioana Constantinescu, pictorița teatrului, urma să facă planul scenei, schițele de decor și să construiască păpușile, iar minuitoarea Dorina Tănăsescu să se ocupe de instruirea viitorilor interpreți și de punerea în scenă a primului spectacol.

Chiar de a doua zi au început discuțiile privitoare la organizarea, administrația și rezolvarea problemelor artistice ale viitorului teatru de păpuși. Trebuia găsită în primul rînd o sală potrivită pentru repetiții și, înainte de orice, oamenii care să urmeze cursurile pentru a deveni păpușari. Ambele probleme foarte grele. În Egipt exista un teatru popular de păpuși numit „Aragoz", care dădea spectacole pe stradă și în birlciuri cu programe de un nivel artistic destul de scăzut, jucate de păpuși pe mînă. Păpușarii teatrului „Aragoz" s-au arătat dornici să învețe arta minuirii marionetelor. La acest colectiv s-au adăugat trei pictori și o costumieră pusă la dispoziție de opera din Cairo. Toți aceștia urmau să facă un curs cu o durată de două luni, după care să fie angajați. Concomitent cu aceste cursuri se făceau vizite la muzee, în vechile cartiere ale orașului, la monumentele de artă, vizite menite să familiarizeze artiștii cu arta și specificul țării.

Lucrările mergeau destul de greu. La început condițiile de muncă nu erau cele mai fericite. Utilajul se obținea cu mari eforturi, iar păpușarii cursanți nu primeau nici un fel de indemnizație, atîta timp cît nu dădeau spectacole. Numai dragostea pentru profesiunea lor și entuziasmul cald au făcut ca acest colectiv să nu se destrame, nici chiar după ce doi din pictori au părăsit teatrul.

Pentru obținerea unei piese interesante s-a luat legătura cu scriitorul umorist Salah Jafin, care este în același timp un apreciat caricaturist. Scriitorul a scris piesa inspirată după o veche legendă egipteană, al cărei personaj principal este eroul popular Șater Hassan. Piesa are o tematică interesantă, avînd ca temă combaterea superstițiilor și se adresează, în același timp, atît copiilor cît și adulților. Această piesă avînd ca titlu numele eroului, formează prima parte a programului. Partea a doua cuprinde o serie de numere satirice și de virtuozitate, în genul estradei de păpuși, iar textele de legătură sînt rostite de același erou — Șater Hassan —, ceea ce dă unitate întregului spectacol. Întreaga montare păstrează specificul egiptean prin tematică, rezolvarea plastică, muzică, etc.

Pictorița Ioana Constantinescu, creatoarea decorurilor și păpușilor, a organizat întreaga parte tehnică, dînd indicații pic-

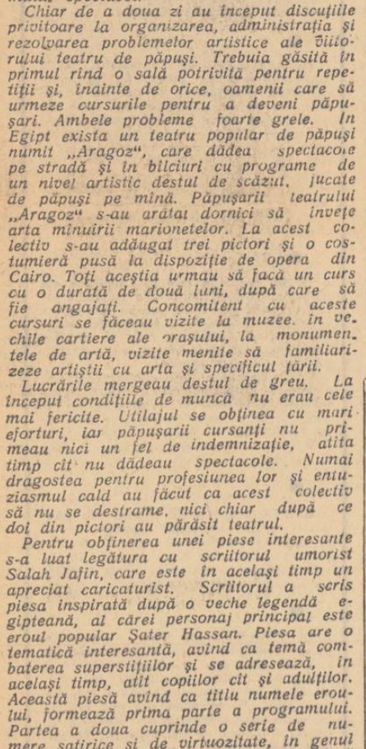

Scenă din partea a doua a spectacolului Șater Hassan.

torului care va lucra de-acum înainte la acest teatru, strungarului care va modela păpușile, costumierei care va face toaletele, tehnicienilor de scenă etc. Dorina Tănăsescu a avut grijă de colectivul artistic de minuitori, artiști talentați și entuziaști, care își vor continua munca de-acum înainte, sub îndrumarea unui regizor egiptean.

Primul spectacol a avut loc la 10 martie în sala Conservatorului de muzică arabă din Cairo. Succesul a fost uriaș. Spectatorii au luat — pur și simplu — cu asalt casa de bilete, iar sala, deși destul de mare, a devenit neîncăpătoare față de numărul solicitanților. Ca urmare a acestui succes se dau trei spectacole pe zi, iar biletele sînt epuizate cu săptămîni înainte. Ministerul Culturii și Instrucțiunii din Cairo a dispus să se clădească un local propriu pentru teatru de păpuși, iar lucrările au și început.

Mihai CRIȘAN

PIESE ORIGINALE PE SCENELE TEATRELOR NOASTRE

REPETIȚIE ÎN JURUL MESEI

Repetițiile la „Partea leului" au început cu un schimb de păreri între actori foarte, foarte departe de subiectul piesei.

Florin Vasiliu, care cu o zi înainte obținuse, nu știu unde, o strălucită performanță hipică — sărise un obstacol înalt de 1,40 m, își permitea acum să ia în derîdere natura care nu l-a înzestrat cu un fizic corespunzător noii sale pasiuni, H. Nicolaide se lăuda cu o primăvărătecă pereche de pantofi — de-ai ști dom'le ce piele au — iar Ion Cosma, colegial, îi dădea unui amic adresa unui tricoter care, ce mai, lucrează niște pulovere — o minune.

Intervenția regizorului Neleanu i-a adunat pe actori în jurul mesei dreptunghiulare (rotunde sînt numai în redacția „Magazinului") la lectura piesei. Cu foile dactilografiate în față, actorii au uitat din nou pentru cîteva ore de pasiunile și preocupările lor și s-au transformat de circumstanță în eroi de teatru, începînd fiecare să-și trăiască rolul. Florin Vasiliu părea să fi uitat de faptul că a avut zero penalizări la cursa hipică, interesat acum ca ofițer de miliție de afacerile dubioase ale pungașului Bartolomeu Moțoc; pe Nicolaide, verosul Pompilian, îl treceau toate spaimele gîndindu-se că acuși-acuși va trebui să dea și el socoteală; Rozalia Avram mai cocheta încă, alintîndu-se, poate-poate ofițerul de miliție va dovedi puțină slăbiciune și ea își va salva urson-ul, iar Olga Tudorache trăia ingenuitatea primului „te iubesc".

De la capătul mesei, regizorul, atent, urmărea replica, o sublinia mulțumit, sau...

— *Tovarășe Clonaru, mai amuzat te rog. Povestești o întîmplare, atît! Nu, nu aici trebuie să fii insinuant. Din nou...! Da, așa e bine, continuați!*

Și după parcurgerea întregului act trei:

— *Acum, o scurtă pauză. Apoi reluăm actul!*

În cele cîteva minute de relaxare, regizorul mi-a dat cîteva complectări

— *E o piesă a unui debutant: Constantin Teodoru. O comedie reușită, inspirată din realitățile zilelor noastre. După cum ai văzut din lectura de pînă acum, pe un șantier de construcție se opun șase dușmani ai regimului nostru, care dilapidează, fură, întocmesc scheme de salarizare false. Intervenția oamenilor cinstiți de pe șantier, ajutați de organele de stat, dejoacă însă planurile acestei bande, totul terminîndu-se prin arestarea răufăcătorilor.*

— Premiera pe țară a avut loc — dacă nu mă înșel — la Orașul Stalin!

— *Da. Piesa fiind valoroasă, Teatrul Tineretului a inclus-o în repertoriul său. În scurt timp, vom trece la repetițiile pe scenă, iar premiera va avea loc chiar în stagiunea aceasta, mai precis la începutul lunii mai.*

Între timp, actorii s-au regrupat în jurul mesei, mapele s-au deschis, s-au reaprins țigările și șuetelor de pauză le-au luat din nou locul replicile...

... — *Și metoda dumitale care e?*

— *A, o metodă foarte proastă. Mă îndrăgostesc...*

Să-i lăsăm pe Olga Tudorache și pe Florin Vasiliu să-și continue scena de dragoste și să ne retragem discreți...

I. DELEANU

Robbe Grillet față în față cu cinematograful...

Într-o culegere de articole publicată la Paris de către „Revue des Lettres modernes" scriitorul francez Robbe Grillet, unul dintre promotorii noii școli decadente a romanului francez, a ținut să-și aducă contribuția sa și în domeniul cinematografiei.

Robbe Grillet spre deosebire de anumiți teoreticieni consacrați ai filmului, susține printre altele renunțarea la filmul artistic a cărui modă, scrie el, sucombă în fața realității. Noul teoretician se pronunță pentru o nouă formulă în cinematograf potrivit căreia filmul trebuie să dea viață lucrurilor pe ecran. După Robbe Grillet, omul distruge armonia lucrurilor. Filmul artistic, continuă el, suferă în prezent de o monotonie maladivă, mincinoasă... Dacă am aflat de ce suferă filmul occidental în prezent, nu știm însă de ce suferă scriitorul francez...

Pictorița Ioana Constantinescu și minuitoarea Dorina Tănăsescu, pregătesc păpușile pentru spectacolul Șater Hassan, la teatrul de păpuși din Cairo.

SPECTATORII DESPRE „ÎN VALEA CUCULUI"

Într-o seară din săptămîna trecută, am fost în Valea Cucului, undeva în Țara Moților. Călătoria a fost scurtă, dar faptele cărora le-am fost martoră sînt atît de vii, încît oamenii ce le-au încurcat și, mai ales, cei ce le-au descurcat, mi se pare că i-am cunoscut de cînd lumea.

Abia cînd draperia grea de catifea a acoperit scena „Comediei", m-am regăsit în inima Bucureștiului, încă îmrejmuită de acele chipuri, de acele snoave și zicale înțelepte ce mi-au îmbogățit inima și mintea de cîte ori pașii m-au purtat pe Valea Arieșului, a Jiului sau a Moldovei.

Acolo, în Valea Cucului, am văzut „teatru ca la București" — cum spune acel uncheș, cu trup mărunt și vlăguit de muncă, dar plin de tinerețea inimii și a spiritului, mare prin curajul său, prin dragostea față de ai săi, față de partidul al cărui firesc fiu se simte. Și aci, în sala „Comediei", am văzut un sat autentic, cu frămîntări reale, cu oameni vii, unii care luptă să aducă iar întunericul, să strivească tinerețea unei Catițe și bătrînețea unui Toma Căbulea, alții, cei mulți, care luptă pentru rînduieli socialiste, care nu pregetă să înfrunte gloanțele dușmanului, ori să-i smulgă masca „cucernicie" sau blana de oaie, ca să arate lumii fiarele.

La ieșirea teatrului, înconjurată de un grup de „călători" întorși și ei din Valea Cucului, am aflat că meritul se împarte deopotrivă între eroi — și creatorul lor binecinstea — și actori.

Un tînăr înalt și subțire, de vreo 20 de ani, **Ion Popescu**, proaspăt tipograf, cu gîndurile încă în Valea Cucului, ne-a spus: **„Nu de mult am terminat școala medie și nu o dată, ca elev, m-am luptat cu limba atît de bogată a poetului Mihai Beniuc. L-am regăsit pe poet în eroii piesei și mi-a fost ușor să-i înțeleg, mie, care din născare sînt orășan. Dar mai e ceva care m-a ajutat să fiu părtaș la lupta din Valea Cucului. Tatăl meu, muncitor și el, s-a născut la țară, și cînd eram copil îmi spunea snoavele și pildele auzite astă-seară. Vorbele de duh, îmi arătau pe bunicul meu, pălmaș pe moșia boierească, ce-și hrănea nădejdea creînd snoave. Pe Holdemuite, pe predicatorul Rac, pe coana Lupoaia, nu-i nevoie să mergem la țară ca să-i recunoaștem".**

„La țară însă — a intervenit Gheorghe Ureche, absolvent al Facultății de Filozofie, **dușmanul se crede că poate lucra mai ușor. Acești Holdemuite și Fugată se cred cunoscători ai țăranului, pentru că i-au exploatat atîta amar de vreme. Moș Căbulea însă îi cunoaște pe ei într-adevăr. Istețimea lui, încrederea în partidul care i-a descătușat mîinile, solidaritatea țăranilor muncitori care-și întrezăresc viitorul luminos prin gospodăria colectivă, îi demască. L-ați văzut pe Moș Căbulea plîngîndu-se că a rămas beteag de picior după împușcarea lui? Nu. Dar ați văzut pe mușneag cum își transfigura mînia, știind că în drumul satului stau tîlharii la pîndă? Piesa ne-a dus pe toți într-o vale din Apuseni. Dar eu m-am văzut în Bărăgan, de unde sînt de baștină și unde am lucrat ca ceferist, pînă la facultate. El, dar pe moș Căbulea ăsta n-am să-l uit. Mare actor e Vasiliu-Birlic!**

Printre cei strînși în grupul nostru al „comentatorilor" am văzut pe un vechi prieten și tovarăș de breaslă, Gheorghe Fometescu, redactor la ziarul raional din Tîrgu-Jiu, Zîmbind, a intrat și el în discuție.

„Vedeți, eu nu l-am văzut pe scenă pe artistul poporului Birlic. Eu l-am văzut pe Căbulea. Și drept să vă spun, am întîrziat în București o zi numai să mă întîlnesc la „Comedia" cu poetul Mihai Beniuc și acest măiestru de mari actori în frunte cu Birlic. Și pe poet și pe actor l-am văzut după ce s-a lăsat cortina și am început să reflectez. Eu am fost în Valea Cucului, dar o vale dintre dealurile Olteniei și nu din Apuseni. Faptele sînt autentice parcă. Nu pentru că s-au petrecut într-un loc bine determinat geograficeșe. Și asta am aflat din discuțiile dvs., din propriile mele cunoștințe și din murmurele vecinilor în timpul spectacolului. Dar afară de acest tablou viu al satului nostru contemporan, care pășește plin de frămîntări dar impetuos pe calea socialismului, am văzut cum a prins viață o pagină de folclor de o înaltă valoare artistică. Și mă gîndesc cît de mult se aseamănă snoavele și zicalele cu ale gorjenilor noștri. Îi știu pe autor moț prin naștere și simțire, totuși, țăranii noștri muncitori din Oltenia pot să și-l revendice".

Aveau dreptate tovarășii mei de „călătorie". Dar Moș Căbulea privea și mai departe decît masa lui scundă, cu trei picioare. El vedea bunăstarea satului, viitorul Catiței, al țării întregi scăpată de atîți Fugată și Lupoaie, așa cum văd atîți Căbulea.

Olga ILIEȘ

Telegrame... Telegrame...

(Urmare din pag. 1-a)

Pentru noul său film, regizorul a pornit iar să răscolească materialele de arhivă, selecționînd, confruntînd datele obținute cu mărturiile unor contemporani ai lui Caragiale. Vizitarea unor localități din Moldova, Tecuci, Fălticeni, Roman, Piatra Neamț a furnizat materialul documentar pentru schițele arhitectului *Liviu Popa*, pe baza cărora se va reconstitui pe platourile exterioare de la Buftea faimoasa Urbe X. N-a fost lăsat la voia întîmplării nici un amănunt de decor, de costum, de moravuri. Pentru un martor neavizat, poate că discuțiile animate ce se purtau la sediul echipei de filmare ar fi putut să pară inutile. Ce importanță are dacă în Urbea X sînt birje cu un cal sau cu doi? Dacă directorul prefecturii poartă redingotă sau jachetă scurtă? Dacă măturătorii de stradă aveau sau nu uniformă? Dacă primul ministru avea mania idioată de a-și primi sau respinge petiționarii în funcție de trecerea unui ou printr-un inel? Și totuși din aceste amănunte în aparență neesențiale, se naște senzația autenticității, iar uneori, ca în cazul maniei — verificată! — a primului ministru Gheorghe Cantacuzino, ele au o semnificație demascatoare de prim ordin. Cu greu s-ar fi putut găsi un amănunt mai revelator al imbecilității și lipsei de răspundere a politicienilor de altă dată!...

Am văzut schițele de decor semnate de *Liviu Popa* și cele de costume ale pictoriței *Hortensia Georgescu*. Ele poartă amprenta unui gust desăvîrșit, ceea ce nu exclude preocuparea pentru o ascuțită caracterizare a personajelor și relațiilor dintre ele. Am răsfoit scenariul regizoral și m-a surprins în mod plăcut fidelitatea — creatoare — a autorului față de spiritul operei originale. Avînd la bază o desăvîrșită însușire a universului caragialian, decupajul regizorului *Jean Georgescu*, care dezvoltă un scenariu literar scris de dramaturgul *Mircea Ștefănescu*, oferă toate premizele unei frumoase reușite artistice.

Ca în mai toate filmele sale, regizorul Jean Georgescu se pregătește să surprindă publicul cu chipuri noi sau cu noi și neașteptate aspecte ale personalității artistice a unor actori cunoscuți. Din păcate, el se lasă foarte greu convins să divulge tainele distribuției. Am izbutit totuși să aflăm cîteva nume: *Aurel Munteanu* va întrupa pe bătăiosul Costăchel Gudărău, cel care de dragul unui post de avocat al Statului nu pregetă să se expună „martirajului politic"; Marele proprietar și fost senator, Iordăchel Gudărău va avea chipul lui *Iordănescu-Bruno*, iar odrasla din urmă a clanului Gudărăilor, nefericitul Albert, cel tradus și părăsit de soție, va fi interpretat de un actor neprofesionist, arhitectul *Popescu-Lac*. Tînărul *Ștefan Tăpălagă*, îndrăgit de publicul care l-a aplaudat în *Alo, ați greșit numărul!* va apare sub înfățișarea lui *Turturel*, corespondentul din Urbea X al ziarului „Aurora Română". Vom mai recunoaște pe *V. Tomazian* în rolul unui ipistat și pe *Dorin Dron* în acela al șefului de cabinet al ministrului. Mai rămîn învăluite în mister numele interpreților ce, leilalte tabere, senilul general Grigoraschco, frumoasa Atenaisa Perjoiu și logodnicul ei, elegantul Raoul Grigorașcu, poreclit și „zbirul".

Nădăjduim însă că vom putea ridica în curînd vălul de mister sub care se mai ascunde distribuția filmului *Telegrame*. Am fost poftiți să asistăm la munca echipei, de îndată ce vor începe filmările pe platoul de la Buftea. Ne dăm deci întîlnire cu cititorii noștri peste cîteva săptămîni, cînd un nou reportaj le va furniza alte amănunte despre mult așteptata ecranizare a schiței lui I. L. Caragiale.

Ana ROMAN

BICENTENARUL HĂNDEL

(Urmare din pag. 1-a)

acte care cuprinde și un număr de arii, precum și scene spectaculoase ca aceea din primul act reprezentînd serbarea triumfală dată în onoarea regelui David), *„Israel in Egipt"*, *„Samson"*, *„Iuda Macabeul"*, *„Ioseph"*, *„Salomon"* și altele.

Creația componistică a lui Händel a îmbrățișat cu multă pasiune drama lirică. În timpul șederii sale în Anglia compozitorul german a depus neostenite eforturi pentru promovarea operei italiene, ceea ce i-a reușit cu prețul unor mari riscuri. Prezentînd opera nouă italiană la „Covent Garden", Händel este declarat falit și scapă ca prin urechile acului de „închisoarea datornicilor".

Händel a scris el însuși 46 de opere. În afară de *„Almira"* și *„Nero"*, scrise la Hamburg și deja citate, mai sînt cunoscute *„Rinaldo"*, *„Acis și Galathea"*, *„Xerxes"*, *„Agrippina"*, *„Rodrigo"*, *„Iuliu Cezar"*, *„Alcine"* și altele.

În sfîrșit opera lui Händel este completată de un mare număr de lucrări instrumentale, dintre care cele mai apreciate sînt celebrele *„Concerti Grossi"* — adevărate capodopere ale genului — concerte pentru orgă și orchestră, un foarte popular concert pentru violă și orchestră etc.

Iubitorii de muzică din țara noastră, care prețuiesc și iubesc muzica lui Händel, au avut prilejul, în aceste zile, să asculte unele din cele mai izbutite compoziții ale marelui muzician cu prilejul Festivalului Händel prezentat de Filarmonica de Stat.

Amintirea acestui clasic al muzicii, acestui novator și promotor al ideilor Renașterii, este mereu vie, prin opera lui luminoasă, puternică și plină de umanitate.

M. NEACȘU

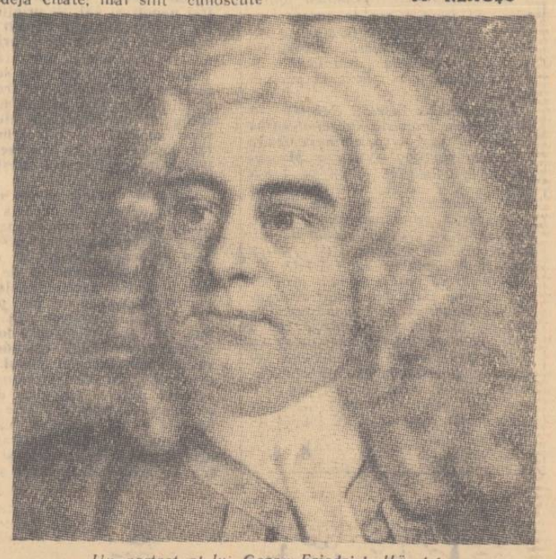

Un portret al lui Georg Friedrich Händel.

„MICUL HÄNDEL" *(După o pictură de Dicksee)*

PORNIND DE LA O ANCHETĂ

O incursiune în trecutul literaturii noastre și cîteva spovedanii dramatice

Citeam deunăzi în „Le Figaro littéraire" nr. 668 din 17 febr. 1959) primele impresii culese de George Adam, pe marginea unei anchete privind viitorul cărții și literaturii franceze. După ce se constată preliminar că „piața comună" va implica măsuri de austeritate și în ce privește activitatea normală a imprimeriilor, G. Adam remarcă imineța urcării prețului de cost al hîrtiei ca urmare a devalorizării francului. Urmează o serie de considerente care exprimă teama pentru viitorul editurilor (tirajul și drepturile de autor vor fi afectate la rîndul lor), finalul fiind, în această ordine de idei, edificător: „Societatea modernă bazată pe respectul muncii și proprietății individuale a asigurat întotdeauna o existență decentă scriitorilor. La noi ca și aiurea (subl. noastră) aceștia au avut tot ce le trebuie. Va fi pentru prima dată, acum, un accident primejduirea securității lor materiale".

Aceste ultime rînduri m-au surprins și mi-au sugerat o incursiune în trecutul nostru literar. Există în acest trecut atîtea mărturii că dl. George Adam se înșeală cînd crede că societatea burgheză a asigurat o existență decentă scriitorilor, încît am simțit nevoia să mă adresez faptelor istoriografice și documentelor memorialistice, pentru a spulbera orice echivoc și pentru a cerceta în adevărata sa lumină o realitate tragică și acuzatoare. Ar fi cu neputință să trecem cu vederea o serie de confesiuni și recunoașteri amare ale scriitorilor noștri mai vechi, din care rezultă probant umilințele și privațiunile extreme la care i-a supus regimul burghezo-moșieresc.

Generația tînără n-are de unde să știe, cînd vede azi cîtă cinstire se dă muncii creatoare în statul democrat-popular, că în orînduirea capitalistă la penuria materială a scriitorului romîn se adaugă mai întotdeauna boicotul moral al oficialităților. Dar afirmații de genul celor făcute de George Adam nu trebuie s-o înșele. Mărturisirile și spovedaniile cuprinse în rîndurile de față constituie cea mai puternică dezmințire a oricăror tentative de înfrumusețare tardivă a acelor existențe literare sfîrșite dramatic.

Se știe cît au suferit Eminescu și Caragiale de pe urma presiunilor și climatului sufocant în care coaliția burghezo-moșierească i-a silit să trăiască. Se cunosc mai puțin însă unele documente grăitoare pentru condițiile de viață, cu adevărat mizerabile, la care au fost constrînși să se rezume. Bunăoară, acest fragment din scrisoarea adresată de marele nostru poet la 10 noiembrie 1877 lui V.G.: „...vin a vă ruga să vă aduceți aminte de mine, de lipsa aproape absolută de mijloace de subzistență în care mă aflu. Dacă vă este cu putință de a-mi veni în ajutor vă rog a o face cît de curînd, căci cea mai neagră mizerie mă amenință".

După sfîrșitul atît de tragic al marelui nostru Mihail Eminescu, s-a crezut că oficialitățile vor trage concluziile cuvenite și că lucrurile se vor îndrepta. Moartea sa nu l-a învățat nimic pe guvernanții de atunci al țării. Căci iată ce scrie Caragiale unui prieten în 1881, adică la patru ani de la reprezentarea piesei „O noapte furtunoasă" și „Conu Leonida față cu reacțiunea": „...poți să mă înlesnești cu 60 de franci pe termen de vreo patruzeci de zile? Iată pentru ce-ți cer: sînt fără slujbă de două săptămîni și mai bine și n-am para chioară". Peste alți zece ani, cînd devenise de mult autorul reputat al „Scrisorii pierdute" și își cucerise o notorietate, îi scrie aceste rînduri concludente lui P. Th. Missir:

„Chiria n-am plătit-o și sînt dat în judecată;
Lemne n-am de loc;
Palton nici atîta;
Aștept din ceas în ceas apariția unui nou moștenitor;
Unul mi-este bolnav;

Ca culme: m-am apucat să scriu o piesă, și din pricină că trebuie să stau să scriu noaptea foarte tîrziu, am căpătat la ochi conjunctivită catarală. Dau din colț în colț și nu știu ce să fac".

Omul cărții teatrul și proza românească îi sînt atît de îndatorate, n-avea, așadar, nici cu ce să trăiască.

Și ca nimeni să nu-și închipuie că Eminescu sau Caragiale ar fi fost accidente regretabile, excepții într-o lume altminteri „atentă" cu artiștii ei, vom da în cele ce urmează, cuvintul unor confesiuni cu mai puțin tulburătoare, însă mai apropiate (din ce în ce mai apropiate) de zilele noastre. Se va vedea cum toate laolaltă supun unui sever rechizitoriu practicile ingrate ale clasei dominante față de scriitorii noștri realiști.

Iată ce-i scria Emil Girleanu lui N. Iorga la 28 octombrie 1906 (prozatorul funcționa la „Neamul Românesc" — gazetă editată de Iorga — ca redactor, corector și expeditor, lucrînd uneori și 15—16 ceasuri pe zi pentru o remunerație mai mult decît mediocră): „Acum însă e iarnă, sînt multe greutăți. N-am casă, nevasta mea o să nască... și eu sînt silit să-mi fac bugetul cu 120 de lei. M-ați întrebat mai ieri ce ați putea face pentru mine... Să cereți, dacă credeți că eu merit, să cereți 480 lei, din cei 5000 făgăduiți de dl. Știrbei și aceste 6 luni din urmă să mă plătiți cu 200 lunar. Atunci cu 200 lei, voi scăpa de multe nevoi. Așa, dimineața sînt la revistă, iar după prînz trebuie să alerg să caut parale — ca să pot trăi" (cf. I. E. Torouțiu: „Studii și documente literare", vol VII, Buc. 1936).

Iar Liviu Rebreanu, ale cărui începuturi se așează sub semnul unor mari dificultăți bănești, avea să afirme în cuvîntarea rostită la aniversarea a 50 de ani de viață ai maestrului Mihail Sadoveanu, aprecierea sa la adresa modului de viață sortit scriitorilor de către clasa posedantă:

„Pentru noi, scriitorii, însă, Sadoveanu în afară de toate calitățile-i literare, mai are și meritul de a fi fost cel dintîi scriitor român profesionist, căruia nu i-a fost teamă să se declare ca atare. A fost într-adevăr, cel dintîi scriitor român care a îndrăznit, care a avut marele curaj să pretindă ca, în calitatea și profesiunea sa de scriitor, să aibă dreptul să și mănînce, să reclame, adică să-i fie răsplătit scrisul..."

„...A fi plătit pentru o operă literară s-a părut o monstruozitate. O slujbă, de, putea să răsplătească un talent, ca să-i asigure existența burgheză. Scriitorul trebuia să aibă neapărat o meserie, ca scrisul lui să rămînă un lux" (text comunicat de N. Liu în „Viața Românească" nr. 11/1958). Dacă aceasta a fost soarta unor creatori proeminenți ai literaturii noastre, mai poate mira sfîrșitul crîncen al unor tineri de talent precum Bogdan Amaru, Bob Călugaru, ca să nu vorbim de curajosul Alexandru Sahia, morți cu toții de sărăcie prin spitale? Mărturiile unor contemporani (George Macovescu și Radu Popescu despre Sahia, Eugen Jebeleanu și G. M. Zamfirescu, despre Bogdan Amaru etc.) sînt semnificative.

H. ZALIS

ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● DIN STUDIOURILE Gorki a ieșit recent filmul **„Omul de pe planeta Pămînt"**. Autorii scenariului acestui nou film în cinemascop, dedicat vieții savantului O. Țiolkovski, sînt V. Soloviev și E. Ejov, iar regia îi aparține lui B. Buneev. În rolul lui Țiolkovski, actorul J. Kolstov realizează o interpretare remarcabilă. Pe lîngă izbitoarea asemănare cu figura vestitului savant, Kolstov redă cu autenticitate viața interioară a acestuia în toată bogăția și complexitatea ei.

● PRIMUL festival internațional al filmului amator organizat de R. P. Polonă va avea loc la Kattowice, între 28 și 31 mai.

● REGIZORUL italian Carmine Gallone va începe în curînd turnarea filmului istoric de mare întindere *„Cartagina în flăcări"*. Filmul readuce pe ecran ultimele zile ale Cartaginei.

● LA STUDIOURILE „Hunnia" din R. P. Ungară se va începe în curînd turnarea noului film maghiar *„Pe jos pînă-n rai"*.

● OPERA *„Fidelio"* de Beethoven a fost transpusă pe ecran de Walter Felsenstein, prim-regizor la „Komische Oper" din Berlin. Opera „Fidelio" a cărei regie nici chiar pe scena operelor nu este ușoară, s-a pregătit în dublă distribuție. Rolurile sînt susținute de actori în proză, iar de cîntat cîntă cei mai buni cîntăreți austrieci și germani. La scenele muzicale ale filmului și-au dat contribuția Orchestra Filarmonică din Viena și corul Operei din Viena.

● RAJ KAPOOR se află în Cașmir unde turnează comedia cinematografică **„Omul cel bun"** și în care interpretează rolul principal. Partenera sa este actrița Putan.

● FARA a fi imaginar filmul „Lagărul din insula însingerată" întrece în orori cele mai atroce filme fantastice. El înfățișează tragedia unor prizonieri olandezi, britanici, chinezi, malaezi și americani, bărbați femei și copii, închiși într-un lagăr, și pe care un ofițer al Mikadoului a jurat să-i omoare în cazul cînd Japonia pierde războiul. Realizat de regizorul englez Val Guest pentru casa americană de filme Columbia, filmul e un documentar de un realism dureros. Scoțînd în evidență faptul că fascismul japonez n-a fost cu nimic mai prejos prin rafinamentul său „științific" decît hitlerismul, el demonstrează că violenței nu trebuie să i se răspundă prin resemnare, ci numai prin luptă.

● PIERRE BRASSEUR turnează acum, alături de Noel-Noel și Phillipe Clay filmul „Contopiștii", adaptare cinematografică după celebra piesă a lui Georges Courteline. Din distribuție mai fac parte Lucien Baroux, Micheline Dax, Jean Richard etc.

PLASTICE

● GALERIA de pictură din Armenia este una dintre cele mai bogate din U.R.S.S. Ea numără 13.000 opere semnate de autori armeni, ruși, din Europa occidentală și din Orient. Muzeul posedă opere ale lui Rubens, Rembrandt, Van Dyck, Goya și ale altor pictori vestiți. Recent galeria de pictură din Armenia s-a îmbogățit cu 500 lucrări ale bine cunoscutului sculptor armean Akop Gurdijan, sosite din Paris. Printre acestea se află și busturile lui L. Tolstoi și M. Gorki pe care sculptorul i-a cunoscut personal.

● ÎN R. CEHOSLOVACĂ a fost inaugurată o nouă galerie de artă plastică. Este vorba de galeria din orașul Litomerice, situat pe malul Elbei, care cuprinde circa 780 de lucrări. Între tablourile de mare valoare pe care le posedă noua galerie se află și unul al lui Lucas Kranach, din secolul XV și o sculptură a sculptorului german Ulrich Krentz, **„Madona din Litomerice"**, creată înainte de anul 1520.

CRONICA ERORILOR

Vă comunicăm cîteva absurdități amuzante care au „strălucit" în ultimul timp în paginile unor cărți, reviste și ziare din Occident, însoțindu-le cu comentariile corespunzătoare:

„Ați putut ridica de pe fundul mării această greutate de 10 kg. numai pentru că ați fost doi oameni. Un singur om n-ar fi putut face aceasta deoarece, datorită presiunii apei greutatea s-ar fi INZECIT!" *(revista „Paris Matin).*

Descoperind faimoasa sa lege, Arhimede a exclamat: „Evrica!". Este interesant ce ar fi exclamat el auzind după peste 2.000 de ani, un astfel de raționament „inteligent"?

★

„Corpul meu era pătruns de unde electrice cu mult mai puternice decît cele emanate de mașina lui Atwood, pe care ne-a demonstrat-o profesorul de fizică".

Așa scrie în romanul „Naivul", scriitorul francez Paul Goul. Dar mașina lui Atwood

servește pentru demonstrarea legilor accelerării și nu emană nici un fel de unde electrice.

★

„Cu cît ne este nouă mai ușor să suportăm iarna decît locuitorilor orașului Verhoiansk din Siberia, unde s-a văzut cum mercurul coboară în termometru pînă la minus 70 de grade Celsius" *(revista franceză „La Géographie").*

Sărmanul mercur! Ce greu i-a fost să „coboare" pînă la minus

70 de grade, dacă el se întărește la minus 40 grade.

★

„Batiscaful va coborî în adîncime fără oameni. El va fi condus prin radio de pe o navă de la suprafața mării. Cînd aparatul va atinge adîncimea de 4.000 de metri, manometrele vor deconecta electromagneții care mențin balastul format din bucăți de plumb și batiscaful ușurat va ieși la suprafață" *(ziarul „Le Monde").*

Desigur că plumbul este bun ca balast dar... pînă la apariția acestui număr al ziarului „Le Monde" nimeni n-a auzit că el poate fi atras de un magnet

★

„Acolo unde șoseaua cea nouă cotea brusc spre munte, de-a lungul vechiului traseu, se văd stîlpii care marchează fiecare kilometru și care au fost fixați încă în timpul împăratului roman Gordian" *(din cartea lui Paumgartnen „Mozart").*

Kilometrii în timpul împăraților romani! Se știe că sistemul metric a apărut de-abia la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. Este totuși bine că autorul n-a calculat distanța dintre stîlpii fixați de Gordian în noduri marine sau în... noduri gordiene!

UN CAZ EXTRAORDINAR

Un marinar înghițit de un cașalot rămîne totuși în viață

Iată cum s-a petrecut cazul. O balenieră canadiană se afla lîngă insulele Foundland. Pe neașteptate a răsunat vocea observatorului: „O balenă!" Și, într-adevăr, alături de vas, pe suprafața Oceanului a apărut un animal uriaș. Imediat a fost coborîtă o barcă cu opt marinari, care vîsleau din răsputeri.

Monstrul uriaș continua să înoate încet, fără să observe pericolul. Cînd barca s-a apropiat de cașalot, în el s-au înfipt tăișurile a două harpoane. Animalul a țîșnit brusc înainte. Începu lupta dintre oameni și cașalot. Harpoanele pătrunseseră adînc în corpul cașalotului și fîntîna ce țîșnea din acesta era roșie de sînge. Se părea că rezultatul luptei va fi favorabil oamenilor. Dar strigătele de entuziasm ale oamenilor au fost premature. Cașalotul rănit a cotit brusc înapoi, îndreptîndu-se spre barcă. Vîslașii au schimbat de cîteva ori direcția, dar cașalotul continua urmărirea.

În sfîrșit, el a făcut un salt și i-a ajuns pe marinari. După o clipă, o lovitură strașnică a răsturnat barca. De pe vas s-a trimis o a doua barcă în ajutorul marinarilor, iar cașalotul a fost ucis și remorcat de vas.

Dar ce s-a întîmplat cu marinarii aflați în prima barcă? Șase dintre ei au rămas nevătămați. Pe unul cașalotul l-a ucis cu o lovitură puternică a cozii. Al optulea, tînărul James Barklay, a dispărut, probabil înnecat.

Timp de două ore a durat tranșarea corpului balenei. Pe neașteptate, marinarii au văzut niște convulsiuni ciudate ale stomacului balenei. Și cînd stomacul a fost deschis, pe punte au răsunat exclamații de uimire și de groază: vînătorii de balene l-au văzut pe James Barklay stînd nemișcat! El a fost scos cu atenție din stomac și adus la dispensarul vasului.

După două săptămîni, cînd vasul a ajuns în port, Barklay a fost internat în spital, unde medicii au luptat timp de cîteva săptămîni pentru viața lui. În sfîrșit, el s-a însănătoșit și a putut povesti cele întîmplate.

Barklay ține foarte bine minte clipa în care cașalotul a răsturnat barca. Mai întîi, el a fost aruncat în aer, apoi s-a trezit într-un întuneric deplin și a simțit că alunecă printr-un fel de canal, ai cărui pereți se strîngeau spasmodic. Pe neașteptate, alunecarea a încetat. Înăbușindu-se, Barklay zăcea într-o beznă absolută. Temperatura corpului cașalotului era atît de mare încît James a leșinat. El și-a revenit abia în dispensarul de pe bordul vasului.

Acest caz de necrezut a stîrnit un viu interes. Medici și savanți cunoscuți au venit din toate colțurile lumii pentru a-l studia. După o analiză minuțioasă a tuturor peripețiilor, specialiștii au ajuns la concluzia că numai un concurs de împrejurări i-a dat lui Barklay o șansă dintr-un milion de a rămîne în viață. În primul rînd, James Barklay a reușit să oculească dinții ascuțiți ai cașalotului; în al doilea rînd, el și-a pierdut repede cunoștința și a zăcut nemișcat și, în al treilea rînd, cașalotul a fost ucis literalmente la cîteva minute după catastrofă și temperatura corpului său a început să scadă.

Dar Barklay nu s-a însănătoșit definitiv. Sub influența sucului gastric al balenei, fața, mîinile și gîtul său s-au acoperit de pete albe ca zăpada. Starea generală a sănătății victimei a fost atît de zdruncinată încît după un timp el a încetat din viață. Fără îndoială că cauza principală a morții lui James Barklay au constituit-o consecințele orelor îngrozitoare petrecute în stomacul cașalotului.

GIBBERELLIN

Timp de mulți ani țăranii japonezi, cuprinși de groază, vedeau cum semănăturile lor de orez începeau să crească neașteptat de repede, ajungînd la o lungime fără precedent, iar apoi piereau. Această boală a colindat ogoarele Japoniei pînă cînd oamenii de știință japonezi au descoperit cauza ciudatei maladii. Aceasta s-a întîmplat acum 30 de ani, dar de abia în ultimii ani s-a aflat că substanța care provoacă această boală ciudată a plantelor constituie produsul activității vitale a ciupercii „Gibberella fuicuroi" de unde provine și numele de „Gibberellin" sau „acidul gibberellinic".

Dar oamenii de știință au căutat să folosească această substanță pentru sporirea producției la hectar a culturilor agricole sau pentru crearea unor proprietăți utile ale plantelor. După cercetări intense, colectivele colaboratorilor catedrei de biologie a soluiui de la facultatea de biologie a Universității de stat din Moscova, precum și de la Institutul de microbiologie al Academiei de științe a U.R.S.S., sub conducerea lui N. A. Krasilnikov, membru corespondent al Academiei de științe a U.R.S.S., au reușit să obțină un nou stimulator al creșterii plantelor — gibberellinul sovietic. În urma cercetărilor efectuate, s-a observat că el dă rezultate pozitive la tratarea semănăturilor de mazăre, porumb, grîu, castraveți etc. În momentul de față se fac cercetări ample în diferite regiuni ale Uniunii Sovietice întrucît sporul obținut, de pildă, la recolta de mazăre a fost cu 60—70% mai mare decît la mazărea obișnuită.

EVOCARI

VICTOR BABEȘ

La sfîrșitul veacului trecut, în localitatea Sadagura din Bucovina a avut loc un accident îngrozitor: 27 de persoane au fost mușcate sălbatec de o lupoaică turbată.

Pe vremea aceea își făcuseră drum în lumea științifică principiile lui Pasteur. Dar vaccinul descoperit de savantul francez, care stîrnise atîta vîlvă, devenea în anumite cazuri ineficace. El acționa încet, solicitînd organismul să producă anticorpi — substanțe capabile să neutralizeze boala — după un anumit timp de la administrare. Vaccinul era un mijloc de prevenire a boalei și nu de combatere a unui caz declanșat. Se cerea, pentru cazurile grave, un alt mijloc cu acțiune rapidă, în stare să salveze viețile omenești periclitate de o serie de boli care făceau ravagii.

Cele 27 de victime, transportate în grabă la București, au fost supuse unui tratament nou, neutilizat încă în nici o țară de pe glob: era vorba de sero-terapie, metodă ale cărei fundamente au fost puse atunci, cu 70 de ani în urmă, de marele savant romîn Victor Babeș. Pentru salvarea vieților celor accidentați, dr. Babeș a hotărît să folosească noua sa metodă de combatere a bolii. El a fabricat serul, donînd el însuși prima cantitate de sînge.

Lucrarea profesorului Victor Babeș „Cercetări asupra vaccinului antirabic", apărută acum 70 de ani în analele Institutului „Pasteur" de la Paris, cuprinde afirmația făcută pentru prima oară în lume de către un savant, și anume că „trebuie admisă posibilitatea vaccinării cu lichide și celule ale animalelor devenite refractare la boală".

Babeș pornise de la observarea atentă a fenomenelor declanșate în organism de vaccinare, care, după cum se știe, este o inoculare pe om a microbilor unei boli într-o formă atenuată, inofensivă.

Într-o clădire care adăpostea Institutul de patologie și bacteriologie, situată pe cheiul Dîmboviței, acolo unde începe calea Victoriei, Babeș ajunge să-și pună întrebarea: unde și în ce părți ale organismului se produc și circulă acele substanțe anticorpi care conferă organismului imunitatea după vaccinare? După lungi cercetări, după multe încercări și eșecuri, savantul romîn găsește răspuns întrebării sale: sîngele este purtătorul acestor substanțe, acestor anticorpi. Deci sîngele animalelor, imunizate prin vaccin, poate la rîndul său să imunizeze organismul omenesc împotriva bolii.

Victimele catastrofei de la Sadagura au fost salvate de la o moarte sigură prin aplicarea noului procedeu, dovedindu-se astfel, pentru prima dată, fără putință de tăgadă, eficacitatea metodei lui Babeș.

Descoperirea savantului romîn nu s-a bucurat însă de aprecierea care i se cuvenea. Cosmopolitismul, care domnea în mentalitatea puternicilor zilei, disprețul pe care occidentul îl nutrea față de posibilitățile unei țări mici din Balcani, au creat condiții pentru ca mai tîrziu cu cîțiva ani, o serie de cercetători din Italia, Franța, Germania, să fluture ideea că metoda sero-terapiei le-ar aparține. Victor Babeș a avut de luptat toată viața pentru a-și apăra descoperirea, pentru a dovedi lumii că el, un romîn, pusese în lumină și folosea pentru prima oară noul procedeu. În apărarea și stabilirea adevărului asupra acestei chestiuni au pledat, cu tărie, numeroși savanți de renume mondial. Prof. O. Bujwid, din Cracovia, de pildă, pune numele marelui om de știință romîn alături de cele ale marilor savanți de geniu, ca Pasteur și Koch, creatorii microbiologiei care stă la baza medicinei moderne. Acad. prof. St. S. Nicolau a declarat că „prioritatea sero-terapiei aparține lui Victor Babeș și deci face parte din patrimoniul științific al Republicii Populare Romîne".

Alice MIHALCEA

Magnitoscopul

In U.R.S.S. s-a construit un nou dispozitiv electronic de radiații pentru determinarea mărcii oțelurilor și verificarea calității prelucrărilor termice ale pieselor de metal.

Noul dispozitiv, numit Magnitoscop, e portativ, cîntărind cca. 10 kg. El permite executarea unei verificări a prelucrărilor termice a pieselor în 5—7 secunde.

Din viața albinelor

AUTOMATISM

Pentru cei care se ocupă cu viața albinelor, este bine cunoscut că, în construcția fagurilor și alveolelor, totul se produce matematic, după metoda reflexelor condiționate. Iar, în cele mai multe operații ale lor, albinele urmează riguros legea numerelor.

Lucrătoarele își împart florile proporțional cu numărul plantelor de aceeași specie. În stupi, numărul ventilațiilor este riguros proporțional cu mărirea cotidiană a greutății mierei. Alveolele nu se închid decît cînd mierea nu conține mai mult ca 25 la sută apă.

Dacă în construcția fagurilor și alveolelor sînt respectate rapoarte geometrice, cramele lor respectă proporțiile aritmetice.

Automatismul acestor insecte este absolut. Astfel, dacă stupul este deplasat doar la cîțiva metri distanță, albinele care se întorc de la suptul mierii de pe flori se așează și se aglomerează pe locul gol, datorită perfectei imagini topografice întipărită pe celulele lor nervoase.

DANSUL ALBINELOR

Crescătorii de albine au stabilit că albinele venite la stup, învîrtindu-se și descriind diferite figuri, comunică în acest fel celorlalte albine despre nectarul găsit pe cîmp. Această trăsătură a purtării albinelor, savanții au numit-o „dansul albinelor".

Nu de mult, luînd cuvîntul la Congresul biologilor în Wiesbaden, doctorul Lindauer (R.D.G.) a comunicat că fiecare specie de albine are un dans aparte, caracteristic, corespunzător „dialectului local" al limbii albinelor.

Bogăția observațiilor și experiențelor l-au permis savantului să înțeleagă aceste „dialecte".

Barbă sau blană?

Nicidecum. Albine! Dar nu e cazul să vă impacientați, nici o primejdie. Prisăcarului — părintele albinelor — nu i se întîmplă nimic rău, căci albinele îl cunosc. Pentru străini, însă, atenție mărită...

Strămoșul omului are 12 milioane de ani

Acum 12 milioane de ani, în partea centrală a Peninsulei Apeninilor, acolo unde se află acum provincia italiană Toscana, o ființă care semăna și cu o maimuță și cu un om, a căzut într-un lac mlăștinos. Pe atunci, în partea apuseană a Italiei erau multe lacuri și mlaștini, pe malurile cărora creșteau păduri întinse. Treptat, clima s-a schimbat și din rămășițele copacilor s-au format zăcăminte de cărbune brun. Și iată că, în zilele noastre, doi mineri din localitatea Bacinello lucrînd la o adîncime de 200 de metri, au dat de scheletul lui pietrificat, care s-a păstrat aproape complet. După 50 de ore de muncă migăloasă, a fost adus la suprafața pămîntului un bloc de lignit cu oasele conservate în el.

Scheletul descoperit la Bacinello aparține oreopitecului. Pînă acum, acest animal era cunoscut oamenilor de știință numai după unele rămășițe de maxilare și dinți. Oreopitecul se aseamănă cu maimuța, dar el nu mai are coadă și colți ieșiți în afară. Înălțimea lui este de circa 140 de cm. Bărbia și maxilarul inferior se aseamănă cu cele ale omului. După toate probabilitățile, creierul oreopitecului a fost mai mare decît la maimuță și semăna cu cel al omului.

Cronometre vii

Pe plajele nisipoase, de-a lungul Oceanului Atlantic, trăiesc niște viermi denumiți convoluta. Caracteristic este faptul că ei se ridică la suprafață atunci cînd marea e în reflux și se ascund în nisip atunci cînd marea e în flux. Pînă aici nimic neobișnuit.

S-au făcut, însă, mai multe experiențe interesante cu acești viermi. Un borcan mare, instalat într-o casă, a fost umplut cu nisip în care se găseau și viermi convoluta. S-a observat un fenomen deosebit de interesant.

Exact la ora cînd marea era în reflux, acești viermi, care pînă atunci au stat ascunși în nisip, au eșarut la suprafață, iar atunci cînd marea se afla **exact** în flux, ei s-au ascuns din nou în nisip.

Comoara lui Decebal

Povestire științifico-fantastică (2)

În întunecimea adîncurilor, izolat în lumea tăcerii, un om zăcea întins pe nisipul malului unui lac subteran și respira greu. Din cînd în cînd scotea sunete nearticulate. O dîră de sînge închegat îi brăzda fața, gemetele sale alternau cu chițcăitul liliecilor sau cu picăturile de apă ce cădeau la intervale regulate din tavanul peșterii. Se auzi un oftat și omul începu să se miște. Încercă după un timp să deschidă ochii dar... nu văzu nimic.

Aidoma unui vis, cu o repeziciune extraordinară i se perindară prin fața ochilor întîmplările ciudate prin care trecuse în decursul ultimelor 48 de ore.

Se vedea răsfoind unul din vechile manuscrise rămase de la celebrul său coleg Racoviță. Era un obicei vechi, îi plăcea adeseori să-i recitească opera. În mijlocul unui caiet cu scoarțele îngălbenite de vreme dădu peste o foaie pe care era un desen curios, deasupra căruia un scris tremurat caligrafiase cuvîntul DECEBAL. Intrigat de desen și de semnificația cuvîntului își aminti cum l-a strigat pe colegul său, biologul Gheorghe Popescu, și amîndoi au început să cerceteze mai cu atenție schița misterioasă, căutînd să-i descifreze taina.

De la o săgeată pornea o scară și apoi două linii paralele în formă de tunel la capătul căreora o nouă săgeată verticală indica un drum întortocheat care se termina cu o cifră: 1934. O discuție aprinsă începu între ei, discuție pe care și-o amintea cuvînt cu cuvînt, de parcă avea loc acum.

— Eu cred că Racoviță a descoperit ceva foarte important dacă a simțit nevoia să facă acest desen. Ceea ce-i mai interesant este cuvîntul pe care l-a scris deasupra, lucru care ne îndreaptă spre locul cu pricina — spuse biologul.

— Evrika! — strigă atunci speologul Mi-ai dat o idee formidabilă. Îți mințe că la un moment dat Racoviță pomenește, în unul din articolele sale, că a dat peste gura unei peșteri în apropierea bătrînei cetăți unde pe vremuri viteazul conducător al dacilor își avea capitala? Hai să căutăm articolul și să-l recitim.

Cercetătorii răscoliră îndelung sertarele tiroului, pînă ce găsiră articolul căutat și după puțin timp dădură într-adevăr de pasajul respectiv. Racoviță povestea cum în timp ce mergea pe un drum de munte, a dat peste o uriașă îngrămădire de bolovani care ascundeau intrarea într-o grotă ce se afla la mică depărtare de apele Streiului, în apropierea străvechii Sarmisegetuze.

— Cred că ai dreptate, maestre — acest desen trebuie să fie în legătură cu caverna despre care scrie Racoviță. Pe semne că el a explorat-o mai tîrziu și a dat aici de ceva deosebit. Curios este faptul că a ținut secret acest lucru și că nu a relatat nici măcar despre cercetările sale.

— Racoviță era un om integru și dacă el n-a adus la cunoștință această descoperire, înseamnă că a avut de întîmpinat mari greutăți. Socotesc că, neavînd relații prea bune cu mai marii vremurilor de pe atunci, el a lăsat totul baltă, în speranța că vor veni alte vremuri, cînd își va putea duce la îndeplinire munca începută.

— Bine, dar cum să facem noi ca să găsim peștera și să pornim astfel pe urma acestui drum subteran?

— Iată soluția! Chiar mîine vom pleca acolo și nu se poate să nu aflăm de la localnici vreo legendă în legătură cu comoara lui Decebal...

Biroul profesorului îi dispăru deodată din cîmpul vizual și, ca într-un adevărat vis, el revăzu alte secvențe ale filmului întîmplărilor ciudate petrecute de curînd. Iată-l împreună cu colegul său urcînd costișa spre satul din apropierea Streiului. Un bătrîn chipeș și roșcovan îi găzdui și de la el aflară unde s-ar putea găsi peștera căutată. Sosirea lor în sat răscoli însă curiozitatea oamenilor, mai ales că aceștia îi știură veniți tocmai din București. Comoara din legendă nu le dădea pe semne multora pace. O figură mai deosebită îi rămase în minte profesorului Era un om între două vîrste, care nu prea semăna a sătean. Portul și mai ales felul lui de a vorbi îl deosebeau de localnici. De aici porni hotărîrea lor de a cerceta peștera numai noaptea.

Felul cum au căutat și găsit peștera, la o depărtare de vreo 300 de metri de neagra gură a unei alte grote scobite în munte, focul de vreascuri, somnul odihnitor din apropierea lui faptul că noaptea pe la orele 10 s-au trezit și după o scurtă convorbire fiecare dintre ei și-a ales cîte una din grote spre cercetare, munca greoaie pe care a depus-o pentru înlăturarea bolovanilor, intrarea în culoarul strîmt și putin înalt al peșterii, sala imensă și apoi lacul subteran, călătoria cu barca pneumatică, săpătura, pașii auziți, craniul de om, dispariția bărcii, lupta cu apele lacului și... o pată neagră i se așternu în fața ochilor. Toate acestea se perindau cu o viteză uluitoare.

Desen de Romeo VOINESCU

Și se trezi... Noapte pretutindeni... Voi să se miște, simți însă dureri puternice în cap. Își pipăi fruntea și dădu peste o pastă cleioasă. Era salvat de la moarte, însă înmormîntat de viu în necuprinsele adîncuri ale beznei. Își aduse aminte că are la el chibrituri, se scotoci prin buzunare, le găsi, dar nici unul nu se aprindea. Erau ude...

Tocmai cînd se gîndea la situația lui disperată, zări în depărtare licărul unei lumini. Cine o fi oare? Nu știa dacă trebuie să se bucure sau să se teamă. Dar oricine ar fi fost, gîndul că s-ar putea salva fiecare ființă umană îl umplu de bucurie. Voind să se ridice și să meargă în întîmpinarea necunoscutului salvator, făcu o mișcare bruscă care îl duse din nou la pierderea cunoștinței.

Așa îl găsi colegul său Gheorghe Popescu. Mînat la culme, căută mai întîi să-l aducă în simțiri. După un timp, trezit din leșin îi povesti prietenului său peregrinările prin care trecuse și amîndoi ajunseră la concluzia că cele două peșteri comunică între ele printr-un tunel acoperit de apele lacului — un sifon, în termeni tehnici — și că profesorul fiindcă fusese aruncat pe mal de puterea apelor.

După ce bău o înghițitură de alcool, speologul își reveni complet și împreună cu colegul său ajunseră în curînd la intrarea în peșteră, afară, la lumină, la viață. Respiră adînc aerul proaspăt al dimineții și de abia acum își dădu seama de pericolul de moarte prin care trecuse. Se întoarseră în sat, urmînd ca după ce se vor odihni să pornească amîndoi pentru continuarea cercetărilor începute.

. . . . . .

Cu forțe unite cei doi savanți reușiră să ridice capacul metalic din fundul gropii. O nespusă bucurie îi cuprinse cînd descoperiră scara metalică care mergea în adîncuri. Cu băgare de seamă, coborîră pe rînd cele 14 trepte dînd într-un adevărat tunel înalt de aproape 2 metri și lat de 1 metru jumătate. Pășeau unul lîngă altul, luminîndu-și calea cu lampa de acetilenă. Aerul uscat și stătut le îngreuia respirația. După vreo 15 minute de mers, în fața lor se deschise o galerie mai largă în mijlocul căreia se afla o tăietură circulară în stîncă. Deoarece aceasta avea forma unei guri de fîntînă, ei consultară desenul și-și deteră seama că era tocmai în locul indicat de a doua săgeată; aici ar trebui din nou să coboare. Ridicînd lampa deasupra, căutară să vadă dacă nu găsesc vreo scară. Neavăzind-o, voiră să controleze adîncimea. Legară lampa de scară de frînghia ce o aveau cu ei. Fîntîna nu era prea adîncă...

În momentul cînd unul dintre ei pusese piciorul pe scară, un ris drăcesc, însoțit de un bubuit infernal, le înghețâ sîngele în vine. Tremurînd, surescitați la culme, neștiind despre ce este vorba, ei strînseră cu iuteală funia și alergară înapoi, spre locul unde li se părea că auziseră zgomotul. Ajunși lîngă scara care urca spre capac văzură cu groază că ieșirea le era blocată. Uriașul capac metalic fusese răsturnat la loc de o mînă nevăzută.

Simion SĂVEANU și Radu DINESCU

(Continuare în numărul viitor)

Agricultorul amator

„CLOȘCA ARTIFICIALĂ"

Gospodinele din Capitală au primit de curînd vestea că magazinul gospodăriei agrozootehnice a raionului „Tudor Vladimirescu" din str. „30 Decembrie" nr. 47 — va distribui pui de o zi. Multe poate s-au întrebat: cum vom putea crește în gospodăriile noastre 15—20 de pui abia scoși din mașinile de clocit? N-ar trebui să ne facem rost de o cloșcă?

Într-adevăr, fără o cloșcă din puii cumpărați nu se va alege mare lucru. Dar o cloșcă adevărată îți dă mare bătaie de cap. Soluția? Să ne confecționăm o crescătoare de pui sau — cum i se mai spune — o „cloșcă" artificială. Puii au nevoie de căldură pînă la vîrsta de 8—10 săptămîni, cînd se acoperă cu pene. De aceea, crescătoarea de pui pe care o recomandăm — deloc costisitoare — va fi încălzită cu un bec electric de 25 W, care să asigure în primele zile o temperatură de 28—30 grade, iar mai tîrziu — 18 grade. Atunci, cînd afară este cald, crescătoarea (care are forma unui coteț) poate fi scoasă la soare, renunțîndu-se la bec.

Confecționăm crescătoarea de pui din materialul pe care-l avem la îndemînă: cartonul (gros de 2 mm.). Tăiem bucăți de carton care vor forma pereții viitoarei căsuțe a puilor (care vor fi prinși prin cusături sau prin lipirea unor benzi). Deasupra punem o bucată de carton (fără s-o prindem de pereți) care să servească drept acoperiș. În pereții din față se vor „tăia" două ferestre pe care le vom acoperi cu foițe de celofan, deasupra lor — două orificii pentru aerisire, iar în partea de jos — o ușă pentru circulația puișorilor.

Crescătoarea de pui se introduce apoi într-un cadru de carton înalt de 25—30 cm. care să formeze o împrejmuire (pentru a împiedica puii să sară afară). „Cloșca" artificială și „gărduleț"ul se țin pe podeaua unei camere încălzite. O atenție deosebită se va da păstrării curățeniei. Se va pune așternut într-un strat subțire (talaj, paie de grîu, orz etc.), care va fi schimbat zilnic. Vasele pentru apă și hrană se vor menține, de asemenea, în stare curată.

În primele zile, hrana puilor va fi formată din fărîmituri de pîine uscată, urueli fine, ouă fierte și brînză dulce de vaci. Apoi puii vor fi hrăniți cu un amestec de urueli (uruială fină de porumb, grîu, orz, ovăz, mazăre, tărîțe de grîu), la care se va adăuga praf de oase. Este bine să li se mai dea lapte acru, verdeață tocată și morcovi. Apă proaspătă li se va da chiar din prima zi. Cînd puii s-au dezvoltat — și timpul permite — vor fi ținuți toată ziua în curte.

Ing. Th. MARCAROV

PAGINA FEMEII

Colțul pedagogului

IONUȚ

În expresul ce mergea spre Orașul Stalin, în compartimentul în care aveam eu locul, am găsit — pe lîngă alți pasageri — un băiețel cam de vreo trei ani și jumătate, instalat confortabil între mămica și tăticul lui. Copilul blond, cu niște ochi mari albaștri, era foarte cuminte și asculta pe mămica lui, care îi spunea — probabil pentru a mia oară — povestea „Scufița roșie".

Liniștea familiei a fost întreruptă însă de un mic accident: micuțul a vrut apă. Tăticu l-a servit, băiatul a băut cuminte, iar apoi a început să se joace cu paharul.

— Ionuț, ai să spargi paharul! îl apostrofă tăticu.

Dar copilul era mult prea încîntat de noua lui îndeletnicire, ca să renunțe la ea.

— Ionuț, dă-mi te rog paharul, ai să-l spargi. Ascultă cînd ți se spune ceva.

— Lasă copilul în pace! Ce ai cu el? — interveni mama.

Băiețelul cîștigase partida și triumfător utiliza paharul drept ninge. Inevitabilul însă se întîmplă. Paharul a căzut și s-a spart, deși tatăl, cu multă agilitate întinse mîna să-l prindă din zbor. Copilul speriat încă înainte de a-i spune cineva un cuvînt, a început să plîngă.

— Ce-ai făcut? L-ai spart! spuse aspru tatăl.

— Nu... nu... nu... bîigui printre lacrimi copilul, — fără să știe exact ce-ar vrea să spună. Și începu să plîngă și mai tare.

— Nu-i nimic, iubitul mamii, nu ești tu vinovat. Tăticu cînd a întins adineauri mîna a lovit paharul. Tăticu l-a spart.

Copilul surprins la început de această întorsătură favorabilă, începu să zîmbească și fericit că s-a găsit o soluție atît de neașteptată spuse:

— Tăticule, tu ai spart paharul!

— Ionuț, cine l-a spart, spune drept?

— Tu, tăticule! Și mama a zis că tu l-ai spart.

Părintele a ezitat un moment. Era într-o situație grea: să spună în fața băiatului că mămica lui minte? Să-l lase pe băiat să mintă? Să-l dea ocazia să fugă de răspundere? Să-l învețe de mic să n-aibă curajul să-și recunoască greșeala?

Noi toți cei din vagon urmăream scena cu încordare. Chiar și călătorul acela tăcut, din colț, care tot timpul stătuse cufundat într-o carte și care de cîte ori Ionuț vorbea mai tare îl măsura cu o privire aspră, urmărea scena cu atenție. Tăticu își învinse clipa de nehotărîre și convins că procedează bine, fără să privească decît în ochii fiului său continuă:

— Ionuț, mămica n-a fost atentă și n-a văzut exact ce s-a întîmplat, spune tu singur adevărat: cine a spart paharul, tu sau tăticu?

Onoarea mamei era salvată. Pentru o clipă a răsuflat ușurată, dar apoi l-a privit pe soțul ei ca și cum ar fi voit să spună: Vezi, ne dăm în spectacol! Ei și ce dacă lăsai așa cum am spus eu? În timpul acesta, copilul îrămîntat de gînduri se lupta cu el însuși, neștiind ce hotărîre să ia și plîngînd fără zgomot, se cuibări în brațele calde și primitoare ale mamei.

— Uite ce e Ionuț, continuă tatăl, cîntărindu-și bine cuvintele, tu știi că eu îți-am explicat întotdeauna că nu-i frumos să minți. Ai spart paharul, s-a întîmplat, asta se poate întîmpla oricui, tăticu nu-ți face nimic pentru asta.. dar vrea să-i spui adevărul... gîndește-te bine.

Copilul nu răspunse, închise ochii și protejat de brațele mamei părea că vrea să doarmă. Tatăl oftă necăjit. Se vedea însă bine că băiatul nu dormea. Noi toți parcă așteptam ceva, iar mama, care ne privea, părea a spune: vedeți așa îl chinuiește mereu pe copil.

După vreo cinci minute, care au părut nesfîrșit de lungi, Ionuț s-a ridicat, a suspinat, și-a șters cu mînuța dolofană ultima lacrimă ce-i atîrna în colțul ochilor lui mari, albaștri și cu un ton serios care anunța sfîrșitul unui intens zbucium spuse clar:

— Tăticule, știi... eu am spart paharul!

A fost pentru toți un moment de destindere. Tăticu zîmbea fericit. Avea și de ce. Obținuse o mare victorie.

— Bravo, bravo Ionuț! Eu știam că tu ești cuminte și că spui totdeauna adevărul. Bravo!

Eu însă nu m-am putut abține și am adăugat:

— Bravo, bravo tăticului lui Ionuț! Ai să știi cu adevărat să dai copilului dumitale o bună educație.

Lili PLAIU

AJUNG IN LUME „CINEVA"

Mămica mea
Spune că vrea
S-ajung în lume „cineva".
Ea vrea ca eu, un mormoloc,
Să-nvăț ce-nvață la un loc
Copiii de la noi din bloc.
Cum, Lili cîntă la vioară?
Fuga, mi-aduce o profesoară,
Să fac vioara de ocară.
Și spune mama: „Mai insist
Să scot din el și-un pianist,
Să spună lumea: „ăsta-i Liszt!"
E-n bloc un băiețel poet
Și vine mama cu-n caiet:
— Ia și trinteșite-mi un sonet.
— Sonet, sonet, da' asta ce-i?
— Tot versuri is. Aha, nu vrei,
Pe stradă-ai vrea, cu derbedei..
Și caut o rimă la pisică
De zile-ntregi, da' tot nu-mi pică.
Mă uit la mama și mi-e frică.
Acuma mi-a mai spus că vrea
Să fac balet, ca vara mea,
S-alerg pe „poante", ca și ea.
Și fac balet și-nvăț să înnot
Și pe deasupra-s poliglot
(Dar obosesc, de nu mai pot.)
Pe ușa mea am un program
Din care ați vedea că n-am
Nici vreme să privesc pe geam
La alți copii care se joacă
Și se mai bat și iar se-mpacă.
Oho, ce m-aș juca oleacă.
Dar spune mama: „Te-ai juca?
Păi, mai ajungi tu „cineva"?

Olga BRATEȘ

Intre „parlamentare"

— „Vai, ce măgăriță ești, Edith!" O bombă să fi căzut asupra Camerei Comunelor și n-ar fi produs un vacarm mai grozav. Unii săreau de la locul lor pentru a vedea exact cine a comis sacrilegiul, alții strigau indignați, o a treia categorie se prefăcea ostentativ a nu fi auzit nimic, iar ceilalți reacționau potrivit propriului temperament, rămînînd însă cu toții într-o notă eminamente britanică, ceea ce îi deosebea radical de autoarea profund nebritanicei interpelări.

S-ar putea oare concepe o mai oribilă violare a tradiției seculare a Camerei Comunelor? Onorabilul deputat de Warrington „the honorable member for Warrington", pe numele său de toate zilele dr. Edith Summerskill, fost ministru în guvernul laburist, nu poate fi numit în nici un caz, Edith în incinta parlamentului. Ea este pentru toată lumea și în orice împrejurare „onorabilul deputat de Warrington". Și dacă o derogare de la această regulă imuabilă s-ar mai putea, hai să zicem, admite, aplicarea calificativului de „măgăriță" depășește orice limite. Ceea ce deosebește Camera Comunelor de orice alt parlament burghez este curtuazia cu care își vorbesc deputății chiar și în toiul celei mai aprinse dispute și ceremonia cu care sînt servite pînă și invectivele.

Deputata conservatoare Irene Ward, care lansase necontrolata exclamație, a fost pusă la punct de dr. Edith Sammerskill. Aceasta i-a replicat de sus:

— Sînt surprinsă că domnița Irene poate fi atît de felină, a spus ea, gîndindu-se probabil mai curînd la pantere decît la pisici.

Se rămînea astfel în regnul animal dar spus totuși într-un mod mai rafinat.

— Oricum, e ridicol să te comporți așa, i-a întors vorba „domnița" Irene.

Aici vine lovitura de teatru. Aici se arată că cea care a călcat de fapt regulile bunecuviințe parlamentare britanice a fost deputata laburistă.

Irene Ward n-a făcut prin intervenția ei brutală decît „s-o aducă la ordine". Pentru vina de a se fi referit în cuvîntarea ei la un alt membru al parlamentului fără a-l fi prevenit anticipat, așa cum cere alt paragraf al codului nescris. Și pentru altă vină mai gravă, care nu este de ordin procedural.

Era în discuție problema sănătății publice. Dr. Edith Summerskill și-a permis să denunțe firmele americane care inundă piața britanică cu medicamente și droguri costisitoare și de o valoare dubioasă. Este cunoscută mania pilulelor cărela îi cad victimă în S.U.A., mai cu seamă femeile. Zilnic scriu ziarele despre cazuri de otrăviri involuntare datorate faptului că o doamnă sau alta „și-a încurcat pilulele". „A-și încurca pilulele" a devenit o expresie tip a rubricii faptelor diverse ca și cum ar fi firesc ca toată lumea să ia nenumărate feluri de pilule de diverse culori și mărimi.

Protestul împotriva acestui atentat la sănătatea și punga cetățeanului britanic, exprimat de doamna Summerskill, a fost vina ei cea mai gravă. Iar faptul că s-a referit și la legăturile pe care le are cu aceste afaceri necurate, un deputat conservator, colonelul Tufton Beamish, director al unei filiale a firmei americane „Smith, Kline and French", „fără a-l fi avertizat în prealabil conform politeței uzuale" a dezlănțuit furia deputatei conservatoare.

Atunci a strigat ea „măgăriță".

S-ar părea că crima de lèse —, monopoluri americane este mai gravă în ochii unor membri ai Camerei Comunelor de cît cea de lèse — ceremonial. Spața era delicată. Cînd două membre ale parlamentului se înfruntau cu atîta grație, ce putea face un biet președinte? De aceea, la întrebarea deputatului laburist Maurice Edelman: „Este oare corect să folosești expresia măgăriță, cînd te referi cu politețea cuvenită la onorabilul deputat de Warrington, adică la dr. Summerskill?", președintele Camerei, Charles Rogers, a răspuns inocent: „N-am auzit nici un cuvînt".

Felicia ANTIP

A. Rochie cu reverele foarte depărtate de gît; tăietura puțin mai jos de talie, din care se adună lărgimea din față a rochiei. Spatele drept.
B. Rochie de stofă pentru persoanele mai subțiri. Fusta largă are pliuri mari în care sînt ascunse două buzunare. Talia este puțin marcată.
C. Jacheică scurtă, cu mineca kimono purtată pe o fustă plisată. Atît jacheta cît și rochia au o bantă pusă în verif.
D. Rochie dreaptă fără mînecă, ușor drapată în față. Jacheta are partea de jos largă și mai lungă la spate.
E. Jachetă dreaptă cu gulerul și manșetele lucrate cu o garnitură din cerculețe.

Desene de Tantzi PFENNINGS

Fibrele și firele de in și cînepă au o rezistență mult mărită în comparație cu cele de bumbac. Acesta este unul din motivele pentru care în ultima vreme ele au mare preț. Din țesăturile de in și cînepă se poate face lingerie de pat, diverse articole de decoruri interioare, huse de geamantane dar mai ales, îmbrăcăminte de vară deosebit de practică și răcoroasă.
Priviți în clișeu cîteva din țesăturile de in și cînepă produse în ultima vreme.

Curierul nostru

ANGELA — **Alexandria**: Sînteți atît de tînără, încît nu merită să vă faceți nici un fel de probleme. Ceea ce s-a întîmplat cu dv. nu a fost marea și adevărata dragoste, ci un joc al tinereții. Urmările nu sînt deloc grave, așa că vor trece cu siguranță. Nu vă speriați din atît. Mai aveți să treceți încă prin multe.

L. C. — **Cîmpia Turzii**: În cele din urmă am constatat că nu rămîne în picioare nici una din soluțiile dvs. Amîndoi sînt plecați. Pînă se vor întoarce, se mai pot schimba multe. Deci, lăsați ca viața să-și desfășoare cursul ei normal, fără să vă mai faceți atîtea probleme. Viața vă mai poate rezerva multe surprize. Mai scrieți-ne cum evoluează lucrurile.

GETA P. — **Giurgiu**: Sperăm că n-o să vă supărați pe noi pentru sfatul pe care vi-l dăm, oarecum categoric: uitați copilăriile care s-au petrecut și ocupați-vă cu multă seriozitate de învățătură. Pe această linie mai aveți multe de făcut și nu e cazul să vă pierdeți timpul cu lucruri inutile.

LETIȚIA S. — **Dorohoi**: Lucrurile și-au găsit, între timp, un făgaș cum nu se poate mai bun. Și dvs. ați contribuit la aceasta și socotim că bine ați făcut. Nu le mai încurcați inutil. Locul dvs. nu poate fi decît alături de cel cu care ați hotărît să vă căsătoriți. Nu socotim că trebuie să dați o cît de mică atenție scrisorilor pe care le primiți. Acestea nu pot fi pornite din sentimente sincere.

MONA — **Ploești**: Propunerile dvs., în mare parte, sînt binevenite și noi vom ține seama de cele pe care le socotim bune. De altfel, noi am publicat deja în cîteva rînduri sfaturi practice asupra felului cum trebuie să se îmbrace femeile în diferite ocazii. Vom mai reveni.

DISCIPIO — **P. Neamț**: Curioasă întrebare ne puneți. Răspunsul ei însă nu poate veni decît de la dvs. și nicidecum de la noi. Procedați și dvs. ca ei și veți vedea rezultatele. Totuși, cînd e vorba de ceva serios, luptați pentru a menține ceea ce ați obținut. Este însă necesar să vă ajute și ea. Altfel, orice efort este zadarnic.

N.P. — **Brăila**: Povestea dvs. de dragoste este destul de neobișnuită. Pînă la urmă, însă, tot dvs. va trebui să alegeți, după ce veți „consulta" cu multă seriozitate inima și rațiunea. Noi înclinăm să credem că în ceea ce îl privește pe primul, e vorba mai mult de un sentiment de milă, decît de dragoste. Dacă aceasta ar fi și părerea dvs., atunci lucrurile s-ar simplifica și ar fi mai ușor de luat o hotărîre.

M. MUNTEANU — **Iași**: Vom publica modelele cerute de dvs. Vrem să precizăm însă, pentru dvs, ca și pentru alte cititoare, că noi nu putem publica alături de modele și măsurătorile pentru fiecare persoană în parte. Gîndiți-vă la miile de cititoare ale paginii noastre și vă veți da seama că ceea ce ne cereți este o imposibilitate. În pagina noastră veți găsi linia generală a modei, cîteva modele și unele detalii asupra confecționării. Restul urmează să-l aranjați cu croitoreasa dvs.

COCA NICOLESCU: Propunerile dv. le socotim foarte bune. Le-am adresat instituțiilor respective, în speranța de a fi înfăptuite. Vă vom ține la curent cu aceste lucruri.

Agenda gospodinei

Unele stofe de haine se lustruiesc la purtat, mai cu seamă în părțile supuse fricțiunii repetate. Lustrul se scoate perlind stofa cu apă și oțet (1 lingură de oțet la un pahar de apă). Dacă stofa nu și-a revenit, se aburește procedînd în felul următor: Haina se așează, cu partea lustruită deasupra, pe masă sau scîndură de călcat. Cîrpa de călcat se udă în apă cu oțet, se stoarce și cu ea, pusă în două, se acoperă porțiunea de haină așezată pe masă. Fierul de călcat bine încins se poartă foarte ușor peste cîrpă și imediat se ridică această cîrpă spre a ieși aburul. Odată cu aburul iese și lustrul de pe stofă. Se repetă de cîteva ori pînă ce dispare complet lustrul și apoi se lasă haina atîrnată la aer pentru a se usca.

★

Dacă nu-i curată căptușeala hainei, se descoase și se spală în apă și săpun sau în benzină. Haina curățată și călcată se întinde pe masă cu partea de pe dos deasupra, iar căptușeala călcată și ea, se prinde în ace cu gămălie. Se începe de la mijlocul spatelui înspre subraț.

Căptușeala trebuie fixată în ace cu gămălie de jur împrejur lăsîndu-se ceva mai largă decît haina, deoarece stofa din lînă are o elasticitate mai mare decît țesăturile pentru căptușeală. Se însăilează urmărind ca distanța între marginile hainei și căptușeală să fie în linie perfectă. Se coase cu puncte mici pe partea pe care se lucrează și mai mari în interiorul materialelor, fără a trece acul pe fața hainei. Se termină lucrul aplicînd căptușeala la mîneci precum și agățătoarea.

F. C.

Staturi cosmetice

De multe ori, primăvara, tenul se iritã, se pătează sau se coșește, căpătînd un aspect urît. Pe de altă parte, lumina puternică a soarelui reliefează și accentuează unele imperfecțiuni ale pielii. De aceea nu este de mirare că, mai ales în acest anotimp, toate femeile — în dorința de a se îngriji mai bine — cer cît mai multe sfaturi în acest sens. Le dau în rîndurile ce urmează:

Pentru a obține o împrospătare a pielii și a realiza curățirea ei în bune condițiuni trebuie să începeți tratamentul printr-o baie de aburi făcută feței. Masați mai întîi ușor obrazul cu o cremă grasă pentru a-l feri de acțiunea prea violentă — uneori — a aburului fierbinte, dacă aveți tenul normal sau uscat. Indiferent însă de natura pielii, regiunile cu porii dilatați și îmbîcsiți, precum și regiunile cu puncte negre trebuie masate insistent timp de cîteva minute cu ulei încălzit, deoarece în acest mod pielea se va înmuia, iar punctele negre vor fi scoase mai ușor. Apăcați apoi capul — acoperit cu un prosop — peste un vas cu apă clocotită în care ați pus fie un pumn de flori de mușețel, fie cîteva picături de tinctura benzoe și stați astfel pînă cînd simțiți că pe față se preling picături de apă. Ridicați capul, ștergeți obrazul cu un prosop moale și cu degetele, învelite în tifon steril, presați ușor pe rînd, fiecare punct negru (trebuie să presați cu partea cărnoasă a degetelor și nu cu vîrful unghiilor). Imediat ce ați curățat o porțiune trebuie să o dezinfectați cu alcool de 90°. Odată terminată curățirea feței, este bine să folosiți o mască ce strînge porii, aplicînd-o pe toată fața dacă aveți pielea grasă, sau numai în regiunea cu porii dilatați dacă aveți pielea uscată. Masca se face din: 1 linguriță amidon și 1 linguriță talc, amestecate cu apă pînă la consistența unei creme. Ea se ține pe față 15—20 minute și se scoate apoi cu apă rece.

Dacă obrazul se iritã sau se coșește, ștergeți-l cu un tampon de vată muiat în lapte, atît dimineața cît și seara. Folosiți zilnic o cremă grasă și faceți o mască emolientă și hrănitoare compusă din: un gălbenuș de ou amestecat cu o linguriță de caimac de lapte sau de smîntînă.

Și pentru că primăvara, adesea întregul organism se resimte de pe urma unei alimentații mai sărace în vitamine, consumați în cantitate mare verdețurile care apar acum. Mîncați seara, înainte de culcare, un măr, iar dimineața beți un pahar de lapte la care adăugați o linguriță de miere. Căutați ca cel puțin o dată pe săptămînă să dormiți 8—9 ore, deoarece organismul suferă din pricina lipsei de somn, lipsă care atrage după sine, în unele cazuri, dureri de cap, dureri de ochi, nervozitate și o stare generală proastă. Nu uitați că dacă o piele frumoasă este rezultatul unei bune îngrijiri zilnice, o față frumoasă este oglinda unui organism sănătos.

Sanda NOREANU

Folosirea lămpilor de gătit cu petrol

Lampa de gătit cu petrol este un prețios auxiliar în gospodăriile care folosesc mașini de gătit cu lemn sau cărbuni.

Dar pentru ca lampa să funcționeze cu maximum de randament, este necesar să țineți cont de respectarea următoarelor reguli:

— Lampa se alimentează înainte de aprindere și niciodată în timpul funcționării. Alimentînd-o cu petrol în timpul funcționării, riscăm să provocăm un incendiu, deoarece petrolul din bazin fiind cald, emană gaze prin locașul bușonului și aceste gaze se pot aprinde. Pentru aceeași cauză să nu se întrebuințeze lampa fără buson.

— Aprinderea lămpii se face prin orificiul respectiv prevăzut în coș și nu prin scoaterea coșului (fig. 1).

Scoțînd mereu coșul, pe deoparte se șgîrie vopseaua bazinului, iar pe altă parte, ciuperca se poate descentra, influențînd negativ asupra arderii.

Dacă totuși, din diferite cauze, ciuperca a fost descentrată — și aceasta se vede, deoarece lampa nu mai funcționează normal — se scoate coșul și se observă în care sens este înclinată; scoatem apoi ciuperca și apăsăm ușor cu mîna în axa suport a ciupercii în sens invers față a ciocăni, pînă ce am centrat-o (fig. 2).

— Lampa nu arde bine fără grătar, deoarece în acest caz tirajul de aer este mai mare și arderea este incompletă.

— De asemenea, lampa nu funcționează bine fără geamul de observare. Cînd acesta s-a spart, dacă nu-l putem înlocui cu altul, putem pune o bucățică de tablă, pînă găsim geam. Lipsa geamului provoacă alimentarea cu aer fals și lampa nu funcționează bine (are tiraj mărit).

— Pentru stingerea lămpii nu trebuie să se sufle în flacără, deoarece petrolul din fitil fiind cald, continuă să emaneze gaze. Stingerea se face prin coborîrea fitilului în jos. Cînd fitilul nu mai funcționează, rămânînd blocat pe o parte, nu se va forța funcționarea, deoarece aceasta determină deslipirea rotiței de acționare a fitilului. În asemenea cazuri se la jos coșul și se observă în care parte rămîne fitilul blocat, se scoate capacul becului și se apasă ușor (fără a ciocăni) pe țeava de aer (din centrul bazinului) pînă ce acesta, împreună cu fitilul este adus la centru.

— La 3-4 zile (după cca 40 ore de funcționare) se scoate coșul și ciuperca, spre a se curăța cărbunele format la partea superioară a fitilului. Această operație se face cu o bucată de hîrtie, ștergîndu-se partea superioară a fitilului.

— La 2-3 săptămîni se curăță bazinul în interior.

Curățirea se face aruncînd rezidurile din bazin, clătind cu puțin petrol curat, după care se aruncă și acesta.

— Tot în acest timp se face și curățirea și desfundarea sitei, care se găsește la capătul țevii de aer sau mai exact sub ciupercă.

— Cu ocazia curățirii bazinului se va curăța și coșul care are depuneri de grăsimi pe el. Se spală cu puțină apă caldă, în care am pus puțină sodă de rufe.

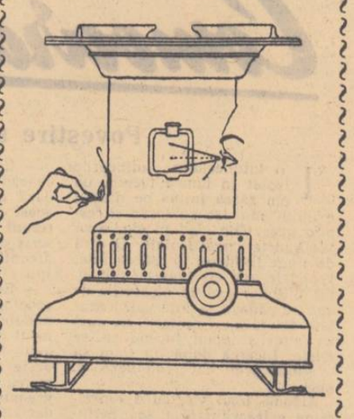

Aprinderea se face prin ușița specială, iar observarea flăcării, prin geamul de control.

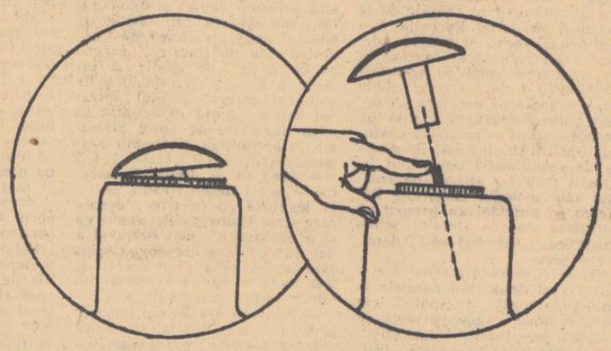

Cînd ciuperca e strîmbă, se îndreaptă prin apăsare ușoară în axa-suport a ciupercii.

Mici reparații

Foarte des se întîmplă ca o cămașă încă bună să nu mai fie de folosit din cauza gulerului sau manșetelor roase. În cazul cînd avem rezerve, lucrurile sînt simple. Cînd nu le avem însă, ce facem? Există cîteva soluții pe care vi le dăm în cele ce urmează.

Fig. 1 a și 1 b: după ce am desfăcut gulerul cu bentiță cu tot, stopăm rosătura frumos și coasem gulerul la loc cu rosătura înăuntru.

Fig. 2: repararea unui guler cu petliță; pe distanța rosăturii facem un feston solid și apoi o petliță nouă.

Fig. 3: Cînd nu mai putem adapta nici una din soluțiile de mai sus, luăm material la fel din partea de jos a spatelui cămășii.

Fig. 4, 5, 6: Cînd cămașa este în dungi, trebuie ceva mai multă atenție. Gulerul vechi, descusut și călcat se pune îndoit la jumătate peste partea de jos a cămășii și se taie două bucăți de material (adică prin ambele fețe ale cămășii). Idem cu bentița. Apoi se încheie la mijloc întărindu-l cu o dublură din material bun de lengerie (nu uitați să-l dați întîi la apă). Fig. 7 ne arată cum trebuie să cadă liniile la un guler bine făcut.

Fig. 8 și 9: cum se repară prin scurtare o manșetă dublă care s-a ros. Tăiem sub rosătură (8), însăilăm (9) și dăm la mașină cît mai la margine.

Fig. 10: cu o bentiță de batist cusută peste o țesătură foarte fină, putem repara o rosătură nu prea mare. Apoi întoarcem manșeta cu rosătura înăuntru.

Fig. 11: cum se face o îndire perfectă la un material în dungi.

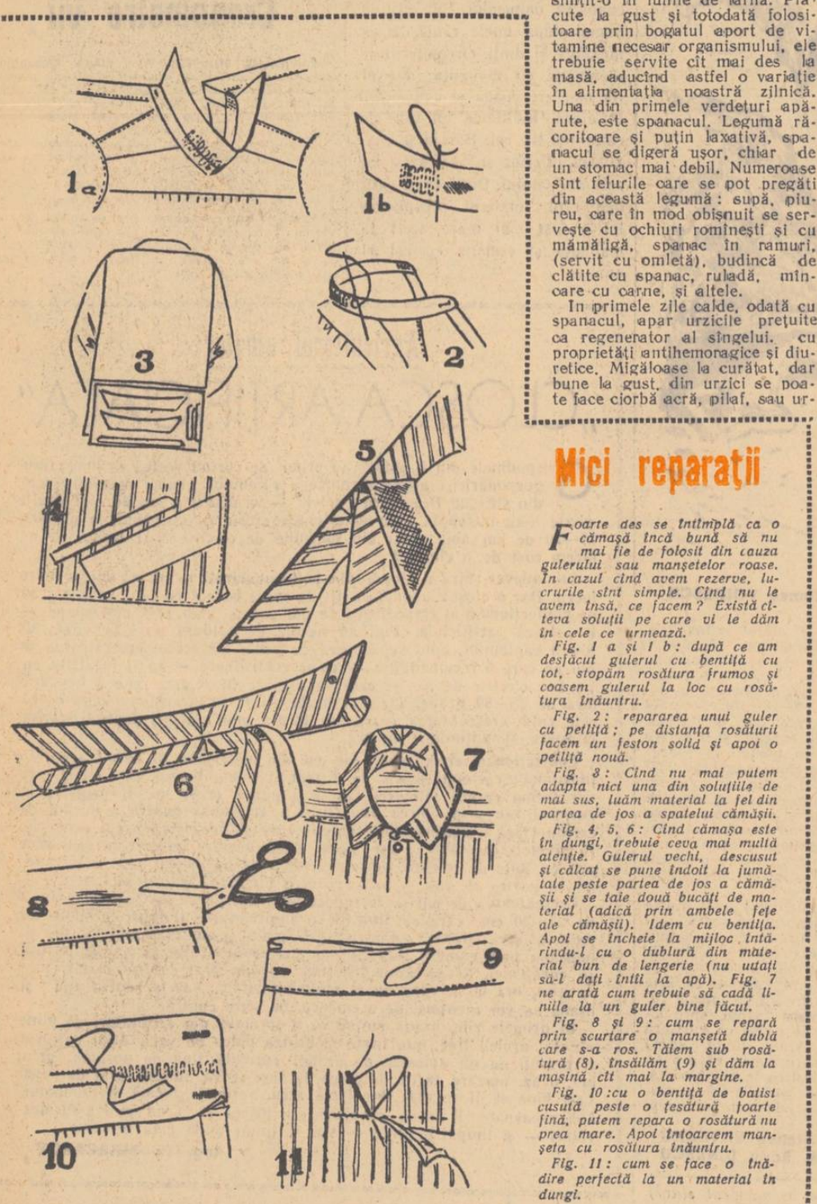

Meniul săptămînii

13—19 APRILIE 1959

— Budincă de morcovi, coltunași cu brînză; compot.

— Supă de spanac; tocană de berbec, cu cartofi; orez cu lapte.

— Măcriș cu smîntînă; creier pane, cu salată verde; tort din biscuiți, cu cacao.

— Ochiuri pe friganele; mîncare de cartofi cu carne; rulouri cu marmeladă.

— Pește rasol; sărmăluțe de miel; clătite cu dulceață.

— Ciorbă de miel; spaghete cu sos de roșii; cremă la cești.

— Musaca de spanac, cu brînză; friptură la grătar, cu cartofi și salată; strudel cu mere.

Ce gătim? Cum gătim?

Verdețuri și salate de primăvară

Rînd pe rînd încep să apară verdețurile, a căror lipsă am simțit-o în lunile de iarnă. Plăcute la gust și totodată folositoare prin bogatul aport de vitamine necesar organismului, ele trebuie servite cît mai des la masă, aducînd astfel o variație în alimentația noastră zilnică. Una din primele verdețuri apărute, este spanacul. Legumă răcoritoare și puțin laxativă, spanacul se digeră ușor, chiar de un stomac mai debil. Numeroase sînt felurile care se pot pregăti din această legumă: supă, piureu, care în mod obișnuit se servește cu ochiuri rominești și cu mămăliga, spanac în ramuri, (servit cu omletă), budincă de clătite cu spanac, ruladă, mîncare cu carne, și altele.

În primele zile calde, odată cu spanacul, apar urzicile prețuite ca regenerator al sîngelui, cu proprietăți antihemoragice și diuretice. Migăloase la curățat, dar bune la gust, din urzici se poate face ciorbă acră, pilaf, sau urzici sleite, cu mujdei de usturoi. Sănătoasă este și supa pregătită din zeamă de urzici în care se fierbe, ca grișul, făină de porumb cernută prin sită deasă. Vin apoi la rînd loboda, știevia și măcrișul. Ciorba de lobodă, dreasă cu smîntînă și servită rece, cu mămăliga caldă, are mulți amatori, de asemenea și din știevie se prepară o ciorbă gustoasă, precum și mîncare cu carne, dar mai cu seamă delicioasele sărmăluțe de miel, învelite în foi de știevie.

Loc de cinste trebuie să dăm acum în alimentație salatelor verzi. După atîtea luni de iarnă, în care timp am consumat mai mult murături și salate de legume fierte, salata verde este bine venită. Dintre toate salatele de primăvară, lăptuca, cu frunze fine și fragede este cea mai gustoasă. Sănătoase și răcoritoare sînt însă și salatele de marole, de creson, de untișor și de păpădie. Înainte de a fi preparate, frunzele de salată trebuie bine spălate în mai multe ape, spre a înlătura ori ce urmă de pămînt, de nisip și insecte. Se îndepărtează frunzele veștede și îngălbenite sau cele găurite de viermi. Se scurg bine de apă și se prepară numai cu puțin timp înainte de a fi servite la masă. Altfel salata se vestejește și pierde din gust și frăgezime. Sosul se pregătește dinainte în salatieră, din ulei, oțet sau zeamă de lămîie și sare, cu sau fără muștar. Salata se pune în ultimul moment în salatieră și se amestecă ușor, cu o lingură și furculiță anume de salată (lingurele de metal coclesc repede în oțet). După gust, în salată se mai poate adăuga ceapă verde tăiată mărunt și mărar sau pătrunjel.

Consumarea legumelor proaspete ușurează digestia, ajutînd la buna întreținere a întregului organism.

Sanda MARIN

REBUS-magazin

AGRICOLA

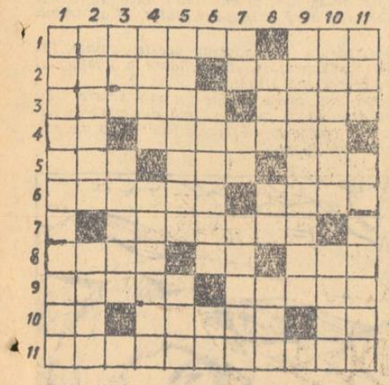

Pe unele creşte viţa de vie 8) Institutul de Cercetări Agricole al Academiei R. P. R. — Lucrez pămîntul — Neprecis 9) Execut o lucrare de primăvară — Sămînţă 10) In intrecere — Munceşte la pămînt — Obicei 11) Lucrare de primăvară.

VERTICAL: 1) Şoferii cîmpului 2) Apele, cînd înaintează pămînturile — Trec prin sită 3) Cedează spaţii pămîntului — Incercăm o maşină 4) Haide! — Aerisită 5) Lucrare de primăvară — N-am scris corect... 6) Dig — In orice ţarină 7) Campion — Odihnă.... cimp, tablou de C. Baba — Orăşenesc 8) Pronume — Pere — Inainte de Carpaţi... 9) Gospodărie milionară 10) Maşină — La unele maşini 11) Calm — Formă de organizare a muncii la cimp (pl.).

ORIZONTAL: 1) Săminţă bună — Tractorul are mai mulţi, dar invizibili 2) Pregătesc din timp maşinile — Legături tematice 3) Animale de tracţiune cu harnaşamentul necesar — Pe casă 4) Costin Rădulescu — Pentru reparaţii 5) Povară de porumb — Leagănă — Un fel de trăsură 6) Să nu aibă nici un petec neinsămînţat — Abreviaţie în comunicaţii 7) In dreapta şi în stînga porţii. 4) Riu în U.R.S.S. — Impodobeşte porţile monumentale. 5) In faţa porţii regimentului. — In plus! 6) Razâ pe jumătate. — Rege în opera lui Shakespeare. 7) Oraş antic denumit „oraşul cu o sută de porţi" — De el se reazămă poarta. — Se spune că îi purtăm în spate. 8) Poartă şi iarna cojocul pe ele. — Aproape umed. 9) Se poartă la gît. — A ieşit pe poartă. 10) Nume feminin. — O poartă fetele pe spate. 11) Autorul versurilor: „Părea că printre nouri s-a fost deschis o poartă / Prin care trece albă regina nopţii moartă / ...". — O mare mică.

Cornel LERESCU

LA POARTA

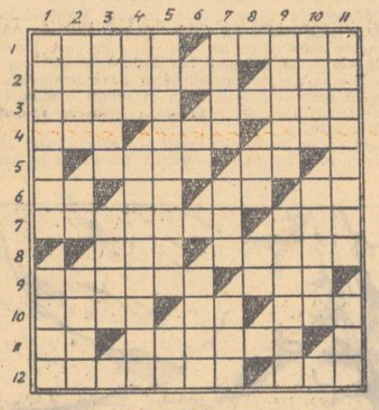

ORIZONTAL: 1) Autoarea poemului „La porţile raiului" — Jocul ... porţilor. 2) Cei vechi credeau că poartă noroc. — Lemn de Tonkin. 3) „Poarta soarelui" de Simone Tery — Se pun la poartă de ziua nunţii. 4) Curelușă de meşină, — ...la, la. — A plecat cu poarta-n spate. 5) Odinioară, oraş aparţinînd de Poartă. — In poartă! 6) Zeul soarelui la egipteni. — Jumătate de corn. — Ii deschide Aurora poarta — Cesiu. 7) Maestrul poeziei româneşti, autorului volumului „Poarta neagră". — Protestul unei porţi trintite. 8) Cap în Franţa. — Stă în spatele porţii pe care scrie „Nu intraţi — cîine rău". 9) Intrare principală monumentală, bogat împodobită, a unei clădiri mari. — Din neamul mezilor. 10) Verb combustibil — Pronume. — Poartă călăreţul în spate. 11) Ochi de lanţ. — O are fiecare uşă sau poartă. 12) Poartă lîngă poartă. — Cadrul uşii.

VERTICAL: 1) Poarta oraşului — Are porţile în grijă. 2) Zeul care bate la porţile inimii. — In mijlocul porţii! — Nescris. 3) Fiecare poartă îl are pe al ei — Operă de Verdi 5) „...pămîntului în 80 de zile", roman de Jules Verne — In afara terenului de joc 6) Posesiv — Punctul cel mai depărtat de pămînt la care se află un astru pe orbita sa — Lac în Africa 7) Noul pămînt — Fuge de rupe pămîntul 8) Oferă doar consoanele! — Adăpost făcut dintr-un schelet de ţăruşi bătuţi în pămînt şi acoperit cu pînză tare — 100 metri pătraţi de pămînt 9) Petrecere a omului pe pămînt — Curelușă de meşină — Dinşii 10) Ibidem — Riu în Alsacia — Personaj mitologic, pe umerii căruia se sprijinea cerul. 11) Pămînt acoperit de zăpadă — Gigant mitologic, care căpăta forţe noi de fiecare dată cînd atingea pămîntul 12) Privitoare la pămînt — Volum.

Dan LAURENŢIU

PĂMINT

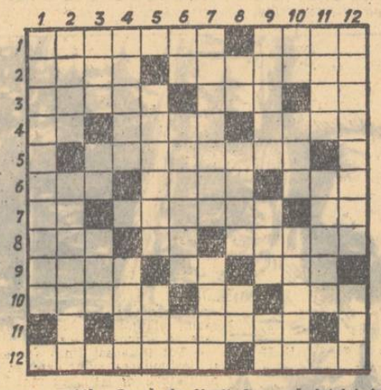

ORIZONTAL: 1) Pămîntul! — Evantaiul pămîntului 2) Felinarul pămîntului — Poate trăi şi pe pămînt şi în apă 3) Scriitor sud-american, autorul volumului „Pămîntul fructelor de aur" — Diviziune în care este împărţită istoria pămîntului — Nota redeciei 4) Pronume — S-a ridicat de la pămînt cu ajutorul unor aripi, dar în cele din urmă s-a prăbuşit în mare — Arbori răşinoşi cu lemnul preţios 5) Care se află în regiunea celor două paralele mărginind zona caldă a pămîntului 6) Linişte! — In aceeaşi localitate — „E lung pămîntul, ba e..." (Coşbuc — Nunta Zamfirei) 7) Florin Olaru — Gonesc mîncînd pămîntul — In noroi! 8) Nume feminin — Leşie! — A cinsti un oaspete după obiceiul pămîntului 9) Mineral care constituie scoarţa pămîntului — Două vocale — Fire 10) A jindui — Strigătul ţiştelor — Pămînt galben 11) Pe pămîntul patriei noastre îşi termină lunga-i călătorie de-a curmezişul Europei 12) Nu prea e cu picioarele pe pămînt! — Fişie îngustă de pămînt.

VERTICAL: 1) Hartă a globului pămîntesc reprezentat pe o suprafaţă plană. 2) Globul pămîntesc — Scriitor sovietic, autorul romanului „Pămînt desţelenit" 3) Nume de fată — Două teuri! — Document 4) Loc în care verticala unui punct de pe pămînt întîlneşte suprafaţa bolţii cereşti corespunzătoare emisferei opuse — Operă de Verdi 5) „...pămîntului în 80 de zile", roman de Jules Verne — In afara terenului de joc 6) Posesiv — Punctul cel mai depărtat de pămînt la care se află un astru pe orbita sa — Lac în Africa 7) Noul pămînt — Fuge de rupe pămîntul 8) Oferă doar consoanele! — Adăpost făcut dintr-un schelet de ţăruşi bătuţi în pămînt şi acoperit cu pînză tare — 100 metri pătraţi de pămînt 9) Petrecere a omului pe pămînt — Curelușă de meşină — Dinşii 10) Ibidem — Riu în Alsacia — Personaj mitologic, pe umerii căruia se sprijinea cerul. 11) Pămînt acoperit de zăpadă — Gigant mitologic, care căpăta forţe noi de fiecare dată cînd atingea pămîntul 12) Privitoare la pămînt — Volum.

Dan LAURENŢIU

A venit primăvara!

Desene de GH. CHIRIAC

EA: — Vezi, a venit primăvara...
EL: — Mai bine venea pe uşă.

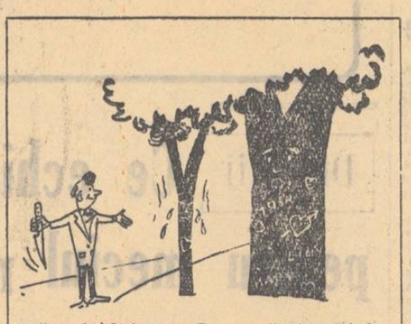

Pomul bătrîn: — De ce plîngi puiule?
— Iar au venit ăştia cu vaccinul.

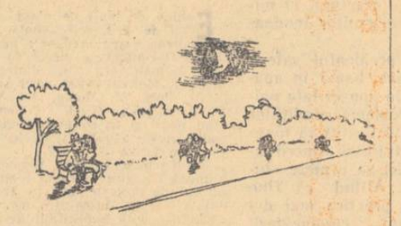

LUNA: S-au ocupat toate băncile, pot să intru în nori.

— Ce se poartă primăvara asta?
— Sacou la trei nasturi şi pantaloni strîmţi cu manşetă lată.

EA: — Mai spune-mi un cuvînt drăguţ.
REBUSISTUL: — Din cîte litere?

FUNCŢIONARUL I.S.B. — Bine că mi-am adus aminte, trebuie să stropim străzile...

CLIENTUL TOMNATIC — Dar flori de mușetel, aveţi?

— Nu vezi că are floare?
— De! ca primăvara, flori peste tot!

PORTARUL DE FOTBAL: Totdeauna mi-a plăcut ca în timpul liber să îngrijesc florile.

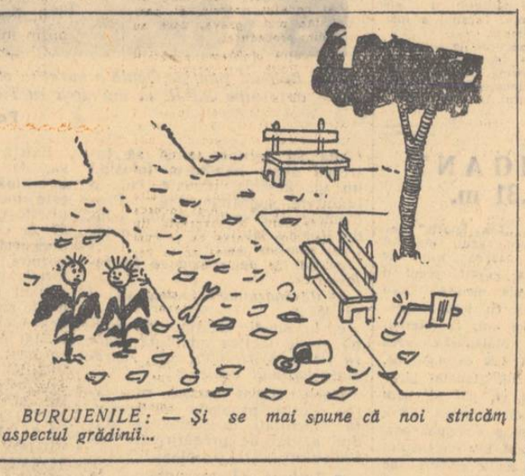

BURUIENILE: — Şi se mai spune că noi stricăm aspectul grădinii...

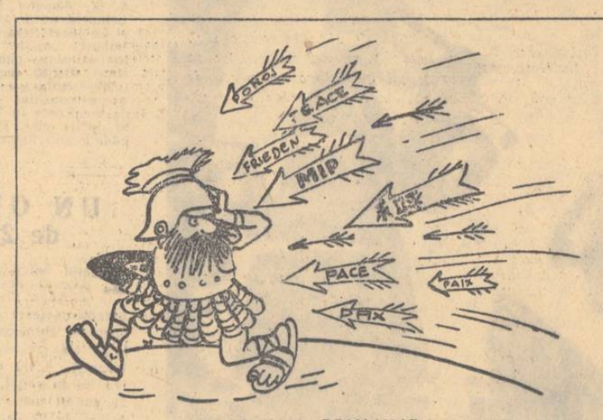

VINT DE PRIMAVARA

EL: — Ce frumoasă-i luna astăseară!
EA: — Nu e lună, e glob!
EL: — Ce frumos e globul astăseară!

INTRE COLECTIVIŞTI

— Depunem primăvara şi ridicăm toamna cu dobîndă.

Incheierea concursului nostru popular cu premii

Odată cu publicarea problemelor 19 şi 20, concursul nostru popular cu premii se încheie. Ultimele răspunsuri se primesc pînă la data de 20 aprilie 1959 (data poştei).

Datorită marelui număr de participanţi, trierea răspunsurilor ne va solicita un timp mai îndelungat. La capătul acestei trieri, într-unul din numerele noastre viitoare vom anunţa data şi locul cînd va avea loc tragerea la sorţi a premiilor.

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Noi grupe cu deschideri obligatorii

Publicăm în continuare noi grupe cu deschideri obligatorii. Data începerii 1 Mai.

GRUPA 86. APARAREA NIMZOVICI (1. d4, d5 2. c4, e6 3. Cc3, Nb4) Breban Victor (Bocşa Română), Sandu Grecu (Bucureşti), ing. Dinculescu Clement (com. Pojorîta), Schwartz State (Bucureşti), Cumbari Gh. (Sibiu), Ciută Mihai (Vînju Mare) şi Cojocaru Ion (Tîrgu Jiu).

GRUPA 87. APARAREA SICILIANA (1. e4, c5) Eugen Cătănescu (oraşul Victoria), Popa Virgil (Cluj), Nagy Carol (Brad), Lewy Ernö (Bucureşti), Lavric Ion (Bucureşti), Müller Ion (Sînnicolaul Mare) şi ing. Brînzaru Virgil (comuna Pojorîta).

GRUPA 82—GAMBITUL REGELUI (1. e4, e5 2. f4) Manciu Constantin (Ploeşti), Băiaţ I. Marin (Gurabarza), Ghiemuşliu Gh. (Buc.), Milescu Mironel (Buc.), Stănciulescu Şerban (Buc.), Liviu Ghionea (Buc.) şi Wagner Hans (Codlea).

Cine a avut dreptate?

Analiza diagramei dovedeşte că poziţia poate rezulta dintr-o partidă. Ultima mutare a albului a fost c5 : d6 e.p. Rezultă deci că înainte de asta negrul jucase d7-d5, albul Re4:Ce5+ şi negrul Cc4-e5+.

Problema nr. 9

Ing. PAUL DIACONESCU (Ploeşti)

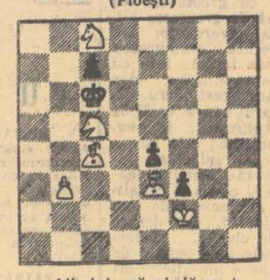

Albul joacă şi dă mat în 4 mutări

Clasamente provizorii în turneele prin corespondenţă

GRUPA 26: Locul I: *Mihai Burduja* (com. Salcea) 3 puncte.

GRUPA 33: Locul I: *Marin Petrescu* (Buc.) 11 puncte. Locul II: *Turiak Tiberiu* (Lugoj) 9½ puncte. Locul III: *Schwartz Lazăr* (Iaşi) 9 puncte. Cîştigătorul virtual al grupei este MARIN PETRESCU.

GRUPA 39: Locul I: *Mircea Dabija* (Cîmpina) 5 puncte, (din 5 posibile). Locul II: *Marian Iacob* (Piteşti) 4 puncte (din 5); *Simu Octavian* (Iaşi) 3 puncte (din 3); *Boloni Iuliu* (Bucureşti) 2 puncte (din 7).

Partida nr. 9

Alb: **GHEORGHIU FLORIN** (Ploeşti)
Negru: **TACU VASILE** (comuna Colceag)
Gambitul regelui

Jucată în cadrul concursului prin corespondenţă organizat de Comisia de şah a U.C.F.S. Constanţa:

1. e4, e5; 2. f4, e:f4; 3. Cf3, g5; 4. Nc4, Ng7; 5. h4, h6; 6. d4, d6; 7. Cc3, Cc6; 8. Ce2, De7; 9. Dd3, Nd7; 10. Nd2, 0-0-0; 11. Nc3, Te8; 12. d5, Ce5; 13. C:e5, d:e5; 1. 0-0-0, Cf6; 15. a3, b6?; 16. Na6+, Rb8; 17. Nb4, Dd8; 18. Cc3, c5?; 19. d:c6 e.p., N:c6; 20. D:c4! şi negrul a cedat.

Poşta „Cupei Magazin"

MARIAN IACOB-Piteşti: Prin retragerea concurentului Apolzan dvs., ca şi ceilalţi jucători din grupă, aţi obţinut cîte două puncte. Partida cu Mircea Dabija a fost omologată în favoarea adversarului dv. Sînteţi primul din grupă care sezisează că George Şerbănescu nu mai răspunde.

AD. IONESCU VORNICU-Iaşi, Grupa 30: Faptul că unii adversari, fiind în poziţie inferioară, s-au retras din concurs, nu e desigur spre lauda lor, dar asta nu diminuează meritele dv.

ISMAIL NOMAN-Constanţa, grupa 6: Am primit cu întîrziere atît cartea poştală cît şi scrisoarea. Se va face cuvenita modificare a clasamentului.

CIUREL ION-Pojorîta: Veţi fi înscris în grupele cu deschideri obligatorii solicitate.

Răspundem cititorilor

COJOCARU VALERIAN-Vaslui şi RADU DRAGOMIR-Bucureşti: Vă rugăm să trimiteţi corespondenţa dintre dvs. pentru a putea hotărî asupra partidei jucate.

ING. RADU GEORGESCU-Bucureşti: Prin retragerea concurenţilor V. Cotoman şi Popa Nicu din grupa 57 aţi obţinut, dvs. şi ceilalţi jucători din grupă, cîte patru puncte. Nu e nevoie să trimiteţi fişele cu partidele jucate cu aceşti jucători.

Problema nr. 19

Fotografia reprezintă Monumentul Eroilor Patriei din Bucureşti. Indicaţi anul şi luna cînd a fost dezvelit acest monument.

Problema nr. 20

Fotografia îl înfăţişează pe Traian Vuia care, cu ajutorul aeroplanului conceput şi construit de el, a reuşit — primul în lume — să execute un zbor mecanic, cu un aparat mai greu decît aerul. Indicaţi locul şi data precisă cînd a avut loc acest remarcabil eveniment.

Concursul nostru popular cu premii
Bon de participare nr. 10

MILICĂ

de NELL COBAR

S-a dat alarma. Toate jucăriile au ieşit din vitrină. Cum? Nu v-am spus că luna se oglindea în geam? Jucăriile au coborît în stradă prin... cornul lunii! Firește, întîi a fost scoasă maşina Salvării.

In plină viteză maşinile au străbătut străzile şi în cîteva minute au ajuns la Milică. Liftul e defect! a anunţat elefantul şi Milică locuieşte la etajul 5. Dar soluţia a fost găsită pe dată.

Cînd sala de operaţii a fost pregătită, Azorel a fost urcat pe masă. — Curaj! îi şopti iepurele sanitar, Bumbi e un chirurg priceput. Nu trebuie să te temi!

— Tu ai curaj, scînci Azor, pentru că de operat... mă operează pe mine, nu pe tine!

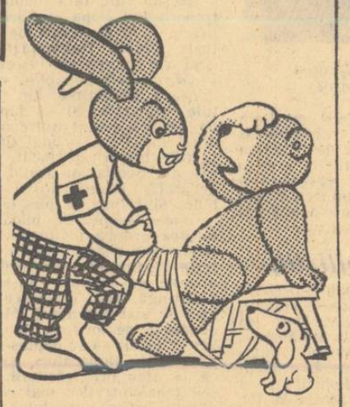

Operaţia a reuşit de minune. La rînd veni Ursulache.

— De ce-ţi acoperi ochii? îl întrebă iepurele. Nu poţi să vezi o rană?

— Nu! Nu pot să văd cum un iepuraş salvează un ditai urs.

O infirmieră cosea de zor un petec crocodilului. E adevărat, crocodilul era cam verzui, iar petecul roşu ca focul. Deh, era un petec de la un balon spart, găsit în dulap.

(Va urma)

VARIETĂŢI

UN ACCIDENT...

Atletul american John Thomas, recordman al lumii la proba de săritură în înălţime pe teren acoperit, era cît pe ce să-şi întrerupă, în chip tragic, activitatea. La sfîrşitul lunii martie ziarele americane au anunţat că Thomas, care este student la universitatea din Boston, a suferit un accident de muncă. Curios? Intr-adevăr, dacă se ţine seamă de faptul că acelaşi ziare au relatat că studentul John Thomas, una din speranţele olimpice ale echipei Statelor Unite, este nevoit să muncească în fiecare zi ca hamal pentru a se întreţine şi a-şi plăti taxele universitare destul de ridicate. Intr-una din zile, în timp ce executa o corvoadă, Thomas a vrut să ia ascensorul, care punîndu-se prea repede în mişcare, i-a prins un picior între uşă şi cabină. Transportat de urgenţă la spital el a trebuit să fie operat. Din fericire examenul radioscopic a dovedit că nu este vorba de o fractură, ci numai rănirea mai multor tendoane.

Şi totuşi, accidentul suferit de John Thomas, banal în aparenţă, ridică din nou în faţa opiniei publice problema condiţiilor grele în care sînt siliţi să muncească şi să trăiască tinerii americani dornici să urmeze studii superioare. Aflînd că Thomas va putea practica mai departe atletismul, conducătorii sportului american au răsuflat uşuraţi. Dar cine garantează că tînărul atlet american nu va suferi un nou accident? Lucrul nu este imposibil dacă se ţine seamă de faptul că Thomas a declarat că va fi nevoit să lucreze mai departe ca hamal.. pentru a obţine o licenţă universitară.

IMAGINI BIZARE

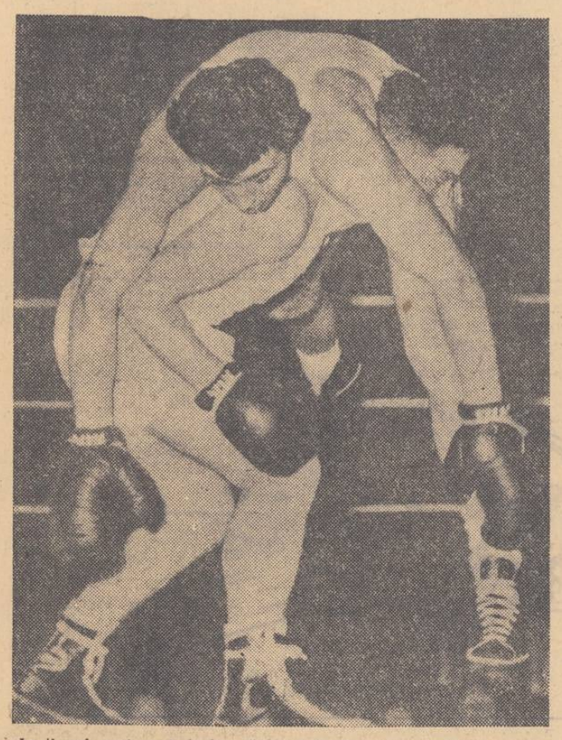

In timpul unui meci de box disputat la Copenhaga între austriacul Josef Grumser şi danezul Bjorne Krogh, fotografii au putut înregistra această imagine bizară: austriacul, pierzîndu-şi echilibrul pe cînd încerca să plaseze un „croşet", a aterizat pe spinarea adversarului său şi a rămas suspendat, timp de mai multe secunde, în această poziţie curioasă.

Meciul pe care l-au susţinut la Palatul Sporturilor din Viena boxerii Peter Muller şi Gino Rossi s-a încheiat cu o faţă puţin obişnuită: în repriza 8-a Muller a plasat o lovitură care l-a aruncat pe adversarul său de la un capăt la altul al ringului, fără ca boxerul zburător să atingă podeaua.

Cea mai mare viteză

Care este omul cel mai rapid din lume? In epoca zborurilor interplanetare, cînd viteza sateliţilor lansaţi de savanţii şi tehnicienii sovietici este mai mare decît puterea de atracţie a pămîntului, răspunsul cel mai precis îl va da primul om care se va îmbarca pentru un zbor în spaţiul cosmic. Pînă atunci, statisticienii consideră că viteza cea mai mare atinsă de un om a fost aceea de 3522 km pe oră, realizaţi pe un avion experimental, care s-a dezintegrat în aer înainte ca zborul să se fi putut încheia.

Viteza la care poate să ajungă omul este, firesţe, în funcţie de maşina de care dispune. La automobilism, s-a realizat în 1947 un record care stă şi azi în picioare: 634 km. pe oră cu un automobil de curse de fabricaţie specială; 400 km. pe oră s-au realizat pe o barcă cu motor cu reacţie; la motociclism s-au reuşit 345 km. pe oră cu o motocicletă specială.

Iată şi alte viteze realizate de om: un schior a atins o viteză de 159 km. pe oră, luîndu-se ca bază cele 3,26 secunde în care a parcurs 100 metri; un ciclist a parcurs 60 km. pe oră într-o cursă contra cronometrului.

Fără nici o maşină sau aparat, omul a realizat viteza maximă de 36 km. pe oră (negrul Ira Murchison — 10,1 secunde pe 100 m.).

Faţă de viteza altor vieţuitoare e puţin: vulturul zboară cu 161 km. pe oră; leopardul aleargă 112 km. pe oră; delfinul înoată uneori cu o viteză de 59 km. pe oră!

Un nou atac împotriva sportivilor de culoare

Echipa de tenis de masă a Africii de Sud, selecţionată în vederea campionatelor mondiale de la Dortmund, a plecat în oraşul vest german fără cinci dintre jucătorii ei. Motivul? Cei cinci sportivi, L. M. Peer, M. Modla, A. Valjee, P. R. Mandan şi O. Groenewald, erau negri şi în consecinţă guvernul sud african a refuzat să le acorde viza de ieşire din ţară.

Ziarul englez „Daily Worker" subliniază că ştirea aceasta a provocat un val de proteste, atît în Africa de Sud, cît şi în Marea Britanie. Intr-o declaraţie dată publicităţii de „Campania împotriva discriminării rasiale în sport" — scrie ziarul — se arată că în urmă cu doi ani Federaţia internaţională de tenis de masă a refuzat să mai recunoască Uniunea de tenis de masă din Africa de Sud, deoarece aceasta a hotărît să nu mai primească în rîndurile ei pe jucătorii de culoare, recunoscînd în schimb Federaţia sud africană de tenis de masă ca o asociaţie a jucătorilor de toate rasele. Este clar, scrie ziarul mai departe, că europenii din Africa de Sud continuă politica lor de discriminare împotriva sportivilor de culoare, folosind în scopurile lor chiar autorităţile guvernamentale. Guvernul rasist al Africii de Sud a primit în chip extrem de nefavorabil hotărîrea de acum doi ani a Federaţiei internaţionale de tenis de masă. In prezent, cu prilejul campionatelor mondiale de la Dortmund, el a avut prilejul să dea o nouă lovitură sportivilor de culoare, prilej pe care nu l-a lăsat să-i scape.

Fotbal în sală

7.000 de spectatori au asistat la meciul de fotbal Austria-Wiener S. K. disputat pe teren acoperit. Echipele au folosit cîte 6 jucători şi au jucat după un regulament care îmbină regulile fotbalului cu ale hocheiului pe gheaţă. Terenul a măsurat 60 x 30 metri.

Experienţa s-a bucurat de succes şi poate constitui o bună posibilitate de menţinere în formă a fotbaliştilor în lunile cînd intemperiile nu îngăduie antrenamentul în aer liber.

UN GIGANT de 2,31 m.

Ziarul belgian „Les Sports" relatează despre cazul tînărului japonez Matsuzaka, atins de gigantism, care a suferit recent o operaţie chirurgicală menită să-i împiedice creşterea cu totul neobişnuită. Acum doi ani, la internarea lui în spital, Matsuzaka avea 21 ani şi măsura 2,20 m. înălţime. Astăzi, la 23 de ani, gigantul japonez măsoară 2,31 m. dar se pare că a încetat să mai crească. El a părăsit spitalul şi şi-a reluat ocupaţia de asistent într-un institut de psihiatrie. Mai multe cluburi de baschet încearcă să-l atragă pe Matsuzaka la practica acestui sport. Un „pivot" redutabil în perspectivă...

SPORT

Discuţii

Ce echipă trebuie alcătuită pentru meciul revanşă cu Turcia?

Timp de trei duminici, marele public nu se va mai reîntîlni în tribunele stadioanelor noastre: campionatul categoriei A a fost întrerupt pentru ca echipa reprezentativă a ţării să se pregătească şi să susţină revanşa întîlnirii cu echipa naţională a Turciei, din cadrul competiţiei dotată cu „Cupa Europei".

Partida care se va desfăşura la 26 aprilie la Istanbul constituie un examen greu pentru fotbaliştii noştri, cu tot avantajul de 3 goluri pe care echipa romînă şi l-a asigurat în mod strălucit, toamna trecută, pe stadionul „23 August". Este cert că adversarii noştri, antrenaţi de priceputul Remondini, vor căuta să recupereze şi să întreacă acest handicap, folosind un joc deschis, ofensiv, cu o înaintare supranumerică. Problemele care se pun aşadar conducătorilor tehnici ai reprezentativei romîne, sînt:

a) Ce tip de echipă să fie folosită?

b) Ce îndrumare tactică să i se dea?

c) In funcţie de tipul de echipă şi de tactica adoptată, *care să fie jucătorii aleşi să reprezinte fotbalul nostru?*

După părerea noastră, rezolvarea acestor probleme nu prezintă dificultăţi deosebite la stadiul actual de pregătire al fotbaliştilor noştri fruntaşi.

● Trebuie să prezentăm la Istanbul o echipă cu o bună condiţie fizică, în stare să reziste, fără scăderi, în tot timpul celor 90 de minute ale partidei, o echipă de buni tacticieni în acelaşi timp, în măsură să execute cu precizie temele tactice impuse şi — mai presus de toate — O ECHIPĂ CU O FOARTE BUNĂ CONDIŢIE PSIHICA. *Elementul psihic este precumpănitor în asemenea gen de întîlniri.*

Gol! Balonul şutat de Oaidă a intrat în plasă (Primul gol înscris de echipa R.P.R. în întîlnirea cu Turcia, din toamnă)

Fotografia: V. SAVIN

Există în fotbal o lege nescrisă, dar adoptată pretutindeni: o echipă care obţine victoria este menţinută şi în întîlnirile ulterioare. Această lege pleacă de la considerentul că jucătorii unei echipe victorioase au, din pornire, avantajul încrederii în forţele proprii şi, în consecinţă, calmul necesar. Cu atît mai mult acest considerent funcţionează cînd este vorba de a reîntîlni o echipă pe care au mai întrecut-o. ECHIPA DE LA 26 APRILIE TREBUIE, în măsura în care este posibil, SĂ SE BIZUIE PE MAREA MAJORITATE A JUCĂTORILOR CARE AU FĂCUT PARTE DIN FORMAŢIA VICTORIOASĂ CU 3—0 IN TOAMNA. Cu atît mai mult cu cît, şi sub raport tehnico-tactic, ea a dat deplină satisfacţie.

● In meciul pe care echipa R.P.R. l-a susţinut toamna trecută, la Bucureşti, împotriva reprezentativei Ungariei (şi în care se poate spune că fotbaliştii noştri au fost învingătorii morali) specialiştii care au însoţit echipa oaspe au declarat că au fost surprinşi de tactica adoptată de adversarii lor: în loc să găsească în faţă o echipă dispusă să se apere cu prudenţă — aşa cum au făcut-o pînă atunci toţi adversarii puternicei reprezentative ungare — au aflat o echipă care a atacat fără răgaz chiar de la începutul jocului. Aceasta a determinat răsturnarea întregului plan tehnico-tactic al formaţiei maghiare, care a trecut atunci prin momente grele şi a fost la un pas de o surprinzătoare înfrîngere.

La Istanbul, adversarii noştri vor aştepta un adversar care, în mod logic, va trebui să joace retras, cu o apărare supranumerică, ceea ce ar uşura unica tactică pe care o vor putea folosi turcii: ofensivă continuă, cu înaintare supranumerică. Antrenorii noştri vor trebui să studieze şi să experimenteze, după părerea noastră, tactica surprinzătoare de a ataca în prima parte a jocului şi de a dezorganiza dispozitivul tactic al adversarului, urmînd ca desfăşurarea ulterioară a jocului să impună, în continuare, variantele tactice cele mai potrivite.

● Care sînt jucătorii care pot corespunde cel mai bine, sub raport tehnico-tactic, acestor condiţii?

Ei se găsesc, în general, în lotul de selecţionabili care urmează programul de pregătire în curs de realizare. In primul rînd cei care au făcut parte din formaţia învingătoare în toamnă: *Toma, Popa, Caricaş, Macri, Nunweiller, Al. Vasile, Oaidă, Constantin, Dinulescu, Tătaru.* Singura indisponibilitate regretabilă desigur, este aceea a tînărului dinamovist *Eftimie*, încă nerestabilit. Dintre aceştia, n-au atins încă forma din toamnă *Toma, Caricaş, Macri şi Al. Vasile.* Dar, chiar dacă *Mîndru, I. Lazăr* şi *Ienei* sau *Fronea* sînt într-o formă mai bună azi, l-am prefera pe primii, pentru considerentul că vor depăşi mai uşor tracul întîlnirii, ca unii care au fost realizatorii acelui 3—0 din toamnă. In ce priveşte înaintarea, — la trei jucători de vîrf, *Oaidă, Dinulescu* şi *Tătaru*, ar mai fi necesar un jucător de inspiraţie, un jucător creator de situaţii (cum este *Constantin*) şi în plus, un inter care să poată desfăşura un joc defensiv în mijlocul terenului şi acesta ar putea fi (în ce priveşte sarcinile de atac şi mai puţin cele defensive) *Zavoda I.* (In cazul că indisponibilitatea lui Tătaru se menţine, soluţia ar fi V. Anghel, extrem stînga).

Verificările care se vor face în aceste zile cît mai sînt pînă la meciul revanşă cu Turcia — pe care opinia publică sportivă din ţara noastră îl aşteaptă cu atîta interes — vor constitui desigur premize bune pentru definitivarea reprezentativei noastre, astfel că ea să asigure calificarea mai departe a fotbalului nostru în „Cupa Europei".

Şt. RADU

Boxerii noştri se pregătesc pentru campionatele europene de la Lucerna

Din doi în doi ani, la începutul primăverii, atenţia amatorilor de sport din lumea întreagă este monopolizată de două evenimente de amploare: campionatele mondiale de tenis de masă şi campionatele europene de box. Dar dacă la ora aceasta credincioşii sportului cu „paleta şi mingea de celuloid" sînt în posesia listei noilor campioni mondiali desemnaţi la Dortmund, în schimb în cercurile pugilistice ale „bătrînului continent" au loc în prezent febrile pregătiri pentru confruntarea de la Lucerna (22—30 mai) unde se vor aduna reprezentanţi ai „nobilei arte" din 28 de ţări.

Ca şi în sălile de antrenament din Moscova, Roma, Paris, Berlin, Londra, Budapesta, Varşovia sau alte capitale europene, şi în oraşul de pe malul Dîmboviţei au fost reuniţi pugiliştii susceptibili de a ne reprezenta culorile la acest eveniment de prestigiu al boxului amator, considerat de specialişti un adevărat maraton al scrimei pugilistice, un adevărat campionat mondial neoficial.

In plină bătălie pentru... selecţionare

Abia întorşi în ţară din turneul de la Glasgow şi Dundee, fruntaşii boxului nostru n-au pus mănuşile în cui. Dimpotrivă. Ei şi-au reluat antrenamentele cu şi mai multă tragere de inimă, cu dorinţa unanimă de a merita selecţionarea în lotul care va lua drumul oraşului elveţian Lucerna. Iar pregătirile sînt „accelerate" de o foarte bună şi stimulativă hotărîre a federaţiei de specialitate. Potrivit unor discuţii purtate în biroul federal, la campionatele europene de la Lucerna nu vom trimite neapărat o echipă completă, cu reprezentanţi la toate cele 10 categorii, ci vor fi selecţionaţi doar acei boxeri care dovedesc o formă corespunzătoare participării la o asemenea întrecere. Cum nu există deci nici un „senator de drept", între boxeri se desfăşoară în momentul de faţă o adevărată întrecere în domeniul pregătirii tehnice, tactice şi fizice. Unii lucrează în sala de antrenament, făcînd să duduie sacii de nisip de forţa loviturilor, alţii susţin meciuri publice, verificîndu-şi astfel şi mai bine forma sportivă. Pe unii dintre aceştia din urmă i-am văzut chiar duminica trecută în ringul de la Dinamo. Şi nu am putea spune că evoluţia lor n-a fost în măsură să dea bătaie de cap selecţionerilor. De pildă, la categoria cocoş se credea că alegerea se va face între Gheorghiu şi Mîndreanu. Dar iată că Toma Constantin, decis să-şi afirme veleităţile, îl întrece la puncte pe Mîndreanu. Deci: care va fi cel preferat? Gheorghiu, Mîndreanu sau Toma? La fel Dobrescu, care se părea că nu

Boxerul Gh. Negrea la antrenament

are alt adversar decît pe Puiu Nicolaie, s-a văzut incomodat de L. Ambruş. Aşa dar, „cursa selecţionării" departe de a fi o simplă formalitate, reprezintă o problemă dificilă pentru biroul federal şi o întrecere palpitantă pentru cei... în cauză.

Ce fac pugiliştii...

Concret, la această întrebare se poate răspunde foarte simplu: se antrenează de zor. Dar să vă prezentăm cîteva amănunte. Puiu Nicolaie, bătăiosul pugilist de categorie muscă, a făcut o schimbare de... domiciliu: a revenit din Oraşul Stalin la Reşiţa sa natală. El lucrează acum din nou ca lăcătuş la combinat, este tatăl unei fetiţe de 1 an şi pe plan sportiv întăreşte rîndurile puternicei secţii de box din localitate, Olimpia. Antrenorul V. Secoşan, care-i supraveghează acum pregătirile, e mulţumit de progresele lui Puiu şi îl vede... campion european. Nicolaie Linca, campionul olimpic al „semimijlocilor", refăcut de pe urma unui accident la o coastă, ne-a declarat că este dornic să dovedească tuturor că echipa naţională are în el încă un om de bază. Campionul categoriei uşoare, profesorul de educaţie fizică C. Dumitrescu, are dificultăţi cu greutatea. Nu este vorba însă de greutatea lui, ci de aceea a adversarilor săi. Duminica trecută Dumitrescu urma să fie pus faţă în faţă cu ploeşteanul Pavel Enache, dar nu a putut face acest lucru, deoarece adversarul său a venit la cîntar cu un plus de... 4½ kg. Şi astfel, Dumitrescu este nevoit să aştepte un alt adversar, lucru în măsură să-l nemulţumească, pentru că şi el, ca şi ceilalţi selecţionabili, are nevoie de meciuri „în picioare". Cît despre colegul său de club C. Gheorghiu, acesta este un exemplu de sîrguinţă. După cum ştie ori cine, oamenii muncii îşi iau concediu de odihnă pentru a pleca să se recreeze la mare sau la munte. C. Gheorghiu are însă în acest an o altă părere asupra utilităţii concediului şi de aceea el şi l-a luat acum pentru a se putea antrena şi... dimineaţa, în vederea „europenelor"! In sala de pregătire a C.C.A., selecţionabilii Gh. Neacşu, Mircea Dobrescu şi Şerbu Neacşu, fac multe reprize la mănuşi, pentru a atinge forma de „vîrf" cînd vor fi chemaţi să susţină partidele de verificare.

Doi oameni foarte ocupaţi

Aceştia sînt, fără îndoială, antrenorii Ion Popa şi Lucian Popescu, care se ocupă de pregătirile lotului. Deocamdată pînă cînd vor începe să lucreze personal, cu selecţionabilii, ei coordonează pregătirea lor în secţiile respective. Şi — după cum ne declara recent antrenorul federal Ion Popa — mai sînt încă destule lucruri de făcut. Meciurile din Scoţia au arătat că, în general, boxerii noştri merg bine. Sînt însă de pus la punct şi unele lacune. De pildă, Gh. Negrea aruncă loviturile de la prea mare distanţă şi nu pregăteşte suficient loviturile de dreapta cu lovituri înşelătoare de stîngă. Ca şi Negrea, dar încă şi mai accentuat, Mariuţan abuzează de lovituri „telegrafiate" şi în loc să se deplaseze prin paşi mici, alunecători, se aruncă la atac „prin săritură". Greşeli tehnico-tactice mai comit şi ceilalţi boxeri care intră în vederile selecţionării. In timpul care a mai rămas pînă la plecarea spre Lucerna, ele pot fi îndreptate. Garanţii? Priceperea antrenorilor şi dorinţa pugiliştilor de a repeta măcar figura făcută în 1957 la Praga.

Paul OCHIALBI

Cutia cu scrisori

V. BIRTAŞU — Bucureşti: Există record mondial şi pe 2.000 m. Recordmenul este Roszavolgyi (R. P. Ungară) cu 5'02"2/10 stabilit la 2 octombrie 1955. La Jocurile Olimpice din 1948, Emil Zatopek a cîştigat numai cursa de 10.000 m. (cu 29'59" 6/10); cursa de 5.000 m. a revenit belgianului Gustav Reiff (cu 14'17" 6/10).

I. PATRAŞCU — Iaşi.: Iată cele cîteva date solicitate privind alergările cu garduri: la 110 m. înălţimea gardurilor este de 1,067 m. Primul gard este situat la 13,72 m. de linia de plecare, iar ultimul la 14,02 m. de la linia de sosire. Intre cele zece garduri există o distanţă egală de 9,14 m. La 400 m. înălţimea gardurilor: 0,914 m. Primul este situat la 45 de m. de la linia de plecare iar ultimul la 40 m. de linia de sosire. Cele 10 garduri sînt despărţite între ele prin cîte 35 de m.

GH. ARDELEAN — Cimpina: Iată cele mai înalte vîrfuri de munţi pe care le au de escaladat în Pirinei participanţii la Turul Franţei: Tourmalet (2.115 m) l'Aubisque (1704m) Aspin (1.489 m.) etc. Turul Franţei a fost creat în 1903.

EUGEN GERDANOVICI — Timişoara: 1) Sfatul nostru este să vă adresaţi direct Federaţiei de hochei pe gheaţă (str. V. Conta 16, Bucureşti. 2) Acest gen de lupte se practică numai în U.R.S.S.

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17 60.10, interior 1400.

SEMICENTENARUL RUGBIULUI ROMÎNESC

Acum o jumătate secol, cîţiva tineri bucureşteni, studenţi la universităţile franceze, s-au înapoiat în ţară aducînd cu ei un balon oval şi regulile unui joc destul de ciudat pentru acele vremuri. Ei au început joaca lor pe un teren situat undeva pe şoseaua Ştefan cel Mare. Tineretul vremii urmărea cu destulă curiozitate felul cum era mînuită şi lovită mingea ovală. Unii dintre şcolarii de atunci s-au arătat dornici să înveţe noul joc, denumit rugbi. Cu ajutorul studenţilor care au venit din Franţa, bucureştenii au început să joace rugbi. In 1913, s-a înfiinţat secţia de rugbi Tenis Club. In 1914 a luat fiinţă Rugby Club, Matei Club (elevii liceului Matei Basarab) apoi Stadiul Romîn şi în 1914 a avut loc primul campionat al ţării, cîştigat de Tenis Club.

Prima ieşire internaţională s-a petrecut în anul 1919. Comandamentul Armatelor Aliate a organizat la Paris mari întreceri sportive. In program a figurat şi un turneu de rugbi, cu participarea Statelor Unite ale Americii, Franţei şi Romîniei. Echipa Romîniei, lipsită de experienţă, a fost învinsă la scoruri mari (48—5 şi respectiv 21—0) de cele două formaţii. Fără să se descurajeze, romînii s-au prezentat cinci ani mai tîrziu la Jocurile olimpice de la Colombes. Două coincidenţe: se întîlnesc aceleaşi echipe din 1919 şi formaţia Romîniei este învinsă tot la scoruri mari (61—3 de Franţa şi 37—0 de S.U.A.). Pe vremea aceea rugbiul prinsese rădăcini în Germania, Polonia şi Austria. Rugbiştii romîni au obţinut în faţa echipelor din aceste ţări primele lor victorii: cu Leipzig 17—0, cu Vulturul Alb Varşovia 46—0, cu Amateur Viena 18—10. Prima victorie în meciuri internaţionale a petrecut în 1927: Romînia-Cehoslovacia: 21—5, la Bratislava.

Oricît s-au străduit pasionaţii rugbiului, ei n-au putut duce sportul lor în toată ţara. Şi aceasta s-a datorat faptului că rugbiul nu şi-a asigurat o bază de masă. Pînă în 1947 nu s-a jucat rugbi decît în Capitală, pe un teren neîngrijit. Abia în anii puterii populare, rugbiul a avut adevărate condiţii de dezvoltare. In cîţiva ani, jocul a pătruns în majoritatea oraşelor ţării. In cele zece echipe ale categoriei A, patru sînt din provincie (Iaşi, Birlad, Cluj şi Timişoara). In categoria B, activează peste 20 echipe provinciale. S-au creat baze sportive moderne, s-au înfiinţat cursuri de antrenori şi arbitri, iar jucătorii au la dispoziţie echipamente şi materiale sportive. Pe plan internaţional, Romînia a devenit o forţă de temut. Echipa R. P. Romîne a întrecut formaţiile Spaniei, Belgiei, Olandei, Cehoslovaciei, Poloniei, R. F. Germane, a făcut meciuri strînse cu formaţia Franţei (15—18, în 1957, la Bucureşti) iar echipa Bucureşti a întrecut cele mai puternice echipe engleze ca „Harlequins", „Cardiff", „Llanelly", „Leicester", „Gloucester", „Swansea" etc.

Jubileul de 50 ani al rugbiului nostru va fi sărbătorit cu mare fast. In acest an vor juca la Bucureşti echipele Paris, Roma, Praga, împreună cu echipa Bucureşti; în Capitală va avea loc Congresul Federaţiei Internaţionale, iar Poşta va emite un timbru comemorativ.

Jubileul rugbiului romînesc va avea, prin aceste manifestări, un caracter internaţional.

a. y.

Adaptare după JACK LONDON

GOANA DUPĂ AUR

Ilustraţii de BECA RIND

OMULEŢUL

— Aş ţine şi mai mult la tine, te-aş iubi şi mai mult dacă ai fi mai puţin încrezut, spuse Shorty. Gheţarul ăsta e înspăimîntător. N-ar trebui să te hazardezi singur.

Kit Belliou, supranumit Smoke, căruia i se adresau aceste cuvinte, începu să rîdă, şi privirea lui cuprinse suprafaţa strălucitoare a gheţarului din faţă. Apoi, în cîteva cuvinte, el rezumă situaţia:

— Sîntem în august şi de două luni zilele se fac tot mai scurte. Tu cunoşti cuarţul aurifer, iar eu nu. Dar eu aş putea să mă duc pînă la cabană după provizii, în timp ce tu ai continua să cauţi filonul principal. Aşadar, la revedere... Mîine seara sînt înapoi...

— Fii atent! Am senzaţia că ţi se va întîmpla ceva neplăcut! strigă după el Shorty, dar singurul răspuns fu doar un rîs nepăsător.

La începutul primăverii, cei doi căutători de aur, Kit Belliou — Smoke (Fumul) şi tovarăşul său nedespărţit Shorty (Scurtul) urcaseră pe cursul fluviului Stewart şi se aventuraseră în înfricoşetorul haos al regiunii în care era situat Lacul Surpriză. Toată primăvara şi jumătate din vară îşi cheltuiseră zadarnic eforturile. Dezndăjduiseră şi erau gata să renunţe în întreprinderea lor, cînd descoperiră în sfîrşit pînza de apă cu fundul pavat cu aur, care ademenise o întreagă generaţie de mineri şi care-şi bătuse pînă atunci joc de toate cercetările lor.

Se instalaseră în micuţa cabană pe care Smoke o găsise cu prilejul primei sale vizite şi-şi dăduseră seama de trei lucruri: întîi, că fundul lacului era literalmente acoperit cu un strat gros de aur în pepite; al doilea, că se putea ajunge la acest aur plonjînd în părţile mai puţin adînci ale lacului (dar această era ca şi imposibil, dată fiind temperatura mortală a apei); şi, în fine, că secarea lacului ar fi însemnat o muncă pe care doar doi oameni n-ar fi putut-o duce pînă la capăt în cea de-a doua jumătate a unei veri atît de scurte.

Dar, fără să se lase descurajaţi şi deducînd din zbîrceala pepitelor că ele nu puteau veni de foarte departe, porniseră în căutarea filonului originar.

Valea pe care cobora acum Smoke se lărgea încetul cu încetul, ca toate văile, dar se îngusta deodată şi-şi făcea loc cu greu, printre două ziduri înalte, ajungînd apoi în faţa unui adevărat zid de stînci. Acolo, pîrîiaşul dispărea într-o spărtură şi urma, probabil, un drum subteran.

Smoke escaladă zidul şi văzu la picioarele sale lacul. Era altfel decît toate lacurile de munte. Culoarea lui nu era albastră. Nuanţa lui verde era dovada adîncimii sale foarte mici, ceea ce făcea posibilă secarea lui. De jur împrejur se înălţau munţii, cu piscurile lor înzăpezite. Aspectul lor era aproape ireal, — ca un peisaj fantastic desprins din pînzele lui Gustave Doré.

De cealaltă parte a lacului, la o distanţă aparentă de circa o jumătate de milă, care în realitate — şi asta o ştia foarte bine Smoke — se afla la cel puţin cinci mile, se zărea buchetul de brazi din preajma cabanei. La început i se păru doar, privind însă cu atenţie desluşi limpede un fir de fum ieşind pe coşul cabanei. Trase concluzia că cineva le descoperise adăpostul şi că şi-l însuşise, în lipsa lor.

Belliou îşi continuă drumul. Coborî pe vatea unui pîrîiaş aproape în întregime îmbrăcată în flori de munte, în jurul cărora zburau roiuri nesfîrşite de albine. Pîrîiaşul curgea pe o pantă foarte înclinată şi ajungea pînă la lac, prezentînd doar o singură anomalie: se termina la zidul unei stînci cu un vîrf de vreo 300 de metri, de unde se precipita cu zgomot, stîrnind o adevărată perdea ceţoasă de picături de apă.

Ocolind cu precauţiune obstacolul, Kit Belliou percepu un uşor zgomot metalic, ritmat de o fluierătură veselă. Apoi zări un ins stringînd între genunchi un bocanc, în talpa căruia înfigea cu un ciocănel ţinte groase.

— Vă salut! făcu acesta în semn de bun venit şi Smoke simţi pentru el o simpatie instinctivă. Aţi picat la far, e momentul să luăm ceva în gură. Vedeţi că în ceaşcă găsiţi cafea, iar în pungă carne uscată.

— N-am să vă refuz, răspunse Smoke. Ultimele mele dejunuri au fost cam sărace. Dar în cabană sînt provizii destule.

— In cabana de dincolo de lac? Spre ea mă îndreptam.

— Lacul Surpriză devine din ce în ce mai frecventat, glumi Smoke, golind ceaşca de cafea.

— Cine sînteţi dvs, dacă îmi este îngăduit să întreb?

— Belliou, Kit Belliou.

— A! Vă cunosc!... Omuleţul se lumină la faţă, surîse cu toată gura şi-i întinse lui Belliou mîna, cu un gest spontan. Vă cunosc din reputaţie. V-aş fi recunoscut şi fără barba asta. Mă numesc Carson, André Carson, şi nu găsesc cuvintele cele mai potrivite pentru a exprima bucuria că v-am întîlnit.

Era un omuleţ mic şi slab, dar sănătatea lui părea să fie perfectă.

— Aşadar, ăsta este Lacul Surpriză, murmură el cu un aer îndoielnic.

— Aţi ghicit!

— Şi fundul lui e căptuşit cu aur?

— Perfect exact. Iată o probă. Smoke îşi vîrî mîna în buzunar şi scoase la iveală o jumătate de duzină de pepite. Asta-i marfa. N-aveţi decît să vă scufundaţi în lac, chiar cu ochii închişi, şi veţi reveni cu pumnii plini. Numai că va trebui să alergaţi apoi cu paşi de 500 de metri ca să puteţi restabili circulaţia sîngelui. (Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii Bucureşti

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 80 * Sîmbătă 18 aprilie 1959 * 8 pagini — 1.50 lei

În acest număr:

Un film povestit:
STEAGURI PE TURNURI

„Cultura" americană și urmările ei
de Demostene BOTEZ

Muzica ușoară și creatorii ei

LUIZA A FOST SALVATA!
O îndrăzneață operație efectuată de medici sovietici asupra unei fetițe din București

Colțul pedagogului
PRIETENIE ADEVARATA

Jocuri distractive

ÎNCEPE CROSUL
„Să întîmpinăm 1 Mai!"

Vedere a hotelului turistic O.N.T. Carpați din Poiana Stalin.

Fotografia: Mihai POPESCU

SANTIER PE DUNĂRE

Totdeauna primăvara, copii fiind, ne stringeam în pîlcuri și o luam spre port. Rareori ajungeam pînă acolo, fiindcă nu ne chema atît portul — Dunărea nefiresc de lată pentru dimensiunea opticii noastre, cu apele-i grele, lutoase, ne oam speria — cît frumusețea drumului pe șoseaua bine pietruită și curată, frumusețe întregită de sălcii bătrîne, pletoase. Ne întorceam în oraș cu brațele pline de salcîm înmugurită, bete de soare, de mirosul pămîntului și de gustul amărui al mițișorilor cruzi, catifelați pe care-i strîveam în dinți...

...Șoseaua a rămas aceeași. Doar sălciile au mai îmbătrînit și stau acum golașe, cu ramurile împodobite de mărgăritarele ploii. În fund orizontul e întregit acum de o imagine nouă, plină de prospețime și semnificații: clădirile șantierului naval, albe și noi, estompînd cenușiul acestei dimineți. Dacă stai locului, auzi zgomotele șantierului, ajunse aici fără stridențe, șlefuite de depărtare.

Își ridică spre mine ochii cenușii ușor depărtați de rădăcina nasului, parcă puțin supărat și surprins.

— Nu, mă cheamă Constantin Teodorescu... Teodorescu, repetă el cu tonul omului care ține să înlăture o nelămurire. Olgoș — și zîmbește indulgent și cu superioritate — era doar o poreclă a tatei, pe care n-o puteam suferi.

Pînă azi nu l-am știut numele adevărat. Nu-l știa nimeni. Constantin Teodorescu făcea parte din categoria acelor oameni crezuți în trecut mărunți și fără însemnătate.

— Și acum ce faci aici, ce lucrezi? Lucrezi de mult?

— De mult. De cînd a început să se înfiripe șantierul, din 48—49.

Elisabeta PETREANU

(Continuare în pag. 2-a)

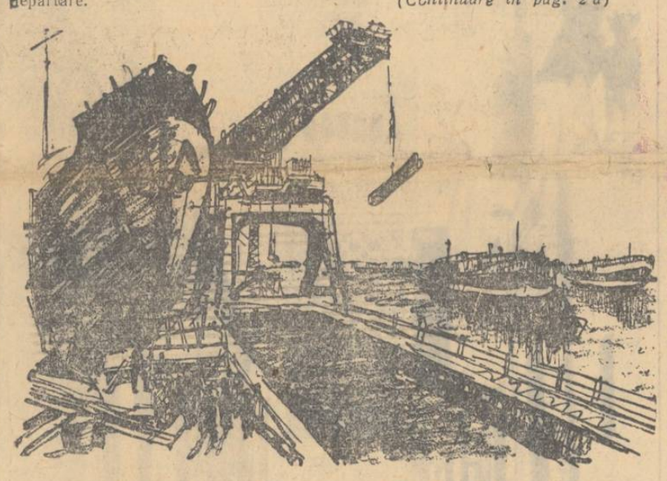

La Șantierele navale din Oltenița — **Desen de Otilia GROSU**

Știam oamenii orașului. Aveam să-i găsesc aceeași și totuși alții. S-a întîmplat așa chiar de la primul pas făcut pe șantier.

În micul birou al organizației de partid a șantierului naval din Oltenița stă la un colț de masă cu ochii aplecați într-un dosar, din care citește nume de oameni și date care-i privesc, un bărbat tînăr, puțintel în salopeta-i cenușie. Îi văd trăsăturile ascuțite, cu buzele tăiate aspru în obrazul spînatec. Mă uit, și de undeva se apropie, se conturează și crește o imagine din care se desprind apoi altele. Așa ca atunci cînd dintr-o cutie mare scoți altele tot mai mici și mai mici. Da, sigur, ăsta-i. Olgoș! Îmi amintesc perfect. Erau o droaie de copii. Totdeauna pe străzi, totdeauna flămînzi și rupți și murdari, gata să sară gardurile, să-și umple sînul cămășilor cu mere sau cu prune, gata să-ți ardă vreo două sau să te ducă de nas cu cine știe ce ca să-ți șterpelească codrul de pîine din mînă. Ei și cu frate-său erau spaima noastră, a celor mai mititei. Dar și noi, ca să ne răzbunăm, le strigam — după ce ne asiguram că porțile sînt bine închise — Olgoș, Olgoș! Că nu rămîneam niciodată nerăsplătiți, asta era altceva. Pe urmă, cînd se făcuseră mai mărișori, se duceau să lucreze cu ziua la orezărie. Îi vedeam cum treceau seara frînți de oboseală și flămînzi, dar tot pușI pe hartă și pe rele. Pe unde i-or fi acum frații și surorile? Îl întreb:

— Pe dumneata te cheamă Olgoș, nu-i așa?

PANORAMA SUBMARINĂ

De lumea necunoscută din fundul apelor ne despart doar sticlele groase ale uriașelor reflectoare. Ne apropiem emoționați de ele, căutînd să descoperim ceva în bezna întunericului...

Deodată izbucnesc razele orbitoare ale reflectoarelor, și ochilor noștri li se arată o panoramă de o frumusețe unică: fundul mării se luminează în puzderie de culori; strălucesc pietre scumpe, stînci, canale... Și pe acest fundal, neobișnuit de luminos, apa este săgetată de pești de diferite culori, de o armată de pești de pradă.

Ce se întîmplă? Ne aflăm cumva pe bordul vestitei nave „Nautilus", imaginată de Jules Verne?

Nu, ne aflăm în muzeul subacvatic de zoologie, „Panorama submarină", care arată vizitatorilor fundul mării cu întregul ei complex peisagistic: grote, canale, alei de plante etc.

Aici pot fi văzuți locuitori ai mărilor sudice, cascadele polurilor temperate; se poate simți respirația rece a ghețarilor veșnici din Arctica; pot fi întîlniți urși albi, rechini „albaștri", crocodili și pești de apă dulce.

Într-o singură oră se poate ajunge în cel mai îndepărtat punct al globului pămîntesc udat de apă.

(Continuare în pag. 5-a)

Priveliștea oferită călătorilor din nava submarină este inegalabilă

BUCUROȘI DE OASPEȚI

Din totdeauna drumurile au unit oamenii. Și din totdeauna, la răscruci ori la capete de drumuri, călătorii au găsit loc de popas, de odihnă și uneori de plăcută desfătare. Nu întîmplător hanul de la drumul mare, hanul din răscruce, loc de întîlnire al drumeților cu pure ori piezișe gînduri, veniți de departe, de peste mări și țări, are o literatură universală. Li Țai-pe, celebrul poet chinez, a cîntat în veacul al VIII-lea vinul și odihna hanurilor. Literatura rusă, engleză, spaniolă, închină hanurilor pagini memorabile. La noi, un juvaer literar cuvîntă, cu rară strălucire, despre rînduiala hanurilor noastre: vestitul „HANUL ANCUȚEI" al maestrului Sadoveanu. În decursul vremilor hanurile și-au schimbat înfățișarea. Vechile numiri de „han" ori „ospătărie" se-aud tot mai rar. S-au stins hangițele, vădane cu căutătura focoasă și negustorii hulpavi care pipăiau arginții la zimți. Au pierit și vechile afaceri cu restaurante și hoteluri pentru stăpînii de moșii și pentru cei cu aur tixit în case de fier. Hotelurile și restaurantele vin la îndemîna omului. Și vin la îndemîna omului din ce în ce mai aproape de cerințele vremilor noastre, din ce în ce mai aproape de cerințele unei vieți civilizate, de care are dreptul să se bucure orice călător, om al muncii, mînat de treburi ori dornic să-și petreacă, într-un oraș frumos o zi, două de odihnă.

Despre hoteluri și restaurante, mai cu seamă atunci cînd știu că vrei să scrii de bine, vor zice mulți: „abține-te!". Pe acei cu astfel de părere gîndul îi duce, probabil, la hoteluri prost gospodărite, cum din păcate, ici colo, ori la cele din Iași, se mai află. Mi-aș îngădui să le replic că generalizarea e profund nedreaptă, dovreme ce multe, foarte multe orașe, pun azi la îndemîna drumețului hoteluri și restaurante în stare să răspundă exigențelor înalte; hoteluri și restaurante ivite nu numai din necesitatea unor atari lăcașuri, ci și dintr-o stăruitoare preocupare gospodărească, însoțită, nu odată, de mult bun gust. Ar fi apoi păcat să nu se pomenească munca dusă de sute și sute de oameni care lucrează, în hoteluri și restaurante, ajutîndu-i pe călătorul, străin de oraș, să se simtă cît mai bine, cît mai „ca la mama acasă".

Cu multă tragere de inimă muncesc și lucrătorii trustului O.N.T. „Carpați" din regiunea Stalin, trust care administrează hotelul din Predeal, hotelurile „Carpați" și „Postăvarul" din Orașul Stalin, cîteva mari și elegante restaurante, iar de curînd hotelul turistic cu 400 de camere, recent construit la Poiana Stalin.

Activitatea trustului a pornit de la hoteluri cu renume odinioară, dar care, cu vremea, își vestejiră, o dată cu mobilierul și buna reputație; a pornit, în ceea ce privește restaurantele, de la săli întunecoase, de la o magazie veche și de la un butoi de metal de 200 litri, pompos socotit... depozit de vin.

Ce-i astăzi? Călătorul care găsește găzduire la „Postăvarul" află încăperi renovate cu mult bun gust, mobilate simplu dar confortabil, strălucind de curățenie; la noul hotel din Poiana Stalin îl întîmpină camere luminoase, înveselite de înflorate cretoane. Intrînd într-un restaurant, fie al pomenitelor hoteluri, fie un altul aparținător trustului, va fi plăcut impresionat și de serviciul ospătarilor în haine negre și de calitatea bucătăriei și de prezentarea vinurilor și bucatelor.

Dar cum călătorul n-are de unde știi în ce fel se prepară toate cele ce-i sînt servite și nici cum se păstrează ele, e bine să-i spunem că bucătăriile sînt adevărate laboratoare, că magazinele, frigiderele, depozitele sînt ca la carte.

Virgil DĂNCIULESCU

(Continuare în pag. 2-a)

Un sat cu nume anacronic

•VAIDEENI•

La poalele munților Căpățînei și Parîngul, pe apa Luncavățului, e așezată comuna Vaideeni, din raionul Horezu, regiunea Ploești. Ca să ajungă pînă aici, călătorul trebuie să coboare în gara Rîmnicu-Vîlcea și apoi să meargă cu autobuzul și să lase în urmă Horezu, cu vestita-i mănăstire.

Cînd am intrat în Vaideeni, era noapte de-a binelea. În mijlocul satului, în fața unei livezi de pomi tineri, se scălda în lumina becurilor clădirea albă a Căminului Cultural. Dinăuntru se auzeau acordurile unui cîntec de fluieraș.

Ana Orzan face parte din ansamblul de fluieraș al școlii din Vaideeni, ansamblu care cuprinde 18 băieți și 14 fete.

A doua zi am pornit să vizitez comuna, — așezare mare cu peste 3.100 de locuitori. Primul om pe care l-am cunoscut a fost moș Grigore Botocan, în vîrstă de 76 ani. El mi-a transmis un fel de monografie orală a satului.

— Toți oamenii ăștia, pe care-i vezi pe aici pe la noi, sînt ciobani din tată în fiu. Se mai ocupă ei și cu altele și mai ales cu pomicultura că, deh! țui, ca nu vine ea așa, pleașcă, de-a gata... Lumea ne zice ungureni, pentrucă acum cîteva sute de ani strămoșii noștri au trecut munții din Ardeal și s-au statornicit aici. Oamenii o duceau tare greu; așa se făcea că cei de prin vecini le-au zis Vai-de-ei, de unde a rămas și numele comunei, — Vaideeni. Da' numele ăsta nu ni se mai potrivește deloc. Astăzi sîntem mîndri de satul nostru, care datorită sprijinului primit din partea partidului și însușirilor gospodărești ale locuitorilor săi, aduce a orășel".

Într-adevăr, ulițele pavate și frumos luminate, casele construite din piatră și cărămidă (un fel de demisol și etaj) împrejmuite cu ziduri de piatră sau garduri de scînduri, becurile electrice care ard în fiecare casă și difuzoarele răspîndite pretutindeni, tăbliețele agățate pe stîlpii de telegraf, pe care se poate citi: „Păstrați curățenia! Nu aruncați gunoiul pe drum!" dă Vaideenilor o înfățișare orășenească. La Vaideeni există și un dispensar, cu doctori, surori și cu aparataj modern, farmacie, casă de naștere, un mare magazin și mai multe prăvălii, două restaurante (dintre care unul are și biliard) librărie etc.

Comuna este despărțită în două de apa Luncavățului, peste care trec poduri mari din beton armat și cîteva zeci de podețe tot din beton.

Peste puțin timp — după cum ne spunea fostul oier Ștefan Lazăr, azi președintele sfatului popular — se va începe și construirea unei băi comunale.

La Căminul Cultural

Deocamdată, dacă întrebi pe oricare locuitor ce anume îi place lor mai mult din toate cele ce au realizat pînă acum, răspunsul va fi mereu același: Căminul Cultural, ridicat în 1955. Și pe drept cuvînt. Clădirea e impunătoa-

N. LEMNARU

(Continuare în pag. 2-a)

ZIDUL DE NEÎNFRÎNT AL PĂCII

Cu prilejul împlinirii a zece ani de la organizarea Mișcării mondiale pentru pace

În 1945, la scurt timp după capitularea necondiționată a Germaniei hitleriste, care dezlănțuise cel de-al doilea război mondial, la Washington, proaspătul și războinicul președinte al S.U.A., Harry Truman, declara cu emfază că „victoria a pus în fața poporului american necesitatea permanentă și arzătoare de a conduce lumea". Și de atunci, cercurile agresive și imperialiste din S.U.A., aspirînd la dominația mondială, au inaugurat o politică agresivă postbelică de șantaj, provocări și amenințări.

În fața acestor acțiuni primejdioase pentru pacea lumii, popoarele de pretutindeni s-au ridicat la luptă organizată și unită împotriva atițătorilor la război. În februarie 1949 Biroul Internațional de legătură al intelectualilor pentru pace, Federația Democrată Internațională a Femeilor și o serie de personalități intelectuale și politice au lansat un apel pentru convocarea unui congres mondial al partizanilor păcii. În mai puțin de 60 de zile, la apel au aderat 18 asociații internaționale, 1.015 organizații naționale, 10.000 organizații provinciale, 2.895 personalități din toate țările. Așa a început acțiunea de unire a tuturor forțelor active ale popoarelor din toate țările în lupta pentru apărarea păcii, așa a început uriașa mișcare mondială a luptătorilor pentru pace, care sărbătorește acum zece ani de existență.

★

PARIS — PRAGA, 20—25 APRILIE 1949, PRIMUL CONGRES MONDIAL AL LUPTATORILOR PENTRU PACE. În istoria mișcării mondiale pentru pa-

Vasile INOAN

(Continuare în pag. 3-a)

Un aspect de la o demonstrație pentru pace în Italia

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

P. L. IZANCU — Sighet: Temerile dvs. sînt cu totul neîntemeiate. Lectura făcută de dvs. în unele cărți mai vechi, v-a pus în fața unor probleme combătute de mult de rubrica noastră. În consecință, toate fenomenele amintite sînt lucruri normale și dacă ajungeți să depășiți această preocupare, totul va intra în normal. Cu timpul, cînd vă veți aminti de temerile dvs., nu vă va veni să credeți că ați putut socoti tulburări, lucruri care sînt la vîrsta dvs. fiziologice.

XENORA NICOLAEVA — Iași: Scrisoarea dvs. ridică o problemă care frămîntă foarte mulți oameni. Este cu adevărat impresionant numărul mare de decese în familia soțului dvs., în urma cancerului. Temerea dvs. este se pare, nejustificată. Cu toate că despre această cumplită boală se cunoaște destul de puțin, cu toate progresele realizate în ultimii ani, cîteva fapte par a fi bine precizate. Acum, experiențele arată că această boală nu este molipsitoare și nici despre ereditate nu se poate vorbi. De altfel într-unul din următoarele numere ale revistei noastre veți putea citi un articol despre această problemă.

S. B. — București: Ceea ce s-a întîmplat, nu are rost să vă mai preocupe, deoarece nu va avea nici o însemnătate pentru viața pe care o veți duce mai tîrziu. Noi vă recomandăm o activitate fizică intensă, concentrarea atenției dvs. asupra unor lucruri folositoare. Va trebui desigur și voință, dar cu siguranță că veți depăși repede greutățile actuale. Nimic din ceea ce ne semnalați în scrisoarea dvs., nu împiedică căsătoria. Dimpotrivă, odată căsătorită multe din tulburările amintite vor dispare cu siguranță.

M. P. — Oradea: Credem că într-adevăr este vorba de o boală reală și nu numai de cauze psihice. Un diagnostic, fără îndoială, fără a fi în posesia unor analize și a unui examen obiectiv, nu este posibil. Socotim însă că nu poate fi vorba de „instalarea definitivă" a bolii, așa cum susțineți. Deoarece ați consultat numeroși medici și ați urmat mai multe tratamente (sîntem de acord — mai mult sau mai puțin potrivite) credem că ar fi necesar un studiu mai serios, eventual o internare la Institutul de Endocrinologie. Este mai mult ca sigur că tulburările rămîn de acest domeniu.

T.V. — Galați: Să nu vi se pară că problemele pe care le ridicați nu au fost analizate atent de noi. Dar trebuie să vă mărturisim că felul exagerat în care înfățișați problemele, ne face să răspundem mai dur. Trebuie să vă liniștiți și să vă scoateți din minte tot felul de gînduri privind „tulburările" pe care le aveți. Despre ceea ce ne scrieți, nu are nici o însemnătate practică. Singurul lucru de luat în seamă este această astenie nervoasă, pentru care vă recomandăm gimnastică, plimbări lungi în aer liber, precum și medicamente. Luați Viplex, patru tablete pe zi, Glutacid, 10 tablete zilnic, faceți 15 injecții de stricnină, una fiolă zilnic subcutanat și luați un tonic (Tonic C.I.F.), 3 linguri pe zi — înaintea fiecărei mese. Nu ar strica și un control neurologic la policlinica teritorială.

LILIANA — Oradea: Este absolut necesar ca la medicul specialist urolog de la policlinica teritorială să se facă o analiză a secreției pentru a se determina un eventual microbism. Trebuie să vă adresați și medicului chirurg, pentru a clarifica și ce este în legătură cu umflătura dureroasă de care pomeniți. În rest, vă rog să credeți că nu au însemnătate cele ce s-au petrecut cîndva. Veți putea — odată aceste controale făcute — duce o viață normală din toate punctele de vedere.

I.B.T. — Ploești: Din moment ce sînteți în tratamentul medicului specialist dermatolog, nu are temei îngrijorarea pe care ne-o mărturisiți. Mai mult decît probabil că calculul prim, privind durata tratamentului a fost greșit, așa că veți profita de indicațiile de acum ale medicului dvs.

M.F. — Făget: Boala dvs. cere un tratament destul de lung și de aceea trebuie să aveți răbdare. Rezultatul nu poate fi cunoscut, decît după cîteva săptămîni, sau chiar luni de tratament.

Dr. E. ALBU

O nouă familie de colectiviști

Ion Dincă repară o gură de ham. Face găuri cu sula și trece prin ele ața dată cu ceară. Un motan se hîrjonește cu ghemul de sfoară, dar nu-l bagă în seamă. Pare preocupat.

De la măsuța la care-și face lecțiile, băiatul lui, Gheorghiță, îi urmărește fiecare mișcare. „Toată ziua a meșterit la căruță, își zice privindu-i chipul încordat. A curățat-o, i-a uns osiile, i-a pus un fuștel nou la una din loitre. Acum s-a apucat de hamuri. Ce-o fi avînd de gînd? Să fie ca de obicei, sau..."

Ion Dincă a terminat gura de ham. A atîrnat-o în cui, și-a pus sculele la loc. Se scotocește acum prin buzunare. Nemulțumit că nu găsește ceea ce caută, scoate totul afară: un chibrit, un ciot de creion, cîteva cuie, un căpățel de sfoară...

„N-are țigări", își spune în sinea lui băiatul, aplecîndu-se și mai mult asupra caietului de gramatică. Deodată încremenește: răscolind pe una din polițe, taică-său a dat peste o hîrtie împăturită. O desface și rămîne cîteva clipe cu ea în mînă: „O va lăsa și de data aceasta?" se întreabă băiatul. El știe ce hîrtie e aceea: un formular de cerere pentru intrare în colectivă. El îl pusese doar acolo.

În așteptarea celor ce o să facă taică-său, fața copilului se împurpurează asemeni cravatei ce-o poartă la gît. S-a aplecat și mai mult asupra caietului, dar iată că taică-său îi spune:

— Măi băiete, ia fugi tu și-mi ia niște țigări.

I-a întins un leu și băiatul a plecat.

★

Gheorghiță e mîhnit. Mulți colegi de-ai lui se mîndresc că părinții lor s-au înscris în gospodăria colectivă înființată de curînd la ei în Cuculeții din Roșiorii de Vede. Numai Gheorghiță n-are cu ce se lăuda. Și doar cîte nu făcuse! Făcea rost de ziare și citea seara în casă, așa ca din întîmplare, articole despre realizările gospodăriilor colective: recolte mari, ferme cu zeci de vaci, sute de oi, venituri de sute și uneori milioane de lei.

Cuvintele instructoarei de pionieri și ale învățătorilor îi înflăcărașeră imaginația. Atît de mult dorise ca și în satul lor să existe o gospodărie colectivă! Cu acareturi întinse, cu autocamioane și cu sute de capete de vite. Și ar fi dorit, firește, cel mai mult, ca taică-său să se afle printre acei oameni — colectiviști — care se încumetă să schimbe viața satului.

Dar iată că gospodăria se înființase și taică-său nu se înscrisese. Mirat, crezînd că nu poate fi decît o greșeală la mijloc, s-a repezit la gospodărie și a venit acasă cu un formular de cerere.

— Ce-i asta mă? l-a întrebat Ion Dincă.

— Păi credeam... a îngăimat el.

— Ia vezi să nu-ți dau cîteva după ceafă! Tu n-ai lecții de făcut? Nu te băga unde nu-ți fierbe oala!..

La școală, în fiecare zi venea alt copil și anunța triumfător:

— Noi ne-am trecut în gospodărie!

— Și noi ne-am înscris!

Numai Gheorghiță Dincă n-avea ce spune. Seara, așa cum se statornicise obiceiul în sat la Cucuieți, grupuri de pionieri veneau în vizită la noii colectiviști să-i felicite și să le aducă flori. Gheorghiță se afla printre ei. Cît de mult ar fi dorit ca într-o seară pionierii să poposească și la poarta lor. A făcut rost de un alt formular și l-a făcut, așa, uitat prin casă, să dea taică-său peste el. „Cine știe, poate că..." Și-a amintit că în ultima vreme taică-său nu-i zicea nimic seara cînd citea din ziar despre munca altor gospodării. Dimpotrivă, i se părea că-l ascultă chiar cu interes. Cu interes s-a uitat și la pozele pe care tot el, Gheorghiță, le tăiase dintr-o revistă. Înfățișau grajduri lungi, magazii și șoproane încăpătoare, vaci frumoase și case noi de gospodari.

— Sîntana... Unde-i Sîntana asta măi băiete în ce parte sau nici atîta lucru n-ați învățat voi la școală?

— În regiunea Oradea, tată, a răspuns înflăcărat băiatul. Uite ce scrie aici: colectiviștii au cîștigat peste 2 milioane lei... Au sute de oi și de porci...

Dar Ion Dincă i-a potolit avîntul.

— La Oradea... Ei, prin părțile alea se poate, dar la noi...

Nu și-a continuat gîndul și „discuția" s-a oprit aici. Băiatul a simțit că taică-său nu prea are chef să vorbească cu el despre asemenea probleme.

La Ion Dincă veneau însă și consăteni care se înscriseseră în gospodărie și doreau să-l știe alături, sau din cei neînscriși, veniți să se sfătuiască împreună. Unii fuseseră și în satele vecine, la Scrioastea, la Belitori, unde existau gospodării mai vechi și povesteau cum oamenii de acolo au scos la hectar cu 500 kg grîu și 400 kg porumb mai mult decît ceilalți din comună, cum au luat la ziua-muncă, în afară de produse, cîte 6 lei.

— Da măi, dar noi cum să facem gospodărie? spunea Dincă. Nici grajduri n-avem, nici șoproane. Eu mă gîndesc și la asta. Unde să ținem vitele, ce facem cu uneltele? Le lăsăm să se prăpădească, să le bată vîntul și ploaia?

— Le facem noi pe toate, măi vere, numai să fie unire, căuta să-l convingă Ion Lepădatu — acum vicepreședinte în gospodăria colectivă.

— Măi, parc-ai fi ăla decolo — îl arăta Dincă pe fecioru-său — nu om în toată firea. Ce, astea se fac cît ai bate din palme?

...Și s-au făcut parcă într-adevăr, cît ai bate din palme, cele dintîi acareturi ale gospodăriei colective înființată în Cucuieți. Colectiviștii au pus mînă de la mînă, au completat materialul de construcție și într-o săptămînă grajdul și magazia pentru unelte erau gata. S-a dus și Ion Dincă să le vadă, le-a cercetat trăinicia, i-a lăudat pe oameni și a plecat îngîndurat către casă. A doua zi i-a vizitat din nou, a treia zi la fel. Ce făcea acolo, pentru ce se ducea? Oricît încercase Gheorghiță să afle de la taică-său, nu reușise.

★

„Dar ce va face cu ultimul formular?" Cu acest gînd Gheorghiță a intrat în casă. L-a găsit pe taică-său la masă, cu o foaie de hîrtie dinainte. S-a apropiat să-i dea țigările și chipul lui se înfloră ca un bujor. Rubricile erau completate cu cerneală proaspătă. L-a luat de gît și l-a sărutat:

— Tăicuțul meu drag!...

— Hm!... Ce-i mă? — a mormăit încurcat Ion Dincă. Tu nu mai ai lecții de făcut?

— Ba da, tată, dar... mi-ai luat tocul...

— Na, uite, ți-l dau înapoi. Vezi, bagă de seamă să înveți bine, că altfel... — se sili Ion Dincă să pară cît mai sever.

Și îi întinse tocul, nu înainte însă de a-și pune semnătura în josul coalei de hîrtie.

Peste un ceas băiatul plecă valvîrtej din casă să-i anunțe pe ceilalți pionieri că mîine vor avea de dus flori și felicitări unei noi familii de colectiviști....

Adriana CRISTESCU

Bucuroși de oaspeți

(Urmare din pag. 1-a)

zia trustului e îngrijită și curată ca un magazin central „Alimentara" și că butoiul de metal de 200 litri e o poveste de demult care nu mai are cîtuși de puțin de-a face cu depozitul unde se păstrează peste 15 vagoane de vinuri de soi din care zilnic butelii prezentate frumos și ingenios (sînt sticle și de 300 ml.) iau drumul restaurantelor.

Întrebîndu-l pe directorul trustului despre temeiurile succeselor (trebuie menționat în mod special că trustul a dat anul trecut peste 2 milioane lei beneficiu) ne-a răspuns:

— Dacă lucrurile merg mulțumitor la noi, asta se datorește sprijinului primit și muncii lucrătorilor din cadrul trustului. Ei au învățat meseria, o învață mereu, o fac cu tragere de inimă...

Afirmația se poate lesne verifica la unitățile trustului și mai ales la hotelul de curînd construit la Poiana Stalin, hotel care nu-i numai amenajat ireproșabil dar și condus cu pricepere. Se poate verifica privind rezultatele numeroaselor inițiative luate pentru o cît mai bună servire a consumatorilor ori pasagerilor. Fie că e vorba de „Crama" din Orașul Stalin, amenajată în stil rustic, cu podoabe de ceramică și cusături naționale, cu ospătari și ospătărițe înveșmîntați în mîndru port popular, fie că e vorba de serviciul din hoteluri, peste tot se remarcă o atitudine civilizată și o amabilă ospitalitate. (În privința hotelurilor merită pomenit un fapt mărunt, la prima vedere: la hotel, la „Postăvarul", în fiecare cameră găsești un suport pentru sprijinit piciorul și în dulăpiorul suportului cele necesare pentru șters încălțămintea).

— Prin curățenia localului, prin ținuta ospătarilor, prin calitatea serviciului se educă și clientul. Se învață să păstreze...

Aceasta este opinia tovarășului Șerban, directorul trustului. Și ea se reflectă în mic și-n mare în toate unitățile.

În momentul de față calitatea activității trustului „Carpați"-Orașul Stalin prinde a fi verificată la hotelul din Poiana Stalin care a început să primească cei dintîi oaspeți. În curînd ea va fi verificată în cadrul unei noi unități, anexă a restaurantului „Carpați", și anume în cadrul butetului „Automat". În noua unitate, care va fi peste puțină vreme dată în folosință, un număr de 6000 de consumatori vor putea fi zilnic serviți de... automate. Mașini automate, (importate din R.D. Germană) prin simpla introducere a unor monede vor servi cetățenilor bere, feluri de mîncăruri și prăjituri. Personalul bufetului nu va face nimic altceva decît curățenie în local.

Acestea sînt cîteva din perspectivele imediate ale activității trustului „Carpați" din regiunea Stalin, întreprindere în care sute de oameni muncesc zilnic pentru a păstra bunul renume al restaurantelor și hotelurilor, și în acest fel al ospitalității poporului nostru.

Virgil DĂNCIULESCU

Șantier pe Dunăre

(Urmare din pag. 1-a)

— Și ce lucrezi? Unde?

— E strungar! E unul din cei mai buni strungari ai noștri, i-o ia înainte tovarășul care sta și scria ce-i spunea Teodorescu — fiindcă în mod sigur Constantin Teodorescu n-ar fi spus așa ceva despre el însuși, în ruptul capului.

★

Îmi imaginez drumul pe care l-a străbătut Constantin Teodorescu. Și mi se pare foarte firesc că a ajuns unde a ajuns acum: membru de partid, om în toată firea, meseriaș bun, **„unul dintre cei mai buni strungari"**.

Imaginea oferită de exemplul lui o pun pe un plan general. Ceea ce este propriu lui este propriu multor strungari, multor muncitori ai șantierului naval din Oltenița. Fiindcă, într-un fel sau altul, pentru toți, șantierul acesta întinerit și dezvoltat în acești ani ca atîtea alte unități industriale create de partid — a însemnat ceea ce a însemnat pentru strungarul Constantin Teodorescu: posibilitatea de a-și găsi un rost în viață și de a împlini, la rîndul lor, acea condiție, acea cerință necesară, general-umană, de a crea.

Întrebîndu-l de cîțiva muncitori despre care ar trebui scris, directorul șantierului naval tovarășul Ion Cristea, mi-a enumerat: Dumitru Bădilă, Simion Guțu, Gheorghe Vîlcu, Slav Cantonieru, Gheorghe Bodîrlău, Ferchedău, Brezaie. Toate, nume cunoscute... Deosebirea e că înainte ele ofereau asociații de idei, semnificații cu totul altele decît cele de acum. Înainte spuneai Bodîrlău, sau Ferchedău sau Brezaie și imaginea pe care o aveai era nu a unor muncitori calificați, superiori, în stare să creeze nave de mare tonaj, durabile la presiunea formidabilă a apei în timpul furtunilor pe mare, nu a unor constructori încercați cum sînt acum, ci a unor oameni mărunți, cu mintea înegurată de grijile zilei de mîine.

★

Împreună cu inginerul Constantin Pascale trecem de la un capăt la altul al șantierului. Cu modestie, fără cuvinte mari, simplu și sobru, inginerul îmi arată în amănunțime totul.

Totul înseamnă halele mari, spațioase, unde au fost folosite în cantități apreciabile vopselele de culori deschise, odihnitoare, și unde oamenii croiesc și modelează tabla groasă cu ajutorul unor utilaje mecanizate și semiautomate, — multe din ele construite aici, de ei (presa hidraulică de 1.000 de tone, macaralele mobile pentru transportul pieselor mari etc.). Totul înseamnă nave în construcție: motonava de 2.000 de tone (a doua, prima a fost dată cu mult înainte de termen) cu liniile definitivate, o altă motonavă, a treia, abia croită, aflată încă în bucăți metalice, remorcherele mari de cîte 1.000 și 1.500 H.P., vasele de pasageri pentru traficul fluvial și maritim, vasele sanitare, mai mult decît niște policlinici plutitoare, fiind înzestrate cu săli de operații ca în cele mai noi și mai moderne spitale. Totul înseamnă sala de mese și de festivități unde tronează un televizor (șantierul mai are unul și la clubul din oraș), cuată, mare, cu un perete numai ferestre. Totul înseamnă în primul rînd oameni. Oameni ca Ion Cristea, ca inginerul Pascale, Constantin Teodorescu, Bodîrlău, Guțu, Gheorghe Vîlcu, Slav Cantonieru, Gheorghe Bodîrlău, Ferchedău, Brezaie. Toate, nume cunoscute... Deosebirea e că înainte ele ofereau asociații de idei, semnificații cu totul altele decît cele de acum. Înainte spuneai Bodîrlău, sau Ferchedău sau Brezaie și imaginea pe care o aveai era nu a unor muncitori calificați, superiori, în stare să creeze nave de mare tonaj, durabile la presiunea formidabilă a apei în timpul furtunilor pe mare, nu a unor constructori încercați cum sînt acum, ci a unor oameni mă-

O VIZITĂ ÎN TUNISIA

Apropiindu-ne cu avionul de capitala Tunisiei, împrejurimile acestui oraș de origine milenară oferă un spectacol cu adevărat feeric, prin golfurile și insulele numeroase care stau acolo de strajă, prin bogăția de vegetație, prin ruinele Cartaginei celebre, cu care Roma nu s-a împăcat decît distrugînd-o pînă în temelii. Ajunși în orașul propriu zis, primul lucru care te impresionează este vioiciunea oamenilor pe de o parte, dar pe de altă parte și pilcurile frecvente de șomeri, care așteaptă din zori și pînă seara șansa de a găsi de lucru, măcar pentru o oră-două spre a-și astîmpăra foamea.

Vedere din Tunis: *Strada Sedi Ben Arous*

Întinderea țării este pe jumătate cît a Republicii Populare Romîne și populația se ridică la 4 milioane locuitori, foarte inegal distribuită, pentru că în partea de sud a țării densitatea este de numai 5 locuitori pe km.², pe cînd vreme în zona de nord-est a țării densitatea este de 167 locuitori pe km.². Aproape jumătate din populația țării locuiește în oraș și străbătînd țara într-adevăr satele sînt foarte rare, pe cînd vreme aglomerația urbană, în cea mai mare parte cu străzi înguste și locuințe de lut ca Sfax, Suza, Bizerta, Cairudu și altele, oferă o existență destul de precară și în condiții încă prea puțin igienice acestui popor, care abia recent și-a recîștigat independența.

Arabi, berberi, negri, mauri, francezi, italieni, maltezi și evrei, dau un aspect pitoresc și, prin amestecul lor, un farmec deosebit vieții de toate zilele și manifestărilor artistice și culturale.

Cea mai mare parte din populația țării se ocupă cu agricultura, din care însă numai o treime sînt proprietari.

Situația economică a Tunisiei este grea.

În ultimii 25 de ani, pe cînd populația a crescut cu 75 la sută, producția s-a ridicat numai cu 33 la sută, deci nivelul de trai a scăzut. Aproape 9/10 din populație aparține proletariatului industrial și agricol și jumătate din populația activă suferă de șomaj cronic.

Balanța comercială este aproape întotdeauna deficitară și bogățiile țării, atît în sectorul agricol, cît și minier, mai așteaptă încă să fie dezvoltate. Agricultura cerealieră folosește încă mijloace rudimentare de producție în cea mai mare parte și productivitatea este redusă, cu toate că țara este bogată în zăcăminte de fosfați. Numeroase grădini și păduri de măslini, care dispun de un număr de peste 26 milioane pomi, așteaptă să fie exploatate și ele cu mijloace tehnice moderne. Zăcămintele de fier, plumb și zinc, precum și apele bogate în pește, sînt factori care pot contribui desigur la îmbunătățirea situației populației, în cazul cînd tehnica modernă le va pune în valoare în slujba acestui popor.

Pe cuprinsul țării întregi se văd semne de intensificare a producției, semne de dotare a țării cu școli mai multe, șosele, căi ferate, amenajări portuare și începuturi de canalizări.

Asistînd la o aniversare a independenței Tunisiei, am avut ocazia cea mai nimerită de a vedea cu cît entuziasm și cu cîtă mîndrie se îndreaptă în spre viitor masele largi ale poporului tunisian și mai ales tinerii tunisieni.

Parada studenților, retragerea cu torțe, dansuri populare, festivale sportive și manifestări masive ale întregii populații, care jubila în această parte a continentului african de bucuria acelei aniversări, demonstrau nu numai vigoarea acestui popor, dar și încrederea deplină în viitorul său.

Nu mică ne-a fost satisfacția cînd mașina ornată cu drapelul R.P.R. în timp ce își croia cu greu drum prin masele de manifestanți, era întîmpinată de nenumărate strigăte din popor: „Vive la Roumanie nouvelle!" (Trăiască Romînia nouă!). Mulți au fost tunisienii care au ținut să ne stringă mîinile și să stea de vorbă despre realizările din țara noastră. Mulți și-au exprimat dorința de a ne cunoaște țara. Mulți dintre ei ne-au vorbit și de sentimentul lor de solidaritate cu toate popoarele Africii, ca și despre încrederea cu care privesc spre eliberarea completă a acestui continent, spre o viață liberă, mai bună și mai frumoasă.

T. CRISTUREANU

UN SAT CU NUME ANACRONIC

VAIDEENI

Echipa de fluieraș a elevilor clasei a IV-a

(Urmare din pag. 1-a)

re. Numără cîteva săli mai mici pentru cercurile de studii, pentru sport și bibliotecă și dispune de o sală mare pentru spectacole — cu parter și balcon — în care pot lua loc peste 500 de persoane. Aici, la cămin, de cum dă ziua în amurg, se mută parcă întreaga activitate a comunei. Unii citesc sau ascultă conferințe, alții dansează, sau joacă șah. De mult interes se bucură cercurile științifice, în care se discută atît despre agrozootehnica, cît și despre noile descoperiri în domeniul cuceririi spațiului cosmic.

La bibliotecă căminului se găsesc peste 5000 de volume. Bibliotecara, absolventă de liceu, împrumută sătenilor sute de cărți în fiecare lună. Am luat la întîmplare cîteva fișe de lector. Iată-le:

Baciu Gheorghe, ciobar, 50 de ani. Citește mai mult din literatura universală. A împrumutat de curînd „Don Quijotte". Preferințe: scriitorii clasici romîni, iar dintre scriitorii contemporani, M. Sadoveanu (din opera căruia a citit „Baltagul" „Neamul Șoimăreștilor", „Nicoară Potcoavă", „Mitrea Cocor" etc.), și Marin Preda pentru „Moromeții".

O altă fișă: Gheorghe Crăciunescu, 32 de ani, tot ciobar. Are o slăbiciune pentru poezie, în special pentru Eminescu și Tudor Arghezi.

Ansamblurile de fluieraș

În cadrul Căminului Cultural activează echipa de fluieraș, care aproape în fiecare an s-a clasat pe locurile 2—3 la concursurile artistice de amatori, în faza pe țară. De asemenea și echipa de fluieraș din cadrul școlii elementare a dus vestea în întreaga țară despre flii ciobanilor din Vaideeni.

Acest ansamblu de fluieraș e format din elevii clasei a IV-a — care n-au mai mult de 11 ani. E o echipă de 18 fluieraș, cărora li s-a adăugat un cor de 14 fete. Instruirea acestui ansamblu a fost începută încă de acum patru ani — cînd copiii abia păseau în prima clasă a școlii — de către învățătorul Vartolomei Todeci. Sub conducerea lui, micuții fluieraș au cîștigat în 1957 premiul întîi la festivalul școlarilor și pionierilor, organizat la București.

Despre aceste două ansambluri mi-a vorbit directorul școlii, Ion Stănușescu, care e și dirijorul ansamblului de fluieraș maturi. E un om robust, cu ochii mari și părul cărunt. Are 50 de ani. E și el tot fiu de oier, născut și crescut la Vaideeni.

— „În 1950 — a început Ion Stănușescu — cînd am auzit de concursul artiștilor amatori de la sate, am strîns mai mulți ciobani care cîntau bine din fluier, în dorința de a face o echipă cu care să ne prezentăm și noi la concurs. La început a fost greu. Mai întîi am format o echipă de 8 oameni, pe care în cele din urmă i-am obișnuit să cînte împreună, nu numai de „unul singur" — cum obișnuiau. Apoi, încet, încet, oamenii au început să prindă gust pentru treaba asta și, iată: ansamblul nostru numără azi 50 de persoane, dintre care 15 sînt femei, care îi acompaniază cu vocea lor pe cei 35 de fluieraș, printre care se numără și oameni mai bătrîni ca Dumitru Zăvoi, în vîrstă de 72 de ani, cel mai bătrîn fluieraș și cel mai aprig susținător al echipei".

Cînd, puțin mai tîrziu, l-am cunoscut pe Zăvoi, veteranul fluierașilor din Vaideeni, am avut prilejul să-i aflu „secretul".

— „Eu, tovarășe cînt de la vîrsta de 6 ani. Am, vezi bine matale, 66 de ani de experiență. Nu-i un moft, ce zici? Și în ăst timp, am cîntat nu glumă. Acum, a continuat veteranul fluierașilor din Vaideeni, ne pregătim pentru faza raională a concursului din acest an".

O altă inițiativă culturală pe care am aflat-o la Vaideeni și care merită să fie subliniată, este aceea luată de cadrele didactice ale școlii locale, potrivit căreia fiecare clasă pregătește lunar un festival artistic (recitări, cor, dansuri, scenete și uneori chiar mici piese de teatru) pe care-l prezintă apoi la Căminul Cultural în fața localnicilor, întotdeauna dornici de asemenea manifestări.

Iată, așa dar, cîteva aspecte din viața de azi a comunei Vaideeni, care în anii noștri nu-și mai justifică deloc numele anacronic.

N. LEMNARU

Ansamblul coral și de fluieraș din Vaideeni

POȘTA Redacției

EUGEN OCHIALBI-București: Vă mulțumim pentru bunele intenții ce le-ați avut de a ne trimite o anecdotă privitoare la unele întîmplări din viața celebrului compozitor al operei „Faust". Asemenea „intimități" se citesc cu plăcere, atunci cînd ele arată lucruri interesante. Anecdota dvs. n-are însă calitatea de a amuza decît dintr-un singur punct de vedere: acela al scrierii numelor proprii. Bunăoară, compozitorul — printr-o ingenioasă inovație — este prezentat sub numele de Charles Gound.

Credem însă că dvs. ați intenționat ceva, dar a ieșit altceva. Nu cumva și-o fi strecurat coada în scrisoare neastîmpăratul Meifistofel?

Ing. DAN CAPRUCIU-Timișoara: Cînd am văzut că vă angajați în lupta cu un boxeur, dvs. epigramist, ne-am gîndit că lupta este inegală și socoteam că ar fi mai bine să abandonați de la început această idee. Cum însă epigrama este adresată unui boxeur învins, obosit, am acceptat să o publicăm; fiindcă nu-i nici un pericol:

Au rămas c-o amintire
Tu și cu al tău confrate;
El cu meciul cîștigat,
Tu, cu buzele... umflate!

MIRCEA STOICA Constanța: În București există două școli medii de muzică de 7 ani (școala nr. 1 pe Calea Griviței nr. 358 și școala nr. 2 pe Bulevardul 30 Decembrie nr. 91) precum și două școli de muzică de 12 ani (școala nr. 1 pe str. Principatele Unite nr. 63 și școala nr. 2 pe Intrarea Filioara nr. 3). Pentru lămuriri, adresați-vă conducerii acestor școli.

V. O. - București: Scrisoarea dvs. exprimă sentimente care stăpînesc milioane și milioane de oameni cinstiți din întreaga lume, care urăsc fascismul și războiul de jaf și asuprire. Citind despre procesul criminalului fascist Erich Koch, judecat nu de mult la Varșovia, scriați: „Nu pot să vă exprim cît de mult m-au cutremurat fărădelegile acestui monstruos criminal și mă întreb cum de a putut această fiară cu chip de om să verse sîngele atîtor oameni nevinovați. Am! Dacă aș ști cîtă ură s-a trezit în sufletul meu cînd am citit cifrele enorme care înfățișează numărul victimilor curmate în fioare Erich Koch ai fi meritat mai mult decît moartea. Doresc ca omenirea să nu mai dea asemenea bestii. Datoria noastră este de a lupta să nu mai apară un nou Erich Koch, să nu-și mai arate din nou colții, fascismul".

Cuvintele dvs., stimate cititor al cărui nume nu-l cunoaștem, exprimă năzuințele firești ale tuturor oamenilor iubitori de pace și înțelegere între popoare. De aceea, le salutăm cu multă plăcere.

G. DORIN-Suceava: Desenele trimise sînt, probabil, lucrări de debut. Considerîndu-le cu atare, nu sîntem de părere să vă criticăm cu asprime pentru slaba calitate a execuției, precum și pentru explicațiile lipsite de umor. Vă recomandăm însă mult studiu, mult exercițiu. Parcă spuneați că aveați de făcut unele observații critice. Ce s-a întîmplat? Ați uitat să le mai faceți sau v-ați răzgîndit? Am fi dornici să le aflăm.

D. VĂDUVA-Tîrgoviște: Nu greșiți dacă ziceți portofel. Portofoliul e altceva. Prin această numire se înțelege mapa de ținut hîrtii de valoare. Nu-i vorbă că și bancnotele sînt de valoare, deși sînt ținute în portofel.

Despre mobila din preafabricate am mai scris.

AURELIA GABUDEANU-Luduș: Adresa indicată pentru trimiterea dezlegărilor la concursul nostru popular vi se pare vagă, deoarece nu se menționează strada pe care se află redacția și numărul. Chiar numai cu specificarea „Redacția revista „Magazin", scrisorile ajung cu bine la destinație. Am avea însă și noi de făcut o observație. Căutînd să vă răspundem prin poștă, am descoperit adresa „exactă": Strada A. Vlaicu nr. 16, raionul Luduș, regiunea Cluj". Dar ce localitate? Vedeți, asta-i o situație mai grea decît cea semnalată de dvs. Pentru a avea adresa noastră completă, la cele știute mai adăugați „Piața Scînteii, nr. 1".

GH. HAMZAU-Berzunți (Tg. Ocna): Dacă revista ajunge în comuna abia a patra zi după apariție, aceasta înseamnă că există o defecțiune în difuzare. Comunicați oficiului raional P.T.T.R. această situație, pentru a putea citi revista mai repede.

ION EFTIMESCU-Pitești; Aricolul „Factorii care intervin în modificarea longevității" nu arată care sînt propriu zis aceia și nu aduce nimic nou în tratarea acestei probleme.

Concluziile sumare și neconsistente ce le trageți nu pot mulțumi pe cititor, mai cu seamă că despre problema longevității și-au spus pînă acum cuvîntul mulți specialiști romîni și străini.

GH. MOZES-Cluj: Unii spun că pe un epigramist nu poți să-l cunoști cînd glumește și cînd este serios. Poate că așa este și cu dvs. cînd spuneți că „Magazinul" a format o școala epigramistică. Nici cînd nu ne-am formulat obiective atît de pompoase, ci am urmărit să sprijinim pe unii colaboratori și în această direcție, ceea ce s-a întîmplat și cu dvs., după cum ne scriați dvs. Ne pare bine că ajutorul v-a fost de folos și ne-am bucura și mai mult dacă ați realiza lucruri și mai însemnate pe tărîm literar. Temele viitoarelor producții luați-le din domeniul care vă este cunoscut.

Și-acum, vă publicăm o nouă epigramă, adresată unui vorbă lungă:

Logosul tău au e deloc
bombastic
Și nici măcar nu-i bine
ticluit.
Te mulțumești, cu glasul
tău molatic
Ca să redai, exact —
ce-ai spicuit.

AMINTIRI DESPRE LENIN

Muncitori și țărani în vizită la Vladimir Ilici

COPILĂRIA ȘI ADOLESCENȚA LUI LENIN

de N. C. KRUPSKAIA

...Vladimir Ilici a intrat în liceu la 9 ani și jumătate, a învățat tot timpul foarte bine și l-a terminat primind medalia de aur. Lucrul acesta nu-i venea atît de ușor, cum cred unii. Ilici era foarte vioi. Îi plăcea să umble mult și să se plimbe departe; iubea Volga, Sviaga, îi plăcea să se scalde, să înoate, îi plăcea să patineze. Ilici mi-a povestit odată: „Îmi plăcea foarte mult să patinez, dar cînd am văzut că mă împiedică să studiez, m-am lăsat de patinaj". Îi plăcea mult să citească; cărțile îl fermecau, îl pasionau, îi vorbeau despre viață, despre oameni, îi lărgeau orizontul, în timp ce învățătura la liceu era plictisitoare, moartă și îl silea să se chinuiască pentru a învăța tot felul de lucruri nefolositoare. Dar el își fixă următorul program: învăța mai întîi lecțiile și apoi citea. Era foarte riguros cu el însuși, economisea timpul; cînd citea, se concentra foarte mult și de aceea citea foarte repede. Extrăgea anumite idei din cărți, căutînd să piardă cît mai puțin timp pentru aceasta. Cine a văzut scrisul lui Ilici, știe cum prescurta cuvintele, într-un anumit fel inventat de el. Datorită acestui fapt, putea să noteze foarte repede ceea ce îi trebuia.

El își formă și-și oțeli o voință puternică. Ceea ce spunea, făcea. Puteai să te bazezi pe cuvîntul lui. Odată, pe cînd era încă mic, a încercat să fumeze. Mama lui, Maria Alexandrovna, l-a văzut fumînd și s-a mîhnit foarte tare. Ea l-a rugat: „Volodiușca, lasă-le de fumat!". Ilici i-a promis și de atunci nu s-a mai atins de țigară.

Deși Ilia Nicolaevici urmărea necontenit ca Vladimir Ilici să învețe bine și în mod temeinic, el se străduia în același timp să-l educe, după cum cerea Dobroliubov, adică să-l facă să ia o atitudine conștientă și critică față de lucrurile pe care le învăța la școală și față de felul de predare al profesorilor săi. Învățătoarea Cașcodamova, care își amintea cu deosebită dragoste despre Ilia Nicolaevici — sub conducerea căruia lucrase — povestea cum îi plăcea lui Ilia Nicolaevici să-l tachineze pe Volodia și cum ocăra în glumă liceul și felul de predare a materiilor, ironizîndu-i foarte mult pe profesori. Dar Volodea para întotdeauna loviturile și, la rîndul său, începea să vorbească despre cursurile școlii primare, reușind uneori să-și tachineze tatăl...

...Cînd avea 14—15 ani, Ilici îl citea mult și cu pasiune pe Turgheniev. Îmi povestea că pe atunci îi plăcea mult nuvela sa „Andrei Colosov", în care se punea problema sinceității în dragoste. Pe atunci, această nuvelă îmi plăcea și mie foarte mult. Bineînțeles că problema nu poate fi rezolvată atît de simplu ca în povestirea lui Turgheniev căci, în viață, nu e vorba numai de sinceritate, ci mai e necesară și grija față de om, atenția față de el. Nouă, adolescenților, care vedeam în mediul mic-burghez înconjurător, minciuna căsătoriilor făcute din conveniență, atît de mult răspîndite pe atunci, ne plăcea îndeosebi „Andrei Colosov".

Nu mai puțin ne plăcea „Ce este de făcut" a lui Cernișevschi. Ilici a citit pentru prima oară cartea, cînd era încă în liceu. Îmi aduc aminte că atunci cînd am început să discutăm în Siberia asupra acestei cărți, m-am mirat mult văzînd cît de amănunțit cunoștea Ilici romanul lui Cernișevschi. Acest roman a trezit interesul și dragostea lui Lenin față de opera lui Cernișevschi...

Îmi amintesc cu emoție de zilele îndepărtate de după evenimentele din iulie 1917 cînd soțul meu Eino Rahia și cu mine l-am ajutat pe Lenin să se ascundă. După ce dăduse ordin să se tragă în demonstrația pașnică a muncitorilor din Piter în iulie 1917, guvernul provizoriu trecuse la ofensiva fățișă împotriva revoluției. Începuseră percheziții și arestări. Ziarele muncitorești fuseseră închise, regimentele revoluționare dizolvate. Împotriva partidului bolșevicilor și a conducătorilor săi se dezlănțuise o prigoană sălbatecă. La 7 iulie, guvernul provizoriu a emis decretul de arestare a lui Lenin.

Pe la mijlocul lunii august a început să vină la noi, în strada Pevcesk, bolșevicul Șotman. Ore întregi vorbea în șoaptă cu soțul meu nu știu despre ce, plecau undeva împreună, se întorceau...

Obișnuită cu conspirația, nu-i întrebam nimic. Curînd însă, mi-au vorbit chiar ei.

— Vrem să-l ascundem la părinții tăi pe Lenin. Alt loc mai potrivit nici nu s-ar putea găsi. Căsuța bătrînilor este departe de sate. Drumul e neumblat. E și un loc frumos cu lacuri și cu păduri. Ilici se va putea odihni. Tatăl tău vorbește prost rusește... Înseamnă că nu va fi lecări...

Părinții mei locuiau în satul Ialkala (astăzi Ilicevo) la 12 km. depărtare de Teriok (astăzi Zelenogorsk). Am plecat la ei și i-am rugat să găzduiască pe un cunoscut de-al nostru, Konstantin Petrovici Ivanov. Precum se știe, bolșevicul N. A. Emilianov, muncitor la uzina din Sestroreț, obținuse pentru Lenin o legitimație pe numele Ivanov.

Știind că în orice împrejurare Vladimir Ilici lucrează mult, i-am spus tatălui meu că acest cunoscut al nostru e scriitor, că îi trebuie o cameră separată iar copiii — părinții mei aveau 6 copii — nu trebuie să-l tulbure cu nimic. Tatăl meu a consimțit să-i pună la dispoziție o mică anexă a casei noastre. Ne-am înțeles să fim așteptați sîmbăta următoare.

Nu știam de unde și în ce fel va veni Ilici la părinții mei. Mi s-a spus doar să fac de gardă la locuința lui Kalske, muncitor de la uzina „Aivaz", care locuia la Udelnaia, strada Iaroslavl. Kalske lucra în schimbul de noapte. Soția lui, bolnavă de tuberculoză, zăcea în pat. Am venit la ei, chipurile, să am grijă de bolnavă. Am fost avertizată că trebuie să mă uit pe fereastră și să deschid imediat ușa pentru ca să nu fie nevoie să se bată în ușă sau să se aștepte afară. Trei ferestre ale locuinței dădeau spre strada Iaroslavl.

Felinarul abia lumina strada. În curte era penumbră iar în odaie întuneric beznă. Cel ce privea din stradă nu vedea ce se întîmplă în casă iar din cameră putea fi văzută strada semiluminată și curtea.

Trei nopți la rînd am stat la fereastră și am privit afară. N-a venit nimeni. Credeam că totul s-a „năruit" și eram foarte îngrijorată. Au venit abia în a patra noapte. Am deschis ușa încetișor și împreună cu soțul meu a intrat un bărbat în care l-am recunoscut îndată pe Vladimir Ilici. Era fără mustăți și fără barbă, obosit, însă ca întotdeauna vesel și vioi.

I-am propus lui Ilici să se culce în pat dar a refuzat categoric. „Nu, nu! De ce atîta bătaie de cap. Și așa deranjez gazdele. Nu cumva aveți ziare vechi?". Împreună cu soțul meu s-a culcat pe dușumea, așternîndu-și ziare. Au vorbit ceva pe șoptite. Un cunoscut al nostru, mecanicul de locomotivă Ialava, care îndeplinise și în trecut însărcinări ale partidului, trebuia să-l transporte pe Lenin în Finlanda.

Un portret al lui Lenin

În gara finlandeză m-am urcat și eu în același tren. Cînd ne-am oprit în stația Udelnaia, l-am văzut pe Ilici suindu-se în cabina locomotivei, unde se afla Ialava iar Șotman și Rahia s-au urcat în vagoane.

Călătoream în vagoane diferite: în primul Rahia, în următorul Șotman, iar undeva la mijlocul trenului, eu. Drumul scurt dar plin de primejdii l-am trecut cu bine. În sfîrșit am ajuns la Terioki. Am coborît din tren să-l caut pe fratele meu care trebuia să ne aștepte călare. Nu vedeam nici un cal. Nu-i vedeam nici pe Ilici, pe Rahin, nici pe Șotman. Am alergat încolo și încoace și în sfîrșit l-am descoperit pe fratele meu care abia ținea calul, speriat de sunetul sirenei. M-am apropiat de el. I-am spus fratelui să mîne calul. De odată văd că se apropie Șotman. Pleacă — zice el — ei au luat-o înainte, pe drum și se grăbi să nu piardă trenul care mai stătea în stație, pentru a pleca mai departe la Helsingfors.

Priveam cu atenție prin întuneric să nu trecem de Ilici și Rahia. Ei mergeau repede și i-am ajuns abia la trei verste depărtare de stație.

Era tare întuneric, burnița, totul era învăluit într-o ceață deasă, rece și umedă.

La Ialkala am ajuns la orele 12 noaptea. Am fost primiți cu bucurie. Ilici a dat binețe, stringînd tuturor mîinile. Camera sa fusese pregătită. Era o încăpere mică, n-avea decît o fereastră și în ea încăpea numai un pat și o masă, dar Ilici era mulțumit. Aici era cu mult mai comod decît în colibă. A doua zi de dimineață Lenin s-a dus la baie. Apoi a luat dejunul, a băut cafea și s-a bărbierit. După dejun, împreună cu Eino i-am arătat lui Ilici lacurile — Kafi-Iarvi și Pirke-Iarvi.

— Aici Vladimir Ilici, i-am spus noi, puteți să veniți să vă scăldați și să pescuiți.

Apoi am mers la cîmp, unde tata ara. Ilici s-a oferit să-l ajute pe tata. A mers după plug o brazdă întreagă, în amîndouă direcțiile. Țin minte că rîdea pentru că la tata plugul mergea drept ca un fir întins iar la el strîmb.

Vladimir Ilici a locuit la noi aproape 10 zile. Ialava aducea regulat mîncare de ziare noi.

Frații mei Evert, de 8 ani, și Verner de 6 ani, îl îndrăgiseră mult pe Ilici și nu conteneau s-o întrebe pe mama cînd o să aibă mai multă vreme Constantin Petrovici. Ilici îi asculta, răspunzîndu-le prin ușa întredeschisă:

— Îndată, îndată, aveți răbdare, o să mergem în pădure.

Împreună cu Evert și Verner, Ilici mergea în pădure. Adunau ciuperci sau coacăze și se scăldau în Kafi-Iarvi.

Ilici înota foarte bine, iar copiii se mirau de ce nu-și scotea șapca nici în apă.

— Pot să răcesc la cap, le răspundea el zîmbind.

Nu-și scotea șapca pentru că purta perucă...

Se plimbau cu barca, pescuiau.

Lui Ilici îi plăceau foarte mult piroștile din Karelia, pe care mama le făcea de obicei sîmbăta. Uneori, la mijlocul săptămînii, Ilici întreba șăgalnic:

— Oare azi nu-i sîmbătă, Ana Mihailovna?

Mama înțelegea aluzia și cocea piroști.

Vladimir Ilici avea însă foarte puțin timp pentru odihnă; lucra mult, scria.

La Petrograd, pe strada Bolșaia Posadskaia, într-o casă cu etaj, am întîlnit-o în locuința lui Hilkunen pe Nadejda Kostantinovna, căreia i-am predat însemnările lui Vladimir Ilici. Însemnările erau scurte, doar cîteva cuvinte, cifre, semne pe care eu nu le înțelegeam. Nadejda Kostantinovna mi-a predat și ea însemnări pentru Vladimir Ilici.

Într-un rînd, aflîndu-ne la Ialkala împreună cu Eino, l-am întrebat pe Ilici cum îi place aici, dacă nu se plictisește.

— Bine, mi-a spus dînsul. N-am văzut încă nicăieri un loc atît de liniștit. N-am trăit încă niciodată așa de liniștit.

Vladimir Ilici s-a împrietenit mult cu părinții mei, îi întreba despre viața țăranilor finlandezi, se străduia să învețe cuvinte finlandeze mai des folosite. Îi părea rău că nu știe limba finlandeză.

Cînd am venit la părinți pentru a treia oară de la șederea lui Ilici la ei, am găsit acolo doi finlandezi, artiști amatori de la Casa populară din Helsingfors. Pe unul îl chema Kalio, numele celuilalt nu-l mai țin minte. Veniseră să-l ia cu ei. Întrînd în cameră la Ilici ca să-i predau corespondența, nu l-am recunoscut. Era travestit în pastor finlandez. Ilici mi-a dat un caiet umplut cu un scris mărunt. Erau capitole din lucrarea „Statul și revoluția". L-am predat Nadejdei Konstantinovna Krupskaia.

În aceeași noapte Ilici a plecat la Helsingfors.

După victoria Marelui Octombrie, am avut nu odată prilejul să-l vizitez pe Vladimir Ilici. Deși era ocupat, găsea întotdeauna timp să stea de vorbă, să dea sfaturi, să încurajeze în clipe grele.

Amintindu-mi chipul de neuitat al lui Lenin, mă gîndesc cît de fericit s-au îmbinat în persoana lui măreția și modestia, exigența și principialitatea, dragostea și atenția față de oameni.

L. P. PARVIAINEN
muncitoare, fostă în „Gărzile Roșii"

(Traducere din volumul „Lenin, conducătorul Marelui Octombrie" — Amintirile muncitorilor din Petrograd).

Casa natală a lui V. I. Lenin

„PACE ÎN CELE PATRU ZĂRI"

Cîteva amintiri de la reuniunile internaționale ale partizanilor păcii? Cu dragă inimă! Închid ochii și-mi revin icoane dragi, proaspete, ca și cum lucrurile s-ar fi petrecut ieri. Adunarea mondială a păcii de la Helsinki — 1955; Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii de la Colombo — 1957... Ce anume să istorisesc?

În îndepărtata Finlandă, șase luni din an soarele nu are drept de viză. În regiunea cercului polar de nord întunericul și lumina alternează la fiecare jumătate de an. Și pentru că șase luni sînt văduviți de bucuria luminii și căldurii solare, finlandezii știu să prețuiască cum se cuvine astrul vieții în celelalte șase luni cînd îl au statornic străjer de zi și de noapte. Într-o asemenea perioadă — de lumină — s-a desfășurat Adunarea mondială a păcii. Erau adunați la Helsinki cu prilejul acesta sute de luptători pentru pace de pretutindeni. Îi auzeam în ședințele plenare sau în reuniunile pe comisii, confruntîndu-și opiniile, dezbătînd cu ardoare și nu arareori în contradictoriu probleme de vitală importanță pentru soarta omenirii. Asistam la pasionate încrucișări de spade de la tribuna Congresului între oameni foarte diferiți ca poziție socială, limbă și convingeri. Dar într-o noapte, după ce dezbaterile luaseră sfîrșit, am trăit un moment care m-a făcut să înțeleg și mai bine cît de uniți pot deveni oamenii cei mai diferiți ca concepții, atunci cînd e vorba de nobilul sîmțămînt al dragostei de pace.

Era 25 iunie, sărbătoarea sfîntului Iuhanus. La acest nume răspunde în Finlanda sfîntul Ion. Localnicii îl celebrează din tată în fiu la 25 iunie. Dar sfîntul Ion din acel nord îndepărtat nu seamănă cu tizul său din zona temperată. El prilejuiește aici cea mai încîntătoare sărbătoare populară: sărbătoarea soarelui din miez de noapte. La 22 iunie, solstițiul de vară, soarele se află acolo și la miezul nopții tot deasupra crestetului, cum e la noi la amiază. Și pentru a celebra acest eveniment localnicii aprind *„focurile sfîntului Iuhanus"*, care, sub privegherea astrului dătător al unei lumini învăluitoare și pline de discreție, duc pînzei lacurilor și verdelui cîmpiilor o tentă de unică poezie. Pe insula-muzeu Seurassaari, printre navele vechi de sute de ani, expuse alături de unelte primitive de pescuit și de vînat, se adunaseră mii de oameni. Printre localnici se aflau, — încîntați de priveliștea inedită — și cei mai mulți dintre congresiști. În jurul focului, fetele dansau îmbrăcate în admirabilele lor costume naționale. Cînd focurile se sting — ni s-a explicat — fetele, în drum spre casă, culeg flori pentru a ascunde sub pernă solia parfumată a pămîntului scăldat în soare de noapte. În felul acesta, fata va căpăta un bărbat bun și harnic, iar visele ei vor fi întotdeauna frumoase. Istorisite în cadrul acela de basm, în lumina aceea ireală, naivele credințe străvechi căpătau un parfum deosebit. Și, la un moment dat, în megafoanele de radio, o voce a început să recite un imn al soarelui pe care, în semn de cinstire față de oaspeții veniți de departe, ni l-a tălmăcit în cîteva limbi: *„Fii binе venit, soare al miezului nopții; mă închin ție soare, pictor cu cea mai bogată paletă din cîți pictori au cunoscut toate timpurile. Și dacă tu strălucești osebit pe diferite tărîmuri ale lumii, în schimb cu toții știm că nu există pretutindeni decît o singură dimineață"*.

Marinari islandezi își strîngeau mîinile cu avocați veniți din Japonia; preoți sud-americani se așezau frățește pe covoarele mușchiilor verzi, alături de studenți greci și de scriitori iranieni.

★

CEYLON, 1957 — SESIUNEA CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII. 402 DELEGAȚI DIN 74 DE ȚĂRI.

Interesul și dragostea cu care gazdele ceyloneze urmăreau lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii, le-am constatat în nenumărate împrejurări. Despre una dintre ele aș vrea să amintesc aici. Cunoscusem printre alți delegați ceylonezi un tînăr învățător. Ne împrieteniserăm atunci cînd i-am relatat că am robotit și eu vreme de vreo șapte ani ca dascăl. Cu fața luminată de bucurie asculta relatările mele despre felul cum se desfășoară azi învățămîntul la noi în țară, despre faptul că nici un copil de pe tot cuprinsul Romîniei noi nu mai este în afara școlii. Într-o zi, mi-a propus să vin să-l vizitez printre elevii săi. Așa se face că m-am trezit într-o lume de liliputani drăgălași, gălăgioși, și nespus de curioși. Se înghesuiau să-mi pipăie hainele și atunci cînd am scos cîteva multicolore insigne ale partizanilor păcii, am provocat apogeul entuziasmului. Profesorul i-a liniștit cu greu și cînd însfîrșit, i-a instalat în bănci a început să pună o serie de întrebări. Am rămas înmărmurit. Profesorul întreba despre evenimentul care se petrecea la ei în țară. Copilașii răspundeau vorbind despre Consiliul Mondial al Păcii, citau numele unor personalități ca azi defunctul Frédéric Joliot Curie, ca Albert Schweitzer, ca Ilya Ehrenburg, Isabelle Blum și alții. Mai știau copiii că, printre cei veniți la sesiune, se află muncitori australieni. Istoriseau de asemenea despre marinarii și docherii japonezi care trimiseseră pe cîțiva dintre ai lor pentru a istorisi cum luptă ei contra celor ce aduc în preajma țării lor bombele distrugătoare. M-am interesat dacă este o inițiativă personală a bravului meu amic, profesorul, aceia de a-i învăța pe copii despre toate acestea. Da, firește, era o inițiativă personală. Dar, mi-a adăugat profesorul, nu puțini sînt confrații lui care fac același lucru în clasele respective. Înainte de a pleca, copiii, ridicați în picioare, au început să intoneze un cîntec în limba singaleză. Profesorul îmi traducea cuvintele. Un textuleț fără pretenții alcătuit ad-hoc de însăși învățătorul. Tălmăcit în limba noastră, textul ar avea cam următorul conținut: *„Porumbel micuț al păcii / Zboară peste mări și țări / Du pe aripile tale / Pacea-n cele patru zări"*.

Era o școală așezată într-un cartier mărginaș al orașului, cu copilași vizibil obișnuiți cu nevoia. Dar, în atmosfera aceea de clasă săracăcioasă, cîntecul cu textul lui simplu și generos, se înălța mărturisind o mare bogăție sufletească. Un dascăl, într-o mahala din orașul cu atîția oameni necăjiți, adăuga la nemaipomenita varietate a vegetației tropicale, o specie cu care natura n-a dăruit insula Ceylonului: ramura de măslin. Și, privind copilașii care, plini de seriozitate, intonau cîntecul păcii, mă gîndeam cît de roditoare poate fi sămînța azvîrlită de fiecare harnic luptător pentru pace, așa cum se dovedea și prietenul meu, entuziastul dascăl dintr-o școală neștiută de la Colombo.

L. SARAȚEANU

ZIDUL DE NEÎNFRÎNT AL PĂCII

(Urmare din pag. I-a)

ce, aceste fapte sînt scrise cu litere de aur. În capitala Franței și în capitala Republicii Cehoslovace, reprezentanții popoarelor din întreaga lume, exprimînd hotărîrea omenirii progresiste de a pune frîu pregătirilor de război ale forțelor imperialiste, în frunte cu cele din S.U.A., s-au întrunit în primul Congres mondial al luptătorilor pentru pace.

Guvernul francez de atunci, uitînd însă că adevărul poate trece granițele țărilor fără pașaport, a refuzat să aprobe viza de intrare în Franța delegaților din numeroase state. Din această cauză delegațiile respective s-au întrunit la Praga, fiind considerate ca luînd parte activă la Congresul mondial al militanților păcii de la Paris.

În zilele Congresului, în sala Pleyel din Paris unde aveau loc lucrările, domnea o mare animație. Erau prezenți acolo 1784 de delegați reprezentînd 72 de țări. Pe toți îi unea cauza scumpă a apărării păcii. În sală fluturau drapelele tuturor țărilor, iar pe pereți se puteau citi, în diferite limbi, inscripții ca acestea: „APĂRAREA PĂCII ESTE O SARCINA A TUTUROR POPOARELOR"... „SA NE UNIM PENTRU APARAREA PACII ESTE CEA MAI SFINTA DATORIE...".

La Paris, Congresul a fost deschis de către celebrul savant francez Frédéric Jolliot-Curie, ales președinte al comitetului de pregătire al acestei mari întîlniri a popoarelor. De la înalta tribună a Congresului, eminentul om de știință francez, care a rămas la postul său de luptă pînă în ultima clipă a vieții, a demascat pregătirile de război ale imperialiștilor și a arătat că popoarele lumii, trăgînd învățăminte din experiența ultimelor războaie, se unesc în mod organizat în mișcarea pentru pace, punînd în aplicare metode noi și eficace.

La Congres a răsunat și glasul poporului romîn, în numele căruia a vorbit marele nostru rapsod, Mihail Sadoveanu.

„Pacea înseamnă independența noastră economică, solidaritatea noastră, lupta pentru cultură — a spus delegatul romîn. *Luptînd pentru interesele sale vitale, poporul romîn are conștiința că luptă și pentru interesele întregii umanități"*.

În unanimitate, primul Congres mondial al luptătorilor pentru pace a adoptat un apel și o rezoluție. În apel se demascau pregătirile de război ale imperialiștilor și se arăta că *„popoarele au încetat de a mai fi pasive și intenționează să participe în mod activ și constructiv la cauza comună"*.

★

15—19 MARTIE 1950. „APELUL DE LA STOCKHOLM". Una din cele mai importante acțiuni întreprinsă de mișcarea mondială pentru pace în cursul anului 1950 este „APELUL DE LA STOCKHOLM" adoptat în sesiunea Comitetului Permanent al Congresului mondial al partizanilor păcii, ținută în acest oraș. *„Cerem interzicerea necondiționată a armei atomice și de distrugere în masă a oamenilor și stabilirea unui strict control internațional asupra aplicării acestei hotărîri"* — se spune în acest important document.

Semnarea Apelului s-a transformat într-o mare acțiune de masă în fiecare țară a lumii. În primele 8 luni și-au pus semnătura pe *„Apelul de la Stockholm"* 500 milioane de oameni. Aceasta reprezenta „marea lovitură dată atîțătorilor la război, agresorilor imperialiști care amenințau cu arma atomică.

★

VARȘOVIA, 16—22 NOIEMBRIE 1950. AL DOILEA CONGRES MONDIAL AL LUPTATORILOR PENTRU PACE. Sînt prezenți reprezentanții popoarelor din 80 de țări. Congresul adoptă un „Manifest către popoare", „Mesajul către O.N.U." și o serie de alte rezoluții importante.

Față de primul congres, numărul țărilor reprezentate la această importantă întîlnire este cu mult mai mare. Lupta organizată pentru pace a cîștigat noi partizani. Congresul de la Varșovia condamnă cu energie agresiunea imperialiștilor americani împotriva poporului coreean, dusă sub steagul O.N.U., intervenția trupelor americane în insula chineză Taivan, războiul colonialiștilor francezi împotriva poporului vietnamez.

Hotărîrile celui de al doilea Congres mondial al partizanilor păcii pun în mișcare mase și mai largi de oameni din toate țările dornice de pace și libertate.

★

BERLIN, 21—26 FEBRUARIE 1951. APELUL PENTRU INCHEIEREA UNUI PACT AL PACII INTRE CELE CINCI MARI PUTERI. Sesiunea Consiliului Mondial al Păcii, — organism creat în locul comitetului permanent al Congresului mondial al partizanilor păcii — adoptă o serie de importante documente cu privire la lărgirea mișcării pentru pace și la rezolvarea pașnică a diferitelor probleme litigioase. De o deosebită însemnătate este Apelul prin care se cere încheierea unui Pact al Păcii între cele cinci mari puteri, Statele Unite ale Americii, Uniunea Sovietică, Republica Populară Chineză, Marea Britanie și Franța, adoptat la această sesiune și menit să ducă la întărirea păcii în lume și la asigurarea securității internaționale.

Și această acțiune a Consiliului Mondial al Păcii s-a bucurat de un larg răsunet internațional. Apelul pentru un Pact al Păcii între cele cinci mari puteri a fost semnat de peste 600 milioane de oameni, obținînd cu 122 milioane mai multe semnături decît numărul celor depuse pe „Apelul de la Stockholm".

★

VIENA, 12—19 DECEMBRIE 1952. MARELE CONGRES AL POPOARELOR PENTRU APARAREA PACII. Agresorii imperialiști continuau provocările lor la adresa păcii și popoarelor. În Coreea, Vietnam, Malaya, bubuiau încă tunurile. Se reînvia militarismul agresiv german și cel japonez. Creștea tot mai mult primejdia atragerii omenirii într-un nou măcel mondial.

În aceste zile, din inițiativa Consiliului Mondial al Păcii, se deschidea la Viena marele Congres al popoarelor pentru apărarea păcii. Înfierînd amestecul brutal al puterilor imperialiste în treburile interne ale altor state, Congresul de la Viena proclama „dreptul tuturor popoarelor de a-și hotărî singure soarta și de a-și alege singure modul de viață". *„Independența națională a tuturor statelor* — se spunea în apelul adresat popoarelor de către acest congres, *constituie chezășia supremă a păcii"*.

Populația Londrei spune „NU!" pactului agresiv nord-atlantic

★

HELSINKI, 22—29 IUNIE 1955. ADUNAREA MONDIALA A PACII. Din inițiativa Consiliului Mondial al Păcii a avut loc în capitala Finlandei, Adunarea Mondială a Păcii. Aceasta a fost una dintre cele mai importante acțiuni ale luptătorilor pentru pace. La a reunit pe cei mai diverși reprezentanți ai opiniei publice de pretutindeni. Erau prezenți 1 640 de delegați din 68 de țări, 92 invitați și 109 observatori. Majoritatea delegațiilor s-au pronunțat pentru coexistența pașnică, împotriva pericolului atomic, pentru organizarea securității colective și împotriva scindării lumii.

Adunarea de la Helsinki a sărbătorit solemn cea de-a zecea aniversare a Organizației Națiunilor Unite și a scos în evidență necesitatea respectării principiilor Cartei O.N.U.

Marea Adunare Mondială a Păcii a adoptat un nou apel prin care chema popoarele și guvernele țărilor să lupte pentru coexistența pașnică, împotriva politicii de pe *„poziții de forță"* promovată de cercurile agresive occidentale.

STOCKHOLM, 16—22 IULIE 1958. CONGRESUL MONDIAL PENTRU DEZARMARE ȘI COLABORARE INTERNAȚIONALA. În anii 1956—1957, Mișcarea mondială a partizanilor păcii a întreprins o serie de acțiuni importante. Consiliul Mondial al Păcii a mobilizat popoarele de pretutindeni pentru a condamna agresiunea dezlănțuită de trupele anglo-franco-israeliene, împotriva Egiptului, a înfierat contrarevoluția din Ungaria, pusă la cale cu sprijinul forțelor imperialiste din afară. Biroul Consiliului Mondial al Păcii s-a întrunit în această perioadă la Colombo, în Ceylon (1957) și Delhi în India (1958), adoptînd hotărîri de mare importanță pentru menținerea păcii în lume.

O mare însemnătate are Congresul mondial pentru dezarmare și colaborare internațională care a avut loc la Stockholm între 16—22 iulie 1958. Marea adunare a popoarelor din capitala Suediei a sprijinit revoluția din Irak și a condamnat agresiunea imperialiștilor americani și englezi împotriva popoarelor din Orientul Arab, care au debarcat trupe în Liban și Iordania. Congresul a cerut încetarea imediată și necondiționată a exploziilor cu arme atomice și termonucleare, sprijinind acțiunile pozitive întreprinse de guvernul sovietic în această problemă.

★

Mișcarea mondială a partizanilor păcii este cea mai uriașă acțiune de masă a popoarelor în lupta pentru pace. În cei 10 ani de existență Consiliul Mondial al Păcii, prin acțiunile întreprinse, prin crearea unui front unit al popoarelor, a adus o contribuție importantă la menținerea păcii în lume. Mișcarea mondială a partizanilor păcii a contribuit la încetarea războaielor în Coreea și Indochina, a împiedicat pe imperialiști să folosească arma atomică, a contribuit la adoptarea politicii tratativelor. În faptul că guvernele S.U.A., Angliei și Franței au acceptat pentru vara acestui an o întîlnire la nivel înalt se găsește puternica influență exercitată asupra lor de către mișcarea partizanilor păcii.

Nu încape îndoială că acțiunea unită a luptătorilor pentru pace din întreaga lume va dejuca și în viitor planurile agresive și războinice ale forțelor imperialiste.

Vasile IOAN

Vă povestim filmul

STEAGURI PE TURNURI

O producție 1958 a studioului „A. Dovjenko" din Kiev. Scenariul: Galina Makarenko *și* Iosif Manevici, *după romanul lui* A. S. Makarenco. *Regia:* Arkadii Naroditki. *Imaginea:* N. Sluțki. *Muzica:* D. Klebanov. *Interpreți:* Vladimir Emeleanov, Pavel Springfeld, Viktor Sudin, Roza Makagonova, Ada Rogovțeva, Lionea Babici *etc.*

Printre rănile lăsate de anii zbuciumați ai Marii Revoluții și ai războiului civil, una din cele mai dureroase era plaga vagabondajului. S-o vindece, redînd societății miile de tineri care rătăceau fără nici un căpătîi, iată țelul căruia și-a închinat viața marele pedagog sovietic Anton Semionovici Makarenko. Metodele sale de reeducare, descoperite și experimentate în coloniile de muncă „Maxim Gorki" și „1 Mai", au făcut adevărate minuni.

Încrezător în priceperea lui Makarenko, profesorul Cerneavin îl aduce în colonia „1 Mai" din Harkov pe fiul său Igor. Inteligent, spiritual, generos, dar refractar oricărei discipline, băiatul e rezistat tuturor metodelor de educație încercate pînă atunci. Dar viața din colonie, cu regimul ei sever, cu autoconducerea ei exigentă, îl sperie la început

pe Igor și spiritul său anarhic îl determină să evadeze. Fire aventuroasă, el se adaptează curînd vieții de vagabond, trăind din expediente și înhăitîndu-se cu elemente corupte.

Dar zgura cinismului și disprețului față de societate n-a putut acoperi în întregime fondul sănătos, noblețea sufletească a tînărului Igor. Cei slabi și obidiți găsesc în el un apărător impetuos. Așa se împrietenește el cu Vanea Galcenko, micul văcsuitor de ghete și cu Vanda Stadnițkaia, o fată împinsă de mizerie spre o viață nedemnă. Tremurînd sub hăinuța lui sutțire, dar cu aerele unui „mare senior", Igor se instituie ocrotitor al celor năpăstuiți. Dușmănia sa se îndreaptă asupra netrebnicului Rîjikov, o haimana fără scrupule, care a ajuns spaima celor de o seamă cu el: pe micul Vanea el îi jefuiește de modestul său cîștig, iar pe Vanda, care visează să se îndrepte, să-și schimbe viața, el o terorizează și o șantajează.

O nouă acțiune a coloniștilor de la „1 Mai", care vin la oraș să adune vagabonzi, îi reunește iarăși pe cei trei prieteni. Pentru Igor Cerneavin, Vanda și Vanea Galcenko începe o viață nouă. Dragostea și grija tovarășilor, a frumoasei și inimoasei Oxana, a generosului brigadier Andrei Volenko, a poznașului Filka și a multora alții, dau un sens nou fiecărei clipe trăite aci. Munca, învățătura, prietenia, îndeletnicirile artistice, șterg din amintire toate umbrele trecutului și fac din acești tineri, oameni demni și fericiți.

Coloniștii lui Makarenko visează să construiască o uzină de aparate optice. Dar pentru asta trebuie mai întîi învinsă neîncrederea acelora care refuză să dea pe mîna unor „golani culeși de pe drumuri" un utilaj atît de scump și complicat. Tinerii învinș pînă la urmă și din mîinile lor se nasc primele aparate fotografice purtînd marca „F.E.D.", inițialele numelui lui Felix Edmundovici Dzerjinski.

Igor a ajuns unul din fruntașii uzinei, iar Vanda o severă controloare de calitate. În inima ei, fată tăinuiește o mare dragoste pentru Andrei Volenko. Acesta însă nu se gîndește decît la oacheșa Oxana. Iar Oxana..., ei bine, Oxana e mai curînd sensibilă la farmecul lui Igor.

Apariția lui Rîjikov în colonie aduce turburare. Vanda e deznădăjduită la gîndul că trecutul ei ar putea fi readus în fața noilor săi prieteni. Intervenția lui Anton Semionovici și sprijinul lui Igor și Vania o opresc la timp să plece din colonie. Rîjikov va fi silit să tacă și nimeni nu va mai îndrăzni să amintească un trecut de care nu este ea vinovată. Dar Rîjikov a adus cu el și alte deprinderi vechi. Un aparat fotografic împrumutat de coloniști de la un gazetar, dispare în mod misterios. Răspunderea apasă asupra lui Volenko, ultimul care avusese

aparatul în mînă și asupra lui Igor, care îl ceruse de la gazetar. De abea mai tîrziu se descoperă adevăratul făptaș. Pentru rușinea adusă colectivului, Rîjikov, hoțul nărăvit în rele, este alungat dintre coloniști.

Și steagurile filfîie victorioase pe turnurile coloniei „1 Mai". La umbra lor se șlefuiesc caractere, se nasc oameni adevărați, viitori cetățeni ai societății comuniste. Asupra lor veghează privirea caldă a lui Anton Semionovici Makarenko, omul care a făcut cea mai mare descoperire pedagogică a secolului nostru: forța transformatoare a colectivului, a muncii în colectiv.

5 MINUTE cu scriitorul Dumitru Almaș

Pe Dumitru Almaș, povestitor care știe să înfățișeze cu har întîmplări și oameni din alte evuri și care în ultimii ani a pornit stăruitor să scrie și cronici ale timpului nostru, îl cunosc încă de mult, din anii adolescenței. Pe atunci preda istoria la Liceul de băieți din Piatra Neamț. În fiecare dimineață îl vedeam urcînd treptele pe care altădată călcase Hogaș, privind la munții din preajmă și tăbîrcind ane. voie o servietă pururi doldora de hîrtii. *„Are în ea teze și extemporale"*, șușoteau între ei țînci din clasele mici. Noi însă, cei din clasele mai mari, avuseserăm timp să ne punem la punct cu lectura particulară și știam că dascălul nostru ducea în servietă ciorne ale unor romane și povestiri care mai trebuiau cizelate, îndreptate. Mă uitam la el cu luare aminte și cu multă sfială.

Aceiași sfială m-a încercat și deunăzi, cînd am bătut la ușa locuinței din București a lui Dumitru Almaș. Fostul meu dascăl, azi laureat al premiului de stat pentru romanul *„Neculai Milescu Spătarul"* și conferențiar la facultatea de istorie a Universității „C. I. Parhon", m-a primit cu amabilitate și cu multă bunăvoință. M-a poftit să iau loc în fața mesei sale de lucru și... discuția a început.

— Am venit pentru un interviu cerut de revista „MAGAZIN", am precizat eu scopul vizitei.

— *Vă stau la dispoziție cu plăcere. Ce anume v-ar interesa?*

— De interesat ne interesează multe. Dar să le luăm pe rînd. Cînd anume și în ce împrejurări ați debutat în ale scrisului?

— *Hm! E o poveste cam veche. Ea s-a petrecut prin 1935. Tocmai terminasem facultatea și nu găsisem o catedră liberă. Atunci m-am angajat corector la una din publicațiile care apăreau în Capitală. Am nimerit însă tocmai ca Ieremia... Distrat de felul meu și miop, nu observam greșelile și le lăsam să apară cu duiumul. Directorul s-a decis să mă dea afară și să angajeze pe cineva mai nimerit. Înainte de a-și pune hotărîrea în aplicare s-a gîndit să mai facă cu mine o ultimă încercare: m-a pus să scriu un „cursiv". Așa am debutat în presă.*

— Dar ca scriitor?

— *Ca scriitor am debutat ceva mai tîrziu, în 1939. Scrisesem romanul „MIRON COSTIN", i-l dădusem lui Zaharia Stancu să-l citească și el m-a recomandat editurii „Națională-Ciornei". Acest Ciornei — editorul — era un tip tare curios. Înalt, lat în spate, aducea mai mult a luptător de circ. Cînd i-am fost prezentat, s-a uitat la mine lung, cu curiozitate. Apoi a început să mă descoase.*

— Tu ești Almaș?

— Eu.

— Ți-am citit cartea. E bună. Dar spune-mi cine-i mă rog acest Miron Costin al tău, un haiduc?

— Păi acolo se arată clar că...

— Bine, bine, am înțeles. Dar de ce ai pus atît de puțină dragoste în roman? Te duci la țară, stai o lună și-mi bagi în carte dragoste cît trebuie. Altfel nu ți-o primesc. Ce eram să fac? M-am executat. M-am dus acasă și am căutat să inventez o intrigă amoroasă. L-am pus

pe biajinul și studiosul cronicar să se îndrăgostească de o poloneză. Partea proastă era că nu prea stăteam bine cu cunoașterea numelor pe care le au în Polonia femeile. Pînă la urmă m-a salvat Sienkiewicz cu a lui Hedvigă. Un amănunt: pe primul meu roman nu mi s-a plătit nici un ban decît după ce și ultimul exemplar a fost vîndut. Apoi am mai publicat două cărți cu caracter, ca să spun așa, autobiografice: „ACOLO IN FILOARĂ" și „NE CHEAMĂ PRIMAVARĂ".

— Un remarcabil succes ați înregistrat cu romanele istorice scrise după 23 August, în special cu *„Neculai Milescu Spătarul"*. Ați vrea să ne spuneți cîteva cuvinte despre munca pe care ați depus-o la această carte?

— *Figura lui Neculai Milescu Spătarul, „Cîrnul" cum îl numesc Neculce și Sadoveanu, mă preocupă de mult. Am vrut să-i zugrăvesc pe acest trăitor pe meleagurile noastre, care datorită iscusinței sale a ajuns sol al marelui împărat al Moscovei în Țara Chitailor, deoarece figura lui mi se pare simbolică pentru legăturile care s-au statornicit de-a lungul veacurilor între noi și popoarele marii țări vecine și prietene din răsărit. Am lucrat mult la carte. M-am izbit de numeroase greutăți în ceea ce privește documentarea. Totuși nu m-am lăsat covîrșit. Sînt bucuros că romanul a întrunit sufragiile cititorilor.*

— În vremea din urmă observ că vă dedicați tot mai mult unor teme de actualitate. Cum se explică acest fapt?

— *Explicația e firească. Trăind într-o țară în care au loc prefaceri atît de mari, atît de profund înnoitoare, nu pot să mă cufund în istorie și să rămîn insensibil la cele ce se întîmplă în jurul meu. Alături de ceilalți tovarăși ai mei în ale scrisului socot că e de datoria mea să scriu despre construcția socialismului. Am publicat romanul „FACLIA S-A APRINS", consacrat muncii învățătorilor de țară și — împreună cu M. Mancaș — cartea de reportaje din munții Neamțului „FREAMATUL LUMINII". Voi căuta să abordez cu aceeași pasiune marile teme ale contemporaneității, teme scumpe mie. De altfel, de curînd mi-a apărut o nuvelă mai mare intitulată: „CETATEA DE PE STINCA VERDE", în care încerc să pun cîteva probleme privind educarea în spirit socialist a tinerei generații.*

— O ultimă întrebare: Ce proiecte de viitor aveți?

— *Două mai importante. Aș vrea să public un roman din viața studențimii noastre în mijlocul căreia lucrez de mai mulți ani. L-am și scris de altfel, iar „Editura Tineretului" și l-a trecut în plan. Apoi aș vrea să scriu un roman mai amplu care să înfățișeze alianța dintre clasa noastră muncitoare și țărănimea muncitoare. Deocamdată atît.*

Ion PAVELESCU

Palme scump plătite...

Pentru faptul de a fi calificat „un adevărat masacru" un concert al pianistului francez Stanislas Niedjielski, criticul muzical Bernard Gavoty a primit la sfîrșitul spectacolului, pe neașteptate, două palme din partea pianistului. Gavoty a dat în judecată pe agresivul pianist, care a fost obligat de tribunalul din Paris să plătească acestuia despăgubiri civile în valoare de 10 milioane franci. Se pare că criticul muzical, în urma celor două palme, a pierdut 10 la sută din capacitatea auditivă a urechilor sale...

Diplomația și afacerile

Porfirio Rubirosa, în calitatea sa de ambasador al Republicii Dominicane în Cuba, a transportat în străinătate tezaurul exdictatorului Batista, evaluat la cca. 1 miliard de dolari. De pe urma acestui trafic, diplomatul dominican a primit 2,5 la sută din întreaga valoare a acestui tezaur. Rubirosa a declarat unui amic intim că a acceptat să facă acest serviciu lui Batista pentru a folosi suma primită în folosul națiunii dominicane. Rubirosa a transmis suma primită din partea lui Batista unor afaceriști care au fost însărcinați de guvernul dominican cu crearea unei așa-zise industrii naționale cinematografice. Ziarul care publică această știre, se întreabă însă dacă banii aceștia cîștigați în mod necinstit de Rubirosa vor fi de bun augur pentru filmul dominican.

ECOURI

LITERARE

● IN CULEGEREA Editurii pentru literatură străină din Uniunea Sovietică a apărut un volum intitulat **„Lenin în Elveția"**, care vorbește despre activitatea revoluționară a lui Lenin pe timpul cît a stat în Elveția, precum și despre întîlnirile sale cu conducătorii mișcării muncitorești din Elveția.

● LA MOSCOVA a apărut de curînd o culegere în limba rusă a poeziilor lui Ady Endre. Volumul, care cuprinde circa 50 de poezii, este redactat de Kun Agnes. Traducerile poeziilor marelui poet maghiar sînt făcute de poeții Vera Inber, Mihail Isakovski, Leonid Martinov și Nikolai Tihonov. Cuvîntul introductiv a fost scris de J. Malihina. Volumul a fost editat în 35.000 exemplare.

● IN EDITURA Populară de literatură din Pekin a apărut o culegere de articole ale lui Mao Țze-dun despre artă și literatură.

● IN UNIUNEA Sovietică a apărut o ediție în 5 volume a Istoriei literaturii germane.

● IN R. CEHOSLOVACA va apare o culegere de versuri, în două limbi, cehă și turcă, ale lui Nazim Hikmet. Volumul va purta titlul **„Despre Praga în turcește".**

● IN ARHIVELE Muzeului literar din Tbilissi au fost descoperite noua scrisori autentice ale lui Balzac, datînd din anii 1847—1849.

CINEMATOGRAFICE

● IN S. U. A. se prezintă cu un deosebit succes filmul documentar sovietic de lung metraj **„Uniunea Sovietică azi".** Filmul începe cu prezentarea expoziției industriale de anul trecut de la Moscova, apoi relatează despre viața economică, agricolă științifică și artistică a Uniunii Sovietice. În film dansează Galina Ulanova și cîntă violonistul David Oistrah.

● CU OCAZIA împlinirii a 100 de ani de cînd a luat naștere opereta vieneză, s-a început turnarea unui film documentar. Pe lîngă cîntărețe de mare renume, cum au fost Betty Fischer și Louis Kartousch, în film va apare și strănepotul lui Johann Strauss.

● LA PARIS a fost distins cu premiul Lumière filmul documentar în culori **„Scrisoare din Siberia"**, care a fost turnat anul trecut de către Chirs Marker, în Uniunea Sovietică.

● FERNANDEL, renumitul actor de comedie francez, va apare în curînd într-un nou film, **„Somnambulul Bonifaciu".** Partenera lui din film este Gaby Andrieux.

● „MARFA PENTRU CATALONIA" este titlul unui nou film al studiourilor DEFA-Berlin. Filmul aduce pe ecran activitatea unui tînăr ofițer de miliție, care descoperă activitatea unor contrabandiști.

● IN UNIUNEA SOVIETICA se pregătesc mai multe filme cu subiect științific și despre viața savanților. Filmul **„365 zile"** are ca temă fizica atomică. Un alt film, aduce pe ecran viața constructorilor de avioane. De asemenea, se pregătește un film despre viața și munca geologilor. Din rîndurile filmelor științifico-fantastice în pregătire, se remarcă filmul **„Ne cheamă bolta cerească"**, care are ca subiect un zbor presupus spre Marte.

● CU OCAZIA aniversării a 150 de ani de la nașterea lui Gogol, în Uniunea Sovietică s-a terminat ecranizarea schiței **„Mantaua".** Regizorul filmului este Alexei Batalov, bine cunoscut în țara noastră din filmele „Zboară cocorii" și „Omul meu drag".

● STUDIOUL de filme din Budapesta a terminat de curînd, un film documentar de scurt metraj intitulat **„Glorioasa Republică a Sovietelor".** Filmul este compus din secvențe de film aflate în arhivă și care evocă zilele eroice ale revoluției de acum 40 de ani, din Ungaria.

● DUPA ecranizarea în America a **„Jurnalului Annei Franck"** și studioul DEFA-Berlin a început să turneze un film cu același titlu. Spre deosebire însă de filmul american, creatorii germani ai filmului vor arăta pe ecran și care a fost soarta ucigașilor atitor oameni nevinovați.

● „UNEALTA DE FOC" este titlul unui nou film realizat de studiourile DEFA-Berlin pe baza unui basm al lui Andersen. Eroul său, un soldat demobilizat, trece prin sute de aventuri, pînă cînd va înțelege că prietenii adevărați fac mai mult decît orice avere. Rolul principal al filmului este deținut de Rolf Ludwig, cunoscut din filmul „Căpitanul din Köln".

MUZICALE

● LA GANT **(Belgia)** a avut loc un concurs al organiștilor. Au fost interpretate numai lucrări de Bach. Printre laureați se găsesc muzicieni din Belgia, Ungaria, Italia, Cehoslovacia și Franta.

● IN ULTIMUL TIMP, în diferite țări au fost prezentate opere muzicale foarte vechi. Așa de pildă, Opera de cameră din Viena a prezentat „Giscanul din Cairo" de Mozart, „Rita" de Donizetti, Opera din Stockholm a prezentat „Profesorul de muzică" de Pergolesi și „Il Trionfo del Onore" de Scarlatti, Opera din München a prezentat „Iuliu Cezar" de Händel. La Paris a fost prezentată opera „La Fida Ninfa" de Vivaldi, care nu a mai fost prezentată de 225 de ani.

„Cultura" americană și urmările ei...

Problema numărul 1 pentru o bună parte a tineretului american este criminalitatea. Ea interesează psihiatri, sociologi, oameni politici. Poate chiar și pe cei mai celebri gangsteri, îngrijorați de viitorul lor în fața cu o atît de masivă concurență. Ca fenomen de masă, criminalitatea tineretului american a creat specialiști în diversele ei aspecte. Unul dintre aceștia este psihiatrul dr. Frederic Vertham, care a consacrat acestei probleme capitale numeroase lucrări, printre care cea mai importantă este intitulată: „Seducția inocentului".

Revista franceză „TIMPURI MODERNE" a publicat importante fragmente din studiul acestui psihiatru, care se folosește de citate din alți mulți autori — fragmente din care ies la iveală multe aspecte rasiale și sociale, specifice „stilului de viață american" și așazisului standard de viață ridicat al americanilor.

Unul dintre aceste studii se ocupă de motivele psihice, materiale, sociale și politice care au putut să determine crima săvîrșită de un tînăr de 17 ani, Frank Santana, împotriva unui băiat de 15 ani, socotit în cartier ca băiat model. Băiatul model a fost ucis cu un foc de revolver în stradă, fără nici un motiv aparent.

Făptașul e băiatul unei femei bolnave și sărace. A absolvit onorabil școala elementară, n-a putut însă merge la liceu ca să-și atingă visul lui de a deveni tehnician de radio-televiziune, fiindcă era porto-rican. Unul din efectele „educative" ale rasismului american!

Marii lui educatori au devenit astfel filmele de război și filmele cu gangsteri, precum și romanele de senzație, din care avea vreo două-trei sute și citea cam cinci pe zi. În total, după cercetările întreprinse de psihiatru, autor al studiului, acest Santana, criminalul, atît în filmele pe care le-a văzut, cît și în romanele ae senzație pe care le-a citit, a asistat la aproximativ 22.000 de omoruri, — fără a mai pune, bineînțeles, la socoteală, violurile, torturile, diversele răniri și mutilări.

Procedînd la ancheta amănunțită a acestui caz din multe altele (în America există o crimă făcută de un minor, în fiecare zi), psihiatrul Vertham adună și relatează o serie de fapte și circumstanțe revelatoare cu privire la viața „civilizată" din America.

Astfel, un cetățean din același cartier cu asasinul declară: „Să vă spun eu ce este în dosul acestei istorii. Asta face parte din încăierările care au loc în cartierul acesta cu porto-ricanii. E foarte complicat: noi avem aici negri, spanioli și albi. Frank (criminalul) avea nevoie să fie susținut, să facă parte dintr-o bandă.

Banda „Navapos" din care făcea el parte s-a constituit în cartierul nostru. Aici sînt bande, de ani întregi. Dar e și nevoie de ele! Aici, în părțile noastre, cei din Porto-Rico sînt ținuți cu totul la o parte de albi și nu se pot plimba nicăieri fără risc. Dacă din nefericire vreun copil de porto-rican cutează să iasă singur în vreunul din sectoarele controlate de alții, iese bătaie. E ca un foc mocnit, care izbucnește la prima scînteie. Nu-i vina copiilor, ci a celor mari, care au creat această situație. N-am fi avut în cartier toate istoriile astea de bande, dacă albii n-ar traduce în fapt prejudecățile lor rasiale față de cei din Porto-Rico".

S-a cerut acestui cetățean să vie ca martor în proces, să spună acolo cele de mai sus și el a refuzat, cu un aer foarte speriat. Îmboldit să declare de ce refuză, a mărturisit în cele din urmă: „Ei bine, am să vă spun de ce... Dacă spun toate astea în fața tribunalului îmi pierd postul. Acum înțelegeți? Și nu sînt singur, am nevastă și copii de hrănit".

Țara libertății!!

Psihiatrul Frederic Vertham, care a studiat amănunțit acest caz al lui Santana, a cerut să vadă cîteva din romanele de senzație din biblioteca criminalului. Erau 23; dintre care nouă în limba spaniolă și patrusprezece în limba engleză. Trei dintre cele englezești aveau faimoasa stampilă de aprobare a editorilor de cărți senzaționale, erau deci admise de oficialități. Nu era nici o diferență între unele și altele. Astfel, Vertham a numărat, în unul din exemplarele aprobate, 32 de desene în care se trăgea cu revolverul. În ce privește textul, erau pasaje ca acestea:

„Cu zece ceasuri înainte, Fred Warton gîtuise un om, nu era însă decît un bătrîn foarte slab...".

Asemenea cărți au, la început și la sfîrșit numeroase reclame. Nici aceste reclame nu sînt mai puțin interesante. De pildă:

Și tu poți să devii un tip tare!

Arta de a ști să plasezi lovituri capitale... (lovitura cu cotul; lovitura cu genunchiul).

Alte reclame erau pentru vînzarea de revolvere, de cartușe, de cuțite.

Drept premii la concursuri de lansat cuțitul se oferă carabine veritabile, calibru 22.

Una din aceste cărți senzaționale prezenta în felul următor o lecție de istorie: o ilustrație ce se întindea pe o jumătate de pagină arăta un alb, întins pe o lespede de sacrificiu, ținut acolo de niște indieni, care-i scoteau, cu un cuțit, inima din piept.

Toate aceste fapte și observațiuni, nu sînt relatările vreunui călător străin, grăbit sau răuvoitor, ci constatările riguros exacte, făcute de un specialist, savant-american. Glasul care vorbește e glasul unui american.

Nimic din toate acestea nu poate fi pus sub semnul îndoielii.

Există însă în Statele Unite și un tineret sănătos, conștient — un tineret care știe să-și selecționeze lecturile și să-și organizeze viața; există în Statele Unite o pleiadă de scriitori progresiști, de valoare, ale căror scrieri sînt prețuite. Acest tineret și această literatură, vor triumfa.

Și nici acest lucru nu poate fi pus sub semnul îndoielii.

Demostene BOTEZ

PE SCENELE TEATRELOR BUCUREȘTENE

STINGA: Scenă din piesa „Răzeșii lui Bogdan", *de E. Maftei (Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești); DREAPTA: Scenă din piesa „Moartea unui comis-voiajor". de Arthur Miller (Teatrul Municipal)*

Fotografii: E. WECHSLER

Muzica ușoară și creatorii ei

Ion Vasilescu

Proiectele pe anul 1959 au constituit subiectul convorbirii cu maestrul Ion Vasilescu.

— *Lucrez în momentul de față la o comedie muzicală inspirată din viața nouă a tineretului patriei noastre: este vorba despre un tînăr înzestrat cu o voce deosebită, căruia i se creează posibilitățile pentru desăvîrșirea artistică — în final, eroul obținînd premiul I la un Festival Mondial al Tineretului și Studenților. Vreau s-o termin pînă la 23 August.*

— Ce surprize pregătiți iubitorilor muzicii de dans?

— *Am compus trei cîntece pe versuri proprii, dintre care unul* — Leana — *a fost de-acum editat. Celelalte două,* Calea Victoriei *și* Din cauza ta, *vor apare în curînd.*

— Proiecte mai îndepărtate?

— *O colaborare cu dramaturgul Mircea Ștefănescu, în vederea fixării în cadrul național a*

originii valsului Valurile Dunării *de Ivanovici — unanim apreciat în țară și peste hotare, dar al cărui autor e deseori ignorat.*

Gherase Dendrino

Lam găsit pe maestrul Gherase Dendrino așezat într-un fotoliu, cu țigara între dinți, cîlind.

Rugindu-mă să iau loc, cunoscutul compozitor a ținut să prezinteze din capul locului:

— *S-ar putea să-i dezamăgesc — în cele ce-am să spun — pe amatorii muzicii de dans, dar n-am pregătit și nici nu pregătesc în momentul de față vreun tango sau fox.*

— O părăsire definitivă a muzicii de dans?

— *Nicidecum. În ultima vreme însă am fost foarte ocupat cu scrierea muzicii pentru o nouă operetă, pe un libret de Nicușor Constantinescu și George Voinescu, extras după comedia „Lysistrata" de Aristofan.*

— Despre ce este vorba în noua operetă?

— *Femeile Atenei antice se revoltă împotriva bărbaților care*

își petrec toată viața în războaie. Îndemnate de Lysistrata, ele se retrag pe Acropole, unde pun mîna pe tezaurul cetății, răpind astfel bărbaților posibilitățile financiare de a mai face războaie.

— Rolul muzicii în noua operetă?

— *Acela de a marca momentele vesele sau dramatice ale textului. Există în noua mea lucrare cîteva scene profund dramatice — incantația de pe Acropole a Lysistratei în care ea se referă la nenorocirile războaielor — după cum numeroase scene vesele, în care muzica — și aci am folosit intonații ale cîntecului mediteranean — subliniază în plus comicul textului.*

Elly Roman

Maestrul Elly Roman, zîmbitor, ca totdeauna, s-a supus cu multă amabilitate, rigorilor interviului:

— *Am terminat împreună cu compozitorii Aurel Giroveanu,*

Gelu Solomonescu și Veselovski — muzica pentru un nou spectacol la Teatrul de satiră și umor „C. Tănase": Do, Re, Mi, Fa.

— Ce melodii lansați cu acest prilej?

— Trenule, tren fără fum, Nopți fără somn, Iartă-mă că-ți scriu, tăticule, Cîntecul chitarei *și romanța* Ai să știi și tu ce-i dorul.

— Ce alte lucrări pregătiți?

— *Am predat televiziunii o emisiune* „Meridiane, Meridiane", *lucrată în colaborare cu Ștefan Tita. Printre cîntecele cunoscute:* Cîntec pentru Moscova, Ada Kaleh, Cîntecul Deltei *se vor transmite și cîteva cîntece noi:* Un cîntec al Parisului, Alger *și* Bayon Brazileiro.

— Ați părăsit domeniul muzicii pentru copii?

— *Dimpotrivă. În „Editura Tineretului" va apare un album muzical pentru copii, cuprinzînd 15 cîntece,* Hai urcați-vă zorele, *pe versurile poetei Valeria Boiculesei.*

I. DELEANU

„FOTO-CHIM"

La fabrica de hîrtie fotosensibilă din Tîrgu Mureș

Zumzet înfundat de motoare, foșnet fin de hîrtie... Zgomot de valțuri și rulmenți. De departe, abia perceptibil, se aude zăngănit de lanțuri... E întuneric beznă!

Pentru cei ce produc hîrtia fotosensibilă, întunericul este mediul necesar. Operatori și tehnicieni, laboranți și ingineri, lucrează 6 ore pe zi în acest mediu. (La noi numai 6. In fabricile similare din țările capitaliste încă și acum se lucrează 8—10 ore).

Aud o voce în imediata apropiere:

— *Puteți scoate carnetul. Aprindem luminile roșii* (un om obișnuit cu întunericul „vede" și ...cu urechea).

Un țăcănit de comutator, și gata lumina roșie. Totul e roșu și negru. Mai mult negru. Fiindcă nu se face abuz nici cu lumina aceasta palidă, roșie, care nu dăunează de altfel emulsiei fotosensibile.

Maistrul principal Horváth Imre explică procesul de producție, funcționarea agregatelor docile...

...Hîrtia de bază se deapănă pe valțurile de emulsie...

Cît e de simplu, nu-i așa? Hîrtia intră în agregat, se emulsionează, se încolăcește și... gata! Se scoate sulul din agregat, se pune într-un lift care-l duce la preluctare, mașinile îl taie în foi mari, fete cu mîini dibace taie foile în plăcuțe mai mici; iată cutiile căptușite — apoi camionul, trenul, magazinul... Simplu!

De-ar fi așa, în lume n-ar fi atît de puține fabricile de hîrtie fotografică.

Mașinile pe care le-am zărit în umbra semiîntunericului sînt parte aduse din străinătate, parte plănuite de frații Horvath, oameni inventivi, care s-au străduit mult pentru crearea fotohîrtiei românești. Oamenii care deservesc mașinile s-au străduit să-și însușească calificarea și calitățile necesare producerii unei hîrtii fotografice bune. Laborantul principal Kovacs György, pe care l-am cunoscut la turnarea emulsiei, operatoarea Ercse Ilona și tehnicianul Graf Karoly, recunosc emulsia după pipăit, deosebesc defecțiunile mașinilor „după ureche". Cît de migăloasă și de fină e munca în acest mare laborator se poate deduce chiar și din calitatea diferitelor valțuri prin care trece hîrtia: unele sînt din lemn de abanos, altele din oțel cromat, unele din granit, iar altele din porfir. Fiecare fir de praf sau mănunchi invizibil de fotoni, fiecare gram de căldură sau procent de umezeală în plus poate rebuta zeci de metri din cei 700 cît reprezintă o șarjă de hîrtie fotografică.

Oamenii — majoritatea lor tineri și tinere — care lucrează aici în hala întunecoasă, sînt sensibili ca muzicanții și ageri ca veverițele. Și, înainte de toate, inimoși și conștienți de răspunderea muncii lor, frumoase și interesante.

Laborantele Marioara Costea și Svella Magda lucrează la cazanul duplicator

Fotografia: Gyorgy KOVACS

S-ar putea spune că e o cale uriașă între vechiul laborator în care lucrau frații Horvath din Tg. Mureș și actuala fabrică de hîrtie fotosensibilă. Aceiași cale lungă desparte primele foi ale foto-hîrtiei „Lázár Ödön" (hîrtie mată — deseori cam pătată și voalată), de actualele hîrtii fotografice „Foto-chim", cu strat protector și luciu fin. Calea aceasta a fost străbătută la noi în mai puțin de 10 ani. Același drum a fost parcurs de firmele fototehnice occidentale în 50—60 de ani.

Înainte vreme, la „Foto-chim" emulsia de gelatină era preparată în niște simple oale de bucătărie. Acum, emulsia se pregătește mecanizat, într-un sistem de cazane duplicatoare. Și acesta este unul din exemplele modernizării și dezvoltării fabricii de hîrtie fotosensibilă, dezvoltare care a luat un avînt considerabil după ce întreprinderea a trecut de la combinatul de industrie locală „Lázár Ödön" în subordinea departamentului industriei chimice.

Acum, *fabrica produce într-o singură zi de 10 ori mai multă hîrtie fotografică decît într-o lună de zile în anul 1950!*

Înainte cu opt ani se producea doar un singur sortiment de hîrtie fotografică — cea mată. In prezent se fabrică patru sortimente de hîrtie lucioasă și semilucioasă, atît de necesară fotografilor amatori și profesioniști, pentru nenumăratele cărți poștale ilustrate pe care le vedem pretutindeni la librăriile și debitele din țară. Recent, fabrica a început ambalarea foto-hîrtiei în plicuri de cîte 10—25 foi, cantități mici, cerute mai ales de mulțimea noilor foto-amatori din țara noastră. Creșterea numărului fotografilor amatori și, în general, sporirea cererii de hîrtie fotografică, este unul din nenumăratele semne ale progresului material și cultural al populației țării.

Modesta fabrică contribuie pe zi ce trece mai mult la renunțarea la importul hîrtiei fotografice. Și va veni vremea cînd vom putea exporta noi înșine hîrtie fotosensibilă. Anul acesta la „Foto-chim" va începe producția de hîrtie fotografică pînzată și mată, necesară fotografiilor artistice, pentru portrete și peisaj.

Specialiștii întreprinderii, în frunte cu profesorul Horvath Attila, au elaborat proiectele generale și macheta unei noi fabrici moderne și complexe, în care să se poată produce anual peste 500.000 m.p. de hîrtie fotosensibilă de diferite calități. Dat fiind că productivitatea muncii, chiar și în actuala fabrică de hîrtie fotosensibilă, este de 4 ori mai mare decît în oricare din întreprinderile din Tg. Mureș, rentabilitatea unei fabrici și mai moderne apare evidentă. După calculele făcute, în numai doi ani întreaga investiție a noii fabrici poate fi recuperată, fără să vorbim despre economiile de devize realizate în acest fel.

Astfel se dezvoltă, pe baza bogățiilor naturale ale țării noastre, încă o ramură a industriei chimice — ramura fotochimică — mărturie a progresului general al industriei noastre socialiste.

Vasile KONYA

VRĂBIILE ROȘCATE DAU ALARMA...

In vechea Chină, tehnica securității în minele de cărbuni era la un nivel extrem de scăzut. In majoritatea minelor nu existau nici un fel de mijloace, nici chiar cele mai elementare, pentru prevenirea pericolului apariției gazului grizu. După răsturnarea dominației ciankaișiștilor, în multe mine de cărbuni din China au apărut pentru prima oară... vrăbiile roșcate. Acestea se deosebesc de vrăbiile obișnuite numai prin coloritul și ciripitul lor volos. Această pasăre mică este extrem de sensibilă la gazul grizu și atunci cînd crește concentrarea lui în aer starea și comportarea vrabiei se schimbă în așa fel încît minerii își pot da seama de prezența acestui gaz. Omul nu simte cea mai mică concentrare a acestui gaz, în timp ce vrabia cade ca un pietroi pe pămînt. Acesta este cel mai sigur indiciu că este timpul să se ia măsurile necesare.

Vrăbiile roșcate apără atît de bine pe mineri de pericol, încît Direcția minelor de cărbuni din regiunile unde nu există vrăbii roșcate, le cumpără în mare număr la faimosul „bazar al păsărilor" de la Țiantin.

FURNICILE CROITORESE

Furnicile filatoare, denumite „Occophylla", sînt cunoscute încă din antichitate, în Malaezia. Ele atrag atenția datorită ferocității lor. Cultivatorii de cafea le socotesc mai periculoase decît șerpii.

Oamenii de știință se interesează de ele datorită extraordinarului lor talent de a-și confecționa cuibul din foile arborilor de cafea, lămîi și alți arbuști, legate între ele prin fire de mătase.

Dar pînă aici nu este nimic curios. Există și alte insecte care fac la fel. Dar de unde își procură furnicile mătasea folosită ca material de construcție?

Iată cum procedează: Un grup de 6 furnici lucrătoare întind două foi, formînd un adevărat pod viu. Ele trag de marginile foilor cu mandibulele și cele 6 ghiare. Odată podul format prin apropierea celor două foi, lucrătoarele exercită asupra lor o tracțiune, apropiindu-le una de alta.

In acest moment apar filatoarele. Furnicile lucrătoare transportă la marginea foilor astfel reunite, larve mari, care secretă picături de mătase semilichidă și, care la contactul celor două foi dau naștere unui fir, care, apoi întărindu-se, le fixează solid.

ȘTIINȚA și VIAȚA

LUIZA A FOST SALVATĂ!

O îndrăzneață operație efectuată de medici sovietici asupra unei fetițe din București

Luiza este o fetiță de vreo șapte anișori, brunetă, cu părul negru, lins, cu un năsuc cîrn și cu multă, multă vioiciune. O fetiță ca toate fetițele de pe lume. Cînd am fost să o văd acasă la ea pe strada Fenix din București, și am privit-o construind un palat de cuburi și jucării, cu greu mi-am putut imagina că viața acestui copil oacheș, plin de însuflețire, a fost salvată printr-o adevărată minune a zilelor noastre. Și această minune a înfăptuit-o medicina sovietică.

Căci mica Luiza Bacalu a trăit o adevărată tragedie. S-a născut cu o boală a splinei extrem de gravă, care în termeni medicali se cheamă *splenomegalie cu tromboflebită*. Din luna octombrie boala se agravase fiind însoțită de lărgirea venelor stomacale și a intestinelor și copila era ținută la pat. Pierderile continue de sînge o anemiaseră în asemenea măsură încît prognoza medicilor era extrem de rezervată. Se impunea de urgență *SPLENECTOMIA — extragerea splinei*. Dar cum să faci o asemenea operație dificilă cînd hemoragia internă nu contenea, cînd trombocitele ajunseseră la 20.000 față de 300.000 cît ar trebui să existe în mod normal, cînd analizele de sînge făcute erau de-a dreptul alarmante?

Prin grija Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, în urmă cu vreo două luni fetița a fost trimisă împreună cu mama ei la Moscova, la spitalul de copii Filatov. Consultul care a avut loc și la care au participat profesorii S. D. Ternovski, membru corespondent al Academiei de Științe Medicale a Uniunii Sovietice, Abrastov și Sandukovski, precum și medicul șef al spitalului, Prohorovici, a dat un verdict care a umplut de speranță inima mamei: *deși sînt riscuri mari, operația are șanse de reușită și trebuie încercată.*

Au urmat zile grele de zbucium pentru îngrijorata mamă, de pregătiri intense din partea personalului medical. Analize minuțioase, o supraveghere atentă și continuă a copilului suferind erau absolut necesare pentru a reduce la minimum riscurile. Iar savanții sovietici nu și-au precupețit nici zilele, nici nopțile pentru a salva viața micuței paciente, venită la Moscova dintr-o țară prietenă. Cînd lipsea de la spital, profesorul Ternovski, indiferent de oră, dădea telefoane pentru a se interesa de soarta copilului.

Luiza îmi povestește că atunci, cînd în rezerva spitalului, unde stătea cu maică-sa, intra profesorul, parcă i se lumina fața.

— *Luiziaca, pocemu temperatura?* o întreba el, cu caldă îngrijorare.

— *Niznaiu,* îi răspundea fetița, zîmbindu-i.

Și, în sfîrșit, a venit ziua mult așteptată și totodată temută de Luiza și mai ales de mama ei. In ziua de 10 martie fetița a fost adusă în moderna sală de operație a spitalului. *Un mare număr de medici asistau la operație, care a durat aproape trei ore.* In condițiile de sănătate extrem de nefavorabile ale copilului, luptînd împotriva pericolului iminent de hemoragie, *profesorul Ternovski a lucrat cu o siguranță uimitoare, EFECTUIND CU SUCCES SPLENECTOMIA.*

Fusese făcut mult, dar nu totul. Pericolul unei complicații post-operatorii dăinuia. Modernul aparataj medical, atenta îngrijire, și-au spus cuvîntul. Două zile la rînd i s-au făcut fetițel transfuzii de sînge. Medicii, sora care se ocupase tot timpul de fetiță — „tiotia" cum o numea Luiza, — nu se deslipeau de la patul ei.

După patru zile, orice pericol trecuse. Incepea convalescența. Numărul trombocitelor creștea vertiginos pînă a ajuns la cel normal. Luiza căpătase o a doua viață.

Zece zile s-au scurs de la operație și fetița era pe picioarele ei. Cînd îmi povestește de despărțirea de personalul spitalului, maică-si îi dau lacrimile. Dragostea caldă față de pacienți, modestia medicilor sovietici, au impresionat-o adînc. Cînd au părăsit spitalul, doctorița Anastasia Iacovlevna, decorată cu Ordinul Lenin, deputată în sovietul orășenesc, le-a ajutat să ducă una din valize pînă la ieșire. Au vizitat în aceea zi Moscova, au fost în Piața Roșie, s-au plimbat pe bulevardele largi și au fost fericite.

— *Și acum, totul e bine?* o întreb pe fetiță.

— *Totul,* îmi răspunde surizînd. *Unchiul Ternovski m-a asigurat că pot trăi așa, fără splina asta uricioasă, o sută de ani. Și după aceea, după aceea poate că se descoperă „pomul veșnicei tinereți", despre care mi-a citit mămica cînd eram bolnavă.*

Paul MARIAN

Aer în loc de arcuri

Automobilele cu suspensie pneumatică deschid o eră nouă în construcția de automobile. Această concluzie a specialiștilor este confirmată și de exploatarea cu succes a noului automobil „LAZ-695E", fabricat la Lvov. Acesta este primul automobil din U.R.S.S. cu suspensie pneumatică. In locul arcurilor de oțel, amortizarea este asigurată de baloane cu aer din țesătură de capron, acoperite cu cauciuc natural. Durata de funcționare a suspensiei pneumatice este de 20 de ori mai mare decît a arcurilor de oțel. Economia de materiale este de asemenea foarte însemnată.

Fluorometrul electronic

Inginerul N. Sibko a elaborat un nou dispozitiv — fluorometrul electronic — pentru analiza cantitativă a vitaminelor, a unor uleiuri eterice, a acidului nicotinic și multor altor substanțe în soluții.

Dispozitivul poate fi folosit în diferite ramuri ale industriei alimentare și chimice, în institutele de cercetări științifice, în agricultură și în medicină.

Acțiunea dispozitivului se bazează pe fenomenul fluorescenței, respectiv pe proprietatea unor substanțe de a se ilumina sub acțiunea razelor ultraviolete.

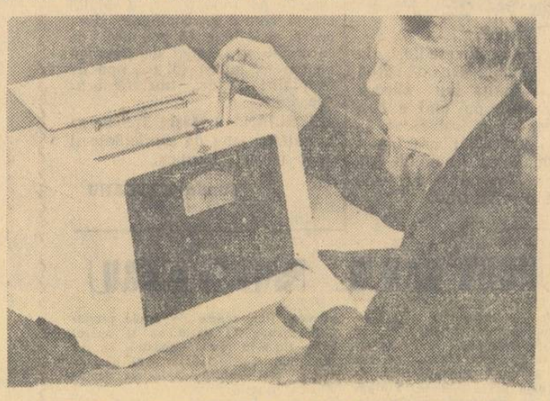

In clișeu: Inginerul N. Sibko și dispozitivul creat de el.

Proiectul unui muzeu zoologic „Panorama submarină"

Panorama submarină

(Urmare din pag. I-a)

Vagonul ermetic închis este de un tip cu totul nou; construcția lui e simplă; e foarte comod în exploatare, și întrunește calitățile troleibuzului, ale vagonului de tramvai și ale submarinului. Se alimentează de la rețeaua de troleibuze și se mișcă sub apă pe linii de fier.

Adîncimea la care circulă troleibuzul submarin nu depășește 3 metri, iar puntea lui se află întotdeauna la suprafață. In acest fel, securitatea pasagerilor, la urcare, este pe deplin asigurată.

Autorul proiectului „Panoramei submarine" este inginerul N. A. Galevski din Harkov.

Acesta e doar un proiect. Panoramele submarine nu există încă, se speră însă că ele vor apare în curînd în multe orașe ale U.R.S.S.

PETROLUL EXTRAGE PETROL!

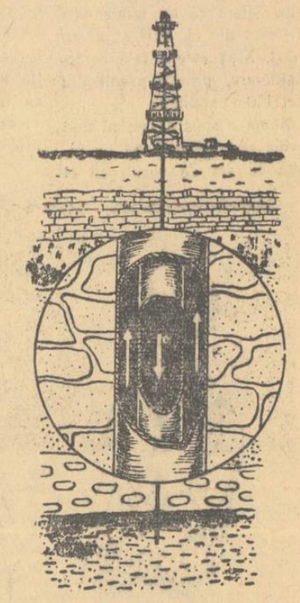

De obicei, petrolul se extrage cu ajutorul unei pompe, introdusă la o mare adîncime. Motorul care pune în funcțiune pompa se află la suprafață. Pentru transmiterea mișcării de la motor la pompă se folosește o tijă legată cu pistonul. Tija este formată dintr-o coloană de țevi înșurubate între ele. Lungimea totală a coloanei poate fi de cîțiva kilometri, iar diametrul este doar de 20-30 mm.

In ajutorul petroliștilor au venit pompele cu hidropiston în care tija metalică a fost înlocuită prin... petrol. In puț se introduc două coloane de țevi montate una în alta în așa fel încît între ele să rămînă un mic spațiu inelar. In țeava cea îngustă se pompează petrol care este trimis sub pămînt. Petrolul din țeava interioară transmite presiunea de la instalația de forță aflată la suprafața pămîntului pompei de adîncime. Pompa absoarbe petrolul din zăcămînt și îl pompează prin spațiul inelar dintre țevi. Experiența a arătat că la o tonă de petrol introdusă în pămînt, la suprafața pămîntului iese o cantitate cu mult mai mare de „aur negru". Acest sistem se folosește cu succes la exploatările petrolifere din Uniunea Sovietică, în Azerbaidjan.

Comoara lui Decebal

Povestire științifico-fantastică (3)

Un om între două vîrste stătea și se odihnea pe un maldăr de bolovani, aruncați peste capacul metalic ce închidea drumul subteran. Din cînd în cînd, trăgea cu nesaț din țigara de foi pe care-o ținea într-un colț al gurii. Fața îi era brăzdată de un rînjet de satisfacție; avea și de ce să fie bucuros: reușise din nou să-i înspăimînte pe căutătorii tezaurului dacic. Problema pe care și-o punea acum era ce cale să aleagă pentru a-i putea urmări mai departe. Teama că aceștia ar putea găsi comoara nu-i dădea de loc liniște. De cîte ori se gîndea la acest lucru, devenea nervos. Îi stăruia în minte ideia de a-i lichida pe cei doi îndrăzneți cercetători ai adîncurilor, dar lăcomia îl opreа.

In drumurile lui zilnice prin peșteră, dăduse peste un tunel îngust, în care de abia încăpea un om. Acesta cobora vertiginos vreo 20 de metri și, lucru curios, pe tot parcursul lui se auzea vijîitul unui puternic jet de apă ce lovea pereții. La el se gîndea atunci cînd voia să-i înece ca pe niște șoareci pe cei doi profesori. Era convins că șuvoiul de apă eliberat printr-o explozie, din strînsura lui de milenii, îl va scăpa definitiv de concurenți, dar oare, odată cu ei, nu va dispare și uriașul tezaur? Și doar pentru această blestemată comoară își pierduse el mulți ani din tinerețe și cheltuise o groază de bani.

De doi ani stătea în satul de lîngă peșteră și aproape zi de zi venea aici ca s-o cerceteze din nou. Îi cunoștea acum fiecare ungher, dar de comoară nici urmă... Își mai pierduse timpul și într-un sat vecin, unde era o altă grotă, dar ca și aici nu avusese noroc. Acum era încredințat că cei doi bucureșteni mergeau pe calea cea bună. Această convingere devenise și mai puternică de cînd aflase și de desenul ciudat care era în posesia lor. Iar dacă era vorba ca să găsească cineva tezaurul, apoi cine avea mai multe drepturi asupra comorii decît el? Își pierduse atîta amar de timp căutînd-o. Și ce n-ar putea face el dacă ar deveni din nou bogat? Ah, ce bine era cînd trăia tatăl lui, fabricantul multimilionar Sferdea... Dar acum, toate s-au dus pe apa sîmbetei; rămăsese aproape fără o lețcaie. Învățase, e drept, o meserie — era inginer — dar nu era el făcut pentru muncă... Să muncească cei ce vor!... El rîvnea la viața de huzur pe care o văzuse la părinții săi, și nici prin gînd nu-i trecea că ar putea să-și cîștige existența în mod cinstit. De cînd auzise despre această comoară, nu mai putea nici să doarmă și toate gîndurile îi erau îndreptate spre ea. Ah!... Ce minunat ar fi să dea de tezaur!...

Lăsînd deoparte gîndurile, sări în picioare și se îndreptă spre tunel. Dădu de o parte cei cîțiva bolovani care-i închideau intrarea și se strecură prin el. După vreo zece minute, se afla în galeria de la baza acestuia. Pentru a nu fi cumva observat, făcu lampa mai mică și înaintă încet, încet, căutînd să nu facă zgomot. Era tocmai în locul unde se termina fîntîna subterană.

Văzînd că nu pot ridica capacul, cei doi savanți se înapoiară la gura puțului. Se sfătuiră să fie cu ochii în patru. Era limpede. Erau urmăriți de un dușman periculos și nu aveau nici o armă asupra lor, nici măcar un cuțit. Biologul îi sugeră profesorului ideia să cerceteze mai departe, poate că vor da de tezaur și apoi vor căuta o ieșire din peșteră. Neavînd altă soluție, ei coborîră cu ajutorul scării de frînghie prin gura fîntînii și ajunseră într-o sală mai mare, din care porneau mai multe galerii. Mergînd pe drumul ce li se deschidea în față, deteră de un nou tunel. Unul după altul, se tîrîră vreme de vreo 15 minute, urcînd mereu.

Un muget asurzitor îi făcu însă să se oprească. Ce-o mai fi și asta? Imaginația începu să lucreze. Se și văzură în luptă cu o fiară uriașă. Cu cît înaintau, vuietul se contura tot mai puternic. Aveau senzația că deznodămîntul se apropie vertiginos. Au mărit flacăra lămpii și la lumina ei sclipitoare, colții fiarei imaginare se transformară ...într-o... cascadă, ale cărei ape învolburate se prăbușeau vijelios peste lespezile de stîncă, creînd simfonia luptei milenare între două forțe nemărginite.

Cu pași înceți, abia atingînd broderia podelei imaculate, formată din mii și mii de cristale și perle, ce sticleau uimitor de frumos, s-au trezit în fața lacului subteran, în ale cărui ape cristaline își vedeau profilate siluetele. Aceasta îi înveseli puțin dîndu-le senzația unei surprize plăcute. Buna dispoziție îi cuprinse, grandioarea imaginilor îi copleși, splendoarea spectacolului îi însenină. Se așezară istoviți pe o lespede de lîngă lac, lăsîndu-se stropiți de picăturile invizibile aruncate de apele șuvoiului din cascadă.

Din nou desenul fu cercetat cu amănunțime. Se părea că au ajuns la capătul drumului. Unde ar putea fi tezaurul mult căutat? O scurtă tăcere. Apoi celebrul speolog zîmbi satisfăcut, luminîndu-i-se fața. O ideie temerară îl preocupa.

— George, ce-ar fi să încercăm să trecem dincolo de șuvoi? Nu crezi că am putea da de surprize? In orice caz, aici nu văd nimic deosebit.

— Să încercăm, maestre, dar cum? Ne-ar trebui o barcă și nu mai avem.

— Am avut eu grijă. De astă dată am băgat în rucsak o barcă de rezervă.

Imediat își puseră planul în aplicare. Desfăcură cu mișcări agitate rucsakul, scoaseră barca de cauciuc și, în cîteva minute, o și umflară. Legară apoi strîns scara de frînghie de o lespede, aruncară barca pe apă și începură să coboare cu grijă pe lunie în direcția bărcii. Ajunseră în barcă și apoi, încet, încet, trecură pe sub șuvoi, care era gata să-i amețească. Odată treacuți, unul din ei ridică lampa și ceea ce văzură îi făcu pe amîndoi să tresară de bucurie. Într-un colț al stîncii se observa o firidă care părea zidită în piatră. Se apropiară de ea, și tot cu ajutorul frînghiei, reușiră să urce pe mal.

Intrarea în firidă era asemenea unei uși. Odată pătrunși aici, dădură de un mic culoar din care coborau vreo cinci trepte. Tot ce vedeau le oprea respirația, totul era minunat...

Simion SĂVEANU și Radu DINESCU

(Continuare în numărul viitor)

Desen de Romeo VOINESCU

AGRICULTORUL AMATOR

GRĂDINA DE FLORI DIN JURUL CASEI

Străbătînd orașele și satele noastre, întîlnim multe case înconjurate de un cadru de flori care le transformă în adevărate buchete, învăpăiate de roșul salviei și al garoafei, înmiresmate de busuioc și regina nopții.

In Moldova, Banat, pe valea Dîmboviței, ca de altfel pretutindeni în patria noastră, nenumărate mușcate rețin privirea trecătorului prin coloritul lor variat, iar sus în munte, ca la Bilcești, e adevărata patrie a dahliei, cîntată de Topîrceanu.

Sînt multe flori care pot fi utilizate pentru decorarea grădinilor. Dintre florile anuale, se pot cultiva: circiumăresele (Zinnia), creasta cocoșului (Celosia), ochiul boului (Calistephus) pufulețul (Ageratum), rezeda, zorele (Ipomaea), gura leului (Antirrhinum), crăițele (Tagetes), petunia, regina nopții (Nicotiana).

Ele se înmulțesc prin semințe semănate acum în locuri mai adăpostite pentru a obține răsad. Pămîntul trebuie bine pregătit, săpat și îngrășat cu bălegar bine putrezit și cu îngrășăminte minerale 40—60 gr. la m.p.). Pînă la răsărire se udă de 1-2 ori pe zi, apoi mai rar. Cînd plantele au 2-3 frunze, se transplantează pe un alt strat la distanța de 2-5 cm., iar în luna mai se plantează la loc definitiv.

Plantele bienale: pansele (Viola), părăluțe (Bellis), nalba (Althaea), degețel (Digitalis), nu mă uita (Myosotis) se seamănă în iunie-iulie, se repică de 1-2 ori și se plantează la loc definitiv toamna sau primăvara.

Plantele perene: tufănici (Chrysanthemum), steluța (Aster), stînjenelul (Iris), mușcatele (Pelargonium), bujorii (Paeonia), gherghina (Dahlia), săbiuța (Gladiolus), crinul (Lilium) se înmulțesc prin despărțirea tufei toamna sau primăvara înainte de a porni vegetația (Aster), prin diviziunea tuberculelor primăvara (Dahlia), prin bulbi (Tulipa, Gladiolus) și prin butași (Chrysanthemum, Pelargonium). Unele plante perene ca Dahlia, Canna, Glodiolus, Pelargonium nu rezistă în pămînt peste iarnă. Ele se scot toamna și se depozitează în locuri uscate și ferite de ger. Tulipa, Lilium, se scot după 3-4 ani în iulie- august, se separă bulbii formați și se replantează toamna.

In cursul verii plantele trebuie îngrijite: se udă, se afinează solul, se plivesc buruienile.

Frumusețea unei grădini nu este determinată însă numai de speciile și varietățile de flori cultivate, ci și de asocierea lor, în mod armonios, astfel ca fiecărei plante să-i fie destinat locul în care valoarea ei decorativă să iasă cel mai mult în evidență. Florile se aleg după înălțime, culoare, epoca înfloririi, ținînd seama și de condițiile locale de mediu.

Florile de talie mică și mijlocie (Myosotis, Bellis, Petunia, Ageratum) se plantează în borduri, rabate, tapete. Culoarea bordurilor trebuie să contrasteze cu cea a florilor din rabat. Plantele cu creștere înaltă (Althaea, Canna, Dahlia) să nu fie plantate cu cele de talie mică deoarece le acoperă. Ele trebuie să ocupe mijlocul rondurilor, rabatelor, sau să fie plantate în spatele celor mici, spre perete sau lîngă un gard.

Trebuie să se asocieze culori care se armonizează (violet cu portocaliu, portocaliu cu galben, verde cu roșu), sau mai multe nuanțe ale aceleiași culori și nu bălțături care să supere și să obosească ochiul. Albul petuniei contrastează plăcut cu verdele unui covor de iarbă bine întreținut.

Deoarece nu toate florile înfloresc în același timp (Tulipa, Bellis, Myosotis — primăvara, Verbena, Petunia, Zinnia — vara, Dahlia, Chrysanthemum — toamna), ele trebuie grupate de așa manieră încît să avem flori tot timpul. Pentru a prelungi perioada de înflorire a unei plante, florile se înlătură pe măsura veștejirii lor.

Plantele cu miros plăcut și puternic (Reseda, Nicotiana) se plantează în imediata apropiere a casei, a unei bănci sau a unui chioșc din grădină.

Ing. Livia ȘTEFAN

PAGINA FEMEII

Colțul pedagogului

PRIETENIE ADEVARATA

În timp ce explicam lecția nouă, am observat că Rodica Grădișteanu nu este atentă. N-am vrut să-mi întrerup expunerea și s-o admonestez; am căutat însă să-i întâlnesc privirea și printr-un semn de dezaprobare cu capul, s-o fac să mă asculte și să-și ia notițe, ca și ceilalți elevi. Încercarea a fost însă zadarnică, după 2—3 minute eleva era din nou cu gîndul departe. Supărată, m-am apropiat de ea și am găsit în maculatorul deschis o foaie pe care era scris: Dragă Florin, îmi pare rău că ieri cînd ai venit la noi n-am putut să te primesc, dar mama... Urmau cîteva mizgăliturî și apoi repetat... dar mama... și iarăși cîteva puncte de suspensie. Se vedea clar că gîndul n-a putut fi urmat.

— Cu asta te ocupi în timpul orei?

— Tov. dirigintă, dar nu e ce credeți dvs.. am să vă explic...

— Nu cred decît ceea ce văd... și supărată am plecat de lîngă banca ei, ca să continui lecția începută. Cînd a sunat, Rodica — fără să-i fi spus nici un cuvînt — s-a sculat și a venit după mine.

— Tov. dirigintă, vă datorez o explicație. Și timid, într-un colț al culoarului, unde ședeam amîndouă, a început să-mi spună:

— Dvs. îl cunoașteți pe Florin, l-ați avut elev, a terminat anul trecut... noi sîntem vecini și, știți, el vine de multe ori pe la mine. Ne înțelegem bine, discutăm întotdeauna filmele și piesele pe care le vedem, cărțile pe care le citim, uneori îmi arată și la matematică. Cînd e tata acasă, stăm toți trei de vorbă... cu tata joacă șah... și cum să vă spun... cu Florin am întotdeauna ce discuta...

Mă uitam la fata din fața mea. Era cu obrajii roșii și vorbea parcă mai mult pentru ea decît pentru mine, căutînd să-și definească ei înșăși sentimentul curat ce o lega de Florin. Știam că nu minte (o cunoșteam din cl. VIII-a; acum e în cl. X-a) este o fată corectă, silitoare, printre primii din clasă. Fata continua:

...Mama a spus că nu-mi mai dă voie să-l primesc. Se tot întreabă ce am de vorbit cu el și spune că nu e corect din partea unei fete care a crescut și are vîrsta mea, să aibă un prieten. Spune-ți tov. dirigintă, fac eu un lucru incorect? Să vedeți, ieri cînd a venit Florin la noi, mama a ieșit și i-a spus că nu-s acasă. El știa însă că sînt acasă, mă văzuse doar cînd am venit de la școală.

N-o mai ascultam. Mă gîndeam la mama ei care n-o înțelege, care nu poate pricepe că Rodica nu face nimic rău, că prietenia ce o are fata pentru Florin este o prietenie adevărată, firească, normală la vîrsta de 16 ani și că, dacă ea — așa cum e cazul — nu trece limitele bunei cuviințe, nu trebuie oprită și mai ales în felul acesta.

Rodica continua:... știam că pe Florin l-a jignit, voiam să mă scuz, s-o scuz și pe mama, dar nu știam cum... și de fapt eu n-am vrut să fiu neatentă... îmi pare rău și de Florin și... să nu vă supărați pe mine...

Fata nu mai știa ce spune. Își înecă cu greu plînsul. Îmi trecuse de mult supărarea.

— Spune-mi Rodica, ai încercat să vorbești cu mama așa cum ai vorbit cu mine?

— Sigur că da, dar nu m-a înțeles.

— Știi ce? mai încearcă odată, dar nu azi, mîine. Mîine cînd ai să fii mai liniștită.

În gînd îmi făceam socoteala timpului pe care îl aveam disponibil în după amiaza aceea. Voi putea să ajung la Rodica acasă înainte de va veni ea de la școală?

Peste două zile eram din nou în cl. X-a. Pe nesimțite mi-am îndreptat privirea spre Rodica. Fata aștepta parcă să fac acest lucru și imperceptibil mi-a zîmbit. Cînd a sunat, a venit iar după mine.

— Știți, tov. dirigintă, am vorbit cu mama, lucrurile s-au aranjat... și continuă să-mi povestească...

Eram fericită din mai multe motive: întîi pentrucă mama elevei mele m-a înțeles; al doilea că fata n-a simțit intervenția mea și al treilea că Rodica își cîștigase iarăși zîmbetul ei curat, voios și că era și ea probabil... fericită.

Lili PLAIU

O SIMPLĂ ȘTIRE DE ZIAR...

„Un furt pus la cale în mod deliberat de către un hoț abil care și-a îndemnat proprii copii să fure". *Așa se spune în motivarea sentinței pronunțate de judecătorul H. Sturge din Greenwhich împotriva femeii Rose Guyers, în vîrstă de 28 de ani, mamă a trei copii, pe care a condamnat-o la patru luni închisoare.*

Rose Guyers este învinuită că a învățat pe două dintre fetițele ei, în vîrstă de patru și șapte ani, să fure dintr-un magazin cu autodeservire, alimente în valoare de 18 șilingi. În știrea publicată de săptămînalul britanic „Sunday Times" se mai menționează că inculpata nu are la activul ei nici o condamnare prealabilă. Atît.

La întrebările care îți vin firește în minte în legătură cu această informație judiciară, gazeta nu dă niciun răspuns. Prima întrebare firească este: ce a determinat-o pe această tînără mamă să-și împingă fiicele la un asemenea act? Numai mizeria cea mai crîncenă, numai epuizarea tuturor celorlalte resurse, ar fi putut-o sili să ceară copiilor să-și procure singuri hrana pe o asemenea cale.

Pentrucă Rose Guyers nu este o femeie decăzută, nu este o hoață de profesie, n-a avut niciodată de-a face cu justiția. Să fie una dintre cei 650.000 de șomeri din Anglia? Este foarte probabil. „Sunday Times" nu spune nimic despre ocupația ei.

Într-una din cele mai zguduitoare schițe ale lui Albert Maltz este vorba de un tată care își învață copilul să fure o sticlă de lapte și îl păzește în timp ce săvîrșește faptul. Deznădejdea tatălui izbucnește în momentul în care copilul se arată încîntat de rezultatele isprăvii sale. Pentrucă tatăl dorește ca fiul său să fie un om cinstit. Acțiunea schiței se petrece în America contemporană.

„Literatură, fantezie" ar putea spune apologeții modului de viață capitalist. Vai, nu! În Statele Unite, în Anglia, există părinți care nu-și pot hrăni copiii și se văd nevoiți să le jertfească puritatea morală pentru a le salva viața.

Rose Guyers a fost condamnată la patru luni închisoare. Ce se va întîmpla în acest răstimp cu copiii ei? În seama cui vor rămîne? Cine le va da pîine? Aceasta este a doua întrebare care se impune și răspunsul la ea este și mai jalnic. Cel mai bun lucru care li s-ar putea întîmpla ar fi să fie trimiși într-un azil de copii. Biete făpturi fără noroc! Calvarul lor deabia acum începe. Cînd mama lor își va fi ispășit pedeapsa, va afla cu siguranță că nu este „demnă" să-și crească copiii. Și asta va însemna că nu va avea dreptul să-i mai vadă.

Dar dacă vor fi pur și simplu lăsați la voia întîmplării? În patru luni, un copil în situația lor poate muri, poate deveni cerșetor... altceva este greu de presupus că îi așteaptă. Și chiar dacă ar rezista pînă la punerea în libertate a mamei lor, viitorul nu le-ar rezerva perspective mai îmbucurătoare. Cine va angaja în Anglia o femeie cu un asemenea „trecut"? Să înceapă iar să fure direct sau prin intermediul copiilor?

Un fapt divers, dar un fapt divers în care se oglindește o lume, o lume în completă descompunere.

Felicia ANTIP

VĂ PLAC FLORILE?

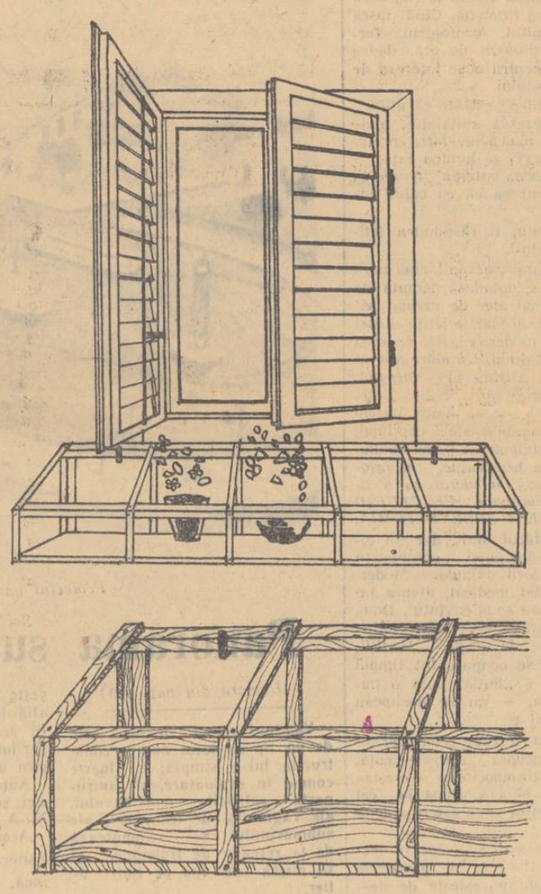

Ne plac florile! Și vrem să le avem măcar la geam, în lipsa grădinii. Facem din lemn un stelaj (ca în desenul nostru) și îl prindem sub geam în două (sau chiar mai multe) cîrlige. Cîrligele trebuie să fie foarte solide, lungi și adînc bătute în zid, mai bine chiar în dibluri ghipsate iar încheieturile stelajului trebuie făcute cu cuie lungi sau — mai bine cu șuruburi.

Colț verde și înveselitor în curte. Un butoi, sau o lădiță îngustă și înaltă sau altceva potrivit și care nu mai e bun pentru ceea ce a fost făcut, se găurește lateral la libera fantezie, se umple cu pămînt de flori și se însămînțează sau plantează diverse flori.

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

20—26 APRILIE 1959

— Telină a la grec; pirjoale cu cartofi și salată; plăcintă cu cremă.

— Ciorbă de verdețuri, dreasă cu smîntînă; cartofi cu ouă tari, la cuptor; pastă de mere, cu nuci.

— Chiftele de ou; mîncare de spanac; cornulețe cu rahat.

— Budincă; friptură la tavă; compot.

— Salată de cartofi cu ceapă verde; miel cu smîntînă; prăjitură cu marmeladă.

— Supă de pasăre, cu găluște; rasol cu sos de hrean; gogoși de cartofi.

— Saramură de pește; pilaf cu mărunțaie de pasăre; savarină de pesmet.

Chiftele de ou

Se toacă o ceapă mărunt și se prăjește în puțină untură. Se bat într-un castron 6 ouă, ca pentru omletă, se pune sare și se toarnă peste ceapa prăjită. Se fac jumări și cînd sînt gata se dau la o parte să se răcorească. Se trec apoi prin mașină, împreună o felie de pîine muiată în lapte și stoarsă și un cartof, de preferință fiert. Se amestecă bine, se mai adaugă un ou crud, o lingură de făină, sare, piper și verdeață tocată. Se fac chiftele, se dau prin pesmet și se prăjesc în untură. Se servesc cu salată verde. Sînt foarte gustoase, foarte asemănătoare cu chiftelele de piept de pasăre.

Prăjitură cu marmeladă

Se frămîntă pe masa de aluat 300 gr. făină cu 200 gr. unt, 100 gr. zahăr, 2 gălbenușuri, 1/2 pahar mic cu vin, o lingură de smîntînă și un praf de sare. Se întinde o foaie de o jumătate cm. grosime, se așează în tavă, se dă la cuptor și se coace pe jumătate. Se unge apoi cu 3 linguri de marmeladă de caise sau alta, după gust, iar deasupra se toarnă următoarea compoziție: se freacă 4 gălbenușuri cu 150 gr. zahăr vanilat. Cînd sînt ca o cremă se adaugă cele 4 albușuri bătute spumă și 100 gr. nuci mărunțite. Se întinde compoziția în tavă, peste marmeladă, într-un strat cît mai egal și se dă din nou la cuptor. Se taie deptunghiuri după ce s-a răcit.

Sanda MARIN

Sfaturi cosmetice

DANA CODREANU — **Timișoara:** Repetați cura de drojdie de bere, evitați mîncărurile picante, murăturile, sosurile, conservele, mezelurile, brînza fermentată, alcoolul, ciocolata. Căutați să consumați în cantitate suficientă legume, fructe, iaurt. Spălați fața cu apă caldă și săpun de bărbierit și ștergeți-o cu următoarea loțiune: alcool (de 80 de grade) 100 gr., eter 80 gr., tinctură benzoe 2 gr., camfor în soluție 2 gr. De 2 ori pe săptămînă, după ce ați spălat în prealabil obrazul, masați-l cu iaurt, pe care-l păstrați pe față 15 minute. Fermentul lactic care se găsește în iaurt degresează și împrospătează pielea.

Fricționați mîinile cu alcool și pudrați-le cu următorul amestec: talc 100 gr., amidon 10 gr., tanin 3 gr., acid salicilic 1 gr.

VALI B. — **Cîmpulung:** Singurul lucru pe care vi-l pot recomanda este să spălați părul cu o infuzie tare de flori de mușețel. Masați energic cu vîrful degetelor rădăcinile părului și periați-l zilnic cu o perie destul de aspră din păr de porc.

EUGENIA — **Tîrgoviște:** Masați ușor fața în fiecare zi cu o cremă avînd următoarea formulă: ceară de albine 15 gr., lanolină 15 gr., unt de cacao 10 gr., ulei de parafină pentru uz intern 60 gr., apă de trandafiri 15 gr., tinctură benzoe 1 gr. Folosiți această cremă oricînd aveți puțin timp liber, dar nu dormiți cu ea pe față în timpul nopții.

Pentru a extirpa punctele negre, masați regiunea respectivă cu puțin ulei încălzit, faceți apoi fetei o baie de aburi cu mușețel și extrageți punctele negre presîndu-le ușor între două degete învelite în tifon steril. Dezinfectați apoi locul cu alcool. Faceți această operație în fiecare săptămînă și ștergeți zilnic porțiunea în care apar punctele negre cu următoarea loțiune: alcool (de 60 de grade) 100 gr., camfor 1 gr., tinctură benzoe 1 gr.

Definitiv, firele de păr nu se pot distruge decît cu ajutorul electricității, dar acest lucru nu-l poate face decît un medic de specialitate.

MARY — **București:** Vă rog să ne comunicați adresa dvs. exactă, spre a vă răspunde prin poștă.

MICHAELA CRING: Folosiți laptele de demachiat „Nivea". Crema foarte grasă se prepară din: ceară de albine 15 gr., unt de cacao 10 gr., lanolină 40 gr., ulei de parafină 60 gr. Cealaltă cremă cerută se compune din: ceară de albine 15 gr., unt de cacao 10 gr., ulei de parafină pentru uz intern 40 gr., apă de trandafiri 10 gr., tinctură benzoe 1 gr.

STELIANA — **Iași:** Trebuie să urmați un curs de specialitate și apoi să dați examen.

Sanda NOREANU

CURIERUL NOSTRU

GINA S. — **București:** Părerea noastră este să-i mărturisiți dvs. și să-i explicați amănuntit totul: în ce condiții s-au petrecut faptele, ce v-a determinat să nu-i spuneți pînă acum. Așa este cel mai bine. Sîntem încredințați că va înțelege pînă în cele din urmă, chiar dacă pentru moment va fi neplăcut surprins. Totul depinde de comportarea și grija dvs.

BRÎNDUȘA — **Botoșani:** Socotim că ați dat o importanță și o amploare exagerată unei prietenii trecătoare. De fapt, însă, nici nu e de mirare la vîrsta dvs. Nu vă faceți prea multe probleme din aceasta. El este plecat și, probabil, că nici nu se mai gîndește la „suferința" dvs. Aveți încredere.

CLUJUL: Criticile dvs. sînt pe cît de severe, pe atît de... neargumentate. Oricum, însă, noi vă mulțumim și vom ține seama de unele propuneri făcute. O parte au și apărut între timp în revista noastră. La pagina de teatru-cinema veți găsi în viitor mai multe materiale despre muzica ușoară.

MARA ORȘANU: Destul de greu pentru noi să vă putem ajuta. Căutați să fiți mai sociabilă, mai ponderată. Aceasta în ce privește comportarea dvs. generală. Pentru restul, nu vă rămîne decît să așteptați.

M. A. — **Dorohoi:** Micile neajunsuri la care vă referiți dvs. nu sînt de natură să vă facă să fiți chiar atît de îngrijorată. Ceea ce trebuie însă să aranjați cît se poate de repede este stabilirea în aceeași localitate, conviețuirea sub același acoperămînt. Aceasta ar înlătura în bună măsură, multe din îndoielile amîndurora. Diferența de vîrstă nu constituie un impediment.

D. I. —**Iași:** La prima și a doua întrebare vă răspundem că am sesizat forurile respective. Cînd vom avea răspunsurile la sesizările noastre, vă vom înștiința. La întrebarea a treia, răspunsul nostru este să vă adresați direct serelor din Codlea, regiunea Stalin.

MARGA C.: Propunerea dvs. este bună, dar ne-a sosit cu întîrziere. Acum nu mai e cazul să publicăm asemenea modele întrucît sezonul lor a trecut. Vom face acest lucru în toamnă, din vreme, pentru a veni într-adevăr în sprijinul cititoarelor noastre.

R. I. COCA — **Cîmpina:** Sfatul nostru pe care ni l-ați cerut (și ați scris să fie precis și categoric) este să vă căsătoriți cu cel pe care-l iubiți și care vă iubește. Problemele materiale se pot aranja și ele cînd există entuziasm și dorință de a face ceva, la amîndoi. Nu vă speriați și nu vă lăsați ademenită de alte așazise perspective materiale mai bune.

MĂRICEL E.: Din lunga descriere a faptelor petrecute, am înțeles că orice intervenții din partea dvs. ar fi nu numai nepotrivite, dar și inutile. Toată comportarea lui dovedește că nu nutrește sentimente de dragoste față de dvs. În aceste condiții, nu vedem nici un rost în continuarea relațiilor dvs. pe această direcție. Aceasta nu înseamnă însă că nu puteți fi prieteni buni. Dar atît.

FLORICA — **Făgăraș:** Modelele pe care le publicăm noi, pot fi confecționate din orice material, deci și din nylon. Modele de bluze vom publica în numerele următoare. Despre felul cum să se îmbrace femeile în diferite ocazii, am publicat și vom mai publica.

A SILVAȘ — **Buhuși:** Este dificil pentru noi să punem în discuție, în pagina femeii, problema ridicată de dvs., deși ea este foarte importantă. Urmărind rubrica „Medicul vă sfătuiește" veți găsi cîteva lucruri folositoare în această problemă. Rezolvarea ei, însă, depinde mai mult de tactul și priceperea dvs. Discutați direct cu fiica dvs. Experiența dvs. vă va ajuta s-o îndrumați pe drumul cel bun.

E bine să știți că...

...Pentru lustruirea mobilei din lemn se folosește următoarea rețetă: se topește 25 gr. ceară de albine, care se amestecă cu o soluție dublă — deci 50 gr — făcută din părți egale, a 25 gr. fiecare, de terebentină și ulei de in fiert. Mobila se unge cu această ceară, cu ajutorul unei flanele și, după ce s-a impregnat bine, se dă lustru cu o altă flanelă curată (răspuns cititoarei noastre A. Codreanu-Arad).

...Petele de grăsimi, cum e cazul și al transpirației, se scot de pe țesături în felul următor: se înmoaie țesătura ușor în apă curată, rece sau călduță, apoi, după stoarcere, porțiunea respectivă se freacă cu peria. La urmă se decolorează cu apă, în care am turnat cîteva picături de amoniac. (răspuns cititoarei noastre Maria E.-Buzău).

...Cel mai bun mijloc de a nu avea gîndaci, este să ținem încăperile în perfectă stare de curățenie, în care scop e bine ca pardoseala să fie spălată cît mai des cu apă de Javel. Orice crăpătură în podea, ferestre, uși etc., trebuie astupată cu grijă. Dacă vrem să constatăm prezența gîndacilor — cel mai sigur mijloc de verificare este să aprindem noaptea lumina. Apoi vom presăra prafuri speciale (D.D.T.) în același timp în toate colțurile pereților, pe marginea ușilor și a ferestrelor, ca și în eventualele crăpături neastupate. Un alt procedeu bun constă în a plasa, pe jos, seara, cîrpe umede, în care le place gîndacilor să și facă cuibul. Dimineața turnăm peste aceste cîrpe apă clocotită (răspuns cititoarei noastre P. Rusu-Cluj).

CORECTURI MICI, EFECTE MARI

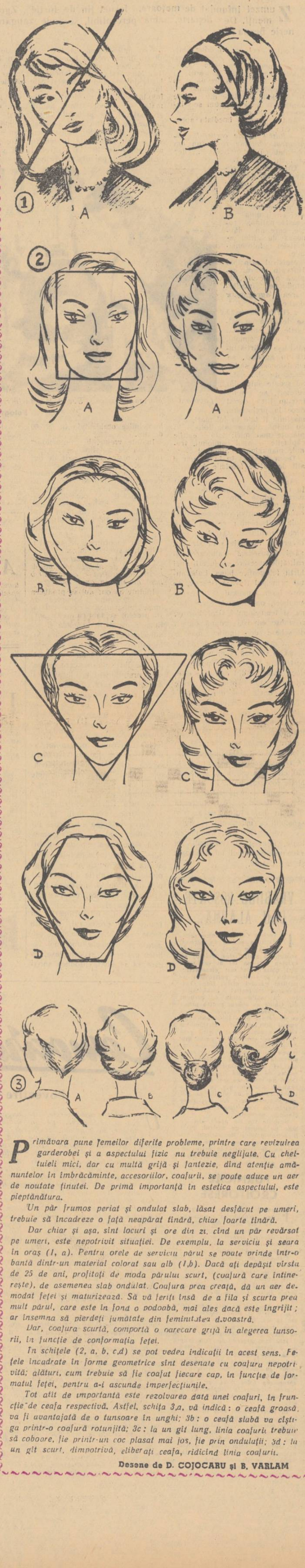

Primăvara pune femeilor diferite probleme, printre care revizuirea garderobei și a aspectului fizic nu trebuie neglijate. Cu cheltuieli mici, dar cu multă grijă și fantezie, dînd atenție amănuntelor în îmbrăcăminte, accesoriilor, coafurii, se poate aduce un aer de noutate ținutei. De primă importanță în estetica aspectului, este pieptănătura.

Un păr frumos periat și ondulat slab, lăsat desfăcut pe umeri, trebuie să încadreze o față neapărat tînără, chiar foarte tînără.

Dar chiar și așa, sînt locuri și ore din zi, cînd un păr revărsat pe umeri, este nepotrivit situației. De exemplu, la serviciu și seara în oraș (1, a). Pentru orele de serviciu părul se poate prinde într-o bantă dintr-un material colorat sau alb (1,b). Dacă ați depășit vîrsta de 25 de ani, profitați de moda părului scurt, (coafură care întinerește), de asemenea slab ondulat. Coafura prea creață, dă un aer demodat feței și maturizează. Să vă feriți însă de a fila și scurta prea mult părul, care este în fond o podoabă, mai ales dacă este îngrijit; ar însemna să pierdeți jumătate din feminitatea d-voastră.

Dar, coafura scurtă, comportă o oarecare grijă în alegerea tunsorii, în funcție de conformația feței.

În schițele (2, a, b, c,d) se pot vedea indicații în acest sens. Fețele încadrate în forme geometrice sînt desenate cu coafura nepotrivită; alături, cum trebuie să fie coafat fiecare cap, în funcție de formatul feței, pentru a-i ascunde imperfecțiunile.

Tot atît de importantă este rezolvarea dată unei coafuri, în funcție de ceafa respectivă. Astfel, schița 3,a, vă indică: o ceafă groasă, va fi avantajată de o tunsoare în unghi; 3b: o ceafă slabă va cîștiga printr-o coafură rotunjită; 3c: la un gît lung, linia coafurii trebuie să coboare, fie printr-un coc plasat mai jos, fie prin ondulații; 3d: la un gît scurt, dimpotrivă, eliberați ceafa, ridicînd linia coafurii.

Desene de D. COJOCARU și B. VARLAM

Primăvara, în stațiunile de munte

Natura care se trezește la viața sub soarele cald de primăvară, ne cheamă în mijlocul ei prin antene nevăzute, în frumoasele stațiuni de odihnă ale țării. O îmbrăcăminte ușoară și confortabilă va contribui la destinderea, atît de necesară după o săptămînă de muncă. Modelele pe care vi le prezentăm, corespund unor genuri diferite. Vă rămîne să-l alegeți pe cel mai potrivit.

1. Pantalon din stofă flanelă sau balon cu bluzon de poplin. Preferați culorile deschise la bluză.

2. Jachetă din balon; se poartă în zilele mai răcoroase. Pantalonul din stofă asortat la culoarea balonului.

3. Bluză sport cu buzunare aplicate din picheț colorat; se poartă cu o fustă din balon sau trotuș, încrețită pe cordon la talie.

4. Bluză de stofă uni cu fustă din tuid și eșarfă asortată.

5. Jachetă din lînă, lucrată de mînă, foarte ieftină. Se poartă la o fustă dreaptă din stofă uni cu o linie dreaptă și o cută la spate

Desene de Dora TONESCU

E. ARNO

Știri din cartierul meu

Vecinul meu, Ion strungarul, le sădește...

Nina țesătoarea le stropește...

Jean bulevardistul... se servește!

MATTY ASLAN

— Puțină răbdare, tovarășe, că nimeni nu s-a născut cu patru mîini...

V. VASILIU

— Una, numai una, îngerașule!

V. TIMOC

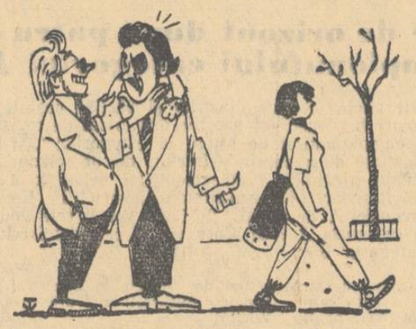

— Am întrebat-o doar dacă-i place baschetul...
— Și...
— Preferă boxul!...

C. FLORIAN

— Așteaptă-mă în scuar pe aceeași bancă de duminica trecută.
— Mi-e absolut imposibil, fiindcă acum e șantier...

FRED GHENĂDESCU

În unele locuri, îndrumarea în ceea ce privește însămînțările, se face normal, din birou.

— El crede că ne-a îndrumat
— Eu cred că ne-a pus pe drumuri...

I. GRĂDINARU

Visul bucureșteanului cînd trebuie să se întoarcă de la meci...

L. DARIAN

— Iubito, simți cum vine primăvara?
— Deocamdată vine mama...

S. NOVAC

Sînt unii cetățeni care au vor să ia parte la muncile de folos obștesc.

— Ia vezi Nicule, au terminat vecinii amenajarea grădiniței din colț, că vreau să stau vreo două ore la aer curat!...

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

PRETEXT ASTRONOMIC

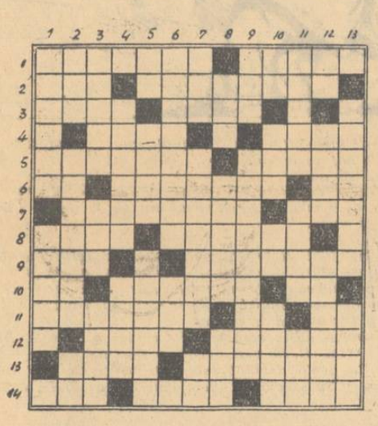

ORIZONTAL: 1) Povestire științifico-fantastică de Mircea Brateș — „A... planetă", altă povestire științifico-fantastică de Beleaev. 2) Odată pe lună — Personaj mitologic care a închis într-o trestie o scînteie cerească și a dus-o oamenilor pe pămînt. 3) Figură — Luna decembrie la babilonieni. 4) Par subțire — Personaj feminin din piesa „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian. 5) Autorul poeziei „Luna" — Formă. 6) Pană — Autorul lucrării „Impărăția soarelui" — Notă muzicală. 7) A compus muzica filmului „Cavalerul stelei de aur" — Soarele ...mării. 8) Ceașcă — De alde guiț-guiț (pl.). 9) Bivol tibetan — A scris poezia „Luceafărul roșu". 10) Doine! — Autorul cîntecului „O voce, o chitară și un pic de lună" — Tot și nu prea. 11) Personaj din „Luceafărul" lui Eminescu — Soarele... Nilului antic — Pe el, Grivei! 12) Țiglă rotundă — „...stelelor" compoziție de Iosef Strauss 13) Impozit turcesc pe mărfuri exportate (od.) — Iubitor al muzicii. 14) Prima sub soare — Personaj principal din filmul „Sub cerul infernului"! — Jupiter pentru Venus, Mercur etc.

VERTICAL: 1) Săgetător (pl) — Autorul tabloului „Fetița în soare". 2) Sportul minții — Lunetă — Lună evreiască. 3) Operațiunea de selecționare a jucătorilor pentru lotul reprezentativ — Crustaceu... astronomic! — Autorul poeziei „Pămînt, tu dă-ne pîinea păcii". 4) Prefăcare — „...lactee", poezie de Maria Banuș. 5) Comună în Șimleul Silvaniei — Autorul pînzei „Hermes și Aurora" — „...unei stele mici", poezie de Topîrceanu. 6) Autorul poeziei „Stelele păcii" — Din..., autorul cărții „Răsare soarele deasupra rîului Sangan". 7) Judecător în infern — Autorul povestirii „Să vorbim despre stele" — Chemare intimă. 8) Lună — Floare din „Impărăția Soarelui" — Comună în Italia. 9) Produs lactat — „...stelei de aur", roman de Babaevski. 10) Petel (Nu-l vorba de cele din soare) — Callisto și fiul ei Arcaș, transformați de Jupiter în două constelații Mare și Mică (pop.) — Nota bene — Gaz. 11) „...Începe de la etajul trei", volum de Francisc Munteanu — Băiețaș — Mamă. 12) Europiu — Ra! — Roșiatic. 13) Rupte din soare (fig.) — Personaj din „Apus de soare" de Delavrancea.

Mihai PĂTRAȘCU

LA ORDINEA ZILEI

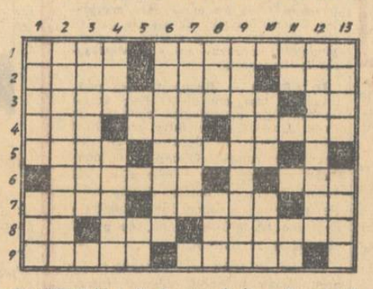

ORIZONTAL: 1) Pentru îndeplinirea și depășirea lui lucrează cu avînt oamenii muncii din țara noastră — Obiectiv principal al întrecerii socialiste; 2) O nouă mașină electronică de calculat, sovietică, ce efectuează 4.000 de operații aritmetice pe secundă, întrecînd cu mult tipul precedent „Ural" — Regiune arabă care luptă pentru independență împotriva colonialiștilor englezi — Hărnicie în muncă; 3) Se refnoiesc și la acest început de trimestru, de către cititori — Posesiv; 4) Popor antic — „Calearșca de...", piesă reprezentată pe scenele bucureștene — Masă plastică romînească, ce va fi produsă la fabrica de fibre sintetice de la Săvinești; 5) Din neamul popoarelor din Orient, care luptă împotriva imperialismului anglo-american, pentru libertate — Cel de trai al populației noastre este în continuă creștere; 6) Acestui război, ca și oricărui război de cotropire, popoarele îi spun răspicat: NU! — Pasăre migratoare (se întoarce în acest sezon); 7) Cunoaștem — „Vrăjitoarele din...", film după piesa lui Arthur Miller, rulat și la noi în țară — Inițialele unui ziar romînesc; 8) Alfa și Omega — Baghetă — Programul de funcționare al magazinelor; 9) Provincie indoneziană, în care imperialiștii americani și olandezi au încercat un nou amestec — În paginile ei sînt dezbătute problemele la ordinea zilei.

VERTICAL: 1) „Primăvara la..." în spectacolul de la Circul de Stat din București — Posesiv; 2) Aici se fac cercetări care ajută la ridicarea calității produselor industriale; 3) Baza îngrășămintelor agricole, ce vor fi produse la noua secție a Combinatului Chimic Făgăraș; 4) Stradă în București (Popa) — „A" sau „H", trebuie interzisă; 5. Una și una! — Unul din cei șapte, ai mărețului plan septenal; 6) În primele rînduri ale luptei pentru o producție sporită, pentru un trai mai bun; 7) A fost întrecută de Uniunea Sovietică în domeniul sateliților și rachetelor cosmice; 8) Începe să crească sub soarele primăverii — Pronume; 9) Contribuie la mărirea producției și ridicarea productivității muncii; 10) Zeul vînturilor — Rămînere peste noapte; 11) Literă slavonă — Soare; 12) Bunuri de larg consum, a căror producție va crește simțitor în 1959 față de 1958; 13) Avîntul muncitorilor din patria noastră — Oraș de seamă din Transilvania, în care s-au obținut succese remarcabile în domeniul construcțiilor de locuințe, ieftinindu-se prețul de cost și mărindu-se suprafața utilă.

Victor EMIL

Poșta rebus

PETRE IONESCU și **AL. NEAMȚU — București:** V-am ruga să treceți într-o zi pe la redacție.

P. TEODORESCU — București: Ne-a sosit prea tîrziu.

PETRU BORISOV — Constanța: Va apărea în limitele spațiului disponibil.

AL. ROGNOVSKI — Brăila: Careul ne-a sosit după ce redacția pregătise unul cu o temă asemănătoare. Mai trimiteți.

VASILE MANOLE — București: Am publicat de curînd jocuri pe o temă asemănătoare.

SERAFIM MOARCAȘ — București: Vă rugăm să treceți într-una din zile pe la redacție.

GH. KLEIN — Beiuș: Toate-s bune, dar unde-s definițiile la cele trei careuri trimise?

NICOLAE NIȚESCU — București: Am mai publicat un careu pe o temă asemănătoare.

ROBERT POVIUS — Constanța: Ne bucură aprecierile adresate revistei. Cît privește dorința dvs. de a colabora la rubrica noastră de jocuri, coloanele ei vă stau la dispoziție. Din jocurile trimise n-am reținut însă nimic deși dovedesc certe posibilități. Preferăm careuri pe teme actuale. Țineți seama de preferința noastră.

ION MITRAN — București: V-am ruga ca într-o sîmbătă dimineața să treceți pe la redacție.

V. DUMITRACHE — Cluj: Am publicat careuri pe teme asemănătoare de curînd.

GH. FETEANU — București: În limita spațiului disponibil se va publica.

ȘTAN CRISTEA — București: Atît definițiile cît și soluțiile sînt sub posibilitățile dezlegătorilor noștri. Mai încercați.

LIVIU NOVAC — Pecica: Nu, ne-ați trimis dezlegările la toate jocurile, așa încît...

GH. MANOIL — Tg. Mureș: 1. Careul are prea multe puncte negre. 2. Corect, cuvîntul „odgon" se folosește fie în forma sa nearticulată, fie „odgonul". În nici un caz „odgonu" așa cum îl folosiți dv.

BICA PISOSCHI — Craiova: Preferăm teme de actualitate.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

PAMÎNT

ORIZONTAL: Planetă — Vînt — Luna — Amfibie — Amado — Era — N.R. — Ne — Icar — Tise — I — Tropical — S — Sst — Loco — Lat — FO — Fugari — NR — Ela — LE — Trata — Roca — UO — Ate — Ahtia — GA — Lut — O — Dunărea — O — Aviator — Istm.

AGRICOLA

ORIZONTAL: Tratată — Cal — Repar — Snopi — Atelaj — Olan — CR — Atelier — Tar — Uta — Cab — Ogoare — P.T.T.R. — R — Dealuri — I — Icar — Ar — Vag — Semăn — Boaba — TR — Țăran — UZ — Însămînțări.

LA POARTA

ORIZONTAL: Banuș — Table — Amulete — Lim — Roman — Brazi — Ira — Tra — Nan — E — Raia — OA — E — RA — RN — ZI — CS — Arghezi — Poc — Ail — Dulău — Portal — Med — Arde — Ea — Cal — ZA — Clanța — A — Alături — Toc.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Maestrul sportului PETRE SEIMEANU comentează partide jucate în „Cupa Magazin"

Într-un număr trecut am anunțat că vom începe publicarea unora din partidele jucate în „Cupa Magazin" și în turneele cu deschideri obligatorii. Publicarea partidelor va prilejui un schimb de experiență util pentru participanții la turneele noastre de joc prin corespondență. Analizarea deschiderii, a jocului de mijloc, a finalului va duce fără îndoială la întărirea forței de joc a șahiștilor. Unele partide din „Cupa Magazin" și turneele de șah prin corespondență, vor fi analizate de fruntași ai șahului nostru, maeștri și candidați maeștri, care vor face aprecieri asupra jocului practicat de concurenți, asupra mutărilor bune, a celor slabe, asupra planurilor de joc corecte și incorecte etc.

În acest număr publicăm cîteva partide comentate de maestrul sportului Petre Seimeanu. *Vom continua publicarea partidelor și în numerele viitoare. Pentru a putea publica la timp rezultatele și clasamentele din „Cupa Magazin" și turneele cu deschideri obligatorii, precum și cele mai interesante partide disputate, rugăm pe participanții la aceste competiții să anunțe imediat redacției terminarea fiecărei partide, trimițînd totodată și partida, preferabil comentată.*

Cînd nu faci la timp rocada

NASTASE BOTEZATU (Sinaia)
KLAUS KLEIN (Sibiu)

1. d4 Cf6 2. c4 e6 3. Cc3 Nb4 4. Ng5. Obișnuit se joacă aci 4. e3, 4. a3, 4. Dc2, 4. Db3 sau 4. Cf3. *4... h6 5. Nh4 c5 6. d5.* După 6. e3 negrul obține avantaj fie prin 6... Da5 7. Db3 Ce4! ca în partida Reti-Marshall, Brno 1928, fie prin 6...c:d4 7.e:d4 Da5 8.Dc2 Ce4! ca în partida Baslavski-Taimanov, Leningrad 1948. *6...b5!* Cel mai bun răspuns. Negrul caută să-și creeze un centru puternic de pioni.

7. e3! După 7. c:b5 urmează 7...g5 8.Ng3 C:d5 cu avantaj pentru negru. Iar după 7. d:e6 f:e6 8.e4 (La 8. c:b5 d5 cu o poziție asemănătoare gambitului Blumenfeld) 8... 0-0 9. Dc2 Da5 10. N:f6 T:f6 cu joc mai bun pentru negru (Zak-Averbah, mai 1947). Mutarea din text este o idee a marelui maestru Spaski. Ea este mai solidă decît celelalte continuări posibile 7.e4?! și 7.Tc1.

7... e:d5 8.c:d5 Nb7 9. N:b5 g5?! 10. Ng3 C:d5 11. Cge2 N:c3+ 12.b:c3 Cf6 13.0-0 Ce4 14. Tb1 C:g3 15 C:g3 Nc6 16.e4 Dc7 17. Nc4 Rf8. Poziția negrului este compromisă. Nu se poate face nici rocada mică, nici rocada mare, regele negru fiind obligat a rămîne în centru, țintă atacului alb. *18.f4.* Albul intenționează să deschidă coloana f. *18. ...g4 19.D:g4 d6 20. Df5 Dd7 21.Df6* și negrul cedează.

Un final puțin cam neobișnuit

TIBERIU TURIAK (Lugoj)
LAZAR SCHWARTZ (Iași)

1. d4 e6 2. c4 f5. Sub această formă se evită în apărarea olandeză periculosul gambit Staunton (1.d4 f5 2.e4!?) *3. Cf3 Cf6 4. Ng5 h6?* O greșeală de deschidere, care slăbește foarte mult cîmpurile albe de pe flancul regelui. Corect este 4...Nb4+ 5. Cbd2 (La 5. Cc3 c5!) 5... Cc6 6. e3 0-0 cu egalitate. *5. N: f6 D:f6 6.e4?! Această mutare trebuia mai întîi pregătită cu 6. Cc3. 6...f:e4 7. Ce5 Nb4+8.Cc3 0-0 9. f3 b6 10.Ne2 h5 11. 0-0 e3 12. Ce4 Dh6 13. f4?! T:f4 14. T:f4 D:f4 15.N:h5 D:e4.* Acceptarea sacrificiului de figură aduce regele negru sub un puternic atac al figurilor albe. Trebuia jucat 15... Dh6 urmat de Nb7 și negrul se apără rămînînd cu un pion în plus. *16.Nf7+, Rf8.* La 16... Rh8 ar fi urmat 17.Cg6+Rh7 18. Dh5+ *17. Dh5 e2 18. Dh8+Re7 19. De8+Rd6??* Gata... După 19... Rf6 negrul cîștiga doarece nu există apărare împotriva transformării pionului e2. Nu mergea 20.Dd8+ din cauza 20...Ne7! O poziție curioasă, în care în loc să cîștige negrul se face singur mat. *20. Df8.*

O partidă pierdută în cinci mutări...

ALEX. BURDEA (Cluj)
GH. ILIESCU (Orașul Stalin)

1.e4 e5 2. Cf3 Cf6 3. C:e5 C:e4? Greșeală în deschidere. Corect este întîi 3... d6 și apoi 4... C:e4 *4.De2, Cf6??* Gata. Negrul ar fi putut salva pierderea calului prin 4. De7 5.D:e4 d6 6. d4 dar nu putea evita pierderea unui pion cu mutarea din text însă... *5.Cc6+* și *negrul cedează,* căci pierde dama.

Bobby Fis er n-a descoperit America!...

Sînt unele partide de șah care — cum se spune în termeni gazetărești — sînt sortite să facă ocolul lumii. Una dintre acestea este desigur partida-miniatură Fisher-Reshevsky (campionatul S.U.A., 1959) publicată și în „Magazin" din 7. III. Și nu este de mirare, fiindcă felul în care adolescentul Fisher l-a ridiculizat de-a dreptul pe mult mai experimentatul său adversar învingîndu-l în 10 mutări, nu se întîlnește în fiecare zi.

Și totuși... Partida lui Fisher este departe de a fi un „unicat" în materie. Căutînd în cărți, reviste și fișiere am găsit pînă acum două modele absolut identice cu această partidă!

Iată cum s-a desfășurat partida Bastricov-Șamcovici, jucată la Soci în cadrul campionatului R.S.F.S.R. 1958: 1. e4 c5 2. Cf3 Cc6 3. Cc3 g6 4. d4 c:d4 5. C:d4 Ng7 6. Ne3 Cf6 7. Nc4 0-0 8.Nb3 Ca5? 9.e5! Ce8 10.N:f7+ 11 și negrul a cedat.

Ne aflăm deci în fața unei „anticipări" totale a partidei jucată de cei doi americani. Și faptul că în cursul anului trecut Bobby Fisher a vizitat U.R.S.S., — fiind invitatul șahiștilor sovietici — ne îndeamnă să credem că el a făcut acolo cunoștință cu această interesantă cursă din deschiderea Apărării Siciliene.

Dar mai avem o anticipare și aceasta — notați bine! — chiar din țara noastră. Exact cu aceleași mutări a început și partida Reicher-Partos din ultima rundă a campionatului R.P.R. pe anul 1958. După cum își amintesc probabil spectatorii, aceasta din urmă partidă a durat însă ceva mai mult: vreo 37 mutări. Dar numai pentru că după 10.N:f7+ Partos a crezut de cuviință să continue partida dînd dama pe două figuri ușoare (10...R:f7 11. Ce6 d:e 12 D:d8) și nu s-a convins de inutilitatea eforturilor sale decît cu puține minute înainte de încheierea celor 5 ore regulamentare de joc...

Radu PALTIN

JOCURI DISTRACTIVE

16 triunghiuri într-un pătrat

Căutați să împărțiți acest pătrat în 16 triunghiuri egale cu ajutorul a 8 linii drepte în așa fel încît în fiecare triunghi să se găsească un spărgător de nuci și o nucă.

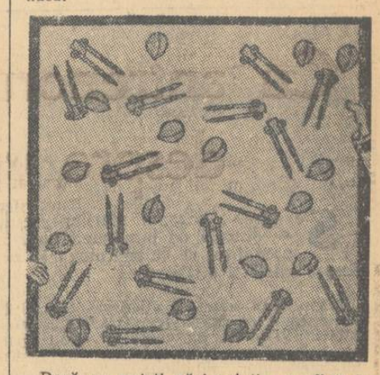

Dacă nu puteți găsi soluția, o aflați în josul acestei coloane.

Curiozități matematice

Ca și oamenii, ca și lucrurile, numerele își au și ele curiozitățile lor. Pe lîngă regulile stabilite și cunoscute, aceste curiozități vin să aducă o notă de amuzament unei științe care, pentru atîția, pare gravă și severă.

Iată, de pildă, cifra 9. Știați că are o proprietate asemănătoare cu zero? Curios, nu? Și totuși, așa este. Toată lumea știe că orice număr înmulțit cu zero dă zero. Mai puțini sînt acei care știu că orice număr înmulțit cu 9, dacă nu dă totdeauna chiar 9, în schimb suma cifrelor produsului obținut, exprimată într-o singură cifră, dă totdeauna 9.

Exemple: 81 înmulțit cu 9 dă 729; 7+2+9=18; 1+8=9.

345×9=3105; 3+1+0+5=9. Ca să cîștigam timp, vă lăsăm pe dumneavoastră să faceți celelalte încercări.

Iată o curiozitate a cifrei 8:

8 × 1 + 1 = 9
8 × 12 + 2 = 98
8 × 123 + 3 = 987
8 × 1234 + 4 = 9876
8 × 12345 + 5 = 98765
8 × 123456 + 6 = 987654
8 × 1234567 + 7 = 9876543
8 × 12345678 + 8 = 98765432
8 × 123456789 + 9 = 987654321

Cu 9 se pot alcătui 2 tabele de acest fel.

9 × 1 + 2 = 11
9 × 12 + 3 = 111
9 × 123 + 4 = 1111
9 × 1234 + 5 = 11111
9 × 12345 + 6 = 111111
9 × 123456 + 7 = 1111111
9 × 1234567 + 8 = 11111111
9 × 12345678 + 9 = 111111111
9 × 123456789 + 10 = 1111111111

9 × 9 + 7 = 88
9 × 98 + 6 = 888
9 × 987 + 5 = 8888
9 × 9876 + 4 = 88888
9 × 98765 + 3 = 888888
9 × 987654 + 2 = 8888888
9 × 9876543 + 1 = 88888888
9 × 98765432 + 0 = 888888888

O altă curiozitate matematică: cum putem obține rezultatul 100, întrebuințînd fiecare din cifrele de la 1 la 9, cîte o singură dată? Adunînd pe 1 cu 2, cu 3, cu 4, cu 5, cu 6, cu 7, și cu produsul dintre 8 și 9!

Soluția jocului „16 triunghiuri într-un patrat".

MILICĂ

de NELL COBAR

Jucăriile găsiră că ursulețul e mult prea palid. — „Are nevoie de aer tare curat, să mai prindă culoare în obraji".

Atunci, s-a luat hotărîrea să fie trimis cu avionul, la Polul Nord. Într-adevăr, unde se putea găsi un aer mai tare?

Animalele de pe banchiza de gheață l-au primit frățește. O focă extrase untură de pește proaspătă, iar un urs alb își luă rolul de soră de caritate. Seara, la lumina lunii polare, o echipă de pinguini prezentă spectacolul feeric: „Polul Nord pe gheață"!

Crocodilul de gumă avea neapărată nevoie de plajă. — „Cîteva ore sub soarele Africii și pielea ta va arăta din nou ca înainte", spuse elefantul. Cum să ajungă pînă la țărmul Africii? O corăbioară cu pînze, în mîna unui marinar încercat, poate înlocui și un transatlantic...

Din pînza corabiei făcu un cearceaf, pe care-l întinse pe nisipul arzător african. Leul îi dădea de veste: cinci minute pe spate, așa, acum pe burtă. Girafa îi ținea umbră acolo unde pielea se roșea mai tare. La nevoie, un borcan cu laurt era gata să intervie.

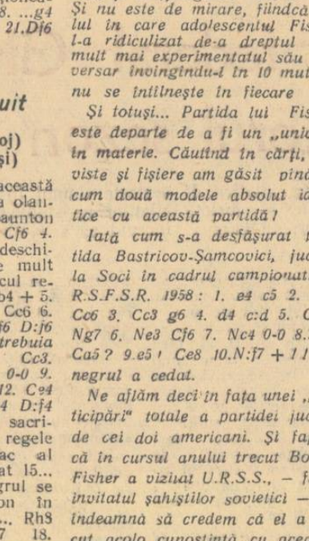

— „Hai, de-abia te aștept să intri în apă, să am un tovarăș de joacă", îl îmbia un hipopotam... Cu asemenea prieteni și îngrijire, crocodilul nostru de gumă se vindecă repede. La despărțire, crocodilul a vărsat cîteva lacrimi (dar din cele adevărate, nu lacrimi de crocodil).

(Va urma)

SPORT

Start în tradiționala competiție de masă

Crosul „Să întîmpinăm 1 Mai!"

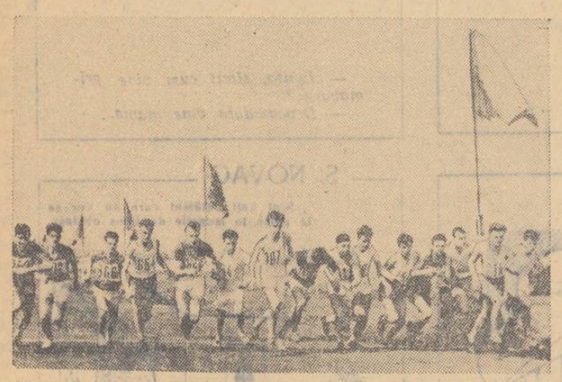

Un grup de tineri participanți la ediția de anul trecut a crosului „Să întîmpinăm 1 Mai"

Fotografia : I. MIHAICA

Mîine se desfășoară, pe asociații sportive, etapa întîia a tradiționalei competiții de masă, crosul „Să întîmpinăm 1 Mai!".

Ca în fiecare an, ca în fiecare primăvară, sportivi tineri și virstnici, oameni ai muncii, vor popula cu sutele de mii startul acestei competiții sportive, cu care ei întîmpină 1 Mai, marea sărbătoare a proletariatului din lumea întreagă.

Cei mai mulți dintre ei iau în felul acesta, pentru prima oară, contactul cu sportul organizat, cu pista stadioanelor. Dar apoi, așa cum se petrec lucrurile cu fiecare competiție de masă, mulți rămîn definitiv cîștigați pentru sport, gustînd din binefacerile lui. Unii merg și mai departe, mereu mai sus pe treptele măestriei sportive, în loturile naționale, spre care le-a deschis drumul competiția de masă în care au debutat.

Ediție după ediție, crosul „Să întîmpinăm 1 Mai" își atinge cu prisosință scopul, făcut cunoscut în cîteva rînduri în regulamentul competiției: „Crosul de masă „Să întîmpinăm 1 Mai" se organizează pentru : a cinsti ziua de 1 Mai, sărbătoarea proletariatului de pretutindeni ; a atrage în practica metodică a alergărilor pe teren variat mase cît mai largi de tineri și virstnici ; a asigura trecerea normelor complexului G.M.A. la aceste probe ; a desemna pe cei mai buni crosiști din asociațiile sportive..."

Mîine, sute de mii de participanți vor porni cu elan și hotărire, cu avînt tineresc, întrecerea care în etapa întîia va aduce celor clasați pe primul loc diploma și insigna de „Campion al asociației sportive" pe anul 1959. Iar o săptămînă mai tîrziu, la 26 aprilie, campionii asociațiilor se vor înfrunta, de astă dată între ei, în etapa a doua, care se va desfășura pe localități (pe centre de comună în mediul rural), urmînd ca învingătorii să primească diplome și premii de campioni, iar toți participanții etapei taloane pentru proba de rezistență a insignei „Cel mai bun sportiv din 10".

Mîine, start în crosul „Să întîmpinăm 1 Mai". Succes tuturor participanților, pe care dorim să-i vedem de acum încolo cît mai des pe pista stadioanelor, făcînd să se vorbească tot mai mult, cu laude, despre ei !

Intre sentimente și afaceri

Toni Mark, una din marile speranțe olimpice ale Austriei la viitoarea ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă, a suferit un accident și a murit în timpul desfășurării concursului internațional de la Wallbergen ca armare a lipsei celei mai elementare griji a organizatorilor pentru asigurarea securității vieții sportivilor participanți. La înmormîntarea lui Toni Mark, care a avut loc în orășelul Saalfelden, au luat parte toți prietenii lui apropiați. Doar unul singur a lipsit, triplul campion olimpic Toni Sailer, angajat în prezent ca actor de film de producătorul austriac Herbert Gruber. Sailer a cerut lui Gruber permisiunea să plece la Saalfelden, dar după cum relatează ziarul „Neue Zeit", a primit din partea actualului său stăpîn următorul răspuns : „Nu poți pleca la înmormîntare, pentrucă ziua pierdută de filmare m-ar costa 34.000 de șilingi. Problemele tehnice ale producției au la noi prima importanță. Numai după aceea ne putem gîndi la problemele vieții particulare..."

La Saalfelden, speranța olimpică a Austriei, Toni Mark, a fost condus pe ultimul drum de peste 6.000 de schiori. Doar Toni Sailer a lipsit și... reprezentanții Comitetului Olimpic Austriac. Pentru aceștia din urmă, Mark nu mai prezenta acum nici un interes.

Concursul sportiv organizat de „MAGAZIN"...

și un tur de orizont după patru etape în returul campionatului categoriei A de fotbal

Am frunzărit zilele trecute plicurile și cărțile poștale care conțin răspunsurile cititorilor noștri la concursul sportiv organizat de revista MAGAZIN înaintea începerii returului campionatului de fotbal la categoriile A și B. Ne-am îndeletnicit cu aceasta din simpla curiozitate de a cuprinde într-un tur de orizont aspectele generale ce se degajă confruntînd actuala alcătuire a clasamentelor celor două categorii cu răspunsurile primite la cele trei întrebări ale concursului nostru : 1) **Ce echipă va ocupa primul loc în campionatul categoriei A. de fotbal ?** 2) **Care vor fi cele două echipe care vor promova din categoria B. în categoria A. ?** 3) **Care vor fi cele două echipe care vor retrograda din categoria A în categoria B ?**

De fapt preocuparea noastră a fost concentrată asupra întrebărilor întîia și a treia, pentru că în categoria B. — care trebuie să aducă răspuns la cea de-a doua întrebare a concursului nostru — returul campionatului a început de dată prea recentă ca să ofere unele indicii.

Am privit peste răspunsuri. Marea majoritate indică campion pe Dinamo București. Și dinamoviștii bucureșteni au ajuns între timp la locul trei... Multe răspunsuri acordă titlul de campion echipei C.C.A., lui Rapid București sau Petrolului Ploești. Dintre acestea par ieșite din actualitate cele care au mers spre Rapid București, alunecat astăzi spre mijlocul clasamentului. Firește că bucurii mai mari au cei al căror favorit este Petrolul. Dar, cursa nu este încă terminată. C.C.A. este despărțită de primul loc numai pentru o lipsă de cîteva sutimi de puncte la golaveraj. Dinamo București mai are încă veleități...

Complicată este situația în zona retrogradării. A evadat, pentru moment, din ultimele două locuri, Farul Constanța, care poate fi citit în marea majoritate a răspunsurilor privind echipele ce vor retrograda din categoria A. Și constănțenii, care în patru etape ale returului, au pierdut un singur joc față de o victorie și două rezultate de egalitate obținute, par decișI să-și consolideze actuala situație în clasament, eventual schimbînd locul cu Jiul Petroșani, care-i precedează în clasament. Dar, din această zonă, în care acum se află (la locul 11) Știința Timișoara vrea să evadeze — și nu se poate spune că-i lipsesc mijloacele — Știința Cluj, care în primele patru etape a avut numai partide grele de disputat, cu adversari redutabil cu C.C.A., U.T.A., Dinamo Bacău (toate jocuri în deplasare) și Progresul București. Or, Știința Cluj întrunește foarte multe răspunsuri care o situează, la sfîrșitul campionatului, în categoria B.

Așa socotim, am ajuns să ne spunem că... multe se mai pot întîmpla pînă la sfîrșitul campionatului. Am pus de aceea din nou unul lîngă altul răspunsurile la concursul nostru sportiv cu încheierea plină de promisiuni, că fiecare participant la concurs are dreptul să spere că el va cîștiga pînă la sfîrșit, pentru că... Dar, argumentele le știți mai bine fiecare dintre dvs. cînd începeți să le expuneți judecînd situațiile create după fiecare etapă de campionat. Vă reamintim numai un mic amănunt : la tragerea la sorți a premiilor participă NUMAI cititorii care au răspuns exact la toate cele trei întrebări ale concursului.

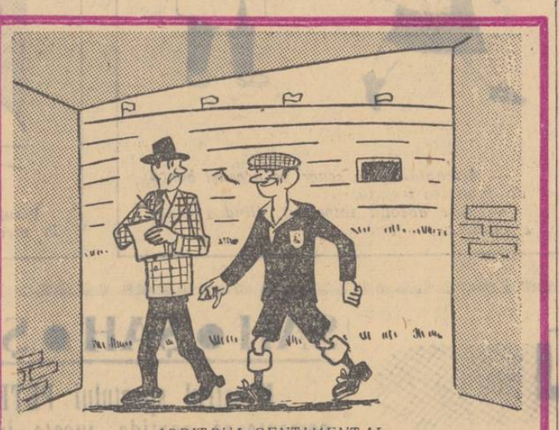

ARBITRUL SENTIMENTAL

— Ați refuzat în prima repriză un penalti perfect valabil, ca într-a doua să acordați 4 cu ușurință...

— Da, am aflat în pauză că mi-a născut nevasta un băiat !...

Desen de Fred GHENĂDESCU

Cutia cu scrisori

NELU TAVCA-Pitești : 1) Performanțele realizate de atleți în concursurile ce se desfășoară în sală nu sînt omologate ca recorduri în aer liber. 2) John Thomas este mai tînăr decît Iuri Stepanov. 3) Recordul mondial la triplu salt este 16,59 m. și a fost realizat de atletul sovietic Oleg Riahovski, anul trecut, în luna iulie, cu prilejul întîlnirii U.R.S.S.—S.U.A.

AUREL și MIRCEA — Orașul Stalin : 1. Din scrisoarea dvs. nu reiese ce anume doriți să știți despre jucătorii de fotbal Al. Vasile și Ene I. Vă rugăm să fiți mai concreți. 2. Adresa clubului sportiv Dinamo este str. Ștefan cel Mare nr. 43.

DAN ELISIEVICI — București: 1. Partida de fotbal R.P.R.—Turcia, de la 26 aprilie se desfășoară în cadrul competiției inter-țări „Cupa Europei". Vom publica datele ce vă interesează în legătură cu această competiție. 2. Echipa de fotbal Petrolul Ploești mai are de jucat în acest retur cu C.C.A., Știința Cluj, Știința Timișoara și U.T.A. acasă și cu Farul, Rapid și Dinamo București în deplasare. Celălalt răspuns îl găsiți mai jos.

GH. ILIESCU — Bacău : Nu este nici o încurcătură. Echipa Rapid II București se numește acum T.A.R.O.M. Antrenorul ei este Ghiurițan.

SAITIS DRAGOMIR — Miercurea Sibiu : Pentru azi nu vă putem da răspuns decît la una din cele trei întrebări puse de dvs. Campion european la tenis de masă este maghiarul Zoltan Berczik. El a cîștigat titlul anul trecut, în martie, la campionatele europene ce s-au desfășurat la Budapesta.

D. CREȚU — București: Am căutat mult, dar am găsit. Este vorba de expediția arheologică condusă de Ernst Curtius, care între anii 1875 și 1881 a reușit să dezgroape și să descopere ruinele Olympiei, locul unde s-au desfășurat cele 293 de Jocuri Olimpice antice. Prima ediție modernă a Jocurilor Olimpice a avut loc în 1896 la Atena, cu participarea a 12 națiuni.

CĂLIN TUDOR — Suceava : Se organizează în mod obișnuit întreceri între sportivi surdo-muți interțări și chiar mari competiții internaționale. Și țara noastră a participat acum cîțiva ani la o asemenea competiție desfășurată în Italia.

Cu antrenorul federal Gh. Zimbreșteanu despre viitorul sezon de atletism

Se apropie sezonul marilor evenimente atletice. Il vestește timpul în care ne aflăm, — dincolo de jumătatea lunii aprilie —, forfota atleților pe stadioane, în zilele de pregătire, și chiar coloanele ziarelor, în care a început să se vorbească mai des despre atleți și atletism.

Despre noul sezon de atletism am discutat recent cu tov. GH. ZIMBREȘTEANU, antrenorul federal de atletism, care ne-a fost un interlocutor informat, priceput în materie și amabil ca de obicei.

— Mai întîi, v-am solicita cîteva aprecieri asupra atleților noștri care s-au impus îndeosebi anul trecut.

Introducerea noastră a dat numai cîteva clipe de gîndire antrenorului federal, pentru că nu-i punea mari probleme de rezolvat.

— Iolanda Balaș s-a arătat de departe atleta noastră nr. 1. Ea a stabilit pentru țara noastră recorduri mondiale de invidiat, a cucerit un titlu european și a obținut o serie de victorii de răsunet în concursurile internaționale la care a participat. Despre recordurile mondiale stabilite la intervale scurte, aș vrea să adaug și eu la cîte s-au scris și s-au spus despre ele pînă acum, Iolanda Balaș a făcut, prin performanțele ei, ca săriturii în înălțime de peste 1,80 m. în probele rezervate fetelor, nouă să ne apară ca ceva obișnuit cu toate că acel minunat 1,83 m. al ei—actualul record mondial—este de-a dreptul uluitor. Și să nu uităm că cifrele cu care a fost creditată excelenta noastră campioană în concursurile la care a participat, în unele țări nu sînt atinse în probele rezervate bărbaților. Aș mai vrea să adaug că performanțele lui „Ioli" au răsturnat și „teoriile" care au încercat să se creeze în jurul ei, „teorii" după care ea n-ar fi capabilă să reușească în mari confruntări internaționale.

Succesul Iolandei Balaș este succesul unei restructurări a metodelor de antrenament — prin exerciții cît mai variate — dorinței ei nestrămutate de a răspunde încrederii ce-i este acordată, ca și ambiției de a spulbera amintitele „teorii". Acum, Iolanda și-a propus să urce mai sus recordul mondial ce-i aparține și n-avem motive să credem că nu poate reuși.

Dintre ceilalți atleți ai țării noastre, pe care i-a impus mai mult anul 1958, se cuvine să citez pe Ilie Savel — dublu campion balcanic — pe Constantin Grecescu și pe „sulițașa" noastră Maria Diți care, deși bolnavă o lungă perioadă de timp, a reușit spre sfîrșitul anului trecut, la „internaționale", să stabilească un nou record republican 52,50 m.

— Pentru anul în curs ce obiective principale și-a propus Federația de atletism ?

— Nevoi actuale și de viitor ale atletismului nostru impun ridicarea de cît mai multe cadre tinere valoroase. De aceea, pe linia sportului de masă, o preocupare deosebită se va acorda atletismului școlar, care constituie în momentul de față principalul izvor de cadre tinere. De asemenea, în aceeași direcție se va susține cu tărie ridicarea măestriei sportive a actualilor juniori. Despre lotul nostru de juniori și junioare se poate spune că se prezintă destul de bine, ca valoare, în comparație cu țările înconjurătoare și anul acesta așteptăm de la ei o consacrare în plus. Pentru juniori și junioare programul competițional oferă anul acesta, printre altele: *„Concursul de primăvară"* (25-26 aprilie), *„Cupa Balcanică"* (1-31 mai), întîlnirea triunghiulară *R. P. Ungară-R. P. Bulgaria-R.P.R.* (17—18 iulie) la Budapesta, întîlnirea triunghiulară *R. Cehoslovacă-R. P. Polonă-R.P.R.* (8-9 august) la Opava.

Încrederea acordată juniorilor este mărturisită și de faptul că în actualul lot de seniori al R.P.R. pentru anul internațional în curs — și pentru Balcaniadă în primul rînd — se găsesc și 20 de atleți juniori, de la care se așteaptă o creștere valorică, toți fiind talentați și cu perspective.

Pe linie de performanțe, pentru că am ajuns la aceasta, Federația de atletism și-a fixat în primul rînd ca obiectiv cîștigarea Balcaniadei, care se știe că anul acesta se va disputa în țara noastră. În cele 18 ediții desfășurate pînă acum, noi n-am cîștigat Balcaniada niciodată. Acum însă socotim că a sosit momentul ca atleții noștri să înscrie numele țării în palmaresul competiției.

— V-am ruga să ne furnizați amănunte în plus în legătură cu Balcaniada...

— Balcaniada este evenimentul central al atletismului nostru în acest an. Alături de atleții noștri vor participa echipele Bulgariei, Iugoslaviei, Turciei și Greciei. Cei mai temuți adversari sînt atleții bulgari (cîștigătorii ediției de anul trecut) și cei iugoslavi.

Noi am început pregătirile și am luat măsurile corespunzătoare. Un lot de 110 atleți și atlete intră în vederile noastre pentru Balcaniadă. În rîndurile atleților noștri se fac simțite optimismul și via dorință de a învinge.

— Ce întîlniri internaționale ți mai așteaptă pe atleții noștri?

— Ei vor participa la cîteva concursuri internaționale în U.R.S.S., R. Cehoslovacă, R.P. Ungară, R.P. Polonă, R.P. Bulgaria, etc. De asemenea, între 10—31 mai, un lot de atleți români se va deplasa în R.P. Chineză, unde vor face pregătiri comune cu atleții țării gazdă.

— Despre actualul stadiu de pregătire a atleților noștri ce ne puteți spune?

— Ei e de asemenea natură, încît să permită pe de o parte ca atleții noștri să corespundă începutului de sezon, dar pe de altă parte forma cea mai bună să o atingă în perioada desfășurării Balcaniadei. Totuși, o serie dintre atleții noștri cei mai buni vor avea o formă avansată în luna iunie, cînd vor trebui să participe la cîteva confruntări cu caracter internațional.

— Dacă v-am solicita concluziile la subiectul discutat, ce ne-ați putea spune?

— Că atletismul nostru va marca și anul acesta pași înainte, continuînd progresul ce-l marchează de cîțiva ani încoace.

Numai că de astă dată sperăm ca acest progres să fie mai consistent.

I. BOCIOACA

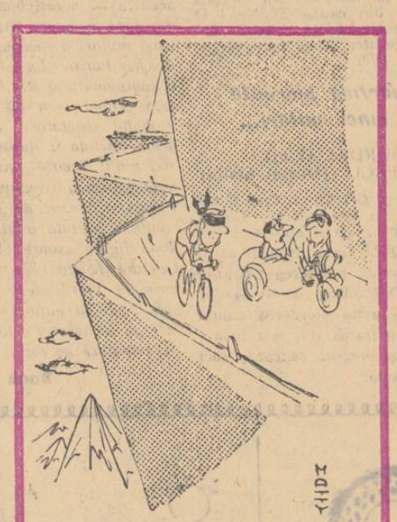

SPIRIT DE PREVEDERE

— E prima oară într-o cursă de munte și pe el înălțimea îl amețește...

Fără cuvinte

Desene de Matty ASLAN

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÂNIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și diluzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17 60 10, interior 1400.

O atitudine scandaloasă a autorităților de la Bonn

Cu puțină vreme în urmă opinia publică din R.F. Germană a fost indignată de comportarea fără precedent a autorităților vest germane față de un grup de ziariști sportivi polonezi cărora le-a fost refuzată viza de intrare în țară pentru a asista la meciul de box dintre reprezentativele R.F. Germane și R.P. Polone. Pînă și revista vest germană „Der Fussball-Trainer" (Antrenorul de fotbal) a socotit necesar să-și părăsească domeniul specific de activitate pentru a condamna această atitudine revoltătoare pe care revista o califică „o comportare scandaloasă a Ministerului de Externe de la Bonn".

„Este pentru prima oară — scrie revista — cînd ziariști dintr-o țară cu un prestigiu sportiv atît de mare cum este Polonia sînt puși în fața unei asemenea situații". Și în încheiere „Der Fussball-Trainer" își pune întrebarea : „Vom asista din partea Ministerului de Externe la reînvierea „politicii de forță" pe plan sportiv ?".

La toate acestea se cuvine însă o precizare din partea noastră. Guvernul reacționar de la Bonn nu a promovat niciodată „destinderea" pe calea îmbunătățirii relațiilor și a prieteniei între sportivi. Semnificativ în această privință este însăși faptul că aproximativ în aceiași perioadă, ca urmare a presiunilor Bonnului, guvernul S.U.A. a interzis unui grup de schiori din R.D. Germană să vină la Squaw Walley pentru a participa la concursul preolimpic de schi la care au fost invitați. Nu există însă nici o îndoială că „politica de forță" promovată de guvernul vest german atît în politică cît și în sport este sortită eșecului !

VARIETĂȚI

Se tratează cumpărarea unui jucător de fotbal

Vînzarea și cumpărarea jucătorilor de fotbal reprezintă în țările capitaliste un lucru obișnuit. Tîrgurile care se fac între cluburi și peste capul jucătorilor respectivi, oglindesc clar mentalitatea și concepția mercantilă despre sport.

Într-una din aceste țări — în Spania dictatorului Franco — acest fenomen a îmbrăcat forme nemaiîntîlnite. Ultima încercare a acestor cluburi de a acapara un nou jucător s-a petrecut recent după meciul Espagnol (Barcelona) — Stade Reims (Franța). Conducătorii clubului spaniol au oferit pentru jucătorul Just Fontaine, suma de 50 milioane franci. Tratativele n-au dus însă la nici un rezultat pentru că cei interesați nu s-au... înțeles.

Pînă la sfîrșit, însă, s-ar putea ca Just Fontaine să afle că totuși nu mai joacă la Stade Reims...

Scrisoarea anonimă...

„Cupa Angliei" la fotbal se apropie de sfîrșit, finalistele din acest an, Luton Town și Nottingham Forrest urmînd să dispute ultimul act al competiției la 2 mai pe marele stadion Wembley din Londra. Ca pretutindeni, întrecerea a suscitat interes și, îndeosebi, pasiuni. Acestea din urmă, au fost puțin cam neobișnuite pentru temperamentul spectatorilor britanici, dacă se ține seamă de faptul — relatat de ziarul „Daily Mail" — că portarul echipei Leicester City, cu care a jucat Luton Town în sferturile de finală, a fost amenințat cu... moartea, dacă nu face să piardă meciul. Ziarul arată că portarul echipei din Leicester, Dave McLaren a primit în preajma meciului de cupă cu Lutton, o scrisoare anonimă cu următorul conținut: „Această scrisoare este un avertisment ! Dacă Lutton nu cîștigă vei fi omorît la ieșirea de pe stadion. Nici un meci nul nu este de ajuns. Lutton trebuie să cîștige!"

Înspăimîntat, McLaren a predat scrisoarea poliției, dar, se pare că cercetările au fost suspendate, deoarece Leicester City a pierdut meciul și Lutton a ajuns acum pînă în finală. Cine știe dacă scrisoarea anonimului suporter al echipei din Lutton nu a contribuit la aceasta...

Beneficiarul meciului Patterson — Iohansson

După lungi și tactice tratative care urmăreau în fond să atragă atențiune și să se facă publicitate în jurul lor, meciul dintre negrul american, Floyd Patterson, și suedezul Iohansson, în care primul își pune în joc titlul de campion mondial la toate categoriile, a fost încheiat. Meciul va avea loc la 23 iunie la New York într-o arenă cu o capacitate de 67.000 locuri.

Cel mai satisfăcut de încheierea acestor tratative este, desigur,... organizatorul meciului, Bill Rosensohn. Pentru „eforturile deosebite" pe care le-a făcut și le va mai face, contractul prevede că, din totalul sumelor încasate, lui îi vor reveni aproape 50 la sută,

Bill Rosensohn are, deci, toate motivele să fie mulțumit. Fără să facă nimic deosebit, el va primi aproape tot atîția dolari cît vor încasa cei doi boxeri angajați într-o epuizantă luptă fizică (sume care pînă la urmă se vor reduce substanțial în urma impozitelor pe care vor trebui să le achite cei doi pugiliști).

Cum s-ar spune, unii cu ponoasele și alții cu foloasele...

Adaptare după JACK LONDON

GOANA DUPĂ AUR

Ilustrații de BECA RIND

Smoke-„Fumul" și Shorty-„Scurtul", au descoperit pepite de aur în fundul unui lac alpin. Smoke întîlnește pe un alt căutător de aur, Carson, și-l informează și pe acesta despre descoperirea lor.

— Bine că mi-ați atras atenția, altfel plonjam fără întîrziere, glumi Carson, dar dezamăgirea lui era vizibilă. Și eu care credeam că a dat norocul peste mine. Nu-i nimic. Am rămas totuși cu plăcerea de a fi ajuns pînă aici.

— Credeți că v-ați ales numai cu plăcerea ? spuse Smoke... Dacă într-o bună zi vom putea ajunge pînă la fundul lacului, însuși Rockeffeler va părea un biet pîrlit pe lîngă noi...

— Dar toate astea sînt ale dvs., obiectă Carson.

— Cîtuși de puțin, scumpe amice ! Luați bine aminte că de cînd există mine de aur n-a fost încă exploatat un asemenea zăcămînt și că pentru a-l

pune în valoare, nici dvs., nici eu, nici tovarășul meu și nici toți prietenii noștri n-ar fi de prisos. Întregul Eldorado nu e mai bogat ca un singur pogon din acest fund de lac. Dificultatea cea mare este însă secarea lui. Asta ar costa milioane. Nu mă tem decît de un singur lucru : se găsește aici o asemenea cantitate de metal prețios, încît dacă nu vom organiza în mod rațional punerea lui pe piață, vom putea antrena deprecierea aurului...

— Ceea ce îmi spuneți mă înfioară, îl întrerupse, aproape sufocat de emoție, Carson.

— Aș fi fericit să vă știu lîngă noi. Ne-ar trebui un an sau doi pentru a aduna capitalurile necesare și a goli lacul. Am cercetat bine locul. Vom avea însă nevoie de toți oamenii din regiune, ne va trebui o întreagă armată de oameni. Vreți să fiți și dvs. alături de noi ?

— Dacă vreau ? Am oare aerul că n-aș vrea ? Am atît de clar impresia că am și devenit milionar, încît nici nu mai îndrăznesc să traversez ghețarul. Nu mai îmi pot permite luxul de a-mi pune în pericol viața. Să mai bat cîteva ținte pe bocanci. Dați-mi voie să cercetez și bocancii dvs...

Smoke își arătă tălpile.

— Lucioși ca un patinoar ! strigă Carson. Așteptați, am să scot cîteva ținte de la ai mei și am să le bat pe bocancii dvs.

Dar Belliou nici nu voia să audă:

— Nu cred că este nevoie, am ascuns o frînghie de vreo 40 de metri la marginea ghețarului. Tovarășul meu și cu mine ne-am servit de ea cînd am venit aici. O vom folosi și acum.

Ascensiunea fu lungă și penibilă. Îi orbea razele soarelui reflectate de gheață. Cu răsuflarea tăiată de efort, acoperiți de sudoare, își urmau încetișor drumul. În unele locuri nu reușeau să înainteze într-o oră decît vreo sută de metri. La două după amiaza, Smoke propuse o haltă lîngă o băltoacă de apă adunată într-o încrețitură a gheții

— Să mîncăm ceva. Am obosit, au început să-mi tremure picioarele. De altfel, ce a fost mai greu a trecut. Dacă mai avem de parcurs 300 de metri pînă la stîncile ace'ea. De acolo drumul este mai ușor, cu excepția cîtorva păcătoase de crăpături și în special a uneia mai rea ca toate, care ne așteaptă aproape de vîrf.

Lulndu-și sumarul dejun, cei doi bărbați făcură cunoștință mai de aproape, iar Carson își povesti în cîteva cuvinte, viața.

— Știam că voi descoperi Lacul Surpriză, spuse el între două înghițituri. TREBUIA să-l găsesc. Am ratat zăcămintele de la French Hill, de la Big Skookum și de la Monte Cristo și atunci nu-mi rămînea decît să găsesc Lacul Surpriză sau să crăp. Și iată-mă ! Nu aveam prea multe speranțe, dar sofia mea era sigură. Ah ! Cît e de hotărîtă și de întreprinzătoare, cît e de tenace. Niciodată nu se declară învinsă, e totdeauna gata să lupte. Cea mai bună, rasă, singura femeie care există pentru mine. Privîți-o !

Deschise capacul ceasului și-i arătă lui Smoke fotografia unei femei cu părul blond, încadrată de ambele părți de cîte o figură zîmbitoare de copil.

— Aveți doi băieți ? întrebă Smoke.

— Un băiat și o fată, răspunse cu mîndrie Carson. Băiatul e mai mare cu un an și jumătate. Apoi suspină :

— Ar fi putut fi mai mari, dar a trebuit să așteptăm pentru a ne căsători. Era bolnavă... Plămînii... Ah ! Cît a trebuit să lupte !... Eram un scriitor-hîrtie, funcționar de cale ferată în Chicago, cînd am luat-o de soție.

Părinții ei erau tuberculoși. Medicii, care nu cunoșteau mare lucru pe vremea aceea, pretindeau că boala e ereditară. Toți membrii familiei o căpătaseră prin contagiune, dar doctorii afirmau că e din naștere. Destinul, cică ! Eu nu mă temeam de nimic, neavînd tuberculoși printre înaintașii mei. Dar am luat și eu boala. Asta mi-a dat de gîndit și am ajuns la concluzia că boala e molipsitoare și că am luat-o respirînd același aer. După ce am chibzuit împreună cu soția mea, l-am părăsit pe medicul familiei și am consultat pe un specialist, care a confirmat cele descoperite de mine, sfătuindu-ne să ne stabilim în Arizona, al cărei climat este foarte prielnic tuberculoșilor. Am plecat acolo fără un golgan. Am găsit o slujbă de cioban, în timp ce soția mea rămăsese în oraș. Era o stațiune pentru tuberculoși, plină pînă la refuz de bolnavi. Trăind în plin aer, sănătatea mea începu să se îndrepte. Lipseam de acasă luni la rînd. De cîte ori veneam la oraș îmi găseam soția mai rău. Dar învețî din experiență. Am hotărît-o să părăsească orașul și să păzească oile alături de mine.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii București

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 81 ★ Sîmbătă 25 aprilie 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

BICAZ 1959!

Nefiind cunoscători ai locurilor, am cam încurcat lucrurile în prima zi a călătoriei noastre la Bicaz. Intîi și întîi pentru că aceea ce vedeam depășea cele aflate și imaginate de noi pînă atunci. Apoi, pentru că nu știam cum să începem și cu ce să începem. Și uite așa ne-am trezit spre ora prînzului fără să fi cunoscut oamenii, fără să fi stat de vorbă cu ei. Dar tot ne-am ales cu ceva: am cunoscut — parțial ce-i drept — lucrările măreței hidrocentrale ce poartă numele lui Vladimir Ilici Lenin. Și aceasta nu este lucru puțin.

Cum vă spuneam, nu eram dintre cunoscătorii locurilor. De aceea am avut și cîteva mici surprize. Mergînd pe șoseaua ce duce la Bicaz, prima întîlnire am avut-o cu șantierul „Stejarul". In acest loc se află ieșirea tunelului și uzina ce va produce energia electrică atît de necesară economiei naționale. Ne-am făcut următoarea socoteală: dacă pînă aci tunelul, ce va aduce apele Bistriței, străbate cale de aproape cinci km., înseamnă că mai avem puțin pînă la locul de unde a pornit tunelul, și unde se înalță barajul. Și ne-am permis unele depășiri de program. Ba să vedem și locul unde se vor monta conductele forțate (așa numesc constructorii cele două conducte ce vor porni în jos de la gura tunelului ieșire), ba să vedem și uzina electrică, ba locul unde vor ieși apele Bistriței, gata liniștite, pentru a-și urma cursul pe vechea albie, ba... Și uite așa au trecut orele. La plecare, ne-am gîndit că vom avea timp să mergem pînă la baraj și apoi la înapoiere să stăm de vorbă cu cei pe care nu reușisem să-i găsim în orele ce le-am petrecut la șantierul Stejarul.

Și iată-ne porniți din nou la drum. Speram că vom avea de parcurs, dacă nu chiar cinci km. cît măsoară tunelul, dar nici mult mai mult. Pe drum ne-am mai oprit să fotografiem o pluță ce venea la vale pe Bistrița. Am admirat zecile de căsuțe văruite în alb, căsuțe în care stau constructorii și locuitorii satelor, ce se întindeau la poalele barajului și cîte și mai cîte. Dar nu se mai termina drumul. Într-un tîrziu, săturîndu-ne de mers, am întrebat un cetățean cît mai avem pînă la baraj. Și ce credeți că am aflat? Că mai sînt cinci, șase km... Dar am dezlegat cu acest prilej și „misterul" care ne era necunoscut pînă atunci: am aflat că cei aproape cinci km. ce leagă șantierul baraj de șantierul Stejarul prin tunel, trec pe sub munte, deci în linie dreaptă, pe cînd drumul pe șosea ocolește muntele însumînd aproape 20 km. O mică greșeală de calcul, deci. Și

Gh. CONSTANTINESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

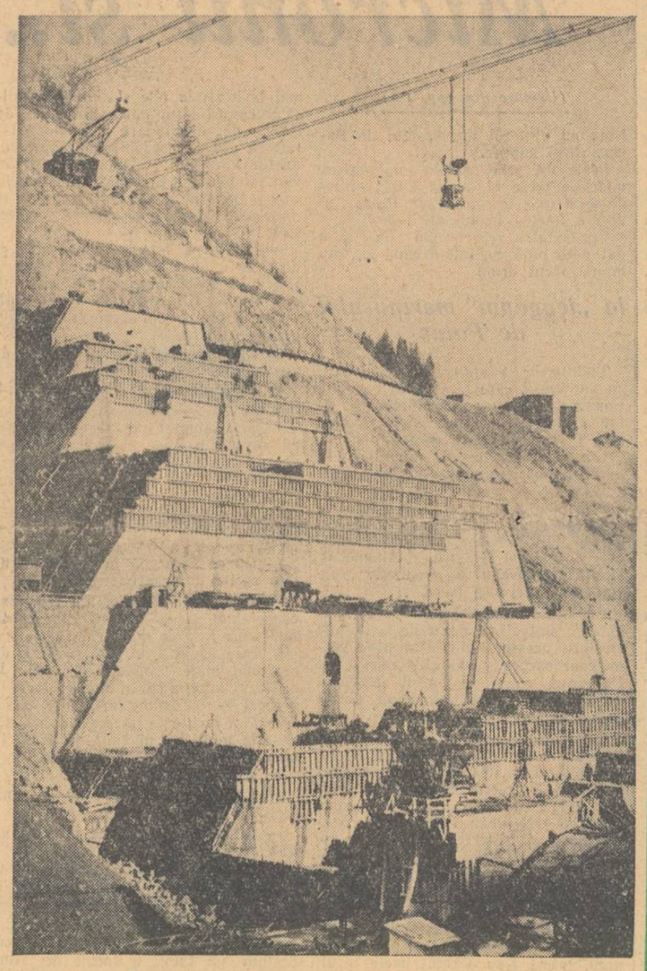

Una din laturile barajului de la Bicaz. Se vede o benă ce alimentează șantierul cu beton.

In Casele de cultură ale tineretului

Ideea de a reuni sub cupola unei săli de muzică, la pupitrele bibliotecii sau în laboratorul experimental, adolescenți care altă dată și-ar fi irosit tinerețea fără nici un rost, în căutarea unor distracții ce le pervertea setea de frumos, ni se pare nu numai interesantă și pilduitoare, dar și de o deosebită importanță. Ea și-a găsit împlinirea și în Casele de cultură ale tineretului, ridicate prin muncă voluntară în fiecare raion al Capitalei. Am avut prilejul să vizitez de curînd un astfel de așezămînt și anume cel situat în inima raionului Tudor Vladimirescu.

Pentru ca utilul să se îmbine cu frumosul, deci pentru a face și mai primitoare această Casă de cultură, un colectiv de pictori a fost însărcinat cu decorarea interioarelor. Sentimentul de curiozitate m-a trimis în atelierul lor de creație. Am aflat aici

H. ZALIS

• *(Continuare în pag. 2-a)*

N. CERKASOV LA TELEFON!

Interviul nostru cu marele actor sovietic

Cine n-a auzit de el, cine nu l-a văzut măcar într-un film pe acest Maiakovski al ecranului sovietic, pe marele artist cetățean, pe excepționalul creator Nikolai Cerkasov! Pentru unii dintre noi numele său se asociază, poate, celei dintîi cunoștințe cu filmul sovietic. Sînt două decenii de cînd, prin Cerkasov — Alexandr Nevski, descopeream o nouă artă a peliculei deosebită de tot ceea ce casele de film burgheze ne oferiseră pînă atunci.

Pentru alții Cerkasov evocă figura bătrînului om de știință care, în amurgul vieții se apropie cu credință de revoluție — profesorul Polejaiev —, îi-l amintește poate pe blajinul Paganel, pe visătorul cavaler al Tristei figuri sau pe țareviciul Alexei... Pretutindeni, în comedie sau în dramă, în marile epopei istorice și în filmele inspirate

Boris BUZILA

• *(Continuare în pag. 4-a)*

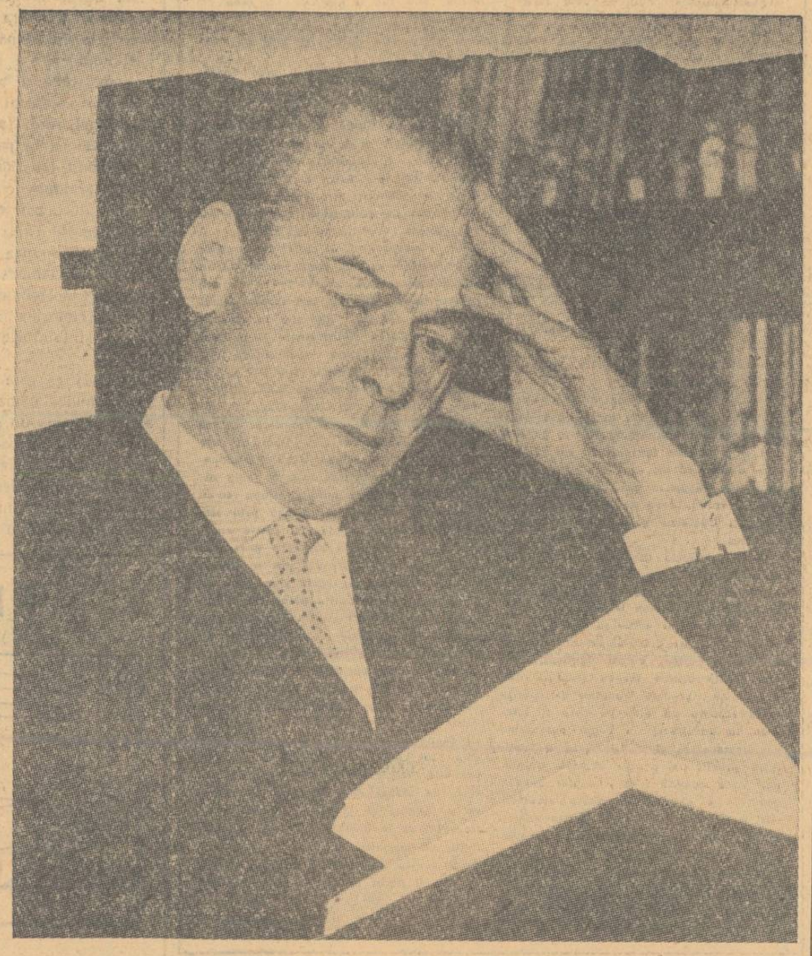

Marele actor sovietic Nikolai Cerkasov

„Comerțul", — friză lucrată la o Casă de cultură a tineretului din raionul Tudor Vladimirescu.

În acest număr:

O DUMINICĂ DE PRIMĂVARĂ la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică

Un film povestit

TRENUL PRIETENIEI

Fotbal aerian sau cinism american

Abataje fără muncitori

Către o activitate folositoare...

IN AJUNUL meciului dintre fotbaliștii turci și romîni

LA 10.000 KILOMETRI DE PATRIA SA, Kim Han Uăn descoperă „tainele" boxului

CONSTRUCȚIE — **Fotografia: Ion HANANEL**

(Această fotografie a obținut premiul III la concursul internațional de la Viena)

MICRONII ȘI... OILE!

Străbăteam, deunăzi, plaiurile întinse ale Dobrogei socialiste. M-am oprit mult timp prin sate și am stat de vorbă cu oamenii acestia hotăriți care sînt dobrogenii, oameni care au știut ce e suferința, dar care acum au tras brazdă adîncă peste haturi și peste mizeria trecutului.

Intr-o zi am poposit în gospodăria colectivă din satul Pantelimonul de Jos. Țăranii de aici pot să-ți povestească mult despre felul cum au trăit sub moșieri, despre gospodăria lor de azi, despre ce au înfăptuit, ce vor să mai facă. Am umplut un carnet de însemnări. Nu redau aici decît pe scurt două cifre grăitoare: au format gospodăria în 1951, cu un fond de bază de 20.000 de lei. Azi colectiva e milionară; fond de bază — 1.200.000 de lei. Mai e nevoie de comentarii?

Dar nu despre asta vreau să scriu acum. Mi-au atras atenția vorbele șefului de echipă Pavel Ciubuc.

— ...Și mai avem peste două mii de oi. Dintre ele, vreo 130 sînt cu lînă fină: merinos de Palas.

— De Palas?

— Da. De aici din regiune de lîngă Constanța. Au o lînă foarte subțire și deu, una peste alta, șase kilograme de fiecare oaie. Berbecul acela de colo dă singur opt kilograme de lînă. Are o greutate de o sută de kilograme.

Îl rog să mă lămurească mai bine cum e cu merinosul ăsta de Palas.

— Stați să vedeți.

Intră în șalvan și revine peste un minut, ținînd în fiecare mînă cîte un fir de lînă.

— Asta-i de la merinos, iar ăstălalt de la țigaie.

— Și e mai subțire merinosul?

— Sigur.

— Nu se vede cu ochiul liber.

Rîde:

— Păi cum să se vadă! Deosebirea e mică. Mult, mult mai mică decît un milimetru. Cu ochii mai să nu bagi de seamă. Da' n fapt tare-i mare diferența asta...

Aflu apoi că rasa aceasta de oi a fost „făcută" la Palas cu cîțiva ani în urmă, că de acolo au primit și ei, colectiviștii, oile, că acum se străduiesc să mărească numărul lor și să le „transforme" și pe celelalte.

— Dar cel mai bine vă lămurește tovarășul inginer Păunescu de la stațiune — conchide Pavel Ciubuc.

A doua zi la gospodăria colectivă din Palazu Mare. Lîngă șalvane, Gheorghe Bileca, președintele:

— ...iar cu ajutorul merinosului de Palas în cîțiva ani o să ajungem să avem oi numai cu lînă fină și semifină. Tovarășii de la Palas, vin mereu pe aici.

La gospodăria colectivă din Casimcea: turme de oi cu lînă fină și semifină...

La gospodăria colectivă din Viile

Dan LAZARESCU

(Continuare în pag. 2-a)

Bătălia pentru dreptul la viață

Corespondență specială din Italia

„Băgați-mă la închisoare și odată cu mine și pe soția și cei doi copii. Am fost evacuați din casă. Am dormit zece zile în sala de așteptare a gării centrale. Sînt șomer de luni de zile. Nu mai știu ce să fac!". Cu aceste cuvinte s-a prezentat postului de poliție din Milano, pentru a cere să fie încarcerat, Alberti Tampel, zidar de 35 de ani, împreună cu fiul său Enrico, de doi ani și fiica sa Antonella de 9 luni.

Să fii capabil și să nu ai posibilitatea de a presta nici un fel de muncă, să trăiești cu continua grije pentru pîinea copiilor, pentru ziua de mîine — aceasta este o tragedie pe care în Italia n-o trăiește numai Alberto Tampel. Intr-o situație mai mult sau mai puțin asemănătoare cu a lui sînt în momentul de față peste două milioane de italieni...

Ofensivei patronatului, clasa muncitoare italiană îi servește o replică puternică. Lupta pentru apărarea drepturilor muncitorilor împotriva șomajului a luat o deosebită amploare.

Patru sute de mii de muncitori textiliști italieni au încetat, de exemplu, lucrul timp de o săptămînă, intrînd în grevă pentru a obține reînoirea contractelor lor naționale. De ani de zile nu se văzuse un asemenea lucru: procentajul greviștilor atinsese 96—100 la sută în zone ca Vicenza, unde mișcarea catolică controlează o bună parte din corpul electoral și unde se dă cea mai violentă ofensivă împotriva unității muncitorilor.

In Sardinia, un grup de mineri s-a închis în mod voluntar în galeriile unei mine, hotărîți, în semn de protest, să facă greva foamei pînă li se

Dante POLI

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Bicaz 1959!

(Urmare din pag. 1-a)

uite, așa am ajuns la ora prînzului la baraj, acolo unde se înalță uriașa staviă înaintea apelor Bistriței.

Aci degeaba am încercat să găsim oameni de care aveam nevoie. Era ca și cînd ai fi căutat acul în carul cu fîn. Așa că ne-am resemnat și am pornit-o singuri pe uriașul șantier. De jos, de la nivelul Bistriței, am admirat dangul benelor (uriașe cupe purtate de macaraie funicular) ce circulă zi și noapte, alimentîndu-i pe constructori cu beton gata pregătit. Cei 6,3 m.c. de beton aduși de o benă la un transport, se pot compara cu o lopată de beton aruncată la fundația unei construcții obișnuite. Dar de vină nu-i bena, ci proporțiile grandioase, mărețe, ale barajului. Cei peste 500.000 m.c. beton turnați pînă acum reprezintă doar o treime din cantitatea necesară întregului baraj. Privit de sus, de la șoseaua pînă la care trebuie să-și înalțe zidurile, barajul îți apare în adevărata lui splendoare. Parcă ai avea de-a face cu un stup în jurul căruia roiesc nenumărate albine, iar aceste albine de la Bicaz nu încetează lucrul nici noaptea. La lumina feerică a sutelor de becuri continuă să înalțe metru cu metru corpul barajului. De aceea nu poți părăsi Bicazul fără să stai de vorbă cu oamenii ce muncesc aci, cu cei ce au înscris și înscriu adevărate pagini de eroism în lupta cu natura.

Pentru a sta de vorbă cu oamenii Bicazului, ne-am deșteptat cu noaptea-n cap. În birouri rar ai să găsești pe cineva după primele ore. Pe șantier greu să te descurci singur. Doar ne lovisem cu o zi înainte de asemenea „greutăți". Așa că am mers direct la țintă. Prima cunoștință am făcut-o cu un tînăr de la fabrica de betoane. Căci pe lîngă baraj există o fabrică unde se prepară betoanele necesare uriașei construcții.

Tînărul se numește Ioan Miloiu și este născut în 1934. Este originar din Nămoloasa-Tîrg — regiunea Galați. Pe șantier a început să muncească în 1953. S-a calificat în munca de electrician, acum numărîndu-se printre oamenii cei mai buni ai sectorului. Ce face sau ce a făcut în mod deosebit? L-am întrebat și noi, dar n-am căpătat nici un răspuns. Cînd l-am vizitat, ținea loc de maistru de schimb, avînd de îndrumat 23 de oameni. În cele cîteva minute cît a stat de vorbă cu noi cred că a transpirat mai mult decît într-o săptămînă întreagă de muncă pe șantier. Parcă ședea pe ghimpi. Ba venea unul să-l întrebe ce piesă să pună la instalația cutare, ba altul să-i ceară materiale și tot așa încontinuu. Cînd l-am mulțumit pentru timpul ce i l-am răpit, a răsuflat ușurat. Parcă i se luase o greutate de pe inimă. Avea dreptate. Nu este ușor să stai liniștit cînd știi că răspunzi de bunul mers al funcționării aparatajului într-un sector unde se fabrică betoanele necesare barajului. Cea mai mică defecțiune înseamnă stagnare în muncă, înseamnă beton mai puțin turnat. În ultimă instanță, înseamnă neîndeplinirea angajamentului luat în cinstea zilei de 1 Mai, de a turna zilnic 2000 m.c. beton în corpul barajului. Și acest lucru nu se poate. Nu și-l permite nici Ioan Miloiu, nu și-l permit nici ceilalți tovarăși utemiști ai lui, care au luat în patronaj fabrica de betoane. Este bine să știe Ștefan și Tănca Miloiu, țărani săraci din Nămoloasa-Tîrg că fiul lor a ajuns om de ispravă pe marele șantier de la Bicaz și că nu-i face de ocară, ci dimpotrivă. Cu ce se mai ocupă Ioan Miloiu? Dar cu ce nu se ocupă? Face parte din brigada artistică de agitație, este responsabil G.M.A. pe grupul de șantiere baraj, urmează cursurile de economie curentă, etc. Dar cea mai mare dorință a lui este să urmeze școala de maiștri. În această direcție se și pregătește, urmînd să-și dea examenul de admitere. Noi nu putem decît să-i dorim succes.

Așa dar, iată unul din mîile de oameni care muncesc la Bicaz. Unul care nu are nimic deosebit să-ți spună.

Dar șantierul este mare. Oameni mulți. Faptele lor numeroase. Trebuie însă să zăbovești lîngă oameni, să-i cunoști și astfel vei putea desprinde din activitatea lor fapte simple la prima vedere, dar care reflectă din plin atitudinea nouă, socialistă, față de muncă. Nu voi da decît un exemplu.

Mergeam pe șantierul fabricii de betoane, însoțiți de tînărul Gheorghe Lungu. Trecînd prin locul unde se prepară betoanele, îl vedeam că zăbovește în fața unei încărcături de beton ce urma să ia drumul barajului. Cheminduși pe cel ce răspund de calitatea betonului, le atrase atenția că acesta este prea moale și că nu-i bine să-l trimită la baraj. Și aceasta scurt și precis. La coborîrea de sus de la fabrica de betoane, în corpul barajului, tovarășul Lungu zăbovea mai mult, privind într-o direcție. Privim și noi, dar nu vedem mare lucru. Atunci ni se dau explicații. La picioarele podului ce se vede în fața noastră, apele Bistriței îngrămădiseră trunchiuri de copaci. Apele, venind cu viteză și aducînd încontinuu asemenea trunchiuri, presiunea acestora punea în pericol podul. Dar acest lucru nu se va întîmpla pentru că fusese văzut la timp de tînărul Gh. Lungu și deci vor fi luate măsuri. Adică trunchiurilor li se va drumul la vale. În acest scop însoțitorul nostru ne și părăsește. Era doar secretarul comitetului U.T.M. de la baraj și nu putea trece nepăsător față de asemenea lucruri ce puteau produce pagube șantierului, avutului obștesc.

Cum spuneam mai înainte, șantierul este mare. Oamenii sînt mulți, iar faptele lor și mai multe. Dar timpul nostru a fost invers proporțional cu numărul acestora. Drept care nu am putut cuprinde mai mult din rodnica activitate a bravilor constructori de la hidrocentrala V. I. Lenin. Lăsăm acest lucru pe seama scriitorilor, care pot găsi pe aceste șantiere bogăția de fapte ce caracterizează omul nou al zilelor de astăzi, constructorul socialismului din patria noastră. Lăsăm de asemenea pe seama cinematografiei să redea ceea ce nici noi, nici alții înaintea noastră nu au putut reda în reportajele lor: măreția uriașei construcții ce se ridică la Bicaz. Vor da posibilitate astfel unui număr cît mai mare de cetățeni ai patriei noastre să cunoască proporțiile hidrocentralei de la Bicaz, să vadă de unde s-a pornit și unde se va ajunge. Pentru că trebuie precizat un lucru: Cei ce n-au cunoscut Bicazul înainte, sau măcar așa cum arată în aceste zile, greu își vor imagina cînd va fi gata, cîte eforturi au fost necesare pentru această mare construcție a socialismului. Și acest lucru este bine să-l cunoască oamenii muncii din țara noastră, care asemenea constructorilor de la Bicaz, muncesc neobosiți sub înțeleapta conducere a partidului clasei muncitoare, pentru a construi socialismul.

Pe drum ne-am mai oprit să fotografiem o plută ce venea la vale pe Bistrița.

Cînd am plecat de la Bicaz, apele Bistriței veneau învolburate la vale. Prin albia îngustă, lăsată deocamdată în corpul barajului, se zbăteau, gemeau, dar se supuneau și își urmau drumul, iar constructorii turnau într-una beton, ridicînd tot mai sus barajul care va încătușa aceste ape neastîmpărate, urmînd să le folosească pentru a da patriei tot mai multă energie electrică. Și nu este departe ziua cînd și această albie artificială creată de oameni, va fi închisă. Atunci, cu toată împotrivirea, Bistrița va trebui să joace așa cum îi cîntă omul, — omul zilelor noastre, care înalță asemenea lucruri mărețe, pentru el, spre binele întregului popor.

Gh. CONSTANTINESCU

ÎN CASELE DE CULTURĂ ALE TINERETULUI

(Urmare din pag. 1-a)

cîte ceva din tainele muncii lor. Unul dintre ei, tovarășul Gheorghe Costiurin, deși întrerupt din lucru, mi-a dat binevoitor toate deslușirile. Pentru o clipă, tăcerea harnică a atelierului s-a tulburat și, dintre cartoane, crochiuri și mape, au ieșit la iveală schițele viitoarelor fresce.

— *Lucrăm pentru proiect un colectiv de nouă tovarăși, în frunte cu maestrul Ștefan Szöny. Eu fiind gazdă, ceilalți vin mai tîrziu; să vă fac cunoștință cu numele lor: Aniței Emil, Lia Bobe, Tanasis Fapas, Velea Mircea, Celmare Vasile, Memeze Sever, Bedivan Petre. Pe mine m-ați cunoscut...*

— Voi profita de acest fapt. Pentru început vă rog să-mi spuneți ce vor reprezenta frizele.

— *Am plecat de la principiul: fiecare perete să ilustreze o idee. Astfel, sala mare de festivități va fi decorată cu scene reprezentînd șantierele de muncă ale tineretului. Va fi un elogiu adus abnegației și dîrzeniei creatoare, calități care au fost dovedite la Salva-Vișeu, Bumbești-Livezeni. Tot aici, dar pe pereții laterali, vom înfățișa într-o frescă sportul, iar într-alta școala și cultura.*

In hol vor fi expuse două frize închinate industriei și comerțului din raion. In sfîrșit, friza centrală va reprezenta răscoala lui Tudor Vladimirescu.

Evident, lucrul la frescă presupune întotdeauna o stilizare, recursul la semnificații alegorice. Din acest punct de vedere ceea ce îmi arăta ciceronele meu nu era lipsit de o anume grație și prospețime. Totuși, cînd aceste virtuți sînt împinse către fruntariile simbolismului naiv — cum mi s-a părut că este cazul în unele dintre schițele cercetate — ele își pierd din eficiență, în dauna adîncirii realiste a mesajului plastic. Bunăoară, fierarii puși în fața nicovalelor reprezintă, ca idee artistică, o poziție anacronică. Nimeni nu pretinde să apară în fresca respectivă imaginea unui strung carusel, însă plasarea, într-un context alegoric contemporan a unor instrumente de muncă semi-primitive, contravine adevărului vieții și deservește ideea de progres și de înflorire, pe care autorii vor s-o sensibilizeze decorativ. În definitiv, în frescă niciodată caracterizarea reliefată a figurilor omenești nu e un scop în sine. Ea se subordonează necesității de a întruchipa esența unui proces istoric sau social, înregistrat alegoric, însă în perfectă concordanță cu tendința epocii care îl afirmă. Mi-am permis să împărtășesc aceste reflecții preopinentului meu.

După ce discuția noastră a trecut în revistă diferitele tehnici utilizate în pictura monumentală și a precizat pe cea mai adecvată, am ajuns să aflu și cînd va fi gata proiectul: colectivul se angajează să-l îndeplinească pînă la 23 August 1959.

L-am întrebat pe tînărul dacă tinerețea colaboratorilor nu este un impediment în buna execuție a lucrărilor. M-a asigurat că, în ce-i privește pe colegii săi, vîrsta lor nu implică și inexperiența. Dimpotrivă. Așa am aflat că Bedivan Petre a lucrat cu maeștrii Miracovici și Labin, că Celmare Vasile studiază de mai multă vreme problema întruchipării plastice a figurii lui Tudor Vladimirescu și a epocii în care a trăit, în sfîrșit că... însuși tovarășul Costiurin știe cum se fac lucrurile, de vreme ce el a decorat interiorul sălii mari a Poștei Vitan. (Am fost mai tîrziu și pe acolo: sînt frize excelente, sugestive, pe ideea evoluției comunicațiilor). Deci, toată încrederea! Nici aici tinerețea nu se confundă cu diletantismul.

Vizita noastră se apropie de sfîrșit. Risc o ultimă întrebare:

— Și cum lucrați împreună pentru a asigura unitatea realizării proiectului?

— *De la bun început ne-am repartizat fiecăruia răspunderea proiectării unei frize. Ca să nu existe deficiențe de stil sau abateri de la concepția generală, ne întîlnim săptămînal și ne confruntăm rezultatele. Așa am făcut cu anteproiectele, tot așa vom proceda și pe parcurs. Modul acesta de lucru și control reciproc, nu stingherește personalitatea niciunuia dintre noi. Sîntem liberi să pictăm cum vrem. Un singur lucru interesează — și el este principiul nostru conducător: pictura monumentală nu are doar o funcție expresivă, estetică ci și una agitatorică. Împodobind edificiile socialismului, ea vorbește totodată și despre schimbările petrecute în viața noastră, despre înfăptuirile de azi, dar și despre cele de mîine.*

În cuvintele tovarășului Costiurin se ascundea, modestă, o mărturisire prețioasă. Viitorul și frumosul sînt de nedespărțit, iar pictorii decoratori ai Casei de cultură a tineretului se silesc să-i slujească deopotrivă.

H. ZALIS

Moravuri și năravuri

Primăvăratece...

Recunoaște, drag cititor, că și această primăvară este neasemuit de frumoasă. Aceste zile minunate, mîngîiate de razele drăgăstoase ale soarelui, acest vîrtîcel călduț care șoptește înjiorat printre copacii pe care au apărut primele frunze, acest miros de pămînt care se trezește la viață, sînt inegalabile.

Bătrîne inimii ți se deschid larg, atotcuprinzătoare. Este o infuzie copleșitoare de tinerețe, de viață și de putere de muncă. Primești din plin și te bucuri de semnele acestor zile înnoitoare.

A venit primăvara!

Ferestrele mai mult zăvorîte în timpul iernii, le lași acum larg deschise, pentru a primi cu niște oaspeți mult așteptați, aerul îmbălsămat, ciripitul nesfîrșit al păsărelelor, murmurul orașului. Să nu faci însă cumva greșeala să stai cu geamul prea mult deschis. Tocmai în orele de prînz cînd îți permiți un scurt răgaz de odihnă înainte de a porni din nou la lucru, sau în orele tîrzii de seară, cînd te pregătești să studiezi, sau să te culci după o zi de muncă, tocmai atunci se poate întîmpla ca vecinul să-ți încerce rezistența nervilor, lăsînd aparatul de radio să cînte cît mai puternic, deși și d-ta și ceilalți vecini aveți aparate de radio și nu doriți asemenea emisiune sonoră imensivă. Dacă aveți norocul unor vecini cumsecade, fără nici o îndoială că există posibilitatea ca în compensație să fiți tulburați în primele ore ale dimineții de strigătele unor telali, cumpărători de borcane sau de alți diferiți ambulanți.

A venit primăvara!

O după amiază în parcurile Capitalei, atunci cînd înserarea începe să-și țese vălurile, are un farmec irezistibil. Îți iei soția și pașii te poartă prin aleile de curînd îngrijite și amenajate cu mîgală. Ți-ai ales o bancă într-un colțișor retras. Nici n-ai apucat să te așezi bine, că se și ivesc urmele celui care, fără îndoială a poposit aici înaintea ta. Într-un colț cîteva ghemotoace de hîrtie, pe un colț al băncii cîteva crestături proaspete, care reprezintă o inimă și două inițiale.

A venit primăvara!

Furat desigur de ceea ce natura îți dăruiește cu atîta dărnicie, poate că ai și uitat aceste amănunte. Privirile poposesc departe, spre marginea zării; pieptul soarbe cu nesaț aerul plin de mirezmele primăverii. Poate că nici n-ai apucat să guști din dulceața acestor clipe de repaos și fără să vrei s-ar putea să fii martorul unor noi abateri de la legile bunei cuviințe, ale moralei cetățenești. Cîțiva vor trece purtînd drept trofee (doar iubesc natura!) cîteva ramuri sau flori zmulse proaspăt din grădina, pe care abia au îmbobocit mugurii; alții vor traversa de-a dreptul peste peluzele pregătite recent de grădinari.

Bine ar fi ca toți acești turburători ai liniștei și ordinei publice sau care distrug bunurile obștești, să înțeleagă că, așa cum doresc să aibă și ei condiții bune de odihnă și muncă, sînt datori să le respecte și pe ale celorlalți, că sîntem datori cu toții să păstrăm cu grijă bunurile noastre obștești — ale poporului — create de noi și care ne înfrumusețează viața.

A venit primăvara!

Ce ne facem însă, drag cititor, cu cei recalcitranți, din fericire din ce în ce mai puțini la număr? Cum să-i facem să respecte legile și dispozițiile legale, care prevăd și sancțiuni pentru toate aceste abateri? Și d-ta și eu și comitetul de stradă și toți ceilalți din jurul nostru reprezentăm opinia publică. Și întotdeauna, cînd în asemenea împrejurări a intervenit opinia publică, multe lucruri bune s-au făcut. Să încercăm și de data aceasta.

Gh. RUSSU

Micronii și... oile!

(Urmare din pag. 1-a)

Noi: cu ajutorul merinosului de Palas... firul subțire...

Peste tot prin satele dobrogene, unde se cresc oi, ai să auzi vorbindu-se despre merinosul de Palas și despre finețea firului de lînă.

Curiozitatea reporterului nu mi-a dat pace pînă ce, într-o bună zi, nu mi-am făcut drum

la „leagănul" merinosului de Palas

Înainte de a ajunge la destinație, cu autobuzul care face curse regulate Constanța—Palas, permiteți-mi să fac o mică (era să spun: „micronică") incursiune cu caracter istoric.

Creșterea animalelor, mai ales a oilor, a fost ocupația de predilecție a celor ce au populat, de milenii, fîșia de pămînt dintre Dunăre și Mare. Mărturie stau, între altele, imaginile săpate în piatra monumentelor ridicate de romani la Istria și Adamclisi. Dealtfel și Ovidiu în „Ponticele" sale vorbește de același lucru.

Condițiile naturale, clima, solul, vegetația, sînt cît se poate de favorabile creșterii acestor blînde și utile animale, iar carnea gustoasă a mieilor de Dobrogea, ca și renumitul cașcaval de Dobrogea, sînt vestite nu numai la noi în țară.

De aceste condiții și-au dat seama, încă acum 62 de ani, profesorii N. Filip și A. Locusteanu. Ei au înființat la Palas o „oierie sistematică". Planuri, visuri și idei aveau în mari cantități. N-aveau însă șprijin. Statul burghezo-moșieresc nici nu se interesa de existența „oieriei".

Cu greu au fost aduși din străinătate cîțiva berbeci South-Down și merinos Rambouillet, cu care s-a trecut la studiul posibilităților de îmbunătățire a raselor autohtone de oi. A mers greu, totuși s-au obținut unele rezultate. Între anii 1937—1944 producția medie de lînă a oilor de Palas a ajuns la 5,5 kg. Dar ceea ce s-a realizat n-a depășit granițele oieriei.

Au trecut ani. Noi orînduieli s-au statornicit în țara noastră. Acum vreo zece ani, după ce — la îndemnul partidului — s-a început transformarea socialistă a agriculturii, la Palas s-au petrecut schimbări uriașe. În primul rînd, suprafața s-a mărit de la 530 ha la peste 2.700 ha. Apoi, s-au clădit laboratoare, saivane moderne, grajduri, cotețe.

...Grajduri, cotețe?

Da, pentru că „oieria" s-a transformat în „Stațiunea experimentală zootehnică — Palas", a Institutului de Cercetări Zootehnice, iar în preocupările cercetătorilor au intrat de acum înainte și taurinele și porcinele și păsările.

Și ceea ce este cel mai important — în munca oamenilor de știință de aici a pătruns un spirit nou. În locul concepțiilor idealiste despre biologie, concepțiile materialiste stau azi la baza studiilor efectuate de colectivul cercetătorilor stațiunii.

Dar să revenim la... oile noastre, mai bine zis la oile stațiunii, în mijlocul cărora l-am găsit, absorbit de munca de selecționare a mieilor fătați în ziua precedentă, pe inginerul Justin Păunescu. E un bărbat tînăr, vioi, mereu „pe drumuri": de la saivan la laborator, de la laborator la „nucleele" din gospodăriile colective.

— Uite-l pe ăsta — îmi spune el după ce a aflat scopul vizitei mele și ridică în brațe un miel alb, cu ochii speriați — știi ce vîrstă are? Paisprezece ore și cîntărește șapte kilograme.

— Cît cîntăresc la naștere mieii de alte rase?

— În jurul a două kilograme și jumătate

L-am așteptat pînă ce a terminat cu seria din ziua precedentă, apoi ne-am dus la laborator. O cameră spațioasă, cu tot felul de aparate. Profit de împrejurare — e pauza de prînz și nu deranjăm pe nimeni dintre cercetători — ca să continuu interviul:

— Cu ce se ocupă în momentul de față secția dumneavoastră?

— În ultimii ani, noi am reușit să consolidăm și să îmbunătățim continuu noua rasă de oi, merinosul de Palas. Rasa aceasta, în țara noastră, dă cea mai mare producție de lînă: la oi — 6 kilograme în medie, iar la berbeci — 9,2 kilograme. (Fac o socoteală: producția medie de azi depășește mult cea maximă de acum 15 ani).

— Alte însușiri?

— Lîna e foarte fină: 20 de microni grosime.

— Și celelalte rase, ce grosime au lîna lor?

— Mult mai mare. Lîna țigaie, de pildă, are 33 microni, iar turcana și mai mult. Asta contează enorm...

Vă place să purtați haine fine? Cui nu-i place! Cît de frumos „cade" un costum, un taior, o rochie de lînă fină, moale, mătăsoasă, mlădioasă, care nu se șifonează. Deocamdată, o parte din această lînă fină, noi o importăm.

— Valoarea economică a merinosului de Palas — ține să sublinieze interlocutorul meu — este foarte mare. După cum știți, la plenara Comitetului Central al Partidului din noiembrie anul trecut s-a arătat că într-un timp relativ scurt țara noastră trebuie să lichideze importul de lînă. Pentru aceasta e necesar ca în 3—4 ani cel puțin jumătate din oile din întreaga țară să dea lînă fină și semifină. Or astăzi doar 33,6 la sută din oi au astfel de lînă. Merinosul de Palas poate contribui la acțiunea de îmbunătățire a raselor de oi cu lînă groasă, la acțiunea de merinosare a oilor. Acest merinos este consolidat ereditar și are mari posibilități de ameliorare a raselor cu lînă inferioară. Stațiunea noastră are nu puține sarcini în ceea ce privește aplicarea în viață a indicațiilor Partidului.

„Strunjirea" firului...

Sarcinile acestea, în ultima instanță, nu înseamnă altceva decît o luptă pentru microni. Adică străduința pentru ca grosimea firului de lînă să scadă treptat la 20—21 de miimi de milimetru, sau pe scurt—merinosarea oilor.

Este o luptă grea. Cere muncă multă și timp ce se măsoară în ani. Fiecare micron se cucerește ca o redută.

Așa cum ultrafinul rulment își are originea undeva în adîncurile unei mine, de unde trece prin zeci de faze de prelucrare, firul fin de lînă își are și el începuturile într-o oaie turcană sau țigaie, cu lînă groasă. Cîtă muncă pentru a „strunji" firul pînă la grosimea dorită! Perechile destinate reproducerii trebuie selecționate cu grijă. Numai ciobanii de la stațiune, ca Vasile Vlad ori Nicolae Moldovan — „mîna dreaptă" a cercetătorilor — pot să vă povestească cîtă trudă implică această operație. Fiecare amănunt, fiecare particularitate a fiecărei oi sau berbec, este cercetată cu grijă, pusă în cumpănă. Apoi, după fătare, fiecare miel e selecționat cu grijă, notat — „bonitat".

Această însă nu e totul. Mai e și hrana. Oile au și ele pretențiile lor. De „meniu" depinde mult și calitatea și cantitatea lînii. Dă-i unei oi — de exemplu — hrană fără proteine, să vezi cum firul lînii se „sugrumă", adică devine tot atît de rezistent ca și o ață putredă.

Și proteinele nu-s totul. Mai sînt vitaminele, apoi organizarea conveierului verde, apoi servirea în doze optime a finului de lucernă, apoi... Dar cîte nu mai sînt!

De toate trebuie avut grijă pentru că orî care amănunt are o oarecare influență asupra (bineînțeles) micronilor.

Mai sînt și alte probleme, chiar dacă ajungi să stai bine cu diametrul firului de lînă. De pildă, productivitatea la tuns. Cu toate calitățile lor, oile și berbecii merinos de Palas au (o lipsă? nu!) un plus de cravate (dacă ar fi lipsă, ar fi bine...). Cravate, adică o gușă cu mai multe încrețituri. Poți să tunzi o astfel de oaie pe git? Anevoie. De aceea, îmbunătățindu-se continuu rasa, se caută să se obțină oi cu cît mai puține cravate. Ceea ce înseamnă selecție... etc... etc.

Însfîrșit, ar mai fi multe de relatat despre lupta zootehniștilor de la Palas pentru microni. Important e însă ceea ce ei obțin nu rămîne între zidurile stațiunii. Cercetătorii de la Palas au legături trainice cu gospodăriile colective din regiune. Acestor unități li s-au trimis mii de oi și în unele locuri cum ar fi Palazu Mare, Șipotea, Casimcea, Topraisar, Straja, Pantelimonul de Jos s-au format chiar „nuclee" unde se cresc oi merinos de Palas, se îmbunătățește rasa celorlalte oi, unde se cuceresc microni.

În această operă au fost angrenați toți cei ce se ocupă în regiunea Constanța cu creșterea oilor. Se muncește mult, se muncește cu pasiune căci perspectivele sînt dintre cele mai luminoase, iar 3—4 ani, deși nu e prea mult, e un termen în care acești moderni argonauți — care au găsit nu lîna de aur, ci aurul din lîna oilor — pot pe deplin realiza ceea ce și-au propus.

Dan LAZARESCU

Cronica gastronomului

URZICA

Mă sculasem cu noaptea în cap, pentru a termina o anevoioasă lucrare începută în ajun și pe care mă angajasem s-o predau editurii la prînz. Minutarul ceasornicului, cu mersul lui tardigrad, nu ajunsese încă în dreptul orei 7, cînd terminasem. Am ridicat storul și am deschis fereastra. Îmbietorul aer care a năvălit în odaie înveselită, m-a scos în stradă. Pe crengile înmugurite ale copacilor ciripeau păsărele. La stațiile de tramvai așteptau grupuri de muncitori și funcționari: V-am luat-o înainte, îmi ziceam, cu satisfacția omului care și-a îndeplinit sarcina. Voi, de abia începeți și eu am terminat. Monologînd astfel, m-am oprit la chioșcul din fața casei prietenului meu Costache, să cumpăr ziarele și un bilet la „Loto-Central", cine știe? Poate cîștigător. După ce mi-am băgat ziarele și biletul în buzunar, spre uimirea mea, îmi zăresc prietenul care se plimba prin fața casei în halat stacojiu, cu țichie pe cap și în mînă cu un pahar din care sorbea în răstimpuri, așa cum fac vilegiaturiștii în timpul sezonului, pe la Oănești, Căciulata sau Slănicul Moldovei. Să știi că s-a îmbătat Costache, îmi spuneam înveselit. O fi avînd insomnie și-o fi ieșit la aer, să se dreagă. Nici gînd! De la cele dintîi vorbe schimbate, mi-am dat seama că banuiala mea era neîntemeiată. Îl întreb:

— Și de cînd ai început tu să bei din mers, Costache? Costache începu să rîdă.

— N-oi fi crezînd că beau vin.

— Dar, ce atunci?

— Zeamă de urzici, băiete, zeama de urzică; curăță sîngele.

— Știam i zic. Și mă gîndesc că în afară de urzică, există în preajma noastră atîtea buruieni binefăcătoare, pe care noi tîrgoveții nu le luăm în seamă.

— Pentru că am rupt contactul cu natura, îmi răspunse prietenul meu, care era în vervă, ceea ce mă bucura foarte, căci Costache știa multe și vorbea cu miez.

— Ai perfectă dreptate, i-am răspuns. Cîinele, cînd îi doare capul sau burta, nu are nevoie de veterinar. Știe el singur ce buruiană îi prieste.

— Nu prea ai aerul să crezi, dar ai emis un adevăr quasi-axiomatic. Cu mii de ani în urmă, vechii egipteni, care din fibrele urzicii făceau țesături fine și trainice și care puninneed urzicile la teasc scoteau un ulei pe care îl foloseau în bucătărie, au băgat de seama că dromaderele și cămilele au o manifestă predilecție pentru această buruiană. Vaca noastră însă, a dat dovadă concretă a excelenței acestei buruieni, cea mai precoce din cele primăvăratice și prin urmare cea dintîi care se substituie hibernalului nutreț uscat. Laptele unei vaci care a păscut urzici e mai abundent și mai gras și, în consecință, smîntîna și untul scoase din ei, sînt de calitate superioară.

— Omul mănîncă urzica, în loc de spanac.

— De ce, în loc de? Zi, pur și simplu: o mănîncă! Eu unul, o prefer spanacului. Și în ce ma privește, urma Costache, dacă e vorba de rolul acestei plante, foarte bogata în azot, în alimentația umană, nu șovăi s-o așez printre legumele cele mai sapide. Dar, fiindcă veni vorba: știi să le prepari?

— Oi și, dacă mi-i spune.

Costache se uită la ceasul de la mînă.

— E tocmai bine! Dacă trece jumătate de oră după ce am băut zeama de urzici, poți iua o gustare. E ceea ce vom face. Vom gusta niște icre de crap, pe care le-am pregătit de mineate și în care dacă vrei poți pune și puțin praz tocat.

Intrați în casa, prietenul meu Costache, îmi dictă:

— Pentru patru persoane, cată să ai circa un kilogram de urzici. Urzicile trebuie să fie tinere și proaspăt culese. Le tai codițele și le tot speli, în 10—15 ape, pînă ți se urăște și pînă cînd constați că nu mai au pe ele nici urmă de pămînt, nisip, praf etc. Pui pe mașina de gătit două oale: una cu apă chioară, cealaltă cu apă în care pui sare, o ceapă, cîțiva cățel de usturoi, 4—5 fire de usturoi verde. Cînd dă în clocot apa chioară, arunci în ea urzicile spălate și stoarse. Le lași cîteva minute (pînă dă apa din nou în clocot), așezi urzicile în strecurătoare și le muți în oala nr. 2. Zeama de la prima fierbtură o torni într-o sticlă și-o pui la răcoare, dacă vrei să bei ca mine, în fiecare dimineață, cîte un pahar pe stomacul gol, pentru a te purifica. Ca să păstreze culoarea verde, oala în care fierbe această buruiană trebuie descoperită în tot timpul fierberii. În oala nr. 2 le lași cam 15 minute. După ce-au fiert astfel, le scurgi din nou prin sită sau strecurătoare și le pui într-o cratiță, în care pe lîngă un corp gras (unt sau untdelemn), ai mai pus o lingură de mălai și una de fecula (sau făină de grîu). Așezi apoi cratița pe-un foc blajin și-ncepi să le freci cu lingura de lemn, turnînd mereu peste ele cîte un pic de zeamă în care au fiert, pînă ce vezi că se umflă. Unii bucătari le freacă și nu greșesc, în loc de unt sau untdelemn, cu smîntînă. Dar asta-i chestie de gust. Alții, de asemenea le toacă, întocmai ca spanacul, înainte de a le freca. Dar asta-i tot chestie de gust și nu are importanță. Important e, după a mea părere, ca atunci cînd le așezi pe masă, să ai alături și hrean ras pe-o fariure. Poți să le mănînci cu ochiuri romînești, cu mămăliga și chiar cu pilaf. În cazul acesta, după ce ai rumenit orezul în unt, îl fierbi în apa în care au fiert urzicile.

PĂSTOREL

Posta Redacției

E. CHIRU-București: Dacă sînteți autoarea unei cărți adresați-vă unei edituri, după specificul cărții. Nu vă putem da indicații mai precise întrucît în scrisoare nu ne dați elementele absolut necesare. E vorba de o lucrare beletristică, științifică, de critică literară? Trimițîndu-ne rezumatul ei, așa cum propuneți, tot nu vă putem fi de folos întrucît o scurtă relatare a conținutului nu ne va permite să ne pronunțăm asupra valorii cărții. Prezentați-o personal editurii.

ANGELA ZAMVEL-Constanța: Ne-am străduit să deslușim desenele dv. inspirate de regulile de circulație, prost înțelese de anumiți pietoni și conducători de autovehicule, dar ne-a fost peste putință să alegem ceva. Ați executat desenele pe o hîrtie transparentă, cu cerneală albastră și probabil cu un stilou cu peniță tocită. În situația dată nu putem face alte aprecieri asupra conținutului și execuției. O recomandare doar: odată fixat subiectul, căutați și ustensile bune, căci altfel veți fi în postura vînătorului fără puști.

V. I. BÎRCA-Timișoara: N-am dat pe seama celui pe care îl numiți „Kosch", materialele dv. și nici altor materiale nu le dăm această umilă destinație, din respect față de cititorii noștri, chiar cînd nu sînt publicabile.

Acum, să revenim la oile noastre. Materialele trimise nu sînt publicabile. „Micile rețete sufletești" ce ni le-ați încredințat nu sînt recomandabile. Nu putem fi de acord ca în locul criticii deschise să se folosească „discreția", nici că omul trebuie să aștepte din moment în moment să-i cadă o supărare. Aceste sfaturi fataliste nu aduc foloase, ci din contră.

I. DINCA-București: Pentru procurarea cîntecelor sovietice precum și a celui albanez intitulat „Ca un fluturaș", căutați-le în discoteca librăriei din incinta magazinului universal „Victoria" sau chiar la întreprinderea „Electrecord".

M. MANEA. — București: Vă mulțumim pentru sezisare. Într-adevăr, comuna Valdeeni se află în regiunea Pitești și dintr-o greșeală de transcriere a apărut Ploiești.

ȘTEFAN ȘTEFANESCU-București: În zilele noastre, numărul celor ce se interesează îndeaproape de problemele cosmice, este enorm de mare. Cercetările încununate de succes ale savanților sovietici, au deschis orizonturi noi.

E bine că vă inițiați nepoții în tainele universului cosmic, explicîndu-le cele scrise în articolul dv. Pentru cititori, aceste lucruri sînt deja de mult cunoscute. Ei așteaptă noutăți. Asemenea lucruri credem că vă interesează și pe dv. În măsura în care vom afla noutăți din acest domeniu în care se fac explorări îndrăznețe, vă vom ține la curent.

FLORETA BADICI-Smîrdioasa (Zimnicea): Epigramele ar fi avut efectul dorit, nu dacă spațiul în revistă ar fi fost disponibil, ci dacă ar fi fost corespunzătoare. A încerca să scrieți altele nu e mare greutate. Sînteți avantajată că epigramele dv. nu conțin decît numai patru versuri. Ar fi fost altă situația dacă scriați poeme...

MIHAIL MICLE-Constanța: Schița dv. „Mi-am pierdut nevasta", e tare încîlcită. Pînă la urmă, bărbatul totuși își regăsește nevasta. Prin aceasta ne-ați oferit o satisfacție. De altfel singura, fiindcă tratarea subiectului ne-a dat mult de furcă. Încercați să scrieți, alegîndu-vă teme interesante, actuale. Comunicați-i același lucru și colegei dv. care semnează Mimosa Macrea. În cazul că Mimosa sînteți tot dv., atunci rețineți dublu tot ce v-am spus.

S. P. SIBIANU: Sînteți nedrept cu gîștele cărora le adresați o epigramă tăioasă. Gîndiți-vă totuși că Roma a fost salvată cîndva de la o mare primejdie de un cîrd de gîște. Veți spune, poate, că în fond vă refereați la altceva. Am priceput aluzia dar trebuie să înțelegeți că ironia are și ea limitele ei.

Puteți fi caustic și fără a apela la epitete „tari". Limba noastră e destul de bogată pentru a găsi cuvintele trebuincioase.

AUREL CODREANU-Alba Iulia: Critica noastră v-a prins bine. Ea s-a soldat cu cîteva epigrame din care o publicăm pe cea mai reușită, adresată unui haiteroiil codaș:

De mult n-a fost victorios
Dar înecînd amarul,
El zi de zi, conștiincios,
Ridică sus... paharul!

Epigrama de răspuns celui care v-a „înțepat" în paginile Magazinului, n-o publicăm. Încercați altă variantă. Cînd o vom avea, atunci nu vom mai sta în cumpănă, ci o vom face să apară.

ILONA ȘTIRBAN-Tg.-Neamț: Vă satisfacem dorința rugînd pe cititorii noștri, dornici să colecționeze vederi din țară să facă un schimb cu dv., scrîndu-vă pe adresa: Tg. Neamț, str. 30 Decembrie 58, regiunea Bacău.

Ne-ar interesa să cunoaștem rezultatul acestei corespondențe, lucru pe care nădăjduim că-l veți face la timpul cuvenit.

LUCICA GABUREANU-Bacău: Pentru obținerea lăptucului de matcă necesar regenerării țesuturilor, trebuie să vă adresați magazinului „Apicola" din București (B-dul Magheru). În lipsa acestui produs, cereți conducerii magazinului să vă indice o altă sursă de aprovizionare.

PRIMĂVARA IN FEL ȘI CHIP...

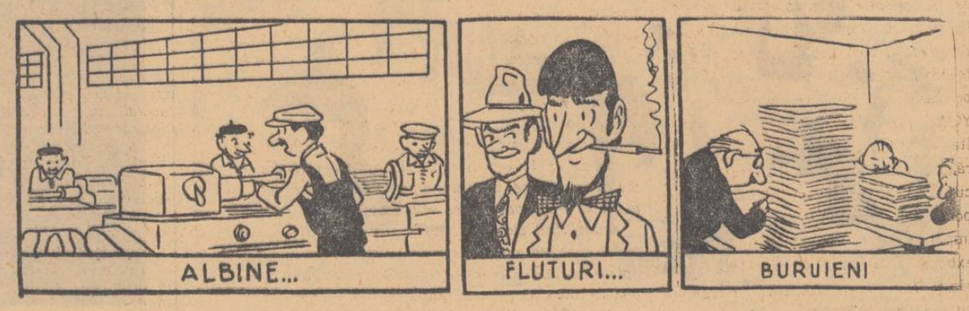

Desen de Fred GHENĂDESCU

MERIDIANE

„Perinița" — cap de acuzare!

Ce poate fi neobișnuit în faptul că un post de radio romînesc primește numeroase scrisori de la ascultătorii săi din străinătate și le răspunde acestora cu simpatie și promptitudine prin poștă sau prin intermediul emisiunilor sale zilnice? Pentru noi, cetățeni liberi ai unui stat socialist, acesta este semnul dorinței vii de cunoaștere reciprocă și apropiere pe care o manifestă milioane de oameni simpli de pretutindeni; este semnul interesului legitim al tuturor celor dornici să împrăștie ceața calomniei și dezinformării, să cunoască adevărul despre țările socialiste. Este, dacă vreți, un mijloc, modest e adevărat, de aplicare în viață a principiilor coexistenței pașnice.

Și avem certitudinea că în același spirit gîndesc oamenii de bună credință din toate țările lumii. Dovada? Cele cca. 1.200 de scrisori din 31 de țări primite în luna februarie a.c. de către postul de radio București I Vi se par, poate, nesemnificative sau uscate cifrele? Ascultați atunci fragmente din conținutul cîtorva scrisori:

„Am multă plăcere ascultînd emisiunile dvs. Imi place foarte mult să ascult punctul dvs. de vedere asupra problemelor internaționale, ca și programele muzicale" (MARTIN J. V. G., Detroit, Michigan — S.U.A.); *„Socotesc programele dvs. ca fiind foarte bune"* (T. ITO, Japonia); *„Sper că voi putea asculta tot mai mult programele dvs. și că veți continua să transmiteți în fiecare lună Cronica sportivă, care mă interesează în mod special"*. (OLLE OSCARSSON, Malung, Suedia); *„Am ascultat emisiunea de la 1 februarie, la orele 19,15, despre studenții din Romînia. Era foarte interesantă. Am constatat că statul romîn acordă mult interes educației și că realizările în acest domeniu sînt demne de lăudă"* (PIERRE CHAUCHERIE, Franța); *„Multe mulțumiri pentru frumosul calendar cu ilustrații. Este foarte interesant și util. Gîndul dvs. de a mi-l trimite mă face fericit. Îl voi arăta prietenilor mei romîni de aici din Baltimore"* (JOHN B., Baltimore-Maryland); *„Emisiunile în limba turcă ne bucură foarte mult și cîntecele pe care le transmiteți ne înveselesc. Totdeauna vorbim cu cuvinte de apreciere despre dvs."* (ISMET C., Turcia); *„Ascult regulat programele dvs. și îmi plac foarte mult, în special știrile și comentariile despre progresele industriei romînești"* (G. SOKOL, din New York); *„La 24 ianuarie poporul romîn a sărbătorit Centenarul Unirii Țărilor Romîne, unire care a fost un eveniment de importanță uriașă pentru crearea unui stat național romîn independent și pentru dezvoltarea socială mai departe a Romîniei. Cu ocazia acestui centenar, vă felicit în calitatea mea de ascultător al radio-ului București"* (FRANZ F., Austria).

În fața unor mărturii ca acestea se poate oare nega utilitatea reală a unor astfel de contacte și caracterul lor pașnic? Marile foloase pe care acestea le poate aduce înțelegerii între oameni, chiar dacă ei nu împărtășesc aceleași concepții politice, filosofice sau religioase? Oamenii de bună credință vor răspunde, desigur, cu un categoric *Nu!*

Există însă în occident o categorie de viețuitoare, pentru care o scrisoare, o amintire, schimburile între est și vest, constituie un grav delict; o lezare de neîngăduit a principiilor războiului rece. În Germania Occidentală, de exemplu, unii dintre oamenii de acest soi sînt reuniți în instituția denumită *Kriminalpolizei* (Poliția criminală). Cu o abilitate și o perspicacitate demne de vechile tradiții militariste prusace, slujbașii lui Kriminalpolizei consideră ca un fapt senzațional și subversiv, primirea unei scrisori sau a unui disc din statele socialiste.

Iată un caz. Cetățeanului Georg Wierslinski, din orașul Köln, i s-a trimis în dar din partea postului de radio București un disc, pe care era imprimată populara melodie „Perinița". Cine și-ar fi închipuit că această melodie veselă, plină de tinerețe și optimism, cunoscută astăzi în multe din orașele celor cinci continente va provoca destinatarului lungul calvar care a urmat. A fost invitat la vama aeroportului Wahn să-și ridice discul. Prin nu se știe ce misterioase comunicări, la ceremonia predării discului au ținut să asiste reprezentanții lui Kriminalpolizei. Luînd, probabil, în considerație că discul și melodia cu pricina puteau eventual să aibă un conținut primejdios pentru securitatea Republicii Federale, pentru politica internă și externă a acesteia, pentru climatul ei și viitoarea recoltă, pentru starea sănătății populației și somnul liniștit al funcționarilor guvernamentali, Kriminalpolizei a hotărît confiscarea discului. „Perinița" devenea astfel un banal corp delict, cu conținut subversiv, iar posesorul ei pasibil de rigorile legii. Și așa, desigur, pentru că Tribunalul constituțional de la Karlsruhe nu se pronunțase dacă cele cîteva note muzicale, pașii de dans și sărutul final din „Perinița" sînt sau nu în acord cu „democrația" vest-germană.

O zi mai tîrziu nefericitul cetățean al Köln-ului a fost invitat la un interogatoriu deloc plăcut de suportat. Întors acasă a avut însă surpriza să constate că lucrurile erau departe de a se fi terminat. În lipsa sa avusese loc o percheziție domiciliară, i se sechestrase discoteca personală, cărțile și revistele. Toate aceste activități „democratice" au fost încununate de procesul care a avut loc, cîteva zile mai apoi și a cărui concluzie se impune printr-o colosală lipsă de bun simț politic: onorabilul juriu a găsit că susnumitul cetățean a întreținut relații nepermise cu statele socialiste (da, da! ați citit bine!).

Hotărîrea judecătorească a fost scurtă, concisă, în cel mai pur „spirit prusac": 300 mărci amendă, confiscarea discurilor, confiscarea pick-up-ului, interdicția de a fi radioamator pînă la 85 de ani și confiscarea aparatelor de radio. A fost de asemenea „prietenește" sfătuit să întrerupă orice relații (?) cu „blocul" răsăritean.

Încheind aceste rînduri ne gîndim cu îngrijorare la soarta attor și attor germani tineri sau vîrstnici pasionați amatori de lectură, muzică, radiofonie, sau pur și simplu colecționari. În condițiile descrise mai sus nu ar putea fi oare condamnat ca „trădător de patrie" un filatelist vest-german care ar strînge timbre din țările de democrație populară?

C. VASILIU

Bătălia pentru dreptul la viață

(Urmare din pag. I-a)

va plăti salariul (31 mii de lire pe lună*) din care nu primiseră nici un ban de opt luni de zile. Minerii din Ribollo, 3.500 în 1947, reduși acum la 600 ca urmare a concedierilor, după ce și-au înbrățișat copiii, au coborît în puțuri, ultima lor tranșee. Lupta s-a soldat cu o victorie. Trustul Montecatini (4 miliarde și 700 milioane de lire profituri într-o singură zonă minieră din Grosseto) a trebuit să anuleze pluricele de concediere. Fabricile „Galileo" din Florența, „Pracchi" din Milano, „Italcementi" din Civitavecchia, „M.C.M." din Salerno, au fost centrul marii lupte populare care a văzut spectaculoasa ocupare a întreprinderilor amenințate cu închiderea. În cursul acestei bătălii pentru dreptul la viață, muncitorii au sfărîmat bariera prejudecăților și a scindării și au înbrățișat steagul unității. **„Diavolul și aghiasma merg împreună"**, a scris presa patronală cînd a văzut că comuniștii și socialiștii de la atelierele „Galilei" din Florența au constituit, împotriva concedierilor, un comitet din care făceau parte și cîțiva activiști ai partidului democrat-creștin.

„Scandalul" a atins culmea atunci cînd unor preoți din mahalalele populare ale orașului florilor li s-au alăturat toate femeile și organizațiile proletare, în acțiunea de strîngere a banilor și a produselor alimentare și pentru susținerea lucrătorilor care hotăriseră să nu părăsească fabrica înainte de a se fi obținut anularea celor o mie de concedieri. Este sigur că despre mari mase de oameni care demonstrează, avînd în față copiii cu mamele lor, purtînd mici pancarte pe care se poate citi: **„Nu ne luați pîinea"** sau **„Dați de lucru tatălui meu"**, nu se mai poate vorbi ca despre o „manifestație subversivă", așa cum are obiceiul să facă presa finanțată de monopoluri.

Lucrătoarea Margherita Lamberti, văduvă, a îndurat ani de zile la rînd presiuni și represalii din partea conducerii uzinei FIAT. Ea a rămas însă credincioasă sindicatelor unitare ale C.G.I.L. și a citit ziarul ei „L'Unita" chiar cînd a fost lovită în salariul ei. La 23 martie i s-a pus în vedere de către direcția personalului să treacă la pensie. Spre marea ei mirare i s-a vorbit cu blîndețe și i s-a promis că în caz că se retrage va primi la sfîrșitul lunii o primă de 70 mii lire. Propunerea era ispititoare dar ascundea un șantaj odios. Se urmărea ca bătrîna lucrătoare, de serviciu la sediul electoral, să părăsească fabrica cu o săptămînă înaintea alegerilor. „Votul pentru sindicatul meu nu este de cumpărat", a răspuns însă Margherita Lamberti și a arătat că ea se va retrage la pensie abia după ce-și va fi îndeplinit datoria pînă la capăt.

Faptele dovedesc că muncitorii din toate întreprinderile controlate de stat au intensificat lupta pentru obținerea revendicărilor lor legitime. Organizațiile sindicale au hotărît să treacă la grevă în sectoarele în care guvernul hotărîse să amîne **sine die** rezolvarea problemelor salarizării și contractului colectiv, printre care în primul rînd aceea a **scării mobile**: salariul să urmeze costul vieții și să fie ridicat în mod automat la fiecare urcare de prețuri. Muncitorii feroviari au făcut cunoscut că sînt la capătul răbdării. Și la țară e în curs de dezvoltare o mare mișcare țărănească, pentru a sili pe proprietarii de pămînt să investească o parte din veniturile lor în lucrări de îmbunătățire care trebuie să ușureze problema șomajului. **„Din cele două milioane de șomeri** — scrie Eillen Tallman, sindicalistă canadiană, în organul C.I.S.L.-ului „Monde du Travail Libre" — **un milion și jumătate aparțin clasei rurale"**.

Am înfățișat cititorilor „Magazinului" cîteva exemple care ilustrează situația muncitorilor italieni, lupta lor împotriva odioaselor privilegii ale marilor patroni. Dîrzenia și hotărîrea cu care clasa muncitoare italiană a dus această luptă în anii și mai grei, atunci cînd corupția, acțiunea reformistă și paternalistă, ca și arma diviziunii dădeau roadele lor veninoase, și-au primit răsplata: la alegerile pentru reînoirea comisiei interne care au avut loc aproape peste tot sub presiunea șantajului, a concedierilor și a corupției, C.G.I.L. a obținut în 1957 — 48,5 la sută din voturi (53,5 la sută printre lucrători și 14,4 printre funcționari), în 1958 a crescut la 51,1 la sută iar în primele luni din 1959 creșterea se accentuează: 53,3 la sută (59,05 la sută printre muncitori și 19,8 la sută printre funcționari).

În ciuda concedierilor au fost înregistrate progrese remarcabile ale sindicatului C.G.I.L. Și buletinele albe sînt în creștere. Ele se explică prin faptul că există muncitori care în trecut și-au dat voturile sindicatelor catolice sau social-democrate și care au rupt cu scizioniștii dar au rămas la jumătatea drumului. A vota pentru C.G.I.L. înseamnă în multe cazuri a fi înregistrat în cartea „neagră" și a fi permanent amenințat cu concedierea. Într-o țară cu două milioane de șomeri aceasta înseamnă a fi condamnat la foamete.

Din datele alegerilor pentru reînnoirea Comisiei Interne se poate trage concluzia: în Italia se dezvoltă o mișcare tot mai puternică care ilustrează falimentul tentativelor de lichidare a sindicatelor clasei muncitoare.

Să luăm exemplul a două mari complexe industriale: Olivetti din Ivrea și A.N.I.C. din Ravena. În primul caz patronul pusese la cale o mișcare politică cu tendințe reformiste. El a cheltuit miliarde încercînd să adoarmă conștiința de clasă. După unele succese trecătoare acum se constată falimentul total al unor astfel de manevre. La A.N.I.C., întreprindere a statului, inaugurată în 1957, muncitorii erau angajați cu „recomandarea" preotului sau secretarului partidului democrat-creștin al orașului sau al satului. Aceasta era o selecție grijulie pentru a evita pătrunderea „roșilor". În 1958, C.G.I.L. nu putea nici măcar să prezinte o listă proprie. Dar acțiunea muncitorilor a luat o asemenea amploare încît la alegerile ce au avut loc anul acesta C.G.I.L.-ul s-a prezentat pentru prima oară și a obținut majoritatea voturilor.

Dante POLI

Roma, aprilie 1959

**) Pîinea costă de la 130 la 150 lire kg., carnea 1.000—1.500 lire kg.*

Minerii italieni în grevă au ocupat minele.

O manifestație a șomerilor italieni.

De pretutindeni

UN POM al păcii crește la stația experimentală pentru plante subtropicale, la Soci, în Crimeea. Pe acest neobișnuit pom cresc laolaltă 42 de sorturi de diferite fructe citrice, printre altele lămîi din Italia, tangerine din Japonia, grapefruituri din America. Unele fructe au mărimea unor mere, iar altele sînt mici cît cireșele. Pomul are o înălțime de cinci metri. El a fost sădit cu 25 de ani în urmă și dă o recoltă ce ajunge pînă la 2000 de fructe pe an.

●

UNIVERSITATEA din orașul englez Leicester, va fi construită pe piloni, iar sub stîlpii de beton armat se va găsi forul roman, descoperit cu două decenii în urmă. Municipalitatea a vrut să păstreze intactă antica piață, avînd însă nevoie și de locul de construcție; astfel s-a ajuns la ciudata soluție.

●

LA ROMA există o movilă înaltă de 50 de metri, denumită Monte Testaccio, formată în întregime din cioburile amforelor în care romanii importau în antichitate vinul. Consumul vinului trebuie să fi fost destul de important în vechea Roma, deoarece, diametrul „muntelui de cioburi" măsoară la baza sa, nu mai puțin de 300 de metri.

●

PUȚINI sînt aceia care cunosc faptul că, în calitate de paznici, își pot face datoria și păsările. În Africa de Sud, de pildă, încă din anul 1942, turmele de oi nu mai sînt duse la păscut de ciobani, ci de... struți.

Aceste păsări, puternice, înțuți de picioare și deosebit de agresive, nu se mulțumesc numai cu alungarea altor păsări ce s-ar afla eventual pe lîngă turmă; ele urmăresc chiar și automobilele, atacînd pe oricine ar îndrăzni să coboare.

●

PE FLUVIUL Iangtse se pot zări pe înserat pescarii chinezi care îes la pescuit pe tradiționalele lor plute de bambus. Ei practică un pescuit unic în felul său, folosind pentru aceasta un nu-

măr de păsări, din familia cormoranilor, care sînt dresate în așa chip, că se afundă în apă și revin cu peștii în plisc, depunîndu-i pe pluta pescarului.

●

UN ADAPOST al vînătorilor de mamuți, în vechime de 25.000 de ani, a fost descoperit recent de un grup de arheologi sovietici, în apropiere de Mezin, pe malurile Desnei. Locuința din epoca de piatră se găsește săpată în pămînt și pare a fi fost căptușită cu dinți de mamut; ea posedă un diametru de cinci metri.

●

PLĂCUT este să te speli cu apă rece și curată cînd te scoli din pat. Dar în secolul al XVIII-lea, de pildă, a fost necesară o prescripție specială din partea unui medic pentru a-l convinge pe regele Ludovic al XV-lea al Franței să se spele. Pe atunci, în Franța se socotea că, după ce te speli cu apă, fața devine extrem de sensibilă la frig, devine aspră, iar vara se bronzează...

●

PREPARATUL chimic D.D.T. a fost obținut la sfîrșitul secolului trecut, dar n-a fost folosit mult timp. De abia în 1939 un tînăr chimist elvețian rasfoind niște reviste vechi, a găsit formula lui chimică și a hotărît să folosească preparatul împotriva insectelor. D.D.T.-ul a cîștigat o mare faimă la sfîrșitul celui de al doilea război mondial, cînd, cu ajutorul lui, au fost repede lichidați agenții patogeni ai tifosului exantematic care izbucniseră la Neapole.

●

UN „INVENTATOR" din Genova a afirmat recent că orice om ce sforăie va putea fi vindecat de această meteahnă, dacă sunetele pe care le emite în cursul somnului, îi sînt transmise cu intensitate mărită, la ureche. Pentru aceasta, el a născocit un aparat denumit „psihofon", care îndeplinește acest rol.

●

DREPT semnalizatori de cutremure de pămînt sînt folosiți acum în Japonia — peștii. Ministerul nipon al agriculturii a recomandat tuturor locuitorilor regiunilor mai expuse mișcărilor seismice, de a ține acvarii cu așa numiții „pești seismici". Această specie de viețuitoare acvatice anunță, prin comportarea lor nervoasă și agitată, un cutremur cu cîteva ore înainte de producerea sa.

●

LA VOGSTADT în apropiere de Halle (R.D.G.), muncitorii dintr-o fabrică de olane, au descoperit scheletul unui rinocer preistoric (Dicerorhinus Etruscus) datînd din epoca ghețarilor. Oamenii de specialitate apreciază că acest schelet are respectabila vîrstă de 475.000 ani. Pînă acum mai existau doar două schelete complete de acelaș gen: unul în Franța și altul în Austria.

●

TINEREI DRĂGUȚE care o consulta, o „renumită" prezicătoare din Buenos Aires îi prezise între altele că foarte curînd o să pună mîna pe o sumă frumușică de bani. Prezicătoarea s-a dovedit într-adevăr inspirată, căci clienta scoase din poșetă un pistol și o sili să-i înmîneze toți banii ce-i avea în casă.

●

BIBLIOTECA centrală medicală a Ministerului Sănătății din U.R.S.S. împlinește în curînd 40 de ani. Deși tînără ea numără 1 milion volume în care sînt cuprinse aproape toate publicațiile medicale începînd din sec. al XVI-lea și o vastă literatură privind medicina veterinară, zoologia, biologia, chimia etc. Printre cărțile bibliotecii figurează multe ediții rare.

●

INSTITUTUL de automatizări și telemecanică al Academiei de științe a U.R.S.S. a creat o mașină de calculat pneumatică care pe lîngă cele 4 operații aritmetice, ridică la pătrat, extrage rădăcina pătrată și rezolvă cîteva probleme de matematică superioară. Noile mașini de calculat sînt de dimensiuni mici, ușor de fabricat și funcționează fără vreo eroare posibilă.

Fapte mici din lumea largă

Negația negației...

În Italia a produs o profundă nemulțumire declarația făcută la un dineu, la New-York, de ministrul de externe italian Pella, precum că el ar prefera „riscul unei bombe atomice decît să trăiască într-o lume comunistă". Diferite ziare italiene au calificat această declarație drept „o provocare criminală" și l-au avertizat că asemenea concepții pot duce Italia la dezastru. În fața acestor reacții violente, care i-au fost comunicate ministrului prin telegramă la New York, acesta a preferat ca la sosirea pe aeroportul din Roma să desmintă declarația cu pricina. „Declar în mod absolut, *a spus el ziariștilor care îi așteptau,* că nu am folosit niciodată o asemenea frază". *Din nefericire însă pentru el, discursul fusese imprimat la New-York pe bandă de magnetofon și agenția americană „Associated Press", care anterior pusese în circulație știrea, la auzul negației lui Pella, a făcut rost de o bandă de magnetofon și pentru a ieși basma curată a retransmis textul integral al declarației lui Pella în care era menționată și această frază. În această situație delicată, ministrul Pella nu a mai dat nici o desmințire și a preferat să tacă. Atitudinea sa este interpretată în felul următor de corespondentul la Roma al ziarului „NEW YORK HERALD TRIBUNE": „Într-o Italie încă obosită de cel de al doilea război mondial și care dorește pacea cu ardoare, simpla menționare a unei posibile distrugeri atomice provoacă o impresie atît de rea, încît ministrul de externe a renunțat să mai facă vreun efort de a aduce clarificări în legătură cu ceea ce a spus".*

Herman

Herman a împlinit 19 ani. Acum 19 ani a încercat fără succes să arunce în aer parlamentul englez. Veți spune că este o imposibilitate și că expresia „terorist din naștere" nu trebuie luată ad-literam. De acord, dacă ar fi fost vorba de o ființă omenească. Dar nu este vorba decît de o uriașă bombă germană, denumită de ziarele engleze Herman. Ea a fost descoperită acum cîteva zile neexplodată, îngropată în locul din apropierea parlamentului englez, asupra căruia a fost aruncată fără succes acum 19 ani.

Într-o noapte, pe la orele 1 și 20, șase sute de oameni săpau în centrul Londrei la fundația necesară construirii unui bloc. Unul din conducătorii unui escavator a simțit că în mai multe rînduri cupa escavatorului se poticnește de un obiect imens de metal. Cînd și-au dat seama că este vorba de o bombă de mare calibru, al cărei mecanism ar fi putut fi declanșat de loviturile escavatorului, conducătorii șantierului au dat alarma și toți cei șase sute de muncitori au părăsit locul și s-au adăpostit. O echipă a armatei și-a făcut apariția și timp de patru ore s-a muncit la neutralizarea proiectilului.

În cursul dimineții bomba a fost încărcată și, în uralele celor prezenți a fost scoasă din centrul populat al Londrei. Multe ziare au dedicat reportaje și fotografii bombei denumită Herman, care a reamintit multor locuitori ai Londrei că cei care l-au trimis pe Herman acum 19 ani, au căpătat de la aliații americani pe „onestul" John, cu o putere de distrugere mult mai mare.

50.000

Marele savant dr. Linus Pauling, laureat al premiului Nobel, a atras din nou atenția opiniei publice americane asupra pericolului pe care îl prezintă experiențele efectuate de S.U.A. cu armele nucleare. El a apreciat la 50.000 numărul americanilor care vor înceta din viață, în urma îmbolnăvirii de cancer sau de alte boli grave contractate în urma căderilor radioactive provocate de experiențele cu armele atomice americane care au avut loc pînă în prezent. „Dacă experiențele cu armele nucleare vor continua — a precizat savantul — numărul victimelor va crește de șapte ori". Pauling a subliniat că în aprecierile sale asupra efectelor radiațiilor atomice, comisia americană pentru energia atomică s-a dovedit prea puțin onestă.

Acum, cînd tratativele de la Geneva privind încetarea experiențelor cu armele nucleare au reînceput, opinia publică internațională se întreabă dacă S.U.A. vor continua să persevereze în atitudinea lor obstrucționistă. Cercurile guvernante din S.U.A. vor oare ca și alți zeci de mii de americani să-și dea viața pentru ca profiturile trusturilor interesate în cursa înarmărilor atomice să continue să crească?

Hamlet cu revolver

Citim în „Paris Match" cîteva cuvinte care nu pot decît să umple de dezgust pe orice om de cultură. „Hamlet — scrie revista, atribuind această ideie unui cineast vest-german — este o pasionantă afacere criminală a timpurilor moderne". Filmul acestui regizor, inspirat (nu găsim totuși un alt cuvînt) după nemuritoarea operă a lui Shakespeare, transpune intriga în secolul XX. Subiectul acestui sacrilegiu artistic ar fi cam următorul: Regatul Danemarcei este un complex industrial din Ruhr. Hamlet este moștenitorul acestui regat economic. În timpul războiului, el se găsește la o uni-

Iată cum arată Hamlet în versiune occidentală

versitate din S.U.A. El refuză să creadă că tatăl său a murit într un bombardament aerian și îl demască pe unchiul său, adevăratul ucigaș. Autorul dă personagiilor nume derivate din cele ale eroilor lui Shakespeare. Ofelia devine Fée, Polonius se transformă în von Pohl etc. Trupa de comedianți se transformă într-o trupă americană de balet. Săbiile sînt înlocuite cu revolvere. (S-or fi gîndit oare la marmuta hitleristă care urla: „cînd aud de cultură îmi vine să trag cu pistolul"?). În film, Ofelia nu moare. Hamlet (John) o vede trecînd într-un automobil. Pleacă după ea dar Fée nu-l mai recunoaște pe John. Inebunise.

Iată prin urmare ce a devenit sărmanul prinț al Danemarcei, încăput pe mîna celor ce se pretind apărători ai bunurilor spirituale ale umanității.

Permanențe

Prezența soldaților americani în diferitele țări ale lumii, subordonate, sub o formă sau alta, Washingtonului, este însoțită, în mod inevitabil, de un val de jafuri și asasinate. Iată numai cîteva din ultimele isprăvi ale yankeilor.

Din Japonia aflăm că șoferul de taximetru Sendziro Sudzuki a reclamat pe trei marinari americani care l-au lovit în cap cu un obiect tare, au încercat să-l sugrume și apoi, după ce i-au luat toți banii, au dispărut.

La Augsburg, în Germania occidentală, un soldat care încercase să fure dintr-o bodegă, l-a rănit grav pe patron. În același oraș, doi soldați în stare de ebrietate au oprit un poștaș german și i-au cerut bani. Cînd acesta a refuzat să le satisfacă cererea, americanii l-au bătut măr. Apoi au atacat pe un alt locuitor al orașului care a vrut să dea ajutor poștașului.

Din Libia aflăm că sergentul american Richard Johnson a deschis focul asupra cetățeanului Ibrahim ben Ramadan, care pescuia în apropierea unei baze aeriene americane. Libianul a fost grav rănit.

Trei țări. Trei întîmplări asemănătoare dintr-o listă care s-ar putea prelungi la nesfîrșit. Trei fapte care demonstrează o permanență în comportamentul militarilor americani în străinătate.

Cinism patronat

Numele satului cehoslovac Lidice este considerat în întreaga lume ca un simbol al crimelor împotriva omenirii comise de hitleriști în cursul celui de al doilea război mondial. Cine nu-și amintește cum cotropitorii fasciști ai Cehoslovaciei au ras acest sat de pe suprafața pămîntului și au ucis în mod bestial pe toți locuitorii săi.

Am aflat, spre uimirea noastră, că acum cîtva timp publicația vest-germană „SUDETENDEUTSCHE AKTION" care apare cu știrea și autorizația guvernului de la Bonn și servește interesele revanșarzilor din Germania occidentală ce visează la „redobîndirea" unei părți a teritoriului Cehoslovaciei, a îndrăznit să justifice sîngeroasa crimă de la Lidice și să pîngească memoria victimelor călăilor hitleriști. „SUDETENDEUTSCHE AKTION" scria că „la Lidice au fost pedepsiți numai complicii unor creaturi care au ajutat la ascunderea unor ucigași... Oare de ce cazul Lidice, unde și-au găsit moartea, conform legilor războiului, 150 de bărbați, este considerat ca o crimă deosebită împotriva omenirii?"

Iată pînă unde poate merge cinismul și neobrăzarea întreținute și patronate de autoritățile vestgermane!

Divertisment polițienesc

Marșul de la Aldermaston la Londra pentru interzicerea experiențelor nucleare a fost readus în actualitate de un incident descoperit acum cîteva zile. Cînd coloana lungă de manifestanți a trecut prin localitatea Buckinghamshire, șeful poliției, domnul Eric Watson, a dat detectivului Derek Gates sarcina să filmeze coloana. Deputatul laburist Stephen Swingler fiind sezisat de unii din participanții la demonstrație de acest incident și-a dat seama de scopul urmărit de polițiști și a cerut explicații șefului poliției din Buckinghamshire. Acesta a răspuns că filmul a fost făcut cu scopul de a fi prezentat, în calitate de divertisment, la vreuna din „ocaziile sociale" la care sînt invitați polițiștii să-și petrecă timpul liber.

Această motivare a fost considerată de-a dreptul revoltătoare de reclamanți. Ei au reamintit că, în condiții similare, poliția din Salford a filmat un marș împotriva bombei cu hidrogen, care a avut loc în luna iulie, anul trecut, film care a fost distrus în urma intervenției opiniei publice. Se consideră că aceste filme sînt făcute cu scopul de a păstra în arhivele poliției chipurile participanților, în eventualitatea unor represalii. Diferite ziare și personalități din Anglia au cerut și acum distrugerea filmului făcut de polițiștii cinefili din Buckinghamshire. Și în timp ce lupta pentru distrugerea acestui film se desfășoară pe tărîmul unei proceduri lente, polițiștii din Buckinghamshire își pot face, la discreție, oricîte copii doresc și, care, bine înțeles, nu vor fi prezentate la nici o „ocazie socială".

LITERATURĂ • TEATRU • CINEMA • MUZICĂ • PLASTICĂ

ROZA VÎNTURILOR

Fotbal aerian sau cinism american

David M. Camerer, un notoriu ziarist sportiv din New York, exasperat de sarcina ingrată de a redacta articole de serviciu pentru săptămînalele americane „Collier's", „Esquire" și „Sport Illustrated", s-a hotărît într-o bună zi să devină romancier. Ziaristul a făcut ultimul război în Europa, unde a cunoscut din plin avatarurile frontului. Avea deci atîtea motive să scrie o carte despre război, mai ales că editura „Doubleday" din New York îi oferise generos serviciile. Și David M. Camerer a început să scrie. El și-a amintit, cu precizie matematică, tot ceea ce a făcut în anii 1944—45 în Europa, unde a petrecut 17 luni împărțit între cerul italian și cel românesc. În calitatea sa de ofițer S. 2 (ofițer al serviciului de informații american) David M. Camerer a fost atașat pe lîngă grupul aviatic B 24. Misiunea acestui grup era de a distruge orașele București și Ploești. David M. Camerer și băieții săi au bombardat aceste orașe, așa cum ar fi bombardat Roma sau Atena. Fără scrupule.

Surpriza pe care o pregătește David M. Camerer cititorilor săi vine abia acum. Războiul era ucigător de plictisitor pentru ofițerul S. 2 și grupul B. 24. În virtutea obișnuinței, ziaristul sportiv a avut o idee: să părăsească baza aeriană din Mediterană în formație de joc după metoda cunoscută în fotbal sub denumirea de „W". Băieții lui David M. Camerer, cu un aer flegmatic și cu o sticlă de whisky în buzunar, zburau în această formație sportivă, în fiecare dimineață, spre București și Ploești. Așa, pentru amuzament...

Grupul B. 24 avea în plus și misiuni precise. Băieții erau cu toții sportivi în viața de toate zilele. Și pentru a scăpa de urîtul războiului, ei au imaginat împreună cu David M. Camerer un nou joc sportiv: fotbal aerian, cu bombe și mitraliere în loc de mingi. Jucătorii aerieni lansau ca deobicei aceleași bombe aducătoare de moarte. Populația civilă din orașele bombardate era pentru băieții lui David M. Camerer tradiționala echipă adversă, care trebuia făcută „knock-out" cu orice preț. Atunci jocul devenea palpitant, interesant... Războiul avea astfel... un sens, devenea o aventură mai mult sau mai puțin sportivă pentru acești curajoși aviatori americani.

Dacă scriitorii revanșarzi vest-germani susțin că războiul este o aventură romantică pentru tineret, David M. Camerer are o opinie cu adevărat sportivă: „War is a foot-ball match", adică războiul nu este altceva decît un meci de fotbal. Scurt și cuprinzător... În nuvela sa „Fotbalul are aripi", autorul arată că grupul B. 24 a surprins într-o bună zi pe cimp o „echipă adversă" alcătuită din țărani. B. 24 nu s-a dat bătut. I-a urmărit în formație „W" și, folosind limbajul lui David M. Camerer, jocul s-a terminat în favoarea aviatorilor americani...

Amuzant pentru echipa B. 24 era și jocul cu bombele, care erau luate de jucătorii aerieni drept mingi de fotbal. Echipa aeriană le urmărea drumul spre pămînt. Dacă obiectivul era atins, David M. Camerer mai înscria un gol în palmaresul fiecărui membru al echipei... Așa, pentru amuzament.

„Glorioasele fapte de arme" ale echipei B. 24 nu puteau fi neglijate de căpitanul ei. David M. Camerer le-a imortalizat într-o carte care face deliciul celor care vorbesc astăzi în S.U.A. despre război ca despre o aventură sportivă.

Autorul a fost decorat, împreună cu grupul aviatic B. 24. Pentru fapte de arme — se înțelege — și nu pentru publicarea nuvelelor „Fotbalul are aripi", „Și cu bombele se poate face golf", „Arest aerian" etc. Ziaristul sportiv nu s-a rușinat să îmbrace haina eroilor. Doborîse doar atîtea echipe adverse pe pămîntul Romîniei... Astăzi, după 15 ani, David M. Camerer se gîndește cu nostalgie la aventurile sale sportive din timpul războiului. Cartea sa de nuvele, după părerea unui critic literar al revistei „Library Journal", este un exercițiu de virtuozitate sportivă, de acrobație aeriană, inutilă, iritantă și insuportabilă. Aluziile sale și atitudinea sa sportivă sînt dozate cu un sadism minuțios, care întrece orice limită a bunului simț.

Nu știm cum au reacționat americanii cu adevărat sportivi față de cavalerismul aviatorilor din echipa lui David M. Camerer. Credem însă că dacă teribilii băieți ai echipei B. 24 și-ar fi făcut apariția pe o arenă din S.U.A., acești americani ar fi jucat cu ei fotbal. Cu piciorul, pentru a le trece pofta de a mai ofta după asemenea bombardamente sportive, ca acelea petrecute deasupra Romîniei.

G. CUIBUȘ

N. CERKASOV LA TELEFON!

Interviul nostru cu marele actor sovietic

(Urmare din pag. I-a)

de contemporaneitate, arta eminentului actor ne-a cucerit în chiar momentul comunicării cu ecranul dar ne-a urmărit și după aceea cu o prezență copleșitoare, mereu vie, de neuitat. În sfîrșit, unii dintre noi și-l vor fi amintind poate din toamna lui 1951 cînd demonstranții care au trecut în dimineața zilei de 7 Noiembrie prin Piața Stalin au recunoscut într-una din tribune figura popularului actor, oaspete al țării noastre.

Îl văzusem pe Cerkasov în toate aceste împrejurări: și cu ani în urmă în „Alexandr Nevski" și în „Deputatul de Baltica" și în „Petru I" și în „Copiii căpitanului Grant" și în „Primăvara" și aevea în 1951. Poate că de aceea vocea îmi va fi trădat o emoție greu de reținut într-una din după amiezile trecute cînd telefonul a sunat la locuința din Leningrad a artistului și cînd, cu cea mai obișnuită formulă folosită în astfel de împrejurări, am rostit: „Vă rog, cu tovarășul Cerkasov"...

Adînc și înduioșător așa cum ni-l divulgase pelicula într-atîtea rînduri, glasul din celălalt capăt al firului mi-a răspuns simplu și amabil: „La telefon!"

— Spectatorii din Romînia se pregătesc să vadă partea a doua a filmului „Ivan cel Groaznic". Premiera va avea loc peste cîteva zile. În perspectiva întregii dv. creații rolul țarului Ivan ocupă, fără îndoială, un loc de seamă. Cum îl apreciați?

— Într-adevăr rolul mi-a pus în față probleme dintre cele mai complexe. Doar aveam de înfățișat evoluția unui caracter de mare personalitate istorică cum este Ivan al IV-lea de-a lungul unei întinse perioade de timp, în atîtea și atîtea împrejurări pline de dramatism.

Cît privește filmul „Ivan cel Groaznic", în general, el are pentru mine o îndoită semnificație.

Mai întîi, îmi evocă unul din momentele colaborării mele cu neuitatul regizor Eisenstein, colaborare începută după cum știi în 1938, cu „Alexandr Nevski".

Am revăzut de curînd „Ivan cel Groaznic" amîndouă seriile... În perspectiva timpului înțelegem și mai bine ce mare artist era Eisenstein. Filmul este, în afară de orice îndoială, o capodoperă. Și știi după ce-ți dai seama? Este lesne să ajungi la concluzia că, ori de cîte ori l-ai vedea, reintorcîndu-te la el încerci sentimentul unor noi și tulburătoare revelații. Pentru mine fiecare cadru este o evocare și un moment de biografie. Îmi amintesc filmările de noapte la Alma-Ata — ziua curentul electric era necesar uzinelor care produceau pentru front — îmi amintesc de Eisenstein, de acele momente unice, de clipele cînd întîlninduu-ne pe planul creației artistice am simțit asupra mea înrăurirea lui binefăcătoare și am rămas după aceste întîlniri mai bogat sufletește, mai stăpîn pe măiestria actoricească, mai sigur pe resursele mele.

Țin la „Ivan cel Groaznic" pentru că-mi amintește că acest film a fost în felul său un examen pe care cineaștii noștri l-au trecut cu succes în anii marilor încercări din timpul ultimului război. Și în aceasta văd o altă mare semnificație a filmului.

La începutul lui 1942 partidul și guvernul ne-au încredințat sarcina creării unei epopei cinematografice, a unui film profund patriotic menit să arate cum, în luptele necurmate cu vrăjmașii dinlăuntru și din afară s-a format și s-a întărit Statul Rus. La 1 februarie 1943 la Alma-Ata începeau filmările primei serii. La 2 februarie 1943, încununată de succes deplin, se sfîrșea eroica luptă de la Stalingrad, bătălie în care se hotărîse nu numai soarta patriei noastre ci a întregii omeniri. Aceasta ne-a dat tărie să învingem toate vicisitudinile legate de condițiile de filmare de atunci.

Cînd veți viziona filmul țineți minte că a fost început în 1943, în acel neuitat februarie 1943, cînd tunurile mai băteau încă la Stalingrad...

Iată de ce îmi este atît de scump „Ivan cel Groaznic" iar singura nemulțumire pe care o încerc gîndindu-mă la acest film este că prin moartea prematură a lui Eisenstein n-am ajuns să realizăm și ultima parte a epopeii.

— De la „Don Quijotte" nu v-am văzut pe ecran. Lucrați cumva la un film nou?

— Am terminat de curînd un film de metraj mediu realizat de Televiziunea din Leningrad în colaborare cu Lenfilm. La sugestia unui telespectator facem în acest film un fel de „curriculum vitae" artistic, însumînd prezentarea celor mai reprezentative roluri din cariera mea actoricească, în teatru și pe ecran, începînd cu 1926, de la Don Quijotte-ul în care apărusem ca balerin la Teatrul Academic de Operă din Leningrad pînă la celălalt Don Quijotte din filmul de acum doi-trei ani. Într-o oră și un sfert îmi trec pe dinaintea ochilor treizeci de ani viață...

Cerkasov în rolul lui Ivan cel Groaznic

Pe scenă, la Teatrul Academic de dramă A. S. Pușkin pregătesc rolul principal din piesa „Totul rămîne oamenilor" unde mă străduiesc să înfățișez chipul unui savant care își pune știința și pasiunea în slujba oamenilor.

— Un rol care se aseamănă cu al profesorului Polejaiev sau chiar cu al lui Paganel. Sînt cumva astfel de roluri o pasiune a dv?

— Într-adevăr, sînt. Un rol de acestea mi-aș dori și pentru ecran: un gînditor, un om de știință frămîntat de marile probleme ale timpului nostru, de năzuința de a se dărui cu generozitate oamenilor prin tot ce are mai bun...

— Vă urăm realizarea acestei dorințe.

— Mulțumesc...

— Ce doriți să transmiteți spectatorilor romîni și tuturor prietenilor dv. din țara noastră?

— Cînd am văzut de curînd filmul care adună 25 din rolurile mele am fost emoționat la gîndul că acest film va fi văzut nu numai de spectatorii noștri ci și de spectatori de peste hotare. Prin mijlocirea acestui film aș vrea să reînoiesc cu spectatorii de cinema din Romînia niște legături care știu că nu datează de ieri de azi...

Și pentru că mi s-a oferit prilejul acestei discuții, sînt bucuros să transmit cele mai călduroase urări de succes în muncă și de sănătate tuturor prietenilor cu care am avut plăcerea să comunic personal în 1951, Cele mai respectuoase urări de bine Luciei Sturza Bulandra. Nu voi uita niciodată spectacolul „Pădurea" la București. Aș dori ca în persoana eminentei artiste să adresez un călduros și tovărășesc salut tuturor oamenilor de artă din Romînia.

— Vă mulțumim pentru convorbire Nikolai Konstantinovici în numele cititorilor revistei noastre și, — ne-am îngădui, — în numele tuturor celor ce vor viziona în aceste zile filmul „Ivan cel Groaznic" pe ecranele romînești.

Boris BUZILA

Cititorii întreabă „MAGAZIN" răspunde

GIGI ȘI VIORICA BÎRLOIU-Orașul Stalin: Întrucît vă preocupă problemele de tehnică cinematografică, iar spațiul rubricii noastre este neîndestulător pentru o amplă inițiere în procesul de producție a unui film, vă recomandăm cartea **„Cum se face un film"**, de V. I. Bălțatu, apărută în „Editura Tehnică". Acolo veți afla răspunsul la primele două întrebări. Cifra anuală a filmelor produse de studiourile românești fiind în continuă creștere, v-o putem indica pentru anul precedent. În 1958 s-au produs 166 de filme (artistice, desene animate, documentare, știință popularizată, jurnale de actualități și jurnale agricole). Întrebările 4 și 5 depășesc cadrul rubricii noastre. La întrebarea 6 am mai răspuns.

GRETA Ș.-Codlea: Artistul emerit Ion Popescu-Gopo este creatorul cunoscutelor filme de desen animat „Scurtă istorie" și „7 arte", care au cucerit premii la diferite festivaluri internaționale, precum și al filmului artistic de scurt metraj „Musca cu bani".

MINOIU CIREȘICA-București: Am transmis sezisarea dv. forurilor în drept. După cum ați observat, rubrica noastră „Vă povestim filmul..." nu a fost desființată ci continuă să apară, ca și pînă acum. Ceea ce cereți dv. este însă cu neputință, deoarece filmul **„Omul meu drag"** a rulat pe ecrane, iar rubrica noastră nu povestește decît filme a căror premieră încă n-a avut loc. Alexei Batalov a apărut în fața aparatului de filmat în 1944 cînd, pentru filmarea scenelor din viața școlară a Zoiei Kosmodemianskaia, regizorul filmului „Zoia" i-a invitat pe platou, pe elevii clasei a 8-a dintr-o școală din Moscova. Ulterior el a urmat școala de pe lîngă Teatrul de Artă din Moscova și a jucat în mai multe spectacole. În 1954, Alexei Batalov turnează în „Neamul Jurbinilor" (rolul sudorului Alexei). Același regizor care l-a descoperit, Iosif Heifiț, îl distribuie și în „Cazul Rumeanțev" care a obținut „Premiul luptei pentru omul nou", la cel de-al IX-lea Festival Internațional de la Karlovy-Vary. În filmul „Mama" el interpretează același rol (Pavel Vlasov) pe care-l crease cu trei decenii în urmă unchiul său, actorul Nikolai Batalov. O mare popularitate a dobîndit tînărul actor în rolul Boris din filmul „Zboară cocorii". După ce a creat figura lui Vladimir Ustimenko din „Omul meu drag" Batalov a hotărît să se dedice — cel puțin deocamdată — regiei de film, realizînd „Mantaua", după Gogol.

ECOURI

MUZICALE

● **ORCHESTRA** simfonică a radiodifuziunii din Moscova va pleca la sfîrșitul lunii aprilie într-un turneu în R. P. Ungară. Orchestra, dirijată de A. Gauk, va da două concerte la Budapesta.

● **WILHELM BACKHAUS**, pianistul de renume mondial, și-a sărbătorit de curînd 75 de ani de existență. Renumitul pianist este prezent de 59 de ani în viața internațională concertistică.

● **CU OCAZIA** aniversării a 300 de ani de la nașterea compozitorului Purcell, teatrul „Shakespeare" din Londra, va prezenta **„Furiuna"**, a cărei ilustrație muzicală este datorită lui Purcell.

● **ÎN CADRUL** festivalului olandez, opera din Amsterdam va prezenta **„Katia Kabanova"**, a compozitorului ceh Leos Janacek. Premiera va avea loc în luna iunie, sub conducerea muzicală a lui Jaroslav Krombholc de la Teatrul Național din Praga.

● **RENUMIȚII** muzicieni sovietici David Oistrah și E. Ghilels au acceptat să participe la festivalul muzical care va avea loc între 5 și 17 iunie la Strasburg. Festivalul va fi orientat spre muzica clasică și contemporană slavă (Ceaikovski, Rimski-Korsakov, Dvorak, Smetana, Prokofiev, Șostakovici, Szimanovschi) și va avea ca oaspete și Filarmonica din Varșovia.

● **LA MOSCOVA** a fost prezentată de curînd, pentru prima oară, opera lui S. Prokofiev **„Nunta la mînăstire"**, după lucrarea dramaturgului englez Richard Sheridan. Asistînd la premieră, D. Haciaturian a declarat că această operă e plină de lirism și umor, de spirit și de eleganță.

CINEMATOGRAFICE

● **DUPĂ** romanul **„Cavalerii cruciați"** al lui Sienkiewicz, în R. P. Polonă s-a început turnarea unui film. Scenariul filmului a fost scris de cunoscutul scriitor polonez Stawinski.

● **RAMON NOVARO**, renumitul interpret al filmelor mute, se reîntoarce pe ecran într-un nou film al lui George Cukor, **„Diavolul cu pușcă"**. Partenerii săi vor fi Sophia Loren și Anthony Quinn.

● **LA STUDIOUL** din Sverdlovsk s-a început de curînd turnarea unui film științifico-fantastic, în culori. Bazat pe date științifice riguroase, filmul va descrie o expediție a unui grup de savanți spre centrul pămîntului. Rezultatul lucrărilor sînt utilizarea căldurii subterane pentru modificarea climei pe întreaga suprafață a unor continente și transformarea unor regiuni de ghețuri externe în locuri cu climă caldă.

● **CU PRILEJUL** recentei vizite făcute de Paul Robeson în U.R.S.S., s-a turnat un film care prezintă viața și activitatea marelui cîntăreț, artist și luptător pentru pace.

● **LA FESTIVALUL** filmului de la Mardal Plata (Argentina) R. Cehoslovacă a obținut premiul special al juriului pentru filmul **„Oglinda vieții"**, premiul pentru cel mai bun scurt metraj cu filmul **„Nod la batistă"** și premiul criticii pentru desene animate cu filmul **„Poveste despre lună"**.

● **ÎN NOUL** film al lui Frederico Fellini, **„Plăcerea de a trăi"**, vor putea fi revăzuți veterani ai ecranului cinematografic. Alături de M. Mastroianni și Anita Eckberg, din distribuție fac parte Henry Fonda, Maurice Chevalier, Barbara Stanwick, Louise Reiner, Lili Palmer, etc.

● **OPERATORUL** L. Mikula, de la studiourile de filme documentare din Praga, însoțit de exploratorul L. M. Parizek, a străbătut timp de 3 luni Guineea, într-o mașină **„Skoda 440"**. El a turnat un film în culori despre această țară și trei filme de scurt metraj.

● **„STAPÎNITORII PĂDURII"** este titlul unui documentar realizat de Heinz Sielmd și Henry Brandt avînd ca temă fauna și flora din Congo belgian. Interesant pentru spectatorii de toate vîrstele, filmul insistă mai ales asupra studiului animalelor puțin sau deloc cunoscute și a unor păsări rare cum sînt cocorii încoronați, vulturii, păunii congolezi etc.

LITERARE

● **SUB TITLUL „O sută de romane renumite"**, editura Táncsics din Budapesta va publica o culegere din cele mai cunoscute opere ale literaturii universale. Culegerea va cuprinde și biografiile scriitorilor respectivi.

● **LA MOSCOVA** au ieșit recent de sub tipar patru volume de scrieri inedite din opera lui Dostoievski. Această lucrare, care e rezultatul a 25 ani de cercetări, cuprinde textul integral al corespondenței purtată de scriitor cu prieteni, colegi de breaslă și personalități politice, în perioada 1832—1881. Ultimul volum conține documente privitoare la ultimii ani de viață ai lui Dostoievski și dau posibilitatea urmăririi procesului de creație al romanului **„Frații Karamazov"**.

● **ÎN ULTIMII** 40 de ani în U.R.S.S. operele lui Gogol au fost editate de 800 de ori și în 54 limbi. Tirajul acestor ediții a atins 33,5 milioane exemplare.

● **EDITURA** de literatură din Moscova a început publicarea operelor lui Mark Twain, în 12 volume. Aceasta e ediția cea mai completă publicată în U.R.S.S. De la Revoluție, operele marelui scriitor american au fost tipărite în U.R.S.S. în milioane de exemplare și s-au editat în 24 limbi ale popoarelor sovietice.

TEATRALE

● **TEATRUL** Național din Bratislava a prezentat în premieră piesa dramaturgului maghiar Lajos Mesterházy, intitulată **„Locuitorii Peștei"**. Piesa vorbește despre viața unor oameni din capitala R. P. Ungare în perioada de la începutul celui de al doilea război mondial, pînă după rebeliunea contrarevoluționară din 1956.

● **LA ADIS-ABEBA**, capitala Etiopiei, a fost terminată clădirea primului teatru permanent. La noul teatru se prezintă cu succes **„Avarul"** de Molière.

● **TEATRUL** J. K. Tyl din Pisen pregătește o nouă piesă a lui Nazim Hikmet, **„Sabia lui Damocles"**. Premiera va avea loc în cursul lunii mai.

● **INSTITUTUL** de Artă Dramatică din Pekin și-a înscris în repertoriu prezentarea piesei **„Avarul"** de Molière. Premiera acestei piese, care se află în repetiție, va fi prezentată în curînd pe scena unuia din teatrele capitalei chineze.

O duminică de primăvară

la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică

Era o duminică însorită de primăvară. Într-o astfel de zi puțini sînt cei ce rămîn în casă. Parcurile îmbie mai cu seamă tineretul și totuși coridoarele Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale" **nu se puteau plînge că au fost uitate.**

Intîi pășind cu teamă, apoi din ce în ce mai îndrăzneț, viitorii studenți le-au luat în stăpînire. De cîțiva ani s-a creat aci o lăudabilă tradiție. Cu mult înaintea examenelor de admitere, profesorii — maeștri ai scenei noastre — primesc duminica elevii ce doresc să pășească pragul Institutului. În duminica aceea de aprilie, începeau „cursurile de pregătire". Lucru lesne de imaginat, întîlnirea se petrecea sub semnul emoției.

Ceea ce nu știe, însă, cititorul și creionul reporterului îl va divulga este că emoția stăpînește în aceeași măsură și pe încărunțiții scenei. Aci „schimbul de mîine" e o noțiune concretă, sînt băieții și fetele care au venit în număr impresionant să solicite sfatul și sprijinul. Artista emerită Sandina Stan își ascunde cu discreție nerăbdarea. Dorește să-i întîlnească în sala rezervată probelor. *„Acolo încerci să întrevezi ceea ce poate să dea în viitor fiecare dintre cei veniți. E dificil. Unii sînt încă necopți, alții au țara nenumăratelor șabloane deprinse de la alții, însă este nespus de pasionant"*, ne mărturisește actrița, în calitatea ei de profesoară.

Cum sala de proiecție a Institutului se umpluse, timpul discuțiilor a trecut, 150 de elevi așteptau prima întîlnire cu —, cine știe? — viitorii maeștri. Intrarea Sandinei Stan și a maestrului emerit Al. Finți a potolit pentru cîteva momente freamătul sălii. Doar pentru cîteva momente fiindcă au urmat apoi tot soiul de șoapte: *Cine sînt? Știi sigur că este regizorul Finți?"* Reporterul a surprins chiar mai mult: *„E profesorul lui Sergiu, cunoștința Adrianei!"* Se pare, deci, că cei veniți astăzi aici urmăresc de mult activitatea Institutului. Salutul maestrului Finți a atras atenția celor din sală că *„mulți sînt cei care au venit, dar de obicei puțini sînt cei care rămîn"*. Figura blîndă a maestrului s-a luminat. *„Noi vă urăm să rămîneți cît mai mulți"*. Aplauzele au acoperit cuvintele calde, pentru ca să înceteze atunci cînd pe ecranul sălii au apărut primele imagini din filmul de scurt metraj despre viața Institutului, regizat de unul dintre absolvenții săi, Paul Barbăneagră. S-au scurs cîțiva ani de cînd se turnau cadrele acestui film și nu-i greu să remarci în ele chipul de studenți ai actorilor de astăzi, Gheorghe Cozorici, Silvia Popovici și Florin Piersic, de la Teatrul Național din București.

...Și coridoarele s-au animat din nou. În trei săli deosebite maeștrii Sandina Stan, George Dem. Loghin și Al. Finți au început să lucreze. Emoția crește din ce în ce. În fața fiecărei uși, strînși ciorchine, eroii reportajului nostru încearcă să-și dea unul altuia curaj.

— Putem intra?

— Vă așteptăm, vine prompt și binevoitor răspunsul actriței. Ochii se măresc de uimire. Cît de puțin seamănă sala asta cu o sală de cursuri obișnuită. Catedra a dispărut, făcînd loc unei scene, mai mică decît cele obișnuite, dar adevărată.

— Poftim pe scenă.

Ei, acum e acum! Dacă în sală s-a intrat atît de greu, ce va fi cînd e vorba să te sui pe scenă, să reciți, în fața unei actrițe experimentate, pe deasupra și profesoară severă (așa spuneau niște studenți „de la teatru"). Băieții se arată a fi mai voinicoși, dar mîinile le tremură imperceptibil. Sau cel puțin așa i se întîmplă lui Aurel Noptu, care dă bătălia cu monologul lui Vlaicu Vodă.

Odată ce gheața a fost spartă, lucrurile merg parcă ceva mai ușor. Ușa sălii se crapă din cînd în cînd și cîte o figură curioasă afișează un imens semn de întrebare. *„Cum merge?"*. Popa Cornelia, fiică de muncitor pensionar, recită acum *„În munții Georgiei"*, de Maria Banuș. Trag cu ochiul către hîrtia din fața maestrei Sandina Stan. Remarcile sînt lapidare: fizic bun, voce bună, frazare justă. Desigur tare există. Cornelia e declamatorie, dar asta nu e grav. O muncă susținută... Deocamdată un „mulțumesc" o întrerupe pe Cornelia. Urmează altcineva.

În același timp, în sala care poartă numele lui C. S. Stanislavski, Marta Savciuc, fiica unei învățătoare, face un exercițiu după indicațiile maestrului Finți. Și de data aceasta însemnarea e lapidară. Păcat că n-o putem transcrie. Maestrul ne-a rugat să păstrăm discreția, altfel Marta...

Urmează Viorica Bodnărescu. E o fată timidă, dar pasiunea e mai tare. Maestrul Finți stă îndelung de vorbă cu ea. Încet, încet teama este alungată. Vioricăi îi plac versurile romantice. Încearcă să se scuze pentru aceasta, dar maestrul zîmbește.

— Recită te rog.

Și versurile lui Uhland și Eminescu se înfiripă în sala mică. Cuvintele se cern unul după celălalt. Fiecare om pune o problemă nouă. În asemenea condiții timpul trece pe nesimțite. Cum?! Este de-acum ora unu? Dar spațiul reportajului? Și acesta s-a apropiat de sfîrșit. Mai sînt încă atîția elevi afară, care măsoară nerăbdători coridorul.

— Ce-o să spună maestrul Loghin?

— Am într-adevăr talent?

Consultațiile de la Institutul de Teatru abia au început. Numeroase duminici mai sînt pînă la examenul de admitere. Pînă atunci, în fața elevilor: examenul de maturitate.

Radu RUPEA

ACTORI ȘI ROLURI

Silvia Popovici | **I. Neamțu-Ottonel** | **Liliana Tomescu**

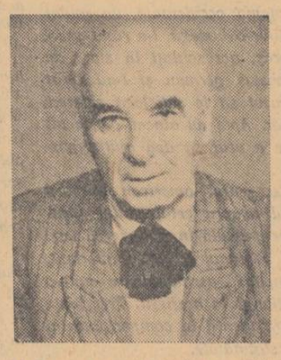

După un stagiu pe scena Teatrului Național din Craiova, artista SILVIA POPOVICI a poposit la Teatrul Național din București, unde pregătește primul ei rol pe o scenă bucureșteană: Ioana Boga din piesa „Surorile Boga" de Horia Lovinescu.

— Emoții?

— Mai mult decît atît: temeri. E un rol complex cel pe care-l interpretez. În plus, gîndul că apar pe prima scenă a țării în compania unor artiști de frunte ai teatrului nostru îmi dă un spor de neliniște. De aceea, profit de acest interviu pentru a-mi arăta recunoștința față de întregul colectiv care mă ajută să depășesc fazele mai grele ale rolului.

— Și-acum, despre Ioana Boga! Care-i sînt actele civile?

— E o micuță provincială dăruită unei dragoste pătimașe, oarbă la cele ce se petrec în jurul ei. Realitatea o face însă să deschidă ochii. Omul cărula e gata să-i jertfească totul e un criminal, un fascist notoriu. Sub influența elementelor înaintate care o înconjoară, Ioana găsește forța de a-l respinge, denunțîndu-l, pentru ca ulterior, învingîndu-și durerea, să se dedice luptei pentru fericirea semenilor ei.

— În afara activității teatrale, ce alte preocupări mai aveți?

— Aș vrea să-mi reiau activitatea și în film. Nu pot uita primul meu rol din filmul „La mere". Și cum prima dragoste nu se șterge niciodată...

În pauza uneia dintre repetițiile la „Ferestre deschise", l-am surprins pe actorul I. NEAMȚU-OTTONEL pe trotuarul din fața teatrului, încălzindu-se la razele soarelui. Fără protocol, interviul a avut loc chiar în stradă, spre nedumerirea — cel puțin aparentă — a trecătorilor.

— Ce rol interpretați în piesă?

— Rolul bătrînului muncitor hunedorean Sudrigean, tatăl unei delicioase fete de 16 ani.

— Nu întreb cine e delicioasa fată... Altceva însă. Aveți neplăceri cu ea?

— Desigur, ca orice părinte. Se îndrăgostește de unul Stelică Fotea, băiat tare harnic și inimos, dar un soi de techerghea.

— ???...

— Adică un derbedeu. Are un vocabular, doamne-doamne!...

— Dar nu rămîne așa în toate actele!

— Sigur că nu. D-aia, pînă la urmă îmi dau fata după el. El ne ajută să facem un cocs de calitate, iar noi, colectivul de muncitori hunedoreni, îi educăm pe el.

— Vă place rolul?

— Da. E multă dîrzenie, duioșie, umor, filozofie înțeleaptă în acest rol de bătrîn muncitor. De altfel, toate rolurile din piesă sînt bine create.

— Pe cînd vă vom vedea pe scenă?

— Asta nu depinde numai de mine, Eu unul, încheiem declarațiile aici...

Interviul cu LILIANA TOMESCU s-a desfășurat — date fiind intervențiile partenerilor de repetiții — cu iuțeala fulgerului.

— Ce rol pregătiți?

— Florăreasa din „Pygmalion".

— Ați mai jucat vreodată un rol din dramaturgia lui Shaw?

— În urmă cu... ani, cînd eram studentă la Conservator. Am pregătit atunci un act, tot din Pygmalion.

— Ați fost mulțumită de felul cum ați jucat-o atunci pe Eliza?

— Regret stîngăciile. Azi, am o oarecare experiență artistică care mi-a maturizat concepția asupra rolului, dar prospețimea debutului nu se poate uita.

— Ce preferințe artistice aveți?

— Teatrul modern. În această ordine de idei îmi doresc un rol autentic într-o piesă originală.

— Și extra profesionale?

— Pictura, în primul rînd, apoi turismul și teatrul de estradă... dar repetițiile nu așteaptă și trebuie să vă spun la revedere.

I. DELEANU

Vă povestim filmul

TRENUL PRIETENIEI

O producție în culori a studioului „Mossfilm"; regizor Grigori Alexandrov; operator Grigori Aisenberg; compozitor A. Volkonski

Dintre atîtea trenuri care, zilnic, brăzdează în lung și în lat întinderile de necuprins ale Țării Sovietice, acest tren este numai în aparență neobișnuit. Din ce în ce mai mulți vizitatori din toate colțurile lumii vin la Moscova, să vadă ei înșiși și să cunoască mai bine pe oamenii sovietici și epocalele lor înfăptuiri. Călătorii cărora biletul pentru acest simbolic „Tren al prieteniei" le-a oferit posibilitatea de a vedea nu numai Moscova, dar și pitoresctile întinderi ale Siberiei, sînt de fapt tineri participanți la cel de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților. Actori, cîntăreți, dansatori, reprezentînd peste 130 de națiuni, aduc în mijlocul realității sovietice, care exaltă bucuria muncii și a creației, o emoționantă solie a prieteniei popoarelor.

Ca o imensă simfonie, țesută din peste o sută de melodii, răsună originala fantezie muzicală pe care cineaștii o desfășoară în fața ochilor noștri. Pe fondul peisajului siberian, a cărui înfățișare este în necontenită schimbare, odată cu apariția unor grandioase construcții, hidrocentrale, orașe, uzine, centre de cercetări atomice, artiștii își fac cunoscută arta lor și, în același timp, cunosc un public nou, exigent și entuziast. Tam-tamul, vechi de cînd lumea, însoțește un dans național al negrilor, îmbrăcați în costume cunoscute de sute sau poate mii de ani, artiștii japonezi execută „dansul cerbilor". Odată cu amurgul, coboară și melodia tainică a cîntecului de leagăn indonezian. Jazzul din Roma interpretează pentru păstorii Siberiei un cîntec al păstorilor americani...

Participarea naturii pe care o preface mîna măiestră a omului

sovietic la această sărbătoare a bucuriei și prieteniei, este și ea simbolică. Tumultuoasa Angara, ale cărei ape pun în mișcare turbinele uriașei hidrocentrale, devine un excelent cadru plastic pentru dansatorii chinezi, care execută străvechiul dans „Furtună pe mare". Iar în Ural, sub iluminația feerică a cocsului incandescent de la marile uzine metalurgice, renumite în toată lumea, manechinele pariziene înfățișează noile creații ale modei.

Trecut și prezent, în muzică și ritm, se profilează pe imaginea fantastică a viitorului. Ca o enormă orgă se ridică spre cer o rampă de lansare a rachetelor interplanetare. Acordurile muzicii executată la instrumente electronice însoțește mașina de zbor în cosmos, care nu peste multă vreme va putea, datorită cuceririlor oamenilor de știință sovietici, să transporte primii oaspeți ai altor planete.

„Trenul prieteniei" a sosit la Moscova, inima omenirii progresiste, locul unde geniul uman a pus pentru prima oară atomul în slujba păcii. În decorul ultramodern pe care-l alcătuiește panorama sincrofazotronului, copiii sovietici interpretează dansuri ale patriei lor. În același timp, străzile capitalei sovietice, înțesate de oaspeți, primesc defilarea artiștilor de circ. Estradele trimit în văzduh acordurile unor melodii care exprimă sufletul popoarelor, durerile, bucuriile și speranțele lor. Cîntece ale prieteniei și păcii răsună la unison în zeci de limbi diferite, alcătuind un veritabil cor planetar.

Riul Moscova, locul favorit al carnavalelor cunoscute prin strălucirea lor majestuoasă și vesela tinerească, reflectă în undele apelor sale lumini multicolore. La suprafață se ridică, printre vapoare, lebede și pești uriași, întruchipări ale bătrînului Neptun, zeul

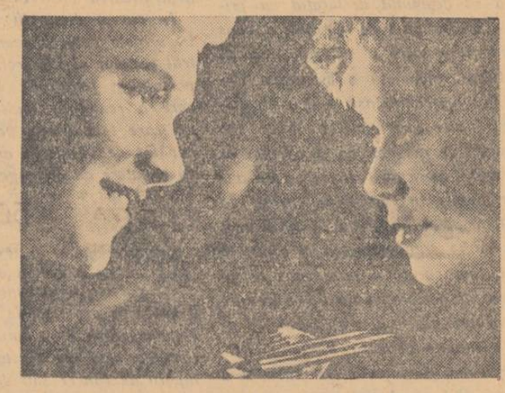

mării, purtînd tridentul de aur în mînă. În văzduh se risipesc acordurile unei chitare argentiniene și ale unui cîntec tirolez. Sub apa, într-un acvariu cu pești de aur, artistele japoneze fac să renască mișcările grațioase ale tradiționalului dans al „peștișorilor de aur". Ieșind parcă din mijlocul flăcărilor, interpreții dansului războinic african al negrilor din Madagascar uimesc prin ritm și mimică. Fermecătoarea Naima Akef, dansează pe o piațetă a Kremlinului dansul „sclavei eliberate"...

...O dată cu lumina zorilor la sfîrșit extraordinara noapte de carnaval. Nu însă și prieteniile care au înflorit pe pămîntul sovietic între reprezentanții celor cinci continente ale globului, sub semnul păcii și al măreților perspective pe care știința sovietică le deschide umanității.

EMANOIL C. TEODORESCU, un mare botanist romîn

de prof. univ. N. SĂLĂGEANU
membru-corespondent al Academiei R.P.R.

La 25 aprilie se împlinesc zece ani de la încetarea din viață a omului de știință Emanoil C. Teodorescu. Cu această ocazie se cuvine să aruncăm o privire asupra vieții și activității sale științifice.

Născut la 10 mai 1866, în cătunul Siminicea din regiunea Suceava, Emanoil C. Teodorescu a urmat liceul în Botoșani și facultatea de științe la Universitatea din Iași. Specializarea în fiziologia plantelor și-a făcut-o la Universitatea din Paris, unde și-a trecut și doctoratul. Timp de 18 ani a funcționat ca asistent la catedra de botanică a facultății de științe din Iași și din București și timp de 28 de ani ca profesor de fiziologia plantelor la Universitatea din București. El a introdus în țara noastră studiul vieții plantelor, ținînd primul curs de fiziologia plantelor la catedra facultății de științe a Universității din București, și a făcut primele cercetări în țara noastră în această specialitate. Un merit deosebit al său constă în aceea că a dat, de la început, acestei științe în țara noastră o orientare materialistă.

Emanoil C. Teodorescu a publicat numeroase lucrări științifice pe care Academia R.P.R. le-a strîns, după încetarea sa din viață, în 3 volume. Cea mai mare parte din aceste lucrări cuprind cercetări referitoare la diferite fenomene ale vieții plantelor. Metoda de cercetare folosită de Emanoil C. Teodorescu, a fost aceea a culturilor de plante în anumite condiții experimentale, trăgînd concluziile după creșterea și dezvoltarea lor. El a folosit în experiențele sale, plante aparținînd grupelor foarte diferite de alge, ciuperci, mușchi, ferigi și plante cu flori.

Problema care l-a preocupat în decursul vieții întregi, a fost aceea a acțiunii luminii asupra formei și structurii plantelor. Plante crescute la întuneric iau o înfățișare anormală, datorită fenomenului de etiolare, în care între-nodurile tulpinii se alungesc mult, pețiolul frunzelor crește, iar limbul frunzelor rămîne pipernicit.

Cultivînd o plantă în așa fel, ca o parte a tulpinii cu frunze să stea la lumină și o parte a tulpinii cu frunze la întuneric, Emanoil C. Teodorescu a arătat că frunzele crescute la lumină împiedică în parte etiolarea acelora crescute la întuneric. Din această experiență, el a dedus că împiedicarea etiolării frunzelor de la întuneric, se realizează prin intermediul unei substanțe chimice, sintetizată de frunzele crescute la lumină, sub acțiunea razelor cu lungime de undă mică, albastre și violete.

Unii cercetători susțineau că algele cresc în afară de lumina zilei și în razele roșii ale luminii, iar în razele albastre și violete ele nu cresc de loc. Emanoil C. Teodorescu, ținînd cultur de alge în raze roșii, albastre și verzi, a constatat că înmulțirea lor are loc în toate radiațiile cercetate. Totodată, ocupîndu-se de studiul algelor țării noastre — a publicat în această privință cea mai completă lucrare — a descoperit două genuri noi de alge.

Numeroase și valoroase cercetări a întreprins Emanoil C. Teodorescu asupra mișcării plantelor. El a arătat că diferite microorganisme de apă dulce execută mișcări pînă la temperatura de —12° C., în cazul în care nu are loc înghețarea apei. În experiențele sale, el a împiedicat înghețarea apei, prin introducerea ei în capilare fine, sau prin adăugare de sare de bucătărie.

Susținînd punctul de vedere al lui Ch. Darwin asupra mișcării de răsucire a tulpinii plantelor volubile pe suport, Emanoil C. Teodorescu a arătat că în acest fenomen nu intervin excitanți externi, cum sînt lumina și gravitația. În experiențele sale plantele volubile crescute la întuneric s-au încolăcit pe suport. De asemenea, încolăcirea tulpinii plantelor volubile a avut loc pe suporturi orizontale, chiar și în cazul în care plantele erau rotite tot timpul astfel ca forța de atracție a pămîntului să acționeze pe rînd pe toate fețele tulpinii. Emanoil C. Teodorescu a dezvoltat teoria lui Ch. Darwin, referitoare la mecanismul încolăcirii pe suport a tulpinii plantelor volubile, elaborînd în această privință teoria „mutațiilor laterale"...

Emanoil C. Teodorescu a avut o atitudine progresistă nu numai în știință, ci și în viață, legîndu-și aspirațiile de cele ale clasei muncitoare. El a făcut parte din P.M.R. și a fost ales deputat în Marea Adunare Națională. El constituie un exemplu pentru numeroșii săi elevi, în ceea ce privește activitatea științifică și obștească.

Noi hărți geologice

E minunată munca geologului! Dar nici ușoară nu e viața geologului care-și iubește meseria, care are vocație pentru ea. Rezultatele muncii sale îi compensează cu prisosință străduințile.

Despre unul din rezultatele muncii sutelor de geologi care cutreieră fără odihnă țara, de la un cap la altul, în căutarea bogățiilor subsolului, vom vorbi în rîndurile ce urmează.

Prima acțiune a geologului este aceea de a stabili vîrsta formațiunilor întîlnite, alcătuirea și structura regiunii.

Era cea mai veche din istoria planetei noastre, cea precambriană, numără circa un miliard de ani. Cea paleozoică, cca 355 milioane de ani, cea mezozoică 135 milioane de ani, ș.a.m.d. Perioada cuaternară în care trăim și noi, are, după calculele oamenilor de știință, mai puțin de un milion de ani. Are vreo importanță științifică și practică cunoașterea vîrstei pămîntului și a rocilor scoarței sale? Are. Și încă una foarte mare. Mineralizațiile și, în ansamblu, toate substanțele utile, sînt legate în mod genetic de anumite roci cu vechime diferită. Cunoscînd alcătuirea geologică și vîrsta formațiunilor respective, lucrările geologilor nu mai merg la întîmplare, ci pot fi dirijate în regiunile unde avem indicațiuni despre formațiunea care poate conține substanța utilă care ne interesează. Aceasta echivalează cu scutirea de mari cheltuieli, timp și energie. În acest scop, se întocmesc în prealabil, hărți pe care sînt trecute formațiunile geologice cu vîrstele respective.

Dacă un geolog cunoaște, de pildă, că o formațiune dintr-o regiune oarecare, este însoțită, să zicem, de existența petrolului, pe harta geologică întocmită în prealabil, se caută regiuni cu formațiuni și structuri asemănătoare, și se dirijează cercetările spre acestea. Descoperirile însemnate, din ultimii ani, de petrol, de gaz metan, de minereuri de sulfuri complexe au avut la bază tocmai studiile teoretico-științifice concretizate în prima fază pe hărțile geologice.

La baza întocmirii hărților geologice ale țării, a stat munca neobosită a sute de geologi tineri care, după 23 August 1944 (înainte de 1944 nu se aflau în țară decît cîteva zeci) au lucrat sub conducerea geologilor cu experiență îndelungată de pe lîngă Comitetul Geologic (acad. prof. Gh. Macovei, acad. prof. Al. Codarcea, acad. prof. Gh. Murgeanu, prof. V. Ianovici, prof. M. Filipescu), în cadrul acestei instituții sau în diferite departamente, institute de cercetări, institute de învățămînt superior etc. Ei au strîns de pe meleagurile țării material și date care, prelucrate în laborator, au dus la concretizarea hărților geologice în care apar cele mai noi date, asupra diferitelor regiuni din țară. (Zona Flișului Carpatic, Munții Apuseni, Carpații Meridionali, Cîmpia Română etc.).

La Institutul de Geologie-Geografie, se execută acum harta geologică a țării la scara 1:1.500.000, pe baza celor mai noi date. Macheta acesteia este deja gata și harta va apare ca anexă grafică la Monografia Geografică a țării. Această hartă va constitui un mijloc de informare și documentare cu cele mai noi date pentru geografii romîni și de peste hotare.

Harta geologică la scara 1:2.500.000 se adresează unor mase mai largi. Introducerea ei în Atlasul geografic pentru școlile medii și învățămîntul universitar, va contribui la documentarea elevilor și studenților asupra bogățiilor subsolului patriei noastre, ca și la stimularea dorinței lor de a munci pentru punerea în valoare a tuturor bogățiilor subsolului patriei noastre socialiste.

A treia hartă, murală, la scara de 1:400.000, va fi gata în machetă în curînd, urmînd ca apoi să intre sub tipar. **Este pentru prima dată, cînd se realizează la noi, asemenea hartă.** Ea va putea fi utilizată ca material didactic de toate școlile medii din țară.

*

Pentru a cunoaște modul de întocmire a hărților geologice am făcut o vizită la Institutul de Geologie-Geografie unde am primit ajutorul binevoitor al tov. prof. V. Ianovici și prof. Gr. Răileanu, respectiv directorul și directorul adjunct al Institutului.

Prima operație la întocmirea hărții geologice, este aceea de fixare a scării la care trebuie făcută. Apoi se trece la executarea bazei topografice, adică a unei hărți la scara propusă, pe care sînt însemnate rețeaua hidrografică, căile principale de comunicație, localitățile principale sau interesante din punct de vedere geologic. Apoi se fixează legenda geologică adecvată scării respective. După aceste operațiuni urmează trasarea pe hartă a limitelor formațiunilor geologice însemnîndu-se fiecare formațiune cu inițialele vîrstei respective. Se trag copii la ozalit sau la litografie, după care, se trece la colorarea hărții. Fiecare formațiune geologică de o anumită origine sau vîrstă, primește culoarea stabilită în legenda hărților geologice internaționale: roșu, de pildă, înseamnă roci eruptive, rozul — șisturi cristaline, brun, mov, albastru etc.—

Într-unul din laboratoarele în care se elaborează hărțile.

roci sedimentare de vîrstă paleozoică, triasică, jurasică etc. Cu aceasta se consideră terminată proba. Se fac apoi corecturile necesare, dacă e cazul și se trece la întocmirea machetei definitive, după care urmează ultima operație: tiparul.

Realizarea, pentru prima dată în țara noastră, a unei hărți geologice murale, are o mare însemnătate pentru cunoașterea geologiei țării în special și a fenomenelor naturale în ansamblu. Cu ajutorul acestor hărți, elevii, studenții, publicul larg vor putea avea mai lesne o privire de ansamblu asupra bogățiilor subsolului, repartiția lor geografică și modul lor de formare. Ele vor fi astfel o contribuție însemnată la înțelegerea justă a fenomenelor ce se petrec în natură.

Lucrările sînt, după cum am văzut, avansate și în scurt timp harta geologică a țării se va afla la dispoziția cititorilor.

M. RADIAN

Pădurea de piatră

În provincia Iunan, în sudul Chinei, există o pădure de piatră denumită „Șilin". De la mică înălțime, această pădure seamănă cu niște sfredele gigantice, cu lamele unor săgeți de piatră, cu pumnale înfipte în pămînt cu minerul în sus. Ori încotro îți îndrepți privirile, pretutindeni vezi o îngrămădire haotică de ciuperci fantastice și de colți uriași de piatră. În această pădure domnește semiobscuritatea; deasupra capului, la o mare înălțime, se înalță turnuri calcaroase, abrupte, de culoare cenușie deschisă, roase de apă. Pretutindeni se văd stînci cu multe etaje. Pădurea de piatră este frumoasă în timpul zilei, dar și mai frumoasă în timpul nopților cu lună, cînd stîncile sînt iluminate de o lumină feerică, argintie.

ABATAJE FĂRĂ MUNCITORI

Pe frontul activității industriale moderne mecanizarea face progrese uriașe. În industria Uniunii Sovietice nu există ramură în care mecanizarea să nu-și fi spus cuvîntul, mărind productivitatea muncii și desființînd operațiile grele sau periculoase. Dintre toate muncile, însă, poate că cea mai greu de mecanizat este munca în mină.

Motivul este extrema diversitate a condițiilor muncii în subteran. Straturile de minereu sau de cărbune au diferite forme, sînt groase sau subțiri. Ele pot fi întîlnite sub cele mai variate înclinații și înconjurate de tot felul de roci. Exploatarea cît mai economică, cît mai corectă, cere ca sterilul, roca vecină să nu fie săpată și cu atît mai puțin scoasă la suprafață. Urmărirea strictă a stratului cere însă adaptarea la cele mai diferite condiții.

De curînd, cercetătorii și inginerii sovietici de la Institutul „Ghiprouglemaș" din Moscova au creat un nou agregat de exploatare a cărbunelui pentru straturile cu înclinație mică care mecanizează munca în abataj în cel mai înalt grad posibil, astfel încît în abataj nu mai întîlnești nici un muncitor.

Agregatul este comandat de la distanță de un mecanic, printr-o simplă apăsare de buton. Dispozitivele sale taie, încarcă și transportă cărbunele. După terminarea unei „felii" de abataj, la o apăsare pe buton din cabina mecanicului, agregatul înaintează, mutîndu-mai departe și transportorul.

În urma agregatului intră în funcțiune alte mecanisme. Brațele lor manevrează drugii grosi din lemn sau metal, armînd abatajul și asigurîndu-l împotriva apăsării sutelor și miilor de tone de rocă de deasupra.

În sectorul 6 al minei „Novo-Mospino" unde noul agregat complex a fost introdus, s-a constatat o mărire de trei ori a productivității muncii, însoțită de o reducere corespunzătoare a prețului de cost.

Acesta este însă abia un început. Într-una din cele mai bogate bazine carbonifere ale Kazahstanului, în apropiere de Karaganda, s-a început construirea unei mine uriașe, complect mecanizate și automatizate, care va produce 10 trenuri de cărbune pe zi. Inima acestei mine vor fi agregatele complexe descrise mai înainte, a căror mișcare va fi controlată cu ajutorul celulelor fotoelectrice.

În afară de faptul că prin aceasta se reduc considerabil cheltuielile îndeobște necesare pentru exploatarea unei mine de cărbune, în această mină va putea fi valorificat, pentru prima dată gazul metan, grizu-ul degajat din strat în galeriile minei. Pînă acum acesta nu era valorificat, constituind doar un pericol, fiind evacuat cu ajutorul sistemelor de ventilație. Gazul va alimenta o turbină cu gaze speciale, care va furniza minei energia și căldura necesară.

Pentru săparea galeriilor orizontale a fost introdus un nou dispozitiv de mecanizare complexă, asemănător ca funcționare cu agregatul complex. Este vorba de scutul mecanizat cu înaintare rapidă. Agregatul are dimensiuni impresionante. Cu o lungime de 47 de metri, el cîntărește 110 tone.

Galeriile săpate de acest scut au un diametru de 4 metri. După fiecare înaintare, alte mecanisme armează galeria cu blocuri speciale din beton armat. Cu ajutorul acestui scut, proiect și construit de către colectivul uzinelor de construcții de mașini carbonifere din Uzlovsk, minerii sovietici au reușit să bată un record de viteză... subterană: 330 de metri de galerie pe lună!

În urmă cu cîtva timp, ziarele au scris despre incendiul subteran care de 3.000 de ani consumă în Turcmenia un masiv carbonifer, trimițînd la suprafață curenți de gaze fierbinți la 800 de grade, temperatura fierului înroșit.

Puțini știu că acest fenomen natural a anticipat cu 3.000 de ani o metodă ultramodernă de exploatare a cărbunelui: gazeificarea subterană. Există zăcăminte în care straturile de cărbuni sînt foarte subțiri: 20-30 de centimetri, neputînd fi exploatate normal, deoarece o galerie cît de joasă ar cere săparea unei mari cantități de steril. În acest caz, se sapă în strat cîteva galerii speciale, se aprinde stratul de cărbune și se pompează aer pentru a întreține arderea. Această ardere nu se face complect, iar căldura face cărbunele să degajeze gazele combustibile care sînt aduse la suprafață prin intermediul altor galerii. Acest sistem de exploatare în care nici un muncitor nu mai coboară în subteran a fost introdus la cîteva zăcăminte din Donbas.

Ing. A. NEGREA

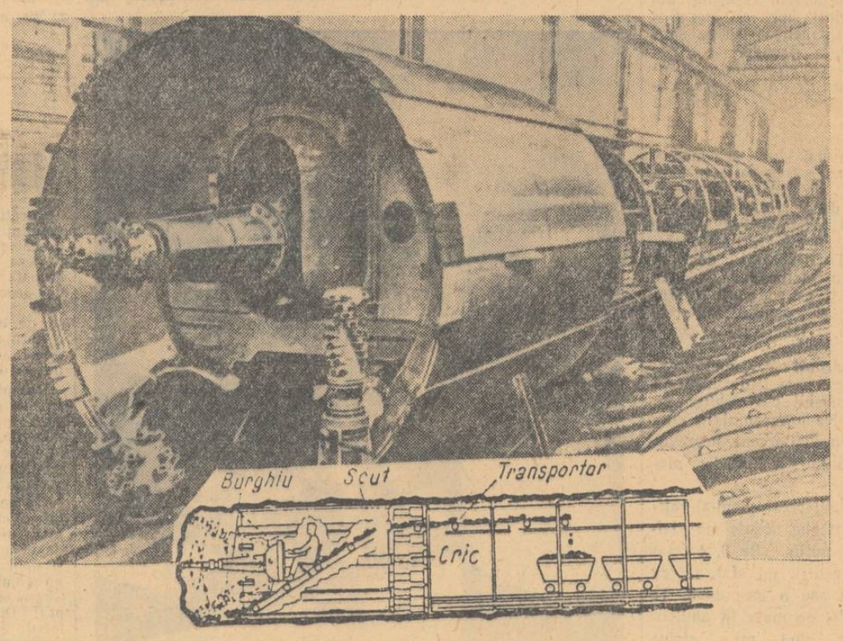

Minerii din bazinul carbonifer al Moscovei au primit o nouă și excelentă mașină — un scut de săpare mecanizat de tip „P.S.M.-4" pentru lucrările de înaintare în galerii orizontale și în condiții hidrogeologice complexe.

Desen de Romeo VOINESCU

Comoara lui Decebal

Povestire științifico-fantastică (4)

Aveau impresii ciudate, totul părea făcut de mîna omului. Iată-i într-o încăpere pavată cu blocuri de calcar. Păși încet, de parcă le era teamă să nu fie văzuți de cineva. Inima fiecăruia bătea cu putere: ajunseseră la locul mult căutat. Erau în palatul unde se afla vestitul tezaur dac, ascuns acum aproape 2000 de ani. Nenumărate vase de ceramică, de felurite forme și culori, le încîntau privirile. Iată unul mai mare, ce părea de metal. Dincolo, lăzi bătute în piroane, colo butoaie, iar în fundul încăperii se părea că se văd niște trepte. Savanții se apropiară de un vas mare, uluiți aproape de ceea ce vedeau. Acesta era în formă de amforă, pîntecos, subțiindu-se spre gura care avea o lărgime de aproape 30 de centimetri în diametru. Ridicînd lampa spre a cerceta interiorul amforei, profesorul observă nenumărate monede. Erau bani de argint... Pereții vasului erau pictați în culori de la alb la galben-vernil, negru și roșu. Se vedea pe el o pictură reprezentînd un animal fantastic. Totul îi uimea.

În fund, așa cum presupuseseră, dădură de o scară, și urcînd vreo opt trepte, se găsiră într-o altă cameră a tezaurului. Aici se aflau nenumărate lăzi și, rezemați de pereți, un imens număr de drugi metalici. Apropiindu-se, savanții observară că e vorba de o mare cantitate de lingouri de aur și argint. Într-un colț, găsiră o ladă desfăcută din încheieturi. Lemnul putrezise, și acum în jurul lăzii se aflau mii și mii de perle, pietre prețioase, podoabe din aur și argint. Profesorul se aplecă, ridică cîteva din ele, le examină și apoi le bagă în rucsac. În alt colț, se afla o groapă. În fundul ei, cercetătorii zăriră diverse obiecte din fier, folosite în agricultură: coase, fiare de plug, precum și ciocane, dălți, clești, foarfeci.

Dîndu-și seama că pentru a cerceta uriașa avuție ce zăcea aici le trebuia mult timp și aducîndu-și aminte că sînt urmăriți și în același timp îngropați de vii în aceste adîncuri subpămîntene, cei doi prieteni se hotărîră să ia cu ei cîteva obiecte, urmînd să revină cu ajutoarele necesare. Încercară cîteva lăzi, scoaseră din ele cîte o podoabă, cîteva monede de aur și argint, o cupă de argint suflată cu aur și se întoarseră spre gura firidei.

Coborîră în barcă și, așa cum se înțeleseseră, se îndreptară în direcția opusă cascadei, spre a vedea dacă nu găsesc un drum de legătură spre cealaltă grotă.

După puțin timp, la slaba lumină a lămpii, zăriră o gaură neagră ce se deschidea în stîncă. Neavînd altă cale de ales, îndreptară barca în această direcție și, după cîteva minute, se aflară de partea cealaltă a lacului. Îndrăzneața tentativă reușise. Nu avură însă prea mult timp să se bucure, căci nici nu trecuseră cinci minute de cînd mergeau pe malul lacului și o puternică explozie îi aruncă la pămînt. Stîncile se cutremurară prinzînd parcă viață.

. . . . . .

Un șuvoi puternic de apă țîșni în afara peșterii, urmat de bubuituri, numeroase blocuri de stîncă fiind aruncate la mari depărtări. Locuitorii satului se treziră din somn, înspăimîntați. Oare ce s-o fi întîmplat? În acest moment ei văzură o fîșie de apă ce curgea dinspre munte, vărsîndu-se în Strei.

Între timp, în adîncuri, doi oameni zăceau răniți pe podeaua unei galerii. Ei se mișcau din cînd în cînd, gemînd. Orbecăiră cîteva minute prin întuneric. Nu-și mai aduceau aminte unde se aflau și nu vedeau nimic. Totul în jurul lor era o mare pată de negreală. Unul dintre ei, biologul Popescu, care-și revenise mai repede în simțiri, căută pipăind împrejur lampa cu acetilenă. După un timp o găsi spartă. Aprinse atunci un chibrit și văzu că nu departe de el se afla prietenul său, ale cărui mîini erau zgîriate, iar pe frunte avea un cucui enorm. Îl zgîlîi îndelung și așa îl readuse la viață.

— Lampa, George... Aprinde lampa... — fură primele lui cuvinte. Vreau lumină, cît mai multă lumină, să reînviu, să nimicesc bezna aceasta ucigătoare. Am biruit... aprinde lampa... Vreau să văd că ești tu... Descoperirea noastră va aduce bucurie... Lumină... Lumină... Aprinde lampa, George!....

Găsiră cea de-a doua lampă care era intactă și așa avură mai multă lumină.

— Să mergem, George, căci mîine vom avea mult de lucru, spuse profesorul Iliescu, nedîndu-și încă seama de situația tragică în care se aflau. Se ridicară anevoie și porniră spre ieșirea din peșteră. După mult timp, drumul răpindu-le ore întregi, deoarece pretutindeni în calea lor se aflau nenumărate blocuri de stîncă aruncate de explozie, ajunseră în fine afară. Era o dimineață frumoasă de primăvară. Se așezară pe iarbă și contemplară, ca doi învingători, frumusețea naturii.

Cu hainele sfîșiate, șchiopătînd, cei doi prieteni o porniră înapoi pe poteca șerpuitoare, în pantă, spre sat. Se duceau să se odihnească și să-și panseze rănile, urmînd ca în cel mai scurt timp să vadă ce s-a întîmplat cu marea lor descoperire.

. . . . . .

Curiozitatea îi frămînta mai rău ca o boală și foarte greu reușiră să aștipească puțin.

Spre seară, deși nu izbutiseră să doarmă decît puțin, cei doi cercetători se îndreptau din nou spre prima cavernă. Erau cuprinși de febră și tot timpul se gîndeau la cele văzute. O umbră de îndoială îi punea la mare încercare. Oare să-și fi riscat viața fără a mai vedea acele comori uriașe care zăceau acolo de aproape două milenii? Nu! Nu se poate, își spuneau ei, poate că explozia nu atinsese cu nimic marea lor descoperire.

Pe drum, ei discutară asupra cauzelor exploziei.

— Maestre, ce părere aveți, explozia a fost provocată tot de acele mîini nevăzute care ne vor răul, de cînd am pornit în căutarea tezaurului?

— S-ar putea, dar nu prea îmi vine să cred. Căci ar fi însemnat ca și acel răuvoitor să joace o carte prea riscantă pentru el.

— Atunci care o fi cauza?

— Cred mai repede că s-a rupt echilibrul hidrostatic al apelor subterane, că s-a surpat vreun tavan pe unde curgea șuvoiul și atunci el a irumpt cu o viteză extraordinară, îi răspunse speologul.

— Da, se poate și acest lucru, dar ne vom convinge noi numaidecît.

Simion SĂVEANU și Radu DINESCU

Urmare în numărul viitor

ȘTIINȚĂ ȘI VIAȚĂ

Studierea albuminei

La laboratorul de chimie a albuminei din cadrul Universității „A. Jdanov" din Leningrad, principala temă de cercetări o constituie studiul albuminei țesutului cerebral. Fără îndoială că albuminei țesuturilor cerebrale îi revine un rol important în activitatea sistemului nervos central. Sub conducerea profesorului G. Vladimirov, membru corespondent al Academiei de Științe Medicale a U.R.S.S., colaboratorii institutului au obținut date științifice valoroase.

Laboratorul dispune de instalații și utilaje noi. O instalație minunată permite cercetarea țesuturilor cerebrale și studierea modificărilor biochimice, fără a distruge aceste țesuturi, așa precum s-a făcut pînă acum. Oamenii de știință din cadrul Universității au reușit să facă o serie de descoperiri interesante în acest domeniu. În trecut, se credea că țesutul nervos este stabil față de radiațiile ionizante. Cercetarea amănunțită a oxigenului nucleului din celula albuminei a arătat că lucrurile stau tocmai invers: țesutul nervos este foarte sensibil față de iradieri. Lucrul acesta are o deosebită importanță în lupta împotriva bolei radiației.

Argila în mașina de tocat carne

De curînd la Ministerul Construcțiilor al U.R.S.S. a fost prezentat un nou material de construcție. Argila obișnuită se trece printr-o mașină de tocat carne și din materialul rezultat se fabrică cărămizi care pot atinge orice dimensiuni, de asemenea se fabrică țevi pentru asanarea pămînturilor mlăștinoase. Aceste țevi fiind poroase apa poate pătrunde în ele nu numai prin capătul deschis, ci direct prin pereții țevii.

Noul material a fost numit „șnurul de argilă". Pe pămînturile sărăturoase din depresiunea Kura-Araksink (U.R.S.S.) s-au montat deja zeci de kilometri de țevi de drenaj din acest material. De asemenea, s-au construit clădiri experimentale cu pereți din noul material. Aceste clădiri sînt de două ori mai ușoare decît clădirile cu zidurile de cărămidă. De asemenea, „șnurul de argilă" este prost conducător de căldură și de sunete, iar aceasta înseamnă că pereții pot fi făcuți mai subțiri.

Noul material a fost creat de inginerul Matvei Feighin, de la laboratorul Institutului de cercetări științifice din domeniul hidrotehnicii și ameliorațiunilor din Azerbaidjan.

Într-o secundă...

...părul omenesc crește cu 0,000.000 3 cm.
...ciuperca crește cu 0,008 cm.
...melcul de vie străbate 0,09 cm.
...un fulg de nea cade (cînd atmosfera e liniștită) 20 cm.
...musca de casă zboară 1,6m.
...o picătură de ploaie cade la pămînt cu o viteză medie de 11 m.
...un uragan poate atinge o viteză de 40 m.
...o rîndunică realizează o viteză de 60 m.
...sunetul se propagă în aer cu viteza de 330 m.
...în apă sunetul se propagă cu o viteză de aproximativ 1500 m.

Agricultorul amator

Răsadurile de legume

Gospodinele obișnuiesc a spune că „legumele dau gust mîncării". Și într-adevăr, legumele conțin în compoziția lor diferite uleiuri aromatice care contribuie la îmbunătățirea gustului mîncărurilor, măresc pofta de mîncare și fac ca hrana să fie mai bine folosită de organism. Dar, pe lîngă acestea, legumele mai conțin diferite substanțe care asigură funcționarea normală a organismului omenesc, îl întăresc, ferindu-l de boli și de o îmbătrînire timpurie.

În comparație cu celelalte produse alimentare, legumele sînt superioare prin conținutul de vitamine — atît de necesare în hrana zilnică a omului. Iată de ce este bine ca cei care dispun de loturi de pămînt (de la sfatul popular sau pe lîngă casa în care locuiesc) să le folosească cît mai chibzuit, cultivîndu-le mai ales cu legume. Desigur că mulți au și semănat unele legume (spanac, mazăre, fasole, cartofi etc.). Acum este timpul plantării în cîmp a răsadurilor de pătlăgele roșii și vinete, de ardei, de varză etc. După cum se vede, este vorba de legume care se pot consuma și în stare crudă, ca salate. Sub această formă, vitaminele pot fi folosite în întregime de către organism.

Răsadurile de legume se pot procura de la anumite unități agricole sau din piață. Ele trebuie să fie viguroase și cu frunzele de culoare verde-închis. Pentru a ușura prinderea, unele răsaduri (de varză, bunăoară) se fasonează, operație care constă în scurtarea rădăcinilor și frunzelor. După fasonat, răsadurile se mocirlesc (se introduc rădăcinile într-un amestec de apă, pămînt galben și balegă de vacă) pentru a stimula creșterea rădăcinilor.

Terenul unde urmează să se planteze răsadurile trebuie să fie bine pregătit și îngrășat. Pentru fiecare plantă se amenajează straturi de formă dreptunghiulară. Plantatul se execută fie în rînduri simple, fie în cuiburi așezate în patrat. Distanțele între cuiburi se stabilesc în funcție de plante (40/40 cm. la ardei gras, 50/50 cm. la pătlăgele vinete, varză și conopidă, 70/70 cm., la pătlăgele roșii etc.). Gropile respective se fac cu sapa, odată cu plantarea. Ele trebuie să fie atît de mari încît rădăcinile răsadurilor să se poată așeza ușor, răsfirate cît mai uniform.

Zilele noroase sînt cele mai prielnice pentru plantarea răsadurilor de legume. În zilele cu soare, plantatul se va face dimineața sau spre seară pentru a evita ofilirea răsadurilor. Imediat după plantare, se face udatul cu stropitoarea în jurul plantelor și nu direct pe ele, pentru a nu le culca sau frînge. După 2—3 zile se mai udă odată. Plantele care nu s-au prins se smulg și se înlocuiesc cu altele. După cîteva zile se face prășitul pentru a afîna solul. Odată cu prășitul se va executa și plivitul de buruieni. Aceste lucrări se repetă ori de cîte ori este nevoie. Astfel, cu eforturi minime, dar plăcute după orele de serviciu, bunul gospodar își poate asigura legume proaspete pe tot cursul verii, de pe lotul lucrat și îngrijit de el.

Ing. Vasile CIAUȘU

PAGINA FEMEII

DEPUTATA

În fața mea stăteau deschise cîteva caiete mai mici sau mai mari, planuri, procese verbale. Toate scrise citeț, ordonat... Mărturisesc că m-au pus oarecum în încurcătură. Venisem să o întreb pe deputată despre activitatea ei, îmi făcusem chiar unele jaloane în minte după care ar fi urmat să-i descriu munca și poate și ceva din viață. Mă gîndeam că nu voi avea suficiente exemple să argumentez aprecierile pe care le voi face. Și acum, în fața mea stătea o femeie nu prea înaltă, cu o figură deschisă și prietenoasă, care îmi povestea cu mult calm, organizat, consultîndu-și caietele și planurile, tot ce făurise, tot ce se străduia să facă, tot ce plănuia pentru viitor. Pentru fiecare întrebare a mea, un răspuns clar, precis cu datele și cifrele respective.

— *Știu că vă ocupați foarte mult de buna întreținere a locuințelor din circumscripție. Ce acțiuni ați organizat?*

— Am sprijinit cererile locatarilor mai multor blocuri, mi-a răspuns deputata Maria Copcialău, pentru a fi cuprinși în planurile de reparații ale sfatului popular. S-au făcut reparații la blocurile din B-dul 6 Martie de la numerele 8, 10, 19, 20, 21 iar în trimestrul III vor începe reparațiile și la blocul de la nr. 6. E drept că m-au sprijinit și locatarii. Unii și-au făcut singuri anumite reparații. Lucrul acesta a dus la economii de 21.374 lei în primul trimestru al anului.

Așa am aflat și despre rolul ei în menținerea curățeniei blocurilor, despre exigența cu care comisia de recepție din care face și ea parte ia în primire lucrările executate (luna trecută a respins patru din cele 24 lucrări de reparații terminate) despre alegerea celor 11 comitete de bloc, care este în curs...

La un moment dat mi-a spus:

— Poate îți se par lucruri prea mărunte cele ce-ți spun eu. Pentru mine însă, sînt foarte importante. Fiecare lucru, oricît de mic în munca mea de deputată, cîntărește greu și nu-mi dă pace pînă nu-l rezolv. A fost nevoie de fier vechi și cetățenii m-au ajutat să stringem peste 3.000 kg. pînă acum, am fost chemați să participăm la muncă voluntară, cetățenii din circumscripția mea au lucrat și la parcul Ghencea și pe șantierul de la Arcuda.

— *Dar sînteți și în comisia permanentă de gospodărire locativă a raionului și în comisia de împăciuire și apoi aici acasă...*

— Da, mai sînt și mamă. Mi-a întins o fotografie în care surideau doi copii: fetița ei Adriana de 9 ani, înăltuță și blondă și băiețelul Liviu, de cinci ani, cu trăsăturile și ochii mamei. Ți-am arătat doar că sînt foarte meticuloasă, așa că am timp și pentru copii și pentru casă și pentru activitate obștească. Apoi soțul și copiii mă ajută mult...

N-am primit mai multe explicații deși le-aș fi dorit. M-am gîndit probabil c-o obligasem să-și încalce programul în ziua aceea prin vizita mea neprevăzută. M-a liniștit însă la plecare:

— „Să nu crezi că m-ai reținut din treabă. Zilnic mă vizitează cel puțin cîte 3, 4 cetățeni fie pentru un sfat, fie cu un necaz sau o propunere. Te consider și pe mata în audiență". Iar cînd mi-a strîns mîna: „să știi c-am uitat să-ți spun despre cercul nostru de citit în B-dul 6 Martie nr. 1, cercul de basm pentru copii care se ține odată pe lună și biblioteca de casă care are de acum 150 de volume. Sînt și astea lucruri importante, nu-i așa?"

Valeria LUNGU

E bine să știți că...

...pantofii și poșetele din piele de nubuc alb, se curăță cu benzină, după care se pudrează cu un amestec de cretă și carbonat de magneziu (există și preparatul gata). După uscare, se perie. Părțile lucioase, care provin din atingerea pielii cu obiecte tari sau metalice, pot fi înlăturate cu hîrtie de șlefuit, cu guma sau cu o periuță specială de sîrmă (care se vinde deobicei cu preparatul, despre care am amintit mai sus). Părțile foarte murdare, trebuie date cu un lichid special, însă în acest caz, e de preferat, într-un atelier special, prin spriare. Imitațiile se curăță în funcție de natura materialului plastic folosit. Întrucît la noi gențile sînt din policlorură de vinil, acestea se spală cu ajutorul unui burete ud și cu puțin săpun. În nici un caz, nu se vor folosi produse petrolifere. (răspuns cititoarei noastre Georgeta Lupu).

...petele de ulei de pe țesături se înlătură astfel: se pune sub locul respectiv o cîrpă, curată, pentru a evita ca grăsimea să se răspîndească, în timpul operației de curățire, formînd cunoscutele ronduri, după care se freacă cu o perie mulată în puțin solvent (de preferat benzină sau tricloretilenă). Se schimbă continuu poziția cîrpei suport, pentru a fi din nou curată. După degresare completă, se revine asupra eventualelor cercuri formate, ștergînd cu o cîrpă mulată tot în solvent cercurile, de la margine spre centru (răspuns cititoarei noastre C. Popescu-Călărași).

...rochiile din țesături de lînă se pot spăla, însă cu multă băgare de seamă, și anume: se înmoale într-un cazan spațios, cu apă caldă în abundență, spre a evita scămoșarea materialului (cca. 10 litri de apă la 40 grade C, de fiecare obiect). Adăugăm fulgi de săpun (Lux) în proporție de cca. 10 gr. la litru, după care se agită pînă ce apa devine spumoasă. Se limpezește în mai multe ape călduțe — de aceeași temperatură cu apa de spălare — fără a stoarce, apoi se usucă la umbră. Petele de fructe de pe țesăturile de bumbac se scot prin tratare cu alcooli sulfonați. Se decolorează apoi locul cu apă de Javel și, în sfîrșit, se neutralizează efectul decolorantului cu o soluție de bisulfit de sodiu 10 g/l, (răspuns cititoarei noastre Ileana Ionescu).

CĂTRE O ACTIVITATE FOLOSITOARE...

Insemnări din activitatea comitetului femeilor din raionul N. Bălcescu din Capitală

S-a aplecat curioasă peste foile acoperite cu litere mai mari sau mai mici în a căror înșiruire se închideau gînduri, dorințe, bucurii sau necazuri. Am urmărit pe fața ei sentimentele contradictorii iscate de lectura scrisorilor dar ceea ce m-a impresionat a fost interesul, căldura cu care se oprea la fiecare rînd.

Mi-a surprins privirea ațintită asupra obrazului ei cînd și-a ridicat ochii de pe ultima pagină. Era gînditoare și multe minute n-am schimbat nici un cuvînt. Apoi, fără ca eu să fi pus vreo întrebare:

— *„Aș putea răspunde fiecăreia pe pagini întregi. Am atît de multe ae povestit"...*

★

„Mi-ar fi plăcut să te cunosc draga mea întristată care ajungi așa de ușor la concluzii atît de grave! Cred că sînt dictate doar de împrejurările speciale prin care ai trecut. Nu știi ce să faci? Îți pare că viața ta nu-și mai poate găsi un rost? Nu poți afirma așa ceva, cînd în jurul tău se muncește cu atîta hărnicie, cu atîta căldură, se creiază lucruri pe care nici tu și nici eu n-am îndrăznit să le visăm măcar. Te înțeleg. E foarte dureros să rămîi singură în viață la o vîrstă cînd te-ai fi putut bucura de succesele fiului tău la școală, de sprijinul soțului tău de care scrii c-ai fost atît de legată! Dar învingeți puțin durerea și îndreaptă-te către o ocupație care-ți solicită priceperea și experiența ta de gospodină. Îți voi povesti cîteva lucruri din activitatea noastră a femeilor. Sînt sigură că te vor interesa. Gîndește-te la ele și judecă tu singură dacă nu te-ar ajuta să ieși din impasul în care ești și să te încadrezi într-o activitate folositoare pentru tine, pentru orașul în care trăiești, pentru țara noastră. Comitetul de femei al raionului N. Bălcescu din Capitală, unde sînt secretară, are o activitate foarte variată. Sînt vreo 400 comisii de femei în raion și ajutorul lor este foarte important pentru munca noastră! M-am și gîndit unde ai putea fi de folos. De pildă, avem opt cursuri de croitorie la care iau parte 300 femei. Nu crezi că e un lucru în care ne-ai putea ajuta? Scrii că te pricepi bine la croitorie... Avem de gînd să organizăm și niște lectorate gospodărești care să cuprindă cîte cinci lecții practice în legătură cu aranjarea casei, îngrijirea mobilei, a covoarelor, pregătirea mîncărurilor etc. Din vechea ta experiență de gospodină ai putea să împărtășești multe învățăminte practice. Nu cred că ți-ar displace — văd că locuiești singură — să ții la tine și o bibliotecă de casă. În raionul nostru avem 50 asemenea biblioteci. Vei avea mulți cititori, să știi! Ca și nenumărate prilejuri de a discuta cu oamenii despre cărțile citite.

Uite, mi-am amintit și de bazarurile pe care noi le organizăm din cînd în cînd. Lucrurile pe care le expunem sînt lucrate de femei. N-ai putea fi și tu una dintre ele?

Interesează-te de lucrurile despre care îți am scris și începe să lucrezi într-unul sau altul din sectoarele citate. Iar dacă vrei, mai scrie-mi..."

★

„Am apreciat faptul că nu încerci să te scuzi pentru lipsa ta de activitate pe tărîm obștesc. Ești doctoriță, foarte ocupată și crezi că n-ai avea timp pentru asta sau că activitatea ta obștească te-ar face să-ți neglijezi munca profesională. Îți voi răspunde citindu-ți cîteva nume din rîndul femeilor celor mai active din raionul nostru: Elisabeta Popescu, inginer șef la Industria Bumbacului A, țesătoarea fruntașă Veronica Roșca, doctorița Horvath Lenke, medic primar la spitalul nr. 9, Ecaterina Bogdan, directoarea școlii mixte nr. 114, jurisconsultul Iulia Ionescu. Și ele au soți, multe au chiar copii. Totuși își găsesc timp să se intereseze de munca noastră. Ca medic, ai putea să te ocupi de mobilizarea comitetelor de sprijin de pe lîngă unitățile sanitare, de buna desfășurare a activității cămînelor, caselor copilului, de acțiunile întreprinse de Crucea Roșie în legătură cu concursul grupelor sanitare sau cu donatorii de sînge... Odată pe săptămînă, în întreprinderi și odată pe lună, în cartiere, se organizează „Ora femeii". Ai putea da sfaturi prețioase legate de igienă, îngrijirea copiilor sau prevenirea unor boli.

Ești și mamă. Munca noastră pentru atragerea comitetelor de părinți în activitatea școlară ți s-ar potrivi ție. Toate astea, nu ți-ar lua prea mult timp și împlinirea lor ți-ar da o satisfacție pe care n-o bănuiești acum..."

★

„Mă întreb cum de nu te-ai hotărît încă să te îndrepți spre activitatea femeilor din cartierul în care locuiești? Ești o gospodină tînără, ai un singur copil și-ți rămîne mult timp liber. Soțul tău n-a prea fost de acord ca tu să te ocupi și cu altceva în afară de casă și educația feței tale. Cred însă că dacă tu ai fi perseverat în dorința ta de a munci pe tărîm obștesc, l-ai fi convins.

Măcar să fi dat o mînă de ajutor la munca voluntară pe care o fac multe femei pentru înfrumusețarea străzilor. Să fi venit la noi în raion, să vezi cu cîtă însuflețire muncesc femeile. În strada Basarabi, de pildă, ies zilnic cîte 20 de femei la lucru. Din cele 10.080 ore de muncă voluntară depuse la amenajarea acestei străzi, jumătate au fost făcute numai de femei. Pînă acum, în acțiunile de amenajări de străzi au fost mobilizate 564 femei din raion care au muncit 8.742 ore de muncă voluntară. Și avem încă multe de făcut. Ne-am angajat doar pentru 1 milion ore de muncă voluntară pe întreg raionul. Nu crezi că și tu ai putea lua parte la asemenea lucrări?

Sînt sigură că te vor atrage concursurile de genul celor pe care le organizăm noi pe teme ca: „Mama în literatură", „Drepturile și îndatoririle femeilor în legislația R.P.R.", sau „Cel mai frumos cîntec". Ți-aș recomanda de asemenea să te duci odată — ești doar din Capitală — la unul din cele 150 cercuri de citit pe care le avem, la cel care se ține la gospodina Elisabeta Roșu în str. Secarei nr. 2, unde este lectoră învățătoarea Regineta Popișteanu. Caută să folosești o parte din timpul tău liber în asemenea activitate. Și du-te neapărat la comitetul femeilor din cartierul în care locuiești. Vor fi bucuroase să primească ajutorul tău..."

★

Nu știu dacă am reușit să pun în rîndurile acestea, toată căldura cu care mi-a vorbit Olga Semenescu, secretara comitetului femeilor din raionul N. Bălcescu din București, pe care am rugat-o să citească scrisorile primite și să mă ajute în redactarea unor răspunsuri. Cu voia ei, am încercat să comunic doar cîteva din gîndurile ei, ceva din entuziasmul cu care muncește zi de zi pe acest tărîm.

Lia MĂNESCU

O casă de cultură din Praga organizează cursuri la care bărbații învață să gătească. Profesoare de specialitate inițiază pe bărbați în taina artei culinare. Cursul se ocupă în mod deosebit de mîncărurile care se pot face repede și ieftin.

Foto: C.T.K.

GHIDUL GOSPODINEI

Curățirea pereților și a tavanului se face cu ferestrele larg deschise și e preferabil să fie camera golită de lucruri. Dacă aceasta nu-i posibil, atunci se va proceda astfel: somiera se bate cu palma de scuturat, se șterge cu măturica și după ce e curățată se ridică pe o latură și se acoperă complet spre a nu se depune alt praf pe ea.

Dulapurile se trag de la locul lor, se șterg pe toate părțile și se acoperă și ele. Obiectele mai mici dacă nu se pot scutura afară, se șterg de praf în dreptul ferestrei, apoi se scot din cameră.

Cu peria de păianjeni, învelită într-o cîrpă moale și foarte curată, se șterge plafonul trecîndu-se mai întîi într-o direcție și apoi în cealaltă, observînd să nu rămînă porțiuni nesterse. Cîrpa se scutură foarte des de praf. După ce s-a terminat plafonul, se șterg și pereții cu aceeași atenție. Ferestrele se lasă deschise încă vreo cîteva ore pentru a se aerisi bine camera. În acest timp se curăță lampa, soba, ferestrele, ușile și pe jos. Lucrurile se așează la locurile lor numai după ce au fost bine curățate.

Pereții vopsiți cu ulei se spală cu apă caldă și săpun, iar cei îmbrăcați cu plăci de faianță se spală cu apă caldă cu puțin petrol.

F. C.

Colțul pedagogului

Principii...

Cînd am ajuns în stația mașinii 47, două fete, de vreo 16 ani, discutau aprins. Una era un pic durdulie, cu un păr roșcat ale cărui reflexe trădau urmele perhidrolului; cealaltă avea ochii mari, negri, iar părul blond îi încadra un obraz cu trăsături corecte. Cea roșcată zise:

— Spune drept, Doina, nu vii la Nelu?

— Nu.

— O să-ți pară rău, o să ne distrăm grozav! Și săptămîna trecută la Fifi, ne-am amuzat teribil. A fost o petrecere foarte reușită și a fost o muzică... clasa întîia. Acolo l-am cunoscut pe Fane, știi tu Fane, care ți-am spus că purta papion și ne-a spus tot felul de bancuri cam... decoltate (și probabil la amintirea lor, fata începu să rîdă). Doina, posacă, răspunse scurt:

— Ți-am spus că nu vin, degeaba, nu mă lasă și gata!

— Zău dragă! Dar ce fel de părinți ai și tu? Auzi să nu te lase la un „ceai" la prieteni. Ce naiba, spune drept, tu nu mergi nicăieri?

— Ba da, cum să nu merg...

— Probabil numai cu părinții de mînă, interveni cea roșcată ironic.

— Ei, nu mai vorbi și tu așa — răspunse cea blondă, Doina, puțin enervată. Părinții mei mă lasă să merg, dar numai acolo unde cunosc cine mă invită și știu și cine sînt invitații. Și apoi ca un fel de scuză la adresa părinților ei, adăugă: Ce vrei, au și ei principiile lor!

— Frumoase principii pentru secolul al XX-lea, n-am ce zice — complectă cu răutate cealaltă. Mașina sosi în stație. Ne-am urcat toate trei. Fetele au rămas pe platforma din spate și eu curioasă să aud mai departe discuția am rămas lîngă ele.

— Doina, știi ceva, am o idee! Spune-le că mergi la cinema la reprezentația de 9, vino, stai cu noi pînă la 11 și apoi te duci acasă. Noi stăm pînă la 12.

— Nu se poate.

— De ce?

— Pentru că eu nu merg niciodată seara singură la cinema și în general nu am voie să vin acasă seara mai tîrziu de ora 9. La noi ora mesei se respectă și mai ales pentru că la prînz nu putem mînca toată familia împreună — căci fiecare avem alt program de muncă — seara, la ora 9, părinții mei, împreună cu mine și cu fratele meu ne așezăm laolaltă la masă.

— Dar e absurd, dragă, regimul tău de viață. Eu merg cînd vreau seara la spectacole singură și ai mei mă lasă.

Urmă o clipă de tăcere. Cea durdulie și roșcată urmă:

— Zău, îmi pare rău că nu vii! L-ai fi cunoscut și pe Fane. Ne-a promis că vine cu o bandă întreagă de băieți simpatici, prieteni de-ai lui, cu care o să facem cunoștință și o să petrecem bine. Nelu a zis că ne învață un nou joc de societate mai grozav decît gajurile, știi (și chicoti înfundat) în același gen, tot cu cîte un pupic. Zău, păcat!.

Iarăși tăcere. Apoi:

— Auzi, Doina, eu cred că și tu ești de vină. Uite eu am știut să impun părinților punctul meu de vedere. Învăț, promovez, trebuie să mă și distrez. N-o să stau la „vîrsta mea" (și apăsă pe aceste cuvinte) să mă plictisesc. Tu ești prea moale, n-ai știut să pui problema, asta e!

— Ba da, am încercat să stau cu mama de vorbă, dar mama vede altfel lucrurile, are alte concepții.

— Au niște concepții învechite! spuse ca o sentință fără drept de apel cea roșcată.

Mașina se oprise în stație. Mai apucă să adauge:

— Pa, te-am pupat! Și vezi ce faci, poate aranjezi totuși ceva să poți veni.

Sprințară, coborî și făcu cu mîna un semn strengăresc prietenei sale. Doina rămase singură. Părea mîhnită și își mușca nervos buzele. M-am apropiat de ea și ca și cînd aș fi cunoscut-o de cînd lumea, i-am spus:

— Doina, părinții tăi n-au principii învechite, așa cum spune prietena, ci au principii sănătoase și veghează cu grijă asupra ta. De abia peste cîțiva ani, însă, îți vei da cu adevărat seama și vei aprecia dragostea și devotamentul cu care au veghiat ei anii tinereței tale. Ce bine ar fi dacă toți părinții ar proceda la fel!

Lili PLAIU

CURIERUL NOSTRU

ANA: Lucrul esențial din cele scrise de dv. este atitudinea lui față de „prietenii" cu care merge la „distracții". Atîta vreme cît se menține pe această poziție nu vă sfătuim să întreprindeți nimic privind viitorul dv. Mai așteptați, încercînd în acest timp să-l faceți să înțeleagă cît de greșit este drumul pe care merge. Dacă va renunța la „prietenii" lui (dv. veți verifica acest lucru foarte bine) atunci puteți discuta serios cu el despre ceea ce trebuie făcut pentru viitor.

FLORICA-Craiova: După cîte sîntem noi informați și în orașul dvs. există cercuri de croitorie. Și fiindcă ne-ați întrebat ce posibilități aveți în timpul liber de a învăța croitoria, noi vă sfătuim să vă adresați comitetului orășenesc al femeilor, pentru a vă înscrie la unul din cercurile de croitorie. Vă urăm succes!

C. I. București: Ceea ce ne cereți dv. nu se poate. Încă de mai mult timp, răspunzînd dorinței aproape unanime a cititoarelor noastre, am renunțat de a mai povesti în cadrul curierului fiecare caz în parte și apoi să-l comentăm. Înțelegeți și dv. că în situații atît de delicate, discreția este absolut necesară. De aceea, nu dăm decît răspunsul nostru fiecărei scrisori. Cititoarea căreia îi este adresat va ști foarte bine despre ce este vorba.

MIOARA D.-București: Cele două scrisori la care vă referiți nu ne-au sosit. Poate nu erau adresate „curierului" paginii femeii. Între timp, modelele cerute de dv. le-am publicat. De asemenea, la rubrica noastră intitulată „Colțul pedagogului" am tratat și probleme asemănătoare celei pe care o ridicați dv. Felul cum procedați în educarea fiului dv. este bun. Trebuie însă și răbdare. Perseverați și veți obține rezultatele dorite.

CĂTI B.-Iași: Am primit propunerile dv. și vă mulțumim foarte mult. La fel și pentru „obiecțiile" dv. Vă asigurăm că vom ține seama și de unele și de altele. La întrebarea dv., vă putem răspunde că nu se include în concediul de odihnă, concediul care v-a fost dat pentru îngrijirea fiicei dv., pe timpul cît aceasta a fost bolnavă. Este însă necesar în acest caz avizul medicului. Pentru mai multă clarificare puteți citi articolul nr. 93 din Codul Muncii.

G. F.-Constanța: În cazul dv. nu poate fi vorba decît de prietenie trecătoare. Deci nu e cazul să faceți din aceasta o problemă de viață. După felul cum se comportă cu dv., credem că este chiar mai bine să evitați să vă întîlniți. Aveți o comportare cît mai demnă și vă va fi de mare ajutor.

CUMPĂNA-Roman: Nu vedem o rezolvare a problemei dv. în continuarea mai departe a situației actuale. Cînd spunem acest lucru ne gîndim atît la dv. dar mai ales la copil, care trebuie să capete o educație bună. Ceea ce se întîmplă în prezent nu poate decît să-i dăuneze. Dragostea pentru copii ar trebui să-l determine pe soțul dv. să nu folosească asemenea „metode" de atragere a copilului, care sînt atît de periculoase, chiar fatale, am putea spune. Fiți mai fermă și aveți încredere în viață. Totul se va rezolva cu bine.

ILEANA CORNEA-Timișoara: Experiența dv. în activitatea obștească este desigur meritorie. De fapt dv. ca deputată aveți și îndatorirea să antrenați cît mai multe femei la activitatea obștească. Cele ce ne-ați relatat sînt însă incomplete. Ne-ar interesa desigur să ne povestiți cum ați reușit să antrenați la acțiunile obștești femeile despre care dv. ne scrieți că s-au lăsat convinse mai greu. Ar fi de mare folos o asemenea scrisoare din partea dv. Așteptăm și va urăm succes.

SPERANȚA V: Din cele ce ne-ați relatat pe larg, am desprins că în relațiile dv. există și multă exagerare. Este adevărat că și lucrurile mărunte contează în viață, dar aceasta nu înseamnă că trebuie să faceți o problemă din orice nimic. Nu vă sfătuim să luați acum o hotărîre, nici pentru, nici contra. Lucrurile trebuie gîndite bine și pentru aceasta este necesar timp. După aceasta veți putea hotărî singură, convinsă fiind că ceea ce faceți este bine.

ANA-Oravița: Întrebările dv. sînt lipsite de rațiune. Cînd aveți în față atîtea posibilități, atîtea perspective, nu trebuie să vă puneți astfel de probleme. Nu toți oamenii care se nasc sînt genii. Dar fiecare poate, și are datoria să facă ceva folositor societății, lui personal, în funcție de capacitățile lui. Folosiți-vă din plin capacitățile și veți avea cu siguranță satisfacțiile morale care vă lipsesc acum. Vă urăm succes.

„CURA DE SLABIRE"

Dr. Albert Stunkard de la universitatea Pennsylvania descrie o nouă „nevroză națională" americană. Este vorba de mania curelor de slăbire. De cînd statistica (o altă marotă americană) a stabilit că oamenii slabi au mai multe șanse să ajungă la adînci bătrînețe decît obezii, șarlatanii publicității americane au găsit încă un punct de plecare pentru „jumulirea găștii" pe care o reprezintă femeile credule. Preocuparea firească pentru o siluetă în limitele normale s-a hipertrofiat la maximum, acoperind întregul cîmp al conștiinței a zeci de mii de matroane obsedate.

După cum remarca recent un reporter al revistei „Life", „orice carte al cărei titlu cuprinde cuvintele „slăbire" sau „dietă" se va vinde la sigur. Fabricanții de băuturi răcoritoare care obișnuiau să se laude că îți vînd pe un ban cea mai mare cantitate de băutură cu putință, acum îți explică ce puțin va adăuga ingurgitarea acestei cantități la greutatea ta corporală. Se vinde nu zahărul cel mai dulce, ci cel care are numai 18 calorii la linguriță. Fabricanții de pîine și macaroane se străduiesc să dea impresia că produsele lor sînt alcătuite în proporție de nouă zecimi din pleavă și că nu conțin aproape nimic nutritiv".

Acesta este însă numai unul din aspectele șarlatăniei pe scară națională. Din curele de slăbire se îngrașă de fapt nenumărați „dieteticieni" și „esteticieni", maseuri și fabricanți de pilule de slăbit. Mica și marea publicitate a ziarelor americane abundă în reclame de medicamente „miraculoase" care „te fac să slăbești cu 5 kilograme pe săptămînă". Atunci cînd nu sînt de-a dreptul dăunătoare, aceste droguri conțin substanțe care micșorează pofta de mîncare pentru cîtva timp, pînă te obișnuiești cu ele și nu mai au niciun efect, combinate cu substanțe care reduc temporar apa din țesuturi, ceea ce provoară o ușoară acidoză. Cîntarul arată cîtva timp o reducere a greutății, fără ca cel în cauză să fi slăbit în realitate măcar cu un gram.

Principala caracteristică, în calitate de clientă, a celei care începe o cură de slăbire pe baza prescripțiilor de tot felul oferite cu generozitate în America, rezidă în inamovibilitatea ei. Cu cît se promite, și uneori se realizează, o slăbire mai rapidă, cu atît devine mai sigură aservirea pe viață a naivei.

Lucrurile se petrec după principiul acțiunii și reacțiunii. Slăbirea sub presiune, prin infometare și diverse alte canoane, este urmată aproape inevitabil de o îngrășare și mai rapidă. La capătul acestui proces, greutatea obținută o întrece deobicei pe cea inițială. Și ciclul reîncepe.

Totul decurge după sistemul folosit cu boxerii pe care impresarii lor vor să-i facă să fie acceptați la o categorie de greutate inferioară. Cu vreo două zile înainte de meci începe o cursă frenetică împotriva acelor cîntarului. Boxerul este masat, bătut, înfometat, dezhidratat. În dimineața meciului la ora 8, ora cîntăririi, el are exact greutatea cerută la categoria respectivă. Dacă o depășește cu cîteva grame folosește răgazul de o oră la care are dreptul pentru a le pierde cumva. Uneori i se cere pur și simplu să scuipe pînă cînd saliva eliminată va reprezenta echivalentul gramelor suplimentare. După victoria asupra cîntarului, boxerul începe să mănînce și să bea cu aceiași frenezie pentru a-și reface forțele și a dobîndi pînă la ora meciului un avantaj de greutate asupra adversarului său.

Ca un cal orb la treier, americana se învîrte neobosit și fără spor în jurul propriei sale greutăți. Că asta îi obosește inima? Că trupul omenesc nu este un balon pe care poți să-l umfli și să-l golești la nesfîrșit? Asta nu are nici o importanță. Singurul lucru important este că „businessul" curelor miraculoase de slăbire înflorește și prosperă.

Felicia ANTIP

Rochii pentru vară

1). Rochie din cupoane colorate formată din două piese; linia lejeră avantajează toate siluetele.

2). Rochie din bumbac satinat imprimat și are corsajul simplu, pentru a pune în valoare mișcarea fustei, prin care se trasează un cordon colorat, foarte lat.

3) Rochie de după amiază din pichet alb cu cordonul fixat deasupra taliei în pense. Fusta are o linie evazată.

4) Din poplin sau pichet viu colorat, un bluzon cu cordonul trasat și legat într-o parte, vă asigură o îmbrăcăminte confortabilă și modernă pentru dimineață.

5). Rochie din stambă în dungi, simplă, are un joc de dungi pe corsaj; se asortează cu ișarfe colorate.

6). Rochie din zefir sau pînză imprimată în culori vii. Gulerul și cordonul alb dau o notă de prospețime acestei rochii.

7). Rochie de după-amiază din olandină imprimată cu desen mai discret; foarte simplă în față, se închide petrecut la spate, formînd un mic decolteu.

8). Rochie de dimineață, de stradă sau la strand, din olandină uni. Din pensele feții pornește cordonul care se leagă în față.

9). Rochie pentru după-amiază, din poplin cu buline; corsajul gen boleron, are un cordon cu două fundițe din poplin uni.

10). Rochie din stambă în dungi; cordonul trasat în talie.

Desene de B. VARLAM

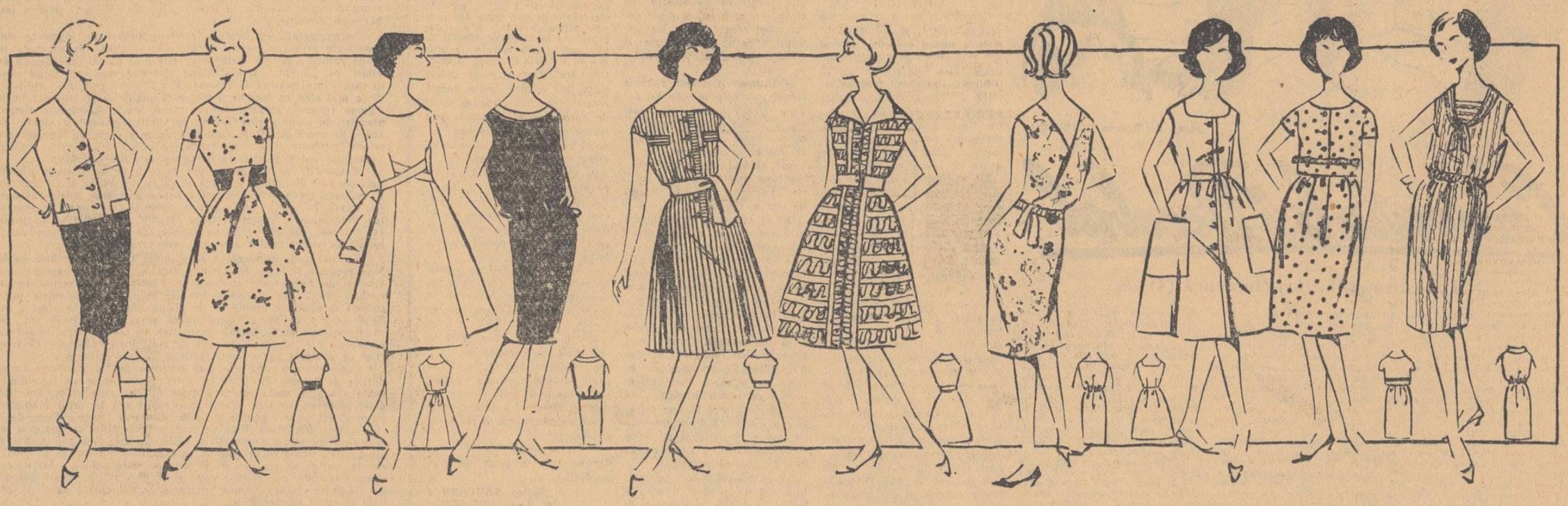

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Prezențe românești peste hotare

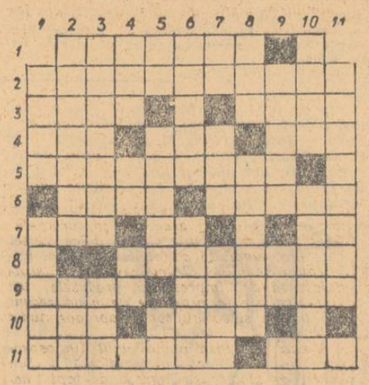

ORIZONTAL: *1) Expoziție de artă plastică în Italia, în cadrul căreia lucrările artiștilor noștri s-au bucurat de o frumoasă apreciere 2) La cele mondiale ale tineretului de la București, Varșovia și Moscova, reprezentanții noștri au cucerit numeroase medalii de aur, argint și bronz 3) Nu aceasta — Datorită marilor succese obținute în ultimii ani, cea românească este unanim apreciată în întreaga lume 4) Intercalație — „Ultima...", comedie de Mihail Sebastian, unul din marile succese ale Teatrului Național „I. L. Caragiale" la Paris — Lichid medicamentos 5) Oraș italian în care Ansamblul sfatului popular al Capitalei a obținut premiul I la al 5-lea concurs internațional de folclor 6) Operă de Verdi pusă în scenă anul trecut la Varșovia de regizorul român George Teodorescu — La întrecerile internaționale, cele ale interpreților români sînt mari datorită talentului și pregătirii lor (sing) 7) Din inimă — Soare — Transilvania 8) Lucrare de George Enescu dirijată de Constantin Silvestri, a fost distinsă recent la Paris cu Marele Premiu al Discului 9) Spectacol foarte iubit în special de copii — Capitală europeană în care pianistul Mindru Katz a obținut de curînd un mare succes 10) Iată! — „Steaua... nume", altă piesă de Mihail Sebastian, jucată în numeroase țări 11) Valentin Gheorghiu, artist emerit al R.P.R. care a înregistrat în ultimul timp un frumos succes la Paris — Cel românesc se bucură de o deosebită apreciere, cucerind un buchet de medalii de aur la Expoziția de la Ljubljana și Budapesta.*

VERTICAL: *1) „....cu chitara", comedie sovietică în care se cîntă și o melodie a unui compozitor român, — Pornesc la drum 2) Artist emerit al R.P.R. pe care, cu prilejul turneului Teatrului Național la Moscova, critica și publicul l-au apreciat ca pe unul din cei mai buni interpreți ai lui Hlestakov — Pronume 3) „Scurtă ." film de Ion Popescu-Gopo, distins cu Marele Premiu al Festivalului de la Cannes (pl) — O anumită iarbă... 4) Literă grecească — Inițialele baritonului Iordăchescu Dan care de curînd a obținut un mare succes la Paris — La școală 5) Nichel — Cîine de rasă (pl) — A exista 6) Bogăție — Ducat în Transilvania pe la 1500 7) „Odihnă... cimp", tablou de Corneliu Baba, prezentat la Expoziția de artă plastică a țărilor socialiste, de la Moscova — Nod de cale ferată în Belgia — Fortificație 8) Balaur —Un verb rugbist 9) Soi de blană — La îndemînă 10) „Șapte...", alt film de Ion Popescu-Gopo, care a luat marele premiu al Festivalului de la Tours — A provoca admirație 11) Piesă de Aurel Baranga care s-a jucat în străinătate avînd titlul „Noaptea amintirilor".*

Silviu POPESCU

CASATORII

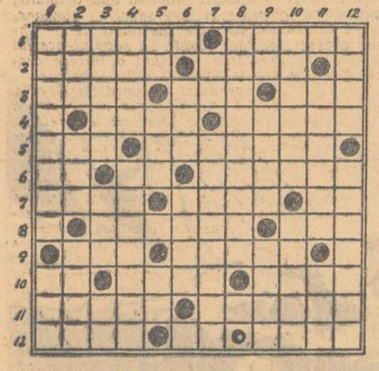

ORIZONTAL: 1) „Nunta în codru" și „Nunta Zamfirei" sînt două din minunatele sale poezii — Îl întemeiază noii căsătoriți. 2) „Soțul..." piesă de Oscar Vilde — „...fără zestre", piesa marelui dramaturg rus A. N. Ostrovski 3) Ape stătătoare — ...de dragoste, lied de Liszt — Și s-așează toți la masă, cum îi-s anii, cum îi-i rangul / vioarele... răsună, iară cobza ține hangul (Călin: M. Eminescu) 4) Necaz (ard) — Fotosite la vînat. 5) Femeia îndărătnică — Compozitorul operei „Mireasa vîndută". 6) Începe ospățul — În dotă! — „Nunta lui Figaro" este una din creațiile sale. 7) Oprește — Mirele și mireasa — Bluză cu înfloriturl. 8) A veni din nou — Ramură (poet). 9) „...de nuntă", piesă corală de Radu Paladi — Fapte din viață. 10) Din foc! — Superstiție — Soția cu aceleași drepturi ca ale soțului (sing. masc.). 11) Nici mai mult nici mai puțin — „...în căsătorie" piesă de A. P. Cehov (pl) 12) Cînd își însoară copilul devine socru — Împreună — Nu toți...

VERTICAL: 1) Făuritorul „Căsătoriei secrete" — ...Frumos, mirele Ilenei Cosînzene. 2) Poem — Răsărit — A înzestra 3) A cinsti eventmentul căsătoriei cu masă și lăutari — Măsură de timp — Iți. 4) Piesă de V. Maiakovski jucată pe scena Teatrului Muncitoresc C.F.R. Giulești — „N-a fost nuntă mai frumoasă" de N. Chirculescu. 5) Din tulipă! — Acest — Soare. 6) Onomatopeea sunetului îndepărtat de clopot — Fructul... ispitei (pl.). 7) Verbul viitorului — Autorul versurilor: „Socrul roagă-n capul mesei să poftească să se pună / Nunul mare, mîndrul soare și pe nună, mîndra lună. (Călin). 8) Piesă a scriitorului clasic rus N. Gogol 9) Ospăț spre sfîrșit — Sînt folosite la transportul fructelor. — Caricaturist român. 10) Fructul mălinului — Fiica regelui Lear din drama cu același nume de Shakespeare. 11) Insulă în Grecia antică — Măsuri de suprafață. 12) Naște — Baze.

Lia ARVINTE

Joc silabic

Găsiți treisprezece cuvinte corespunzătoare semnificațiilor de mai jos: 1) Reconstruire 2) Spațiu fix într-o gazetă 3) Se îmbină cu cantitatea 4) Grafician 5) A totaliza 6) Îmbunătățit 7) Cu ramuri multe și dese 8) Notați cu un semn în formă de „V" 9) Unitate industrială 10) Totalitatea mașinilor dintr-o întreprindere (pl.) 11) Motor cu rotor 12) Comemorare 13) Muncitorii care înalță case și uzine.

Luînd din fiecare cuvînt cîte o silabă și citindu-le în ordine, veți găsi numele unei unități a industriei socialiste care a intrat de curînd în producție.

Mircea POP

SATIRA ȘI UMOR

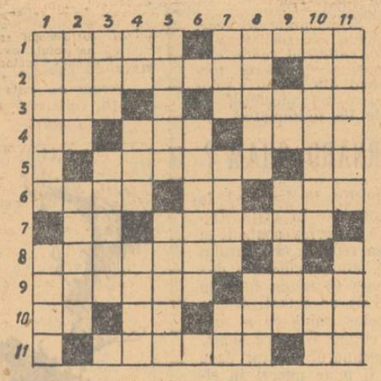

ORIZONTAL: 1) Mai lung și totuși mai scurt decît rîsul... — Farsă. 2) Ale lui Creangă sînt pline de umor — Singura vietuitoare care rîde. 3) Un anumit zahăr — Vaccinați. 4) La satiră, dar nu și la umor — Garanție — Un subiect pentru satiră și umor (convietuirea din...). 5) Lipsă de poante... — „...microfon: satira și umorul". 6) Un autor care nu-i are pe r... — Precum — În orice comedie. 7) „O... de odihnă", comedie sovietică de mare succes — O poantă adăugată (în mod neindicat) de actor. 8) „...vă rog!". 9) Nemișcați — ...Alexandrescu, maestru emerit al artei, unul din cei mai buni regizori de comedie 10) Abis — Măsură — Îl găsești și la „Revizorul" și la „O scrisoare pierdută". 11) Glumă populară — De două ori „În Valea Cucului"...

VERTICAL: 1) Perna cu ace — Are rubrică de satiră și umor. 2) Și în titlu și în careu, alături de satiră — Aici satira și umorul își au un reprezentant de seamă: brigada de agitație artistică. 3) Cascadă... de hohote — Partituri. 4) În ironie — Diminutiv din George — Un comic de film. 5) Distrug — Băutură răcoritoare. 6) Un verb care merge pe lîngă o schiță de Caragiale. 7) Alb și negru — Puternici — 505! 8) Dacă nu o înțelegi, nu poți rîde — Suferă pentru înțelegerea lepii! 9) Ușile! — Dacă-i adaug un „01" se face de rîs! 10) În „Avarul" de Molière există unul celebru — Pieptănătură cu... 11) O anumită șarjă... (masc.) — Caricaturist român.

Mircea Victor LEU

Poșta rebus

STAN CRISTEA-București: În afara unor cuvinte de specialitate: tachimetru, halo etc., careul „Turistică" cuprinde definiții mult prea ușoare. Aceeași obiecție și pentru „Pe scurt". Cît privește „Agrara" am publicat de curînd un careu pe această temă.

GH. NICHIFOR și BORIS CORNEA-București: Vă rugăm să treceți într-una din zilele dvs. libere pe la redacție.

P. PAVELESCU-București: Cu tema aceasta n-ați avut noroc. Aveam pregătit un careu. Încercați cu alta.

M. PELIMON-București: Careul trimis dovedește îndeminare. Am dori însă să vă canalizați eforturile și talentul spre o temă mai concretă — și, mai ales — actuală.

N. CIOCÎLTEU-Craiova: Se reține.

N. GHERAN-Onești: În măsura spațiului disponibil vom folosi „Fantezia". Jocului de cuvinte nu i-ați alăturat și soluțiile.

THEODOR NITESCU-Iași: Ne-ați trimis careurile, dar definițiile ați uitat să le adăugați în plic. Ca atare...

PETRU IONESCU-București: Vă rugăm să treceți într-una din zile pe la redacție.

N. GRIGORIU-BUJOR - București: Nu publicăm aritmogrife.

DOBRIN LASCAR-Bicaz: Are dimensiunile prea mari. Tema ne interesează. Dacă reușiți să-l restringeți, trimiteți-ne.

PETRE IONESCU-București: V-am ruga să treceți într-una din zile pe la redacție.

VIOREL OANCEA-Alba-Iulia: Prea puține cuvinte în temă.

I. MARDARE-Cluj: Mult prea ușoare.

BUJOR NUIANOVICI-Lipova: Nu publicăm aritmogrife. Ghicitorile, adresați-le revistei „Albina".

SIMCA MICȘA-Piatra Neamț: Citiți răspunsul de mai sus.

MARIA STOIAN-București: Necorespunzător. Vă recomandăm să vă ocupați deocamdată de dezlegări de careuri. Mai tîrziu, cine știe...

CONST. ȘTEFANESCU-București: Citiți răspunsul de mai sus. Vă facem aceeași recomandare.

G. LULUȘ — comuna Tigreni: Chiar în acest număr avem un careu cu o temă asemănătoare. Mai trimiteți.

COSTICA LEȘU — Galați: Vom folosi jocul trimis, în limita spațiului disponibil.

MARIN VOLINTIRU — comuna Tătășești: Se reține.

E. MATORA — Cluj: Prea puține cuvinte în temă.

F. PAVELESCU — București: Ne-a sosit prea tîrziu.

ENE IOAN — Petroșani: Am publicat în urmă cu cîteva săptămîni un joc cu o temă asemănătoare.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LA ORDINEA ZILEI

ORIZONTAL: Plan — Calitate — Raza — Oman — Zel — Abonamente — SA — Got — Aur — Rolan — Arab — Nivel — T — Atomic — C — Cuc — Stim — Salem — RL — AO — Bat — Orariu — Irian — Presa — J.

PRETEXT ASTRONOMIC

ORIZONTAL: Astrida — Zecea — Rar — Prometeu — Chip — Adar — R — S — A — Arag — I — Cucu — Solomon — Calup — IC — Camilar — RE — Hrenikov — Far — Teas — Ritani — B — Iac — B — Tulbure — NN — Calise — TO — Catalin — RA — SO — U — Olan — Muzica — Amed — Meloman — Eva — Amal — Tata.

FRED GHENĂDESCU

— Ieri, după ce te-ai îmbolnăvit, a venit să te caute „unchiul grav bolnav", pe care te duseseși să-l îngrijești...

AL. CLENCIU

Inspirația

A. PAVEN

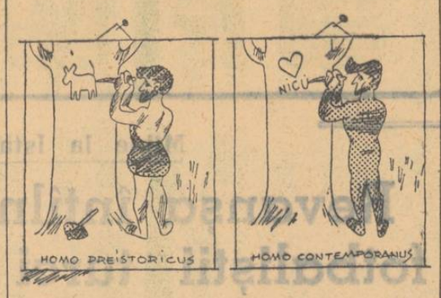

La muzeu.

MATTY ASLAN

— Nici nu aveți ideie ce plăcere o să-i facă nevestei mele că v-am invitat la masă...

Procesomanii, pe probleme de bună conviețuire.

— Scrie: „de asemenea, în ziua de 14.IV a.c. numitul colocatar, timp de 8 minute, a scris o scrisoare cu o peniță care scîrțîia îngrozitor, tulburînd în felul acesta liniștea întregului bloc...

RIK AUERBACH

— Vino jos, nebuno! Vrei să te lovească vreo minge?...

A. ANDRONIC

Unii cetățeni „scurtează" drumul prin spațiile verzi.

CARICATURISTUL: — Caricatura mea e originală, mie nu-mi place să merg pe căi bătătorite!

V. VASILIU

— Să știu că-i analfabet!
— Așa! E contravenient!

M. CAPĂTĂ

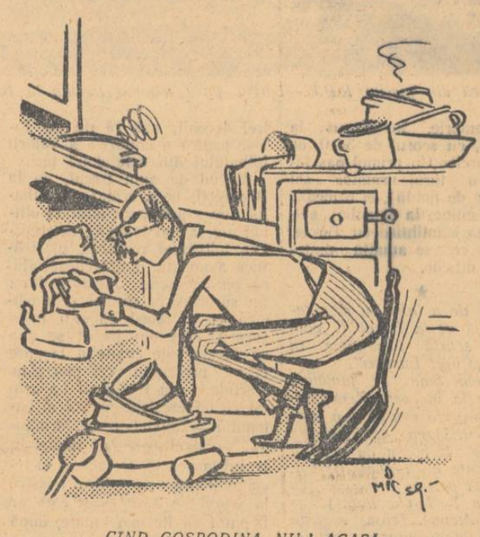

CÎND GOSPODINA NU-I ACASĂ
— Extraordinar, unde o fi pus nevastă-mea tigaia cu coadă?

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultate în „Cupa Magazin"

GRUPA 1: Cristev Liuben — Gheorghiu Gabriel — tată 0—1. GRUPA 5: Gh. Iorgulescu — Grisari Zelig 0—1. GRUPA 9: P. Bernard — D. Popovici 1—0. I. Utvineantu — P. Bernard 0—1. GRUPA 17: Gh. Alexandrescu — Petre Calapodescu 1—0; Ștefan Niculoiu — Gh. Alexandrescu 1—0. GRUPA 32: M. Singer — P. Minciunescu 0—1. GRUPA 43: Eugen Cornblum — Petrescu Th. 1—0; Petrescu — Cornblum $^1/_2$—$^1/_2$. GRUPA 46: N. Georgescu — C. Ivan 1—0. GRUPA 50: E. Milotinov — Eug. Godorogea 0—1. GRUPA 51: M. Rădulescu — ing. P. Popescu 0—1. GRUPA 53: Pompiliu Bacalu — Cornel Vlădăsceanu 1—0. GRUPA 60: H. Wagner — Al. Moraite 0—1.

Noi grupe de șah prin corespondență cu deschideri obligatorii

GRUPA nr. 88. — DESCHIDEREA SPANIOLĂ (1.e4,e5 2.Cf3, Cc6 3.Nb5.) Petrușan Horia **(Rominași)**, ing. Eugen Hang **(Abrud)**, ing. Popescu Paul **(București)**, ing. Dumitriu N. Petre **(orașul Petru Groza)**, Al. Vidican **(Timișoara)** Hagi Virgil **(București)** și Eugen Dumitriu **(Caracal)**.

GRUPA 89. — APĂRAREA FRANCEZĂ (1.e4,e6 2.d4,d5). Seană Emil **(Medgidia)**, Moisescu Mihai **(București)**, Constantin Ioan **(Petroșani)**, Marius Chiricuță **(București)**, Breban Victor **(Bocșa Română)**, ing. Brînzaru Virgil **(comuna Pojorîta)** și Ionescu Constantin **(București)**.

Data începerii: 10 mai. Tovarășul Marius Chiricuță din grupa 89 e rugat să ne trimită cît de curînd adresa exactă.

SE PRIMESC ÎN CONTINUARE ÎNSCRIERI LA GRUPELE CU DESCHIDERI OBLIGATORII ȘI LA TURNEELE „CADRELOR DIDACTICE", „STUDENȚILOR", „PIONIERILOR" și „FEMININE".

Problema nr. 10

H. Grosseman

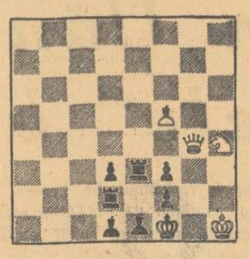

Albul joacă și dă mat în 6 mutări.

Soluțiile problemelor publicate în numerele trecute

Nr. 6 (Mihail Popov) 1. Rc8! zugzwang. 1... Cc3 oriunde. 2. d5 mat; 1... Cd5 2. Da4 mat; 1... e6 2. Na7 mat; 1... e5 2. Da6 mat.

Nr. 7 (Drăgan Nicolae) Joc aparent: 1... Ne3 2. Ne4 mat. Soluție: 1. Df4! amenințînd 2. Dd2 mat. 1... Ne3 2. Dc4 mat; 1... c3 2. De4 mat; 1... Rc3 2. Dd2 mat.

Nr. 8 (Paul Leibovici) 1. T:f4! 1... R:e4 2. Nc2 mat; 1... d:e4 2. Tg 5 mat; 1... Re6 2. Cd4 mat.

Nr. 9 (Paul Diaconescu) 1. Nd4! e3 șah 2. Re3, f2 3. Nf1! Rd5 4. Ng2 mat.

Poșta „Cupei Magazin"

M. MALTOPOL — Tg. Jiu (Grupa 37): Întrucît concurenții Iliescu Gh. și Negru Ion nu au mai răspuns de două luni, deși dvs. și ceilalți jucători ați revenit cu scrisori recomandate, se consideră că s-au retras din concurs. Ați cîștigat deci cîte două puncte.

RADU GEORGESCU — București (Grupa 57): Conform regulamentului, depășirea timpului de gîndire la cel de-al doilea control atrage după sine pierderea partidei.

Medicul vă sfătuiește

Frecvent întîlnim în scrisorile primite, mărturisiri și, să recunoaștem, adesea nemărturisite, întrebările: care sînt cauzele bătrîneții, dacă omul poate să învingă bătrînețea prematură, dacă poate sau nu să-și prelungească viața.

Astăzi, unor asemenea întrebări nu numai că li se pot găsi răspunsuri teoretice, dar într-o oarecare măsură putem vorbi chiar de sfaturi practice.

De mult a apus vremea cînd circulau diferite teorii care considerau drept cauză a îmbătrînirii, consumul unor „energii specifice", a unor substanțe speciale, etc. Cît timp au existat asemenea concepții idealiste, lupta pentru longevitate era sortită eșecului. Nu numai atît, dar aceste teorii ale consumului unor substanțe duceau la concluzia că o activitate redusă ar ajuta prelungirea vieții. Realitatea arată însă că oamenii care au ajuns la o vîrstă neobișnuit de înaintată, au fost tocmai aceia care au dus o viață activă, de muncă continuă și chiar încordată. Această observație a pus capăt și acelor teorii care asemănau bătrînețea cu uzarea unui oarecare mecanism.

Uneori un fapt întîmplător poate contribui la găsirea unei soluții care plutea în aer. În problema care ne interesează putem spune că a existat o asemenea întîmplare. În anul 1924, la Leningrad, a avut loc o mare inundație în urma revărsării Nevei. Un vînt cumplit, care rupea pomii, valuri care se spărgeau de zidurile caselor, au creat un tablou impresionant. Au fost inundate și laboratoarele lui Pavlov și încăperile în care se găseau animalele de experiență. Clinii au fost salvați, dar clipele de groază trăite au avut urmări. Studiind aceste animale, Pavlov a ajuns la concluzia că datorită supratensiunii nervoase determinate de procesul intens de excitare, au avut loc turburări care au zdruncinat sănătatea animalelor. Pornind de la aceasta, după ani de experiență, s-a constatat că acei clini care erau supuși traumatismelor nervoase slăbeau, le cădea părul, le scădea tonusul muscular, într-un cuvînt — îmbătrîneau cu repeziciune, în timp ce animalele de control rămîneau în stare bună numai pentru că sistemul lor nervos nu era supus la traume. Așa s-au pus bazele științifice și în problema prelungirii vieții.

Nu trebuie însă uitat că problema longevității este în același timp și o problemă biologică și una socială. Faptul că în Uniunea Sovietică durata medie a vieții a crescut în mod simțitor, în timp ce în lumea capitalistă asistăm la un proces invers, este neîndoios legat de orînduirea socială.

Prelungirea vieții și a capacității de lucru depinde însă și de noi înșine, de felul nostru de viață. Activitatea normală a sistemului nervos este chezășia longevității. Aceasta nu înseamnă că sistemul nervos trebuie ferit de eforturi. Dimpotrivă, dacă mărim treptat și metodic sarcinile sistemului nervos, atunci nici o împrejurare nu poate da naștere la perturbări grave. Întreaga activitate a omului este un fel de antrenament ce poate duce la dezvoltarea organismului, dîndu-i stabilitate. În această privință munca joacă rolul hotărîtor. Aici nu ne referim numai la munca în general, ci în deosebi la munca fizică continuă, la activitatea musculară. Din păcate un mare număr dintre corespondenții noștri ne scriu că duc o muncă sedentară, că fac rar muncă și exerciții fizice, că stau puțin în aer liber.

Nici sentimentele și dispozițiile nu sînt străine de aceste procese fundamentale fiziologice. Frica, tristețea, slăbesc organismul, bucuria dimpotrivă, dezvoltă, întărește corpul. Unii savanți ca Pavlov, Pirogov, Pare și alții au subliniat acest lucru. Calitățile morale superioare, fără îndoială că contribuie la prelungirea vieții. Munca preferată, creația, sentimentul realizării în domeniul respectiv de activitate, nu pot fi nesocotite.

Regimul corect de viață despre care am vorbit de atîtea ori în rubrica aceasta, trebuie din nou amintit. Munca zilnică, mîncarea, somnul și odihna pe cît se poate la aceleași ore au, după cum au demonstrat și experiențele lui Pavlov, cea mai mare însemnătate în menținerea vioiciunii și a capacității de muncă. Evitarea excesele — îndeosebi la bătrîni — se impune cu strictețe. De la o anumită vîrstă, posibilitățile de adaptare la noi condiții sînt limitate, de aceea trebuie precauție cînd cei mai în vîrstă își schimbă unele obișnuințe. Trebuie dusă lupta cu surmenajul. Nu trebuie niciodată uitat că odihna după lucru trebuie să se facă înainte de a fi apărut oboseala. Odihna trebuie făcută ca o prevenire a oboselii și nu ca un tratament al acesteia. În același timp, trebuie ținut seama că nimic nu este mai dăunător decît exagerarea în odihna sau somn. Odihna trebuie să fie activă, schimbarea unui fel de activitate cu alta e deosebit de indicată în această privință.

Exagerările în domeniul alimentației trebuie și ele cu grijă evitate. Nu alimentația bogată este cea rațională, ci cea variată. Alimentația neregulată, graba la mestecat, mîncarea uscată, înlesnește îmbolnăvirea. Ar putea fi înșirate și măsurile de igienă individuale, care au toate rolul lor dovedit.

Fără îndoială că medicina zilelor noastre nu se limitează numai la considerente de ordin general. Sînt bine cunoscute succesele Institutului de Geriatrie din țara noastră în această privință. Experiența acestui Institut ne arată că, în afara acestor măsuri cu caracter general, pot fi luate și măsuri individuale, după studiul prealabil atent al organismului respectiv.

Dr. E. ALBU

MILICĂ
de NELL COBAR

Între timp, la Milică acasă, cățelul de gumă descoperi o copertă ruptă. Luă puțin pelikanol pe botișor și lipi coperta la loc. Acum, cinele de pe copertă se bucură grozav... De ce oare?

Ursulețul și crocodilul se întoarseră acasă tocmai cînd afară mijeau zorile.

— „Băiatul acesta nu știe să se joace, spuse elefantul. N-are grije de jucăriile lui. Să plecăm de aici și niciodată vreo jucărie să nu-i mai calce pragul".

Milică auzise ultimele cuvinte. În clipa cînd avionul își făcu vînt pe fereastră, Milică se agăță de coada lui. Își aminti însă că, în chiar ziua aceia, el se jucase cu avionul și îi descleiase coada...

— Aoleu! Ce-am să pățesc?!! Teama lui se dovedi îndreptățită. La un viraj, coada avionului se desprinse și Milică simți cum se prăbușește. El aterizează pe un tramvai care transporta jucăriile la magazin.

Cobori de pe acoperiș și continuă călătoria pe scara vagonului. Ttttttt... Fluierul milițianului opri tramvaiul. Milițianul îl invită pe Milică să intre în vagon. Aoleu, numai de nu m-or recunoaște jucăriile, gîndi Milică, și-și vîrî nasul în gulerul pijamalei.

(Urmare și sfîrșit în numărul viitor)

SPORT

Mîine la Istanbul

Revanșa întîlnirii dintre fotbaliștii turci și romîni

Anul trecut, la 28 septembrie, s-a dat la Moscova prima lovitură de balon în ediția inaugurală a competiției fotbalistice continentale „Cupa Europei", dotată cu „Cupa Henri Delaunay". Atunci, din cele 17 echipe participante ce s-au aliniat la startul competiției, formațiile Uniunii Sovietice și R. P. Ungare au susținut prima partidă din dubla lor întîlnire, terminată cu victoria fotbaliștilor sovietici la scorul de 3—1. Acum fotbaliștii sovietici au de gîndit — de altfel ca și partenerii lor de joc — la ceea ce va aduce partida-revanșă, de la Budapesta, după care se face bilanțul pentru etapa următoare a competiției.

O situație asemănătoare cunosc și fotbaliștii țării noastre care, la 2 noiembrie, au dispus la București, cu scorul de 3—0, de echipa Turciei. Cu primul pas făcut pentru turul următor (al sferturilor de finală), ei urmează să joace mîine, la Istanbul, ediția a doua a întîlnirii cu Turcia, o partidă ce se anunță dintre cele mai dificile.

★

Înainte de a intra în discutarea jocului de la Istanbul, vom face o scurtă incursiune în istoricul „Cupei Europei".

După mai bine de jumătate de an de la începerea competiției, o singură echipă și-a asigurat participarea în sferturile de finală. E vorba de cea a Franței, care a eliminat Grecia, după două partide încheiate cu rezultatele 7—1 (la Paris) și 1—1 (la Atena). Lipsa aceasta de grabă în disputarea partidelor este oarecum justificată de faptul că, așa cum este stabilit, primele două etape ale competiției (optimile și sferturile de finală) urmează să se joace pînă în mai 1960. Cu acest termen depărtat, echipele participante nu se grăbesc, caută condiții cît mai favorabile disputării partidelor și palmaresul competiției este aproape alb. Un singur rezultat a mai fost consemnat, la 6 aprilie 1959, cînd s-au întîlnit la Dublin, în singura întîlnire preliminară a competiției, tot cu dublă ediție, echipele Irlandei de Nord și R. Cehoslovace. A învins atunci echipa gazdă cu scorul de 2—0.

Ar fi de remarcat, după primele cinci jocuri disputate în „Cupa Europei", că toate echipele, cu excepția Greciei, au cîștigat la cel puțin două goluri diferență partidele jucate pe teren propriu. Iar echipa Greciei, dacă n-a reușit o performanță asemănătoare, în schimb a reușit să treacă de la o înfrîngere la un scor astronomic (1—7) la un rezultat de egalitate — pe teren propriu — cu echipa care a ocupat locul III în campionatul mondial de fotbal.

Vom încheia capitolul acesta, reamintindu-vă cum arată în întregime programul etapei I-a a „Cupei Europei":

U.R.S.S. — R. P. Ungară (3—1) Franța — Grecia (7—1 și 1—1).
R.P.R. — Turcia (3—0)
R. P. Polonă — Spania
R.D. Germană—Portugalia
R.P.F. Iugoslavia—Bulgaria,
Austria — Norvegia
Danemarca — R. Cehoslovacă
sau Irlanda de Nord.

★

Revenind la întîlnirea România-Turcia, vom vorbi mai întîi despre palmaresul ei, în care figurează pînă acum cinci jocuri. Patru dintre ele au avut loc între anii 1923—1928, iar al cincilea, cel din „Cupa Europei", după 30 de ani. Rezultatele au fost, în general, favorabile fotbaliștilor noștri, care au cîștigat de trei ori, au terminat o dată la egalitate și au fost învinși o dată, după cum arată însemnările din palmares:

1923: Romînia-Turcia, la Istanbul 2—2
1925: Romînia-Turcia, la București 1—2
1926: Romînia-Turcia, la Istanbul 3—1
1928: Romînia-Turcia, la Arad 4—2
1958: Romînia-Turcia, la București 3—0

Din acest palmares, indicii pentru întîlnirea de mîine poate furniza numai partida disputată anul trecut, căci celelalte s-au jucat în urmă cu mai bine de trei decenii, așa că nu pot folosi pentru o cîntărire a valorii fotbalului din cele două țări.

Fază din meciul R.P.R.—Turcia jucat toamna trecută la București

Meciul de anul trecut, de la București, ne-a arătat că fotbalul turc a progresat mult în ultimii ani, avînd toate caracteristicile fotbalului modern: o tehnică avansată, multă viteză, alură bărbătească. Jucătorii turci au surprins în special prin tehnica ce-au reușit să și-o însușească, căci din trecut se știa că acesta este capitolul la care ei se prezentau cel mai slab. Partida de la București i-a arătat cu un excelent control al balonului — stopul, pasa, driblingul, — fiind deficitari numai în trasul la poartă. De aceea, victoria obținută de echipa noastră la scorul de 3—0 (scor care ar fi putut să fie mai mare, după ce portarul Turgay s-a accidentat) poate fi socotită dintre cele mai prețioase.

Reamintim, cu acest prilej, formațiile ce s-au înfruntat la 2 noiembrie: *R.P.R.: Toma — Popa, Caricaș, Macri — Al. Vasile, Nunweiller, — Oaidă, Constantin, Dinulescu, Eftimie, Tătaru; TURCIA: Turgay — Ismail, Basri — Mustafa, Naci, Almed — Hilmi, Can, Metin, Kadri, Lefter.*

★

E clar pentru oricine, cunoscînd valoarea fotbalului turc, cît de dificilă este misiunea ce-o au jucătorii noștri în partida de mîine, de la Istanbul.

La aceasta se adaugă pentru echipa Turciei și marele avantaj al terenului propriu. În ultimii ani numai echipa Braziliei se poate lăuda de a fi învins, la Istanbul, echipa Turciei, scorul final arătînd o luptă strînsă: 1-0. Ar mai fi de adăugat că, după partida de la București, echipa Turciei a jucat două meciuri la Istanbul, în care a obținut rezultate excelente în fața unor adversari de valoare: la 7 decembrie, 0—0 cu R.P. Bulgaria; la 18 decembrie—1-0 cu R. Cehoslovacă. De asemenea nu sînt lipsite de interes rezultatele obținute de echipa turcă „Besiktas", în fața lui Real Madrid, în actuala ediție a „Cupei campionilor europeni". După ce spaniolii au cîștigat la Madrid cu scorul de 2—0, la Istanbul abia au scos un rezultat de egalitate, 1—1, care i-a avantajat după fizionomia ce a avut-o întîlnirea.

Cu aceste date, la întrebarea care se pune acum, privind rezultatul jocului de mîine, răspunsul nu este lesne de dat, pentru că intră în discuție nu numai cine va cîștiga ci, pentru cazul care ne interesează, dacă avantajul de trei goluri cu care începe partida pune la adăpost echipa noastră de surpriza eliminării din competiție. Mai ales că folosirea a doi jucători de bază — Constantin și Dinulescu, — recent accidentați, nu este sigură.

Puterea de luptă, voința și dîrzenia obișnuite jucătorilor noștri în disputele internaționale, discuțiile ce le-am avut cu ei în preajma plecării, sînt indicii prețioase că echipa noastră se va strădui pentru o comportare cît mai bună, care să-i aducă și calificarea în sferturile de finală ale competiției. Ceea ce i-o dorește, de altminteri, cu căldură, publicul sportiv din țara noastră.

Ion BOCIOACA

Insemnări

Rezerve la nivelul titularilor

Recent a luat sfîrșit campionatul republican masculin de baschet, consfințind victoria finală a echipei C. C. A., întrecărilă de altfel mai de mult. Formația militarilor bucureșteni și-a dominat cu autoritate colegele de categorie, cucerind titlul de campioană cu un avans de opt puncte asupra echipei următoare în clasament, Știința Cluj.

Succesul echipei C.C.A. a produs unanime satisfacții pentru că formația campioană are o bună valoare, dovedită în întîlniri interne și internaționale. Cu aportul unor jucători ca A. Folbert, Nedeff, Niculescu, Fodor, etc., bine pregătiți și conduși de antrenorul C. Herold, C.C.A. a realizat numeroase partide de factură ridicată și prețioase victorii internaționale. În marea competiție „Cupa campionilor europeni", la care a participat pînă acum de două ori, C.C.A. a realizat unele victorii remarcabile, creîndu-și un binemeritat prestigiu internațional.

Titlul de campioană cucerit a calificat din nou echipa C.C.A. în „Cupa campionilor europeni" pentru ediția 1959/1960. Despre această viitoare participare vrem să ne ocupăm în cele ce urmează.

În ambele ediții ale „Cupei campionilor europeni" în care a jucat, dincolo de comportarea mai mult decît meritorie avută în ansamblu, la C.C.A. s-a văzut cît de stînjenitoare este diferența existentă între formația de bază și cea care cuprinde, la un moment dat, jucătorii de rezervă. Neavînd titulari și rezerve de aceeași valoare (cum au de pildă Akademik Sofia, Honved Budapesta, etc.), echipa C.C.A. dovedește de-a lungul acelulaș joc, cu toate eforturile ce le depune, scăderi accentuate în comportare care duc, de multe ori, la pierderea partidelor.

Constatarea aceasta, de dată destul de veche, nu poate și nu trebuie cu nici un chip să rămînă mai departe tot numai o simplă constatare, ci impune eforturi conjugate pentru remedierea deficienței semnalate. Aceasta înseamnă că, echipa noastră campioană și antrenorul ei, trebuie să-și multiplice eforturile ca să crească noi jucători tineri de valoarea titularilor ce-i are. În această privință, un sprijin prețios poate să dea Federația de specialitate. Toate acestea ar duce la o mai bună reprezentare în „Cupa campionilor europeni", la creșterea prestigiului internațional al baschetului romînesc. Cele semnalate mai sus sînt valabile și pentru celelalte formații din cadrul campionatului categoriei A, atît la cele masculine cît și la cele feminine.

Am scris toate acestea acum, la terminarea campionatului republican masculin de baschet, pentru ca cei interesați să aibe timp să reflecteze, dar și să acționeze din vreme, pe măsura obligațiilor internaționale ce le revin.

B. IONESCU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

VARIETĂȚI

PROGRESUL SPORTIVILOR CHINEZI

Încheiate de puțină vreme, campionatele mondiale de tenis de masă, care anul acesta s-au desfășurat în orașul vest german Dortmund, continuă să stîrnească numeroase comentarii în coloanele presei din lumea întreagă. O analiză interesantă asupra desfășurării campionatelor a apărut în ziarul elvețian „La Tribune de Genève" din care extragem:

„Anul acesta campionatele mondiale de la Dortmund au produs schimbări însemnate în deosebi la bărbați. Dacă la ultimele patru ediții titlul la simplu bărbați a revenit Japoniei, de data aceasta numai Ogimura a ajuns pînă în semi finale, unde s-a înclinat în fața maghiarului Sido. Întrecerea în general, și în special campionatul individual masculin, a fost apanajul chinezilor, din rîndurile cărora au putut fi remarcați șase între participanții la optimile de finală. Jocul chinezilor, apropiat de cel japonez, diferă totuși în anumite puncte. Utilizînd în mare majoritate paleta cu burete și priza „toc" chinezii par mult mai dotați. Jocul lor este mai sigur, au o mai mare varietate de lovituri cît și o tehnică mai bună.

În ce privește jucătorul tînăr cel mai dotat al acestor campionate — *scrie „La Tribune de Genève" în încheiere* — ACESTA A FOST FĂRĂ INDOIALĂ ROMINUL NEGULESCU; de o agilitate uimitoare el a impresionat în același grad ca odinioară Andreadis.

Această fotografie, reprodusă din ziarul italian L'Unita, îl reprezintă pe faimosul pivot al echipei reprezentative de baschet a U.R.S.S., colosul Kruminș. Fără să se înalțe măcar pe vîrful picioarelor, Kruminș introduce balonul la coș, „plăpînzii" săi adversari (1,80—1,90 metri înălțime), neputînd interveni cu vreun blocaj...

EXPLICAȚIA...

Louis Lourmais trăiește în Canada. Anul trecut el a coborît înot cursul tumultuos al rîului Fraser, din Columbia Britanică, performanța sa fiind apreciată ca o încercare curajoasă. Iată că acum Lourmais a efectuat o nouă tentativă, încheiată în urmă cu cîteva zile. Îmbrăcat într-un costum impermeabil, el a parcurs, prin valurile fluviului Saint Laurent, distanța de 250 km. care separă orașele Montreal de Quebec.

S-ar părea că Lourmais a vrut să demonstreze că organismul omenesc este mult mai puțin refractar la apa rece decît se crede în general. Pînă una alta însă, din „motive de precauție", tentativa sa a fost patronată de o mare întreprindere producătoare de... bere.

Ceea ce explică totul!

100 m. în 9"8?

În cercurile sportive engleze, a produs mult interes un articol al antrenorului sovietic Ilia Barov, apărut în publicația „Soviet News".

Printre altele, Barov arată că în următorii 6 ani, cele mai multe recorduri mondiale atletice vor face un mare salt înainte.

După aprecierea lui Barov, în următorii ani se va putea ajunge la următoarele cifre: (bărbați) 100 m. în 9"8; 800 m. în 1'42"; 1500 m. în 3'33"; 5000 m. în 13'20"; înălțime: 2,20 m; greutate: 21 m.; ciocan: 65 m. etc.

Din nou despre dopaj...

În ciclism, atletism și box, sporturi individuale care pretind eforturi intense și prelungite, rolul celui care îngrijește de sportivul respectiv este deosebit de important. Un masaj făcut cu pricepere, o indicație tactică, un cuvînt de îmbărbătare spus la timp, sînt tot atîtea stimulente fizice și morale foarte necesare și prețuite.

Un asemenea element este și Le Bert, maseurul cunoscutului ciclist francez Louison Bobet, cu care dealtfel a scris împreună o carte, „Pe șea", lucrare care, datorită calităților sale, a fost tradusă în limba rusă și editată și la Moscova.

Printre acești „magicieni ai mușchilor" se strecoară însă numeroși impostori, care folosesc calitățile lor pentru a dopa pe sportivii pe care îi îngrijesc, cu sau fără știința lor.

În presa franceză s-au semnalat recent noi cazuri de acest gen, care au provocat vii discuții. Cu acest prilej ziarele au amintit diferite asemenea „întîmplări" semnalate cu prilejul ultimelor ediții ale Turului Franței, declarația fostului campion mondial de box Robert Cohen, care arăta că în pauzele meciurilor i se dădea să bea o băutură (s-a constatat că e preparată „special") și care pînă la urmă, din cauza urmărilor, l-a determinat să se retragă din sport. Paralel, în Italia, cunoscutul ciclist Fausto Coppi l-a acuzat public pe antrenorul Proietti că datorită dopajelor a ratat cariera a numeroși cicliști tineri.

Discutarea acestei probleme a permis din nou dezvăluirea unui tragic aspect al activității sportului în țările capitaliste, unde sănătatea și chiar viața sportivilor este sacrificată pentru interesele meschine ale unor firme sau a unor patroni venali.

Și de multe ori acest lucru se realizează și cu ajutorul unor elemente înapoiate tocmai din rîndul celor care au misiunea să le fie îndrumători.

In ultimul moment...

Această imagine — caracteristică pentru spectaculozitatea și spontaneitatea mișcărilor care fac frumusețea și popularitatea fotbalului — a primit un premiu al fotografiei sportive. Ea înfățișează pe portarul echipei Sevilla, care respinge în mod neașteptat, cu piciorul, balonul care se îndrepta spre plasă — sub privirile uluite și admirative ale celebrului jucător brazilian Vava, cel care a șutat la poartă.

UNDE JOACĂ BERNARD SHAW?

Meseria de ziarist sportiv te face să te întîlnești cu unele surprize în viață. Desigur că o asemenea surpriză poate fi și aceea pe care a avut-o un reporter al ziarului londonez „Daily Express", atunci cînd s-a dus în micul orășel Peterborough să ia un interviu unui jucător al echipei locale de fotbal, despre care a auzit că poartă același nume cu al marelui scriitor și dramaturg englez Bernard Shaw.

Ziaristul l-a întrebat pe tînărul jucător dacă asemănarea de nume nu îl pune uneori în situații dificile. **„Asemănare de nume?" — a răspuns acesta. „Dar cu cine?" „Cu binecunoscutul Shaw" — a replicat ziaristul. Puțin uluit, jucătorul a răspuns: „Cum asta, există și un alt Shaw? Și în ce echipă joacă?..."**

La 10.000 kilometri de patria sa

Kim Han Uăn descoperă „tainele" boxului...

În primăvara anului 1952, în plin vifor al războiului din Coreea, un mare grup de copii din „țara dimineților liniștite" părăseau pămîntul natal. Țările socialiste, prietene credincioase ale Coreei însîngerate, se oferiseră să apere pe copiii pașnicului popor de urgia războiului. Așa au sosit și în țara noastră micii oaspeți coreeni.

O tristețe nemărginită se întipărise pe fața de copil a micuțului Kim Han Uăn, eroul reportajului nostru. privea cerul. La cel mai mic zgomot tresărea. Uita, se vede treaba, că se află sub cerul unei alte țări, departe de Phenianul mistuit de flăcările napalmului american. Într-un tîrziu Kim a vorbit pe scurt, în plînset de copil nevinovat: *„Născut Phenian. Casa distrusă. Mama și micuța Kim Zong Zia pe drumuri. Tatăl, un comunist înflăcărat, secretarul comitetului raional de partid Hon Uan din Phenian prins de americani și împușcat".* Iată pe scurt biografia zguduitoare a copilului cu ochii migdalați, de pe fața căruia se părea că zîmbetul — acel zîmbet nevinovat de copil, cîntat de poeți și scriitori — a dispărut pentru totdeauna.

Kim mi-a arătat o scrisoare cu nenumărate ștampile. Venea de departe, din Coreea, N-am înțeles, firește, ce scria în ea.

Mielu Doculescu împreună cu elevul său Kim Han Uăn

Pe alocuri cerneala se întinsese pe albul hîrtiei, literele nu se mai distingeau. Lacrimi mari, izvorîte din ochi de mamă, picuraseră îndelung pe această scrisoare. Dar Kim o știa pe dinafară. Citise scrisoarea de zeci de ori. Pe lîngă sfatul pe care orice mamă îl dă copilului său de cînd e lumea (*„ai grijă, să nu răcești"*), Kim era sfătuit să... fie atent cum boxează și, dacă se poate, să trimită acasă o fotografie *„cu mănușile în mîini"*. I-a scris mamei o scrisoare lungă, emoționantă, despre viața luminoasă care o duce în țara noastră, despre prietenia cu care e înconjurat în mijlocul poporului romîn,

★

— E foarte talentat Kim, îmi spunea zilele trecute antrenorul Mielu Doculescu, care-l pregătește pe pugilistul coreean de aproape un an. *Deși a împlinit abia 18 ani, tînărul boxer coreean are multe cunoștințe despre acest sport. Dar, ceea ce admir mai mult la el, este dorința de a cunoaște cît mai bine execuția corectă a celor mai complicate procedee tehnice. De multe ori Kim rămîne singur, după orele reglementare de antrenament și exersează, exersează îndelung în fața oglinzii, cerîndumi să-i mai arăt odată cum se fac eschivele rotative sau laterale, cum se trimit directele sau croseurile. Am o mare dorință să scot din Kim un boxer complet. Sînt convins că voi reuși, deoarece conștiinciozitatea lui îl va ajuta să se remarce în scurt timp. De altfel,* a continuat antrenorul Doculescu, *Kim Han Uăn este finalist al „Cupei Sfatului popular al Capitalei" la juniori, iar anul trecut cu prilejul campionatului republican de juniori a făcut o bună impresie în meciurile pe care le-a susținut.*

Iată-l în plin efort, la antrenament, alături de ceilalți tineri pregătiți de maestrul Doculescu. Sare coarda, exersează cu contra directe de dreapta, lovește năprasnic uriașul sac cu nisip încît te întrebi de unde atîta putere la un pugilist junior de categorie... muscă.

— E de o agilitate deosebită — îmi spune Doculescu — *și aceasta l-a ajutat să obțină cîteva victorii frumoase.* Dar, la un moment dat, discuția noastră s-a întrerupt brusc. Într-o ultimă repriză „la mănuși", în focul luptei, Kim a trimis cu dreapta și astfel a adăugat la palmaresul său încă o victorie prin... K.O. Bineînțeles, aceasta nu va fi consemnată în foile de concurs.

La mii de kilometri de patria sa, un tînăr coreean se pregătește pentru viață. Școala și sportul, prietenii săi nedespărțiți, i-au adus cele mai mari satisfacții. Acestea sînt cuvintele pline de entuziasm, de încredere, în viitor, cu care Kim Han Uăn încheie ultima scrisoare trimisă mamei sale, în îndepărtata Coree.

R. CĂLĂRĂȘANU

Adaptare după JACK LONDON

GOANA DUPĂ AUR

Ilustrații de BECA RIND

Doi căutători de aur, Kit Belliou — Smoke (Fumul) și Shorty (Scurtul) au descoperit un bogat filon de aur în vecinătatea Lacului Surpriză din Klondike. Pornind spre cabana lor, după provizii, Smoke întîlnește pe un alt căutător de aur, Carson, și acesta își povestește viața.

Am abandonat definitiv viața de oraș. Am bătut toată coasta Pacificului și Oregonul de Sud ne-a plăcut foarte mult. După patru ani ne-am stabilit pe valea Fluviului Roșu — țara merelor. Mi-am cumpărat o bucățică de pămînt, pentru 40 de dolari pogonul. N-a fost ușor. Ne trebuiau bani, căci așa cum v-am spus, am început fără o para. A trebuit să ne construim o casă și un grajd, să cumpărăm cai și unelte agricole. Soția mea a fost doi ani învățătoare. Pe urmă s-a născut băiatul.

Am scos-o totuși la capăt. Dacă ați vedea arborii pe care i-am plantat!... Dar a trebuit să ne împrumutăm, ipotecînd pe termene scurte. De aceea sînt aici. Ea m-ar fi însoțit, dacă n-ar fi fost copiii. Și acum... iată-mă milionar în perspectivă!...

Carson contemplă, cu o figură fericită, lacul verde care se vedea la poalele ghețarului, mai aruncă o privire pe fotografie și murmură, aproape numai pentru el:

— E uriașă această temeiușcă mică și slabă. A rezistat. N-a vrut să moară. Și nu era decît pielea și oasele în furul unei scîntei de viață, cînd a venit să pazească oile. Da, e încă firavă. Nu se va îngrășa niciodată. Dar e cea mai drăguță puștancă pe care am văzut-o vreodată. Cînd am să mă întorc acasă, cînd pomii au să înceapă să producă și copiii vor merge la școală, vom pleca să facem un tur prin Paris. Personal n-am cine știe ce părere bună despre orașul ăsta, dar pentru ea este visul vieții.

— Ei bine, spuse într-un tîrziu Smoke — iată aurul care vă va da putința acestei călătorii de vis. Nu vă mai rămîne decît să vă înfundați mîinile în el...

Carson aprobă, cu ochii strălucitori.

— Știți, ferma noastră are cea mai frumoasă livadă de pe întreaga coastă a Pacificului. Și climatul este excelent. Plămînii noștri nu mai riscă nimic. Dacă ați vrea să vă stabiliți acolo... Și pescuitul... Spuneți-mi, ați prins vreodată un somon de 35 de livre cu o nuia de 6 uncii?

. . . . . .

— Sînt mai ușor cu cel puțin 40 de livre decît dv. spuse Carson. *Lăsați-mă să trec primul...*

Se aflau pe marginea crăpăturii largi de cel puțin 100 de picioare, cu marginile roase și alunecoase. În fața lor era un fel de pod de zăpadă.

Podul nu părea deloc solid. Pe alocuri se desprindeau fragmente de gheață, care cădeau cu zgomot în prăpastie.

— Nu miroase a bine! spuse Carson.

— Trebuie totuși să trecem, răspunse Smoke. *Alt drum nu există.*

— Atunci, să pornim. Eu întîi. Și Carson apucă sulul de frînghie pe care-l ținea Smoke.

Încetișor și cu toată prudența el începu să alunece pînă la pod. Avea pe spate sacul, iar pe gît și pe umeri își înfășură coarda, al cărei capăt îl fixase solid pe centură.

— Aș ceda bucuros o parte din milioanele mele pentru o echipă de pontonieri, glăsui el vesel. *Apoi adăugă: Totul merge bine.*

— Curaj! îi strigă Smoke. *Eu l-am trecut odată. E mai bine să trec eu primul.*

— Și cele 40 de livre excedent ale dv.? Lăsați, într-un minut totul va merge mai bine. Întîi un picior, se sprijini în el, întinse și pe celălalt cu prudență. Încetișor el parcurse două treimi din drumul pe care-l avea de făcut și se opri pentru a cerceta o depresiune, în fundul căreia observă o crăpătură proaspătă.

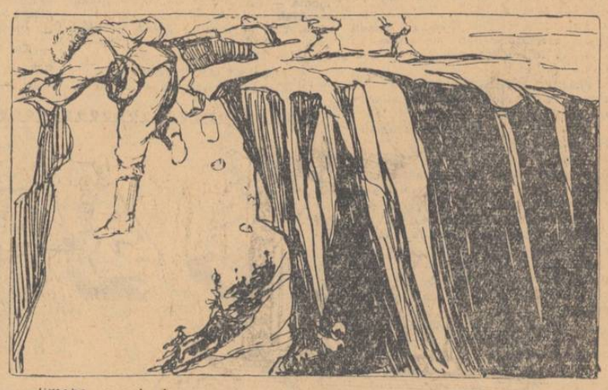

Smoke, care-l observa cu atenție, îl văzu aplecîndu-se către crăpătură, apoi clătinîndu-se.

— Hei, priviți drept înainte! ordonă el pe un ton categoric. *Acum porniți!...*

Carson se supuse și termină drumul fără nici o altă șovăială. De cealaltă parte a crăpăturii panta era și mai alunecoasă, dar practicabilă. Carson atinse o cornișe strîmtă, se întoarse cu fața și așeză.

— E rîndul dv. acum, strigă el. *Dar nu vă gîndiți decît să înaintați, nu priviți în jos. Grăbiți-vă. Podul a început să cedeze.*

Servindu-se de baston ca de un balansoar, Smoke începu să înainteze și el. Era evident că podul nu mai rezista decît printr-un miracol. Smoke simți sub el ușoara tremurătură a întregii mase de gheață, apoi o vibrație și mai pronunțată, iar în cele din urmă o pleznitură. Avu senzația clară că în spatele lui totul se prăbușise și Carson îi confirmă că nu se înșela. Fără să vrea Smoke își purtă privirile spre fundul nevăzut al prăpastiei, dar printr-un efort de voință el își relua cu atenție înaintarea. Ajunse la crăpătura proaspătă și se pregătea s-o treacă cu un pas mare, cînd cuiele uzate ale bocancilor săi alunecară. Căzu și se găsi suspendat cu picioarele în aer, cu pieptul sprijinit în bastonul pe care a avut prezența de spirit să-l așeze de-a lutul spărturii.

Smoke, care-l observa cu atenție, îl văzu aplecîndu-se către crăpătură, apoi clătinîndu-se.

— Hei, priviți drept înainte! ordonă el pe un ton categoric. *Acum porniți!...*

Carson se supuse și termină drumul fără nici o altă șovăială. De cealaltă parte a crăpăturii panta era și mai alunecoasă, dar practicabilă. Carson atinse o cornișe strîmtă, se întoarse cu fața și așeză.

— E rîndul dv. acum, strigă el. *Dar nu vă gîndiți decît să înaintați, nu priviți în jos. Grăbiți-vă. Podul a început să cedeze.*

Servindu-se de baston ca de un balansoar, Smoke începu să înainteze și el. Era evident că podul nu mai rezista decît printr-un miracol. Smoke simți sub el ușoara tremurătură a întregii mase de gheață, apoi o vibrație și mai pronunțată, iar în cele din urmă o pleznitură. Avu senzația clară că în spatele lui totul se prăbușise și Carson îi confirmă că nu se înșela. Fără să vrea Smoke își purtă privirile spre fundul nevăzut al prăpastiei, dar printr-un efort de voință el își relua cu atenție înaintarea. Ajunse la crăpătura proaspătă și se pregătea s-o treacă cu un pas mare, cînd cuiele uzate ale bocancilor săi alunecară. Căzu și se găsi suspendat cu picioarele în aer, cu pieptul sprijinit în bastonul pe care a avut prezența de spirit să-l așeze de-a lutul spărturii.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii București

75

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

TRĂIASCĂ 1 MAI,

ziua solidarităţii internaţionale a celor ce muncesc, ziua frăţiei muncitorilor din toate ţările!

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

magazin

Anul III Nr. 82 ★ Vineri 1 mai 1959 ★ 8 pagini — 1.50 lei

IN PRAG DE SARBATOARE LA

UZINELE „1 MAI"

„GRANDIOSUL INTRAT IN COTIDIAN". De multe ori m-a ispitit acest titlu de reportaj, cînd am poposit la Hunedoara, la Reşiţa, în Oneştii Moldovei, prin Oltenia industrială sau în noile aşezări, răsărite ca din pămînt. M-am ferit însă, pentru că pe oamenii, făuritorii acestor minunăţii, i-am cunoscut simpli, modeşti, şi n-am vrut să mă socotească un oaspete atins de grandilocvenţă.

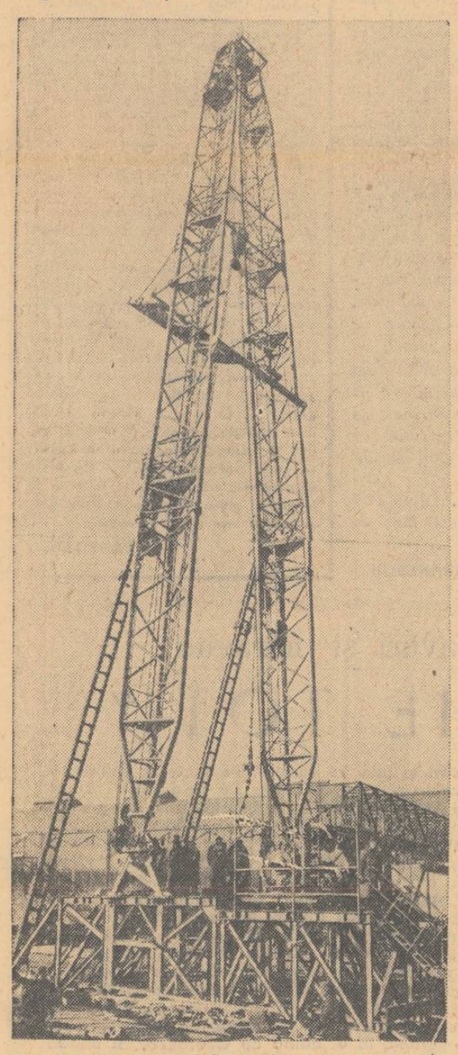

Instalaţia de foraj 4 L.D. de 200 tone, care poate fora pînă la adîncimi de 3.500—4.000 metri.

Fotografia: Nicu VASILE

Acelaşi simţămînt m-a încercat şi atunci cînd am străbătut ţinutul prahovean, al cărui peisaj, făurit de mîna oamenilor, nu e cu nimic mai prejos de cel dăltuit de natură. De cum intri în Brazi, fie că o iei la stînga pe drumul Tîrgovişte, ori la dreapta spre Buzău, te întîmpină uriaşe dantelării metalice ce se iau la întrecere cu dealurile bătrîne, cu Bucegii ce închid orizontul la nord. Turlele sondelor, uriaşele alambicuri ale rafinăriilor, se întind puzderie cît cuprinzi cu ochii.

M-am oprit deunăzi în gara Ploeşti şi am luat-o pe şoseaua în serpentină care urcă şi lasă în jos pe stînga, oraşul. Am stat acolo rezemată de parmaclîcul ce mărgineşte şoseaua şi am privit în jos. Într-un parc uriaş se ridică halele luminoase ale uzinei „1 Mai". Şiruri lungi de autocamioane grele, încărcate cu utilaj, aşteaptă semnalul plecării. Incotro? Spre schelele din Oltenia, spre Bărăgan, ori către cele patru zări ale lumii?

Puţină istorie ca să tălmăcim prezentul şi viitorul

1907. Un atelier întunecos, unde cu ajutorul nicovalei şi ciocanului, o mînă de muncitori fac burlane de tablă pentru sonde. Munca de ocnaş de dimineaţă pînă seara, cîţiva creieri la sfîrşit de săptămînă, în timp ce „marele petrolist" X ori Y îşi construieşte vilă la Sinaia.

1935. O făbricuţă, nici mai luminoasă, nici mai omenească pentru muncitori, ca vechiul atelier. Întinse ca pecinginea, societăţile capitaliste engleze, americane, belgiene, franceze, stăpînesc Prahova. Făbricuţa „Concordia" dă cisterne pentru vagoanele rafinăriei „Vega". Da, cisterne pentru ca stăpînii să aibă cu ce scoate din ţară petrolul rominesc, în vreme ce cazangiii de la „Concordia" n-au gaz în lampă.

1944, primăvara. Avioanele americane au transformat făbricuţa în ruine, laolaltă cu oraşul. Cîteva luni mai tîrziu, hitleriştii, cu aruncătoare de flăcări şi mine, au încercat să arunce totul în aer.

1944, după 23 August. Muncitorii cu tîrnăcoape şi lopeţi, dezgroapă din dărîmături strungurile, string fierul vechi. Se lucrează fără preget. In ţara eliberată, muncitorii „Concordiei" încep să-şi clădească viitorul cu propriile lor mîini. O fotografie într-un album, vorbeşte limpede despre zilele reconstrucţiei, despre speranţele ce prindeau contur în Prahova petrolului şi a sărăciei.

1959. Unde e atelierul cu nicovale şi fabricuţa făcută ruine? Străbat azi aleile şi halele giganticei uzine, privesc maşinile cele mai moderne şi mai ales utilajul petrolifer, de la sapele de foraj şi pompele duplex şi triplex, pînă la tronsoanele turlelor de sonde 4-LD, una din cele mai moderne instalaţii de foraj şi extracţie. Cînd, cum s-au ivit toate?

Din 1944 pînă azi, n-a trecut decît un deceniu şi jumătate. Dar acest răstimp, desparte două lumi. Urmele fostei „Concordia" nu mai sînt de mult. Le-au şters oameni ca Vasile Iosif, Alexandru Bădiceanu sau Aurel

Olga ILIEŞ

• *(Continuare în pag. 2-a)*

FĂURITORII BELŞUGULUI

La marginea Olteniţei ne-învăluie necuprinsul cîmpiei şi ne luminează răsăritul proiectat pe imensitatea cerului albastru şi pur. Miroase a pămînt reavăn, proaspăt desţelenit. Şi-adie dulce mireasma florilor de vişin.

O geană de-un verde-gălbui marchează lunca Dunării. In umbra timidă încă a sălciilor înflorite, se simte unda fluviului, şopotind încet sub o ploaie fină de polen de aur, scuturat din crengi şi răcorit de roua dimineţii. Drept spre răsărit paleta rotundă a unei livezi şi-a aşezat culorile albe, roze, galbene să le vadă soarele şi roiurile de albine. Pe cine primeşte dimineaţa asta festivă, cu belşug de flori şi de miresme?

Primeşte şi îmbrăţişează oamenii care au pornit să facă şi mai frumoasă primăvara din lunca Dunării. Închid o clipă ochii copleşit de vastitatea zării. Şi parcă mi se perindă pe dinaintea oştenii lui Lizimach punînd sulile de-a curmezişul ca să răzbată prin imensele lanuri de grîu getic. Din asemenea pămînt răsărit-a atare nemaiauzită holdă, c-au scris-o şi istoricii în cărţile lor.

La gospodăria agricolă de stat Oltenita ne întîmpină un bărbat înalt, echipat agrest, cu scurtă, cisme şi şapcă. Se recomandă: agronomul Liviu Mateiaş. Îşi netezeşte mustăcioara. Un tip simpatic de om chibzuit. Surîde prietenește:

— Vreţi să vedeţi noua orezărie? Acuma? Hm... Mai interesantă va fi cînd vom da drumul apelor să acopere tarlalele. Sau cînd vom culege roadele.

— O să venim şi-atunci. Noi sau alţii. Dar am vrea s-o vedem şi acum.

Purtîndu-ne calm prin ograda gospodăriei, agronomul Liviu Mateiaş ne arată mai întîi maşinile, tractoarele, atelierele, bucuros că are ce arăta. Ni-l prezintă pe maistrul mecanic, comunistul Zavera Marin, care a instruit zeci de tractorişti. Apoi, aşa, parcă pe nesimţite, ne urcă într-o şaretă, la care stă înhămat un cal mare, alb nemîncat. Obsedat de mania referirilor istorice, calul alb mi se pare asemenea celuia cu care a intrat Mihai Viteazul în Alba Iulia. Imi mărturisesc gîndul năstruşnic.

— N-are nimic eroic, îmi explică agronomul. Afară doar de o maternitate prelungită. Că-i iapă. O cheamă „Furtuna".

Din şaretă agronomul ne arată pînă în zarea tivită de sălcii, întinderea celor aproape 350 de ha care vor forma noua orezărie a gospodăriei.

— Terenul e jos. Supus deci inundaţiei şi mai ales infiltraţiei de apă din Dunăre. De aceea rata multe recolte. Aşa îi dăm o cultură care-o să-i placă: orezul. Şi ca să-i fie şi orezului bine, că-l ştiţi: seamănă cu Setilă din povestea lui Creangă. — iaca, i-am făcut şi un canal să ţină în braţe parcelele de orez şi să le alimenteze cu apă, într-una.

Pornim. „Furtuna"... merge lin, vîsătoare parcă. Ne întîmpină trei screpere uriaşe trase de buldozerele grele, clempănind din şenile. Bonzăe puternic. Sapele scrîşnesc prin lut. Il desprind din încremenire. Il urcă în cupe şi-l leapădă în movile lungi. Mecanizatorii tineri şi veseli le mînuiesc cu energie şi hotărîre, cu precizie şi dra-

Dumitru ALMAŞ

• *(Continuare în pag. 2-a)*

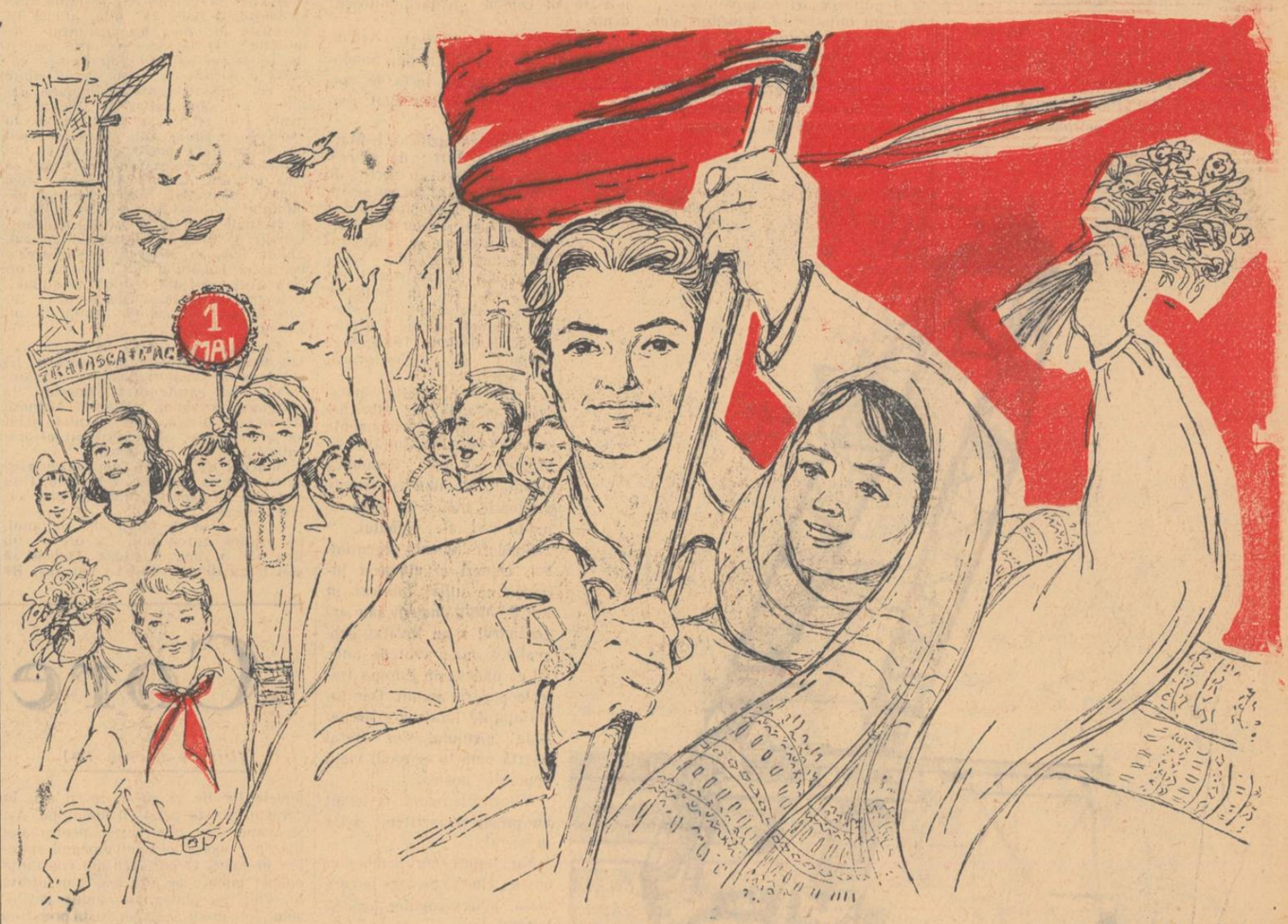

Desen de Becu AIND

CORESPONDENTUL

In parcul din Bocşa-Română am găsit un panou cu fotografii. Dintr-o singură aruncătură de ochi am putut cunoaşte o parte din fruntaşii uzinei de peste drum. Işi găseau aici locul de cinste aceia care, în halele vechi sau noi, la maşinile vechi sau noi, dau ţării utilaj agricol şi complicate construcţii metalice, fiind în fruntea întrecerii socialiste în cinstea lui 1 Mai, realizînd economii şi aplicînd metode noi, înaintate, inovaţii etc.

Coborînd din străvechi vremuri ca aşezare muncitorească — Romanii au găsit odinioară aci exploatări de fier, de aur şi de piatră — Bocşa Română îşi mai păstrează încă multe atribute rurale. In acelaşi timp se înmulţesc semnele unei noi aşezări, socialiste. Cursele de autobus, blocurile de locuinţe muncitoreşti, noile hale ale fabricii de poduri sau topitoriei de fontă, chiar parcul acesta, unde am găsit panoul cu fotografii, aduc o notă inedită în peisajul ţărănesc cunoscut mai de mult.

Poate că mulţi dintre cei care zîmbesc din fotografii au fost ţărani sau au în familie încă membri ce se ocupă cu agricultura. Caut să ghicesc după nume sau după fizionomie ceva care să-mi indice amănunte biografice. Aşa am ajuns să mă opresc asupra unui nume cunoscut: Ion Rotărescu. Sub fotografie, un text laconic bătut la maşină îl arăta că depăşeşte norma de lucru cu 33 la sută.

— Dar numele ăsta mi-e cunoscut, am spus însoţitorului meu. Imi e cunoscut şi totuşi nu-mi pot aduce aminte de unde.

— *Din presă.*

Răspunsul scurt nu putea fi de natură să mă lumineze.

— Doar astăzi numele fruntaşilor sînt adesea pomenite în ziare şi reviste alături de faptele lor. Se poate să-l fi întîlnit şi pe-al lui Ion Rotărescu.

— *Pe Ion Rotărescu l-ai întîlnit în josul unor articole. E cel mai activ corespondent de la noi. Dacă vrei să-l cunoşti, hai în uzină.*

Un carnet cu pete de funingine

E-o hală vastă şi joasă, cu tavanul susţinut de-o complicată ţesătură de lemn. Un tavan care parcă ar vrea să se înalţe, dar nu poate din cauza lemnăriei care-l trage în jos cu greutatea ei. E una din construcţiile de-altă dată. Azi nu se mai fac decît monturi suple şi solide, metalice. Dar vuietul care umple spaţiile întinse dintre ziduri e acelaşi; sînt note joase, pătrunzătoare, cu ecouri adînci, parcă îngropate, aşa cum scoate cîteodată un violoncel strunit măiastru. Minuite de muncitori vrednici, uneltele şi maşinile supun ţăria fierului, care, modelat, lustruit, tăiat şi netezit, se transformă în obiecte de primă necesitate pentru agricultură. Procesele de producţie, liniile tehnologice, se îmbină, se întretaie, se întîlnesc şi se despart, se completează şi se resping într-o complexă geografie industrială la scara unei hărţi de campanie.

Dintre maşini se desprinde un om, zător. Mîinile îi sînt negre şi uleioase, pentru că-l găsisem în plină activitate, montînd gresoare la butucul roţilor pentru grapa cu discuri. Insă convorbirea se încheagă firesc, ca între oameni aparţinînd aceleaşi profesii: colaborăm doar la aceleaşi ziare regionale şi numele ne-au stat poate de multe ori alături.

Incepem deci cu noutăţile. Ca să fie mai precis, Ion Rotărescu scoate dintr-un buzunar al pantalonilor un carnet cu marginile îndoite, pătat cu funingine, folosit şi răsfolosit, întorcînd grăbit paginile scrise cu creionul pe apucate, nervos, cu nişte litere mari, puţin colţuroase.

Şi Ion Rotărescu începe:

— *Ieri s-a decernat drapelul de brigadă fruntaşă pe uzină brigăzii condusă de utemistul Ion Tudoran. Tot ieri au luat fiinţă două brigăzi de producţie ale tineretului, una sub conducerea comunistului Andrei Vitze în sectorul nituitori şi alta la potcovărie, condusă de utemista Maria Rădoc. La forjă funcţionează mai de mult o brigadă de calitate condusă de comunistul Francisc Gyorgyossy...*

Veştile curg una după alta. Nu mai pridideşc să notez. Oamenii Bocşei şi

M. ŞERBĂNESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

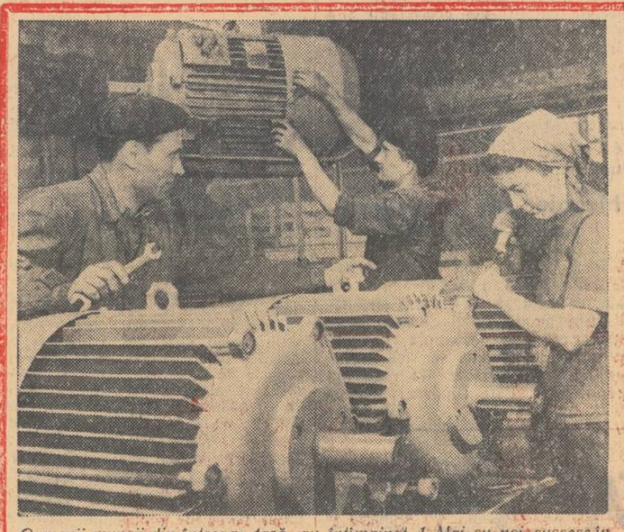

Oamenii muncii din întreaga ţară au întîmpinat 1 Mai cu noi succese în întrecerea socialistă, în lupta pentru construirea socialismului în patria noastră.

FORŢA CARE SCHIMBĂ LUMEA

Intîiul 1 Mai a intrat în istoria mişcării muncitoreşti internaţionale ca o însemnată zi de luptă a proletariatului împotriva exploatării capitaliste. De 1 Mai 1886, la Chicago, — S.U.A., mii de muncitori, nemulţumiţi de înrăutăţirea condiţiilor lor de lucru şi de trai, au organizat o puternică demonstraţie, cerînd ca revendicare importantă limitarea prin lege a zilei de muncă la 8 ore.

Era o revendicare firească, legitimă, a proletariatului. La ordinul burgheziei însă, demonstranţii din Chicago au fost ciuruiţi de gloanţele poliţiştilor. Mulţi muncitori au fost răniţi sau ucişi. Şase conducători ai greviştilor au fost executaţi.

Această crimă a zguduit puternic pe oamenii muncii din toate ţările. In 1889, după trei ani de la înăbuşirea demonstraţiei de la Chicago, data de 1 Mai 1886 este proclamată Ziua internaţională de luptă a proletariatului.

Şi de atunci, 1 Mai a devenit o importantă zi de luptă a oamenilor muncii din lumea întreagă.

Astăzi, după 70 de ani de la proclamarea zilei de 1 Mai ca sărbătoare internaţională a celor ce muncesc, clasa muncitoare se prezintă ca cea mai închegată şi puternică forţă socială a zilelor noastre, în stare să schimbe faţa lumii.

De 1 Mai muncitorii din ţările socialiste, liberi şi stăpîni pe soarta lor, trec în revistă succesele obţinute în opera de făurire a orînduirii noi şi îşi manifestă deplina lor solidaritate cu lupta clasei muncitoare din ţările capitaliste şi coloniale, împotriva ofensivei monopolurilor şi a încercărilor acestora de a lovi în libertăţile şi cuceririle oamenilor muncii.

In întreaga lume capitalistă, oamenii muncii sărbătoresc ziua de 1 Mai sub semnul luptei pentru un trai mai bun, împotriva şomajului şi a mizeriei, pentru o politică de pace şi coexistenţă

Vasile INOAN

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Muncitorii japonezi sărbătoresc ziua de 1 Mai sub semnul luptei împotriva politicii de război şi împotriva şomajului.

MIHAI BENIUC

ÎNTÎI MAI

Pe vechile ruginite coarde
Cum am să cînt, să descînt
Această nouă viaţă ce arde,
Ce vine năvalnică-n tropot!
In'iiul Mai slobod
Pe rominescul pămînt.

Graiul nostru deprins
Cu veninul tău, suferinţă,
Ii dă astăzi nouă fiinţă
Puterea cea mare de ne-nvins,
Uriaşul cuvînt:
Libertate!

Ne tremură buzele, aproape
Că plîngem, şoptindu-l.
In braţele dedate să rupă, să dezme, să sape
Nu ştim să stringem, ori stringem prea tare
Odorul acesta preţ drag,
Prea gingaş pentru asprele noastre palme, murdare.

Şi totuşi vocile noastre
Obişnuite doar să geamă,
Vor despica tăriile albastre
Cu cîntece noi
Ca nişte goarne de aramă

Din inima ruptă,
Din vechiul strigăt de lupţă
Sbucneşte-n ţărie,
Tu cîntec de bucurie!

Ei! Muncitorilor!
A voastră e ziua măreaţă.
Din străbunul Arminden
Răsare azi pretutindeni
O nouă viaţă!

In umbră, sînt încă la pîndă,
Tovarăşe, ţine la pas;
Şi ochii în patru
La cel care umblă să vîndă —
Lasă pe creştet să-i cadă
A pumnului tău cruntă osîndă.

Intinde frăţeasca ta mînă,
Cernită de lucru-n uzini,
Plugarului vajnic ce ară
Cu trudă bătrîna ţîrnă
Sub zarea încinsă
De rumene lumini.

De-a pururi, pe veci, totdeauna
Rămîie înfipt, pe cetatea primăverii
Drapelul tău, Libertate!
Fug speriaţi bivolii durerii

Ca turme de nori împrăştiate;
Iar cerul învinge cu cununa
Unui nou curcubeu:
Dreptate, Pace, Libertate!

Noi înşine nouă poruncă,
Ştim drumul: Nainte!
— Slăveşte azi falnicul praznic
Al marei mulţimi muncitoare
Iar mîine — la muncă!

Mai, 1945

În prag de sărbătoare la

Uzinele „1 Mai"

(Urmare din pag. 1-a)

Ioniță. A dispărut și Vega și Astra și Româno-Americană, ca și lampa cu gaz, singura lumină în mahalalele de odadată ale Ploeștiului.

„Uzina „1 Mai"-Ploești, ia azi parte la faima industriei petrolifere romi-

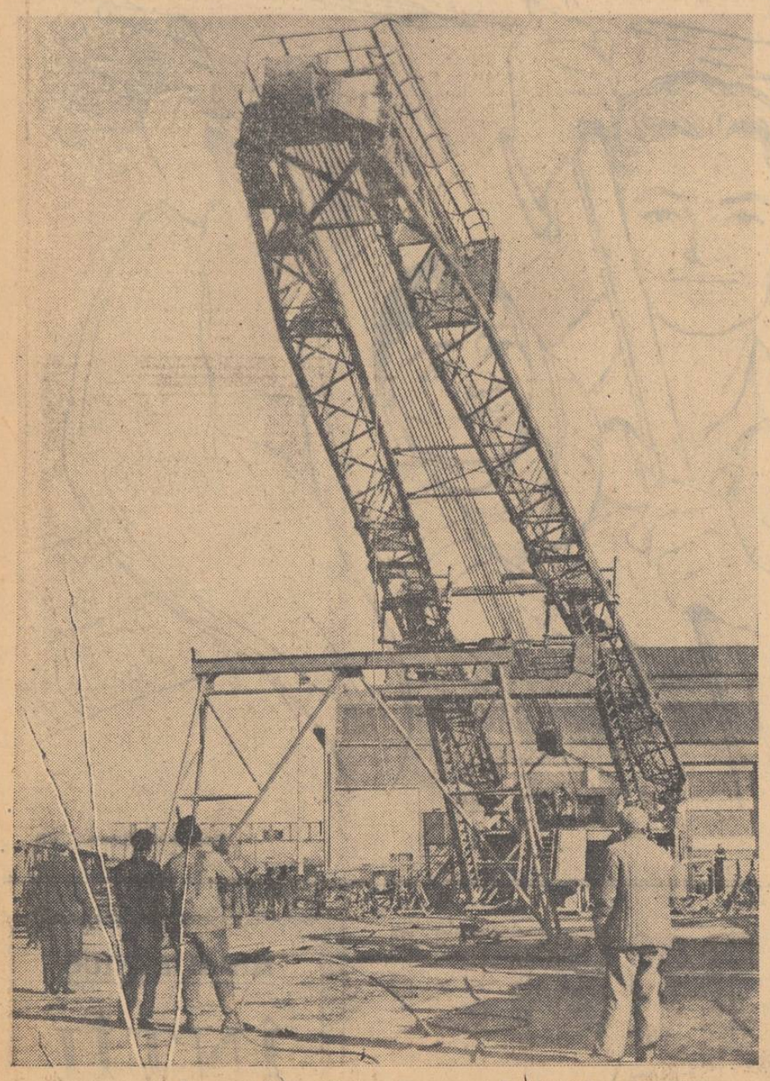

Instalația de foraj 4 L.D. de 200 tone în momentul ridicării ei automate

nești", nu e o frază generală rostită sub imboldul entuziasmului. E un adevăr cucerit de muncitorii, pe care-i văd lîngă strungurile și freze uriașe, urmărind cu compasul pe o schiță, roțile dințate ale mesei rotary. E rezultatul muncii de creație a acelor mecanici și ingineri, care au prezentat uzinei în cîțiva ani 2 639 propuneri de inovații. Șiruri lungi de dosare din dulapurile cabinetului tehnic — un adevărat institut de cercetare — rostesc un alt mare adevăr. Muncitorii scăpați de robia stăpînilor de la „Vega" își dăruiesc construcției socialiste întreg elanul creator.

Un minut, un gram, un leu

Ați vizitat vreodată cazangeria vremei mari uzine? Nu e deloc un lăcaș al liniștii și al lucrurilor mărunte, la cazangeria uzinei „1 Mai", unde se lucrează uriașele separatoare pentru schele, cisterne-depozit pentru rafinării. Totul se lucrează la mari dimensiuni. Și totuși de aici a pornit inițiativa respectării lucrurilor mărunte.

In întrecerea pornită la începutul acestui an în cinstea marilor sărbători ale poporului nostru muncitor, cazangiii au dat tonul. Un minut economie la timpul de o oră de producție. Un gram de materie primă economisită la 100 de grame. Un leu pe zi economii. Un tehnician — o măsură tehnico-organizatorică nouă și 1.000 lei economii. Toate acestea trebuie să ducă la realizarea, pe întregul an, a peste 3 milioane lei economii.

Cine sînt inițiatorii? Muncitori simpli. Unii mai vîrstnici, ca maistrul Iosif Mech, alții mai tineri, ca Petre Dumitrescu, Vasile Bulgaru, Ioan Zincă, au făcut din gram, leu și minut o problemă de onoare. Acest amănunt caracterizează un colectiv de oameni. Nu dintr-o anume secție, ci dintr-o mare uzină, care se află acum în preajma sărbătorii al cărei nume îl poartă: „1 Mai".

Răspunsul la această chemare a venit din toate colțurile uzinei. Iată unul: Pînă acum instalațiile de foraj, atît de cunoscute în țară și străinătate, cereau un complicat sistem de descărcare al compresoarelor de aer. Era nevoie de 10 aparate pneumatice complexe. La cabinetul tehnic a fost prezentată o inovație. Schema unui aparat simplu care aduce o mare siguranță în exploatare. Schema a prins viață și acum, în schele, la unele instalații se folosește experimental această inovație. Rezultatele sînt minunate. Fiecare instalație va costa cu 40.000 lei mai puțin.

Inovatorul e un tînăr inginer, Stelian Teodorescu. A cercetat împreună cu sondorii și muncitorii uzinei și împreună cu alți doi proiectanți și-a pus la punct aparatul.

Uzina și-a înscris printre realizările cu care întîmpină cel de al 15-lea 1 Mai liber și inovația tînărului inginer. E un episod din munca acestei uzine, un episod dintr-un șir de fapte care fac azi cotidianul vieții noastre industriale.

Mesaje de prietenie scrise în metal

A fost o vreme cînd petrolul românesc era smuls adîncurilor cu utilaj străin, ca apoi să ia drumul străinătății. Era mai rentabil și mai sigur pentru capitaliști. Rominia „eminamente agrară" trebuia să stea legată de mîini și de picioare la cheremul imperialiștilor. Este cunoscută tactica folosită de atîți rockfelleri și în zilele noastre în colonii și țările dependente.

Petrolul românesc, sondorii români, dar sonde și cîștiguri străine. Sondorilor le rămînea opinca, turta de mălai, șomajul și închisoarea cînd protestau.

În curtea uzinei „1 Mai" Ploești, alături de mare'e club, am văzut o secție de tîmplărie. În uzină nu se lucrează cu lemn și ar părea ciudat acest atelier de tîmplărie. Aici nu se confecționează nici mese, nici scaune, ci lăzi uriașe frumos geluite, pe care un muncitor scrie cu șablon diferite adrese: Argentina, R.P. Chineză, R. P. Polonă, India, R.P. Albania, R. Cehoslovacă, U.R.S.S...

E destinația multor instalații petrolifere, fabricate aici. Rominia „eminamente agrară" își ara pămîntul cu pluguri străine. Republica Populară Română își trimite produsele industriei grele în multe țări ale globului.

Sondori indieni, argentinieni, chinezi și albanezi lucrează cu utilaj fabricat în R.P.R. Mulți indieni sau argentinieni n-au învățat geografie și n-au avut de unde ști că undeva în Europa trăiește poporul romîn. Dar instalația de foraj care sfredelește pămîntul lor natal poartă pînă la ei ecoul vieții poporului nostru.

Muncitorii romîni le trimit un mesaj de prietenie scris în metal.

Nu tunuri, nu bombe, ci unelte. Unelte pe care le cere viața, pîinea copiilor lor și viitorul lor.

★

Da, grandiosul a intrat în cotidian. Și nu numai prin gigantele construcții din țară, ori prin aceste uriașe broderii de oțel ce se nasc în uzina ploeșteană, ci mai ales prin acești oameni simpli și modești, care au făcut din gram și minut un simbol al unei înalte conștiințe. Da, prin acei, care n-aș vrea să mă socotească adepta o grandilocvență, ci doar entuziastă contemporană a lor.

Olga ILIEȘ

Făuritorii belșugului

(Urmare din pag. 1-a)

goste. Manevrează manete și parcă geluiesc neted fața pămîntului ca pe-o uriașă masă smolită. Vin spre noi, tustrele buldozerele, ca niște boturi de munți. În prima clipă, desfășurarea asta de forță uimește. Dar cînd vezi cum cîte un singur om le mînă, le strunește, le face să salte, atunci îți izvorăște în inimă un sentiment de mîndrie. O legitimă mîndrie pentru tot ce facem azi, sub minunata călăuză a partidului. Și-mi vin în minte toți cei care au zgîriat, odinioară, pămîntul cu săpăluga și cu plugul de lemn. Toți cei ce-au cărat țărîna cu sacul și cu poala. Toți cei ce-au săpat cu rudimentare unelte pe valea lui Iantzi sau pe valea Gangelui, ca să facă orezării, izvoare de pîine albă pentru colonialiști. Acei robi ai pămîntului au sărat ogoarele cu sudoarea și lacrimile lor. Și-au pierit, milioane, istoviți de muncă. Orezul a crescut, alb în bob, ca zahărul. Și s-a așezat pe masa bogatului din Londra ori New York, mai alb ca albul omătului... Cele trei screpere se depărtează înspre Dunăre, răscolind pămîntul, nivelînd.

„Furtuna" ne poartă iar peste tarlale pînă hăt departe spre răsărit. Ici o echipă de săpători finisează un șanț. Colo cîteva căruțe cară pămîntul la marginea tarlalelor. Dincolo inginerii lucrează la nivelă, indicînd unde și cît să se mai sape, ca viitorul pat al orezului să fie cît mai neted.

Muncind de zor în lumina aurie și dulce oamenii glumesc, rîd, cîntă. Unii sînt mai de departe. Mulți de prin satele vecine.

— Vor avea de lucru aici tot anul, ne explică agronomul. Că orezul nu lasă nici o clipă de răgaz. Trebuie să stai lîngă dînsul. Ba să-i dai apă. Ba să-l plivești. Ba să-l hrănești cu îngrășăminte. Apoi să-l secerí, să-l treieri... Dă, dar și cere. Iar noi, pentru anul acesta, ne-am planificat 3.300 kg. de orez la ha.

— Și?

— Și-o să le scoatem! Am adus superfosfat, azotat și-o să le presărăm, pe toată întinderea asta, ca hrană. S-aleagă ce-i place dumnealui firul de orez. Să înfrățească, și să crească în spic nu ca vrabia, ci ca turturica și chiar ca porumbelul.

Ne-aude unul din muncitori, Costea Ilie. Zîmbește. Înfige cazmaua în lut. Aruncă încă două lopeți în căruță. Și, chibzuind că a încărcat destul îndeamnă calul:

— Hai „Mărioară de la Gorj!" Că mai avem puțin și terminăm. Diii... Tine-o hăisa, gloabă, spre movilă. Costea Ilie e din satul Spantov. Lucrează aici de mult, de cînd s-a luat mîzga zăpezii. Și vrea să lucreze și la vară.

— Diii „Mărioară de la Gorj"!... O vedeți cum întoarce? Singură. Eu îi zic „Mărioară de la Gorj" și dumneaei înțelege — grăbim că și primăvara asta i-a dat zor, parc-a fost la întrecere cu iarna... Nu-i ușoară munca la pămînt. Dar nouă ne place. Muncim să dăm poporului pîine, cea mai albă pîine. De-abia așteptă să sădesc orezul și să-l urmăresc cum crește. Inginerul agronom Bucur Mircea controlează cu nivela, planicitatea tarlalelor. Jaloanele roșii tăroate cu alb se plimbă de ici colo, marcînd și grăind parcă: aici e bine; dincoace mai trebuie luat un rînd de hîrlețe; dincolo șanțul mai trebuie înclinat cu 10 cm.

Măsurăm cu privirea cele 350 hectare de teren înundabil pe care oamenii, la chemarea partidului, l-au transformat în țînăra orezărie a gospodăriei agricole de stat Oltenița.

Albastrul cerului s-a tulburat. O ceață subțire, înaltă, venită dinspre Bal-

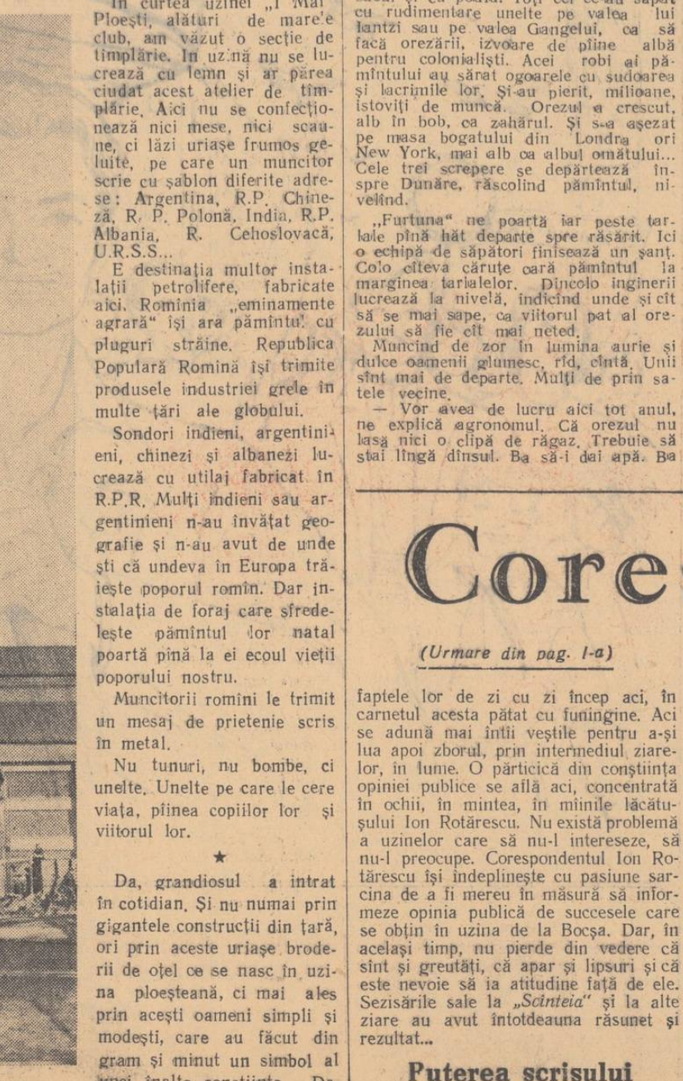

Planorul la remorcă, înaintea desprinderii

Fotografia: Dan GRIGORESCU

cani, filtrează lumina, îndulcind-o parcă. Vîntul, ușor, poartă zvon de valuri dunărene, polen auriu de salcie și miros îmbătător, proaspăt, de primăvară plină, viguroasă. „Furtuna" ne așteaptă, calmă, imperturbabilă, ca armăsarul alb al lui Mihai Viteazul din pictura lui Stoica.

Și petrecînd cu privirea vastitatea plană pe care oamenii noștri vrednici au trasat, ca pe o uriașă planșetă, limitele tarlalelor și gîvanele rectiline ale șanțurilor de distribuire a apei, nu putem să nu vedem cum peste cîteva săptămîni, aceeași oameni vor planta orezul fir cu fir. Milioane de fire ca să dea sute și sute de milioane de boabe noi. Vedem minunata geometrie telurică desenată de oamenii muncii ca să dea belșug de apă însetatelor fire de orez, milioanelor fire de orez. Vor răsări în mai. Vor crește, verzi și puternice, în iunie și iulie. Pîrguise-vor în august. Și ca aurul vor fi în septembrie, cînd secera va sta gata să le desprindă de miriște și să le trimită, snopi, spre nesătule guri de batoză.

Și în tot acest timp, oamenii veghează lîngă firul de orez. Și-l vor îngriji cu aceeași dragoste și pasiune cu care i-au pregătit acest uriaș culcuș de rod bogat.

Și nu știu cum dar, gîndindu-mă la sărbătoarea lui 1 Mai, am simțit o solidaritate uriașă, de nezdruncinat între cei care cu osîrdie pregătesc culcuș bun firului de orez, fie pe malul Kubanului, fie pe țărmul marelui Iantzî, fie în lunca Dunării. Rodul muncii lor scoate din lut negru și din apă tulbure bobul greu al orezului, cea mai albă pîine a belșugului și a păcii.

Și asta în ciuda tuturor care ar vrea altfel.

Dumitru ALMAȘ

Corespondentul

(Urmare din pag. 1-a)

faptele lor de zi cu zi încep aci, în carnetul acesta pătat cu funingine. Aci se adună mai întîi veștile pentru a-și lua apoi zborul, prin intermediul ziarelor, în lume. O părticică din conștiința opiniei publice se află aci, concentrată în ochii, în mintea, în mîinile lăcătușului Ion Rotărescu. Nu există problemă a uzinelor care să nu-l intereseze, să nu-l preocupe. Corespondentul Ion Rotărescu își îndeplinește cu pasiune sarcina de a fi mereu în măsură să informeze opinia publică de succesele care se obțin în uzina de la Bocșa. Dar, în același timp, nu pierde din vedere că sînt și greutăți, că apar și lipsuri și că este nevoie să ia atitudine față de ele. Sezisările sale la *„Scînteia"* și la alte ziare au avut întotdeauna răsunet și rezultat...

Puterea scrisului

Stînd mai mult de vorbă cu Ion Rotărescu, aflîndu-i preocupările variate și legate atît de strîns de nobila profesie a scrisului gazetăresc, am ajuns în mod necesar și la întrebarea: „Cum ai ajuns corespondent de presă?" Mai întîi aflu cîteva date biografice.

Originar dintr-un sat ardelenesc din apropierea Sibiului, aci și-a petrecut copilăria, a umblat la școală, a muncit și a ieșit duminică la joc. Îl aștepta viața grea a țăranului muncitor în regimul burghezo-moșieresc, mai ales că în părțile muntoase pămîntul e puțin și scump. Poate c-ar fi ajuns muncitor la pădure, sau s-ar fi dus la Cisnădie să trudească în fabricile patronilor. Peste această existență posibilă s-a mai abătut și urgia războiului. Ca o frunză smulsă de la locul ei de vijelie năprasnică, așa a fost plecarea lui Rotărescu de-acasă dus într-un război care nu era și nu putea fi al lui! Mintea sa agera căuta să pătrundă sensul evenimentelor. Mai ales după luminoasa grănițâ a lui 23 August 1944, cînd zările străluceau altfel, prevestind răsăritul unei lumi noi și pe aceste meleaguri de lume.

La sfîrșitul războiului nu s-a mai întors acasă, în satul din gura munților. A venit în Banat, la minele Anina. Mintea sa se îmbogățea mereu; energia îi ardea în sînge. S-a făcut repede cunoscut și iubit. De scris s-a apucat în 1950. Prima corespondență, la „Scînteia" a trimis-o.

Așa a ajuns Ion Rotărescu corespondent de presă. În mîinile lui puterea scrisului s-a întărit an de an. O mare putere, de care s-a știut folosi în toate prilejurile. Rezultatul: în 1958 Ion Rotărescu a trimis la ziare 572 materiale cu vești și cu probleme care nu se puteau rezolva „cu puterea vorbelor". A fost premiat la cîteva concursuri pentru corespondenți, printre care în ultima vreme la unul organizat de „Scînteia" și altul de „Szabad Szo" (Timișoara).

— Preocupări în prezent?

Răspunsul vine repede, de parcă era pregătit. În afară de materialele curente, îl preocupă o sezisare în legătură cu întîrzierile ce se observă la livrările făcute de alte întreprinderi în legătură cu noul produs al fabricii bocșene: cultivatorul suspendat în față. Șuruburile din fontă maleabilă nu prea sosesc la timp.

— *La sfîrșitul anului trecut planul era periclitat. Și abia intrase în producția de serie cultivatorul. Ne aflam la început și aveam destule greutăți și așa. Doar am lucrat zeci de ani la pluguri și prășitoare. Acum ne-am obișnuit, dar atunci ni se părea greu,* povestește repede Ion Rotărescu. *Iar șuruburile au sosit foarte tîrziu. Ne reclamau aproape două luni de întîrziere. Atunci, la chemarea organizației de partid muncitorii și funcționarii au pornit întrecerea socialistă. A fost un entuziasm general! S-a lucrat atît de bine încît am îndeplinit sarcina de plan în proporție de 240 la sută.*

— Și în viitor unde am să-ți mai întîlnesc numele?

— *În „Rominia liberă". Am fost invitat să colaborez. O voi face cu bucurie.*

M. ȘERBĂNESCU

Planorismul — sportul cutezătorului

De vorbă cu inginerul Traian Costăchescu, constructorul unui aparat rominesc foarte modern

Vi s-a întîmplat vreo dată să ridicați privirea spre bolta senină și să descoperiți plutind un planor? Drumul lui lin ca o undă, zborul său tăcut ca o taină, silueta-i gingașe alunecînd ca o mîngîiere așternută între cerul suspendat al dimineților liniștite de primăvară și sol, nu v-a înaripat gîndul, nu v-a înălțat sufletul? Știindu-l acolo sus, în cabina liliputană, cu a ei carcasă de plexiglas străveziu, pe pilotul îndrăzneț, lipsit de forța motoarelor care dau senzația de securitate și de superioritate asupra naturii, îl întovărășești în drumul său cu simpatie, tremuri pentru el, te bucuri și te minunezi de curajul și destoinicia lui.

Într-adevăr manevrarea unui planor pune la încercare măiestria pilotului. Fiecare gest are o finețe aparte și el o transmite întregului aparat care, ascultător și sensibil, trebuie să răspundă nu numai comenzilor hotărîte, dar pînă și intențiilor pilotului. De aceea construirea unui planor, pasăre tăcută a înălțimilor calme dar și a răzvrătirilor lui Eol, a luminii spulberate peste fire dar și a întunecimii norilor, trebuie să îmbine perfecțiunea meșteșugului cu desăvîrșirea operei de artă. Solul trimis văzduhului de către om, trebuie să revină de fiecare dată victorios la bază.

În epoca cuceririi spațiilor interplanetare, a rachetelor cu viteze ulitoare, planorul ține totuși pasul actualității, ritmul său, fără a părăsi însă genul... Cu atît mai mare mi-a fost bucuria de a afla că unul din cele mai moderne aparate este unul realizat de constructorul romîn Traian Costăchescu, de la Centrul Tehnico-Industrial al Aeronauticii, din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor.

Inginerul Traian Costăchescu stă într-un birou strîmt și singuratec, gîtuit parcă de proporțiile atelierelor ce-l înconjoară, și dactilografiază ca orice începător cu un deget o adresă oficială. Deși aduc vorba despre aparatul căruia i-a dat viață, constructorul mă îndrumă modest și disciplinat către directorul Centrului. Apoi de-abia facem cunoștință și încet, nebănuit de încet, dar cu atît mai plăcut, ies la iveală „actele de stare civilă" ale minunatului planor cu nume de simbol chimic: C T 2 D și ale creatorului său.

— *De mic copil, aveam doar 6 ani, m-am îndrăgostit de aviație. Atunci am avut și primul avion din șindrila șterpelită de prin curțile sătenilor comunei Bivolari, unde înveseleam bătrînețile bunicilor mei cu năzbîtiile vîrstei. Am rămas credincios primei pasiuni. La 11 ani citeam cu înfrigurare viața minunată a maistorașului Aurel Vlaicu, admirabil descrisă de Victor Ion Popa. Mai tîrziu aveam s-o recitesc. Învățam cu sîrguință și visam să devin pilot...*

★

Ce anume l-a condus la realizarea acestui planor?

Avîntul („demarajul" cum i-a plăcut inginerului să se exprime) luat de construcție în aeronautică. Tema unui planor, realizat integral la noi în țară și cu calități deosebite: viteză superioară (150 km./h), încărcare mare (35 kg./m²), dublă comandă, total acrobatic, l-a interesat și atras.

— *Cu sprijinul colectivului de aici, mai ales al inginerului șef Dumitru Popa, am realizat în 1954 primul prototip al planorului executat în variantă experimentală, adică cu elemente care se pot regla, ceea ce a dus la însemnate economii, reducerea simțitoare a timpului de fabricație, stabilirea celor mai bune parametri de construcție pentru producția de serie. De altfel, încă de la primele comenzi au început să apară îmbunătățirile tehnice (adaptarea unui volet de hiper-sustentație — o aripioară suplimentară sub planuri care poate fi manevrată în scopul echilibrării aparatului), de comoditate și estetică.*

De altfel, primele planoare au avut o mare rază de acțiune, ajungînd prin intermediul „Industrialexportului" la expozițiile din Pekin și Șanhai, iar mai apoi la Moscova, unde a și sburat pilotat de excelentul nostru campion Mircea Finescu. În prezent se execută ultima toaletă a tipului C T 2 D care va pleca la Tîrgul internațional de la Atena.

— Care este actualitatea planorului?

— *El reprezintă cea mai bună școală pentru viitorii aviatori și cred că nu mă înșel dacă spun că drumul spre pilotajul turboreactoarelor și al altor aparate moderne este mai scurt și mai direct prin planorism. Pe de altă parte învățarea acrobațiilor se poate face în condiții superioare pe planor, mai ales pe cel produs de noi, deoarece el are două locuri și permite instruirea la față locului, profesorul fiind mereu alături de elevul său. Planorul nostru permite să fie echipat cu post de radio emisie-recepție pentru legătura cu solul și cu avionul remorcher, ceea ce-i lărgește enorm cîmpul de utilizare. Planorul poate decola pe o distanță de 55 m., ateriza pe 50 m. remorcat suportă o viteză de 200 km. h, viteza minimă este de 65 km. h, în picaj depășește 300 km. h, greutatea maximă suportată atinge 200 kg. Acestea sînt cîteva din calitățile care caracterizează planorul românesc realizat cu concursul pilotului Ovidiu Popa, proiectantului Andrei Stroescu, inginerului Gh. Negruțiu, tîmplarului D. Marinescu, mecanicilor montori Ion Dumitrescu și Nicolae Orban și al tinichigiului Petre Rădulescu. În această vară ne-am propus o campanie de recorduri cu planorul construit la C.T.I.A. din M.T.T. pe care le dorim cît mai valoroase, mai ales că la Reghin avem un stimulent în „concurența" pe care ne-o fac vrednicii constructori ardeleni.*

Em. VALERIU

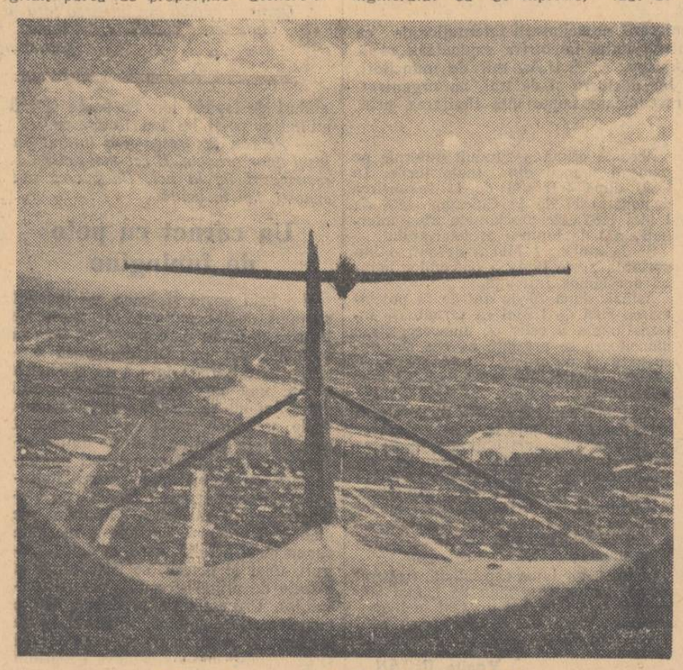

Cronica gastronomului

PELIN DE MAI

De îndelungată vreme și pretutindeni, ziua de 1 Mai a fost și este consacrată sărbătoririi muncii. Întru cinstirea muncii, nu se putea nimeri o dată mai potrivită decît aceasta zi dintîi a celei mai frumoase luni a primăverii. Aerul e mai tonic, albastrul sclipului ceresc mai pur, copacii înverzesc, berzele și cocorii au revenit la cuiburi și, poate că și rîndunelele sînt pe drum. De departe, și de mult, versul poetului George Coșbuc, care în clipa de față, fără ca poetul s-o fi bănuit, cuprinde idealul unei întregi omeniri, îmi lunecă pe hîrtie:

Liniște-n văzduh
Și pace pe pămînt!

Dar, dacă luna mai e, în toate țările cu climă asemănătoare, luna poeziei, în țara noastră e și luna pelinului. Aceasta băutură națională, cu trecut glorios și desigur viitor asigurat, în luna mai atinge maximum de limpiditate și, conștientă de valoarea ei aperitivă, se cere băută. Și pentru că, fără îndoială, în ziua de 1 Mai se vor ciocni multe pahare de pelin, faptă pe care nu mă voi abține nici eu s-o săvîrșesc, e oportun, cred, să și vorbim puțin de el.

Prietenul meu Costache, susține că aperitiv mai bun decît pelinul nu poate fi. Sînt în totul de părerea lui. Și dacă părerea aceasta nu-i încă unanim împărtășită, e numai pentru că, pe vremuri, o seamă de circiumari incorecți, întrebuințînd dresuri felurite și ades nocive, își transformau vinurile alterate în pelin de mai. O asemenea băutură nu e de mirare că era pentru prețuitorii vinului, ceea ce sînt sperietorile pentru pasări, prin livezi. Căci, un pelin bun nu se poate obține decît dintr-un vin sănătos. Nu numai pelin, dar nici oțet acătării nu poți face dintr-un vin bolnav, cum nu poți face țuică din harlup, oricît ai trece-o prin alambic. Vinul prost, la canal, că și iarba o usucă pe unde trece! Și, desigur, un astfel de pelin trebuie să fi însptrat autorului anonim aceste stihuri de mare circulație:

Bun e vinul, bun pelinul,
Dar cînd dau de apă rece,
Las pelinul... și beau vinul!

Autorul are haz, nu zic, dar n-are dreptate. Nu se adună și nu se scad decît elemente de aceeași natură. Deși din vin purces, pelinul e altceva și alt rost și loc în timp are. Zece crocodili plus șapte gogoșari, sau o sută de paitoane minus o lanternă magică, nu pot forma obiectul unei probleme de aritmetică. În caz că și vinul și pelinul, cum glăsuiește poetul, sînt bune, de ce să le pui să se concureze? Bea întîi pelinul, pe urmă vinul și liber ești să lași apa la o parte...

★

Pelin se face prin toate podgoriile și fiecare podgorie își are metodele și secretele ei. Aceste secrete nu se referă numai la procedeul de preparare, ci și la sortul de struguri din care a fost făcut vinul. Căci, se întîmplă cu pelinul, întocmai ceea ce se întîmplă cu coniacul. Vița din care se face cel mai bun coniac, dă un vin mediocru și viețe care dau cele mai bune vinuri dau un coniac inferior. Cu pelinul, la fel. Am băut prin diferite podgorii pelin făcut din „Grasă", din „Cabernet" și din „Pinot". Unii îl prepară cu felurite fructe sau cojî (mere și gutui mai ales). În ce mă privește însă, pelinul pentru care votez fără șovăire, e cel pe care l-am băut la Drăgășani, făcut din „Braghină" și obținut exclusiv din vin și planta eponimă. Iată și modul de fabricație, așa cum l-am văzut acolo:

Într-un butoi de 300 litri (butoiul poate fi și mai mic și mai mare), plin cu must, gol de-o palmă, ca să poată suporta fermentația, se introduce pe vrană, legat de-o sfoară, un buchet de pelin, de anul trecut. Cel puțin odată pe zi se răscolește vinul, fie mișcînd butoiul, fie sufiînd cu furtunul în toate direcțiile, pentru omogenitate. După cîteva zile de fermentație zgomotoasă, trebuie gustat zilnic. Cînd capătă aroma și amărăciunea dorită, se scoate buchetul afară. După ce s-a scos buchetul, se lasă vinul în pace, să fiarbă înainte, pînă cînd toate drojdiile se depun la fund, moment în care prima fermentație s-a oprit. În această fază, pelinul se trage cît mai limpede posibil de pe drojdie, într-o cadă de lemn, unde, după ce s-a oxigenat și tot oxidul de carbon, care e toxic, s-a eliminat, se trage în alt vas curat, operație care are loc, cînd anotimpurile sînt normale, la finele lui decembrie, ca la toate vinurile și după toate regulile pritocului. În luna mai, unii îi adaugă puțină floare de pelință, care în mai se înveștejește. Indeobște, drăgășănenii sînt contra. Ei îl beau. Să le urmăm pilda. L-am cîntat, l-am votat, acum să-l bem și noi: noroc!

PĂSTOREL

Moravuri și năravuri

„ȘTIE TOT!"

Eslobod la mișcări și iute la vorbire. Pe toate le spune cu ifos, fără poticneli și urmă de sfială. Dă de-o carte? Trece din ochi peste filele slobozite din degetul mare și ți-o întoarce c-o părere mai tare decît bronzul: **„E bună!"**; sau: **„Un spanac!"** E vorba de Costică de la gară? (Pe care știi bine că nu-l cunoaște). Are și despre el o părere. Ți-a făcut cineva vreun pocinog? Părerea lui era veche și pare surprins că n-ai luat-o în seamă: **„Ce-mi mai spui? Nu mă mir! Doar ți-am zis eu..."** De iese rău vreo treabă și neajunsul ajunge să se discute într-o ședință, pe-acest tovarăș **„știe tot"** numai ce-l auzi glăsuind grav, ca un oracol jignit de indiferență: **„Eu am prevăzut de mult, tovarăși! Am spus-o de cînd..."** În tîrg, dinaintea țoiului cu drojdioară, servește la minut orice rețetă. Știe toate doctoriile mai abraș decît îi scris în condicile de la farmacii. Mai cu seamă că din zece suferințe, de la tigoare la panariții, pe toate le-a îndurat. Deunăzi, cînd vorbea, la o halbă cu Georgescu, îi dădea rețete de ceai: și de sunătoare și de nalbă și de cozi de cireși, că mărunțite toate, splină și rinichi, creier și ficat, cu rosturile lor, le știe, ca însuși Hipocrat. Dă de-un om de la Ploești? Îl întreabă degrabă de hala cea nouă. Întîlnește pe unul din Bucecea? Numaidecît vrea să știe ce face Maria lui Lisaveta Cîrțan. Pe unul din Botoșani? Vrea să știe ce fac măicuțele de la Agafton. Nu de alta, dar „știe tot" pe toate le știe, orașe, oameni, indeletniciri. Se întîmplă să mai povestească careva vreo pățanie. N-apucă-a termina și „știe tot" supraliciteză: **„Asta nu-i nimic, să-ți spun eu una bună..."** La motoare, de motocicletă, de vapor, de avion și de tractor, se pricepe ca un mecanic. La gară, pe toate le știe mai dihai ca un ceferist. D-apoi despre oameni și despre neveste, despre vecini, ai săi și-ai tuturor, și despre șefi, puține știe? Îi sucește, îi combină și-i desbină, le numără rufele și musafirii, le știe ca portarii la hotel orele de sculare, măsura la cămăși și călcătura pantalonilor. Spune-i că te plictisește, că oameni ca el ai mai văzut și te dezgustă. Spre identificare îndeamnă-l să citească portretul de față ori scrie-i unul și mai bun. Zadarnică osteneală! Fii sigur că-ți răspunde nestingherit și știutor: **„Las'te d'astea, că de cînd le-am fumat eu..."** Nevinovat și galeș „știe tot" nu o dată forțează cu spiraclul poarta conștiinței. Mizeria vorbei lui îngăleză și spurcă. Mai ieri am auzit că „știe tot" a primit, cu dezinvoltură, o pereche zdravănă de palme de la Popescu. Aflase omul cîte știuse „știe tot" și mai cu seamă cîte spusese despre dînsul și despre zilele de concediu făcute la Sinaia. În bloc, într-o zi, s-au luat de „știe tot" vecinii. Au făcut coaliție și mare lucru că n-au ajuns cu el la tribunal, la judecată...

Mai ieri un prieten mi-a spus că pe „știe tot" l-au dat afară de la slujbă. Așa, scurt, după o ședință în care s-au zis de el lucruri grave. Cică, pînă nu de mult avusese un șef care-l ținea ca om de trebuință. Cel nou, om serios și de treabă, nu l-a ascultat.

Acuma, probabil, are slujbă nouă și începe și-acolo să le știe pe toate. Pînă ce i-or întoarce spatele colegii, cînd l-or dibui. Dar „știe tot" dă nepăsător din umeri, că doar le știe el și pe astea.

Este leac pentru „știe tot"? Este, fără doar și poate.

Dar să n-o lungesc că pe urmă s-ar putea să pară că prea le știu pe toate despre „știe tot".

Virgil DĂNCIULESCU

C. IOSIF — Baia Mare: **Întrucît articolul despre care ne scrieți cuprinde date vechi, v-am ruga să ne trimiteți unul în care să arătați în ce constau acele operații interesante de la Spitalul veterinar din localitate. Cu acest prilej ținem să vă facem o recomandare strict necesară. Pentru ca lucrurile să fie înțelese de cititorii noștri, trebuie să aveți multă grijă la redactare.**

N. CIOCIRLAU — Tg. Jiu: **Ne-ați oferit prea puține versuri pentru a ne face o părere asupra lor. Sîntem în așteptarea altor lucrări.**

GH. KNAPP — București: **E comică prezentarea epistolei în versuri adresată artistului poporului Jules Cazaban, cît și scrisoarea. În ceea ce ne privește, publicăm numai ce ne aparține, adică prezentarea:**

Nu e necesar, desigur, rugă prealabilă,
Dacă veți aprecia c-amenaxa"-i publicabilă.
Contrar!?... vă jur că nu-i cu supărare
Căci soarta-i o ghicește fiecare...
(Te consolez, sărmana mea scrisoare).

Scrisoarea propriu-zisă o vom expedia destinatarului.

IONEL MARCU — Pojorani (Husi): **Observatorul astronomic din Iași vă poate lămuri mai bine, deoarece fenomenul cosmic s-a petrecut în zona respectivă.**

ARISTICA BAGHINA — Tg. Severin: **Redăm cîteva din definițiile micului dv. dicționar referitor la frumosul oraș de pe malul Dunării:**

Munca culturală în Turnu Severin: O dispariție misterioasă.

Sala teatrului local la care se lucrează de ani de zile: Poveste neterminată.

Ceasul sfatului popular: Ghici, ghici, ghici!

Un exemplar din dicționar trebuie să fie trimis și sfatului popular orășenesc, pentru „luare de cunoștință".

SILVIA GROZA — Cugir: **Nu este deajuns ca o poezie să fie sinceră, după cum ne scrieți dv., ci trebuie ca ea să fie și bine realizată din toate punctele de vedere.**

Poezia „Spre lumină", ce-i drept, e sinceră, dar... (înțelegeți dv.).

Cum sînteți o fire optimistă, acest răspuns nu credem că vă va demobiliza, ci va face să vă sporiți forțele, pentru a crea lucruri mai bune.

P. NECULA — Gricov: **Un institut de felul celui despre care ne-ați scris, n-am auzit că se va deschide la Iași.**

Piesa în care jucați este scrisă într-adevăr de Mușatescu. Numai că e vorba de Tudor, nu de Teodor. Vă spunem acest lucru pentru că atunci cînd o veți prezenta, să nu apară pe afiș o asemenea greșeală.

MARIA PETREA — Birlad: **Scrisoarea dv. ne-a dat, doar în cîteva rînduri, cîteva date foarte importante. Am aflat bunaoară, că sînteți bibliotecara clubului fabricii de rulmenți din Birlad și că aveți frumoasa vîrstă de 20 de ani. În plus, am mai văzut că vă place să scrieți și versuri, ceea ce e iarăși un lucru important.**

Trimițîndu-ne prima poezie, ne cereați să vă spunem părerea despre ea. „Pentru răspunsul ce mi-l veți da, scriați dv., fie el și negativ, vă mulțumesc din tot sufletul". Răspunsul nostru nu e negativ. Credem că aveți certe calități, însă trebuie să renunțați la retorism în poeziile ce le scrieți. Încercați!

PROF. MARGARETA DUMITRESCU — București: **Vă mulțumim pentru observațiile critice făcute și dorim ca și în viitor să urmăriți cu aceeași atenție revista noastră.**

I. ST. BOGZEA — Orașul Stalin: **În numeroasele dv. epigrame ați căutat, cum este și firesc, ca fiecare să aibă umor. Scriind însă multe epigrame, stratul umoristic care le învelește a devenit prea străveziu. Aveți grijă ca în viitor, să scrieți mai puțin, însă mai bine și să nu vă mai bizuiți pe noroc în ceea ce privește punctarea.**

Ca atare, epigrama următoare adresată „norocului" nu e valabilă.

Tot se spune despre tine
Că ești orb, că nu vezi bine,
Mai c-aș crede, dar nu-mi vine
Pîn-n-ai da chior peste mine!

Nu așteptați, căci e în zadar.

FORȚA CARE SCHIMBĂ LUMEA

(Urmare din pag. I-a)

pașnică, împotriva pregătirilor de război ale cercurilor agresive.

In REPUBLICA FEDERALA GERMANA, de pildă, Comitetul de lucru din Augsburg al Uniunii Sindicatelor, s-a adresat recent, în numele celor 55.000 de membri ai săi, către toți oamenii muncii din oraș, chemîndu-i să demonstreze la 1 Mai pentru destinderea încordării internaționale și reunificarea pașnică a Germaniei, pentru intensificarea vigilenței față de uneltirile forțelor reacționare. De asemenea, muncitorii din cartierul vest-berlinez Thiergarten au creat o comisie pentru sărbătorirea zilei de 1 Mai, din care fac parte reprezentanții Uniunii sindicatelor din Germania occidentală, membri ai Partidului Social-Democrat German și ai Partidului Socialist Unificat German. Comisia a chemat pe oamenii muncii din Berlinul occidental să continue lupta pentru apărarea drepturilor clasei muncitoare, pentru crearea unei zone denuclearizate în Europa, pentru încheierea Tratatului de pace cu Germania.

In vederea realizării acestor țeluri reprezentanți ai muncitorilor din Germania Occidentală se întîlnesc cu oamenii muncii din Republica Democrată Germană și stabilesc acțiuni comune. Una din acestea este conferința muncitorilor, pe întreaga Germanie, de la Leipzig.

Paralel cu aceste acțiuni, masele muncitoare din Germania Occidentală se ridică împotriva șomajului, care a aruncat pe drumuri sute de mii de familii. La începutul acestui an, numărul șomerilor din Germania Federală se ridica la peste 1,3 milioane de oameni, iar numărul muncitorilor care lucrau o săptămînă de lucru incompletă reprezenta 92.000 de oameni. In minele carbonifere s-au introdus „schimburi neluerătoare".

In alte țări europene, ca: Franța, Anglia, Italia, Belgia, în care cercurile guvernante au pornit o ofensivă împotriva cuceririlor oamenilor muncii, proletariatul face din 1 Mai o zi de trecere în revistă a forței sale combative, de manifestare a năzuințelor sale de pace și de un trai mai bun.

In FRANȚA, de pildă, unde autoritățile franceze au interzis sărbătorirea zilei de 1 Mai, ca răspuns la această măsură, Uniunea Sindicatelor din departamentul Sena a dat publicității un apel în care se spune între altele:

„Muncitorii francezi, credincioși trecutului și tradițiilor lor, vor sărbători așa cum se cuvine ziua de luptă și de solidaritate a muncitorilor din întreaga lume".

In apel se arată de asemenea că, uniți în lupta pentru sporirea neîntr-

„Afară cu colonialiștii din Africa!" *este lozinca de luptă pentru independența națională a milioane de popoare de pe acest continent.*

ziată a salariilor, a pensiilor, a alocațiilor familiale, uniți împotriva șomajului, pentru apărarea libertăților sindicale, pentru pace în Algeria și prietenie între popoare, muncitorii și muncitoarele din Paris sînt chemați să participe la o mare adunare ce va avea loc de 1 Mai.

Lupta împotriva șomajului este astăzi o caracteristică a acțiunilor muncitorilor din toate țările capitaliste, deoarece armate întregi de oameni ai muncii fără de lucru se găsesc pretutindeni în aceste țări. In Franța există în prezent aproximativ 200.000 de șomeri totali, iar numărul șomerilor parțiali este de cîteva sute de mii. In Anglia s-au înregistrat 591.000 de șomeri, șomajul atingînd cel mai înalt nivel din ultimii 10 ani. Dar după cum subliniază presa sindicală engleză, numărul real al șomerilor din Anglia depășește considerabil datele oficiale.

Șomajul care bîntuie puternic lumea capitalistă aruncă pe drumuri mii de familii de muncitori. Șomeri englezi în fața unui oficiu de plasare.

Un detașament de luptă al maselor muncitoare irakiene și kurde din Mossul, care au participat la înăbușirea recentului complot antiguvernamental pus la cale de imperialiști.

Numai în Irlanda de nord, 8.7 la sută din oamenii muncii nu au de lucru. In Italia, care încă de mult este țara șomajului cronic, armata de șomeri se ridică la 2 milioane de oameni, iar în Belgia, la 170.000 de persoane.

Atît în Franța cît și în Italia și Belgia se constată în aceste zile o mai strînsă unitate de acțiune între muncitorii comuniști, socialiști, catolici. Sindicatele de diferite orientări ajung tot mai des la o înțelegere asupra scopurilor și sarcinilor luptei comune. Sub semnul unității s-au desfășurat, de pildă, eroicele greve ale muncitorilor italieni de la fabrica de instrumente optice „Galileo" din Florența (Italia), de la întreprinderile de construcții din Franța ca și de la minele din bazinul carbonifer belgian Borinage.

Și cu cît muncitorii acționează uniți împotriva capitalului, cu atît mai mult crește forța lor.

Pentru oamenii muncii de pe continentul american ziua de 1 Mai constituie de asemenea un prilej de intensificare a acțiunilor lor de luptă împotriva condițiilor de viață. In Statele Unite ale Americii, de exemplu, după 73 de ani de la înăbușirea în sînge a demonstranților greviști din Chicago, 1 Mai 1959 găsește pe urmașii celor

Oamenii muncii din Berlinul occidental, participînd la sărbătoarea zilei de 1 Mai 1958.

căzuți sub gloanțele polițiștilor într-o situație grea. Dacă în 1886, muncitorii din Chicago cereau limitarea zilei de muncă la 8 ore, astăzi milioane de oameni ai muncii din S.U.A. demonstrează pentru respectarea dreptului legitim la muncă. „SA SE DEA DE LUCRU AMERICANILOR", „NOI VREM SA MUNCIM", „TREZEȘTE-TE WASHINGTON!", „NOI VREM MUNCA ȘI NU POMANA!" — sînt lozincile sub care luptă astăzi muncitorii americani.

In vederea sărbătoririi zilei de 1 Mai, organizațiile oamenilor muncii din Statele Unite pregătesc numeroase demonstrații și mitinguri, care vor avea loc în prima duminică după această zi. Astfel se pregătește un mare miting în „Union Square" la New-York.

Situația existentă în S.U.A. nemulțumește profund clasa muncitoare americană, care desfășoară numeroase acțiuni de luptă în apărarea drepturilor sale. In 1958 au avut loc în S.U.A. 3440 de greve la care au participat 2.200.000 de muncitori și care au dus la pierderea a 23.500.000 zile-muncă. In 1959, numai într-o singură lună au luat parte la greve de lungă durată peste 220.000 de muncitori din S.U.A. La aceste acțiuni trebuie adăugate cele două marșuri ale muncitorilor din S.U.A.: marșul șomerilor care a culminat cu conferința pentru problemele șomajului de la Washington și marșul celor 20.000 de tineri și tinere din toate colțurile Americii, prin care au protestat împotriva discriminării rasiale.

Aceste acțiuni nu sînt pelerinaje religioase la locuri sfinte, ci manifestări ale luptei de clasă, îndreptate împotriva autorităților care reprezintă statul burghez imperialist american.

Și în alte țări de pe continentul american clasa muncitoare are de luptat în aceste zile pentru apărarea drepturilor sale. Deosebit de mari sînt acțiunile greviste ale muncitorilor din Argentina și din alte țări ale Americii Latine. La fel, în Canada sînt intensificate acțiunile greviste. In această țară numărul șomerilor atingea la începutul anului cel mai înalt nivel de după război — 537.000 de oameni, iar numărul muncitorilor care lucrau o săptămînă de lucru incompletă era de aproximativ 340.000.

O mare amploare a luat în aceste zile acțiunile oamenilor muncii din țările capitaliste situate pe continentul asiatic. In JAPONIA, cel puțin 10 milioane de muncitori se pregătesc să sărbătorească așa cum se cuvine ziua de 1 Mai. La prima ședință a comitetului s-a hotărît ca de 1 Mai să aibe loc demonstrații și mitinguri în 470 de orașe. Această zi va fi sărbătorită sub semnul luptei pentru îmbunătățirea sistemului de prevederi sociale, împotriva revizuirii Tratatului de securitate japono-american și pentru anularea lui, pentru demisia cabinetului Kiși.

Alături de oamenii muncii din Europa, America, Asia, pășește și tînăra clasă muncitoare din țările Africei. Ea se află în fruntea mișcărilor pentru independență națională din Algeria, Congo Belgian și Francez, din Federația Nyassaland-ului și a Rodheziei. Deosebit de combativi sînt oamenii muncii din Uniunea Sud-africană.

Peste tot, în Europa ca și în America, în Asia, Australia și Africa, clasa muncitoare se prezintă de 1 Mai ca o forță puternică, tot mai unită, care schimbă înfățișarea lumii.

Vasile INOAN

SE APROPIE 1 MAI ÎN KOJUHOVO

Corespondență telefonică din Moscova

Acasă l-am găsit numai pe Vasili Graciov, capul familiei. „Acasă" este un fel de a spune, pentru că Graciov era în fața clădirii, cu un hîrleț în mînă. Tocmai începuse să sape la un șir de cuiburi pentru mănunchiul de puieți rezemați de trepte.

— Intr-un ceas bun, Vasili Vasilievici. Bună vreme de sădit!

— Bună! — îngînă el moale, înfigînd hîrletul în pămîntul încă umed. *Cred că se vor prinde...*

— Pomi de soi, ori numai de dragul verdeții în fața casei? — îl întrebai.

— Vișini — îmi spuse el. *I-am adus din pepiniera Universității. Sînt „învățați" cu cartea* — adăugă Graciov, rizînd.

Observ că interlocutorul meu nu mă mai ține minte. Ne-am cunoscut odată, întîmplător... Este drept, de atunci sînt cîțiva ani. Acum mi-am adus aminte de el, dar cum la uzina de rulmenți nu l-am găsit, căci lucrase în schimbul precedent, am trecut pe la Kvaciov, secretarul comitetului de partid, rugîndu-l să-mi găsească adresa de acasă a bătrînului muncitor. Kvaciov este un vechi și bun prieten al țării noastre. De cîte ori mă întîlnesc cu el îmi povestește despre oamenii din localitățile cunoscute în România cu cîțiva ani în urmă. Pînă mi-a găsit adresa, Kvaciov s-a interesat de noutățile din România, își amintește de construcția fabricii de rulmenți din Brăila, la care a participat împreună cu alți specialiști de la uzina din Moscova. Acum, în prejma zilei de 1 Mai, ca simbol al simțămîntului internaționalist al muncitorilor sovietici, de la uzină au fost trimise spre țara noastră cîteva mii de tractoare cu piese de mare trebuință unor întreprinderi din România. In acele zile se știa și o partidă din mîncarea lui Vasili Graciov.

Cu adresa în mînă am plecat de la stație de-a lungul bulevardului larg de vreo cîțiva metri. După corpurile întreprinderii se ridică o clădire frumoasă de 4 etaje, în care sînt amenajate clubul, biblioteca, sălile de festivități. Aici l-am cunoscut pe Graciov, la o seară organizată de colectivul uzinei în cinstea prietenei sovieto-române. Îmi amintesc și acum că, în timp ce studenții noștri prezentau un program de dansuri și cîntece populare românești, Graciov, care stătea alături, mi-a șoptit:

— Frumos se joacă și se cîntă pe la voi. Trebuia să-l aduc și pe Nicolai, fiul meu, să vadă...

N-am priceput atunci de ce Graciov spunea să fi venit și fiul său.

După vreo 7—8 minute de mers peste podețul ce unește malurile riului Iauza, am nimerit într-un desiș de blocuri albe, unde străzile poartă toate același nume: „Kojuhovo", cu un număr înainte. Acesta este numele satului care de-a lungul mai multor secole, împreună cu inventarul viu și mort, a fost proprietate a țarilor Rusiei și care a cedat acum locul unui nou cartier al Moscovei socialiste. Graciov locuiește pe strada a 8-a din Kojuhovo. S-a mutat aci de vreo 3 luni de zile.

— Dragostea pentru vișini o am din copilărie — îmi spuse Graciov, după ce intrăm în casă. *Trăiam într-un sat nu departe de conacul lui Lev Tolstoi. Aveam numai atîta pămînt cît cuprindea casa și o ogrădă cu cîțiva pomi. Acolo am sădit pomi care trăiesc și astăzi...*

Familia Graciov totaliza 20 de suflete. De la mic la mare, toți lucrau pe pămîntul moșierului satului. Lucrează și acum în sat frați și nepoți. Unul din nepoți e agronom, un frate — brigadier, ceilalți — colhoznici de vază. Din vechea familie a Gracioviior s-a alcătuit o ulîță întreagă a satului. Și Vasili Vasilievici și-a găsit alt rost în viață. La început a fost paznic la o uzină militară, apoi constructor de drumuri. Se construia o magistrală. Cînd circulația a fost asigurată, s-a început construirea uzinei de rulmenți, unul din obiectivele primului plan cincinal al Uniunii Sovietice. Graciov apare pe șantier. Prin 1932 uzina a început să producă, înlocuind din ce în ce mai mult rulmenții suedezi cumpărați cu aur. Graciov se numără printre primii muncitori din Rusia care hrănesc tînăra industrie înfometată de piesele acestea simple, dar pe vremea aceea greu de realizat. Cadru de bază al uzinei, gazda mea a trăit și crescut odată cu ea...

Soneria întrerupse pentru o clipă discuția noastră. In odaie intră o femeie în vîrstă.

— Aculina, nevastă-mea, zice Graciov. *Este de un an la pensie, dar nici acum nu șade acasă.*

— Cum să șed acasă, că doar încă n-am îmbătrînit — spune Aculina Vasilievna, dojenindu-și soțul. *Am să te văd pe tine, după ce-i ieși la pensie... Crezi că-i așa de ușor să te lași de muncă?*

— Mă duc la grădinițe în fiecare zi — mi se adresă ea. *Ne-am înțeles toți pensionarii din bloc să îngrijim de copiii mamelor care lucrează, să facem cu ei excursii. Alții merg pe la școli și povestesc elevilor despre munca la uzină...*

— Ați lucrat la aceeași uzină? — o întrebai.

— M-a părăsit — răspunse în locul ei Graciov. *25 de ani a fost matrițieră în secția vecină.*

— Să nu crezi — își reluă firul povestirii Aculina Vasilievna — *că noi pensionarii muncim pentru bani. Nici vorbă. Facem asta pentru că vrem să mai fim de folos celor ce vor veni după noi. Cît privește banii nu ne-am plîns și nu ne plîngem. Pensia mea este de 600 de ruble. Vasilie aduce și el... Dar ce să mai vorbim? In primăvara aceasta ne-am cumpărat un automobil, „Moskvici".*

— Este bună mașinuța aceasta — zice Graciov. *Iarna ca iarna, trece-vreece, dar odată cu venirea primăverii, sîmbăta după masă urci în mașină și hai la cîmp, la pădure. Și înainte ne petreceam duminicile la vilă (la țurul Moscovei în locurile cele mai pitorești sînt zile care se închiriază cu zeci cu săptămîna sau cu luna orășenilor). Mai ales pentru asta am ținut să avem mașină.*

Pe unul din pereții camerei zăresc într-o ramă aurită un tablou înfățișînd o poiană însorită, în mijlocul căreia paște în liniște un ren cu doi pui. Intr-un colț al tabloului descifrez semnătura: „Graciov".

— Vă ocupați de pictură? — îl întreb pe Vasili Vasilievici.

— Este tabloul fiului meu Feodor, întîiul copil — zise el. *De mic a început să deseneze, iar cînd era elev la școala medie a organizat o expoziție de tablouri. Toți i-au prevăzut un viitor mare. A venit însă războiul. Feodor era pilot pe un avion de debarcare. N-am primit de la el decît o singură scrisoare. A fost ucis la Minsk. Avea 19 ani.*

— Le-a plăcut arta copiilor noștri —adăogă Aculina Vasilievna, după un moment de tăcere. *Nicolai, al doilea fiu, s-a făcut muzician. Dar unde o fi de nu mai vine?* — se adresă ea soțului.

— Azi are program lung. După lecțiile de la școala de muzică are curs cu instrumentiștii amatori de la clubul uzinei.

De abia acum pricep de ce la întîlnirea aceea sovieto-română lui Graciov îi părea rău că nu l-a luat pe Nicolai cu el să asculte cîntecele românești. Așa, va să zică, Nicolai nu este un simplu amator, ci om de specialitate în ale artei!

Din camera de alături aud cîntec de copii, apoi cîteva chemări insistente: mamăăă...

— S-a trezit Vova — spuse Aculina Vasilievna.

— Dar unde-i maică-sa?

— S-a dus după cumpărături, trebuie să pice din moment în moment, explică bătrînul.

Intrăm în camera de alături. Un copilaș de 2 ani și jumătate, fiul lui Nicolai, stătea tolănit pe divan, cu un mic acordeon din carton și material plastic, sucindu-l și învîrtindu-l.

— Și ăstuia îi place muzica. Azi mîine o să învețe să cînte la pian, rîde mulțumit bunicul.

— Tu rizi, dar sora lui are numai 6 ani și dă concerte la școală — zice Aculina Vasilievna.

In camera copiilor era instalat un pian și deasupra un carnet de partituri deschis la o sonată a lui Beethoven.

— De cînd se școală, Galeu n-are altă grijă decît să repete caietul acesta.

— De ea nu mai zic nimic, fie, dar din Vova tot inginer am să fac — precizează bunicul. *Talentele înfloresc la noi în țară precum cîmpia primăvara. Noi știm că nu-i departe vremea aceea a comunismului cînd n-or mai exista numai artiști de profesie, ci tot mai mulți oameni, care, printre altele, vor stăpîni măiestria artistică asemenea profesioniștilor.*

Dar iată că apare și Galea, împreună cu maică-sa, o femeie tînără, purtînd în mîini un coș cu cumpărături.

Clavdia Andreevna, nora Gracioviior, desface din coș cîteva pînzeturi și le pune pe masă.

— Din asta am să-ți fac ție o bluză, se adresă ea soacrei. *Din asta înfloarată o să fac o rochie pentru Galea, iar din asta albastră voi coase o hăinuță pentru Vova.*

— Văd că nu stă degeaba mașina de cusut, observă rizînd Graciov.

— Vine 1 Mai — îmi explică nora — *și la noi e o tradiție ca de ziua aceasta să facem pentru fiecare cîte ceva de îmbrăcăminte...*

Am cunoscut pe toți ai casei în afara lui Nicolai care cine știe cînd se va întoarce de la repetițiile sale. Intorcîndu-mă acasă prin desișul blocurilor de pe teritoriul fostului sat Kojuhovo, apoi de-a lungul bulevardelor și străzilor mărginite de clădiri maiestoase, cu gîndul că în fiecare din ele trăiesc zeci, uneori sute de familii simple ca aceea a lui Vasili Graciov.

AL. CÎMPEANU

Moscova, aprilie 1959.

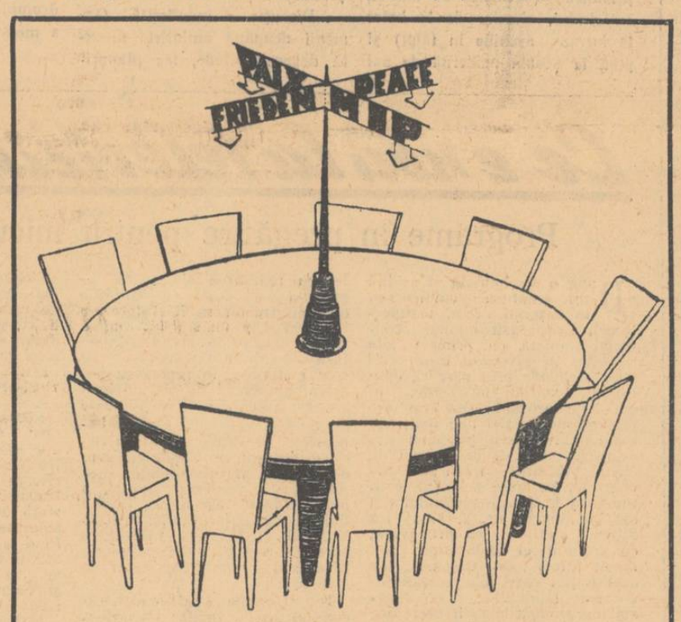

„Roza vînturilor" a oamenilor din toată lumea.

Desen de V. VASILIU

Fapte mici DIN LUMEA LARGĂ

Pălăria lui James Mitchell

Domnul James P. Mitchell este Secretar pentru problemele muncii în Administrația S.U.A. El a declarat de curînd că dacă prevederile sale cu privire la scăderea numărului șomerilor la cifra de 3 milioane în luna octombrie nu se vor realiza, el își va mînca în mod public pălăria sa, în fața clădirii ministerului pe care îl conduce.

Lăsînd la o parte faptul că domnul Mitchell consideră drept neînsemnată o cifră de trei milioane de șomeri, se pune totuși întrebarea: și dacă prevederile sale nu se vor adeveri, ce vor mînca cei peste cinci milioane de șomeri? S-ar putea ca domnului Mitchell pălăria să-i țină de sațul... să-l satură să mai facă pariuri în legătură cu soarta tragică a milioane de șomeri. In ce privește, însă, perspectivele șomajului, ziarul New-York Times consideră că cercurile economice de la Washington se împart în două grupuri: optimiștii și pesimiștii. Optimiștii afirmă că în luna octombrie numărul șomerilor va scade la 3.500.000, în timp ce pesimiștii atrag atenția asupra unor factori care vor face imposibilă o scădere a numărului șomerilor. „Anul acesta, spun ei, economia americană va trebui să absoarbă încă un milion de noi oameni care vor îngroșa forța de muncă, fără ca acest lucru să aibă cea mai mică influență asupra scăderii numărului actual al șomerilor". Totodată, ca urmare a automatizării și unor procedee tehnice noi, creșterea eventuală a producției „se va putea face fără angajarea unor noi muncitori". Dacă aceste prevederi se vor realiza, în acest caz, arată ziarul New York Times, domnul Mitchell „va trebui să și mănînce pălăria".

Visul fabricanților de armament

Un comitet de luptă împotriva instalării de baze pentru rachete dintr-o localitate din Anglia, discutînd într-una din ședințele sale acțiunile întreprinse pînă acum, a ajuns la concluzia că activitatea sa nu poate da roadele așteptate dacă lupta nu va fi extinsă și împotriva producției de rachete însăși. Și cum în apropierea localității respective, la Stevenage, se află o fabrică de proiectile teleghidate, comitetul a trecut la mobilizarea muncitorilor și a sindicatelor respective împotriva producției de rachete. Această acțiune a avut un viu ecou în rîndurile muncitorilor ca și a întregii populații din localitate. Numeroase grupuri de cetățeni s-au adresat societății Development Corporation cerîndu-i să înlocuiască fabrica existentă cu o industrie avînd o producție nenucleară. O serie de muncitori de la întreprinderea respectivă au și trecut la greve demonstrative de cîte o oră. Un grup alcătuit din 75 de cetățeni s-a angajat să ajute din punct de vedere financiar pe orice muncitor care părăsește munca la fabrica de rachete din motive de conștiință. Extinderea acestei mișcări a început să neliniștească pe o serie de fabricanți de armament. Unii dintre ei au început să studieze cu zel o lucrare a unui savant australian Ronald Fraser care a prezis că prin operații la creier și prin exerciții speciale, unele animale ca, de pildă, maimuțele „pot fi învățate să muncească în fabrici". Se gîndesc probabil că maimuțele nu vor avea probleme de conștiință și nici nu vor cere salarii.

„Sclavi slabi"

Doi reporteri ai unui ziar, care apare în orașul brazilian Belo Horizonte au adus în fața autorităților braziliene dovezi concrete care atestă că mizeria și foametea ce domnește în țară a dus la crearea unor „tîrguri de sclavi", unde sînt vînduți zi de zi, bărbați, femei și copii, mult mai ieftin decît vitele.

Pentru a produce aceste dovezi, cei doi reporteri, travestiți în țărani avuți, au făcut un drum de 350 km pînă în nordul orașului brazilian Montes Claros. Acolo au intrat în legătură cu agentul principal al comerțului cu „sclavi slabi" — adică oameni pe jumătate morți de foame proveniți în special din regiunile braziliene bîntuite de secetă. Acesta i-a condus pe cei doi ziariști la un stand din piața orașului, unde erau „expuși" pentru vînzare 30 de „sclavi slabi".

Acolo le-a fost oferită spre cumpărare o pereche de oameni prăpădiți de foame. I-au cumpărat pe amîndoi, bărbatul — Manuel Santos, în vîrstă de 34 ani — și pe soția lui Francisca de 18, pentru o sumă care corespunde cu circa 325 lei. Puțin mai tîrziu au asistat la vînzarea unui tînăr pentru o sumă ce corespunde cu 40 lei.

Luînd cu ei pe „sclavii" cumpărați, cei doi reporteri s-au urcat în avion și s-au reîntors la Belo Horizonte. Aici ei i-au prezentat pe Manuel și pe Francisca în fața Adunării legislative a statului brazilian Minas Gerias, dovedind astfel că larga răspîndire a negoțului cu oameni în unele regiuni ale țării nu este o „invenție a unor ziare".

Miliarde furate

In ultimii trei ani, alocările militare au crescut în S.U.A. cu 5,5 miliarde dolari. „Pentru unele tipuri de bombardiere, a declarat președintele Eisenhower, plătim ca și cum le-am achiziționa în greutate aur". Un tip de bombardier intercontinental, destinat transportului bombelor cu hidrogen cîntărește 77.000 de livre și costă 26.700.000 de dolari. Prin urmare, o livră de bombardier costă 568 de dolari. Prețul unei livre de aur este de 560 dolari.

In fața protestului vehement al opiniei publice, apărătorii marelui business afirmă că cursa înarmărilor aproape că nu ar aduce profituri. Care-i însă adevărul? Insăși datele oficiale desmint această poveste. S-a calculat că veniturile corporațiilor care fabrică armament se vor ridica la sfîrșitul acestui an, înainte de calcularea impozitelor, la 47 miliarde dolari, adică cu 11 miliarde dolari mai mult decît în 1958.

Consecințele sociale ale cursei înarmărilor sînt dezastruoase pentru S.U.A. In ciuda faptului că autoritățile încearcă să convingă populația că aceasta ar contribui la scăderea șomajului. Iată un exemplu. Firma „Lockheed", care construiește rachete „Polaris" și-a sporit profiturile într-un an cu 8 la sută. Totodată s-a anunțat că numărul muncitorilor a scăzut în aceeași perioadă de timp cu 22 la sută.

Alice și minunile din S.U.A.

Un publicist american care a călătorit recent prin California a imaginat o nouă variantă la binecunoscuta carte abundentă în minuni, paradoxuri și semne de întrebare „Alice în țara minunilor". Cu o singură deosebire față de original: semnele de întrebare privesc situația economică din S.U.A. Lucrurile s-ar petrece astfel:

— „Ce fac acei oameni?" întreabă Alice, arunCînd o privire asupra cîmpiilor din sud-vestul Statelor Unite.

— „Cultivă surplusuri de bumbac", răspunse Regina.

— „Cine sînt ei?" întrebă din nou Alice, ignorînd cu tact să întrebe de ce totuși este nevoie să se producă surplusuri agricole.

— „Ei sînt mexicani importați în Statele Unite din cauza lipsei de mînă de lucru", explică Regina.

— „Lipsă de mînă de lucru?" întreabă mirată Alice. „Păi eu știam că avem 5 milioane de șomeri și mai mult de un milion de muncitori agricoli care nu au de lucru". — „Este limpede — i-a replicat Regina, că tu nu înțelegi sistemul de organizare al agriculturii americane".

Și în ce mă rog constă sistemul care explică această „minune" din Statele Unite? Cu tot numărul de șomeri industriali și agricoli fermierii bogați din California preferă să importe anual sute de mii de muncitori sezonieri din Mexic, Puerto Rico, Filipine, Canada, Japonia și Indiile Occidentale pentru că după propria lor expresie „această mînă de lucru este mai ieftină și mai docilă". La 22 aprilie sindicatele din Mexic au luat parte la tratativele dintre autoritățile mexicane și cele din S.U.A. în legătură cu condițiile de muncă ale acestor muncitori denumiți „bracero". Ele au cerut salarii mai omenești și dreptul acestor muncitori la organizare sindicală. Ziarul „New-York Times" arată că reprezentanții plantatorilor și marilor latifundiari din S.U.A. au făcut presiuni asupra delegației S.U.A. la aceste tratative să nu accepte nici măcar în principiu posibilitatea unor salarii mai mari sau dreptul de organizare sindicală pentru sărmanii „bracero". Ei au amenințat că în cazul că condițiile lor nu vor fi respectate, muncitorii mexicani nu vor mai fi angajați.

PRETUTINDENI

ROSY AVOGADRI, supranumită „Martira de la Dolmin", care a suferit un șoc nervos, asistînd la executarea unor patrioți de către trupele naziste, a părăsit clinica medicală din Pavia, după ce a zăcut timp de 16 ani în pat. Suferindă de o septicemie cronică provocată de „bacterium coli", boală extrem de rară care a ținut-o într-o stare permanentă de semiinconștiență, ea s-a vindecat datorită unui medicament pe nume „albomicina", descoperit de savanți sovietici, ce și l-a procurat prin ambasada U.R.S.S. In timpul spitalizării, Rosy Avogadri a fost supusă la 508 intervenții chirurgicale și 608 transfuzii de sînge.

●

KIRK KRAUS, cetățean american, era mai de multă vreme șomer. Disperat că nu putea asigura mijloace de întreținere familiei sale, după ce și-a ucis cei trei copii și sora care locuia la el, a dat foc casei, murind asfixiat.

●

UNICUL drum care leagă insula Taveuni de arhipelagul Fidji (Pacificul de Sud) posedă o caracteristică curioasă datorită faptului că este tăiat de meridianul 180 de grade. Această curiozitate îngăduie primului pieton să treacă de la ziua de duminică la ziua de luni făcînd un pas. Cu alte cuvinte, acesta e cu un picior în ziua de ieri și cu celălalt în ziua de azi.

●

CĂLĂTORII cehoslovaci, inginerii Zikmund și Hanzelka, au predat colecției muzeului tehnico-național din Praga automo-

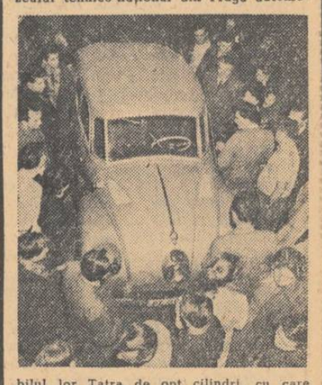

bilul lor Tatra de opt cilindri, cu care au străbătut Africa și America de sud.

●

CEA MAI MARE hidrocentrală din lume, hidrocentrala „Lenin" de pe Volga, a dat pînă în prezent economiei naționale a Uniunii Sovietice peste 20 miliarde kwh energie electrică. Această cantitate este de zece ori mai mare decît producția anuală a tuturor centralelor electrice ale Rusiei prerevoluționare.

●

INTR-O regiune a Australiei de sud, pisici sălbatece au atacat un oficiu poștal. Cînd dirigintele unității se prezenta la serviciu, ei nu mai găsi acolo decît un morman de oscioare. Oficiul poștal în cnestiune era unicul din cel de-al cincilea continent al cărui factori erau, în exclusivitate, porumbei călători...

●

LA MOSCOVA s-a pus la punct o centrală telefonică în miniatură, care poate fi ținută pe o masă de dimensiune mijlocie. Grație calculatorilor electronici folosiți, legătura se obține într-o milionime de secunda.

●

DIFICULTĂȚILE în aprovizionarea cu carne a populației din Rodezia și Nyassaland au crescut în asemenea măsură, încît se impune luarea unor măsuri radicale pentru sporirea efectivului de animale cornute domestice. In prezent în aceste țări se fac experiențe privind domesticirea bivolilor sălbatici și a antilopelor.

●

O STRAVECHE scrisoare de dragoste a fost găsită la Sippara (Irak). Un anume Gimek roagă pe aleasa inimii sale să se întîlnească negreșit cu el la Babilon. Transmiterea mesajului trebuie să fi fost destul de dificilă, acum 4 milenii, deoarece cîntărește aproape 15 kilograme.

●

IN S.U.A. ultima noutate o reprezintă discurile care te ajută să... dormi. Plăcile cuprind povestiri, însoțite de o anumită muzică care au un efect — se spune — somnifer. Pînă la proba contrarie, plăcile se vînd și business-ul este asigurat. Fabricanții plăcilor pot să doarmă liniștiți.

●

IN REGIUNEA insulelor de corali Hsisa, ce se găsește situată în Marea Chinei, se practică un vînat acvatic care necesită

agilitate și forță: prinderea cu mîna a broaștelor țestoase gigantice a căror greutate poate atinge 200 kilograme.

●

UN CAZ medical rar s-a înregistrat, nu de mult, la Pottstown în Pennsylvania, unde s-a născut un copil cu patru rinichi. Mai întîi s-a intenționat a i se scoate pe cale operativă doi rinichi, însă ulterior i-a fost introdusă o canulă specială de masă plastică, care permite acum funcționarea aproape normală a celor patru rinichi.

●

IN GOANA după pește, delfinul sare deseori din apă. De această „capacitate" înăscută se servesc dresorii. Ei au obiș-

nuit delfinul să înhațe, sub privirile admirative ale spectatorilor, peștele din gura unui clovn de circ.

●

BARBIERII dintr-un mic orășel de lîngă Bombay sînt renumiți pentru arta lor. Recent, ei au organizat un concurs de durată pe care-l cîștigă un maestru al meșteșugului lui Figaro care reuși să radă neîntrerupt, timp de 72 de ore fără să bea, să mănînce și să doarmă. El susținea că mai poate continua, însă nu se mai găsi nici un singur amator prin împrejurimi care să-i stea la dispoziție.

Roza vînturilor

„LA RONDE"

De mai bine de cincisprezece ani filmele franceze și italiene sînt guvernate de o așazisă cenzură oficială, care continuă să aducă cele mai grave știrbiri dreptului oamenilor de cultură din Franța și Italia de a-și exprima liber opiniile. Această cenzură nu se mărginește numai la persecutarea unor cineaști progresiști, ci interzice orice film care nu apără în mod servil politica guvernelor acestor țări și nu preamărește modul de viață capitalist. Visul acestor moderni închizitori este de a sugruma orice intenție capabilă de a transpune în film gîndirea și opiniile oamenilor progresiști din occident.

În țări cu veche tradiție de cultură, ca Franța și Italia, aceeași cenzură, în numele respectării bunelor moravuri și a ordinii publice, permite ca asasinatul, pornografia și desmățul să se bucure de toate indulgențele posibile. Dacă un film vine însă în contact cu realitatea socială, el este pur și simplu suprimat cu brutalitate. Aceeași cenzură care a autorizat reprezentarea unor filme ca „Îngeri murdari", „Amantul doamnei Chatterlay", „Un caz nenorocit" și alte asemenea filme, de la care spectatorul pleacă mortificat, a interzis filme progresiste ca „Bel-Ami", „Bătălia minerilor", „Comuna din Paris", „Sarea pămîntului" și altele.

Filmul „La ronde" (Hora) a fost o altă victimă a macchartismului occidental. El a fost zăvorît sub cheie timp de zece ani, datorită accentelor de critică socială pe care le conținea la adresa societății capitaliste. Inspirat după comedia lui Arthur Schnitzler, „La ronde" se compune din zece episoade legate între ele prin intermediul unui comentator. Sînt zece întîlniri între cinci bărbați și cinci femei în goană după plăceri. La mijloc nu este vorba deloc de dragoste, ci de corupție, necinste, șantaj și minciună.

Episoadele se țin lanț întocmai ca lanțul care unește aceste personaje lipsite de orice moralitate și onestitate. O prostituată corupe un soldat viciat de atmosfera comercială a Parisului. Acesta seduce mai tîrziu o cameristă din slujba unor burghezi înstăriți. Cameristа seduce la rîndul ei un student blazat și imoral. La rîndul său acesta devine amantul unei tinere odrasle a burgheziei financiare franceze, soția unui trusiman miliardar în vîrstă. Capitalistul se amuză între timp cu o fetișcană în goană după bani și plăceri. Fetișcana îl uită repede, după ce îi sterpelește mai întîi cîteva zeci de mii de franci pentru a se oferi unui scriitor parizian. Acesta, la rîndul său, uită și el de fetișcană, pentru a-și petrece nopțile cu o vestită actriță de teatru. Curtezana primește a doua zi în salonul său un tînăr ofițer aristocrat, cu monoclu și blazon, cu care își petrece ziua fără a pierde timpul în discuții sterile. Seara, același ofițer aristocrat, vrînd să uite de lumea curtezanelor plătite și de aceea a trișorilor, preferă să-și petrecă noaptea cu o prostituată, aceeași care îl corupsese pe natvul soldat din prima scenă.

După cum se poate constata, „La ronde" este un film lipsit de erotismul gratuit al producțiilor occidentale din ultimii ani. Acest film este o ascuțită satiră la adresa moravurilor din occident. Medii sociale dintre cele mai diverse se perindă în fața obiectivului aparatului de filmat. De la lumea cabotinilor, la lumea imorală și necinstită a afaceriștilor de bursă, de la verosii miliardari și căpitani ai industriei, la lumea midinetelor, de la lumea declasaților cu emblemă nobiliară la aceea a intelectualilor ratați, etc. Moralitatea scăzută a familiei și a lumii burgheze occidentale duce implicit la vicierea pretimpurie a tinerelor odrasle ale acestora. Mercantilismul și rapacitatea acestei lumi sînt dezvăluite fără pic de menajament de Max Ophuls, creatorul filmului „La ronde".

Toate acestea n-au fost pe placul anumitor cercuri din occident. Și atunci ele au apelat la serviciile cenzurii oficiale. Era cum nu se poate mai simplu și comod. Această cenzură a aruncat în primul rînd anatema asupra realizatorului acestui film, care nu a putut să supraviețuiască ruinei financiare. Comedia „La ronde" a fost ferecată sub cheie timp de zece ani. Adevărul și-a făcut însă în cele din urmă drum. După ce a rupt vălul artificial al cenzurii occidentale, filmul își spune acum cuvîntul. Și acest cuvînt este un aspru rechizitoriu la adresa modului de viață occidental.

G. CUIBUȘ

O școală populară de artă

În întreg compartimentul am rămas numai noi doi. Îl studiez în amănunt. Nimic deosebit. O figură tipică de muncitor, cu mîini mari și puternice, îmbrăcat modest. Încerc să-i ghicesc profesia. Se simte privit așa că ridică capul din caietul pe care-l lasă să se odihnească pe genunchi. Curios, dar e un caiet de note muzicale, cu portativele încărcate. Și totuși nu prea are aspect de muzician vecinul...

Luîndu-mi drept scuză profesia, îi fac cunoștință. Dumnealui este Preda Ion din satul Cătunu, comuna Berceni, și e de meserie tinichigiu la întreprinderea „Teleajen" din Ploești. Face în fiecare zi naveta Cătunu—Ploești și retur. N-a fost în schimbul de după amiază după cum presupuneam, ci în cel de dimineață. Și totuși în fiecare zi merge acasă noaptea, cu trenul acesta. Motivul? Este elev al școlii populare de artă din Ploești, clasa acordeon, anul II. Și-a făcut alfabetizarea muzicală și acum tocmai citea niște partituri interesante din program. De la el am aflat că în aceeași săptămînă va avea loc o întîlnire între foștii elevi ai școlii și cei actuali.

★

Sosesc la școală cu cîteva ore înainte de întîlnire. Directorul ei, Gh. Mărgărit e amabil. Ține cu tot dinadinsul să aflu mai întîi istoria școlii și influența ei asupra vieții culturale a Ploeștiului.

Drumul urmat de școala populară de artă din Ploești corespunde în linii mari drumului urmat de artă în țara noastră după eliberare, cînd ea a cuprins milioane de oameni ai muncii înșetați de aceasta, dar îndepărtați de ea sub domnia burgheziei. De la „conservatorul muncitoresc" din 1947, ce-și ținea cursurile într-o singură cameră cu elevi flămînzi și obosiți care audiau cu rîndul cursurile în picioare, (erau vreo două scaune numai) cu profesori nesalariați, fără utilaj elementar (nu exista de pildă un pian) fără condiții cît de cît prielnice (șevaletul se folosea cu rîndul, elevilor de la balet le intrau așchiile în tălpi) și pînă la școala modernă de azi cu 400 de elevi, instalată în somptuosul Palat al Culturii, cu săli spațioase, mobilier lucrat cu gust, ușă capitonate, instrumentaj muzical bogat, bibliotecă și discotecă, modelaje, etc. a fost străbătut un drum lung și greu. Drum pe care l-am putut oarecum întrezări la întîlnirea dintre foștii elevi și cei actuali de care mă voi ocupa mai jos.

În sală se află foști elevi ai școlii ca Horia Stănescu, azi directorul școlii de arte de 7 ani, Victor Bucurescu, actor la Teatrul de Stat din Ploești, Valeriu Papuc, viorist la Filarmonică și instructor artistic al echipei artistice a Atelierelor C.F.R., Dumitru Burdușel directorul orchestrei simfonice Ciprian Porumbescu din Ploești, Cecilia Papuc, solistă la „Flacăra" și mulți alții. Cei mai mulți sînt instructori ai echipelor artistice din fabrici, instituții, căminele culturale din Ploești.

Alături stau elevii de azi. Printre aceștia se află și proaspătul meu prieten, tinichigiul constructor Ion Preda. Lipsesc mulți. Unii pentru că sînt în producție, alții pentru că au program sau repetiții cu echipele pe care le îndrumă. În sfîrșit lipsesc mulți dintre foștii elevi azi risipiți în toată țara.

Dintre primii, directorul amintește de Juravlea Alexandru, strungar la uzinele mecanice Cîmpina, (clasa de vioară) de Lucia Călin muncitoare la fabrica „Ceramica" și Vasilica Popescu țărancă din Bucov (clasa de balet), Lucia Bilec funcționară (clasa canto). Lipsesc și Gheorghe Anghelescu, azi instructor artistic al uzinei „Ilie Pintilie", Lăzărescu, instructorul echipei de dansuri de la „Dorobanțul", Petrovici, dirijorul orchestrei de la Băicoi. După cum lipsesc din sală și Emil Liptac și frații Crîșmaru, azi actori ai Naționalului din București, Dorina Panciu și Silvia Rusu, azi la Teatrul Muzical din Orașul Stalin, Constantin Codruț de la Teatrul de Estradă din Ploești, Felicia Pelin, profesori chiar la școala lor și alții...

...Discuția e însuflețită. Oamenii deapănă amintiri, discută despre metode, fac planuri. Valeriu Papuc, vorbește despre echipa de ceferiști pe care o instruiește, arătînd că a terminat de acum alfabetizarea muzicală. El subliniază aportul cultural adus de școală orașului care n-avea nici o instituție de artă. Spre exemplificare, el arată că Filarmonica din Ploești, al cărei membru este, a fost înființată de fapt de elevii școlii populare de artă și că mulți dintre orchestranți n-au altă școală decît pe aceasta.

— Școala ne-a învățat să iubim arta și mai ales s-o răspîndim printre cei ce muncesc, — spune la rîndul ei Marcela Danieleanu, pictoră scenografă și minuitoare la Teatrul de Păpuși. Aceasta m-a făcut ca pe lîngă meseria învățată aci în școală și pe care o practic, să fac și instructaj artistic tinerilor din Buzău.

— Tatăl meu era muncitor. Avea șapte copii. Eu însumi am fost muncitor industrial la Băicoi. Acestei școli îi datorez eu, Victor Bucurescu, faptul că azi sînt actor. Ar fi fost posibil aceasta pe vremurile burgheziei?

Iau cuvîntul și elevii de azi care povestesc despre munca lor, despre dificultățile ce le mai întîmpină, despre satisfacția ce o încearcă de fiecare dată cînd urcă încă o treaptă. Gheorghe Dobre, spune între altele:

— Vreau să cînt, îmi place să cînt. Sînt fericit că nivelul cunoștințelor mele crește.

— Școala înseamnă că noi muncitorii și țăranii pătrundem în artă — spune în cuvîntul său Ion Preda.

În timp ce mă conducea spre ieșire, directorul mi-a mai vorbit despre o seamă de elevi talentați. Îmi amintesc între altele de aprecierea lui la adresa strungarului Alexandru Juravlea: „Ținută foarte bună, auzul muzical și memoria foarte bune, intonația și cititul precise, disciplina foarte bună. Aptitudini violonistice deosebite". Și nu pot să nu reflectez acum la faptul că școala populară de artă din Ploești cu cei 400 de elevi oameni ai muncii este încă o poziție cucerită pe drumul înălțării omului muncii, a mersului său spre comunism.

V. ANGHELACHE

PE PLATOURILE DE FILMARE

Aflat în plină desfășurare, anul cinematografic rominesc prezintă de pe acum un ritm incurajator de existență. Pe ecrane, în primele patru luni ale anului, au avut loc 23 premiere din producția studiourilor naționale, dintre care 3 artistice de lung metraj, 15 documentare, 3 filme de scurt metraj și 2 de desen animat.

În același timp, la Buftea pregătirile febrile în vederea definitivării distribuțiilor la scenariile care vor intra curînd în producție, se fac paralel cu filmările la *„Valurile Dunării"*, a cărui echipă se află sub lumina reflectoarelor, pe platou. Tineri și vîrstnici sînt în aceste zile animați de perspectiva îndeplinirii angajamentelor de creație în cinstea marei sărbători — a 15-a aniversare a eliberării.

Pe regizorul Jean Georgescu, unul din veteranii cinematografiei românești, l-am întîlnit preocupat de apropiata începere a filmărilor la *„Telegrame"* după I. L. Caragiale, pe un scenariu literar de Mircea Ștefănescu.

— *Pe cînd primul tur de manivelă?*

— La patru mai.

— *Cine-l dă?*

— Operatorul Ion Cosma.

— Echipa?

— Decorator *Liviu Popa*, *Semo*, director de producție, *Mărăi*, sunetul și asistenții: *Bucur* și *Geta Tarnaschi*. Din distribuție fac parte, printre alții, *Mircea Șeptilici*, *Dorin Dron*, *Ștefan Tăpălagă*, *Tomazian*, *Trestian*, *Iordănescu Bruno*.

— *Neprofesioniști?*

— Cele două roluri feminine sînt deținute de două interprete neprofesioniste: *Rodica Ionescu* și *Roxana Marini*. De altfel în distribuția numeroasă a *„Telegramelor"* sînt aproape o treime neprofesioniști: muncitori, funcționari, arhitecți etc.

Filmul *„Telegrame"* va fi realizat în culori. Tot în culori va fi realizat și filmul satiric *„De dragul prințesei"*, în regia lui *Ion Popescu-Gopo*, dar pînă acum nu a fost încă aleasă interpreta prințesei mofturoase.

Pe platoul I ne-a întîmpinat un șlep adevărat, în mărime naturală, cu toate instalațiile necesare lansării pe apă, construit însă... direct pe podea. Un binevoitor ne-a informat că aparține... *„Valurilor Dunării"* — titlul viitorului film după scenariul de *Francisc Munteanu* și *Titus Popovici*. Acțiunea se petrece pe Dunăre, în preajma lui 23 August 1944 și oglindește lupta poporului pentru înfăptuirea actului măreț al eliberării de sub jugul fascist. Dar echipa nu era aici. Indicatorul luminos de pe culoar ne-a înștiințat că se filmează pe platoul 4.

Comenzile scurte, reflectoarele în funcțiune, pocnetul sec al clachetei ne-a atras atenția către interiorul banal al unui birou de instituție portuară

— *„Valurile Dunării"* 54-2! — rostește cineva și retragînd clacheta ne descoperă chipul lui *Liviu Ciulei* în uniformă de marină.

Așa dar, e cu neputință să ne acorde un cît de scurt interviu: regizorul filmului e și interpret. Seara l-am căutat acasă, la telefon, dar fără șanse. Filmează cîteva săptămîni fără întrerupere la Buftea...

Pe același platou, tot pentru *„Valurile Dunării"*, un alt interior. O cameră sărăcăcioasă, cu resturi pe masă, cu patefonul mergînd în neștire. Se filmează un detaliu. Cine știe unde și cît va introduce foarfeca exigentă a montajului din tot ceea ce, cu trudă și elan, filmează zile în șir întreaga echipă? Efortul tuturor, de la interpreți la tehnicieni, este îndreptat către același scop, nemărturisit dintr-o admirabilă modestie: să ofere publicului spectator, chiar în ajunul marei sărbători, premiera filmului închinat evenimentelor memorabile de acum 15 ani.

Tot eroismului oamenilor muncii care, sub conducerea comuniștilor, s-au ridicat la luptă împotriva hitleriștilor imediat după 23 August 1944, le este dedicat și filmul *„Furtuna"*. Scenariul a fost scris de *Titus Popovici* și *Francisc Munteanu*, iar regia aparține lui *Sinișa Ivetici* și *Andrei Blaier*. Întrucît distribuția nu a fost încă definitivată, filmările nu au început. Exterioarele se vor filma la Sibiu. De asemenea, mai sînt în curs de alcătuire distribuțiile la filmele *„Vînt de martie"* (scenariul de *Malvina Urseanu*, după o idee de *Petru Dumitriu*) și *„La miezul nopții va cădea o stea"* (scenariul de *D. Carabăț*, după romanul lui *Th. Constantin*). La platoul Tomis, regizorul *Lucian Bratu* a făcut probele de actori.

În sfîrșit, cinefilii, care în aceste zile de primăvară cutreieră munții, se vor întîlni pe crestele Făgărașului cu operatorii care înregistrează pe peliculă exterioarele filmului *„Avalanșa"* în regia lui *Gh. Turcu*, după scenariul lui *Horia Lovinescu*.

Pe platouri sau în decorul natural al țării, cineaștii noștri creează, inspirați de bogăția faptelor vieții, filme care în curînd vor vedea lumina ecranului.

Radu CRISTIAN

În clișeul de sus: *Scenă din piesa „Ferestre deschise", de Paul Everac, în pregătire la Teatrul „C. Nottara"*; jos: *Scena din tragedia „Britannicus", de Jean Racine, în reprezentație la „Teatrul Tineretului"*

Fotografii: E. WECHSLER

ACTORI ȘI ROLURI

George Demetru

Cu o jumătate de oră înainte de spectacol, în cabină, pregătindu-se de machiaj, artistul GEORGE DEMETRU îmi împărtășea părerile despre noul rol pe care-l pregătește la Teatrul Armatei.

— Eroul pe care-l voi interpreta, Cyrano de Bergerac, m-a atras încă de pe băncile Conservatorului, prin noblețea caracterului său: e bun, generos, plin de sensibilitate și spirit, dușman înverșunat al nesinceității, prostiei și tiraniei și prieten al oamenilor simpli, inimoși și cinstiți.

— **E o sarcină de mare răspundere să aduceți pe scenă un personaj atît de complex.**

— Într-adevăr, de mare răspundere și mi-a trebuit mult curaj să atac un rol care impune numărate dificultăți, începînd cu recitarea versului și terminînd cu ținuta — pe scenă — proprie mușchetarilor gasconi.

— **Sub îndrumarea cărui regizor lucrați?**

— A tovarășului Rafael și vreau să subliniez că avem un punct de vedere comun asupra concepției călăuzitoare în crearea rolului.

— **Pe cine veți avea parteneră în Roxana?**

— Pe Margareta Butuc-Codrescu.

Mada Florian

Artista MADA FLORIAN joacă de 6 ani pe scena Teatrului de Stat din Orașul Stalin și — după cum mărturisește — nu nutrește nostalgii pentru București. S-a familiarizat cu colectivul teatrului în mijlocul căruia a dobîndit însemnate succese în piesele pe care le-a jucat: „Trei generații", „Rețeta fericirii", „O chestiune personală", „Aristocrații", „Vinovați fără vină" și altele.

— Ce rol pregătiți acum?

— **Cel al Judithei, din „Ucenicul diavolului" de Bernard Shaw.**

— Vă place rolul?

— **E un rol interesant cel al Judithei, femeie care se înabușă în chingile unei educații puritane, aparția „ucenicului" dezvăluindu-i și o altă latură a realității, mai puțin anchilozată, mai vie. Fără îndoială că ironia lui Shaw, atît de multilaterală, se răsfrînge și asupra ei și, poate, în reliefarea pentru spectator a acestui aspect stă complexitatea și greutatea rolului.**

— Cine vă sînt parteneri de joc?

— **Ștefan Alexandrescu în rolul „Ucenicului" și Apostol Aristotel în rolul pastorului Andersen.**

— Cine semnează regia?

— **Mihai Pascal.**

Colea Răutu

Cunoscut actor de teatru, COLEA RĂUTU s-a afirmat în ultimii ani și ca un înzestrat interpret de film, creațiile sale din „Desfășurarea", „Moara cu noroc" și „Dincolo de brazi", fiind unanim apreciate de spectatori. Era deci firesc ca discuția să pornească de la interesul manifestat de actor pentru cinematografie.

— Sînt în vederile regizorului Malvina Urseanu, pentru filmul „VÎNT DE MARTIE", după o idee de Petru Dumitriu, în care urmează să interpretez rolul unui primar al anului 1945. E în proiect de asemenea distribuirea mea într-un rol într-un nou film, „LA MIEZUL NOPȚII A CĂZUT O STEA", la care am făcut de-acum probele. E un rol de o factură cu totul deosebită de cele interpretate pînă acum, acela al unui spion hitlerist. Acest din urmă rol, e deocamdată numai un proiect.

— **Dar în teatru, ce roluri pregătiți?**

— Matti, din piesa lui Bertolt Brecht „PUNTILA ȘI SLUGA SA MATTI". Mărturisesc că abia pe parcursul repetițiilor am început să-l înțeleg mai bine pe acest șofer finlandez, cu un dezvoltat simț de clasă. Cupletul final exprimă cu claritate acest lucru:

...Căci într-o zi argații te-or lăsa
Stăpînul lor cel bun îl vor găsi
Abia cînd proprii lor stăpîni
vor fi.

— **Pe cînd va avea loc premiera?**

— Premiera va avea aproape caracterul unui examen, deoarece în perioada aceea e așteptată trupa „Berliner Ansamble" creată de Brecht. Ne așteptăm la o vizionare și, implicit, emoțiile sporesc.

I. DELEANU

Ce e nou la televiziune?

Programe în pregătire pentru micul ecran

După o disciplinată și asiduă frecventare a micului ecran în sezonul rece, telespectatorii au părăsit fotoliul confortabil odată cu primele zile însorite, în favoarea tradiționalelor escapade prin parcuri, de-a lungul marilor bulevarde, în grădinile proaspăt deschise ale restaurantelor. Cei mai mulți nu și-au uitat totuși prietenul nedespărțit al serilor lungi de iarnă. Serisorile, mereu mai numeroase, pe care poștașul continuă să le aducă studioului din strada Molière nr. 2, sînt tot atîtea mărturii că primăvara, cu farmecul ei ademenitor, n-a reușit totuși să-i despartă. Iar acei puțini care, din nestatornicie sau infidelitate, au întîrziat cu plimbările mult peste ora cînd crainica le dorea noapte bună n-au fost scutiți de un abil reproș. În Cișmigiu, ca și în alte locuri pitorești ale Capitalei noastre, unde băncile se adăpostesc de zgomot și lumină cu gingașe perdele de verdeață, tirul indiscret al reflectoarelor a penalizat nocturn devotamentul efemer al cîte unui telespectator. Acesta, obișnuit să recunoască de la depărtare pe mesagerii televiziunii exclusiv după voluminosul oar de transmisie care-i însoțea, se va fi mirat probabil de apariția în toiul nopții a operatorilor, înarmați de astădată cu reflectoare, aparate de filmat și expresia favorită cineaștilor în acțiune: ATENȚIE! SE FILMEAZĂ! Într-adevăr, se filmează. Dar... nu de către cinematografie. Pe generic nu mai apare la aceste filme textul „în colaborare cu studioul „București", datorită strădaniilor entuziaste ale lucrătorilor televiziunii pentru a spori ritmul de producție, paralel cu reducerea simțitoare a prețului de cost. Dificultățile care au trebuit să fie înlăturate în acest scop nu sînt nici puține și nici ușoare. Studioul dispune încă de posibilități reduse de spațiu și timp, în raport cu numărul apreciabil de ore de emisie. De aceea, filmările în orele de noapte, atît pe platoul împrovizat în studio cît și în decorul natural al Capitalei, s-au dovedit a fi deocamdată cea mai bună rezolvare. Astfel, a fost realizat cu succes primul film în producție proprie: MEDALIONUL NICOLAE HERLEA care ne va fi oferit vineri seara, în cadrul programului festiv de întîi Mai.

Tot în aceste nopți — cam răcoroase, ce e drept! — protagoniștii unui nou film de muzică ușoară parcurg București în compania regizoarei Letiția Popa și a aceluiași operator, Ilie Cornea. Printre ei, a putut fi văzut, de către telespectatorul cu pricina și Ion Lucian la incognito-ul din Cișmigiu mimînd, după o zi de intensă activitate scenică, o plimbare de agrement pe aleile înflorite... Televiziunea vă oferă, în acest film, cîtiva dintre interpreții preferați, de muzică ușoară: Michaela Cotaru, Constanța Cîmpeanu, Trio Grigoriu. La acest film mai colaborează și Ion Popescu-Gopo, cu cîteva momente animate la cîntecul satelitului de Elly Roman. Pe el îl puteți vedea însă nu-mai ziua, desenîndu-și singur decorul interastral.

Cîteva noi medalioane muzicale sînt în perspectivă. Elena Cernei și Garbiș Zobian vor începe filmările imediate după reîntoarcerea din turneul care-l fac în prezent prin R.P. Ungară. În același scop, urmează să fie solicitați artiști din generația mai vîrstnică. Proiectul unui film de muzică populară și altul de balet, sînt de asemenea, în imediata atenție a televiziunii, care-și propune să producă minimum 8-10 filme cu subiecte muzical-artistice, în decursul anului.

Noutăți teatrale încă nemărtășite telespectatorilor nu prea am aflat pe agenda repertoriului teatrelor bucureștene. Cu excepția cîtorva spectacole, carul de transmisie și-a făcut cu prisosință datoria: la cererea publicului au fost programate reluări. Pînă la sfîrșitul stagiunii, în numărul transmisiilor vor fi incluse cîte două spectacole de operă și balet, precum și un concert simfonic pe lună.

Mai interesantă ni s-a părut agenda proprie a televiziunii. Aici am aflat două piese în repetiție: **„Regăsire"** de frații Tur și Șeinin, în regia lui Petre Sava Băleanu cu Geo Barton, Tanți Cocea, Al. Critico, Corina Constantinescu, Cella Demetriad, N. Sireteanu, Costel Gheorghiu și Traian Dănceanu, precum și „Georges Dandin" de Molière (regia: Lidia Ionescu), avînd în distribuție pe Benedict Dabija, Sanda Toma, Coca Andronescu, Ion Lucian, Dem. Savu, Mircea Balaban și Mimi Enăceanu. În afară de spectacolele muzical-distractive, prevăzute în număr de circa 2-3 pe lună, cîteva ecrane literare și muzicale vor reuni cîntăreți și actori de proză în studio. Astfel, după ecranul din lirica negrilor de Eva Dragomir și cel din opera lui Mihail Eminescu, vor fi prezentate cîteva melodii de Elly Roman, dintre care, unele în primă audiție, pe un scenariu de Ștefan Tita, intitulat „Meridiane".

Pentru sărbătorirea împlinirii unei jumătăți de mileniu de la întemeierea Bucureștiului, regizorul Ion Barna a și început să adune materialul necesar unui film documentar. Prefacerile adînci din viața Capitalei noastre vor fi obiectul unor emisiuni speciale, printre care se numără și cea dedicată arhitecturii bucureștene în trecut și azi.

De peste hotare, televiziunile prietene ne trimit cu regularitate, pe peliculă, mesaje artistice dintre cele mai interesante. Spectatorii care, acum șase ani, în cadrul manifestărilor celui de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților au aplaudat pe scena teatrului „Țăndărică" vedetele de cîrpă și papier maché ale teatrului D.S.H. din Praga, vor avea bucuria să le revadă la televiziune. Sînt renumiții, incorigibilii și neasîmpărații Spejbl și Hurvinek, creații de faimă internațională ale artistului național ceh Iosef Skupa.

De la televiziunea sovietică a fost primit filmul „Casa de peste drum", al cărui erou, aidoma telespectatorului nostru surprins în Cișmigiu de Ion Lucian, își aplică un tratament romantic pentru a se vindeca nu numai de boală ci și de... singurătate.

★

Pentru că, în pofida dimensiunilor sale, ecranul televizorului permite o perfectă vizibilitate și... în doi, sîntem convinși că primăvara va face casă bună cu televiziunea.

Sorin ROIBU

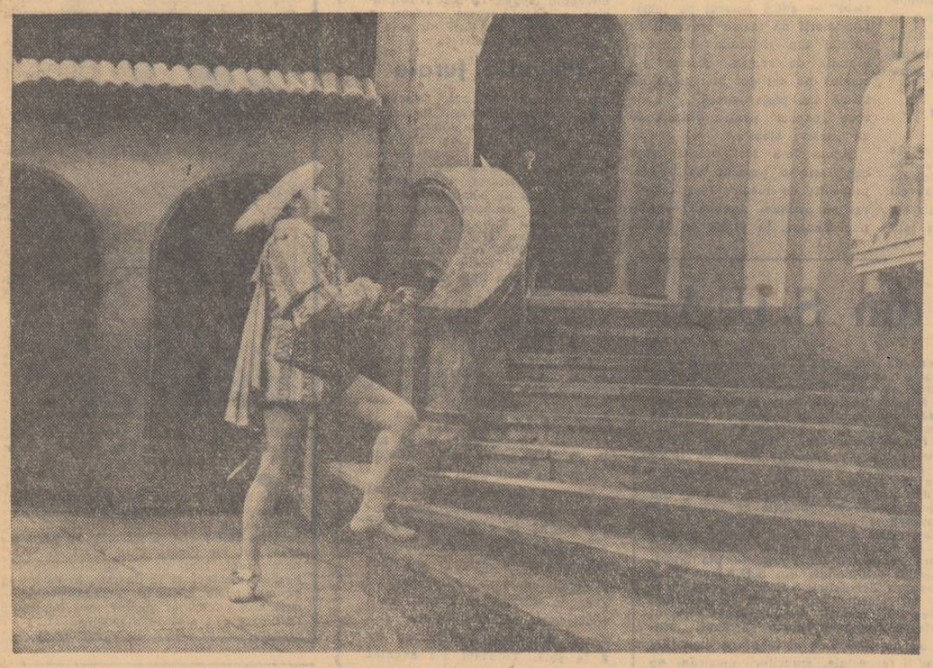

Baritonul Nicolae Herlea în filmul muzical ce va fi prezentat în seara zilei de 1 Mai la televiziune.

ECOURI

LITERARE

● **BIBLIOTECA de stat „Lenin"** din Moscova împrumută cărți și cititorilor săi din străinătate. În anul care a trecut, prin intermediul Bibliotecii Naționale din Londra, Biblioteca de stat „Lenin" a răspuns la mai mult de 400 de cereri ale cititorilor săi din Londra. Cititorii englezi au cerut în special literatură tehnică.

● **EDITURA** populară pentru literatură din Pekin va edita în acest an 1000 de titluri. Aceste opere vor face cunoscute poporului chinez literatura scriitorilor moderni și clasici chinezi, precum și literatura popoarelor străine.

● **ÎN ANGLIA** a apărut primul număr al unei publicații studențești noi, **„Dialog"**. **„Scopul revistei noastre, scrie unul din redactorii publicației, este sprijinirea înțelegerii dintre popoarele din Vest și Est".**

● **ACADEMIA** de Științe a U.R.S.S., va edita în 1959 nu mai puțin de 900 titluri de cărți. Unele din lucrările ce se vor edita se referă la cercetările în domeniul nucleului atomic, altele vor sintetiza datele furnizate de sateliții artificiali sovietici ai Pămîntului. Filozofia și economia, dreptul și lingvistica, chimia, biologia și geografia, cele mai diferite ramuri ale științei vor fi prezentate prin numeroase volume.

● **EDITURA „Riuniti"** din Italia a publicat de curînd o culegere în patru volume a versurilor lui Maiakovski. Cei mai de seamă reprezentanți ai poeziei contemporane italiene și-au dat concursul la traducerea poeziilor marelui poet sovietic. Volumele sînt ilustrate cu numeroase fotografii precum și cu desene făcute de Maiakovski.

CINEMATOGRAFICE

● **LA STUDIOURILE** Hunnia din R. P. Ungară s-a început, de curînd, ecranizarea romanului **„Cîtiva pași pînă la graniță"**, al lui Mesterházi Lajos.

● **ÎN UCRAINA** se construiește primul cinematograf panoramic mișcător din Uniunea Sovietică. Sala, care va cuprinde 700 de spectatori, se construiește din elemente prefabricate. Interesant la acest cinematograf este faptul că după ce va fi gata va putea fi transportat din loc în loc. Utilajul de proiecție va fi transportat de trei autobuse.

● **SCRIITORUL** francez Roger Vailland, laureat al premiului Goncourt, a petrecut un an încheiat într-un sat necunoscut din Sicilia, studiind viața, obiceiurile și moravurile locuitorilor satului. După aceea și-a scris romanul, al cărui titlu este **„Legea"**. (Legea este un joc de cărți, care se joacă în satul respectiv și la care oamenii își pot pierde nu numai banii, ci și cinstea, libertatea și viața.) Acest roman a fost ecranizat de Jules Dassin. Interpreții principali ai filmului sînt Gina Lollobrigida, Yves Montand, Pierre Brasseur, Marcello Mastroianni și alții.

● **FILMUL „Ca o cascadă"** este o nouă realizare a școlii realiste americane. Filmul a fost realizat după romanul de mare succes al lui James Jones, fiind regizat de Vencente Minnelli. Eroul filmului este un scriitor tînăr, odinioară talentat, care se întoarce din război ca o adevărată ruină. Scrîbit de toate, el duce o viață disperată, situîndu-se în afara legilor.

● **„LA POLUL NORD"**, se intitulează noul film în culori despre viața eschimoșilor, a cărui turnare a început de curînd în Italia. Interpretul principal al filmului este Anthony Quinn, care este secondat de actrița japoneză Yoko Tani. Întîmplările filmului se petrec acum circa 40—50 de ani.

● **PRODUCATORUL** american de filme O'Donovan din Hollywood a declarat că, în curînd, vor începe filmările coproducției sovieto-americane **„Se sparge gheața"**. Interpreta principală a filmului va fi Tatiana Samoilova, iar partenerul ei Gregory Peck, cunoscut publicului nostru din filmul **„Bancnota de un milion de lire sterline"**.

● **STUDIOUL DEFA-Berlin** a terminat de curînd ecranizarea renumitei piese a lui Lessing, **„Emilia Galotti"**. Rolul principal al filmului este deținut de Hans Peter Thielen.

MUZICALE

● **SUB ÎNDRUMAREA** directă a lui Șostakovici sînt în curs pregătirile în vederea ecranizării de către studioul Mosfilm din Uniunea Sovietică a renumitei opere a lui Mussorgski, **„Hovanscina"**. Rolul lui Dosofei este deținut de Mark Reizen, artist al poporului al U.R.S.S. Filmul este destinat ecranului lat.

● **ANUL** acesta Festivalul muzical internațional **„Primăvara la Praga"**, care se va deschide la 12 mai, va fi închinat jubileului lui Händel și Haydn, precum și compozitorilor cehi Smetana, Förster, Novak, Suk și alții.

Se vor produce formații muzicale renumite, ca orchestra unională a radioului și radiodifuziunii sovietice, sub conducerea dirijorului Alexandr Gauk; orchestra Filarmonicii de Stat „George Enescu"; corul din Budapesta, dirijat de Ianos Ferencz; orchestra de cameră din Olanda, al cărei dirijor și solist este cunoscutul violonist Simon Goldberg, și „Cvartetto Italiano". Orchestrele simfonice cehă și slovacă, participante la Festival, vor fi dirijate de maeștri ai baghetei renumiți, ca: George Sebastian, Igor Markevici, Jan Meilen, Henryk Ciz, Hans Schmidt-Isserstedt, André Vandernoot și George Szell, sub conducerea cărula se va executa Simfonia IX-a de Beethoven.

Odată cu Festivalul vor avea loc și concursuri muzicale la care și-au anunțat pînă în prezent participarea 117 tineri instrumentiști din 18 țări, și anume: U.R.S.S., Anglia, Rominia, Austria, S.U.A., Belgia, Elveția, Bulgaria, R. P. Chineză, Franța, Italia, Iugoslavia etc.

TEATRALE

● **TEATRUL** Armatei Populare din Budapesta pregătește premiera piesei **„Singurătate"**, de Alioșin. La Teatrul Vahtangov din Moscova, rolul principal feminin din această piesă a fost deținut de Iulia Borisova, cunoscută publicului nostru din „Idiotul". La Teatrul Armatei Populare, în același rol va apare Eva Ruttkai.

● **TEATRUL** Romîlor din Moscova va prezenta în curînd, în premieră, piesa **„Țiganii"** a renumitului scriitor maghiar Szigligeti Ede.

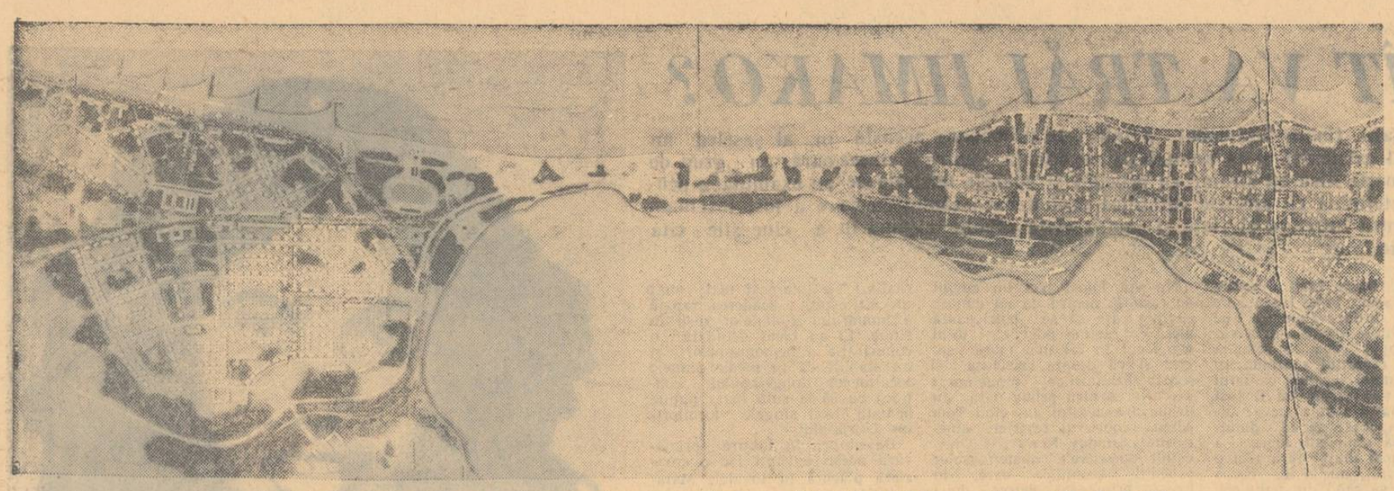

Macheta lucrărilor în curs pentru amenajarea stațiunilor de pe litoralul Mării Negre, Eforie și Vasile Roaită

Agricultorul amator

BORANGICUL

Mult timp a dăinuit un mister în jurul obținerii firului de mătase. Într-o bună zi, larva fluturelui de noapte Bombyx-mori și-a dezvăluit „secretul", a arătat modul în care reușește să prefacă frunza de dud în minunatul fir de mătase. Și, pentru că sericicultura — o ramură a agriculturii — poate să la în țara noastră o dezvoltare și mai mare, prezentăm câteva îndrumări pe care le socotim utile.

În aceste zile, sămânța se poate pune la clocit, astfel că, la nașterea viermișorilor, frunzulițele dudului vor fi dezvoltate. Cutiile cu sămânță se așează pe masă, într-o cameră care poate fi încălzită. La începutul clocirii temperatura se menține în jurul a 15 grade,urmînd ca apoi să crească zilnic cu jumătate de grad până la 21 grade. După trei zile, temperatura poate să crească treptat (cu cîte un grad zilnic) până la 24 grade (perioada în care viermișorii încep să se ridice).

Viermișorii negricioși și cu capul enorm — obținuți, să presupunem — din 10 gr. de sămînță, sînt transportați pe paturile de creștere. La vîrsta I (durează 5 zile) și a II-a (4 zile), în camera de creștere a viermilor trebuie să fie o temperatură de 22—23 grade, iar umiditatea de 70—75 la sută.

La sfîrșitul vîrstei I, suprafața pe care trebuie s-o ocupe viermii obținuți de la 10 gr. sămînță, este de cel puțin 1 m.p., iar la sfîrșitul celei de a doua vîrste — peste 2 m.p. Abia „înviați", viermișorii se dovedesc mari mîncăcioși (așa se explică creșterea în greutate de 8.000 de ori în numai 33 de zile!). La început îi hrănim cu frunze de dud proaspete, curate, administrate din două în două ore.

La vîrsta III-a (5 zile) și a IV-a (6 zile), se menține temperatura de 21—22 grade, iar umiditatea scade la 65—70 la sută.. Acum, viermii se hrănesc de șase ori pe zi. Necesitățile „spațiului locativ" sînt mai mari : 5—10 m.p. Se apropie perioada cea mai grea de creștere a viermilor (suprafața pe care o ocupă trece chiar de 15 m.p.). Am ajuns la vîrsta în care poftа viermilor pare de nesăturat. La un moment dat (cu excepția ultimelor două zile înainte de îngoșare), viermii trebuie să primească hrană „la discreție".

Gospodinele care se vor ocupa cu creșterea viermilor de mătase, vor mai respecta următoarele reguli : să păstreze o curățenie deosebită, să aibă grijă ca razele soarelui să nu cadă direct pe viermi, frunza de dud să fie răspîndită uniform fără să îngroape pe „locatari", să se schimbe zilnic așternutul etc.

În preajma îngoșării se vor pune tufe pentru urcat (talaj, crengi de stejar, paie de rapiță), operație care durează trei zile. După alte trei zile se termină urzitul. Din 10 gr sămînță se obțin 25 kg. gogoși verzi (aproape 30 m. de țesătură fină de mătase naturală). Nu-i așa, că munca migăloasă pentru obținerea borangicului a fost bine răsplătită ?

Ing. Th. MARCAROV

Întineresc orașele Patriei

În mijlocul orașului bătrîn de veacuri, au apărut cîțiva topografi cu aparatele lor de măsurat. Au lucrat ce-au lucrat și apoi au plecat, tot atît de neluați în seamă ca și la venire. Peste un timp, atunci cînd toată lumea îi uitase de mult, au' sosit muncitorii cu mașinile, excavatoarele și iată că pămîntul fu răscolit, se turnară fundații, se înălțară ziduri. Și-n mijlocul urbei bătrîne s-a înălțat deodată, printre căsuțele ruginite, silueta tînără a unui bloc, două sau nouă, spărgînd monotonia și tradiția și inoculîndu-i sevă proaspătă, orașului.

Dar de ce au apărut, blocul sau cvartalul, magistrala sau parcul, tocmai acolo, în acel loc și nu în altă parte ? Ce rost are soseaua aceasta lată care duce în plin cîmp de la Teatrul de Stat din Hunedoara spre necunoscut și cărei oamenii îi și spun Bulevardul Corvin, deși pe imensa ei lungime nu se află decît o singură clădire, poșta ? De ce atîtea teatre în aer liber într-un orășel cu 2000 locuitori, ca Eforia ? De ce un club în mijlocul unui maidan, situat undeva departe de centru, la Galați ? Cine hotărăște amplasamentele și pe ce criterii ? Iată atîtea întrebări care cer tot atîtea răspunsuri.

Aici se zămislește viitorul

Nu aduc nici o noutate, desigur, amintind că undeva, cu mult înainte de a se naște blocul sau cvartalul, se naște proiectul arhitectului. Nou este doar faptul că spre deosebire de trecut, arhitectului modern, arhitectul socialismului și comunismului nu-i mai este permis să conceapă proiectul său izolat, fără să țină seama de nimeni și nimic. Dimpotrivă, el trebuie să vadă — în mod obligatoriu — proiectul său, încadrat organic și în prezentul imediat, dar mai ales în viitorul apropiat și îndepărtat. Asta înseamnă a face urbanism. Adică, a prevede sistematizarea și organizarea orașelor în funcție de prevederile dezvoltării lor viitoare, a lor și a regiunilor înconjurătoare, ceea ce reprezintă, fără îndoială, o treaptă superioară a activității arhitecturale. Linia directivă o dă partidul, guvernul, care fixează, pe baza unor studii științifice și a perspectivelor dezvoltării planificate a economiei țării, atît profilurile cît și principiile de bază. Transpunerea lor în cea mai mare parte o face I.C.S.O.R.-ul, adică Institutul central de sistematizare a orașelor și regiunilor țării, pe care l-am vizitat de curînd.

O armată de arhitecți, ingineri, tehnicieni, desenatori și economiști lucrează azi la acest Institut care cunoaște o mare dezvoltare în urma sprijinului primit de la partid și guvern. Iar cu rezultatele muncii acestei armate au început să se întîlnească mulți dintre noi, într-un punct sau altul al țării și pe zi ce trece alții și alții, mereu mai mulți.

Directorul Institutului, tov. arh. G. Gusti, mi-a împărtășit cîteva din planurile acestei armate. Asupra unora voi mai reveni. Pentru început, voi arăta că în momentul de față se întocmesc intens studiile pentru sistematizarea a 18 orașe principale ale țării, printre care Ploești, Cluj, Oradea, Timișoara, Orașul Stalin, Satu Mare, Tg. Mureș, Bacău, Suceava, Iași, Galați. Planul I.C.S.O.R.-ului este însă mult mai vast. Tovarășii și-au propus ca în 2-3 ani să realizeze în linii mari sistematizarea a jumătate din cele 170 orașe ale țării.

Probleme sînt multiple, interesante și dificile. Un exemplu pe care l-aș putea oferi cititorilor, ar fi bunăoară Galațiul, al cărui proiect de sistematizare a fost realizat de arhitecții V. Sebestyen și C. Frumuzache. În prima fază, arhitecții au făcut studiile cuvenite împreună cu specialiști competenți în legătură cu profilul social-economic al orașului, pe care le-au înaintat forurilor de resort. După care arhitecții au trecut la elaborarea schiței de sistematizare, adică la fixarea limitelor întinderii orașului, zonificarea lui (zona industrială, zona de locuințe, zonele verzi, zona de deservire și zona de recreare de pe malul Dunării), fixarea locurilor pentru depozite, pentru căile de transport, sistemul de circulație în oraș și de legătură cu exteriorul etc. etc.

În a doua fază arhitecții au trecut la elaborarea planurilor clădirilor și anume, în prima fază, a centrului orașului care este considerat ca punctul de legătură dintre zona de muncă și cea de locuire și care este prevăzut cu mari construcții de locuințe, magazine, hoteluri, clădiri administrative. Spre informare citez cifra de cca 1500 apartamente de locuit care sînt prevăzute a fi construite în acest cartier și dintre care multe au și fost ridicate. Piața centrală este de altfel în momentul de față una dintre preocupările arhitecților care proiectează spații verzi, sistemul de iluminat, pavaje, obiecte de arhitectură decorativă etc.

Se mai prevede în zona centrală o sală de spectacole, iar pe artera care duce spre cartierul industrial un club cu restaurant. Zona de locuințe va fi separată de zona industrială printr-o plantație de protecție. De asemenea, pe lîngă ansamblul central al orașului sînt prevăzute în planul de sistematizare centre de cartier cu săli de spectacole, magazine, clădiri administrative etc. Tendința generală a proiectului este aceea ca orașul să crească în înălțime. În momentul de față orașul Galați are procentul de verticalitate cel mai scăzut dintre toate orașele țării, ceea ce duce la greutăți în gospodărire și la o întreținere scumpă.

Remarcabile sînt și prevederile planului pentru crearea Parcului de Cultură și Odihnă și a stadionului din cartierul Tiglina, ca și cel al bazei nautice de pe Brateș cu parc, stranduri, ambarcațiuni.

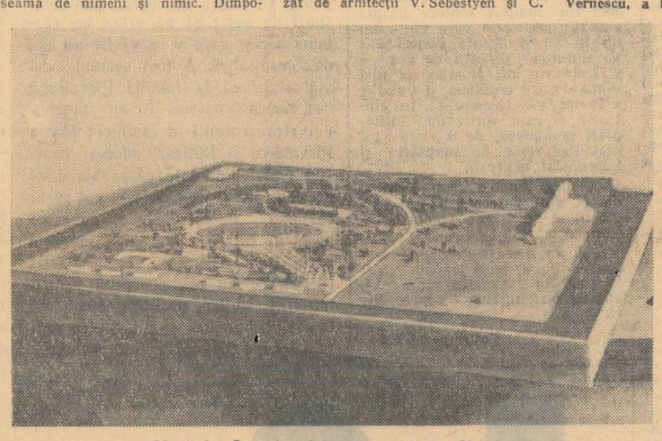

Macheta Complexului sportiv de la Hunedoara

Perspectivele Hunedoarei

Autorul proiectului planului de sistematizare al Hunedoarei, arh. D. Vernescu, a fost pus în încurcătură de unul dintre colaboratorii lui, arhitecta Ana Solomon, autoarea unei porțiuni a proiectului general și anume a Complexului sportiv. Arhitectul n-a mai fost de cîtva timp în Hunedoara așa că ne-a informat că organele locale au renunțat la tribuna înaltă a stadionului. Arh. Solomon care s-a întors săptămîna trecută de acolo l-a corectat, arătînd că aceasta a și fost terminată. Vinovat nu este desigur arh. Vernescu care de altfel cunoaște ce se petrece în oraș, ci ritmul lucrărilor de construire a noii Hunedoare, a cărei populație a crescut de la 7000 locuitori în 1948 la 40.000 în 1956

Cîteva amănunte privind prezentul și mai ales viitorul orașului:

Se știe că el este compus din vechiul oraș din jurul castelului Hunjazilor, din două cartiere muncitorești (O. M. — Orașul muncitoresc și O. T. — Orașul Tineretului.

În cadrul noului plan este prevăzută construirea orașului în lunca Cernei, creîndu-se un nou centru al orașului pe Bd. Corvin, precum și o zonă de blocuri de locuit învăluind centrul cu magazine, clădiri administrative, hotel. S-au construit pînă acum primele 14 blocuri în noul centru, iar în momentul de față se lucrează la proiectele pentru cele 1500 apartamente care vor fi construite în 1959—1960. De asemenea, este aproape gata Complexul sportiv: tribună cu 15.000 locuri, alei, stadion. Se lucrează la vestiare, bufete. Sînt prevăzute o arenă de box, terenuri de volei, baschet, tenis, popicărie.

Într-un an, mai mult decît în întreaga istorie

Fără îndoială că în istoria arhitecturii românești anii aceștia vor fi consemnați ca niște ani neobișnuiți. Dar, dacă vor trebui consemnate și exemple elocvente, exemplul litoralului nu va fi dintre cele din urmă. La Eforie, de pildă, în anul 1958 s-au construit hoteluri pentru 1600 locuri, ajungîndu-se astfel la un total de aproape 5000 de paturi în localitate. Numai în acest an se vor clădi la Eforie hoteluri cu nu mai puțin de 5000 locuri pe serie, ceea ce înseamnă practic că într-un singur an se realizează mai mult decît în întreaga istorie a Eforiei.

L-am cunoscut la C.S.O.R. pe arhitectul Cezar Lăzărescu, autorul planului de sistematizare a litoralului. E drept că la prima vedere se cam contrazic cele două noțiuni : litoral, care presupune infinitul mării, cu sinuozitățile și orizonturile ei schimbătoare, și noțiunea de sistematizare care înseamnă, în primul rînd, organizare. Dar dacă acest arhitect simpatic v-ar fi vorbit și dumneavoastră despre ceea ce s-a făcut de acum pe litoral și, mai ales, despre ceea ce se va face în curînd, probabil că ați fi trecut și dv. peste această contrazicere, care de fapt nu există.

În prima etapă a planului, sînt prevăzute pe zona dintre Mangalia și Mamaia (60 km) diferite tipuri de stațiuni de odihnă și terapeutice. Eforia, Vasile Roaită și Techirghiol vor forma în curînd o singură stațiune de odihnă și cură. Năvodarii, — o viitoare stațiune de copii ; Mamaia, stațiune de vară pentru odihnă și sport. În ele au apărut construcții de sanatorii și stabilimente de băi calde și reci, centrale termice pentru asigurarea tratamentului în timp de iarnă, s-a asigurat alimentarea cu apă, împăduriri, parcuri, șosele, străzi în interiorul stațiunilor ca și mari ansambluri de case de odihnă și hoteluri. Arh. Lăzărescu îmi expune cu acest prilej principiile care au stat la baza planului său. În fiecare localitate sînt prevăzute două zone : una cu populație permanentă, care va fi dotată cu tot ce este necesar unui oraș, cealaltă zonă cu caracter estival în care proporțiile dotării cu anumite construcții obștești sînt amplificate : mult mai multe cinematografe, săli de club, terenuri de sport. Construcțiile noi se fac nu izolat, ci pe ansambluri mari de 1000—2000 paturi, avînd restaurant, club, cinema, magazine de deservire, fabrică de gheață, fabrică de sifoane, cofetărie etc.

Lucruri noi ? Cîte doriți. În 1959 se fi gata sistemul general de canalizare, de alimentare cu apă, și modernizarea rețelei generale de energie electrică. Tot în 1959, la Mangalia, va fi terminată alimentarea cu apă și canalizare, iar la Eforie și Vasile Roaită va fi finisată consolidarea falezelor și terminată iluminarea fluorescentă a străzilor principale și a falezelor. În acest an va fi terminată și autostrada nouă de pe malul lacului Siutghiol care trece de-a lungul stațiunii Mamaia. Au început lucrările de montare a liniilor de troleibuse Constanța-Mamaia : în continuare, vor fi instalate troleibuse și spre Eforie și Techirghiol. Intră în funcțiune în 1959 la Eforie, Vasile Roaită, Mamaia, debarcadere, ambarcații, vapoare ce vor circula între Constanța-Eforie — Vasile Roaită. Ansamblul, totalizînd nu mai puțin de 6000 paturi noi, va intra în acest sezon în funcțiune, dintre care 1750 la Mamaia, 1100 la Mangalia.

★

Acestea sînt însă numai începutul. Pentru că planul general de sistematizare a litoralului este mult mai vast. Nu vor trece mulți ani și litoralul Mării Negre, încă de pe acum de nerecunoscut, va deveni o adevărată diademă a țării noastre care, pe lîngă frumusețile naturale, va căpăta nenumărate nestemate prin munca oamenilor muncii. La această muncă își vor fi dat contribuția lor și colaboratorii Institutului central de sistematizare a orașelor.

M. RADIAN

Academicianul IVAN ARTOBOLEVSKI (U.R.S.S.)

răspunde pentru cititorii „Magazinului"

la trei întrebări privind

Omul și automatizarea

ÎNTREBARE : Ce succese în domeniul automatizării producției au fost obținute pînă în prezent în Uniunea Sovietică ?

RĂSPUNS : În Uniunea Sovietică automatizarea producției este de mult folosită pe scară largă în cele mai diferite domenii ale producției industriale. În țara noastră funcționează centrale electrice, conduse de instalații automate. Oamenii de știință sovietici au creat sisteme originale de telecomandă a sondelor petrolifere. Pot fi văzute numeroase turle de sondă în plină activitate pe lîngă care nu zărești nici un om. Instalații sensibile anunță de la distanță de kilometri date despre mersul extracției. Fără a se deplasa de la tabloul de comandă, dispecerul poate modifica regimul de lucru al sondei. Anul trecut pe una din căile ferate din jurul Moscovei au fost terminate cu succes probele de încercare a unui „mecanic" automat de locomotivă. Experiențele au dovedit că dispozitivul electronic conduce cu mult mai bine locomotiva decît cel mai calificat și experimentat mecanic feroviar.

Fiecare dintre noi, chiar cei mai puțin familiarizați cu tehnica, știu cîtă atenție încordată cere munca la frezat. Vreau să vorbesc despre o mașină care a permis eliberarea omului de obligații atît de grele. Am în vedere freza cu sistem electronic de programare creată de Institutul de mașini unelte și Institutul de tehnica mașinilor, în care lucrez. Pe masa frezei a fost fixată o piesă brută, se pune în funcțiune un dispozitiv special asemănător cu un magnetofon cu bandă magnetică lată. Condusă de impulsuri electrice înregistrate pe bandă, freza transformă cu repeziciune piesa brută într-o piesă, complicată și finisată. Este suficient să se introducă o bandă nouă și freza va confecționa piese cu alt profil. Lucrătorul nu are alt rol decît de a controla funcționarea mașinii.

Iată și alt exemplu : Deservînd un laminor uriaș operatorul are de executat aproximativ opt mii de mișcări într-o oră. Reacția la fiecare mișcare are loc într-o fracțiune de secundă. Dacă operatorul n-ar reuși s-o facă în momentul potrivit, blocul de metal incandescent n-ar ajunge în cilindrul de laminare așa cum trebuie. Savanții și inginerii au hotărît să înlocuiască aici munca omului cu un creier electronic.

În Uniunea Sovietică automatizarea a ajuns la un nivel foarte ridicat. Dovada o constituie, între altele, lansarea rachetei cosmice la începutul acestui an. Dispozitivele electronice automatizate au scos racheta pe orbite calculată înainte, au despărțit conteinerul cu aparatura de ultima treaptă a rachetei, au transmis neîntrerupt date prețioase despre spațiul cosmic.

ÎNTREBARE : Ce schimbări calitative vor avea loc în întreprinderile industriale în legătură cu automatizarea continuă a producției ?

RĂSPUNS : În esență se va schimba însăși caracterul muncii. Numeroase procese de muncă vor fi mecanizate și automatizate. Vor apare noi linii automate, secții și uzine complect automatizate. Astfel, va crește considerabil productivitatea muncii și ceea ce este mai important se va ușura munca oamenilor. Peste cîțiva ani în Uniunea Sovietică va exista cea mai redusă zi de lucru, cea mai redusă săptămînă de lucru din lumea întreagă în timp ce salariul se va menține la același nivel ba chiar va crește. Mii și zeci de mii de oameni vor dobîndi o nouă calificare, vor conduce mașinile „pricepute".

ÎNTREBARE : Cum se va răsfrînge asupra muncitorilor, automatizarea producției în U.R.S.S. ?

RĂSPUNS : În U.R.S.S. în automatizarea producției sînt interesați în primul rînd muncitorii înșiși. Am mai arătat că ea ușurează munca, duce la reducerea timpului de lucru, la creșterea salariului. Altfel se prezintă situația în țările capitaliste, unde automatizarea duce la creșterea șomajului, la scăderea veniturilor celor ce muncesc. În condițiile sistemului economic socialist aceasta este absolut exclus. Muncitorii deveniți disponibili găsesc plasament la alte întreprinderi, întrucît în U.R.S.S. producția crește neîncetat iar nevoia de mînă de lucru este foarte mare. Trebuie știut în această privință că în septenal numărul muncitorilor și funcționarilor din U.R.S.S. nu numai că nu va scădea ci dimpotrivă va crește cu 12 milioane.

Nou aparat electronic sovietic „Rumb", care înregistrează comitent semnale venite din 40 de locuri, dînd în mod automat indicații și automatizînd controlul activității diferitelor mașini. Aparatul asigură controlul tehnologic complex al unei întreprinderi metalurgice.

„UZINA NOULUI"

O vizită la Institutul de documentare tehnică din Capitală

Peste tot e liniște. S-ar părea că cei cufundați în lectură, care nu-și desprind ochii de pe filele cărților, sînt oameni rupți de viață, de tot ce se întîmplă în jurul lor. Dacă cauți să cunoști specificul acestei munci și mai cu seamă rezultatele ei practice, constați însă că primele impresii nu sînt totdeauna cele mai reale. Cei 100 ingineri specialiști ai acestui institut, creație a regimului nostru democrat-popular, sînt bine informați în legătură cu tot ce se petrece nu numai în cele 6000 de uzine și fabrici cu care au legături organizate, ci pe întregul cuprins al țării. Atît în industrie, cît și pe tărîmul agriculturii, I.D.T. poate fi asemuit cu o imensă uzină, multilateral specializată, veșnic în căutarea noului, unde se desfășoară un proces de producție dificil prin complexitatea sa, dar deosebit de interesant și util. Și aici există grija pentru „materie primă" (material documentar din țară și străinătate) și aici se prelucrează materia primă, și aici se creează în cei 10 ani de activitate împliniți de curînd, I.D.T. a întocmit 22.000 cercetări bibliografice și 700 lucrări originale de generalizare a experienței înaintate din uzine, întreprinderi și unități agricole socialiste iar circa 5000 microfilme au fost executate la cererea uzinelor, întreprinderilor și institutelor. I.D.T. are și sarcina generalizării inovațiilor din țară și din țările prietene. Anual se alcătuiesc 120 caiete de inovații pentru 17 ramuri ale economiei.

★

Un număr impresionant de scrisori sosesc zilnic pe adresa I.D.T.-ului. Printre destinatari întîlnim tehnicieni, ingineri, președinți de gospodării colective, conducători de întreprinderi, de stațiuni experimentale, agricole etc. Conținutul acestor scrisori, diferite prin problemele discutate, în esență este unul și același. Ele înfățișează rezultatele concrete dobîndite în urma aplicării în practică a celor aflate dintr-un material documentar sau altul, dintr-un caiet de inovații sau dintr-un caiet selectiv (acestea cuprind tot ce-i mai nou și mai important în tehnica mondială).

★

Biblioteca institutului joacă un rol de seamă în munca celor 100 de specialiști. Ea face schimb cu 26 de biblioteci mari și 36 universități de peste hotare, ea ține legătura cu 327 instituții de specialitate, asociații și societăți tehnice și 133 edituri și redacții de reviste de specialitate din circa 35 țări, printre care U.R.S.S., țările de democrație populară, Franța, Anglia, Japonia, S.U.A., Belgia, Elveția. În anul 1958, în afara buletinului lunar „Documentare tehnică", I.D.T. a trimis în străinătate 15.000 de exemplare publicații și a primit de peste hotare circa 17.000 de exemplare.

Oaspeții străini care au vizitat Institutul nostru de documentare tehnică au avut numai cuvinte de laudă la adresa sa. Membrul unei delegații de specialiști greci care a călătorit în toată lumea, inclusiv S.U.A., a declarat că nicăieri nu a văzut un institut atît de bine organizat. Maximilian Flücke, directorul Institutului de documentare al Academiei R.D.G. și redactor șef al ziarului „Chemisches Zentralblatt" a declarat: „Dacă aș avea palarie, mi aș scoate-o în fața dv." (Menționăm că era vara). Un grup de specialiști din R. P. Bulgaria au studiat timp de trei săptămîni modul de organizare al institutului în vederea înființării unuia similar la Sofia. Încheind acest capitol e cazul să amintim cititorilor că I.D.T. a fost primit membru al Federației Internaționale de Documentare care își are sediul la Haga. Este și acesta un semn al prestigiului de care se bucură pe plan internațional.

P. IEȘEANU

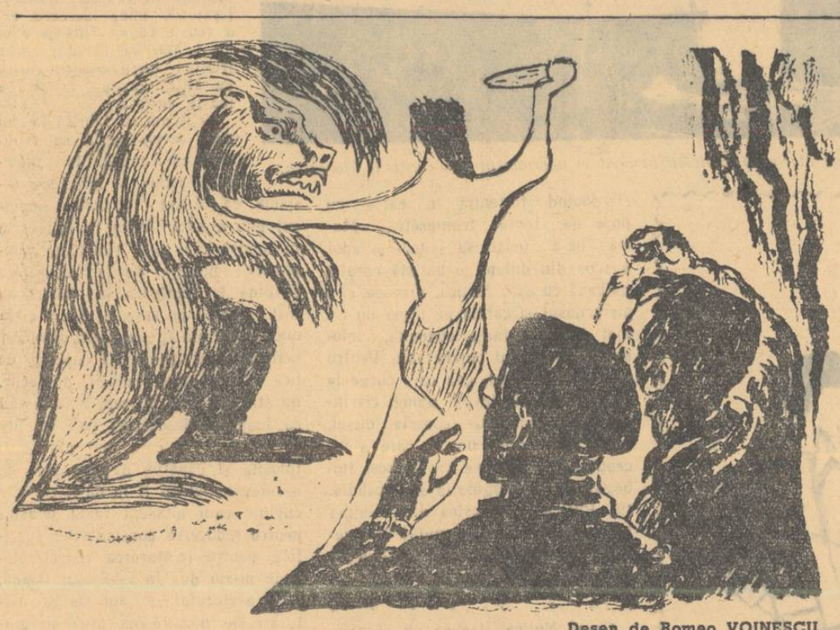

Desen de Romeo VOINESCU

Comoara lui Decebal

Povestire științifico-fantastică (5)

Cînd ajunseră în apropierea grotei își dădură imediat seama că ireparabilul se produsese. Întreaga peșteră era inundată și spre a o explora aveau nevoie de costume speciale de scafandru. Atunci, înțelegîndu-se din priviri, porniră încet, ca doi oameni amețiți de lovitura năpraznică primită, în direcția intrării spre cea de-a doua cavernă, pe acolo pe unde se salvaseră nu de mult.

Intrară, și după un timp ajunseră din nou la lacul subteran. Acesta ocupa acum o întindere mult mai mare și apele lui fremătau, formînd vălurele. Deodată, la o distanță de vreo 20 de metri observară ceva negru, care se tot legăna pe țărm. Ce să fie oare? Se apropiară încet, cu curiozi și, spre uimirea lor, găsiră corpul unui bărbat, al cărui cap era oribil mutilat de lovitura îngrozitoare pe care o primise. Uitîndu-se mai atent la această victimă a exploziei, amîndoi cercetătorii, ca și cum s-ar fi gîndit la același lucru, exclamară: Acesta trebuie să fie spionul care ne urmărea.

— Da, da, el este — spuse profesorul, îl recunosc după haine. El este acela care la venirea noastră în sat era cel mai curios să afle cauzele sosirii noastre și tot el mi-a rămas în minte ca fiind un om ciudat, prin portul și apucăturile sale, străine localnicilor.

— Dacă este el, și-a primit pedeapsa pentru samavolniciile pe care le-a pus la cale. Vorba rominului : „Cine sapă groapa altuia..."

— Și acum ce facem, maestre? Singuri nu vom mai putea realiza nimic. Să mergem la București și să înștiințăm forurile respective. Cred că se vor lua măsuri pentru căutarea tezaurului.

— Cu siguranță. Să mergem, dacă nu mai avem nimic de făcut.

Acestea fiind spuse, cei doi savanți se îndreptară spre ieșire. Se vede însă că întîmplările și peripețiile prin care trecuseră în aceste trei zile, nu se terminaseră încă. Aveau să dea peste încă o descoperire și, într-adevăr, una epocală.

Mergînd încet, și ocolind pe cît puteau blocurile de stîncă, unul dintre ei zări la picioarele sale un silex. Entuziasmat, se aplecă și-l ridică. Speologul, căci el era, uită de toate și se apucă de lucru, metodic, netinînd seama de rugămințile colegului său, care — obosit — voia să plece în sat. Scoase încet din rucsac cîteva spacluri de diferite dimensiuni și începu să scormonească argila lipicioasă. Simți deodată în mînă o bucată de piatră neobișnuită. După ce-i admiră fețele netede și ascuțite, dăltuite cu dibăcie de omul cavernelor, o așeză cu grijă alături și continuă săpătura. Iată acum o lamă ascuțită pe care abia reușea s-o scoată. Era o baghetă de vreo 50 de centimetri, — unealta de vînătoare a omului preistoric — confecționată din corn de ren, ascuțită la unul din capete și netezită pe celălalt pentru a putea fi ușor apucată.

Cu cît înainta săpătura, surprizele erau din ce în ce mai mari. Maxilarul ursului și al hienei de peșteră, cornul și dinții renului, dălți bine ascuțite, cîțiva colți de hienă găuriți la bază, ce au servit cu siguranță pentru confecționarea colierelor pe care strămoșii noștri le purtau ca obiecte de podoabă. Iată și o bucată de os ascuțită la un capăt și găurită la celălalt, cu ajutorul căreia omul înșeila pielea renului, a ursului sau a altui animal, pentru a-și putea acoperi trupul de ger, atunci cînd colinda pădurile după vînat.

O bucată mare de silex, îngropată adînc, îi dădu mult de lucru. O dezgoli pe margini, trase cu putere și, odată cu piatra, se dezgoli de țină un craniu mare, cu colți fioroși. Era ursul peșterilor, cel mai mare între urși, locuitor străvechi al împărăției negurei veșnice subpămîntene. Dar oare ce-i cu bucata asta de silex implîntată în țeastă? — întrebă el cu glas tare — Nu cred că întîmplător i-a străpuns craniul... Este un pumnal, un pumnal dăltuit cu dibăcie, o armă de luptă. Lama ascuțită și robustă se continua cu un mîner. Săpînd mai departe, dădu și de un craniu de om... Instinctiv, profesorul așeză craniul de urs lîngă cel uman și alături de ele pumnalul.

Și atunci cei doi prieteni își imaginară lupta teribilă care avusese loc aici acum 25—30.000 de ani, între omul primitiv și uriașul urs. Gîndurile le zburară în urmă cu zeci de milenii și-și închipuiră cum strămoșii noștri se înarmau primitiv în lupta cu puternicii lor dușmani.

Un timp, o tăcere prelungă domină în marea încăpere. Savanții se uitau la cranii, și prin fața ochilor minții le treceau imaginile grozavei bătălii care-l înlănțuise pe om cu această namilă fioroasă.

Deodată, voind să facă mai multă lumină, unul dintre ei mări flacăra lămpii. Și atunci văzură un lucru care-i înmărmuri. Sus, deasupra capetelor lor, era ceva pictat pe pereți.

— Maestre, maestre, vedeți ce-i acolo sus? Uitați-vă cu atenție. Mi se pare că am dat peste un lucru cu adevărat senzațional. Se ridicară amîndoi în picioare și acum stăteau uluiți, privind cu nesaț pictura. Ea reprezenta aidoma ceea ce ei văzuseră în gînd, lupta pe viață și pe moarte dintre Ursus spelaeus și om. Contururile uriașului animal și ale omului primitiv erau foarte clare. Colorat în cafeniu — ursul parcă trăia, ochii sticlindu-i, iar omul era pictat în galben și roșu, eternizînd bătălia dintre unul din strămoșii noștri și uriașul stăpîn al peșterilor. Cei doi savanți, se uitau, se uitau și nu-și credeau ochilor. De mii de ani, desigur, nici o privire omenească nu văzuse această pictură rămasă de la oamenii preistorici. Era prima descoperire de acest gen din țara noastră!...

— Da, rupse tăcerea profesorul Iliescu. Dacă am fi găsit numai această comoară științifică și încă ar merita oboseala și întîmplările prin care am trecut. Hai să mergem repede, spre a face cunoscut întregii țări și chiar străinătății, minunatele rezultate ale cercetărilor noastre.

...Odată ajunși la București, mostrele culese de cercetători din uriașul tezaur dacic, precum și senzaționala pictură din peștera de lîngă Strei, făcură o mare vîlvă, iar numele celor doi cercetători era acum pe buzele tuturor bucureștenilor.

Simion SĂVEANU și Radu DINESCU

Sfîrșit

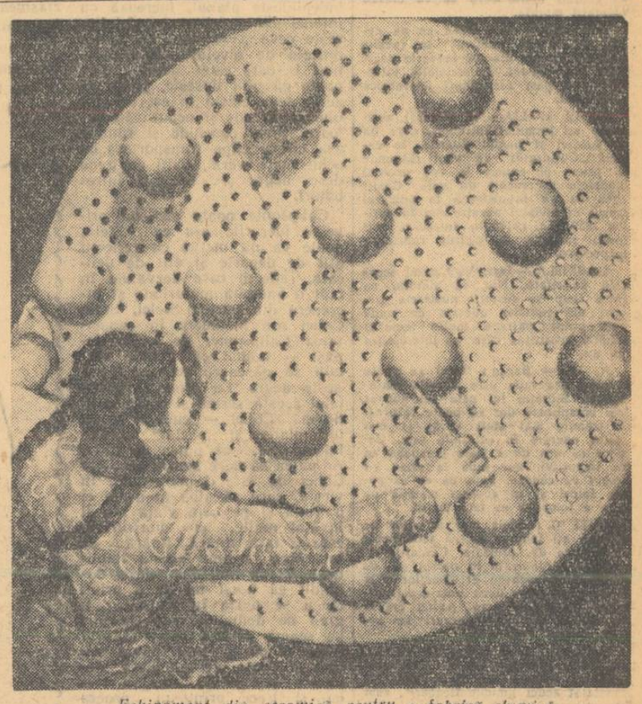

Echipament din ceramică pentru o fabrică chimică

Mașini din ceramică

Industria ceramicei care, în Republica Populară Chineză, numără peste 4000 de ani de existență, a găsit azi un nou cîmp de activitate : fabricarea de utilaj industrial și agrar.

Încă din anul 1952, Ku Hao-Yuan, muncitor din Yhsing — patria ceramicei — a fabricat pentru prima oară din ceramică un ventilator rezistent la efectele corosive ale acizilor. Numai după 6 ani, în peste 18 provincii ale țării, au început să fie produse pe scară largă mașini și instalații industriale, ale căror piese din oțel și fier erau înlocuite cu ceramică. Numai muncitorii din Yhsing au produs mai mult de 1.500.000 de mașini de diferite tipuri printre care : pompe, carcase pentru motoare electrice, ventilatoare etc. — economisind aproape 60.000 tone de metale.

Produsele din ceramică sînt superioare celor de metal, în primul rînd datorită rezistenței la acțiunea distrugătoare a acizilor; totodată, ele sînt mai rezistente la călduri înalte, au un coeficient de dilatare mai mic etc.

PAGINA femeii

DUPĂ 20 DE ANI

— Căutaţi pe cineva?

Femeia privea peretii înalţi ai holului şi se părea că n-auzise întrebarea portarului. Îşi mai roti odată privirea, apoi, ca smulsă dintr-un vis, zise grăbită:

— Da, caut... Adică, ştiţi... Am o fată aici...

Îşi mută legătura dintr-o mînă în cealaltă şi adause cu un voit aer de mîndrie:

— E studentă!

Şi fiindcă portarul nu găsea nimic de mirare în faptul că fata ei e studentă, mai zise:

— Eu sînt de la ţară, din Cocorăşti. Am avut drum la oraş, m-a delegat conducerea să cumpăr nişte vermorele, că avem vie, — şi m-am gîndit să trec şi pe la ea, pe la fată, adică. I-am adus rochiţe subţiri, că de — acu vine vara şi ea e fată, de! studentă! Iar nouă — de ce nu ţi-aş spune — de cînd sîntem în colectivă cîştigăm bine, ne dă mîna să-i facem de toate...

Portarul, care nu părea deloc impresionat, nici de faptul că ea cîştigă bine în colectivă, o întrebă rece, profesional:

— Cum o cheamă pe fata dv. şi în ce an e?

— Cum s-o cheme? se miră femeia. Ca pe mine: Barbu! Victoria Barbu.

Se lămuri îndată toate: şi în ce an e studentă Victoria Barbu şi la ce facultate din cadrul institutului învaţă. La ora aceasta era însă la cursuri. Numai peste un ceas o putea vedea.

— Eu zic s-o aşteptî dumneata la club. Nu-i departe, tot aici în curte. O luaţi de aleea din faţă, faceţi la stînga, şi imediat după laborator o să vedeţi şi clubul. Alături de cantină.

— Dacă-i lîngă laborator, ştiu unde e. Mai cunosc şi eu cîte ceva pe aici. Lîngă laborator nu sînt nişte remize de maşini?

— Ei, să fii sănătoasă, astea au fost de mult. Le-am dărîmat, am făcut altele, mai mari, ajară lîngă cîmpul de experienţă. Aici am clădit clubul şi cantina pentru studenţii noştri.

Era rîndul portarului să se mîndrească. Dar femeia părea că nu-l ascultă. Zise aproape şoptit, ca pentru ea.

— Am fost de ynult, într-adevăr. E multă vreme de cînd n-am mai fost pe aici.

— Aţi învăţat cumva aici?

— Eu?!!

— Ea — Ileana Barbu — să fi învăţat aici? Omul acesta glumeşte, îşi zise femeia şi în minte îi năvălirâ crîmpeie din viaţa ei de altă dată.

S-a mărîtat tînără, la 16 ani, cu Dinu, bărbatul ei de acum. Erau harnici amîndoi, dar n-aveau pămînt. Au plecat la oraş, să-şi caute norocul. Dar norocul nu se grăbea să le iasă în cale. Au lucrat o vreme pe la schelării, zilieri. Apoi Dinu a găsit un post de portar la un bloc şi ea a intrat femeie de serviciu la Institutul în care se află azi.

Asta era prin '37 primăvara. Muncea Ileana cu tragere de inimă, nimeni nu-i puteu zice nimic. Dar a venit copilul — Victoria — şi administratorul a dat-o afară. Zicea că n-are nevoie de „balamuc".

A plecat Ileana din instituit în primăvara lui 1939 cam tot în zilele acestea din preajma lui I Mai. Soţbă n-a mai găsit: nimeni n-o primea cu copil. La cîteva luni l-au dat afară şi pe Dinu de la bloc. S-au întors în sat. Au muncit ca pămaşi pe moşia boierului. Au dus-o greu de tot. Numai ei ştiu cum au trăit.

Apoi războiul, bărbatul luat pe front, naşterea celuilalt copil — Dumitrache — lipsuri şi greutăţi şi mai mari.

— Zău cînd mă gîndesc ce am îndurat, — îi povesteşte ea portarului, mă mir că mai sîntem în viaţă.

Dar s-a făcut ziuă şi pentru cei obidiţi. Lumina libertăţii a început să le lumineze şi lor calea. În '45 au fost împroprietăriţi. S-au apucat să-şi rostuiască gospodăria, să-şi cumpere vite pentru muncă. Ce a urmat de-aici încolo i se pare acum că s-a desfăşurat cît se poate de simplu şi de firesc: munca în gospodăria colectivă, casa nouă pe care şi-au construit-o, fata purtată la şcoli şi înscrisă apoi în toamna lui '58 la Institutul Agronomic de aici. Simplu şi firesc, dar totuşi parcă nu-i venea să creadă.

— Fata noastră studentă! — îşi spunea ea la plecare impachetîndu-i lucrurile şi plîngînd, nici ea nu ştia de ce. Studentă acolo unde eu n-am fost lăsată altădată nici ca slujnică.

A condus-o pe fată la oraş. Se simţea mîndră şi avea de ce: Fata ei, care fusese dată afară odată cu ea, se reîntorcea acum la institut, de data aceasta ca studentă.

Acum, după 20 de ani, tot în preajma lui I Mai a venit să-şi vadă fata la Institut. Portarul nu se mîră însă deloc de acest lucru. Are şi el dreptate: faptul că fiii oamenilor muncii, atît de obidiţi în trecut, au în anii puterii populare toate posibilităţile de afirmare, nu mai mîră de multă vreme pe nimeni în ţara noastră.

Adriana CRISTESCU

CÎT VA TRĂI JIMAKO?

Jimako, tînăra fată-cobai, a intrat în primăvara aceasta în al şaselea an al existenţei ei ca animal de experienţă. Pentru a cincea oară, un grup de foarte învăţaţi străini, cu ochelari şi aparate misterioase au examinat-o pentru a determina cu precizie ştiinţifică profunzimea răului cu care a fost fost marcată pentru întreaga ei viaţă şi pentru viaţa copiilor ei pînă în a cine ştie cîta generaţie.

Povestea începe la 1 martie 1954 cînd, sculîndu-se înainte de revărsatul zorilor, Jimako, pe atunci în vîrstă de 15 ani, a văzut spre apus ceva ce semăna grozav cu răsăritul soarelui. În mai puţin de o secundă ciudatul soare s-a volatilizat. Să fi fost soarele? Să fi fost altceva? Jimako nu apucase să se dumirească pînă cînd alt lucru a uluit-o şi mai mult: fără nici o adiere de vînt, nucile de cocos au început să cadă din palmieri, geamurile caselor s-au spart, totul s-a pus în mişcare într-un chip sinistru. Pe acolo, oamenii sînt obişnuiţi cu cutremurele de pămînt, dar şi-au dat seama că nu de data aceasta era totuşi altceva. De la răsăritul de-a-ndoaselea al soarelui trecuseră doar 45 de minute.

Nu voi folosi nici un cuvînt de revoltă, pentru că nu cunosc cuvinte care să se potrivească aici. Voi spune doar că totul s-a făcut în cel mai mare secret şi că despre existenţa şi soarta locuitorilor rongelapezi s-a aflat pentru prima oară în primăvara acestui an, cînd Tom Allen, reporterul revistei americane „Sunday News", a dezvăluit obiectivele misterioaselor expediţii ştiinţifice care, în fiecare primăvară, petrec două săptămîni în insulele Marshall.

Iată cîteva extrase din reportajele lui: „Vîntul rău care a dus căderile radioactive în Rongelap a fost pe de o parte bun. El a fost bun pentru oamenii de ştiinţă preocupaţi în efectele radioactivităţii asupra fiinţelor umane în Era Atomică... El au avut dintr-odată la dispoziţie categorii întregi de oameni, ţineri, bătrîni şi oameni de vîrstă mijlocie, sugaci şi femei însărcinate, asemănători, din toate punctele de vedere, cu excepţia dozei de radioactivitate înmagazinată". Allen se referă aici la faptul că, datorită răspîndirii capricioase a radiaţiilor, s-au putut realiza condiţiile optime ale unei experienţe. Locuitorii insulei Utirik au fost ridicaţi şi ei, deşi nu fuseseră radioactivaţi într-o măsură primejdioasă şi au fost strămutaţi împreună cu rongelapezii, pentru a servi drept „grupă-martor".

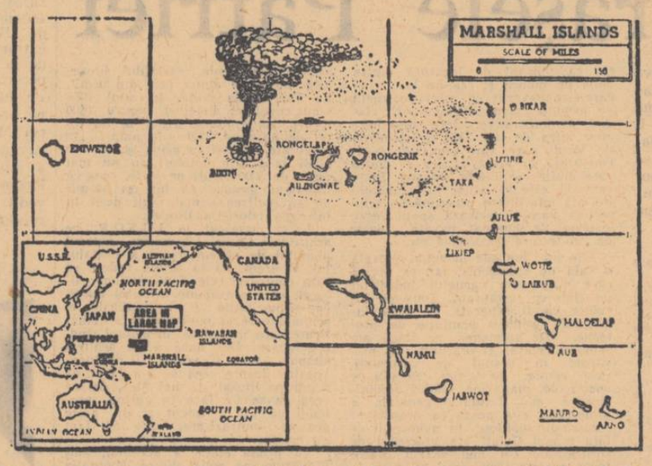

Harta arată, fără nici-o posibilitate de îndoială, că era inevitabil ca bomba cu hidrogen, experimentată la Bikini, să infesteze atmosfera Rongelap-ului.

La Rongelap a nins

De unde era să ştie Jimako şi de unde era să ştie compatrioţii ei de pe insula Rongelap, că pe atolul Bikini, la 115 mile vest de ei, americanii experimentaseră prima lor bombă cu hidrogen, care cu puterea a 15 milioane tone de trinitrotoluen dispersase în atmosferă pînă la mari distanţe coral pulverizat, de o radioactivitate ucigătoare?

Ea a văzut doar, cinci ore mai tîrziu, al treilea fenomen straniu: un fel de zăpadă albă şi densă, care i se prindea de părul lung, uns cu ulei de cocos şi se aşeza într-un strat gros pretutindeni.

Să se fi bucurat Jimako de întîmplările nemaivăzute? Să se fi speriat de forţele necunoscute care o asaltau cu asemenea noutăţi? În protocoalele Comisiei americane pentru energia atomică în care este descris cazul ei nu se spune. Acolo se arată doar că ea, ca şi ceilalţi locuitori ai Rongelap-ului, au fost supuşi unei radiaţii echivalente cu 175 röntgeni, adică potrivit acestei comisii „apropiată de doza letală" (mortală n.r.).

În trei chipuri au năpădit-o pe Jimako particulele răufăcătoare: întîi, invizibile raze gamma i-au pătruns prin piele fără a lăsa urme, pentru a-i vătăma în schimb organele interne; apoi, părţile descoperite ale trupului ei au fost arse de aşa-zisa zăpadă şi, în sfîrşit, aerul pe care l-a respirat, apa pe care a băut-o, tot ce a mîncat, au sporit radioactivitatea înmagazinată de organism.

După două zile, un distrugător american i-a dus pe toţi rongelapezii pe o altă insulă, Majuro, unde au rămas trei ani.

Tom Allen explică întîrzierea evacuării

Dată tot era vorba să fie strămutaţi, de ce nu s-a făcut aceasta cu trei zile mai înainte?

Pentru ca experienţa să aibă şi un aspect biologic. Pentru ca bomba cu hidrogen să arate tot ce poate.

Nefericitul „Dragon fericit"

Totul s-a realizat pe baza unui plan dinainte stabilit şi strict secret. Să ne amintim că pe atunci s-a vorbit mult în presa internaţională despre vasul japonez de pescari „Fukuryu Maru" (Dragonul fericit), care a trecut incidental prin zona exploziei. Membrii echipajului acestei nave au primit aceeaşi doză de radiaţii ca şi rongelapezii: 175 röntgeni. Unul dintre ei a murit. Ziarele japoneze au scris despre acest pescar Aikiki Kuboyama, în vîrstă de 39 ani, ca despre prima victimă a bombei H.

Unde sînt părul şi sîngele copiilor?

Jimako se urcase pe nava de război americană după o suferinţă atroce: îi era greaţă, pielea o ustura puternic, o dureau ochii. Gîtul, braţele, picioarele îi erau acoperite de răni asemănătoare cu arsurile. Mai tîrziu a fost bucuroasă că nu şi-a pierdut părul, aşa cum li s-a întîmplat tuturor copiilor mai mici de 5 ani, aproape tuturor copiilor mai mari şi la 27 la sută dintre adulţi. Absolut toţi copiii şi 70 la sută dintre adulţi au suferit „arsuri deschise pe o suprafaţă mare a pielii", după cum se spune în raportul Comisiei pentru energia atomică.

Pe specialiştii care l-au examinat atunci pe nefericiţii marshallezi i-a interesat mai mult un alt aspect: scăderea rapidă a numărului globulelor roşii în sînge. Ei au făcut deîndată o comparaţie a hemogramelor şi au stabilit că în medie sîngele locuitorilor Rongelapului conţinea cu 55 la sută mai puţine hematii decît sîngele locuitorilor Utirik-ului.

De atunci, în fiecare primăvară aceşti savanţi fac o croazieră plăcută în Insulele Marshall. Uneori pe drum fac pariuri: vor găsi sau nu cazuri de leucemie, de cancer osos, de orbire, de copii cu malformaţii congenitale?

În ştiinţă, concluziile definitive se trag greu. Există însă cîteva indicaţii preţioase, care au dat o mare satisfacţie oamenilor de ştiinţă: băieţii din Rongelap măsoară acum mai puţin în înălţime decît cei din Utirik, în timp ce creşterea fetelor nu a fost influenţată, ceea ce confirmă observaţiile făcute la Hiroşima, unde de asemenea efectele radiaţiilor au variat la copii în funcţie de sex.

Cît va trăi Jimako? Iată o întrebare al cărei răspuns este aşteptat cu înfrigurare.

Cîntecul coşmarului

Am scris cît m-am priceput mai sec, mai impersonal, nu pentru că aş împărtăşi punctul de vedere al celor care văd în Jimako şi semenii ei numai nume, numai obiecte ale unei experienţe. Dar vocabularul meu e prea sărac. Nu cunosc cuvinte care să exprime simţămintele oricărei fiinţe normale în faţa unor asemenea orori.

Un ultim amănunt al istoriei lor: au compus cîntece despre ciudaţii „doctori" care vin din an în an şi despre viaţa atît de dureros diferită de cea a strămoşilor lor. Jimako nu mai cîntă despre cocotieri şi valurile albastre ale Oceanului. În cîntecele ei este vorba de întîmplări neînţelese, de o viaţă tot mai închircită, de mutilări şi împuţinări nefireşti.

O, dacă Jimako ar putea cînta destul de puternic pentru ca glasul ei să biruie vuietul tuturor oceanelor!

Nici un discurs despre necesitatea de a pune capăt cursei înarmărilor atomice nu ar fi atît de convingător ca melopeea ei.

Felicia ANTIP

Aceasta este Jimako. Ulceraţiile de pe gîtul ei au fost provocate de căderile radioactive

DE 1 MAI ÎN CASĂ NOUĂ

Soneria de la apartamentul 7 al blocului 90 din cartierul Floreasca a sunat cu un ţîrîit rar şi oarecum strident. Dinapoia uşii, proaspăt dată cu ulei, s-au auzit, lîpăind pe piatra antreului, paşi mărunţi de copil şi pe urmă un răspuns neclar care voia să fie un da, da... ospitalier. A fost semnul cel mai sigur că la familia Pîrvulescu este cineva acasă. Ne-au deschis doi reprezentanţi ai familiei: Maria Pîrvulescu şi Nuţica, odorul casei (un nodulet de tată care abia dacă are un an şi jumătate, cu părul castaniu, numai inele şi cu ochii negri şi rotunzi ca două mărgele rupte dintr-un şirag). Casa Mariei Pîrvulescu nu era pregătită pentru musafiri. Nuţica, profitînd că mama era puţin bolnavă, şi-a făcut de cap, împrăştiind pe covor caii şi pionii de la jocul de şah al tăticului şi făcînd ferfeniţă o carte cu poze de toată frumuseţea. Mama ne-a poftit să şedem şi apoi a scos din dulap o batistă curată, galbenă cu care Nuţica, precoce, şi-a şters nasul şi căreia pe urmă nu i-a mai dat importanţa cuvenită, folosind-o la ştersul parchetului. Pentru Nuţica, parchetul, apa care curge la chiuvetă ca un şuvoi numai cît întorci un robinet, soneria, duşul, toate sînt lucruri noi pe care a început să le observe cu interes, îmbogăţindu-şi imaginaţia şi vocabularul. Pînă zilele acestea din preajma lui 1 Mai, cînd s-au mutat în locuinţa asta nouă, fetiţa nu ştia de existenţa atîtor lucruri.

. . . . . .

Ca şi Nuţica, dar pe un plan cu totul altul, Maria Pîrvulescu—o femeie mărunţică, frumoasă cu trăsăturile ei delicate, pline de feminitate şi de o sinceritate cuceritoare, — e bucuroasă de locuinţa cea nouă. „Nici nu ştiţi cît înseamnă pentru om — spune ea — să nu locuiască aşa cum au locuit muncitorii sub regimurile trecute ci să aibă camere uscate, sănătoase, luminoase, cu apă caldă, cu căldură toată ziua. Acuma, cu mutatul, mă simt parcă alt om. Poate exagerez, da? — şi rîde. Este adevărat ce vă spun, să ştiţi. Îşi încruntă arcul sprîncenelor negre şi ne spune de parcă ar vrea să ne dovedească că nu exagerează: ştiţi cum e cînd te muţi într-o casă nouă? Începi să-şi aşezi viaţa pe alte reguli".

În anii regimului democrat-popular, zeci de mii de oameni ai muncii au primit şi primesc într-una locuinţe noi. Lucrul acesta a devenit acum cu totul obişnuit — atît de obişnuit, că uneori uităm amănuntul cel mai esenţial şi cel mai semnificativ pe care-l aduc în viaţa acestor familii noile condiţii de locuit. Spunea bine Maria Pîrvulescu: o casă nouă te ajută să-ţi aşezi viaţa pe alte reguli, să te simţi cu totul alt om.

Maria Pîrvulescu se plimbă cu noi dintr-o cameră într-alta şi face planuri: Ce mai trebuie să cumpere? Mobilă pentru bucătărie, încă un covor mare, eventual o măsuţă cu două fotolii mici. Cum să aranjeze mobila pe care o are? Toată casa trebuie să capete un aer cît mai intim şi mai comod. Înţelegem că de-abia de acum casa nouă a Mariei Pîrvulescu va căpăta o notă proprie, ceva din personalitatea stăpînei sale.

. . . . . .

Venirea în casă nouă a adus gînduri noi în preocupările obişnuite ale Mariei Pîrvulescu. Însă nu se poate spune ce stă acum pe primul plan în preocupările sale fiindcă, după cum aflăm din relatările următoare ale gazdei noastre, tot atît de aproape de sufletul ei sînt şi grijile şi bucuriile aduse de munca în fabrică. Maria Pîrvulescu e ţesătoare la fabrica „Victoria socialistă" din Capitală. E ţesătoare fruntaşă de cîţiva ani. În întrecerea ce se desfăşoară în fabrică, sectorul ţesătorie, unde lucrează ea, a reuşit ca în cinstea zilei de 1 Mai să fie din nou fruntaş, lucru pentru care de altfel gazda noastră e foarte mîndră.

— Acum în fabrică la noi dăm serios lupta să reducem consumurile la materiile prime şi auxiliare — spune ea. Asta-i problema numărul unu a zilei. Acum în întrecerea în cinstea zilei de 1 Mai toate muncitoare noastre, de la măturărese şi pînă la ţesătoare şi maiştri au fost cu ochii pe deşeuri. Acum cîtva timp, pe la ora 1, cînd vin de obicei măturărăsele să stringă capetele de fire căzute de la maşini, deşeurile, nu ştiu cum mă uit mai bine şi văd că luau ca deşeuri şi tevi cu fire rămase pe ele, care mai puteau fi folosite şi căpătîie de fire care de asemenea puteau fi înodate, cu alte cuvinte cam uitaseră lupta noastră pentru reducerea consumurilor specifice, pentru înlăturarea risipei. Repede m-am dus la tovarăşul Peană, şeful sectorului şi i-am zis că măturărăsele noastre nu prea se gîndesc să contribuie la economii. Şeful şi-a însuşit critica. Era în primul rînd o lipsă a lui fiindcă scăpase din vedere şi aportul măturărăselor şi s-a dus şi a stat de vorbă cu ele. Şi aşa, de colo încolo, de dincolo nitel, am reuşit ca în întrecerea desfăşurată în cinstea zilei de 1 Mai să economisim 2.500 kg. de fire de iută şi cînepă.

. . . . . .

Gazda noastră vorbeşte despre toate acestea cu acelaşi pasiune cu care ne-a vorbit de pildă despre bucuria sa de a fi primit casă nouă, despre planurile sale în legătură cu amenajarea camerelor. De unde se vede că toate astea se întrepătrund şi dau preocupărilor Mariei Pîrvulescu o atare intensitate şi frumuseţe.

Elisabeta PETREANU

Tovarăşa Maria Pîrvulescu în noul ei apartament din cartierul Floreasca.

CURIERUL NOSTRU

AURELIA C. — Bucureşti: Speranţa dv. ni se pare greu de realizat. Diferenţa de vîrstă este prea mare ca să nu constituie, mai devreme sau mai tîrziu un impediment. Ni se pare mult mai realistă cealaltă soluţie despre care vorbiţi dv.

MIRELA R.: Iniţial, dv. aţi procedat foarte bine. Credem că aţi greşit cînd „de gura lumii" aţi slăbit relaţiile dv. de prietenie. Comportarea dv. fiind demnă, nu trebuia să vă faceţi probleme din ceea ce spun alţii. Continuaţi-vă legăturile dv. de prietenie, lăsînd ca lucrurile să evolueze pe calea lor firească. Perspectivele acestei prietenii par a fi din cele mai frumoase.

VETURIA S.: Sfatul nostru este să nu întreprindeţi nimic concret pînă cînd nu se întoarce el înapoi. Dacă peste doi ani sentimentele lui şi ale dv. vor fi la fel de puternice, veţi proceda atunci în consecinţă fără a ţine seama de ceea ce spun terţele persoane, rău intenţionate, după cum ne relataţi dv. Aşteptăm să ne mai scrieţi.

C. TURCU: Noi nu vedem nimic bun pentru viitor, în condiţiile ce vă sînt propuse acum. Cele petrecute între timp nu sînt de natură să vă facă să aveţi încredere în comportarea viitoare. Lucrurile trebuie bine gîndite şi nu vă sfătuim să întreprindeţi nimic care să vă creeze obligaţii morale.

ECATERINA M.: Ceea ce ne cereţi dv., am publicat în revista noastră nr. 68 din 24 ianuarie 1959. Vom mai reveni. La celelalte întrebări veţi găsi răspunsuri la rubrica respectivă.

EMMY şi LIA: În aceeaşi scrisoare aţi formulat întrebări, care ţin de rubrici şi pagini diferite. În cadrul „Curierului" vă vom răspunde la prima şi anume la cea privind modelele de rochii de vară. Găsiţi ceea ce vă interesează în numărul trecut al revistei noastre din 25 aprilie 1959. La celelalte întrebări veţi primi răspuns în cadrul rubricilor respective.

GABRIELA — Iaşi: Veţi primi acasă cele solicitate. Noi vă sfătuim ca între timp să răsfoiţi numerele trecute ale revistei noastre de unde veţi putea extrage multe lămuriri asupra lucrurilor care vă interesează pe dv.

A. M. — Bacău: Totul se poate rezolva aşa cum este dorinţa amîndorura. Situaţia lui este într-adevăr mai complicată dar se poate rezolva. Îi trebuie mai mult curaj şi mai multă energie în acţiunile sale. Desigur că cea de a treia persoană se va împotrivi, dar pînă la urmă va trebui să cedeze. Faţa de ea ar putea folosi şi el aceeaşi metodă pe care a folosit-o ea faţă de el.

NUŢI C.: Mult mai folositor ar fi dacă aţi încerca să vă recalificaţi în vechea dv. profesie. Cercurile de croitorie organizate în oraşul dv. de comitetul oraşenesc al femeilor v-ar fi de mare folos dacă l-aţi urma. Ulterior aţi putea lucra. Avînd creată o situaţie, celelalte lucruri se pot aranja mult mai uşor.

VIORICA A. I.: Credem că dv. aţi greşit atunci cînd aţi pus mult preţ pe vorbele lui. După cum aţi constatat acum „micile fleacuri", cum obişnuia el să le numească, n-au fost întîmplătoare. Este o experienţă tristă care vă va fi cu siguranţă folositoare. Bine că lucrurile n-au mers prea departe.

PUICA B.: Am reţinut din scrisoarea dv., că aţi încercat totul pentru ca lucrurile să revină pe făgaşul lor normal. Nu vă putem da alt sfat, decît să acţionaţi aşa cum aţi hotărît. Avem toată încrederea în puterea dv. de gîndire, în judecata dv. sănătoasă. Aşteptăm să ne mai scrieţi.

LORY — Botoşani: Faptul că dv. frecventaţi alte cercuri în cadrul cărora aveţi prieteni şi prietene cu care vă distraţi, nu-l poate determina pe el să vină să vă vorbească. S-ar putea ca el să sufere foarte mult din cauza aceasta. Nici nu ar fi bine să mergeţi dv. la el. Din comportarea dv., faceţi-l să înţeleagă ceea ce simţiţi faţă de el, arătaţi-i că nu vă este indiferent. Prietenii sinceri, adevăraţi, vă pot fi de folos în restabilirea relaţiilor prieteneşti din trecut.

Vîrsta Stelei Colici

Într-o zi după plecarea unui foto-reporter, care venind la ţesătoria Industriei Bumbacului B trecuse şi pe la sala 10 Calipsonia, o fată mică, blondă, veni lîngă războaiele Stelei Colici supărată foc şi începu să-i vorbească acesteia cu tot felul de reproşuri. Stela n-avea nici o vină în toată povestea cu fotoreporterul care-i făcuse ei şi altor fete din sala 10, fotografii. De aceea, privind-o pe tovarăşa ei, căreia mai că-i dădeau lacrimile de ciudă (doamne ce copilăroasă mai e, se gîndi ea şi-i veni s-o ia s-o mîngîie şi să-i şteargă lacrimile ca unui copil) o linişti zîmbind cu dinţii ei mărunţi şi neregulaţi. După ce Calipsonia se potoli, amîndouă ţesătoarele făcură „un pact" învoindu-se ca Stela — atît cît îi va sta în putinţă — fiindcă Calipsonia nu lucrează în aceiaşi secţie cu dînsa — s-o ajute pe Calipsonia să ajungă şi ea muncitoare fruntaşă.

Stela Colici povesteşte întîmplarea, care, se pare, a fost pentru ea mai mult decît un amănunt oarecare petrecut în viaţa de zi cu zi a secţiei, şi încheie, reflectînd: Şi vezi, nu ştiu zău, Calipsonia este o muncitoare bună. Dă lucru de calitate, îşi îndeplineşte planul, lucrează cu interes dar nu ştiu, parcă-i lipseşte ceva ,ceva care s-o ridice dincolo de nivelul acesta obişnuit la care este acum. Sau poate că nu-i lipseşte, poate că acest ceva există în ea, se află undeva ascuns şi nepus în valoare. Stela conchide şi rămîne aşa cîteva clipe transportată, cu ochii mari, verzi, tiviţi cu gene dese, negre şi lungi, întrebători.

Calipsonia poate nici nu priveşte lucrurile aşa ca Stela, poate că nu merge cu reflecţii atît de departe şi atît de delicate, reflecţii care dezvăluie în fapt o anumită maturitate şi încredere din partea Stelei. Stela Colici are încredere în capacitatea Calipsoniei de a se depăşi — numai că trebuie ajutată să găsească ceeace-i lipseşte acum. La prima vedere, felul acesta serios şi complex al Stelei Colici — cum a privit întîmplarea şi „pactul" cu Calipsonia —, ar putea să mire. Ar putea să mire pentru că Stela Colici nu este o muncitoare în vîrstă, care să aibă în urma ei o viaţă şi pe care viaţă s-o fi învăţat multe, ci dimpotrivă, este o fată tînără, tînără de tot. Abia în anul acesta împlineşte 22 de ani. Cum de a dobîndit ea acest fel de a privi, de a se purta în viaţă, ar fi greu de delimitat, sau de pus pe seama cutărui sau cutărui lucru. Nici ea n-ar putea s-o facă şi poate nici altcineva, deoarece ea, Stela Colici, a trecut şi trece printr-un proces continuu de formare, de transformare, proces care a început odată cu fuga de sărăcie de acasă, odată cu învingerea fricii în faţa războaielor automate ce-l fuseseră date în grijă chiar în primele zile după absolvirea şcolii şi a continuat de-a lungul anilor (cîţiva la număr) trăiţi aici în fabrică în mijlocul muncitoarelor, în mijlocul comuniştilor. Nu se poate delimita cît anume au însemnat în formarea Stelei ca muncitoare, ca om, primii metri de pînză realizaţi peste plan, dobîndirea titlului de muncitoare fruntaşă, cîştigarea prestigiului în secţie, a dragostei şi încrederii de care se bucură din partea tovarăşelor sale, (exemplul Calipsoniei este deosebit de concludent). Nu se poate delimita cît a însemnat intrarea ei în partid, munca obştească pe care o desfăşoară astăzi etc. etc. pentrucă toate astea alcătuiesc un tot: viaţa de azi a acestei tinere muncitoare. Stela Colici are acum aproape 22 de ani şi la vîrsta asta este, aşa cum spuneam, una dintre cele mai bune muncitoare de la sala 10 a ţesătoriei Industriei Bumbacului B. La vîrsta asta Stela Colici are capacitatea să facă reflecţii ca cele în cazul posibilităţilor ca ţesătoarea Calipsonia Ionescu să devină una din ţesătoarele fruntaşe ale secţiei, să pună probleme şi să găsească soluţii care privesc bunul mers al muncii în secţie, întărirea spiritului muncitoarelor în ceea ce priveşte chibzuirea şi folosirea materiei prime (în urma propunerii Stelei Colici în vederea folosirii maxime a firelor de pe canete s-a ajuns ca deşeurile, care constituiau totdeauna la toate consfătuirile de producţie prilej de discuţii, să fie acum aproape desfiinţate) interesul şi răspunderea pentru calitatea produselor. La vîrsta asta Stela Colici e aşa cum n-au visat şi n-au putut să fie femeile din generaţia mamei sale, pentru că acestea au trăit într-o epocă cu totul alta.

Stela Colici se gîndeşte la toate astea şi cu toată mîndria pe care o simte nu se entuziasmează şi nu se pierde ca o fetişcană (deşi este în fapt o fetişcană) ci rămîne lucidă şi conştientă de datoriile pe care le are în drumul pe care şi l-a ales şi pe care-l parcurge.

Vera PETRESCU

BLUZE

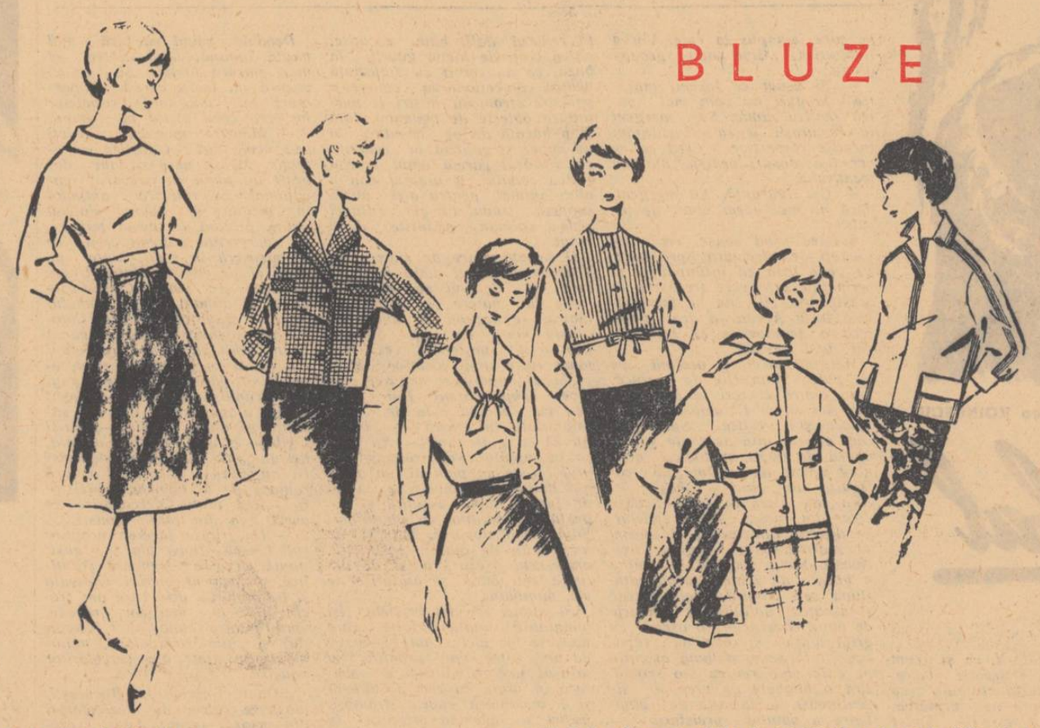

De la stînga la dreapta:

Bluză din lenaj (tricot sau stofă de lînă) culori pastel. Croiala kimono şi gulerul de bie accentuează eleganţa modelului.

Foarte practic pentru dimineaţa, acest model de bluză din material pepit (bumbac sau stofă) care se poartă peste fustă; garnitura de bie.

Un model elegant de bluză din stofă sau mătase, gulerul se prelungeşte „en coeur" şi se leagă într-un nod lejer.

Şi pentru ţinuta elegantă se pot purta bluze peste fustă. Astfel, această bluză de mătase are platca de sus plisată, mai sus de talie, un cordon îngust cît lăţimea pliseurilor, se leagă sub formă de fundă.

Pentru voiaj, vă recomandăm o bluză din stofă cu buzunare aplicate mai sus de talie: se poate purta cu eşarfe sau baticuri colorate asortate la culoarea bluzei.

Din bumbac sau din stofă, această bluză are o croială interesantă a mînecii, subliniată de tighele. Aceeaşi garnitură de tighele la guler, revere şi buzunare, îi precizează caracterul sport.

Desene de B. VARLAM

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

1 MAI

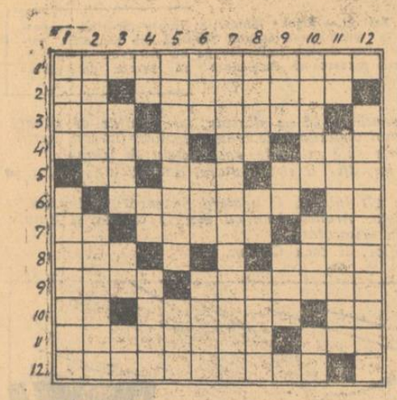

ORIZONTAL: 1) Demonstrația oamenilor muncii cu prilejul măreței zile de 1 Mai 2) Arta Florescu — Relatare despre sărbătoarea zilei de 1 Mai în țară și străinătate 3) În această zi îmbracă și el haine de sărbătoare — Luat din nou; 4) Zeița jocului și a poeziei lirice — Ion Dumitrescu — Localitate în Germania 5) Măsură agrară — Gol — Sub conducerea Partidului, mergem pe cel care duce spre socialism 6) Țăria de monolit a partidului celor ce muncesc — Pronume 7) Curte — Planta... învingătorului (pl.) — Reformă 8) Riu în Elveția — Oraș în Afganistan 9) Plantă de mai, numită și sînjenel — Aliate trup și suflet 10) Poftim — Demonstrație a forțelor armate — La cros 11) Asistența din tribuna oficială (fem) — Armă 12) Pictor romîn contemporan, autorul tabloului „Intîi Mai".

VERTICAL: 1) Manifestă cu prilejul zilei de 1 Mai, dorințe lor de pace — Transmit la radio demonstrația de 1 Mai 2) În aer liber — Aliați ai clasei muncitoare; 3) Caricaturist romîn — Curie — Vaieriu Udrescu 4) Pomadă — În tunel — Simbolizează alături de ciocan și carte alianța dintre țărănimea muncitoare și intelectualitatea progresistă 5) Muncitor ceferist — Avantaj 6) Oraș în Olanda — Riu în Nigeria — Rar 7) Unitatea de nezdruncinat a oamenilor muncii din lumea întreagă, simbolizată de această zi 8) Cunoscut ziar sovietic — Titan — Golf lîngă Arabia 9) Fir — Dune! — În acest fel 10) Trăiește și pe meleaguri dobrogene — A iubi — Aur 11) Marcă de motocicletă — Fiu al clasei muncitoare 12) Poet romîn din secolul trecut, autorul versurilor: Din idealurile voastre, / O visători flămînzi și goi, / Vor răsări ca niște astre, / Senine lumi cu oameni noi; / Și-n vremurile acele sfinte, / Pămîntul poate va fi rai, / Vor răsuna mai dulci cuvinte, / În cîntecele lor de mai!

Radu STROE

OAMENI

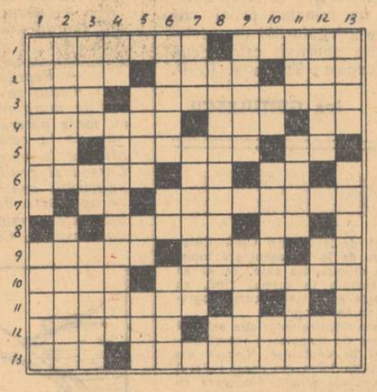

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Povestea unui om adevărat" — Autorul volumului „Cei șapte fii ai mei" 2) Poem tematic de Maxim Gorki — Adăpost pentru corăbii — Aceea între prieteni 3) Nici dulceață, nici marmeladă — Scriitor sovietic, autorul volumului recent apărut „Ce-i trebuie omului" 4) Corectă — Începutul lui e sărbătoarea oamenilor muncii — „Eu" în romanul „Un om între oameni" 5) Două pe din două — „Lume, lume, soro, lume" — Patruzeci și nouă pe timpul lui Seneca 6) Căciulă veche — În cort — Alexandru 7) Zile... cu toptanul — Mulțumirea deplină a omului 8) Prietenii patrupezi ai omului — Jumătate de corn! 9) Ajuns — Sprinteni — Are! 10) Cel mai nefericit om din Sparta — Bat în roșu 11) Scriitor sovietic, autorul nuvelei „Soarta unui om" 12) Sătă..., autorul volumului de povestiri „Pornesc oamenii" — Poet romîn, autorul volumului de versuri „Un om așteaptă răsăritul" 13) Nume feminin — Scriitor romîn, autorul volumului „Oameni și fapte".

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic, autorul piesei „Omul cu arma", jucată în actuala stagiune pe scena Teatrului Municipal — Plantă tropicală 2) Plin de omenie — Locuitori ai unei republici populare vecine 3) Omenirea întreagă — Nota diapazonului — Sabiul militarilor 4) Persoana treia — Plîngător 5) Moral — Spetează... din Italia! — Sunet canin 6) ...Kemal, scriitor turc progresist contemporan, autorul romanului autobiografic „Însemnările unui om simplu" — Verbul existenței — De culoarea floarei de mac. 7) Din nou — Autorul schiței „Omul" 8) Scriitoare romînă, autoarea piesei „Oameni de azi" — Boem la început! 9) Ciucure — Tînăr scriitor bulgar, autorul volumului „Zile și oameni" 10) Bei! — Om necăjit — Neom pe jumătate! 11) Autorul poeziei „Oameni pe turle" — Scriitor sovietic, autorul volumului „Oameni și munți" — „Nu..., exilatul cînd vede — un om din țară / Chiar dușman fie, ura-i o lasă ca să piară" (V. Alecsandri — „Ovidiu") 12) Bărbătesc — Are ureche — Cuc fără cap! 13) L-a făcut neom pe „Othello" — Scriitor romîn, autorul romanului „Un om între oameni".

D. BARTOLOMEU

Incursiune muzicală

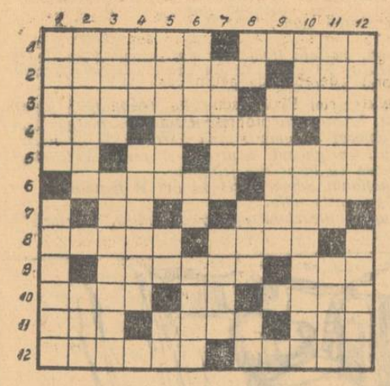

ORIZONTAL: 1) Muzică de..., compoziție muzicală pentru un număr restrîns de instrumente — Semn muzical care anulează un bemol sau un diez anterior 2) Compoziție muzicală scrisă pe o temă dramatică, pentru orchestră, cor și soliști vocali — Ceasuri 3) Concert al cărui program este executat de un singur artist — Compoziții vocale care fac parte dintr-o operă sau operetă 4) Intre ieri și mîine — Sonoritate rezultată din reunirea a cel puțin trei sunete, formînd o armonie — Două consoane din Liszt 5) Idem! — Faceți liniște! — Moment prielnic nocturnelor lui Chopin 6) Interval într-o gamă diatonică, cuprinzînd opt note consecutive — Profesor și publicist romîn, a scris „Istoria Bucureștilor" 7) Își dispută întîietatea cu găina! — Instrument muzical 8) Arie instrumentală a cărei temă revine în cursul piesei muzicale — Oraș în Elveția. 9) Șir armonios de sunete formînd o melodie — Pronume. 10) Un soare! — Final din fluier! — Acompaniament muzical 11) Adagio — Duet! — Începe un trio! 12) A cînta o bucată muzicală — Semn pus la începutul portativului, pentru a fixa numele notelor.

VERTICAL: 1) Compoziție muzicală în care a excelat Bach — Accidenți scriși după cheie, pentru a arăta tonul și modul în care este scrisă o bucată muzicală. 2) Inventatorul gamei muzicale — Cimp semănat. 3) Plante soporifice — Piesă muzicală care se distinge prin caracterul ei tehnic, virtuos 4) Literă cirilică — Compoziții muzicale destinate mai ales unui scop pedagogic 5) Rotundă — În rondo și în sonată! — De la un revelion la altul 6) Susține viața de vie — Sfîrșitul unei octave! — Motiv melodic dintr-o piesă muzicală 7) Nume de fată — Sclav 8) Măsură japoneză — Literă grecească — Sunetul produs de căderea stropilor de apă — Pană 9) Indică modul de executare a unei bucăți muzicale, în tempo lent 10) Grup de cîntăreți care execută o compoziție muzicală — Persoane care cîntă cu pricepere și măiestrie la un anumit instrument muzical 11) Aparat muzical acționat cu manivelă — Aștri cu lumină proprie 12) Celebru cîntăreț sovietic — Pe ele și între ele se scriu notele muzicale (sing.).

Valentin MIRCEA

Poșta rebus

ANTON SAMSONIC — Brăila: Vă recomandăm să continuați cu dezlegările.

EMIL MOLDOVAN — Bistrița: Nu publicăm aritmogrife.

E. LEMPERT — Salonta: Jocurile trimise conțin numeroase greșeli. Ianus nu este o altă denumire a lui Jupiter ci, ca să spunem așa, un zeu independent. În plus, definițiile pe care dv. le dați la T.B. Ica — nu sînt corespunzătoare. Mai încercați.

NICOLAE IONESCU, — București: Vă rugăm să treceți într-una din zile pe la redacție.

NICOLAE MÜHLE — Aninoasa: Reținem jocul.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

PREZENȚE ROMINEȘTI PESTE HOTARE

ORIZONTAL: Bienala — A — Festivaluri — Alta — E — Aria — Tio — Ora — Ser — Agrigento — B — Aida — Sansa — Ini — Ra — L — TR — N — Simfonie — Circ — Londra — Ete — Fara — N — Pianist — Vin.

CĂSĂTORII

ORIZONTAL: Cosbuc — Cămin — Ideal — Fata — U — Mari — Vis — Lir — A — Baiu — Alice — Rea — Smetana — Os — Ot — Mozart — Stop — Miri — Ie — A — Reveni — Ram — Dar — Reale — E — Fo — Eres — Egal — Atita — Cereri — Tata — Cu — Unii.

SATIRĂ ȘI UMOR

ORIZONTAL: Suris — Gluma — Amintiri — Om — Tos — R — Imuni — Ir — Gir — Bloc — R — Seceta — La — Auto — Ca — Rol — Zi — Cirlig — Zimbiți — D — T — Inerți — Sica — AA — Ar — Decor — R — Snoava — Cu.

JOC SILABIC

1) Refacere; 2) Rubrică; 3) Calitatea; 4) Desenator; 5) Insuma; 6) Perfecționat; 7) Stufos; 8) Bifați; 9) Întreprindere; 10) Utilaje; 11) Turbină; 12) Evocare; 13) Zidari.

Fabrica de superfosfați de la Năvodari.

GH. CHIRIAC

— E întotdeauna cu o sărbătoare înainte. De 1 Mai lucrează în contul zilei de 23 August și la 23 August lucrează în contul zilei de 7 Noiembrie.

— Aleea asta e a lui tăticu!
— Ba a lui tăticu!...
— Aveți dreptate amîndoi, e aleea fruntașilor!

MATTY ASLAN

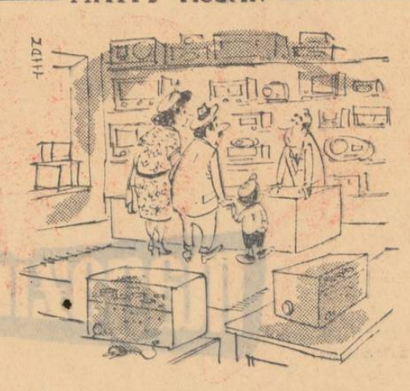

— Am dori un radio cu o tonalitate cît mai discretă... Știți, e un cadou pentru un vecin de apartament...

— Mai Năică, oprește-te bre și hai să ne odihnim puțin!...

FRED GHENĂDESCU

COLABORARE

— Alo! Da... ce fac? Bine, mătur. Nevastămea?... Ea e ocupată cu „gătitul"...

V. CRIVĂT

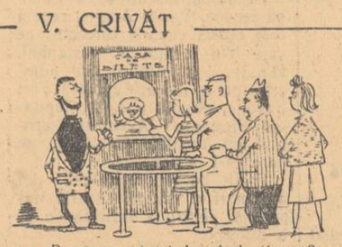

— De ce nu treci la rînd, tinere?
— Arăt eu a om de rînd?...

I. BOTOȘĂNEANU

— Stai binișor, blestematule, că doar nu l-ai văzut pe taică-tău!...

ȘT. MUNTEANU

— Știi că ești bine? Zi, să plătesc și pentru bagaje! Păi nu vezi că le țin în mînă?...

I. GRĂDINARU

— Și acum, dragi ascultători, specialista noastră vă va da cîteva sfaturi pentru menținerea siluetei...

PAVEL ILIEȘ

Soțul ideal...

E. ARNO

Vecinul meu Ghițescu a luat prima tranșă de lemne.

...a adus și tranșa a doua de combustibil

...îi lipsește însă «cheresteaua»...

ȘTIRI DIN CARTIERUL MEU

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultate din „Cupa Magazin"

GRUPA 7 — Ing Drug Vasile (Mediaș) — Vasile Constantin (Constanța) 0-1.

GRUPA 27 — C. Jitariuc (Sighișoara) — E. Moraru (Timișoara) 1-0; Moraru—Jitariuc 1-0.

Mat în... 50 de mutări

Problema alăturată, aparținînd compozitorilor germani dr. A. Kraemer și dr. K. Fabel, are un anunț care ar putea părea multora drept o greșeală de tipar: albul joacă și dă mat în... 50 de mutări! Nu e vorba de nici o greșeală. Problema e o fantezie, cu un mecanism foarte ingenios care, odată găsit, permite imediat darea matului în numărul anunțat de mutări.

Problema nr. 11

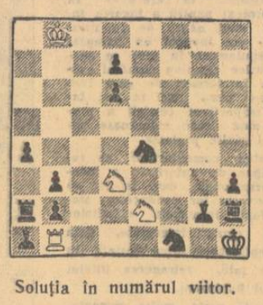

Soluția în numărul viitor.

Partida nr. 13
HOLMOV - KERES

Jucată în februarie 1959 la Tbilisi, cu prilejul celui de al 26-lea campionat al U.R.S.S.

1. e4, c5 2. Cf3, Cc6 3. Nb5, Cf6. Obișnuit se joacă aici 3... g6 sau 3... a6. Kereș, cunoscut ca jucător de atac, a preferat o continuare mai puțin obișnuită, dar mai agresivă. 4. e5, Cg4. Albul ar fi putut juca și Cd5 și Cc7. 5. N:c6, d:c6 6. o-o, g6 7. Te1, Ng7 8. h3, Ch6 9. Cc3, b6 10. d4. Albul se decide să deschidă jocul, avantajat de poziția mai activă a figurilor sale. 10... c:d4 11. C:d4, c5? Temîndu-se de amenințarea e6, negrul subestimează posibilitățile de atac ale calului din d4. Ar fi fost mai bine 11... Nb7 după care nu merge 12 e6 din cauza 12. D:d4. 12. Cc6! Albul intră singur în capcană! 12... Dd7 13. C:e7! Continuarea logică a mutării anterioare. 13... R:e7 14. N:h6, N:h6 15 D f3! Pentru figura sacrificată, albul a obținut un atac energic, pe care tînărul maestru sovietic îl conduce cu dibăcie, fără să se emoționeze de faima partenerului său. Cu mutarea din text se amenință D:a8 și D:f6 șah. 15... Ng7 16. Cd5 șah! Ar fi fost greșit să se ia turnul a8, întrucît ar fi urmat Nb7 și Dc6. 16... Rd8 17. Tad1, Nb7 18. Db3, Nc6 19. C:b6, a:b6 20. D:f7, N:e5 21. T:d7, șah, N:d7 22 T:e5, Rc7 23. Te7, Tad8 24. a4, g5 25. Dd5, și negrul se recunoaște învins după cîteva mutări.

Partida nr. 14

IULIU BOLONI (Buc.) — DONA ȘERBAN (Buc.). Jucată în cadrul turneelor cu deschidere obligatorie „Magazin" grupa nr. 25

1. e4, c5 2. Cf3 a6. Scopul acestei mutări este să pregătească în cel mai scurt timp înaintarea e7-e5 și să asigure o dezvoltare activă a nebunului f8, fie la b4, fie la c5. 3. d4?! Cea mai bună mutare este aci 3. c4 Alte continuări posibile sînt acelea prin care albul alege sisteme de dezvoltare liniștite, în care mutarea a6 se dovedește a fi o pierdere de timp, de ex.: 3. c3 d5 4. e:d5 D:d5 5. d4 e6! (după 5... c:d4 6. c:d4 avansul de dezvoltare al albului îl asigură un avantaj considerabil Foltys-Prins, Veneția 1949) 6. Nd3, Cf6 7. o-o Ne7 8. De2 o-o 9 d:c5 D:c5 10. Cbd2 cu avantaj pentru albi Pachman-Muller, Veneția 1950. 3... c:d4 4. C:d4, Cf6 5. Cc3 e5 6. Cf3, Nb4 7 Dd3 Aici se poate juca și 7. Nd2, d6 8. Nd3 Cbd7 9 a3, N:c3 10. N:c3, Cc5 11. Nb4, Dc7 12. Cd2, Ne6 13. o-o, o-o cu avantaj pentru negru P. Schmidt-O'Kelly, 1949. 7... Dc7 8. Nd2 o-o 9. o-o-o b5 10. Cd5, N:d2 + 11. T:d2, C:d5 12. D:d5, Cc6 13 b4 Atacul inițiat de alb nu are suficientă forță, neavînd elementele necesare nici spargerii flancului regelui, nici atacului de mat. 13... Td8 14. g4? O mutare care se dovedește inutilă planului de joc adoptat de alb cu mutarea imediat următoare. 14... d6 15. Cg5, h6!? După această mutare se pare că albul cîștigă un pion. În realitate negrul nu pierde niciun pion, ba în plus obține și o inițiativă puternică, bazată pe atac la rege. 16. C:f7, D:f7 17. D:c6, D:a2! 18. T:d6. Desigur, nu merge 18 D:a8 din cauza 18... Da1. 18... N:g4 19. Ng2, Da1 + 20. Rd2 Da5 + 21. Re3 T:d6 22. D:d6, T:d8 23. Ta1. Forțat căci altfel, la deplasarea damei se amenință mat pe d2. 23... D:a1 24. D:d8 + Rh7 25. Db6? Greșeală care pierde partida, prilejuind negrului posibilitatea unui instructiv mat, bazat pe autoblocarea cîmpului de refugiu. 25... De1 + 26. Rd3, Ne2 + 27. Re3, Nd1 + 28. Rd3 De2 + 29. Rc3, D:c2 + 30. Rb4, Dc4 + 31. Ra5, Da4 mat (Comentariile partidei aparțin maestrului sportului PETRE SEIMEANU).

MILICĂ
de NELL COBAR

Jucăriile își reluară locul în vitrină, pe aceeași cale. Milică se strecură între ele cu gîndul să ajungă la elefant și să-l roage să-l ierte. „Milică!" strigă deodată crocodilul. Pe legea mea, cel care urcă acum scara e chiar Milică în persoană!

Milică își pierdu cumpătul și-și dădu drumul din vîrful scării, jos în vitrină. El pică tocmai în vasul cu pești arginții. — „Salvați-mă! strigă el. Nu știu să înot!!" *Cățelul, căruia îi răsucise gîtul, se făcu întîi că n-aude...*

Dar ce-i asta? Apa din vas deveni un fluviu uriaș, iar peștele argintiu se transformă în crocodilul de gumă pe care Milică îl tăiase cu briceagul.

— Salutare, îi zise crocodilul, îndreptîndu-se spre el, mă recunoști?...

Cînd însă crocodilul deschise gura, Azorel, își făcu vînt în apă și o porni în ajutorul băiatului. Milică înota din ce în ce mai greu...

Cînd deschise ochii descoperi că... valurile nu erau decît faldurile cearceafului strîns ghem...

...Așa dar totul nu fusese decît un vis. Pentru Milică însă, acesta n-a fost un vis oarecare... El trase multe învățăminte de aici. De pe urma unui vis poate deveni un copil mai bun? N-aș putea răspunde la această întrebare. Cert este însă că de atunci, Milică a învățat să se joace cu jucăriile...

Sfîrșit.

Cronica rimată

Prolog de Mai

Iată-l, în hlamida serii
Și-n cămașa zorilor,
Trubadurul primăverii
Și poetul florilor:

MAI și-anunță-n toată țara
Vizita lui rodnică,
Braț la braț cu primăvara,
Mîndra lui logodnică.

Florile de bucurie,
Au ieșit în talie
C-un boboc la pălărie
Prins ca o medalie.

Lăcrămioarele din cale,
Albe ca mireselе,
Cu batiste de petale
Îl salută vesele.

Vioreaua-n rochie nouă
Și-a pus, remarcabile,
Două perle mici de roua.
Mici, dar verifiabile!

Panseluțe, albăstrele,
Ca-n refrenul strunelor,
Se îmbracă-n catifele
De culoarea prunelor.

Pentru noua lui stagiune,
Sus, pe gard, cu grație,
Liliacul își expune
Ultima creație:

Doar în mov și alb apare;
Și își dă costumele
Cu „Lila", parfumul care
Îi și poartă numele!

Stînd la soare, o gherghină,
În parcul cartierului,
Se pudrează cu lumină
În oglinda cerului.

Într-un colț, zărind în grabă
Grupul violetelor,
Ghiocelul le întreabă:
— „Sînteți gata, fetelor?"

În mătăsuri și taftale
Se-nveșmîntă florile:
Imprimeuri... naturale
De toate culorile!

— „Ce gătează minunată!
Vai, și ce emoție!"
Se tot miră o mușcată
Din noua promoție.

Îi răspunde dintr-o glastră
O lalea amabilă:
— „Vine MAI și zarva noastră
Este explicabilă.

În frumoase mîini de fete,
Ca o delegație,
Defilăm și noi, buchete,
La manifestație!"

I. BERG

SPORT magazin

Cea mai mare cursă ciclistă de amatori din lume

A 12-A EDIŢIE A „CURSEI PĂCII"

Trăim în epoca celor mai uimitoare descoperiri tehnice şi sportul ciclist, supravieţuind propriilor sale legende, continuă să cunoască o mare popularitate. Un exemplu: CURSA CICLISTĂ A PĂCII, care de 12 ani, la fiecare început de primăvară, polarizează în jurul său interesul a milioane de oameni. Este adevărat că şi sportul cu pedalele a făcut progrese; vechile biciclete ale timpurilor eroice, care cîntăreau 15—20 kg. au fost înlocuite cu veritabile „pur sînge" din aliaj uşor, iar schimbătorul de viteză permite alergătorului să se adapteze la profilul şoselei şi să obţină performanţe superioare cu minimum de efort. Astfel, de-a lungul celor 2000 de km. de la etape de plat, urmează imediat etapele dure de munte de la Karl Marx Stadt şi Karlovy Vary, care vor face o primă triere, apoi etapele foarte lungi şi deluroase ce duc la Goltwaldow, prin Praga şi Brno. De aici cicliştii vor înfrunta un traseu muntos, necunoscut, trecînd prin Ostrava, pînă la Krakowia. Ultimele trei etape din R. P. Polonă se desfăşoară pe un teren plat prin excelenţă. Un element nou îl constituie cele două semi etape contra cronometru, una la începutul cursei Leipzig—Halle (40 km.), iar cealaltă spre sfîrşit, Katowice—Czestochowa (45 km.) care vor influenţa, fără îndoială în mod decisiv, clasamentele. Cea mai lungă etapă este a VII-a, Praga—Brno (220 km.) iar cea mai scurtă, a XI-a, Krakowia—Katowice (130 km.). Sînt prevăzute două zile de repaos la Karl Marx Stadt (16 mai) şi Gottwaldowo (11 mai).

„Cursa păcii" IN CIFRE

CÎŞTIGĂTORII EDIŢIILOR PRECEDENTE

1948 : Prosinek şi Zoricl (Iugoslavia) ; cursa a avut traseu dublu : Praga-Varşovia şi Varşovia-Praga.
1949 : Vesely (R. Cehoslovacă).
1950 : Emborg (Danemarca).
1951 : Olsen (Danemarca).
1952 : Steel (Anglia).
1953 : Pedersen (Danemarca).
1954 : Dalgaard (Danemarca).
1955 : Schur (R. D. Germană).
1956 : Krolak (R. P. Polonă).
1957 : Hristov (R. P. Bulgaria).
1958 : Damen (Olanda).

Cea mai netă victorie a fost aceea a lui Vesely, care l-a întrecut cu 11'55" pe francezul Herbulot, iar cea mai strînsă a lui Krolak, care a cîştigat cu numai 2'24" faţă de C. Dumitrescu, cel mai bun rezultat rominesc din toate ediţiile. În 1950 M. Niculescu — locul 5.

CÎŞTIGĂTORII PE ECHIPE :

1948 : R. P. Polonă pe ambele trasee.
1949 : F.S.G.T. Franţa.
1950 : R. Cehoslovacă.
1951 : R. Cehoslovacă.
1952 : Anglia.
1953 : R. D. Germană.
1954 : R. Cehoslovacă.
1955 : R. Cehoslovacă.
1956 : U.R.S.S.
1957 : R. D. Germană.
1958 : U.R.S.S.

Cele mai bune rezultate ale echipei R.P.R. : locul doi în 1948 şi locul 4, din 20 de ţări, în 1038.

Berlin, la Varşovia, Constantin Dumitrescu se va servi de cel puţin 2500 de ori de dublul schimbător cu care a fost prevăzută bicicleta sa. Viteza atinsă astăzi în cursele cicliste era permisă cu 20 de ani în urmă numai trenurilor accelerate. În pluton se pedalează — de multe ori — cu 50 km. la oră, iar francezul Roger Riviere a acoperit, în 60 de minute, pe velodrom, aproape 48 de km. Probele cicliste oferă un spectacol sportiv totdeauna inedit, pasionant, cu momente de intensitate dramatică şi în acest sens „Cursa Păcii" este una dintre cele mai reuşite competiţii din istoria ciclismului rutier.

După cum au declarat-o înşişi organizatorii lor, nici tururile Franţei şi Italiei nu cunosc totdeauna un asemenea entuziasm ca al spectatorilor Cursei Păcii şi o luptă atît de dîrză şi frumoasă între alergători. Nivelul tehnic ridicat al Cursei Păcii a fost recunoscut de cei mai mari specialişti.

Dar în afara aportului la dezvoltarea ciclismului, „Cursa Păcii" prin însăşi numele ei simbolic, este în primul rînd o străluciă manifestare a solidarităţii sportivilor în lupta pentru pace şi înţelegere între popoare. În fiecare an traseul cursei care străbate trei ţări atît de urgisite în timpul războiului, se transformă într-o arenă de grandioase demonstraţii pentru pace.

Un traseu dificil

Anul acesta, pentru prima oară, startul se va da din Berlin. Noul traseu, lung de 2033 km. în 13 etape, pune probleme mai dificile alergătorilor. După trei

C. Dumitrescu printre favoriţi

La cea de-a 12-a ediţie, organizatorii Cursei Păcii şi-au asigurat participarea a 18 echipe reprezentative, cu un efectiv de 108 alergători. Faţă de ediţiile trecute, cînd participau peste 20 de ţări, cursa capătă un caracter selectiv, reunind cele mai puternice echipe care concentrează crema ciclismului amator şi independent. Timp de cîteva luni, în toate ţările participante s-au făcut pregătiri minuţioase, au avut loc curse de selecţie foarte severe, în urma cărora antrenorii au alcătuit cele mai redutabile „sextete" de care dispun la ora actuală. Aceasta dovedeşte că se acordă cea mai mare importanţă „Cursei Păcii". Deşi majoritatea concurenţilor au palmarese binecunoscute, sînt greu de dat pronosticuri, mai ales că în ciclism elementul surpriză joacă totdeauna un rol important. Totuşi, din informaţiile asupra pregătirii echipelor, se pot schiţa în linii mari principalii favoriţi. Pe echipe cele mai mari şanse sînt acordate în ordine reprezentativelor U.R.S.S., Belgiei, Italiei şi R. D. Germane, care prezintă loturi omogene, cu alergători tehnici, rapizi şi rutinaţi. Echipa sovietică aduce din nou la start pe Kolumbeţ, Bebenin, Klevţov, Kapitonov, Cerepovici şi alături de ei un nume nou, Iuri Melehov, un tînăr ciclist cazah care s-a afirmat în Turul Egiptului din 1958, cîştigînd 4 etape. Belgia, după cum scrie ziarul „Les Sports" din Bruxelles, nu a avut niciodată o echipă atît de puternică în „Cursa Păcii" cum este cea care a sosit la Berlin. În afara lui Henri Dewolf, care a cîştigat recent Turul Flandrei, au fost selecţionaţi independenţii Vanderveken şi Paulissen, două mari speranţe ale ciclismului belgian. Italia va fi reprezentată de însăşi echipa sa olimpică, în frunte cu Romeo Venturelli. Principalii outsideri vor fi echipele Bulgariei (din nou cu vechiul trio Hristov, Koţev şi Kolev), Angliei şi Olandei.

Pentru clasamentul individual înaintea startului favoriţii sînt *Schur* (R. D. G.), *Kolumbet* (U.R.S.S.), *Vandervecken* (Belgia), *Venturelli* (Italia), *Koţev* (R.P.B.), *C. Dumitrescu* (R.P.R.) şi Vitetta (Monaco) fost profesionist şi cîştigător de etape în „Turul Franţei". În afara acestora, alţi 10—15 alergători pot concura cu succes.

Cursa va fi mult mai tare decît în anii trecuţi. Echipa noastră are o sarcină grea, dar poate face o figură onorabilă. În afara lui *Dumitrescu*, contăm pe dîrzenia şi combativitatea lui *G. Moiceanu*, pe iniţiativa lui *I. Vasile*, foarte bun pe plat şi la contratimp şi însfîrşit pe prospeţimea şi ambiţia tinerilor *M. Voinea*, *I. Stoica* şi *I. Braharu*, care pot cuceri galoanele consacrării în marea cursă.

I. GOGA

Start în cea de a 7-a etapă a „Cursei Păcii", în ediţia din anul 1956

Cu fotbaliştii romîni de la Istanbul la Bucureşti

Interviu la 3300 metri altitudine

Marea Neagră îşi vintură în coace şi încolo valurile învolburate. Creste de spumă albă se împletesc într-un dans voios, pentru ca apoi să se piardă undeva în întinderea uriaşă a apelor. Jos valuri şi apă, sus o altă mare lăptoasă, aceea a norilor. Şi între ele o pasăre argintie de oţel, purtînd culorile Republicii Populare Romîne, goneşte spre casă. Avionul, un I.L.-14, poartă către Bucureşti un grup de tineri : unii tineri ca vîrstă, alţii numai cu entuziasmul, rămas credincios anilor de tinereţe. Sînt membrii lotului de fotbal ai ţării noastre, reprezentanţii federaţiei de fotbal, antrenori, ziarişti, care vin de la Istanbul.

Satisfacţia calificării în sferturile de finală ale „Cupei Europei" se citeşte pe feţele tuturor. Îşi face însă loc şi o umbră de nemulţumire, aceea a comportării nesatisfăcătoare în jocul de la Istanbul.

În avion discuţiile se înfiripă repede. Vasile Anghel repetă cele cîteva cuvinte turceşti pe care le-a învăţat la Istanbul. Dinulescu şi Mîndru sînt adînciţi într-o discuţie aprinsă. Feri Zavoda, absent, citeşte „Căpitanul Fracasse". Aventurile eroului lui Teophile Gauthier se pare că-l pasionează.

Profit de faptul că cei doi antrenori ai echipei se află împreună, pentru a înfiripa cu ei o discuţie.

— **Un interviu la 3300 metri altitudine e ceva** — spune antrenorul secund, Ilie Oană — **o să am emoţii.**

— **De la această înălţime privim totul mai de la distanţă şi mai la rece,** precizează antrenorul Botescu.

— Ce-i de făcut acum după jocul cu Turcia, după întrebările pe care le-a pus acest meci ? A fost întrebarea cu care mi-am început interviul meu cu cei doi antrenori.

— **Vedeţi, în partida de duminică** — ne spune antrenorul Botescu — **au fost cîteva lucruri care n-au mers în jocul echipei noastre. Ele vor constitui tot atîtea puncte de plecare în munca noastră de viitor. Iată: deşi sub aspectul pregătirii fizice echipa s-a prezentat bine, totuşi ritmul de joc a fost sub cel obişnuit. Au fost momente cînd echipa turcă ne-a depăşit la acest capitol. Vom insista deci în realizarea unui ritm uniform de joc. Tehnica individuală a jucătorilor noştri a lăsat şi ea de dorit. Unele procedee de bază — cum este de pildă fenta — sînt arareori folosite.**

Aici, intervine în discuţie şi antrenorul Oană.

— **Chiar în jocul cu Turcia, jucătorii n-au purtat mingea prea jos, iar unele pase au fost fără adresă. De asemenea, frecvenţa şuturilor la poartă şi precizia lor lasă de dorit.**

— **Va trebui** — adaugă antrenorul Botescu — **să dăm indicaţii precise tuturor antrenorilor care au jucători în lotul republican asupra felului în care să pregătească pe aceşti fotbalişti. Este o rezolvare de moment a situaţiei, fiindcă este de dorit ca toţi fotbaliştii noştri, de la juniorat şi pînă la echipa naţională, să muncească intens, cu pasiune, pentru a cunoaşte pînă la perfecţiune întreg alfabetul tehnicii individuale. Numai o tehnică bună poate ajuta pe fotbalişti să stăpînească jocul, să-şi manifeste în orice moment superioritatea faţă de adversari.**

Legată indisolubil de tehnică este tactica. În meciul cu Turcia, unii dintre jucători nu au respectat întru totul indicaţiile tactice primite — ca de pildă Feri Zavoda şi, oarecum, Oaidă — **şi în general înaintarea. Aici însă trebuie ca toate echipele de fotbal din ţara noastră să manifeste înţelegere. S-a vorbit mult despre o metodă unitară de joc, dar s-a făcut prea puţin. Jucătorii care vin în echipele naţionale trebuie să vorbească aceeaşi limbă — dacă se poate spune aşa — să cunoască principiile de bază ale metodei respective de joc. Tactic, deocamdată, ne mulţumeşte numai compartimentul apărării.**

Antrenorul Botescu are perfectă dreptate. De curînd am citit într-o revistă sovietică de specialitate comentariile unuia dintre cei mai în vîrstă ziarişti sportivi, francezul Gabriel Hanot. El spunea : „Tehnica plus tactica : îmbinarea acestor două elemente dau toată frumuseţea jocului de fotbal. Fotbalul modern către aceasta tinde. Nu mai e o încleştare oarbă de forţe, ci un joc gîndit, al unor artişti desăvîrşiţi ai balonului".

— Încă o complectare vă rog — intervine antrenorul Oană. Avem încă multe lucruri de pus la punct şi sub aspectul pregătirii morale, de voinţă. De pildă înaintea jocului de la Istanbul, jucătorilor noştri li s-a spus că vor trebui să facă faţă unei galerii zgomotoase şi unui adversar care va folosi un joc dur. Potenţialul lor moral a scăzut şi lucrul acesta s-a văzut la începutul meciului, cînd au jucat crispaţi, timoraţi. Pe teren aţi remarcat desigur aplauzele cu care publicul spectator a primit salutul jucătorilor noştri şi buchetele de flori pe care aceştia le-au aruncat în tribune. De asemenea, jucătorii noştri şi-au putut da seama că adversarul lor a jucat corect, fără duritaţi.

— De altfel, — spune antrenorul Botescu — şi comportarea demnă, sportivă, a fotbaliştilor romîni, a impresionat pe fiecare spectator al meciului. Antrenorul echipei turce, Remondini, declara după terminarea meciului, că de mult n-a mai avut prilejul să vadă jucători de fotbal cu un spirit atît de cavaleresc, atît de demn şi amical ca acela al fotbaliştilor romîni. Evoluţia lor în oraşul de pe malurile Bosforului a constituit un admirabil prilej de strîngere a legăturilor dintre sportivii celor două ţări balcanice.

Marea Neagră a rămas undeva în urmă. Pasărea de oţel zboară peste cîmpia Bărăganului. Încă puţin şi sîntem acasă. În avion băieţii sînt mai bine dispuşi. E şi firesc. Simt în apropiere, pămîntul drag al patriei, oamenii ei care se bucură la fiecare succes al sportului nostru. Ne-am calificat în sferturile de finală ale Cupei Europei, avem deci de ce să fim satisfăcuţi.

Se apropie aeroportul Băneasa şi... casele noastre. Pun şi eu punct interviului, subliniind că întîlnirea de la Istanbul dintre fotbaliştii romîni şi turci a însemnat un minunat prilej de strîngere a legăturilor de prietenie dintre sportivii celor două ţări balcanice : Turcia şi R. P. Romînă.

Ion GHIŢULESCU

Duminică se reia campionatul categoriei A

După pauza impusă de pregătirile şi disputarea partidei Romînia—Turcia, campionatul categoriei A de fotbal îşi reia duminică desfăşurarea, programînd etapa a V-a a returului. Cu această etapă mai sînt de disputat 7 etape pe care cade tot greul : să desemneze campionul pe anul în curs, precum şi cele două echipe care vor retrograda.

Cine va fi campion ? Care echipe vor retrograda ? Acestor întrebări am încercat să le dăm un răspuns, cîntărind şansele echipelor în partidele ce le mai au de disputat. Mai întîi, am stabilit cine cu cine mai are de jucat, notînd cu „a" partidele ce urmează să le dispute acasă şi cu „d" partidele ce urmează să le susţină în deplasare. Tabelul la care am ajuns este următorul :

PETROLUL : C. C. A. (a), Ştiinţa Cluj (a), Farul (d), Rapid (d), Ştiinţa Timişoara (a), U.T.A. (a), Dinamo Bucureşti (d); C.C.A. : Petrolul (d), Dinamo Bucureşti (d), Steagul Roşu (a), Dinamo Bacău (d), Progresul (d), Jiul (a), U.T.A. (d) ; DINAMO BUCUREŞTI : U.T.A. (a), C.C.A. (a), Ştiinţa Cluj (d), Farul (a), Rapid (d), Ştiinţa Timişoara (d), Petrolul (a) ; U.T.A. : Dinamo Bucureşti (d), Steagul Roşu (d), Dinamo Bacău (a), Progresul (a), Jiul (d), Petrolul (d), C.C.A. (a); RAPID : Dinamo Bacău (a), Progresul (d), Ştiinţa Timişoara (d), Petrolul (a), Dinamo Bucureşti (a), Ştiinţa Cluj (d), Farul (a) ; DINAMO BACAU : Rapid (d), Jiul (a), U.T.A. (d), C.C.A. (a), Steagul Roşu (a), Progresul (d), Ştiinţa Timişoara (d); PROGRESUL: Farul (d), Rapid (a), Jiul (a), U.T.A. (d), C.C.A. (a), Dinamo Bacău (a), Steagul Roşu (d); STEAGUL ROŞU: Jiul (d), U.T.A. (a), C.C.A. (d), Ştiinţa Cluj (a), Dinamo Bacău (d), Farul (d), Progresul (a); JIUL : Steagul Roşu (a), Dinamo Bacău (d), Progresul (d), Ştiinţa Timişoara (a), U.T.A. (a), C.C.A. (d), Ştiinţa Cluj (d); FARUL: Progresul (a), Ştiinţa Timişoara (d), Petrolul (a), Dinamo Bucureşti (d), Ştiinţa Cluj (a), Steagul Roşu (a), Rapid (d); STIINŢA TIMIŞOARA: Ştiinţa Cluj (d), Farul (a), Rapid (a), Jiul (d), Petrolul (d), Dinamo Bucureşti (a), Dinamo Bacău (a) ; ŞTIINŢA CLUJ : Ştiinţa Timişoara (a), Petrolul (d), Dinamo Bucureşti (a), Steagul Roşu (d), Farul (d), Rapid (a), Jiul (a).

Aşa cum se prezintă situaţia actuală în clasament, e mai mult decît probabil că lupta pentru titlu se va da între Petrolul, C.C.A. şi Dinamo Bucureşti, cu un uşor avantaj pentru primele două, care prezintă valori mai constante şi mai sigure.

Pentru retrogradare, de fapt, pentru evitarea retrogradării, lupta este angajată între Jiul, Farul, Ştiinţa Timişoara şi Ştiinţa Cluj. Prima dintre ele are, pentru moment avantajul că a totalizat cu două puncte mai mult decît Farul şi Ştiinţa Timişoara şi cu trei decît Ştiinţa Cluj. Chiar aşa, echipa de la Petroşani are totuşi o situaţie dificilă din care, ca să se salveze, trebuie în primul rînd, să cîştige toate cele trei jocuri programate pe teren propriu.

Care este situaţia celorlalte echipe? Fiecare are de disputat 4 jocuri acasă şi trei în deplasare; fiecare are cîte o partidă între ele acasă : Farul cu Ştiinţa Cluj, Ştiinţa Timişoara cu Farul, Ştiinţa Cluj cu Ştiinţa Timişoara. De aici încolo, lucrurile se schimbă. În meciurile pe teren propriu (prin prisma valorii adversarilor) Ştiinţa Cluj — teoretic — are un uşor avantaj faţă de Ştiinţa Timişoara şi Farul, în timp ce deplasările sînt cam deopotrivă de grele pentru toate trei echipe. Înseamnă că, probabil, jocurile de acasă vor avea cuvîntul hotărîtor. Farul şi Ştiinţa Cluj au dovedit, pînă acum, valori mai sigure decît Ştiinţa Timişoara . Ar trebui atunci de admis că una dintre ele ar avea multe şanse să joace şi în viitoarea ediţie a campionatului categoriei A. Ştiinţa Cluj, cu avantajul ce i-l dă jocurile mai uşoare pe teren propriu? Sau Farul Constanţa în mare progres de la joc la joc şi cu o putere de luptă aproape irezistibilă? Dar, o întrebare în plus : dacă Ştiinţa Timişoara se regăseşte în acest sfîrşit de campionat ? Atunci lucrurile se vor complica şi comentariile de asemenea.

Ion BOCIOACĂ

varietăţi • varietăţi • varietăţi • varietăţi

Sportivii chinezi se afirmă

Iată-l pe noul campion mondial la tenis de masă, chinezul Iun Kou-tan, pe locul cel mai înalt al podiumului învingătorilor, avînd alături pe maghiarul Ferenk Sido (locul 2) şi pe japonezul Ogimura (locul 3).

Iun Kuo-tan este printre primii sportivi din China populară care cuceresc titluri mondiale. În curînd alţi tineri chinezi i se vor alătura, în variatele discipline în care acest tineret nou reuşeşte să se afirme.

RAY SUGAR ROBINSON VA FI NEVOIT SĂ RENUNŢE

Despre criza în care se află boxul american, s-a mai scris. Un nou şi recent fapt vine să confirme anarhia care domneşte în prezent în cercurile pugilistice de peste ocean.

Comisia de box a districtului Washington a cerut federaţiei internaţionale să retragă titlul de campion mondial boxerului negru Ray Sugar Robinson. În cerere — în fond un pretext pentru a încerca înlăturarea unui negru de la titlul mondial — era invocat un paragraf al unui regulament în care se specifica că orice campion mondial este obligat ca în termen de şase luni de zile să-şi pună titlul în joc. Intervenţia respectivei comisii a provocat în mod firesc numeroase comentarii şi multe proteste.

Majoritatea comentariilor se referă la lipsa de autoritate a federaţiei internaţionale, care în loc să fie un adevărat for conducător, slujeşte de fapt interesele diferitelor grupuri şi cercuri interesate, gata să le îndeplinească orice dorinţă (în cazul de faţă, retragerea titlului mondial lui Robinson).

Pe de altă parte, multe comentarii a stîrnit şi răspunsul lui Ray Sugar Robinson. Acesta a afirmat că nu-i convine să-şi pună titlul în joc la fiecare şase luni, — ceea ce i-ar pretinde mari eforturi fizice şi pregătiri deosebite — întrucît, la fiecare meci, din cauza impozitelor mari pe care este obligat să le plătească îi rămîn foarte puţini din dolarii încasaţi.

Totuşi, pînă la urmă, Ray Sugar Robinson va fi nevoit să renunţe. Fie la titlu, fie la opiniile sale. Asta fiindcă are de-a face cu o federaţie internaţională care se află la cheremul cîtorva interesaţi...

Promisiuni nerespectate

Ziarul parizian „Le Figaro" s-a ocupat recent de soarta tristă a bazinului acoperit de înot din strada Blomet, care a fost închis în anul 1946. „Lucrările de reconstrucţie a piscinei — *scrie ziarul* — continuă foarte încet. Rezonabil, noi am apreciat anul trecut că redeschiderea bazinului va putea avea loc în anul 1960. Amintim că bazinul acoperit din strada Blomet ESTE SINGURUL IN FRANŢA CARE POATE FI FOLOSIT DE INOTĂTORII FRANCEZI IN TIMPUL CARE VA PRECEDA JOCURILE OLIMPICE DE LA ROMA. Trebuie de asemenea amintit — *scrie ziarul în încheiere* — că direcţia arhitecturii a promis redeschiderea bazinului pentru... luna octombrie 1955".

Este adevărat că direcţia pariziană a arhitecturii a promis aceasta, dar ce putea face dacă fondurile alocate în fiecare an erau apoi retrase şi trimise pentru sprijinirea războiului din Algeria? Şi cum trupele colonialiste franceze continuă acest război... redeschiderea bazinului, chiar şi în anul 1960, se găseşte deocamdată încă sub semnul îndoielii.

Dacă aţi fi arbitru pe cine aţi penaliza ?

Reproducem din revista „Miroir Sprint" această interesantă imagine : o fază a unui meci din campionatul de fotbal al Greciei. Dacă aţi arbitra, pe cine aţi penaliza? Pe jucătorul din mijloc, care împinge vizibil pe cel care încearcă să degajeze balonul cu capul? Pe cel din aer, care încearcă parcă să sară o stacheţă înălţată la peste 1,50 metri şi care se sprijină pe capul jucătorului din mijloc? Aşa că e greu? Să-i lăsăm deci pe arbitrii să se descurce cum pot, iar noi să ne menţinem privilegiul de a-i aplauda sau a-i dezaproba — acest privilegiu inalienabil al spectatorului...

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17 60.10, interior 1400.

Adaptare după JACK LONDON

GOANA DUPA AUR

Ilustraţii de BECA RIND

Doi căutători de aur, Kit Belliou — Smoke (Fumul) şi Shorty (Scurtul) au descoperit un bogat filon de aur în vecinătatea Lacului Surpriză din Klondike. Pornind spre cabana lor, după provizii, Smoke întîlneşte pe un alt căutător de aur, Carson, şi împreună cu acesta încearcă să escaladeze un perete de gheaţă aproape impracticabil.

În spatele lui podul continua să se sfarîme, iar bucăţile de gheaţă căzeau în adînc cu un zgomot asurzitor. Pe malul din faţă Carson, sprijinit cu încordare pe picioarele sale mici, desfăcea ruloul de frînghie.

— Aşteptaţi ! Nu vă mişcaţi ! îi strigă el lui Smoke, altfel totul se va prăbuşi...

Îşi scoase apoi de la gît fularul, îl adăugă de capătul frînghiei şi făcu acelaşi lucru cu batista. Aruncă apoi cu dibăcie coarda şi Smoke reuşi s-o prindă de la prima aruncătură.

— Legaţi-vă peste mijloc, îi ceru Carson.

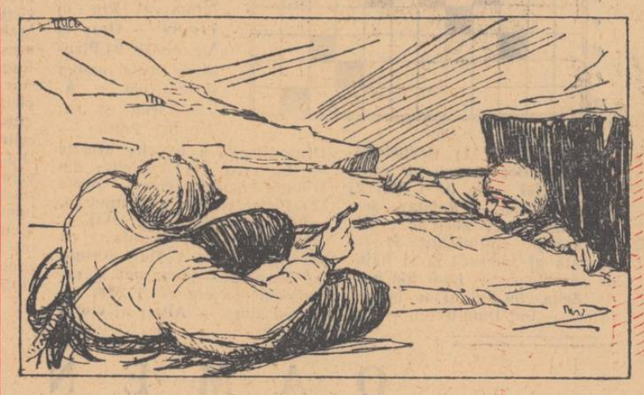

— Dar dacă alunec ? observă Smoke.

— Lăsaţi, n-o să alunecaţi. Şi acum, făceţi ceea ce vă spun. Treceţi coarda peste umăr. Aşa. Acum un efort şi înainte. Veniţi spre mine. Aşa... Nu vă grăbiţi...

Mai avea de parcurs vreo 12 picioare cînd începu prăbuşirea podului.

— Repede, strigă Carson, trăgînd coarda...

Podul se prăbuşi cu zgomot şi Smoke se agăţă cu vîrfurile degetelor de marginea crăpăturii. Cu picioarele arcuite zdravăn, ţinînd coarda cu toate puterile sale, Carson se străduia să tragă spre el pe partenerul său de la celălalt capăt al frînghiei. Dar iată că amîndoi începură să alunece la vale. Primul care reuşi să găsească un punct de sprijin fu Carson şi presiunea de cîteva livre pe care o exercită asupra coardei fu suficientă pentru a-l opri pe Smoke să se prăbuşească în vid. Amîndoi se agăţaseră de cîteva încreţituri ale gheţii şi stăturä astfel, aproape imobili, cîteva minute, pentru a-şi potoli respiraţia. Primul care putu să vorbească fu Carson.

— Drace, dacă v-aţi putea ţine cîteva clipe şi să daţi drumul corzii, aş putea încerca să mă răsucesc.

Smoke făcu efortul cerut.

— Ţineţi-vă bine. Văd la trei paşi sub mine o mică scobitură în gheaţă. Nu va dura mult. Sînteţi gata ?

— Daţi-i drumul !

Îl văzu apoi pe Carson, cu faţa lividă de efort, scoţînd cu degetele tremurătoare cuţitul din teacă. Se gîndi că i-a venit sfîrşitul. Omuţul i s-a făcut frică şi vrea desigur să taie coarda...

— Nu-i nimic, îi spuse Carson, nu mi-e frică. Nervii ăştia păcătoşi mă fac să tremur aşa. Staţi liniştit, într un minut totul va merge strună.

Smoke îl văzu apoi aplecat cu umerii pînă aproape de genunchi şi făcînd cu cuţitul mici găuri în gheaţă, pentru a-şi propti călcîiele, în timp ce cu mîna cealaltă ţinea cu încordare frînghia.

— Carson,îi strigă emoţionat Smoke, eşti un om şi jumătate !

Primi drept răspuns un surîs naiv.

— N-am putut să suport niciodată marea altitudine, mărturisi el.

— Ascultă Carson, îţi vorbi pe un ton mai familiar Smoke, cel mai bun lucru pe care ai putea să-l faci ar fi să tai coarda. N-ai să poţi să mă ridici niciodată şi e o treabă inutilă să cădem amîndoi...

— Gura ! fu răspunsul indignat al lui Carson. Cine comandă aici ?...

Lipindu-şi strîns obrazul de luciul gheţei, Smoke se străduia să facă corp comun cu ea. Simţi apoi cum coarda se destinde şi avu impresia că Carson alunecă la vale. Nu îndrăzni să-şi ridice ochii pînă cînd nu simţi cum coarda se întinde din nou, ceea ce însemna că celălalt se oprise din alunecare.

Carson, ţinînd cu mîna stîngă frînghia pentru a-l menţine pe Smoke, nu contenea să găurească gheaţa cu dreapta. Trecură astfel vreo zece minute. Apoi se auzi din nou glasul omuleţului.

— Iată ce am făcut, strigă el. Am săpat găuri în gheaţă pentru mîinile şi picioarele dumitale. Şi acum am să încerc să te ridic. Dar mai înainte descotoroseşte-te de sacul din spinare. Eşti gata ?

Smoke dădu aprobativ din cap, desfăcu cu precauţie legăturile sa-

culuî şi-l făcu să cadă în adîncul prăpastiei printr-o abilă mişcare a umerilor.

— Acum, reluă Carson, am să adîncesc puţin găurile. Stai liniştit.

Cinci minute mai tîrziu începură lupta. Smoke se cramponă cu degetele, cu unghiile, de gheaţa lucioasă, reţinîndu-şi respiraţia şi încercă să urce ajutat de eforturile cu care Carson ţinea coarda. Singur n-ar fi putut face nici un progres, în ciuda forţei sale, căci îl dezavantaja greutatea. La treimea urcuşului pe peretele de gheaţă, într-un loc unde panta era înclinată şi gheaţa părea mai lunecoasă, simţi deodată coarda cedînd. Reîncepu să alunece la vale.

— Mă duc ! strigă el.

— Şi eu, răspunse Carson.

— Atunci dă drumul corzii !

Ridicînd privirile Smoke îl zări pe Carson încercînd, cu gesturi nebuneşti, să oprească alunecarea. Spre marea lui uimire, căderea bruscă la care se aştepta, nu se produse. Simţi din nou cum coarda se întinde şi fu tras încetişor spre o nouă gaură. Carson ocupa acum gaura pe care o părăsise cu cîteva clipe înainte Smoke. După cîteva clipe de calm, coarda fu din nou agitată. (Va urma).

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii Bucureşti.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL III ★ Nr. 83 ★ Sîmbătă 9 mai 1959 ★ 8 pagini — 1.50 LEI

În acest număr:

PIONIERII IN CARNAVAL

◆

LA MICROSCOP
„Primii europeni"
de Demostene BOTEZ

◆

Un film povestit

◆

GOSPODĂRIE
MODA
COSMETICĂ
SFATURI PRACTICE

◆

RACHETA FOTONICĂ

Frăția de arme romîno-sovietică — **Sculptură de Ion VLAD**

9 MAI

Ziua victoriei asupra fascismului și ziua independenței de stat a Romîniei

de general maior EMIL HERESCU

La 9 Mai poporul romîn sărbătorește împlinirea a 82 de ani de la proclamarea independenței de stat a Romîniei și, în același timp, împreună cu popoarele țărilor socialiste frățești, cu întreaga omenire progresistă, sărbătorește cea de-a 14-a aniversare a victoriei istorice asupra fascismului german.

La 9 Mai 1877, cu ajutorul marelui popor rus, poporul romîn a scuturat odiosul jug otoman — frînă în dezvoltarea economică și politică a țării noastre. Masele largi populare și elementele progresiste din acea vreme, care înțelegeau necesitatea apropierii de Rusia, au constituit forța socială, care, ajutată de faptul că Rusia a pornit război contra Turciei, a zădărnicit planurile moșierimii trădătoare. Masele largi populare din țara noastră, însetate de libertate și independență, dornice de o viață mai bună, au luptat fără șovăire pentru cucerirea independenței naționale a Romîniei. Alături de armata rusă, dorobanții, roșiorii și călărașii romîni au săvîrșit acte de înaltă bravură pe cîmpurile de bătălie de la Rahova și Grivița, de la Smîrdan și Plevna. Vor rămîne vii în amintirea poporului nostru faptele de eroism săvîrșite, alături de ostașii ruși, de căpitanul Walter Mărăcineanu, maiorul Constantin Ene, sergentul Grigore Ion Alucăi, soldații Bălan, Oprișan, Stoica și alte sute și sute de eroi care și-au dat viața pentru eliberarea patriei.

Jertfele comune ale ostașilor ruși și romîni, în războiul de la 1877, au pus încă o piatră la temelia prieteniei și frăției de arme romîno-ruse. Tot acolo s-a pus temelia trainică a relațiilor prietenești cu poporul frate bulgar de care ne leagă aceleași interese comune. Tradițiile luptelor de acum 82 de ani contribuie la cimentarea prieteniei noastre comune de azi.

★

Independența de stat cucerită în 1877 n-a fost însoțită de realizarea năzuințelor maselor populare. Burghezia și moșierimea au trădat din nou aspirațiile poporului, vînzînd bogățiile țării și interesele naționale ale Romîniei capitaliștilor străini.

Revendicările sociale pe care poporul le-a legat de cucerirea independenței de stat și promisiunile guvernanților nu s-au înfăptuit. Eroii de la Grivița și Plevna, care au săvîrșit adevărate minuni de vitejie în numele independenței și libertății țării, după reîntoarcerea la vetrele lor au continuat să cutreiere satele și orașele, goi și flămînzi, secătuiți de biruri și însetați de pămînt.

Pentru că au îndrăznit să ceară pămînt, țăranii eroi de la 1877 au fost împușcați în 1888 și 1907, iar cei care au scăpat cu viață au fost aruncați în temnițele burgheziei și moșierimii.

Glorioasei noastre clase muncitoare i-a revenit misiunea istorică de a conduce lupta poporului pentru deplina și adevărata sa independență și pentru dreptate socială. În jurul clasei muncitoare s-au grupat toate forțele progresiste și patriotice ale țării. Afirmîndu-se continu în fruntea mișcării revoluționare, Partidul Comunist din Romînia, luptînd ani îndelungați în adîncă ilegalitate, a organizat lupta clasei muncitoare din țara noastră și a tuturor celor exploatați și asupriți.

Cucerirea deplinei independențe naționale și de stat a fost dobîndită de poporul romîn în urma eliberării Romîniei din jugul fascist și din căușele imperialismului, ca rezultat al victoriei hotărîtoare a Uniunii Sovietice asupra Germaniei hitleriste în cel de al doilea război mondial și al luptei dusă de poporul romîn sub conducerea Partidului Comunist.

În condițiile ofensivei victorioase a armatei sovietice eliberatoare, partidul a organizat și a condus insurecția armată populară de la 23 August 1944, coordonînd acțiunile forțelor patriotice populare și ale soldaților, ofițerilor și generalilor patrioți din armată. Victoria insurecției armate a dus la doborîrea dictaturii militaro-fasciste, la ieșirea Romîniei din războiul hitlerist și la întoarcerea armelor împotriva ocupanților fasciști.

Pornind cu un avînt nestăvilit pe drumul construirii orînduirii noi socialiste, poporul nostru muncitor, sub conducerea P.M.R., bucurîndu-se de sprijinul internaționalist frățesc al popoarelor lagărului socialist, în special al Uniunii Sovietice, a obținut mari succese în lichidarea înapoierii economice a Romîniei, în desfășurarea revoluției culturale și în întărirea continuă a statului nostru democrat-popular. Dintr-o țară aservită marilor mo-

● *(Continuare în pag. 3-a)*

VITEAZUL DE LA KREMNITA

Cinstit și bun la suflet cu subordonații lui, isteț și ager în incursiuni, un neînfricat comandant de grupă, cu dragoste nemărginită pentru patrie — așa l-au cunoscut soldații companiei I-a din Regimentul 36 infanterie pe bravul sergent Ion Frecea. Așa l-au cunoscut toți cei care l-au însoțit pe drumul greu al luptelor purtate împotriva cotropitorilor fasciști, începînd de pe litoralul dobrogean al Mării Negre, peste Tîrnave și Mureș, pe Arieș și Someș, în clocotul bătăliilor din Cîmpia Tisei și pînă la crestele troienite cu zăpezi ale munților Tatra.

...Era în noaptea de 10 spre 11 ianuarie a anului 1945. Regimentul 36 Infanterie ducea lupte grele pe înălțimea cu cota 798 de la nord de valea Torna. Fiind o poziție deosebit de favorabilă apărării, această cotă devenise „iadul dracilor" — așa cum o botezaseră soldații.

În acea noapte inamicul a bombardat năpraznic cu tunurile grele sectorul stăpînit și apărat de Batalionul I. După miezul nopții, fasciștii executară un atac violent de infanterie, sprijinit puternic de tot felul de arme. Tot greul luptei apăsa pe compania I-a, care apăra flancul sting al dispozitivului batalionului. Pe aici, terenul era accesibil acțiunii inamicului. Și chiar în scurtă vreme, inamicul reușì să infiltreze o companie prin această porțiune de teren, atacînd compania I-a din flanc, în timp ce alte subunități dușmane atacau de front, cu scopul vădit de a o încercui.

În această situație, comandantul companiei a trimis plutonul sergentului major Dumitru Hulpan să manevreze prin dreapta stîncilor și să cadă în flancul companiei inamice. Plutonul trimis, care mai avea doar o mînă de oameni, ajunse la timp la locul fixat și atacă vijelios. Dar inamicul dintre stînci reușì să facă față plutonului, continuînd în același timp să amenințe flancul companiei I-a.

Atunci comandantul plutonului se consultă în grabă cu sergentul Ion Frecea și împreună au pus la cale o altă manevră. Execuția ei a început imediat. În fruntea grupei sale, sergentul Ion Frecea se cățără pe un povîrniș abrupt, de unde, trecînd peste o vale stîncoasă, căzu în spatele companiei inamice. Ajuns aci, sergentul luă pușca mitralieră din mîinile unui soldat și dezlănțui asupra dușmanului o vijelie de foc. În același timp, sergentul major Dumitru Hulpan, cu restul plutonului, s-a năpustit cu grenade. Lupta a fost scurtă, dar dîrză. Surprins de furtul ostașilor romîni, care-l prinseseră între

Sergent Ion Frecea

două focuri, inamicul a căzut în derută. Cuprins de panică el s-a predat în masă. Plutonul s-a întors la companie cu 63 de prizonieri și cu armamentul acestora.

Consemnînd această izbîndă, jurnalul istoric al regimentului 36 infanterie arată: „În această luptă s-au distins în mod cu totul deosebit sergent Frecea I. Ion Ctg. 1943..."

...Într-una din luptele următoare comandantul plutonului căzuse. Ultimele lui cuvinte, abia murmurate, au fost: „Să ia comanda sergentul Frecea..."

★

La începutul lunii aprilie 1945, după ce prin lupte grele trecuse rîul Gron și eliberase numeroase localități, unitatea din care făcea parte sergentul Ion Frecea a pătruns în munții Fatra Mare, ajungînd în fața Kremnitei. Aici urma ca regimentul, alături de alte unități romîne și sovietice, să participe la eliberarea importantului oraș industrial și centru de comunicații. Dar unitatea se afla atunci într-o situație grea din cauză că toate drumurile fuseseră baricadate și minate, iar podurile fuseseră aruncate în aer. Artileria rămăsese și ea mult

V. BÎRZA

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Insemnări dintr-o călătorie

HIDROCENTRALA DE LA STALINGRAD

Parcurg cu nesaț veștile sosite din Marea țară a socialismului victorios. Mă interesează îndeosebi ce se petrece astăzi în locuri cunoscute și dragi. De pildă, la Stalingrad. De aici se anunță că la 22 decembrie 1958 — prin intrarea în funcțiune a primei turbine din totalul de 22 prevăzute în proiect — hidrocentrala de la Stalingrad a furnizat cel dintîi curent industrial, cu un an înainte de termenul stabilit inițial. La 24 decembrie a început să producă și cea de-a doua turbină, la 30 decembrie a treia, montată într-un timp record de numai 27 de zile, iar de curînd a intrat în funcție și a patra turbină. Fiecare turbină în parte are o putere de 115.000 kW.

În prima jumătate a lunii aprilie a.c. s-a făcut de asemenea cunoscut că bravii constructori ai hidrocentralei de la Stalingrad au terminat ecluzele navigabile cu un an înainte de termen, iar acestea sînt cele mai mari din U.R.S.S. Primele nave au și trecut prin aceste ecluze...

Citesc și tresar. Amintirile vizitei mele pe meleagurile unde se ridică hidrocentrala reînvie puternic pe ecranul memoriei și-mi dau ghes să vorbesc...

...Sosisem la hidrocentrala de la Stalingrad într-o zi de iulie. Stalingradul este situat într-o stepă secetoasă, unde verile sînt deosebit de călduroase. Vînturi uscate poartă peste întinderi nesfîrșite milioane de boabe de nisip auriu și de praf de culoarea castanelor, smulse din pămîntul însetat al acestor ținuturi. Stalingradul este însă și un important port al celui mai mare fluviu european: Volga.

Vasile INOAN

● *(Continuare în pag. 5-a)*

O PEPINIERA DE MECANICI

Clădirea aceasta pare mică fiindcă o covîrșește imensitatea Bărăganului. Au așezat-o în calea vînturilor, atît de sloboade aici, care o asaltează de ani de zile din toate laturile. Ciudată este și destinația care i-a fost dată: se chema bursa cerealiștilor. Aici se stringeau lăcustele Bărăganului, marii comercianți care făceau trafic cu grîne, și stabileau cu dezinvoltură prețuri care anulau dintr-o dată străduințele miilor de țărani, batjocorindu-le ultima speranță. Acum, între aceleași ziduri care n-au auzit decît tocmeli, studiază copii de țărani. Clădirea poartă pe frontiscipiu explicația lămuritoare: „Școala de mecanici agricoli — Ciulnița".

Virgil TOSO

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Artistul emerit C. Mortun (în rolul lui Chirică) și Mircea Psatia (Varlaam) într-o scenă din comedia „Omul cu mîrțoaga" de Gh. Ciprian.

UN COMPLEX ARTISTIC

Teatrul de Stat din Constanța

Spunea lăcătușul Cornel Dutu, la una din recentele întîlniri ale ceferiștilor cu actorii Teatrului de Stat din Constanța: **În calitate de vechi cetățean al acestui oraș, vreau să-mi exprim mîndria și recunoștința pentru faptul că, în anii regimului democrat-popular, a fost creată la Constanța o instituție culturală atît de complexă cum este teatrul nostru..."**

Într-adevăr, teatrul înființat în anii noștri, în vechiul oraș de pe malul mării, poate fi asemănat cu un adevărat complex artistic. Adăpostit într-o clădire nouă, modern amenajată, el are pe lîngă secția de dramă-comedie, încă alte trei secții: de estradă, de operă operetă și de păpuși.

Destul de scurta istorie a Teatrului de Stat din Constanța se aseamănă cu cea a multor altor instituții de artă de același fel, răspîndite în cele mai îndepărtate colțuri ale țării. El este o dovadă în plus a uriașului avînt cultural ce se manifestă pregnant în cele mai variate domenii. Istoria acestui teatru poate fi rezumată prin cîteva date esențiale:

— 2 mai 1951 — premiera cu *„O scrisoare pierdută"* — spectacol realizat de un grup restrîns de actori și tehnicieni și prezentat într-o veche sală din oraș.

Lucia BOGDAN

● *(Continuare în pag. 4-a)*

La microscop

„PRIMII EUROPENI"

Savanții și scriitorii care s-au întrebat ce este comicul, ce anume te face să rizi, au formulat multe teorii și n-au căzut de acord, cu toate că au ris și ei în viața lor și au știut de ce rid. Se pare, totuși, că teoria cea mai justă este aceea a contrastului. Rizi cînd cade un om foarte grav, rizi cînd un om foarte voinic face un efort colosal și nu realizează nimic; rizi cînd un pipernicit se grozăvește. In general, contrastul dintre realitate și pretenție este izvor de rîs.

De teoria asta mi-am adus aminte citind cîteva pretenții ale „S.S."-ului din Germania occidentală cu privire la „unificarea Europei", adică un fel de „Statele Unite ale Europei".

Așa, de pildă, „führerul" Paul Hausser, care nu poartă cravata fiindcă are obsesia ștreangului, scrie: „Nu uitați că primii europeni sînt cei care au căzut în cadrele Waffen-S.S.-ului.

Știam, ca darwinist, că omul se trage din maimuță. Dar, nu știam că europeanul se trage dintr-un S.S.

Ferice de neeuropeni. Ei nu pot fi bănuiți de asemenea penați.

Dacă cei căzuți în Waffen S.S. pentru führer sînt primii europeni, asta înseamnă că după ei vor urma ceilalți, progenitura lor și că, deci, Europa riscă să se umple de S.S. cu drept de prioritate, ca unii ce s-ar trage din primii europeni. Europa unită, Statele Unite ale Europei, ar fi să albă, pe cale naturală, tăgîndu-se din acei primi europeni, numai și numai locuitori S.S.

Acum înțeleg perfect de ce europenii fug înspăimîntați de ideia unei Europe unite.

Un singur lucru nu înțeleg: dacă toți europenii vor fi S.S., atunci pe cine vor mai arde ei la Auschwitz? Sau, poate, pentru aceasta mare industrie de abajururi și poșete din piele de om, S.S.-ii europeni vor importa materie primă, adică oameni, din alte continente. Poate că înțelegerea între „S.S."-ii de la Bonn și din America, va continua și după realizarea Europei unite, iar americanii vor furniza, „europenilor" (vezi S.S.) cîteva milioane de negri, precum și armele cu care să fie uciși, drept ajutor economic, cum spune formula curentă a înarmării altor popoare, pe care o practică frecvent conducătorii americani.

Dar risul, risul cel adevărat — îl provoacă, după toate teoriile și următoarele rînduri drăgălașe din foaia S.S.-ului supraviețuitor, „Wiking Ruf": „Oamenii din fostul Waffen S.S. (de ce nu și actualul ?!) au dreptul să vorbească de Europa, de comunitatea europeană și de apărarea Europei ! In rîndurile noastre, această comunitate a fost pentru prima oară realizată IN PRACTICA ȘI PE CÎMPUL DE BATALIE".

Observ de abia acum că, noi, aceștia, care nu sîntem din fostul Waffen-S.S. și nu avem la activul nostru nici măcar o incinerare primitivă, la un loc de vreascuri, în vreo pădure, nu avem dreptul să vorbim de Europa. Pentru asta, trebuie să fi muncit mult, să fi asudat asasinînd în masă. Noi, deci, nu avem nici macar aptitudini de a putea vorbi vrodată de Europa.

Cum ați citit mai sus, Europa asta ideală, unită, nu ar fi, în practică, nici inedită, nici o noutate. Ea a mai fost odată realizată. Pe scurt, e adevărat. A fost realizată de Waffen S.S. pe cîmpul de bătalie, între anii 1939-1945, cînd Waffen S.S. a cucerit și terorizat aproape toată Europa, din Norvegia pînă în Grecia și din Franța pînă departe, în răsărit.

Iată, într-adevăr, un model de Europă unită, de natură să ne încurajeze nemaipomenit. Să fii o Europă unită, adică laolaltă pusă la pămînt, sub cizma S.S.-ului hitlerist, e într-adevăr o mare fericire!...

Același führer Hausser, în fața acestei perspective, exclamă cu o salivație exagerată: „Ideia europeană (așa cum a realizat-o Hitler odată „în practică") este singurul ideal politic pentru care mai merită încă să lupți astăzi".

Il cred!

Cînd s-a mai pomenit pentru un S.S. o viață mai bună, un trai mai ferice, un drept mai neîngrădit de a se bucura de fericirea de a ucide nepedepsit, decît atunci cînd s-a realizat în practică și pe cîmpul de bătălie, de către Hitler, prima Europă unită pentru acești „primi europeni S.S."?!

Să fi gustat beția crimei și să stai acasă ca un om cumsecade, cum nu-ți firea; să trebuiască să te stăpînești mereu — ce chin! Să vezi o fată drăguță din care ai putea face o frumusețe de abajur și s-o lași în viață, să îmbătrînească, să pierzi bunătate de materie primă — e greu de suportat, mai bine război!...

Demostene BOTEZ

Pionierii în carnaval

Norii s-au împrăștiat pe nesimțite și prin dantelăria lor zdrențuită s-a arătat soarele. Timpul pe care-l mai are de „trăit" s-ar putea socoti în minute. Totuși, de lîngă mine, din troleibuz, un moșneag venerabil cu barbă din... lînă de oaie și mustăți făcute cu cel mai veritabil cărbune, rostește cu adîncă înțelepciune către un pionier ce poartă discret o mască de carton în mînă.

— E la înălțimea unei sulițe acum, dar cînd va începe veselia va fi demult la culcare.

Vreau să-l întreb ceva, dar troleibuzul se oprește, iar pionierul cu masca în mînă o ia la fugă. După el, uitînd de barba pe care o poartă și deci de comportarea corespunzătoare, venerabilul moșneag în straiele țărănești și cu mustățile făcute cu ajutorul unui cărbune, o rupe și el la fugă. Mă iau după ei și... surpriză (de altfel nu avea să fie singura din seara aceea) : la Palatul Pionierilor de pe dealul Cotrocenilor e cu atît mai mult curiozitatea mă împingea de la spate și-mi șoptea : Hai mai repede. Haide că programul a început !... Nu știu cum se face dar vă mărturisesc că la un moment dat alergam la cot cu pionierii.

Și cum să nu alergi cînd printre desișurile tufelor și pomilor răzbat pînă la mine exploziile de veselie ale spectatorilor de la Teatrul Pionierilor. Era foarte greu în seara aceea să-ți găsești un loc, totuși... Pe scena mare, două

zarvă mare. In loc ca la o asemenea oră, cînd „soarele e doar la înălțimea unei sulițe", pionierii să părăsească Palatul, ei vin din ce în ce mai mulți.

Cu Silvia Chicoș și vestitul Ceacanica

Cei intrați pe poarta Palatului se strigă unii pe alții și-și dau loc de întîlnire la Teatrul Pionierilor. De ce tocmai la Teatrul Pionierilor, mă întreb eu, cînd mai sînt multe alte locuri la fel de frumoase la Palat? Îndrăznesc să opresc din drumul său un arlechin, cu un costum jumătate gri, jumătate roz. Mă privește supărat parcă de întîrzierea pe care pot să i-o provoc și-mi răspunde repezit :

— Vino acolo și-ai să vezi.

Un răspuns clar și mai ales... edificator. Deci vrei, nu vrei, haide la Teatrul Pionierilor. Dar cu cît mă apropiam grupuri de bănățence săltau vioi în ritmul unui dans românesc. Nu erau dansatoare de la vreun teatru, ori ansamblu profesionist .. Nu... Peste tradiționalul costum bănățean aveau prinse cravățile roșii Erau pioniere din ansamblul de dansuri populare românești al Palatului Pionierilor.

Cînd probabil soarele nu mai avea decît înălțimea unei jumătăți de sulință, lîngă microfonul de la marginea rampei a apărut Silvia Chicoș. Micuță și brunetă, cu glasul ei citeodată de copil bătăios, altă-dată de copil timid și plîngăreț, cum o cunoșc cu toții de la emisiunile radio, ea a fost primită de micii spectatori cu îndelungi aplauze. Liniștită, în fața microfonului, ea își desfășura monologul. De partea cealaltă, pe băncile din marele amfiteatru, pionierii rideau și aplaudau. Cu greu s-au despărțit micii spectatori de Silvia Chicoș. Cu greu micul arlechin,—pe care-l oprisem cu puțin înainte pe o aleie și care era prezentatorul programului—(îl chea-

Micul Muck se întîlnește cu frumoasa Ileana Cosînzeana

Spectacolul s-a terminat. De abia de acum încolo urmează Carnavalul pionierilor. Curtea interioară a Palatului este feeric luminată de lampioane și reflectoare. Din nou aceeași curiozitate mă împinge de la spate. Trebuie să fie interesant, îmi spun. Pornesc cu asemenea gînduri, fără să observ prea multe în jur, cînd un fluier de adevărat milițian mă face atent c-am călcat... stopul.

De data asta privesc. Stop cu semafor și cabină de comandă, la fel ca în oricare alt loc. Interesantă era cabina de-o șchioapă. Parcă făcută intenționat pentru pioniera Cornelia Mierleu din cl. V-a a școlii medii 127, care de astă-dată era îmbrăcată ca un adevărat milițian și deci... investită cu toate drepturile de a reglementa circulația în interiorul Palatului Pionierilor. Tot atunci lîngă mine, la bordura trotuarului, s-a oprit... (n-o să va vină să credeți cînd am să vă spun) unul din cei trei mușchetari, care de fapt au fost patru. Nu pot să spun dacă era nobilul și tăcutul Athos, misteriosul Aramis, pretențiosul și puternicul Porthos, ori curajosul d'Artagnan, cert însă că era mușchetar. In primul rînd după spadă, apoi după pălăria neagră cu penaj și boruri largi, și în al treilea rînd după bluza și jăvorîții de mușchetar.

Chiar din clipa aceea l-am numit d'Artagnan, la care mușchetarul, cu privire nevinovată, mi-a răspuns plin de siguranță :

— Nu mă cheamă așa, ci Mihai Ionescu, din cl. XI-a a școlii medii mixte nr. 24...

— Încîntat de cunoștință...

De atunci am devenit prieteni. Nu a trebuit să facem decît cîțiva pași și să dăm colțul ca în față să ne apară o Ileană Cosînzeana, îmbrobodită cu o maramă de culoarea spumei de lapte. Alături de ea, mai mic, un arab ca în poveștile Șeherezadei. Cu fața tuciurie, pe care strălucea doar albul ochilor, purta pe cap un turban cît o roată de car. Avea cercei, șalvari și conduri. Abia cînd i-am văzut condurii m-am adresat bravului meu mușchetar.

— Iată-l și pe micul Muck...

— Seamănă cu el, m-a corijat însoțitorul, însă este un coleg de la școala unde învăț. E mai mic decît mine și-l cheamă Mircea Mihail.

Am aflat apoi că pe Ileana Cosînzeana o chema de fapt F. Sally și era pioneră în clasa V-a a școlii medii mixte nr. 19. Grupul nostru s-a mărit. Am privit mai departe. In curtea Palatului, mulți pionieri, multă lumină. Undeva într-un colț, o orchestră cînta un vals. Politicos, mușchetarul o invită pe Ileana Cosînzeana la dans, în timp ce micul Muck se ducea să-și ia o batistă de la mămica lui...

★

Intr-un colț, așezat pe o bancă, am zărit un moșneag autentic, sprijinit în bastonul lui din lemn de stejar. Avea părul alb, dar în luminile ochilor avea un fel de mulțumire, de bucurie lăuntrică, pentru ceea ce vede, pentru ceea ce-l înconjoară. Trecuse întîmplător pe lîngă Palatul Pionierilor și a intrat cu un grup de pionieri. Îi cheamă N. Grigore și este pensionar. A intrat însă ca să privească și să-și umple sufletul de bucurie. De o bucurie pe care n-a întîlnit-o în anii copilăriei.

— Cînd eram ca ei — mi-a spus moșul — trebuia să cîștig pîinea pentru mine și încă doi frați.

Cuvintele le rostise cu amărăciune și pentru un moment i s-a coborît în suflet o întristare. Dar asta pentru un moment. Apoi i-a reapărut aceeași privire senină, fericită. Și în ea am citit semnificația unui fapt : copiii se pot bucura din plin de frumusețile ce-i înconjoară, într-un palat al lor. Acest lucru nu trebuie uitat, chiar dacă s-a scris și se va mai scrie despre el.

Victor THEODORU

Cronica gastronomului

DUMINICA trecută, prin preajma amiezii, înainte de a mă duce la prietenul meu Costache, unde eram așteptat la dejun, m-am gîndit să dau o raită prin piața Amzei. Găsisem în drum, la un „Aprozar", ouă de rață proaspete și o frumusețe de spanac tînăr, de-un verde-crud, care ar fi dat, ca să zic așa viață unei naturi moarte, pe-o pînză țeșită din penel iscusit și cu nervurile subțiri ca ibrișinul. Mi-am completat cumpărăturile cu două sticle de „Alb superior" de la „Gostat"-ul din piață și la ora sorocită sunam la ușa prietenului meu. Ne-am dus de-a dreptul la bucătărie. După ce-a pus sticlele cu vin la rece, prietenul meu Costache a luat ouăle pe rînd, le-a privit în zare și a conchis :

— Proaspete !

Acestea zise, le-a spălat cu apă și sare, așezîndu-le apoi într-o farfurie adîncă. Operația aceasta odată terminată s-a uitat la spanac și-a zis :

— Bun. Acum să ne ocupăm puțin de el !

Zicînd acestea, Costache le-a rupt codițele și a spălat frunzele cu mare atenție în nu mai știu cîte ape. Știu numai, că atunci cînd le-a așezat într-o strachină, nu mai aveau nici urmă de corp străin pe ele. A pus apoi într-o oală mare, zmălțuită și cu gură largă, spanacul la fiert, pînă i s-a părut lui că frunzele s-au frăgezit cît trebuie. Le-a luat apoi pe rînd cu o strecurătoare de porțelan și le-a tot apăsat cu palma, pînă s-a scurs toată apa. Ajuns aici, prietenul meu Costache se întoarse către mine :

— Ai văzut ce-am făcut ?

— Văzut !

— Acuma bagă de seamă la cele ce-ți spun. Dacă te-o împinge păcatul să prepari și tu spanacul în felul acesta, ține minte : în caz că nu vei avea la îndemînă fie o strecurătoare de porțelan ca asta, fie măcar una de metal smălțuit și vei fi silit să recurgi la sita cu rețeaua metalică, nu uita s-o îmbraci într-o pînză curată. Ai să ții minte ?

— Țin Costache !

— Bine !

In timp ce discutam astfel, Costache toca mărunt frunzele de spanac, pe-un fund de lemn. Odată tăiate, se opri iar :

— Fii atent ! Ca să duci la bun sfîrșit această preparație, începu Costache, îți trebuie unt proaspăt, de bună calitate... și mult. Spanacul înghite untul cu aceeași aviditate cu care icrele de știucă înghit unticelemnul.

— Bine, zic, dar nu e un criteriu ?

— Ba este ! Proporția e următoarea : la un kilogram de spanac, un sfert de kilogram și mai bine de unt. Ai să ții minte ?

— Țin Costache !

— Bine ! îmi răspunse el. Acuma le băgăm descoperite la foc moale, precum vezi, într-o oală de sticlă care merge la foc.

— Costache se uită la ceas :

— E 12,30. La unu fix, la scot de la foc.

— Și pînă atunci, nu-i recomandabil să bem un păhărel de vin ? zic.

— Ba da ! sînt sigur că acest amănunt n-ai să-l uiți.

După trecerea jumătății de oră, Costache a scos recipientul de la foc și a ieșit cu el pe ușă. Cînd s-a înapoiat zîmbea mefistofelic :

— Credeai că am să-ți fac ochiuri pe spanac, șmechere ?

— Și de ce nu ?

— Apoi, uite de ce : ochiuri pe spanac, pîure, tăiat fin sau întreg, cred că știi să faci și tu și orice gospodină începătoare. Se fac la iuțeală și preparația e la îndemîna oricui. Eu vreau să-ți onorez altfel cadrul. Azi e duminică. Află că spanacul acesta îl vei mînca tot aici, miercuri la prînz. Pînă atunci, bea-ți vinul tău și taci.

Puteam să fac altceva ? Miercurea care a urmat însă, trebuie să recunosc că am mîncat un spanac de-o savoare cum nici nu bănuiam că poate s-o aibă această legumă. cărcia Costache, după proprie mărturisire, îi preferă totuși urzica.

— Bravo Costache, zic, dar acuma secretul.

— Spanac ! exclamă Costache.

— Spanac, spanac, dar cum l-ai făcut ?

— Cum ai văzut !

— Aflt ?

— Aflt și nu tocmai. Operația aceasta, ca și anumite sarmale moldovenești, se face în trei timpi, adică durează trei zile. In prima zi ai văzut ce fac. A doua zi fac același lucru, numai că pui unt mai puțin, circa 100 gr. adică și nu lași la foc decît 10-12 minute. Pe urmă iar pui la răcoare. A treia zi, aceeași operație. După ce au stat la foc tot 10—12 minute cu untul respectiv, le scoți din oală cu o lingură de lemn, așezi spanacul pe o farfurie fierbinte, îl mănînci cu frigănele ca acum, sau cu orice altceva poftești și pe urmă scrii la „Magazin" cum a fost.

— Spune drept Costache, de unde știi tu rețetele acestea ? Din cărți ? Din vre-un manuscris necunoscut ? De la vre-un mare bucătar ?

— Asta ai s-o afli cînd ți-oi scrie „memoriile" mele.

— Și cînd socoți să le dai la iveală ?

Costache rîdică în tavan o privire plină de mister :

— Cu timpul ! . . .

PĂSTOREL

VITEAZUL DE LA KREMNIȚA

(Urmare din pag. I-a)

în urmă, astfel că infanteria trebuia să ia lupta pe cont propriu.

Apărarea poziției dușmane din sectorul Regimentului 36 Infanterie era împinsă în fața orașului și se sprijinea pe două sate. Aici înaintarea trupelor noastre a fost oprită de rezistențe puternice, bine amplasate la teren. Orice încercare de atac a subunităților era stăvilită de dușman.

Dar tocmai cînd comandanții se frămîntau cu rezolvarea acestei probleme, în sprijinul regimentului a sosit un divizion sovietic de aruncătoare. Fiind samarizat, acesta trecu crestele munților cu materialul încărcat pe spinările cailor și sosi tocmai în momentul cînd se simțea mai multă nevoie de sprijin.

In dimineața zilei de 2 aprilie asaltul asupra Kremniței a putut fi reluat.

Era o vreme mohorîtă. Norii cenușii acopereau cerul, iar deasupra orașului și împrejurimilor lui plutea o ceață deasă, care limita vederea. Folosind aceste condiții, unitățile au pornit în iureș. Unele au pătruns spre centrul orașului, iar altele s-au revărsat spre cartierele mărginașe și spre gară. In timpul acesta, subunitatea din care făcea parte sergentul Ion Frecea executa acțiuni de curățire în pădurica situată la nord-est de Kremnița. In fruntea grupei sale, viteazul sergent se arunca în luptă stîlcind gloanțele dușmanului.

A doua zi, grupa sergentului Ion Frecea primi o misiune de cercetare. Acțiunea se desfășura acum dincolo de orașul Kremnița. Rezistențele inamice au obligat patrula să înainteze tîrîș. Dar un foc puternic de arme automate și branduri au silit grupa și subunitatea care o urma să înceteze orice mișcare. Acest baraj puternic a fost preludiul unui contraatac pe care hitleriștii l-au dezlănțuit îndată după aceea asupra unității. Cu tot focul declanșat de ostașii noștri, inamicul a continuat să înainteze, reușind să se apropie de poziția patrulei. Situația acesteia devenise îngrijorătoare. Atunci sergentul Ion Frecea a zvîcnit în picioare și a început să arunce asupra dușmanului, una după alta toate grenadele pe care le avea. Ceilalți ostași i-au urmat pilda, obligîndu-i pe fasciști să se retragă în dezordine.

— Pe ei băieți ! Nu vă lăsați ! se auzi îndemnul sergentului Frecea. Dar în aceeași clipă o rafală de automat i-a ciuruit pieptul.

Așa s-a stins din viață, în ziua de 3 aprilie 1945, sergentul Ion Frecea din regimentul 36 Infanterie.

V. BÎRZĂ

Portret

ÎNVĂȚĂTOAREA

Douăzeci de ani de învățămînt reprezintă o viață de om. Și prin viața aceasta, a învățătoarei, s-au perindat suite și apoi mii de alte vieți mititele care trebuiau înțelese, educate și îndrumate pe drumuri drepte. Teodora Andrei, învățătoare la școala nr. 18 din Capitală, are în urma sa douăzeci de ani de învățămînt și zeci de serii de elevi pe care i-a crescut și i-a format. Privind-o, stai la îndoială. Douăzeci de ani? Dar sictiită de indisciplina copiilor, obosită de permanenta grijă ce trebuie s-o aibă pentru educația lor atîția ani și ani, ar trebui să arate în vîrstă. Cînd colo, ceea ce te izbește în primul rînd este tocmai tinerețea. O tinerețe care se desprinde din întreaga ei ființă, din ochii căprui și liniștiți, din zîmbetul cald și bun. Tinerețea aceasta pe care nu a reușit s-o atingă nici părul abia încărunțit, nici creșturile subțirele din jurul ochilor, trăiește în ea, izvorăște din înțelegerea ce-o are pentru fiecare copil, din dragostea pentru profesiunea sa. O întreb cîte ceva și vocea caldă este însoțită de același zîmbet dulce și bun.

„Dacă e greu? Firește, nu este ușor să ajungi la inima copilului. Fiecare are o personalitate a lui pe care învățătorul trebuie, are datoria s-o cunoască. Mulți împart copiii în „buni" și „răi". Dar nu există copii să nu aibă ceva bun în ei. Dacă ajungi să descoperi acest „ceva", dacă reușești să-l dezvolți, ai cîștigat copilul și i-ai pregătit o viață curată și frumoasă... Oare nu-i acesta cel mai minunat succes al nostru ?"

Intr-adevăr, clasa Teodorei Andrei este un tot unitar, fără minusuri supărătoare sau descurajante și cu indiscutabile dovezi de creștere.

Am asistat la una din ore. Copiii urmăreau atent și liniștit cuvintele învățătoarei lor și, lucru ciudat, autoritatea pe care cert o avea asupra copiilor nu era rezultatul nici a tonului ridicat, nici a vreunei amenințări, ci, cum am băgat de seamă, a nețărmuritului respect pe care i-l purtau. Astăzi, clasa tovarășei Andrei este din cele mai bune, evidențiată în fiecare împrejurare. Copiii „ei" fac parte dintre cei mai pregătiți și mai buni.

In viața învățătoarei Andrei s-au scurs douăzeci de ani de învățămînt. Este o cifră căreia în cazul de față trebuie neapărat să-i alăturăm: și aceia de 1000 copii crescuți și educați în spirit sănătos. Douăzeci de ani în care a fost tot timpul primul profesor care a pășit dimineața în școală și ultimul care a plecat. Douăzeci de ani în care zi de zi, în fiecare după amiază, a pregătit materialul didactic pentru ziua următoare, copii mai slabi la învățătură. Douăzeci de ani în care n-a lipsit de la datorie nici măcar o oră, în care s-a identificat cu școala, cu copiii. Și răsplata celor douăzeci de ani sînt scrisorile calde și vizitele pe care le primește adeseori de la elevi, este mulțumirea datoriei îndeplinite cu prisosință.

Alice MIHALCEA

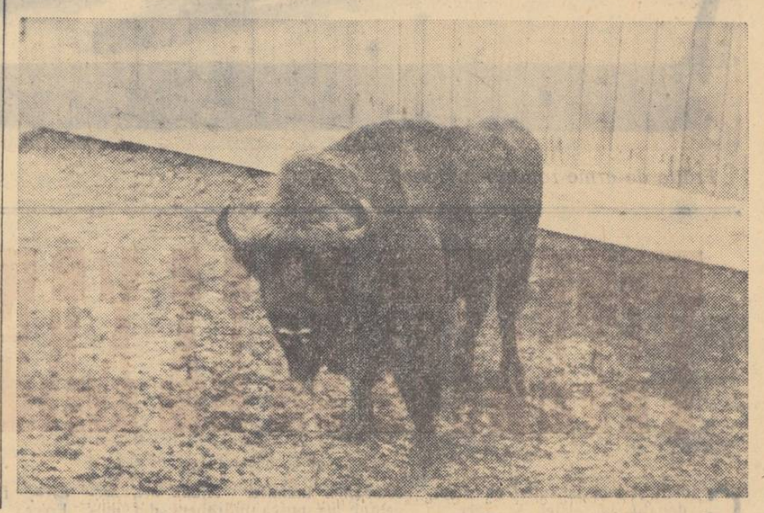

O PEPINIERĂ DE MECANICI

(Urmare din pag. I-a)

Te întîmpină cu dulceață în vorbă (iar de „pici" dimineața, cu ceai de tei) directorul Alexandru Ionescu, cel mai bătrîn dintre profesori. E un sfătuitor de caractere. I se dau în primire, de un sfert de veac, copiii să-i crească. Înainte părinții se eliberau de ei în pragul școlii ca de o povară. Scăpau de altfel de o gură la masă. Și erau sfrijiți, desculți și speriați de nălucа necunoscutului. Îl primea și-i dăscălea cu răbdare încercînd să le schimbe soarta. Vin și azi părinții aducîndu-și odraslele de mînă. Formula și-a schimbat însă esența marcînd diferența dintre două epoci.

— Ne e greu să-l știm departe — spun cei mai mulți — dar am vrea să învețe.

Mai mult de 200 de elevi se pregătesc la școala din Ciulnița pentru meseria de mecanic agricol. Statul cheltuiește cu întreținerea și instruirea lor peste 700.000 lei anual.

Pe tabla neagră e desenat în profil și în elevație ciocanul, unealta cea mai simplă dar cu cel mai cuprinzător și mai răspîndit simbol. Din bolțuri ruginite și piese vechi date la reformă, mîinile mici ale copiilor au mîgîlit ciocane. Așa i-am și găsit : trăgînd cu ochii la schița de pe tablă și încercînd să-i materializeze dimensiunile în spațiu. Aici și acum își face botezul de viitor mecanic Gică Puișor (cum i se mai potrivește numele) fiul unui colectivist din comuna Independența. Pila îi atîrnă greu în mîini și te miri cum o poate cuprinde. După fiecare fasonare începe șlefuitul cu șmirghelul. Operația se face îndelung și pasionant. De sub peteculde șmirghel înnegrit de frecuș, apare luciul de oglindă. Urmărește fața copilului. E numai timbel iar în gesturi are irenezia celui care ivește din întuneric diamantul. Cînd iese de-aici strigă în gura mare: „Mă, am făcut un ciocan", și-l scoate precaut din petecul de jurnal făcut fetiță, arătîndu-l tuturor ca pe nu știu ce izbîndă.

In anul III — ultimul —, emoțiile sînt de alt gen. Petrică Năstase relatează un dialog avut cu tat-su, colectivist din Ghimpați.

— La zi, ce-nveți acolo mai băiete ?

— Despre motoare.

— Da ? Și cum e cu motoarele astea ?

— Apoi..., cum să-ți explic. Ele transformă energia calorică în energie de mișcare. Și-i lămurește întreg procesul ce are loc, de la ivirea scînteii care aprinde amestecul explosiv, pînă la zvîcnirea înainte a pistonului.

— Vasăzică, așa se urnește din loc plugul cu cinci brăzdare... Mare minune ! Da, mare minune cîte poate ști băiatul. Constantin Năstase, tatăl, a avut altă copilărie. El s-a născut doar în anul cînd în sate erau ucișii din ordinul stăpînirii mai bine de 11.000 de țărani.

★

L-am întrebat firesc pe director : Mata cîți copii ai, tovarășe ? Și a răspuns : 204. A fost destul de dificil să separ gluma de adevăr. Bătrînul n-a avut copii. Dragostea totală și-a revărsat-o asupra elevilor. In fiecare primăvară are pricini de tristețe. Cei din anul III își iau zborul. Se duc la S.M.T.-uri, la gospodării de stat, la centre mecanice. Plecarea lor îi stîrnește un sentiment tot atît de greu de descris ca cel pe care-l încearcă atunci cînd primește primele vești de la ei. Se scotocește și scoate de la piept o hîrtie cu rînduri mărunte. Îi scrie Pauca Gheorghe, unul dintre absolvenții de anul trecut: „Dragă tov. director, Aici, la S.M.T. Topraisar, sîntem foarte bine văzuți. Nu ne rămîne decît să muncim, să contribuim și noi la mecanizarea agriculturii... Ne-am întîlnit cu muncitori bătrîni care ne-au povestit cît de grea le-a fost lor viața. ...Vă dorim sănătate și vă rămînem recunoscători pentru sfaturile bune pe care ni le-ați dat..."

Virgil TOSO

Profesor și elevi la lecția de tehnologie.

Fotografia : M. IVANCIU

ZIMBRII DIN HAȚEG

In apropierea Hațegului, într-o rezervație naturală de 600 ha., sălășluiesc, în deplină libertate, în pădure de stejar și fag, cerbi și căprioare, iar de curînd cai. Tot aici, într-un loc special amenajat, își au sălașul o pereche de zimbri aduși anul trecut din R.P. Polonă. Vietățile, extrem de rare astăzi, trăiesc într-un țarc, împlinit din birne groase, cît stîlpii de telegraf care împrejmuiesc o suprafață de 6 ha. Aici perechea de zimbri își are pajiștea ei, locul unde găsește hrană, dar și pădurea unde se adăpostește și unde și-a făcut culcușul. PODAREK și POLANKA (așa se numesc zimbrii) sînt îngrijiți aici de Moise și Ana Cărăcoancea care le poartă de grijă nu numai în privința hranei dar și a curățeniei (Podarek arată — spre deosebire de perechea sa, Polanka, — o mare plăcere pentru țesălat).

Perechea de zimbri din rezervația naturală de la Hațeg a trecut cu bine prima iarnă de la noi și se pare că peste puțină vreme se va întregi cu puiul Polankăi. Se cuvine spus, ca o complectare a explicațiilor fotografiilor (capul este al femelei — Polanka, iar cealaltă imagine îl înfățișează pe Podarek) că zimbrii cîntăresc peste o mie de kilograme fiecare, dar că în ciuda marii lor greutăți aleargă mai iute decît caii și au o sprinteneală asemenea cerbilor.

Fotografii : I. HORVATH

POȘTA Redacției

PETREA IVANCIU — Lugoj : Nu ne-o veți lua în nume de rău dacă vom reproduce cîte ceva din scrisoarea dv.: „Sînt elev la o școală din Lugoj, ne scrieți, și, vorba aluia, am crescut și eu, m-am făcut mare și de acum intru în viață. Pînă voi intra de-a binelea însă, mai am multe de întîmpinat. Fiindcă am cam început să mă lovesc de unele greutăți, n-o să fie cu supărare dacă v-aș ruga să-mi spuneți sau mai precis să-mi recomandați cum și în ce fel aș putea să învăț și eu să dansez. Colegii mei zic că dintre toți, numai eu nu știu dansa".

Ne oprim aici, fiindcă lucrurile au devenit clare. Desigur, că trebuie să învățați a dansa, și aceasta foarte curînd. Cum să învățați ? Dacă colegii dv. știu, apelați la bunăvoința unuia. S-ar putea întîmpla însă, ca în orașul dv. să fie organizate cursuri de dans. Atunci, situația e mai ușoară. Interesați-vă mai îndeaproape de această problemă și veți reuși să deveniți un bun dansator. Vă putem servi numai cu acest sfat, fiindcă nu avem la îndemînă nici un manual de dans.

M. S. — Roman : Vă plîngeți de ineficacitatea liniilor de atac ale unor echipe de fotbal. Plîngerea deși nouă, e totuși veche, iar sprijinul dv. dat prin scris, credem că ar trece și el ca mingea pe deasupra porții. Să mai așteptăm !

MARIA GHERAN — Timișoara : Problema grădinilor suspendate e într-adevăr controversată. Punctul nostru de vedere l-ați văzut în numărul 77 al revistei, cînd am scris despre cele șapte minuni ale lumii. N-ar fi deci nici o minune dacă ar mai apărea ceva nou în plus. Istoricii au avut totdeauna ultimul cuvînt în această privință și-l au și acum.

SANDU DUMITRESCU — Ploești: Căutați la librăria din localitate literatura necesară în legătură cu desvoltarea filmelor. Rețetele ce vi le-am dat nu ar fi tocmai alît de explicite ca acele din cărțile de specialitate. Dacă întîmpinați cumva greutăți, în însușirea indicațiilor, vă stăm la dispoziție cu sfatul. Sperăm însă că această problemă să-și găsească soluția și să fie curînd... developată cu mijloace proprii.

C. MIHALACHE — P. Neamț : Ceea ce doriți dv. nu e irealizabil. Pentru posibilitatea completării studiilor superioare, trebuie însă să vă adresați Ministerului Învățămîntului și Culturii de care depinde soluționarea cazului.

GRIGORE OPRESCU — București : La rugămintea dv. vom aduna mai multe date despre cuc, pasărea care vă place atît de mult și despre care vreți să aflați o seamă de „intimități". Fără îndoială, nu-i vom cere un interviu, ci ne vom interesa de la alții despre ciudățele sale obiceiuri.

G. MARCUȘ — Zalău : Vom aduce la cunoștința Editurii Științifice observațiile dv. privitoare la atlasul geografic.

TECAR ARMANOF — Popești-Leordeni: Sfaturile ce vi le-am dat anterior sînt binevenite și acum. După cum vă spuneam, e nevoie de o muncă mai mare pentru a realiza ceva bun. Dv. socotim că nu veți avea de ce fi impotrivă.

ȘTEFAN DUMITRESCU — Pitești: Plăcut impresionați de atenția ce o arătați revistei noastre, vă mulțumim pentru observațiile de natură tehnică ce le-ați făcut. Vă comunicăm că am luat măsuri pentru a evita aparițiа altora.

GH. RÎȘNOVEANU — Devesel (Caracal): Comedia „Lupii și oile" nu aparține aceluiași Ostrovski care a scris romanele „Așa s-a călit oțelul" și „Născuți în furtună". Dramaturgul Ostrovski a trăit mult mai înaintea romancierului. E tocmai cum de altfel, bănuiți și dv.

N. DUMITRACHE — Sepreuș (Criș): Pentru încadrarea în postul de radiotelegrafist, adresați-vă organelor P. T. T. R. V-am dat un răspuns cam telegrafic pentru a ne încadra și noi în specific. Stop!

ARCUȘ — Sighișoara : In București există numai un singur institut de artă teatrală și cinematografică. Alte instituții în care se pregătesc cadre actoricești nu există. Ne pare rău că ne puneți numai întrebări care trebuie să fie urmate de invariabilul răspuns : „Nu!"

VALERIU BITCA — Orșova: Am reținut doar una din epigrame. Cea adresată unui „vorbă lungă".

„Voi trata
problema-n-mare !"
Slabi de ingeri : l-am crezut.
Dar, vorbind cîteva ore,
El era doar la-nceput...

IOAN CRISTOI — Anina: E foarte bine că vă ocupați de pictură. Cît despre sfaturi, cereți-le, deocamdată persoanelor competente și care sînt cele mai apropiate de localitatea în care domiciliați. Bunăoară, la Timișoara.

— Poftim, ți-am adus un alt toc !...

Desen de Neli COBAR

9 MAI

Ziua victoriei asupra fascismului și ziua independenței de stat a Rominiei

(Urmare din pag. 1-a)

nopoluri imperialiste, cu o economie înapoiată, jefuită sălbatec de capitaliștii străini și autohtoni, Rominia s-a transformat într-o țară liberă, cu o economie socialistă în plină dezvoltare, în care stăpîn este poporul.

★

Odată cu Ziua independenței, poporul nostru sărbătorește și Ziua Victoriei împotriva fascismului german.

Va rămîne vie în amintirea popoarelor ziua de 9 Mai 1945, zi în care drapelul roșu biruitor, înfipt pe Reichstag, vestea lumii întregi zdrobirea fascismului cotropitor.

In obținerea victoriei de importanță istorică mondială asupra fascismului, rolul hotărîtor l-a avut Uniunea Sovietică și glorioasele sale forțe armate. Uniunea Sovietică a suportat principala povară a celui de al doilea război mondial, forțele ei armate au înfruntat și zdrobit armata Germaniei fasciste — cea mai puternică mașină de război făurită de imperialism.

Țara noastră, intrînd alături de celelalte țări din coaliția antihitleristă în războiul împotriva Germaniei fasciste, și-a adus o prețioasă contribuție la lupta pentru alungarea și zdrobirea cotropitorilor hitleriști de pe teritoriul Rominiei și mai departe la eliberarea țărilor surori, Ungaria și Cehoslovacia.

In focul luptelor împotriva cotropitorilor hitleriști s-a întărit și mai mult frăția de arme romîno-sovietică, frăție care își are rădăcinile în străvechile relații de prietenie dintre poporul nostru și popoarele vecine din răsărit.

★

Strălucitele victorii obținute de Uniunea Sovietică în cel de al doilea război mondial au scos o dată mai mult în evidență superioritatea orînduirii sociale și de stat sovietice, puternica unitate moralo-politică a poporelor sovietice, imensa forță economică și militară a U.R.S.S.

Victoria forțelor antifasciste, în frunte cu U.R.S.S., în cel de al doilea război mondial a avut adînci urmări politico-sociale. Ea a creat condiții favorabile pentru ca un grup de țări și popoare din Europa și Asia să se desprindă din lanțul imperialismului și să pășească pe drumul dezvoltării socialiste. Între aceste țări se află și țara noastră.

Astăzi lumea socialismului, a cărei existență reprezintă o realitate istorică obiectivă, este mai puternică, mai unită și mai invincibilă ca oricînd și exercită o înrîurire hotărîtoare asupra întregii dezvoltări a omenirii, ea fiind cel mai puternic reazim al păcii și socialismului.

Dezvoltarea rapidă a puterii economice a țărilor lagărului socialist, creșterea avîntului mișcării muncitorești și a luptei de eliberare națională a popoarelor coloniale și dependente, întărește continuu baza luptei pentru pace. Liniei coexistenței pașnice, promovată cu neabătută consecvență de U.R.S.S. și de celelalte state socialiste, i se opune linia falimentarei politici „de pe poziții de forță", urmată de puterile imperialiste în frunte cu S.U.A., care încearcă astfel să împiedice destinderea încordării internaționale. Sub presiunea cercurilor monopoliste americane, țările capitaliste încadrate în N.A.T.O., S.E.A.T.O., Pactul de la Ankara (fost „de la Bagdad") și în alte coaliții agresive continuă cursa înarmărilor punînd tot mai mult accentul pe armele atomice. La îndemnul acelorași cercuri agresive, Germania occidentală a trecut la înzestrarea armatei vestgermane cu arme atomice. Oamenii cinstiți de pretutindeni, cărora le sînt scumpe idealurile păcii și progresului, nu pot să nu-și dea seama de uriașa primejdie ce o reprezintă pentru liniștea și securitatea popoarelor înarmarea atomică a Germaniei occidentale, reînvierea militarismului revanșard și dotarea lui cu cele mai distrugătoare arme.

Față de situația creată țările socialiste își sporesc vigilența, și fără a slăbi eforturile lor îndreptate spre destinderea încordării internaționale, întăresc capacitatea lor de apărare. Țările socialiste din Europa și-au unit forțele lor de apărare prin organizația Tratatului de la Varșovia și, conștiente de marea răspundere pe care o au în fața umanității, fac tot ce depinde de ele pentru a împiedica dezlănțuirea de către imperialiști a unui nou război mondial.

Noile inițiative ale U.R.S.S. cu privire la rezolvarea justă a problemei germane, încheierea Tratatului de pace cu Germania, lichidarea rămășițelor regimului de ocupație din Berlin și transformarea Berlinului occidental într-un oraș liber demilitarizat, cu privire la interzicerea experiențelor, producerii și folosirii armei atomice și cu hidrogen, și cu privire la ținerea unei conferințe la nivel înalt în scopul reglementării problemelor internaționale arzătoare, se bucură de un larg sprijin în rîndul tuturor popoarelor, care văd în aceste propuneri grija Uniunii Sovietice pentru lichidarea focarelor de război, pentru înlăturarea primejdiilor la care este expusă omenirea ca urmare a cursei înarmărilor. Popoarele lumii au salutat cu bucurie faptul că, datorită eforturilor perseverente depuse de Uniunea Sovietică și luptei desfășurate de forțele iubitoare de pace din întreaga lume, guvernele occidentale au trebuit să accepte tratativele în scopul examinării și soluționării pașnice a problemelor litigioase.

Acum, cînd drumul tratativelor a fost deschis, omenirea dornică de pace cere guvernelor puterilor occidentale ca, alături de Uniunea Sovietică, să-și aducă contribuția lor activă pentru a îndrepta evoluția evenimentelor internaționale în direcția menținerii și consolidării păcii.

★

Sărbătorind Ziua proclamării Independenței de stat și Ziua Victoriei asupra fascismului german, poporul nostru cinstește amintirea ostașilor romîni căzuți eroic pe cîmpurile de luptă, a eroilor clasei muncitoare și ai poporului muncitor, care și-au jertfit viața pentru ca Rominia să fie liberă, independentă și înfloritoare. Veșnică va fi recunoștința și nețărmurita dragoste pentru popoarele Uniunii Sovietice ai căror fii și-au vărsat sîngele pentru eliberarea Rominiei.

Întregul nostru popor, unit în jurul partidului și guvernului, înfăptuiește cele mai scumpe năzuințe și aspirații ale înaintașilor. Cu deplină încredere în viitor, el este hotărît să apere și să consolideze mereu puterea populară, să contribuie la întărirea continuă a lagărului socialist, să lupte alături de întreaga omenire, pentru ca pacea să-i aducă Ziua Victoriei și-a deschis drumul să se instaureze trainic și definitiv pe întreg pămîntul.

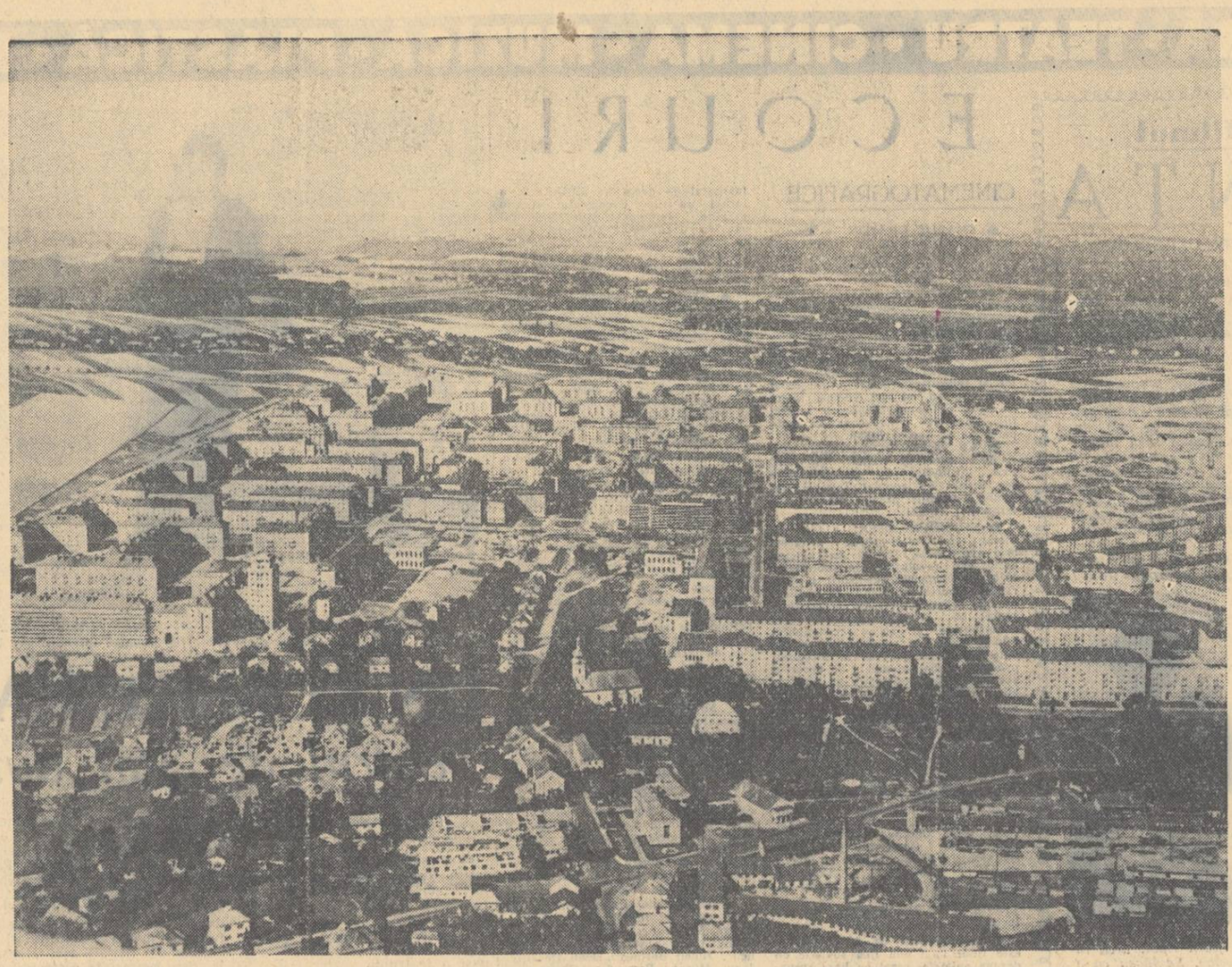

Poruba este unul din noile orașe construite în Cehoslovacia, pentru muncitori și familiile lor. Orașul Poruba este situat în imediata apropiere a centrului minier și metalurgic Ostrava.

În Cehoslovacia prietenă

Pe vizitatorul străin, Praga, capitala Cehoslovaciei, îl impresionează de la prima vedere, prin comorile sale de artă, arhitectură, monumentele istorice, mărturii grăitoare ale trecutului de luptă al poporului ceh, ale culturii sale vechi. Dar alături de aceste relicve prețioase de care praghezii sînt deosebit de mîndri, există în străvechiul „oraș de aur" de pe malurile Vltavei, lucruri și mai noi, care amintesc de istoria zilelor de astăzi a poporului cehoslovac, de eroismul ostașilor a căror jertfă a dat posibilitate oamenilor muncii din Cehoslovacia să pășească pe făgașul unei vieți noi, luminoase. În rîndul acestora, poate fi amintit un monument contemporan, care impresionează prin originalitatea sa: într-o piață a orașului, pe un postament uriaș, tronează semeț un tanc în mărime naturală.

Este tancul sovietic care în mai 1945 a intrat primul în Praga, în fruntea unităților Armatei Sovietice eliberatoare — îămurește ghidul pe vizitatorii opriți în fața acestui monument. Și după încă cîteva întrebări, el îți vorbește despre ceea ce în istoria luptei împotriva fascismului german cotropitor a intrat sub numele de „operația Praga"...

...La începutul lunii mai 1945, cînd Armata Sovietică dădea ultimele lovituri cotropitorilor hitleriști și se apropia tot mai mult de capitala Cehoslovaciei, populația orașului Praga, organizată și condusă de Partidul Comunist, a pornit insurecția armată împotriva trupelor germane fasciste. Pe străzile capitalei cehoslovace aveau loc lupte crîncene între patrioții răsculați și invadatorii hitleriști. Deși superioritatea numerică și în armament era de partea trupelor fasciste, patrioții cehoslovaci n-au depus armele. Ei erau încredințați că vor primi ajutor din partea trupelor sovietice.

Și nu s-au înșelat. Unități de tancuri sovietice, care ajunseseră de-acum la Berlin, s-au îndreptat spre Cehoslovacia străbătînd vertiginos Munții Metalici. Împreună cu unități ale armatei cehoslovace, ele au încercuit trupele fasciste din Praga, al căror efectiv se ridica la aproape un milion de oameni. În cea mai mare parte, trupele hitleriste au fost nevoite să capituleze, iar la 9 mai 1945, Praga, capitala Cehoslovaciei, a fost complet eliberată. De atunci, ziua de 9 mai a devenit pentru poporul cehoslovac cea mai mare sărbătoare națională. De atunci, pe pămîntul Cehoslovaciei prietene au apărut alte noi și însemnate monumente — mărețe edificii ale construcției socialiste ridicate de făuritorii de mașini de la vechea Skoda, de metalurgiștii din Kladno și Moravska, de viticultorii, pomicultorii și grădinarii din Moravia de sud, de tăietorii de păduri din Slovacia răsăriteană. Ele sînt roadele conducerii poporului cehoslovac de către Partidul său Comunist, rezultatul firesc al faptului că Cehoslovacia face parte din rîndul țărilor care alcătuiesc lagărul socialismului în frunte cu Uniunea Sovietică.

Unul din aceste monumente, care vorbesc despre avîntul economic al Republicii Cehoslovace, îl constituie uriașul combinat metalurgic „Klement Gotwald" din Ostrava, important centru siderurgic al Cehoslovaciei, supranumit și „Inima de oțel a țării". Anul acesta se vor împlini doar zece ani de la punerea temeliilor sale. De pe acum însă, pe teritoriul său s-au construit trei furnale înalte, șase cuptoare Siemens-Martin, dintre care ultimele două sînt cele mai mari din Cehoslovacia, cinci baterii de cocs, o hală de prelucrare a fierului înzestrată cu o presă avînd presiunea de 12.000 de tone, mai multe laminoare pentru țevi și numeroase secții.

Au crescut și oamenii combinatului, harnicii fii ai clasei muncitoare cehoslovace, înflăcărați constructori ai socialismului. După ce în primul trimestru din acest an ei au dat o producție de fontă cu 8.000 de tone mai mare decît cea prevăzută în plan, s-au angajat din nou să producă pînă la sfîrșitul anului cu 10.000 tone mai mult oțel peste prevederile planului.

În partea de sud-est a Cehoslovaciei se află regiunea Slovaciei răsăritene, cel mai urgisit și înapoiat teritoriu din timpul regimului burghez. Deși această regiune dispunea de bogății naturale, populația se afla în cea mai neagră mizerie. În trecut, din cauza sărăciei, a lipsei mijloacelor de existență, sute de mii de oameni din această parte a țării luau calea străinătății pentru a găsi o bucată de pîine. Numai între 1893-1913 au părăsit aceste locuri aproape 400.000 de persoane, iar în anii republicii burgheze cehoslovace alți 200.000 de oameni.

Cel ce poposește astăzi în această regiune aproape că nu-i vine a crede că în trecut ea era părăsită de locuitorii ei. În toate localitățile Slovaciei răsăritene viața pulsează din plin. Aici s-a construit acum una din cele mai mari linii de cale ferată din Cehoslovacia, așa numitul „traseu al prieteniei" care leagă Cehoslovacia de celelalte țări socialiste din răsăritul Europei. De-a lungul acestei linii au apărut o serie de obiective industriale. Uzinele metalurgice din Krompachy, ale căror furnale fuseseră stinse încă din 1930, au fost refăcute și astăzi funcționează din plin. După 20 de ani de la părăsirea lor, au fost readuse la viață minele din Rudnany și Roznova. Populația orașului se mărește an de an. Orașul Kosice, de pildă, centrul Slovaciei răsăritene, care în 1938 avea abia 45 000 de locuitori, numără astăzi o populație de peste 85.000 de oameni.

Multe obiective s-au construit aici în anii puterii populare. În viitorii ani construcția lor va lua o și mai mare dezvoltare. Astfel, nu departe de Kosice, la cotitura rîului Hernad, se va construi un mare combinat metalurgic care va produce o cantitate de oțel egală cu cea produsă în prezent de cele mai mari întreprinderi siderurgice ale Cehoslovaciei: Vitkovice, Klement Gotwald din Ostrova și Trinec împreună.

La Rudnay, va lua ființă o mare întreprindere pentru concentrarea minereurilor necesare combinatului metalurgic de lîngă Kosice. De asemenea, în această regiune se dezvoltă și industria petroliferă. În urma unor îndelungate prospecțiuni geologice, în apropiere de localitatea Michalovice s-a descoperit un bogat strat de țiței aflat la adîncime de 600 m, iar în apropiere de Albinov și Rozdisovice s-a dat de urma unor importante zăcăminte de gaz metan.

Călătoream pe pămînturile cehoslovace întovărășit de un muncitor agricol dintr-o țară a Orientului Apropiat. De-a lungul șoselei asfaltate ce ducea înspre granița de apus a Cehoslovaciei către Karlovy Vary, observam pe cîmp femei cu pălării mari de paie pe cap și cu ochelari de soare. Nu departe de ele, stăteau, rezemate de copaci, multe biciclete. Mirat de acest spectacol, tovarășul meu de drumeție a izbucnit mai mult în glumă:

— Uite dom'le, cucoanele au ieșit la larhă verde.

În realitate, aceste femei nu erau deloc cucoane ci țărănci cehoslovace, membre ale cooperativelor agricole unice. Socialismul a produs mari schimbări în viața țăranilor din Cehoslovacia. Dacă intri astăzi în casele colectiviștilor ai să cunoști foarte multe familii ale căror mașini de gătit funcționează la priză electrică, care dispun de mașini electrice de spălat rufe. Alături de biciclete, au apărut în ultimii ani numeroase motociclete și chiar autoturisme.

Și înainte, Cehoslovacia era o țară industrială dezvoltată. Dar în anii socialismului, dezvoltarea economică a Cehoslovaciei democrat-populare a fost atît de rapidă încît a făcut ca aceasta fără să se situeze pe locul al cincilea în lume în ce privește exportul de mașini și utilaj industrial. Din 1952 și pînă în prezent Republica Cehoslovacă a construit peste hotare un număr de 300 unități industriale. În multe țări a'e lagărului socialist sau în alte state ca India, R.A.U., Iran, Argentina, Afganistan funcționează de pe acum rafinării de zahăr, hidrocentrale electrice, fabrici de ciment, puternice turbo-compresoare, construite de Republica Cehoslovacă.

Rominii se bucură de o mare prețuire în rîndurile poporului cehoslovac. Acesta nu uită că în lupta pentru eliberarea Cehoslovaciei de sub jugul fascist, au luptat și s-au jertfit, alături de Armata Sovietică, mii de ostași romîni. În localitățile din munții Tatrei, la Banska Bistrița sau Zvolen, monumentele ridicate de populația recunoscătoare amintesc de jertfele date de poporul romîn prieten pentru eliberarea Cehoslovaciei.

Cehii sau slovacii, cu care stai de vorbă, își amintesc cu plăcere despre vizita de anul trecut în Republica Cehoslovacă a delegației de partid și guvernamentale a R.P.R., care s-a transformat într-o puternică manifestare a prieteniei dintre cele două țări socialiste.

A 14-a aniversare a zilei eliberării naționale găsește Cehoslovacia în perioada desăvîrșirii construcției socialiste. Iar pe acest drum ea pășește înainte cu încredere, în strînsă alianță cu toate țările lagărului socialist în frunte cu Uniunea Sovietică, deoarece, așa cum arăta A. Novotny, primul secretar al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia și președintele Republicii Cehoslovace, la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S.: „construirea cu succes a socialismului, înfăptuirea sarcinilor trasate de dezvoltarea popoarelor noastre, depind tot mai mult de strînsa colaborare, de ajutorul reciproc al tuturor țărilor lagărului socialist".

V. I. TIREMANU

Delegația de partid și guvernamentală romînă care a vizitat Republica Cehoslovacă în 1958, în fața Monumentului Eroilor din cimitirul ostașilor romîni de la Zvolen, căzuți în luptele pentru eliberarea Cehoslovaciei de sub jugul fascist

Fapte mici DIN LUMEA LARGĂ

Serios și... neserios

Zilele trecute, la un dineu oferit de industriași vest-germani cu prilejul deschiderii unui tîrg în Republica Federală Germană, președintele Camerei de comerț a Angliei, Sir David Eccles, aflat acolo pentru a asigura noi piețe pentru produsele engleze, a ținut un discurs despre presa engleză. Ce legătură are presa engleză cu afacerile engleze pe piața vest-germană? Legătura nu e greu de stabilit. Se știe că o serie de ziare engleze s-au făcut ecoul neîmulțumirii crescînde a opiniei publice engleze față de acțiunile revanșarde ale guvernului de la Bonn și au publicat critici aspre la adresa militariștilor germani. Acest lucru a înfuriat atît de mult pe cancelarul Adenauer, încît acesta a afirmat, într-un discurs oficial, că în Anglia a fost organizată o conspirație care ar avea drept scop ponegrirea Republicii Federale, conspirație în cadrul căreia presa engleză are un rol bine stabilit. Poate credeți că Sir David a luat apărarea presei engleze în fața industriașilor vest-germani? Vă înșelați. Dimpotrivă, mîndrul lord englez, strîns cu ușa de situația economică a Angliei, a considerat că cel mai bun lucru pentru cîștigarea bunăvoinței domnilor industriași vest-germani este să spună cu un zîmbet fenat și impăciuitor: **„Într-adevăr, poporul englez este mai neserios decît cel german. De pildă, dumneavoastră ați auzit cîte ceva despre ceea ce apare în presa noastră. Dar eu pot să vă dau asigurări că nimeni nu cumpără un ziar în Anglia cu alt scop decît acela de a afla ce mai face echipa sa preferată de fotbal și care cai are șanse să cîștige la cursele de a doua zi. Nouă, a adăugat Sir David, ne este greu să înțelegem de ce dumneavoastră luați în serios ziarele noastre. Noi înșine nu le luăm în serios".** Și cu aceste cuvinte inspirate, președintele Camerei de comerț a Angliei a toastat pentru afaceri prospere.

Ce și-or fi spus în sinea lor voluminoșii industriași cărora le-a fost dat să asiste la acest spectacol? Poate s-or fi întrebat uimiți dacă Sir David prezintă suficient de serioase pentru a încheia tranzacții cu el. Pentru că, oricît le-o fi încîntat auzul cuvintele lordului, ei nu pot să nu-și dea seama de atitudinea reală a poporului englez.

Tăcerea care... vorbește

În S.U.A. cea mai mare parte a programelor de televiziune sînt cumpărate și oferite spectatorilor de diferite întreprinderi comerciale cu scopul de a face reclamă produselor lor înainte, în timpul și după prezentarea programului respectiv. Ținînd seama de faptul că în rîndurile opiniei publice din S.U.A. crește împotrivirea față de reînvierea militarismului german și că un program care ar corespunde acestei stări de spirit ar atrage noi clienți, întreprinderile „American Gas Association" au cumpărat și oferit spectatorilor posturilor de televiziune C.B.S. un program intitulat **„Judecata de la Nürnberg".** Programul, alcătuit din scene dramatizate și selectiuni de documentare cinematografice, amintea spectatorilor ororile înfăptuite de naziști în lagărele de concentrare și sentințele date unora dintre criminalii de război de către tribunalul internațional de la Nürnberg. Într-una din scenele dramatice ale programului este înfățișată discuția dintre un judecător american și un jurist nazist care fusese condamnat pentru crimele sale. **„Cum poți oare să-mi ceri, exclamă judecătorul american, să manifest înțelegere față de exterminarea oamenilor, femeilor și copiilor inocenți în...?** „În acest moment, spectatorilor C.B.S.-ului le-a fost dat să asiste la un fenomen ciudat. În timp ce actorul care juca rolul judecătorului american continua să vorbească, sunetul se întrerupsese și nu se mai auzea nici un cuvînt. Se vedea doar cum își mișcă buzele. După cîteva secunde emisiunea a început să se desfășoare din nou în mod normal. La întrebările insistente ale ascultătorilor, care credeau că s-a produs o defecțiune, societatea americană de televiziune a dat următoarea explicație: cuvintele care nu s-au putut auzi au fost „cuptoare de gaz". Aceste cuvinte au fost oprite din transmisie de către **American Gas Association,** care a considerat că reclama nu și-ar fi atins efectul dorit dacă produsul său, gazul, ar fi fost compromis prin punerea acestuia în legătură cu atrocitățile comise de naziștii care au ucis milioane de oameni în faimoasele „cuptoare de gaz". Nu știi ce să admiri mai întîi: stupizenia sau cinismul celor de la **American Gas Association.**

Acest incident are avantajul că prezintă în toată strălucirea sa morala putredă a patronilor unor asemenea companii. Ei ar fi în stare să facă chiar reclamă morții prin gazare, dacă acest lucru ar putea fi folosit în vreun fel la creșterea vînzării de gaz, la creșterea profiturilor lor. Aceeași morală stă și la baza activității tuturor negustorilor de armament din S.U.A., la baza cursei înarmărilor desfășurată de cercurile agresive americane. Tăcerea de la C.B.S... vorbește de la sine.

Optimism

În „Paris-Match" citim o scurtă telegramă. În ea se spune că, în cadrul comandamentului militar francez, se înregistrează o atmosferă de optimism. Care-i însă motivul? Publicația pariziană nu ezită să-l dezvăluie: „F.L.N. (adica Armata de eliberare din Algeria — n.n.) nu este capabilă de a întreprinde mari ofensive". Să luăm drept bune, deocamdată, aprecierile făcute în acest sens. Se impune însă o întrebare. Dacă lucrurile stau într-adevăr, așa, de ce e nevoit atunci guvernul francez să țină în Algeria sute de mii de soldați? Sulzberger aprecia în „NEW YORK TIMES" că „Franța are în momentul de față 407.000 oameni în Algeria... repartizați în șaisprezece divizii. Aceasta reprezintă aproape de zece ori mai mult decît trupele puse la dispoziția N.A.T.O. de către Franța".

Prin urmare, peste 400.000 de soldați înarmați pînă-n dinți, în condițiile în care algerienii nu sînt capabili „de a întreprinde mari ofensive"! Se vede însă limpede în acest caz, că „micile ofensive" sînt destul de mari dacă aproape jumătate de milion de soldați nu le pot face față. Și atunci, cum rămîne cu optimismul?

Jucăriile doamnei Brandt

Acum cîtva timp, primarul Berlinului occidental, Herr Brandt, a făcut, împreună cu soția sa o vizită la Londra, cu scopul de a cîștiga bunăvoința opiniei publice engleze pentru politica guvernului de la Bonn. Ziarele și agențiile de presă au fost nevoite însă să menționeze răceala cu care a fost întîmpinat la Londra primarul „războiului rece". Pentru a îndulci pe londonezi, serviciile de publicitate subvenționate de Republica Federală au anunțat pe reporterii unor ziare engleze de mare tiraj că, într-una din după-amieze, madam Brandt va cumpăra de la un magazin londonez jucării pentru copiii săi și au invitat pe reprezentanții presei să asiste la acest eveniment istoric. Vrînd parcă să dea o valoare cît mai simbolică cumpărăturilor sale, madam Brandt a cerut cu eleganță și ostentație vînzătoarei să-i împacheteze un număr de opt soldați în uniforma regimentelor de gardă engleze. Un reporter mucalit a avut inspirația să prevină publicul englez că e vorba doar de soldați de plumb. El a uitat să adauge însă, că în timp ce copiii domnului și doamnei Brandt se vor juca cu soldații englezi de plumb, părinții acestora se vor juca cu soarta a mii de soldați englezi în carne și oase, care sînt destinați rolului de instrument al „războiului rece" de la Berlin, atît de îndrăgit de revanșarzii germani.

Ideia

Reverendul englez Geoffrey Beaumont era disperat. El vedea cum, pe zi ce trecea, biserica sa era tot mai goală. Absenteismul la slujbele lui creștea necontenit. Și atunci, a avut o idee, o idee de aur, cum se spune în lumea în care totul se măsoară în aur. El a invitat un grup de specialiști în „rock - and - roll" să danseze în biserică, înainte și după slujbă. În felul acesta, biserica lui a început să se mai populeze. Și cum în lumea capitalului reclama e sufletul comerțului, Geoffrey n-a stat mult pe gînduri și a împins mai departe experiența. El a început să apară la televiziune, acompaniat întotdeauna de un cîntăreț de jazz la modă.

Nu ar fi de mirare dacă într-o bună zi, în biserica lui din Soho, pastorul respectiv ar putea fi auzit spunînd: „Și acum, frați și surori, să cîntăm, spre gloria domnului, primele două strofe din cel de-al 24-lea „rock-and-roll"...

Radioamatori și nu numai atît...

Italianul Rosy Avogadri a stat 16 ani într-un pat de spital. Sute de transfuzii și peste 500 de intervenții chirurgicale! În total, 5000 de zile de chin.

În 1943, Rosy a suferit un puternic șoc nervos. El a asistat la fuga unui prizonier italian dintr-un camion german. Rosy i-a arătat drumul pe unde ar putea fugi, spre o pădure. Totul a fost însă inutil. Un soldat german a pus mîna pe fugar. Atunci, Rosy a căzut jos și și-a pierdut cunoștința. Mai tîrziu el a fost atins de o septicemie cronică, nevindecabilă.

Iată însă, că în 1956, s-a aflat că în Uniunea Sovietică s-a descoperit un puternic antibiotic, capabil să învingă boala lui Rosy. Un radio-amator italian a lansat în eter o serie de apeluri radioamatorilor sovietici. Cu avionul, medicamentul a fost trimis imediat în Italia...

Din 1956, Rosy a început cura. Încet, încet, boala a fost învinsă și, astăzi, tînărul italian a început să meargă.

Cum se „citește" o declarație

După cum se știe, într-o localitate din India, unde se găsește în momentul de față, Dalai Lama a dat citire unei declarații. Este însă extrem de semnificativ felul cum a fost citită această declarație. Cei 52 de ziariști care l-au văzut pe Dalai Lama la Tezpur „citindu-și" declarația, au văzut (chiar dacă nu toți au relatat aceasta), cum acesta n-a deschis gura nici măcar o singură dată. El n-a pronunțat un singur cuvînt.

Declarația a fost scrisă la persoana a treia și citită **de o altă persoană!**

De pretutindeni

MUZICIENII unguri au fost informați de administrația poștelor și telefoanelor din Budapesta, că vor putea obține nota „la" formînd un simplu număr la telefon. Totodată, copiii pot asculta la telefon povești. Discurile se schimbă în fiecare săptămînă.

●

GRAVORUL armean Eduard Kazarian e un mare specialist în scrierea microscopică. De curînd el a scris o frază pe un fir de păr omenesc. Această micromisivă, adresată unui grup de ingineri din R.D.G. care cuprinde cuvintele: „Salutul frățesc al poporului armean poporului german" este ușor lizibilă la microscop.

●

ÎN NOUA ZEELANDĂ a apărut de curînd un index care cuprinde cuvintele și expresiile interzise de a fi folosite de deputați în Parlament. Printre altele sînt prohibite expresiile „cîine rîios, cretin, prost" etc. Asta pentru a nu reda decît „perlele" cele mai inofensive ale limbajului parlamentar din ședințele furtunoase.

●

CASA muzeu „Adam Mickiewicz" din Novogrudok (Bielorusia) a primit o ediție rară a operelor poetului. Această carte-medalion, care este de două ori mai mică decît o cutie de chibrituri, conține, pe 500 pagini, toate operele poetului, în limba poloneză, cu caractere microscopice. Textul se citește cu lupa, care se află în cutia de metal cu care e îmbrăcată cartea. Ediția normală a operelor complete ale lui Mickiewicz numără 16 volume. Această ediție-medalion a fost editată la Varșovia în 1898.

●

LÎNGĂ Universitatea din Moscova va fi creat un important centru de calculat. Studenții și aspiranții vor participa la cercetările ce se vor efectua cu ajutorul calculatoarelor electronice. Aci vor fi puse la punct mașini electronice din ce în ce mai perfecționate și se vor rezolva probleme de automatică, cibernetică și altele.

●

MULTĂ vreme direcția aeroportului din Londra s-a străduit zadarnic să biruie plaga numeroșilor pescărași care stînjeneau în mod serios circulația avioanelor și nu puteau fi goniți de pe terenul de aterizare. S-a înregistrat pe o bandă de magnetofon strigătul de alarmă al păsărilor, însă nici aceasta nu a avut efectul dorit. Întîmplător a fost transmisă prin difuzoare o bandă pe care se afla imprimat un rock-and-roll. Cînd au început să răsune aceste sunete, toți pescărușii au părăsit în cea mai mare grabă aeroportul.

●

BREASLA frizerilor din New York a instituit o probă curioasă pentru cei care urmează să devină calfe. Aceștia trebuie să „radă" un balon umplut cu aer pe care au fost lipite fire de păr, fără ca balonul să pleznească. Abia după această performanță sînt admiși la examenul de calfă.

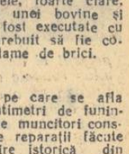

●

ÎN CAZUL cînd le degeră mîinile sau picioarele, escrocii se tratează cu... apă fierbinte. Mîinile sau picioarele degerate sînt ținute în apă fierbinte de 50—55° C.

●

DE CÎTVA timp, la Haltorp, în Suedia, o găină face ouă ce au toate culoarea verde deschis. Întrucît oamenii de specialitate nu au putut constata nici o modificare în compoziția chimică a nutriției păsărei, ei sînt de părere că în organismul găinaceii amatoare de culori-pastel a avut loc un interesant proces de așa numită mutațiune.

●

MANIA recordurilor a cuprins, în S.U.A., aproape toate domeniile de activitate a omului. Din această cauză unii, în goana după o prea discutabilă „originalitate", au început să apeleze și la lumea plantelor. Astfel, a fost organizat un concurs al plantelor carnivore, premiul urmînd a fi acordat celei mai vorace dintre ele. „Cîștigătoare" a concursului a ieșit planta drosera, care a reușit să „înghită" în timpul prescris, un număr de 50 de musculițe, depășind în acest chip pe toate „concurentele"...

●

LOCUITORILOR unor sate italiene nu le-a venit să creadă ochilor cînd au zărit, cu cîteva zile în urmă, pe cîmpurile lor, zebre, lămași, cai-poney și alte animale exotice. O săteancă ce spăla rufe într-un bazin, înmărmuri cînd văzu sărind în apele acestuia, cîteva foci mari. Ce se întîmplase? Trenul cu remorci al unui circ ambulant se răsturnase, iar menajeria acestuia se făcu nevăzută. Patrupezii evadați au trebuit să fie „recuperați" prin mijloace destul de curioase. Astfel, o girafă ce se delecta cu florile de la balconul unei clădiri, a fost prinsă cu ajutorul unui laso.

●

ÎN REGIUNEA arheologică, denumită „Calul de aur", din apropiere de Praga, au fost găsite desenele unor vînători din epoca de piatră, datînd de 15.000 de ani, ce amintesc de renumitele picturi preistorice din Pirinei și din Franța de sud. Desenele, foarte clare, ale unui berbec, al unei bovine și capul unui rinocer, au fost executate cu atare finețe, încît au trebuit să fie copiate cu ajutorul unei lame de brici.

●

O ȘUNCĂ VECHE, pe care se afla un strat de cîteva centimetri de fuligine, a fost găsită de muncitori constructori la lucrările de reparații făcute nu demult într-o clădire istorică din München. Ei se servira cu toții din acest neașteptat dar alimentar. Ceva mai tîrziu ei au trebuit să afle însă din gura unor specialiști că în urma analizării osului rămas acestia au ajuns la concluzia că șunca în chestiune avea o vechime de cel puțin două veacuri. Ea fusese atîrnată pe atunci într-un semineu al clădirii vechi și uitată acolo...

●

COPIII agricultorului Auguste din satul Neuf-Grange, veniră într-o zi, beți la școala satului. Cercetările întreprinse au stabilit că părinții lor îmbătîndu-se, adăpase cu o seară înainte vaca cu vin. A doua zi vaca a dat lapte alcoolizat pe care mama, care nu știa nimic, l-a servit copiilor.

●

CALITATEA hîrtiei produsă în insula Sahalin e bine cunoscută în multe țări străine și mai ales în Franța, Turcia, India și Indonezia. Dacă s-ar putea pune cap la cap hîrtia produsă doar în orașul Iujno- Sahalinsk ea ar avea de 4 ori lungimea distanței dintre pămînt și lună.

●

PROPRIETARUL magazinului de bijuterii Ogeson din Oslo era deznădăjduit. Găsindu-și magazinul prădat, însă nu i-a fost dat să se întristeze mult timp, căci într-o încăpere anexă a magazinului găsi toate bijuteriile în buzunarul unui palton vechi care de altfel nu-i aparținea. Explicația: Hoțul nu s-a mulțumit numai cu bijuteriile, dar a luat din cui și paltonul proprietarului. A uitat însă să scoată din buzunarul paltonului său bijuteriile furate.

Vă povestim filmul

DORINȚA

O PRODUCȚIE A STUDIOURILOR CEHOSLOVACE

Scenariul: Vojtech Jasny și Vladimir Valenta; regia: Vojtech Jasny; imaginea Jaroslav Kucera; muzica Svatopluk Havelka. In distribuție: V. Babka, F. Vnoucek, O. Simanek, V. Tichankova, F. Musalek, A. Messikova.

Ei caută capătul pământului. In dimineața limpede de primăvară, Joska aleargă cu nasul în vînt, urmat de ceata gălăgioasă a copiilor care, ca și el, vor să facă astăzi marea descoperire. Acolo, sus, în vîrful dealului se află, desigur, capătul pământului. Ținta nu dezleagă însă taina: pămîntul e lung și lat cît zarea. Ce mare e lumea! Și cîte taine are! Iată, de pildă, în curînd Baborka va veni pe lume. Baborka e o surioară pe care mama lui Joska i-a promis-o la reîntoarcerea de la spital. Dar de unde și cum va apărea ea? Puișorii ies singuri, lovind cu ciocul în coaja fragilă a ouălor. Oare pe copii îi aduc stăncuțele sau barza?

Înainte de a pleca la oraș, tata i-a spus că va afla totul cînd va fi mare. De ce nu acum? Joska a promis totuși

că va fi cuminte. Se duce să culeagă flori. Apoi, urcă în pod și, chinuit de atîtea gînduri, adoarme. Se făcea că a venit moșul cu doi iepurași care purtau un ou mare, mare de tot. De-aici, din ou, a țeșit o fetiță cu bucle, cu fundă, cu rochiță... Așadar, Baborka a țeșit din ou, cum ies puii!

Mașina a adus-o în sfîrșit pe Baborka. Grăbit s-o vadă, Joska cade într-o bălțoacă. Tatăl îl răsplătește cu o palmă pentru isprava făcută. Apoi îl iartă. Și totuși... cum arată Baborka? E mică, delicată și plînge. Toată grija se îndreaptă acum spre ea. De Joska nu mai are nimeni vreme. Dar Joska nu observă; dorința de a ști ce înseamnă o ființă vie îl urmărește, se joacă cu el, ca adierea dulce a vîntului: de primăvară...

Oamenii sînt pe pămînt... Stelele pe cer. A înflorit natura. A înflorit și dragostea lor. Se cunoscuseră atunci cînd tatăl și cu unchiul ei s-au încăierat pentru hotarul pămîntului vecin. El le-a spus: „Nu vă gîndiți ce mici sînteți

în universul acesta mare?" Ea a înțeles tîlcul vorbelor lui. Și așa au început să făurească planuri împreună. Natura, darnică și plină de grijă, le-a oferit minunatele sale frumuseți. Au alergat pe dealuri, și-au privit chipul în apa cristalină a rîului, s-au îmbrățișat în baia de raze aurii... Aflaseră că viitorul lor e de nedespărțit.

Odată cu toamna a venit însă despărțirea. Ea pleca la studii. El rămînea în sat, la munca de inginer hotarnic. Trenul se pierde în zare. Durerea despărțirii și bucuria noilor impresii care o așteaptă, se împletesc strîns. Pentru prima oară încearcă dintr-odată satisfacția de a trăi atît de intens. Și acesta este numai începutul atîtor împliniri!

Angela. De cînd se știe, a muncit din greu. Mîinile crăpate, fața supță, buzele uscate de amărăciune îi stau mărturie celor 40 de ani ai săi. E singură, nemăritată, îngrijindu-și tatăl paralizat. S-a obișnuit așa. Nu vrea să fie alături de ceilalți în cooperativă, nu-i înțelege. Se ceartă cu toți. Dar boala o încolțește: a trudit peste puteri pe

petecul ei de pămînt. In loc de roade bogate, toamna i-a adus roadele durerii, ale vieții chinuite pe care se încăpățînează să o trăiască. Numai Mihale, omul modest și blajin, o ajută în fiecare an cu gîndul că se va hotărî să vină alături de el. Acum însă a venit pentru ultima oară.

Cei de la cooperativă înțeleg că au datoria s-o ajute. Ei trimit tractorul să-i are o bucată de pămînt. Angela însă nu înțelege. Nu mai poate să înțeleagă. Cu ultimele puteri înfige plugul și, trecînd pe lîngă viața care înflorește, în juru-i, se cufundă în singurătate, istovită.

Mama. Poezia anotimpurilor este poezia însăși a vieții omului care se naște, crește, își îndeplinește menirea pe acest pămînt și apoi trece urmașilor făclia dorințelor neîmplinite, odată cu satisfacția de a nu fi trăit în zadar.

Iată, aceștia sînt copiii tăi. I-ai crescut cu grijă, cu dra-

goste, ți-ai pus speranțe în ei. Acum, fiecare a plecat la cuibul său și te-a lăsat singură, cu amintirile... Numai poșta îți aduce, cînd și cînd, vești despre ei. Uneori te cheamă să împărtășiți laolaltă bucuriile noului început. Ai putea să te duci. Te-ai duce chiar. Și totuși, parcă e mai bine să-i lași să judece singuri ce au de făcut...

Mama e înțelătoare. De acest sat o leagă, prin mii de fire, munca întregii sale vieți. O leagă amintirile. O leagă prezentul ultimelor sale lecții la școală. O leagă viitorul altor generații de elevi care, asemeni propriilor săi copii, vor crește mari, vor dezlega tainele și vor înfăptui visurile înaintașilor.

ECOURI CINEMATOGRAFICE

● **CHARLIE CHAPLIN** a anunțat recent la radio că în viitorul său film îl va readuce pe ecran pe Charlot. Acest film va fi prima sa producție în culori.

● **SOCIETATEA** münchenează „Bonproduckt1on", va începe în luna iunie turnarea unui film după romanul **„Casa Buddenbrok"** de Thomas Mann, roman care a fost distins în 1929 cu Premiul Nobel. După **„Alteța regală"** și **„Aventurile lui Felix Knull, cavaler al industriei"**, acesta e cel de-al treilea roman al lui Thomas Mann transpus pe ecran. Regizorul acestui film, care va fi realizat în două părți, va fi Harold Braun.

● **CU PRILEJUL** decernării premiilor **„Stele de cristal"** pe anul 1958, Academia de cinematografie din Franța i-a acordat Tatianei Samoilova, marele premiu rezervat interpreților străini.

● **STUDIOUL** „DEFA" a terminat filmul documentar-artistic **„Noiembrie avertizează"**, creat în cinstea aniversării revoluției din noiembrie 1918 din Germania. Regizorii și operatorii studioului DEFA au realizat un film artistic unitar din diverse materiale de arhivă fotografice, filme documentare și scene reconstituite. Filmul urmărește evenimentele petrecute în Germania de la începutul primului război mondial, în decursul revoluției din noiembrie și pînă la zilele construirii socialismului în Republica Democrată Germană de azi.

● **„IN VILTOARE"** este titlul unui nou film în culori, pentru ecran lat, realizat în coproducție de studiourile cehoslovace și franceze. Interpreții principali ai filmului sînt Marina Vlady și Robert Rossein.

● **INGINERUL** V. Jumrov, din Moscova, care e și maestru al sporturilor, a turnat în timpul unei călătorii prin Uniunea Sovietică, mai multe filme consacrate priveliștilor din țară. In rîndul acestora se înscriu filmele: **„Caucazul"**, **„Crimeea"**, **„Marea Albă"**, **„Carelia"**, **„Uralul polar"**. Vara trecută, el a turnat un film în culori despre natura și viața locuitorilor din Ciukotka.

● **„CALATORIE DE ANUL NOU"**, este titlul unui nou film sovietic de desene animate, creat pe baza scenariului lui Arhagiev și Balgarin. Acest film vesel vorbește despre peripețiile băiețașului Kolia, adresîndu-se celor mai tineri prieteni ai cinematografului.

● **PARTICIPÎND** la cel de al XVIII-lea Congres internațional de geografie de la Rio de Janeiro, cercetătorul științific M. Liahcov de la Institutul de geografie al U.R.S.S. a turnat un film documentar despre Brazilia. Interesant prin caracterul său de documentar științific, filmul se remarcă prin precizia observațiilor cineastului, care a știut să reflecte viața popoarelor din insulele Hawai, Samoa, Fidji, a atolului Atafu, etc.

● **STUDIOUL** amator al uzinei „Metaliceski" din Leningrad se pregătește să turneze un film avînd ca temă istoricul întreprinderii. In afară de aceasta studioul turnează în fiecare lună jurnale de „actualități din uzină". Studiouri amatoare au fost create și la palatul de cultură din Angarsk, cel mai tînăr oraș al Siberiei Orientale. Aci cineaștii amatori au turnat de acum primul film consacrat orașului.

● **AȘA-ZISELE** „comitete pentru apărarea moralității" din America s-ar părea că păzesc cu strășnicie moralitatea publică, boicotînd acele filme care li se par că n-ar fi chiar „morale". Bineînțeles, însă, că nu au nimic împotrivă ca asemenea filme să fie vîndute în străinătate pe bani buni. Astfel, după cum scriu ziarele din străinătate, în filmul ce se pregătește actualmente în S.U.A. **„Solomon și regina din Saba"**, este o scenă lungă de dragoste ai cărei protagoniști sînt Lollobrigida și Yul Brinner. La această știre, comitetele de femei din America au început să se organizeze pentru a cere ca această scenă lungă de dragoste să se prezinte numai în străinătate.

● **„MARILE FAMILII"**, adaptare cinematografică după romanul cu același nume al lui Maurice Druon, este unul dintre cele mai bune filme realizate de Denys de la Patellière. Înfățișînd viața unui industriaș, reprezentant al marii finanțe, filmul scoate în evidență modul în care acesta, grație banilor săi firește, îi face să „tremure" pe miniștri, îl ajută pe fratele său general să iasă la pensie cu titlul de comandor al Legiunii de Onoare, dispune de presă îndemnînd-o să scrie ceea ce servește interesele sale.

In afara interpretării ilustre de care dispune filmul (Jean Gabin, Pierre Brasseur și Bernard Blier, în primul rînd, secondați de Louis Seigneur, Julien Bertheau, Jean Desailly, Jean Murat, Francoise Christophe, Annie Ducaux) trebuie relevată inițiativa regizorului de actualizare a acțiunii. Prin replici viguroase și în general printr-un dialog sclnteietor, actiunea, care se petrece în anul 1920, este adaptată la perioada actuală.

„UCENICUL DIAVOLULUI"
de Bernard Shaw
In pregătire la Teatrul de Stat din Orașul Stalin

Ajuns la Teatrul de Stat din Orașul Stalin am fost invitat să asist la repetițiile de scenă cu piesa *„Ucenicul diavolului"*. Călăuzit de regizorul Mihai Pascal mi-am croit drum prin întunericul dens al sălii spre un fotoliu liber.

In timp ce după cortina lăsată, pe scenă, se desfășurau ultimele pregătiri, regizorul mă punea în curent cu stadiul repetițiilor.

— Repetiția de azi are aproape un caracter de „generală", deoarece premiera bate la ușă. Conform unui bun obicei statornicit la noi, premiera va avea loc în fața muncitorilor dintr-un centru industrial al regiunii.

Pe replica regizorului cortina s-a tras înlături și într-un decor reprezentînd interiorul puritan al unei case americane din sec. al XVIII-lea, au început să se perinde eroii lui Shaw: bătrîna Dudgeon, urîtă și acră, roasă de religiozitatea în numele căreia își reneagă propriul ei fiu, proaspăta și inocenta Essie, tăntălăul de Christy, cucernicul pastor Anderson... Desprinși parcă dintr-un raft de muzeu, cu perucile abundente, în costumele de epocă, bărbații, împintenați și cu pălării cu boruri largi, femeile în rochii lungi și pălărioare cu voaletă, se mișcă sub privirile exigente ale regizorului, își spun replicile — nu toate perfect învățate — și... ironia mușcătoare a lui Shaw ne cucerește.

— E primul Shaw pe care-l regizați? — l-am întrebat într-o pauză pe regizorul Mihai Pascal, în timp ce „ucenicul diavolului" (Ștefan Alexandrescu) și sergentul (Virgil Fătu), de data asta amici, se angajaseră într-o partidă de șah.

— Da. De altfel, faptul că în ultimii ani teatrele noastre n-au mai jucat „Ucenicul diavolului" simplifică lucrurile, deoarece consider că regizarea unui spectacol fără precedent e mai puțin complicată.

— Ce alți actori mai sînt cuprinși în distribuție?

— Mada Florian, Apostol Aristotel, Darie Magheru și alții.

— Spuneați că premiera bate la ușă. Puteți preciza data?

— In jurul lui 12 mai.

Reluarea repetițiilor ne-a adus satisfacția dialogului dintre generalul Burgoyne și maiorul Swindon:

...Pe viitor, vă rog, domnule maior, să fiți mai puțin generos cu sîngele soldaților dumneavoastră și puțintel mai generos cu judecata dumneavoastră...

...ceea ce maiorul Swindon, ca reprezentant al ofițerilor Majestății Sale, nu va reuși niciodată...

I. MATEI

Cititorii întreabă — „Magazin" răspunde

PISLARU CORNELIU — Tulcea: Regizorul filmului „Erupția" este Liviu Ciulei. Scrieți-i pe adresa Teatrului Municipal, Schitu Măgureanu 1. Artistului Radu Beligan, scrieți-i la Teatrul Național „I. L. Caragiale" str. 13 Decembrie 3. Lui Alexei Batalov îi puteți scrie pe adresa studioului „Mosfilm" — Moscova. Îți urăm să ajungi într-adevăr regizor și actor de film.

INA — Dorohoi: Adresele cerute nu le cunoaștem. Fiecare studio care a produs un film își pune titlul pe generic. Pentru celelalte probleme urmăriți „Pagina femeii".

HATOS și RIESS — reg. București: Interpretul principal al filmului „Scara în spirală" este Rudolf Somogyvari (Lajos Benkö), iar al filmului „Mîndrie" Darvas Ivan (Sandor).

SĂCĂȘANU OLIMPIA — Făgăraș: Nu sîntem în măsură să vă procurăm datele cerute.

Z. FAUR — Turda: Cu prilejul intrării în producție a unor noi filme românești, au realizat reportajul promis. In ceea ce privește planurile cineaștilor, de asemenea.

TEOFIL RĂDOI — Tr. Măgurele: Inventarea filmului în culori (și a cinematografului în genere) este opera unui mare număr de cercetători din diferite țări, care în această privință s-au întemeiat pe tehnica fotografiei în culori. Astfel, în 1906 Yoll a propus să se utilizeze sinteza substractivă pentru crearea filmului în culori. In același an, G. A. Smith a brevetat un procedeu aditiv bicolor cu filtre. In 1908 Berthon brevetează sistemul său de cinema în culori pe film gofrat. Tot atunci, casa de filme Pathé înlocuiește culoarea manuală a filmelor, cu coloarea prin șablon. In 1912 R. Fischer brevetează o metodă de fotografie în culori, iar trei ani mai tîrziu, soții Kalmus încep cercetările care-i vor duce la realizarea sistemului „tehnicolor". Abia în 1929 se începe turnarea primelor filme tehnicolore printr-un procedeu bicrom. Pentru a vă lămuri în amănunt în ce constă sinteza aditivă, sinteza substractivă, și alte principii, pe care a fost creată cinematografia în culori, vă recomandăm cartea „Cum se face un film" de V. I. Bălțatu, apărută anul trecut în Editura Tehnică.

Artista emerită Arta Florescu obține un remarcabil succes pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. în rolul Desdemonei din opera „Othello", de Giuseppe Verdi.

Fotografia: E. WECHSLER

„Taînică vrajă, taînică fericire..." își cîntă Alfredo dragostea pentru Violetta (Tablou din opera „Traviata" de Verdi, pe scena Teatrului de Stat din Constanța).

UN COMPLEX ARTISTIC:
Teatrul de Stat din Constanța

(Urmare din pag. 1-a)

— 7 noiembrie 1952 — premiera piesei *„Ruptura"* de B. Lavrenjev — prezentată pe scena noii clădiri a Teatrului de Stat.

— 14 decembrie 1956 — își începe activitatea și secția de păpuși a teatrului.

— 30 decembrie 1956 — ia ființă o nouă secție care prezintă primul spectacol de estradă *„Escală la Constanța"*.

— 1 octombrie 1958 — prin înființarea și a unei noi secții de operă-operetă, ia naștere primul teatru complex, de acest fel, din țară.

Organizarea unei asemenea instituții prezintă numeroase avantaje, atît în ce privește varietatea genurilor de spectacole oferite publicului, cît și din punct de vedere al folosirii chibzuite și multilaterale a posibilităților colectivului, a decorurilor și costumelor, etc.

In cele patru secții ale teatrului activează un colectiv de peste 250 de oameni, alcătuit din actori, regizori, instrumentiști, coriști, dansatori, mînuitori, pictori scenografi și dirijori. Este, în general, un colectiv cu largi posibilități creatoare. Pe lîngă oameni de artă cu multă experiență ca regizorul Val Mugur, maestru emerit al artei, artiștii emeriți Vasile Crețoiu, C. Morțun, Mania Antonova, dirijorul Constantin Damienescu, actorii Petre Ștefănescu, Marcela Sassu, Iolanda Copăceanu, Zoe Caraman, Lucia Pîrvulescu, Niki Popescu, cîntăreții Anna Kelly-Vasilopol, Costin Ionescu și alții, muncesc cu multă însuflețire tineri regizori ca Petru Mihail, Ion Drugan, Marcela Popescu, Claudiu Cristescu, actori ca E. Guțu, Emil Sassu, Cristina Minculescu, Jean Constantin, cîntăreți, dansatori și dirijori care găsesc în acest teatru un mediu prielnic pentru dezvoltarea talentului lor, pentru realizarea unor creații valoroase.

Teatrul prezintă zilnic spectacole în sala nouă și în sala „Fantasio"; săptămînal face deplasări în diferite orașe și sate ale regiunii, iar în timpul verii, în stațiunile de pe litoral, zecilor de mii de oameni ai muncii veniți la odihnă li se oferă posibilitatea să vizioneze spectacole de cele mai diferite genuri.

Orchestra secției de operă-operetă prezintă lunar concerte simfonice populare, menite să facă o sistematică educație muzicală publicului constănțean. Calitatea artistică a acestor concerte este sporită prin prezența unor soliști de valoare ca Radu Aldulescu, Cozighian Varujan și alții. Formații mai reduse de soliști vocali și instrumentali se deplasează în diferite centre ale regiunii și prezintă recitaluri alcătuite din lucrări ușor accesibile, care reprezintă o treaptă pregătitoare spre înțelegerea unor opere muzicale mai complexe. Un asemenea recital a fost dat, de curînd, în fața colectivului fabricii „Cimentul păcii" din Medgidia.

Ciclul de conferințe experimentale — început anul trecut, despre Istoria universală a teatrului, — însoțite de prezentarea unor fragmente din cele mai semnificative piese ale autorului sau epocii analizate, a fost extins anul acesta prin includerea unor teme din istoria muzicii. Ultima conferință experimentală din ciclul de istorie a muzicii, despre personalitatea și opera lui Beethoven, a fost ținută de Ion Marin Sadoveanu și completată prin prezentarea Simfoniei a V-a a marelui compozitor.

Realizarea unui repertoriu variat și interesant este, fără îndoială, preocuparea de căpetenie atît a direcției teatrului, cît și a secretariatului literar. Străduindu-se întregului colectiv de a alcătui un repertoriu cît mai cuprinzător și capabil să satisfacă exigențele publicului, nu numai din punct de vedere al conținutului de idei, ci și prin valoarea lui artistică, nu au fost întotdeauna încununate de succes. Au fost însă și izbînzi care se cer consemnate, fiindcă dovedesc perseverență în îndeplinirea scopului propus și o justă înțelegere a rolului educativ al teatrului.

In actuala stagiune, pe lîngă *„O chestiune personală"* de A. Stein, — în repertoriul teatrului figurează șapte piese din dramaturgia noastră, clasică și contemporană.

De altfel, prezentarea aproape în fiecare stagiune a unei premiere pe țară, a devenit un obicei al Teatrului din Constanța. Printre acestea se numără spectacolele cu piesele *„Povestea unei iubiri"* de C. Simonov, *„O noapte"* de B. Gorbatov și, recent, *„Surorile Boga"* de Horia Lovinescu.

Străduindu-se să cuprindă în repertoriu și piese care să trateze probleme specifice regiunii și orașului lor, conducerea Teatrului din Constanța a lucrat, obținînd rezultate bune, cu autorii pieselor *„Ovidius"* de Gr. Sălceanu — închinată memoriei celebrului exilat de la Tomis și *„Zburați pescărușilor"* de Vasile Iosif, piesă inspirată din viața sateior dobrogene și din transformările petrecute în conștiința țăranilor care au pășit pe făgașul socialist al agriculturii.

La secția de operă și operetă se repetă intens *„Bărbierul din Sevilla"*, de Rossini. Aproape zilnic, în timp ce în sală actorii secției de dramă-comedie pregătesc spectacolul *„Partea leului"* de C. Teodoru, în foaierul teatrului, Rosina și Figaro, întruchipați de soprana Simona Niculescu și baritonul Elizeu Simulescu — pun la cale, sub conducerea tînărului regizor de operă Gh. Bărbulescu, care-și dă lucrarea de diplomă cu acest spectacol — cum să-l păcălească pe bătrînul Bartholo (Lulu Simionescu) și să îndeplinească dorința arzătoare a contelui de Almaviva (Costin Ionescu).

Peste puțin timp, cînd vor trece pe scenă, le va lua locul în această încăpere, folosită pentru repetițiile mai puțin avansate, *„Văduva veselă"* și îndrăgostitul Danilo din nemuritoarea operetă a lui Lehar. Își așteaptă rîndul și nefericitul comedian din opera *„Paiațe"* de Leoncavallo.

In alte săli ale teatrului, dansatorii, sub conducerea maestrei de balet Mireille Savopol pregătesc *„Copellia"* de Delibes.

„Ca la Constanța" este titlul noului spectacol al secției de estradă, prin care teatrul realizează un adevărat salt calitativ în ce privește acest gen atît de îndrăgit de public. Criticile aduse celorlalte spectacole ale secției de estradă a Teatrului din Constanța au fost însușite și rezultatele obținute de data aceasta par să fie satisfăcătoare.

Este un spectacol optimist, cu un umor de bună calitate, presărat cu melodii plăcute și puternic ancorat în realitatea zilelor noastre. Diferitele numere ale spectacolului prezintă realizările înfăptuite în orașul și regiunea Constanța sau biciuiesc cu arma satirei pe cei rămași în urma vieții, avînd un efect educativ și mobilizator în același timp.

Spectatorii îndrăgesc Teatrul de Stat din Constanța și îl sprijină în activitatea lui nu numai prin prezența lor la spectacole, ci și prin sugestiile prețioase pe care le fac cu prilejul întîlnirilor pe care le au cu actorii și regizorii teatrului. Este suficient să spunem, în sprijinul acestei afirmații, că numai în stagiunea trecută teatrul a avut peste 250.000 de spectatori.

Lucia BOGDAN

ROZA VINTURILOR

O severă condamnare a războiului

Cel ce a scris zguduitorul roman „Nimic nou pe frontul de Vest", Erich Maria Remarque, a cunoscut din plin amărăciunea celui de al doilea război mondial. La scurt timp după terminarea războiului el a publicat, în Germania occidentală, acolo unde astăzi spiritul revanșard devine tot mai insolent, o nouă carte, sub titlul „Timp pentru dragoste și moarte".

Noul roman al lui Erich Maria Remarque se diferențiază net de maculatura revanșardă care umple în ultimul timp vitrinele librăriilor din R.F.G. Spre deosebire de limbajul aton și inuman al unor scriitori vest-germani ca Erich Kernmayer, Anton Böhm, Martin Eberhardt, Hans Grimm și alții, Erich Maria Remarque se oprește cu înțelegere asupra fiecărui fapt, om sau destin. Scriitorul se ocupă de soarta celor de pe front în aceeași măsură ca și de soarta celor de acasă. Atmosfera de dezordine spirituală a orașelor germane, martirizate în urma bombardamentelor anglo-americane, cercul încercărilor prin care trece Germania celui de al treilea Reich, lașitatea claselor aoute care nu precupețesc nimic pentru a se eschiva de a merge pe front, totul reținește aidoma în cartea sa „Timp pentru dragoste și moarte".

In contrast cu majoritatea scrierilor apărute în Germania occidentală cu privire la cel de al doilea război mondial, acest roman are meritul de a zăbovi îndelung asupra cauzelor profunde ale înfrîngerii Germaniei.

Scriitorul satirizează cu aceeași vervă rasa S.S.-iștilor, a celor din Gestapo, a delatorilor, a lașilor, a asasinilor, a fanaticilor. Prin gura unui erou, Erich Maria Remarque enunță ceea ce în timpul războiului era o dilemă chinuitoare pentru ostașul anonim din marele front german: „trebuie să continuăm să ne batem pentru ca această șleahtă de conducători să mai poată rămîne un an sau doi cel mult la putere?" Ostașul anonim începe să-și dea seama de lașitatea care-l înconjoară, îl sugrumă. Prea tîrziu însă. Și Herman și Heinz și Willi și Karl și atîția alți ostași anonimi repetă în cor: „războiul e pierdut, pierdut de la bun început, Germania lui Hitler kaputt!"

La această ură profundă împotriva nazismului se suprapune o suită de tablouri sfîșietoare în care imaginea prăbușirii morale a celui de al treilea Reich e mereu prezentă. Și ceea ce este demn de menționat pentru arta de romancier a lui Remarque este faptul că această imagine este transmisă cititorului prin optica soldaților de rînd, a ostașilor anonimi, a civililor martirizați. Aceștia din urmă nu erau mai puțin nefericiți decît cei de pe front. Pentru ei trădarea, ruina morală, lagărul de concentrare se adăugau bombelor anglo-americane pentru a crea o atmosferă de teroare și mizerii de nedescris... „De o săptămînă hibernăm ca șoarecii în adăpost, rontăim coji de pîine uscată..." se lamentează o tînără femeie din rîndul acelor civili denumiți de Erich Maria Remarque „șoarecii adăposturilor subterane".

Erich Maria Remarque merge însă mai departe. Suferințelor imense prin care trec milioane de germani simpli, le opune luxul insolent, desfrîul și morga celor din S.S., din Gestapo și a tuturor privilegiaților regimului nazist.

Romanul lui Erich Maria Remarque a ajuns astăzi în Germania occidentală la a cincea ediție. Simpatia publicului vest-german față de această carte este lesne explicabilă. Faptul că oamenii simpli vest-germani, acei numeroși ostași anonimi care au cunoscut din plin ce înseamnă războiul, au îndrăgit acest roman este cel mai elocvent răspuns. Cartea „Timp pentru dragoste și moarte" rămîne o severă condamnare a războiului hitlerist. Romancierul nu scapă nici o ocazie de a sublinia absurditatea războiului, această singeroasă nebunie pe care o mai susțin anumite capete infierbintate din occident. „Războiul este un flagel care nu trebuie să se mai repete niciodată", este concluzia eroilor colectivi ai acestui roman. Subscriem din toată inima acestei generoase și înțelepte chemări pe care o adresează Erich Maria Remarque în primul rînd germanilor înșiși și apoi întregii lumi.

G. CUIBUȘ

ACTORI ȘI ROLURI

George Groner

George Groner se împodobise de-acum cu peruca, mustățile și barbișonul ambasadorului Portovedrinului și aștepta peruchiera pentru un ultim retuș. Discuția a pornit de la rolurile interpretate de actor de-a lungul celor 40 de ani de activitate artistică.

— N-aș putea preciza numărul rolurilor interpretate de-a lungul acestor ani dar pot să-ți spun că am jucat în 12.000 spectacole.

— O cifră deosebită pentru un actor...

— Intr-adevăr, deosebită. Aș vrea să subliniez însă că abia în ultimii ani creația noastră a căpătat un sens cu totul nou, major. In această ordine de idei vreau să precizez că în toți acești ani, aprecierea artistică care m-a bucurat cel mai mult a fost cea a cronicarului revistei „Sovietskaia Cultura", care în articolul despre spectacolul nostru cu „Plutașul de pe Bistrița", scria: „Fina măiestrie comică a lui George Groner strălucește în rolul inspectorului".

— Ce roluri repetați în momentul de față?

— Teatrul nostru pregătește pentru premieră opereta: „ZARVA ÎNTRE FEȚE" de compozitorul sovietic Miliutin. E o operetă veselă și spumoasă. Voi interpreta rolul unui trimis al țarului.

Sili Popescu

Apreciata artistă care are — după propria-i mărturisire — vîrsta de 15 ani în operetă, își împarte timpul între spectacole și studiu.

— Am fost solicitată să cînt rolul „Văduvei vesele", pe scenele din Praga și Varșovia și mă pregătesc de pe acum. De altfel, grija principală pentru un artist care nu vrea să-și deziluzioneze spectatorii este aceea de a-și perfecționa neîncetat măiestria, de a repeta incontinuu, fie că are spectacole, fie că nu are.

— Care au fost rolurile pe care le-ați interpretat cu cea mai mare plăcere?

— Stela din „Vînt de libertate" și Sylvia din opereta lui Kalman. Le consider rolurile cele mai complexe pentru o primadonă, oferindu-i posibilitatea trecerii prin cele mai variate game de stări sufletești.

— Pregătiți vreun rol într-o nouă operetă?

— Da, cel al Marikăi din noua operetă a lui Kirculescu: „CÎND VIȘINII ÎNFLORESC". Opereta aduce pe scenă dragostea dintre un tînăr romîn și o tînără maghiară care, în condițiile egalității în drepturi din țara noastră, triumfă în ciuda prejudecăților elementelor înapoiate.

Mircea Nemens

Debuturile artistice ale lui Mircea Nemens aparțin unei perioade mai îndepărtate. Adevărata consacrare a survenit însă în anul 1955, cînd artistul a interpretat rolul lui Mario din opereta „Vînt de libertate". De atunci, Mircea Nemens s-a dedicat operetei și emisiunilor de televiziune și radio, cu preferințe evidente pentru operetă.

— In ce operete ați cîntat de-a lungul anilor scurși de la debut?

— Lăsînd la o parte „Vînt de libertate", am mai cîntat în „Căsătoria secretă", „Colomba", „Liliacul" și, de curînd, în „Văduva veselă".

— Vă dă multă satisfacție opereta?

— Da, în special rolul lui Danilo. Vreau să mărturisesc însă că în pregătirea acestui rol am fost ajutat cu multă dragoste și căldură de maestrul Ion Dacian.

— Ce aveți în pregătire?

— Rolul lui Malatesta din opera comică „DON PASQUALE" de Donizetti, a cărei premieră va avea loc încă stagiunea asta.

I. DELEANU

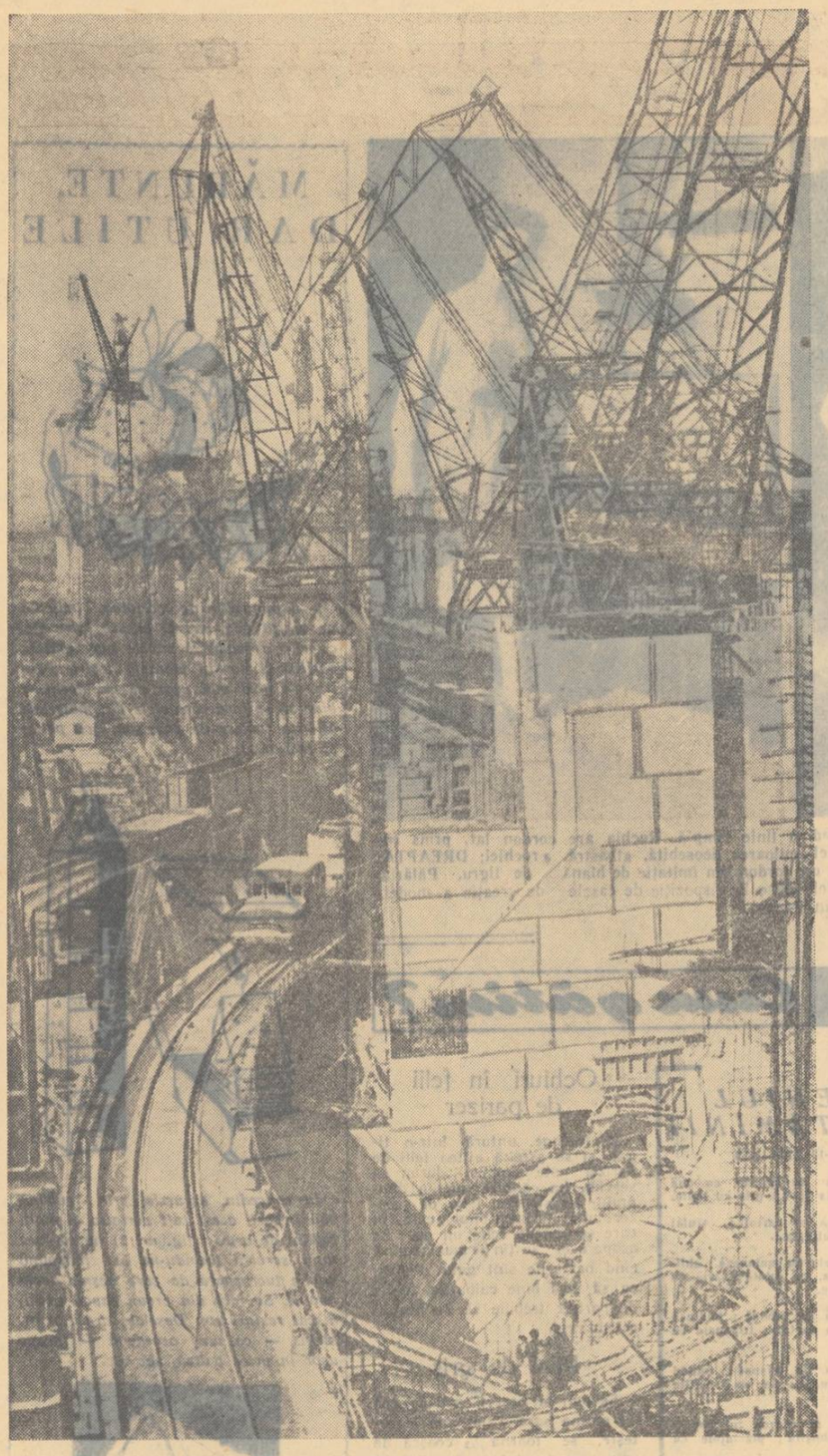

Imagine recentă a hidrocentralei de la Stalingrad.

Insemnări dintr-o călătorie

Hidrocentrala de la Stalingrad

(Urmare din pag. I-a)

Apele acestuia permit omului sovietic să realizeze două mari obiective: transformarea fluviului Volga, lung de 3700 km., într-o magistrală energetică de transport și, concomitent, folosirea lui ca sursă de irigare și alimentare cu apă a regiunilor secetoase din Zavoljie și cîmpia Precaspică.

La traducerea în viață a acestui plan gigantic, poporul sovietic lucrează de peste un sfert de veac. Pînă acum au fost construite pe Volga cinci noduri hidraulice. Primul se află în apropiere de capitala sovietică, acolo unde canalul Moscova se unește cu apele Volgăi și formează împreună Marea Moscovei. Al doilea nod se află la Uglici, iar al treilea la Scerbakov. Aici, în depresiunea dintre doi afluenți ai Volgăi — Șeksna și Mologa — a luat ființă Marea Ribinsk. Al patrulea este la Gorki, iar al cincilea la Kuibișev care a dat naștere unei alte mări.

— Hidrocentrala noastră, de la Stalingrad — îmi spunea unul dintre conducătorii tehnici ai șantierului — formează al șaselea nod hidroenergetic de pe Volga.

— Capacitatea ei?

— Prin puterea sa de 2.563.000 kW, hidrocentrala noastră este fără egal în lume. Ea prezintă o mare importanță pentru dezvoltarea electrotehnicii moderne. De la Stalingrad la Moscova se va construi o linie de curent electric de înaltă tensiune, a cărei lungime va depăși 1000 de km, aceasta fiind cea mai lungă linie din U.R.S.S. pentru transportul energiei electrice. Și încă nu v-am spus totul. Curentul furnizat de hidrocentrala de la Stalingrad, va avea o tensiune de 500 kV, mai mare deci decît tensiunea de 400 kV a liniei Kuibișev-Moscova.

De la Stalingrad se va transporta energie electrică și în bazinul carbonifer al Donbasului. In această direcție, energia va fi transmisă în curent continuu, mărindu-se tensiunea pînă la 800 kV și reducîndu-se cu mult pierderile de energie. Aceasta este o nouă și importantă realizare a oamenilor de știință și constructorilor sovietici. Trebuie subliniat că transportul de energie electrică în curent continuu deschide perspectivele transportării energiei electrice pe distanțe de mii de km, inaccesibile curentului alternativ.

De două ori înconjurul pămîntului

Vizitez imensul șantier al hidrocentralei. De pe înălțimea unor poduri suspendate caut să cuprind întinderile lui. Imi este însă imposibil.

— Dacă vreți să cunoașteți granițele șantierului, ar fi trebuit să zburați deasupra lui cu avionul, — mă lămurește însoțitorul. Gîndiți-vă că acest nod hidroenergetic este format dintr-un baraj de pămînt lung de 1217 m, care va străjui noua albie a Volgăi, din clădirea centralei hidroelectrice, lungă de 770 m, dintr-un baraj deversor de 725 m, din canale navigabile, din diguri de protecție care ating malurile fluviului. După o socoteală sumară, lungimea totală a barajului, inclusiv a tuturor instalațiilor nodului hidraulic, de la un țărm la altul, se ridică la 5 km.

Pe șantier e o mare forfotă. Mii de oameni, cărora le-au venit în ajutor cele mai moderne mașini sovietice, scot din adîncuri zeci de milioane de metri cubi de pămînt și joarnă la temelia hidrocentralei cantități imense de beton. Cantitatea de beton turnat depășește 6.500.000 metri cubi, iar a pămîntului escavat 150.000.000 metri cubi. Nu-mai într-o singură ecluză a hidrocentralei s-a turnat o cantitate de beton care depășea pe cea turnată la construcția canalului Volga-Don.

Deși cifrele de mai sus uimesc prin mărimea lor, ele n-au totuși putința de a prezenta cît mai bine proporțiile acestei uriașe lucrări.

— De această greutate s-au izbit și niște cineaști străini care au vrut să facă un film documentar despre șantierul hidrocentralei de la Stalingrad, — mă consolează însoțitorul. Pînă la urmă ei au ajuns la concluzia să prezinte în film cantitatea de pămînt scos la suprafață și a betonului turnat.

Ei au calculat că numai din betonul turnat s-ar putea construi o autostradă, lată de 10 m., groasă de 10 cm și lungă de 3.250 km. Pusă pe hartă, această autostradă ar trece, în linie dreaptă, de la Moscova în spre apus și ar străbate Berlinul, Parisul, Londra. In schimb, dacă la construirea acestei autostrăzi ar fi folosit numai pămîntul escavat, lungimea ei ar atinge 75.000 km., ca înconjurînd globul Pămîntului de două ori.

A cincia mare de pe Volga construită de mîna omului

Constructorii de la Stalingrad n-au dat viață autostrăzii imaginare care înconjoară pămîntul de două ori. Ei au construit însă alte obiective concrete. Unul din acestea este Volisk, orașul modern al constructorilor ridicat odată cu hidrocentrala.

O altă mare realizare a lor este construirea Mării Stalingradului. Barajul hidrocentralei va ridica nivelul apei Volgăi cu 26 de metri. Atingînd acest nivel, apele vor forma o nouă mare în jurul Stalingradului. Lungimea noii mări va atinge 600 km, lățimea 28 km, iar adîncimea 30 de metri. După cîteva revărsări de primăvară ale Volgăi și afluenților săi se va umple complet nivelul planificat al acestei mări (30 miliarde metri cubi apă), iar pe această uriașă întindere va apare o oglindă strălucitoare de apă de 3.400 km. pătrați. Vase de mare tonaj vor circula pe această nouă mare — a cincea pe Volga — pînă în prezent. O serie de localități ca Saratov, Engels, Kamîșin, vor deveni porturi ale Mării Stalingradului.

★

Hidrocentrala de la Stalingrad va intra în funcțiune, cu întreaga sa capacitate, în 1960, devenind cea mai mare hidrocentrală electrică din lume. In felul acesta, în întrecerea pașnică dintre capitalism și socialism, dintre S.U.A. și U.R.S.S., socialismul o ia înainte, iar Uniunea Sovietică cîștigă o nouă victorie.

Vasile INOAN

RAZELE INFRAROȘII ȘI ZOOTEHNIA

Nemulțumiți parcă de zgîrcenia cu care soarele trimite adeseori razele infraroșii, specialiștii au confecționat becuri electrice speciale, capabile să producă din belșug asemenea raze. Cunoscînd efectul soarelui asupra dezvoltării animalelor de toate vîrstele, cercetătorii s-au gîndit să utilizeze aceste becuri în zootehnie.

Colaboratorii Institutului de Cercetări Zootehnice din București au efectuat în ultimii ani o seamă de studii în vederea punerii la punct a tehnicii de folosire a razelor infraroșii în creșterea purceilor și puilor. La stațiunea experimentală zootehnică Palas, regiunea Constanța, s-au făcut experiențe pe 309 purcei (împărțiți în 32 loturi). Purceii din 16 loturi au fost supuși acțiunii razelor infraroșii, iar exemplarele din celelalte loturi au fost crescuți după sistemul obișnuit.

La sfîrșitul experiențelor s-au putut trage unele concluzii. La purceii supuși razelor infraroșii pierderile s-au redus de peste trei ori, iar sporul de greutate — pe întreaga perioadă de experimentare — a fost mai mare cu 0,240 kg. pe cap de purcel, în comparație cu loturile de purcei crescuți în mod obișnuit. Institutul recomandă ca becurile de raze infraroșii să fie folosite în creșterea porcinelor — în deosebi la fătările din sezoanele reci. De asemenea pot fi folosite și primăvara tîrziu în cazul în care grajdurile sînt reci sau timpul este ploios. Un bec de 250 wați, fixat într-o boxă la înălțimea de 65—70 cm. de la podea, este suficient pentru un lot de purcei. Pentru a obține cele mai bune rezultate este necesar ca becurile să fie folosite ziua și noaptea timp de 3—4 săptămîni — chiar din prima zi după fătare.

Tot la stațiunea din Palas, precum și la stațiunea din Băneasa s-a studiat eficacitatea razelor infraroșii asupra creșterii puilor. Durata experiențelor a fost de 80 de zile. S-au folosit becuri cu raze infraroșii de 250 wați și 110 wați fixate pe un cadru de lemn. Acest cadru — cu becurile așezate la distanță de 80 cm. unul de altul pe lungime și la 30 cm. pe lățimea lui — a fost suspendat la mijlocul puierniței pe doi scripeți (în funcție de căldura necesară puilor la diferite vîrste, becurile erau ridicate sau coborîte). Rezultatele utilizării razelor infraroșii în creșterea puilor au fost foarte bune. Puii din lotul supus acțiunii razelor au fost cu 18,5 la sută mai bine dezvoltați decît cei din lotul crescut într-un compartiment încălzit cu sobe (în plus s-au economisit 1,71 lei pe cap de pui la cheltuielile de combustibil).

Insula pisicilor

Nu de mult un explorator geodezist englez a ajuns pe o mică insulă de corali, Fregat, din oceanul Indian.

Insula părea cu desăvîrșire pustie, oricît de curios s-ar părea și păsările o ocoleau. Numai vizuinele numeroase, asemănătoare cu cele ale iepurilor permiteau să se presupună că insula adăpostește totuși ființe vii.

Prevăzător englezul a înoptat în barcă aproape de țărm. Noaptea a fost trezit de scheunat și miorlăit. S-a dovedit că pe insulă trăiesc pisici care ieșeau în perioada de reflux din vizuinele lor și prindeau pește în apropierea țărmului.

Se presupune că pe insulă viețuiesc nu mai puțin de 10.000 de pisici. Pare-se că strămoșii lor au ajuns aici salvîndu-se de pe un vas care a naufragiat.

Viermele de dud pe masa de operație...

Liu-Hung-ceng, aspirant la Institutul Agricol din Taşchent, student al universității Tce-Kiang din R. P. Chineză, a executat o operație foarte dificilă. El a transplantat glandele cu secreție internă ale viermelui de dud care sînt mai mici decît capul unui ac cu gămălie.

Operația a dus la concluzia că o asemenea transplantare îngăduie reglarea în mod artificial a numărului de generații care produc diverse specii de viermi în decursul unui an, fapt care deschide calea unei creșteri a productivității viermilor de mătase.

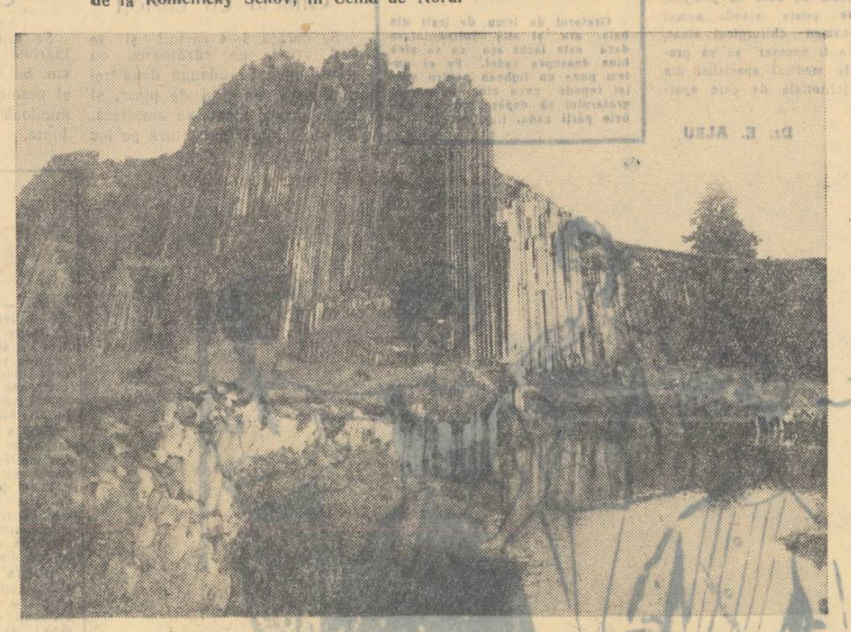

Un monument al naturii în Republica Cehoslovacă: coloane de bazalt înalte pînă la 18 metri, asemănătoare cu tuburile unei orgi. Este vorba de stîncile de bazalt denumite „Panska Skolă" de la Komenicky Senov, în Cehia de Nord.

IN LUPTA CU ȘARPELE BOA

In apele fluviului Amazon trăiește cea mai mare specie de șerpi boa. Brazilienii care locuiesc pe țărmurile Amazonului povestesc că acum zece ani un șarpe boa, avînd o lungime de 50 m, a ucis întreaga populație a unui cătun și a fost nevoie să fie chemat în ajutor un detașament de armată regulată pentru „înțelepțirea" lui...

Probabil că puțini vor da crezare acestei întîmplări. In orice caz un lucru e clar: pe șarpe nu-l prinzi cu mîna goală. Mike Talikis, originar din statul Florida (S.U.A.) — e un mare specialist în meseria sa. Profesia lui e... vînătoarea de șerpi boa. Și, închipuiți-vă: el lucrează fără arme sau plase. Cu mîinile goale! Dimineața, Mike pleacă într-o barcă la vînătoare. Singur. La cîteva zeci de metri mai în urmă plutesc, în altă barcă, patru brazilieni. Ajutorul lor e necesar doar în ultimul stadiu al vînătorii.

Să găsești un șarpe nu-i tocmai ușor. Dar iată pe un trunchi de copac, pe jumătate scufundat în apă, se zărește un șarpe. Gigantul de 12 metri se răsfață la soare după un dejun copios. A fost luat pe neașteptate... Despre bătălia ce se încinge între Mike și balaur vă vor povesti mai bine aceste fotografii.

Cliseul de jos: Șarpele n-are chef de luptă și vrea să se ascundă în apă.

Sus: Insă Mike se aruncă spre el și-i caută capul, singurul loc vulnerabil. Luptătorii s-au încleștat. Șarpele a reușit să încolăcească trupul lui Mike. Destul de tîrziu însă, pentru că, strangulat de mîinile de fier ale vînătorului, își pierde treptat puterea.

Mijloc: Iată și țărmul. Ajutoarele sînt gata. Acum șarpele este băgat într-un sac și la drumul spre unul din marile parcuri zoologice ale lumii.

Cormoranul

In apropiere de țărmurile statului Peru se află cîteva insulițe unde nu cade tot anul nici o picătură de ploaie și, prin urmare, nu poate crește nimic. Și cu toate acestea, fiecare hectar din aceste pămînturi sterpe, arse de soare, este mai scump decît cel mai valoros lot de pămînt de pe continent: aici se află cantități uriașe din faimosul guano, excrementele uscate de păsări, precum și circa 35.000.000 de producători de guano — colonii uriașe de pelicani și cormorani.

Acum un secol, o flotă întreagă de corăbii cu pînze transporta în Europa și în Statele Unite guano de pe aceste insule, iar banii curgeau grîu în trezoreria statului Peru. Aproape întregul venit al țării era format din exportul de guano. Dar, într-o bună zi, rezervele de guano s-au terminat. 32.000.000 tone au fost exportate, insulele rămînînd cu totul pustii. Mari pagube au fost pricinuite și păsărilor: cizmele și tîrnăcoapele muncitorilor au ucis zeci de mii de pui, numeroase ouă și cuiburi.

Acum s-au luat o serie de măsuri speciale pentru protecția păsărilor. Este interzis pescuitul în apele învecinate, avioanele trebuie să zboare deasupra insulelor la înălțime de cel puțin 500 metri, iar vasele care trec în jurul lor nu au voie să folosească sirena. Vînători speciali nimicesc condorii uriași care vin uneori aci din Anzi. Toate aceste măsuri au dat roade și producția de guano crește pe an ce trece.

Pasărea care produce cel mai mult guano este cormoranul care își lasă „cartea de vizită" la fiecare 15 minute, iar în decurs de zece ani de viață produce circa 60 de kilograme de guano uscat. Dar pe insule rămîne doar o parte din această producție, întrucît restul cade în mare, ceea ce nu se poate considera o pierdere, pentru că excrementele de păsări servesc drept îngrășăminte pentru algele cu care se hrănesc peștii pe care-i mănîncă păsările.

RACHETA FOTONICĂ

Spre stele, cu viteza luminii

Prin lansarea sateliților artificiali și mai ales prin crearea primei planete artificiale a sistemului solar, omul a început să pătrundă efectiv în spațiul interplanetar. Astăzi nu există încă oameni în Lună, însă mîine vor aseleniza fără îndoială pe astrul nopții. Vor urma zboruri spre Venus, Marte și celelalte planete ale sistemului solar. Iată obiectivele concrete ale numeroșilor savanți și ingineri, fizicieni și aeronauți care lucrează în momentul de față cu febrilitate la perfecționarea rachetelor.

Cercetările cele mai importante se ocupă cu mărirea puterii de tracțiune a rachetelor. Se pare că specialiștii au ajuns la concluzia că în acest scop energia nucleară ar fi, cel puțin deocamdată, cea mai potrivită deoarece ea ar permite dirijarea vitezelor de zbor suficient de mari pentru explorarea sistemului solar.

Din păcate însă, oricît de fantastice ni s-ar părea aceste viteze, ele sînt mult prea mici pentru acoperirea distanțelor gigantice dintre stele și galaxii. Intr-adevăr, după cum se știe, sistemul planetar cel mai apropiat de Pămînt este cel al stelei Alfa din constelația Centaurului care se găsește la distanța de aproximativ 4 ani lumină. Este lesne de calculat că o rachetă ce s-ar deplasa cu 20 km/s (viteză suficientă pentru a părăsi sistemul nostru solar) ar atinge această țintă de abia peste... 60.000 de ani!

Nu s-ar putea construi oare rachete care să zboare cu viteze mult mai mari?

In prezent mulți oameni de știință cred că acest lucru ar fi posibil. Deoarece viteza rachetei crește odată cu viteza de ejectare a materiei active, se proiectează rachete fotonice, singurele care ar permite omului să ajungă la planetele altor sisteme solare. Ei speră să folosească drept combustibil... lumina, a cărei viteză este de 300.000 km/s și să zboare departe în Cosmos cu ajutorul jetului rapid de particule de lumină.

Funcționarea rachetei fotonice se bazează pe un fenomen fizic deosebit de interesant descoperit de cunoscutul savant francez F. I. Curie: dacă particule elementare cu conținut opus (de pildă electroni și pozitroni, a căror încărcare electrică este respectiv negativă și pozitivă) se ciocnesc, aceste particule se transformă în fotoni. Acesta este principiul „anihilației".

Propulsarea rachetelor fotonice este acum lesne de înțeles. Două fascicule accelerate de particule elementare cu conținut opus se întîlnesc în focarul unei oglinzi uriașe. In urma vehementei lor ciocniri, particulele se anihilează, dînd naștere unor fotoni de foarte mare energie care sînt reflectați de oglinda rachetei, fiecare foton transmițînd rachetei un impuls. Acțiunea însumată a tuturor impulsurilor va pune racheta în mișcare în sens contrar mișcării fotonilor cu o viteză apropiată de cea a luminii.

In calea înfăptuirii acestui proiect uluitor se ridică încă dificultăți extrem de mari. Iată un singur exemplu: procesul de pe oglindă ar produce prin absorbția parțială a fotonilor de către sticla oglinzii o cantitate atît de uriașă de căldură, încît racheta s-ar putea autoevapora într-o clipă. Pentru a preîntîmpina această catastrofă, trebuie găsite materiale cu o uriașă rezistență la temperaturi înalte și de milioane de ori mai transparente decît sticla, sau care să reflecte lumina de milioane de ori mai bine decît cele mai perfecte oglinzi existente, astfel ca absorbția fotonilor să fie minimă.

Dar, după cum Universul n-are limite, tot așa nu există limite pentru îndrăzneala și capacitatea geniului uman; în ciuda uriașelor dificultăți, racheta fotonică va fi totuși construită pînă la urmă, constituind un excelent vehicul pentru expedițiile interplanetare și o mașină ideală pentru... dilatarea timpului. Intr-adevăr, după cum a prevăzut teoria relativității, în condițiile mișcării cu viteze apropiate de a luminii, scurgerea timpului se încetinește. Pe o astronavă care zboară cu o viteză apropiată de cea a luminii, viața echipajului se „lungește" pînă la un timp corespunzător sutelor și miilor de ani ai timpului pămîntesc. In acest fel știința deschide posibilitatea principală de „dirijare" a timpului și de micșorare a distanțelor uriașe.

Ing. Radu ȘTEFAN

Planta care dă 70 de produse

Se spune că împăratul Șamen-Nung, care a domnit în China între anii 2737-2705 î.e.n. deschidea campania pentru semănatul orezului, grîului, soiei și a altor două plante, trăgînd personal prima brazdă cu un plug de aur.

Sun Șin-dun, autorul cărții „Soia" publicată în anul 1956, arată din scrierile vechi, că în China soia se cultiva cu 3-4 mii de ani î.e.n. Iar astăzi Republica Populară Chineză ocupă primul loc în lume în ceea ce privește suprafața semănată cu soia și producția globală. Aproape 11 milioane de hectare sînt semănate cu soia iar producția de boabe se ridică la 12 milioane de tone. O vechime tot așa de mare cunoaște soia în Japonia, Coreea și alte țări din Extremul Orient.

O plantă de 50—200 cm. în formă de tufă, acoperită cu perișori deși, produce în păstăile sale boabe galbene sau albe, verzui, cafenii, negre sau pestrițe.

Din boabele de soia se obțin peste 70 de produse. Laptele obținut din această plantă, untul, brînza, făina, surogatul de cafea, sînt preparate din semințele de soia, cu o mare valoare alimentară. Semințele de soia conțin 13—24 la sută ulei din care se obțin pe cale industrială numeroase alte preparate absolut indispensabile. Amintim lacul, cleiul de soia, cauciuc, izolatoare, vitamine etc. Sun Șin-dun înșira pe două pagini de carte produsele variate ce se pot obține din semințele de soia. In China, 50 la sută din producție se întrebuințează direct în alimentația oamenilor, iar 50 la sută în industrie.

Un kg. făină de soia produce mai multe calorii decît un kg. de făină de grîu sau de secară, porumb, fasole, mazăre, cu peste 3.000 de calorii mai mult decît un kg. de carne de vacă fără oase, cu 4.000 de calorii mai mult decît un litru de lapte. Datorită conținutului ridicat de proteine (34—40 la sută) și ulei, soia poate înlocui complet în alimentație carnea.

In Europa, soia s-a introdus foarte tîrziu. Pentru prima dată în anul 1779 se cultiva ca o raritate în grădina botanică din Paris. In rîndul plantelor de cultură în Europa, soia intră abia în anul 1840, în Italia, Austria, Ungaria, Rusia și alte țări europene. In anul 1876, soia a fost introdusă în Transilvania, iar în 1905 Dr. Urbeanu semnalează printr-o broșură calitățile deosebite ale acestei plante și recomandă cu căldură introducerea ei în alimentația populației.

In țara noastră, soia a fost studiată în deaproape de Institutul de Cercetări Agronomice. Ea ocupă astăzi suprafața de cca. 30.000 ha. Ar fi un fapt pozitiv dacă variatele produse ce se obțin din semințele de soia ar intra mai mult în meniul fiecărei familii.

Chinezii, coreenii și alte popoare din orient nu pot renunța niciodată la salata verde din soia (din plantele tinere), la sosurile din soia, care se adaugă la numeroase mîncări în loc de unt.

Să nu uităm că soia este una dintre cele mai vechi plante cultivate și că atenția de care se bucură din partea a sute de milioane de oameni se datorește calităților ei deosebite ca plantă alimentară, furajeră și industrială.

Gh. BĂLTEANU
Candidat în științe

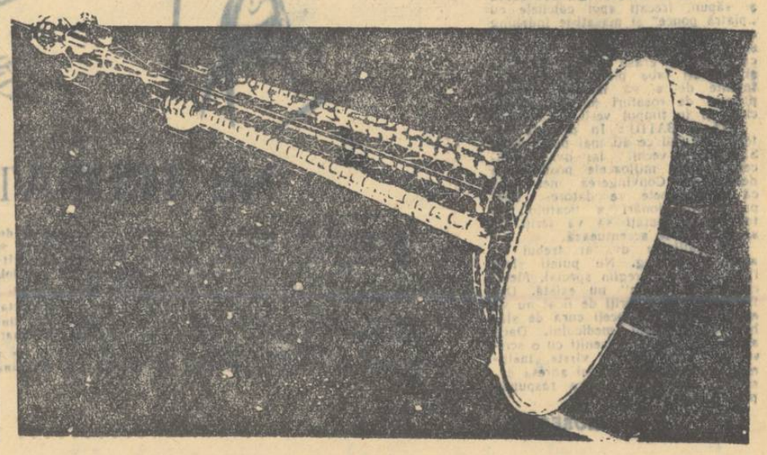

CRĂTURI · MODĂ · Cosmetică · Gospodărie

Ghidul gospodinei

Țesăturile din in pentru haine

Știați că la noi în țară cea mai veche cultură de plante textile este cea de in și că ea datează încă de pe vremea Dacilor? Într-adevăr, secole de-a rîndul țesăturile din in, bumbac decorate cu minunatele noastre motive naționale, au constituit un element principal în îmbrăcămintea poporului nostru. Delăsată o vreme, odată cu începutul aclimatizării bumbacului la noi în țară, — înaintea celui de al doilea război mondial — această cultură și-a recăpătat locul ce i se cuvine, în ultimii ani.

De curînd s-a făcut o verificare interesantă a reacției publicului consumator, în special față de acele articole care privesc sezonul de primăvară și vară: țesăturile pentru haine. Un sortiment variat, frumos colorat a fost pus în vînzare în cinci magazine speciale, de prezentare, în Capitală, Cluj, Oradea, Orașul Stalin și Suceava. Rezultatele au confirmat întru totul așteptările. Țesăturile din in sînt în măsură să satisfacă gustul consumatorilor, dovedindu-se astfel că industria noastră textilă are asigurată o serioasă bază de materii prime indigene.

Dacă din punct de vedere al aspectului, cu un tușeu plăcut și mătăsos, care depășește cu mult pe cel al altor țesături similare, însă din alte fibre — bumbac, celofibră etc., — nu ar mai fi nimic de adăugat la ceea ce, fiecare consumator se poate convinge cu propriii săi ochi, este interesant în schimb de subliniat acele caracteristici, mai ascunse, ale inului, care adăugate la ceea ce am spus mai sus, fac din el, un „as" al producției textile.

Aceste calități țin, în primul rînd, de structura fibrei. Însăși coloritul viu și plăcut al țesăturii se datorește afinității sale deosebite față de coloranți. Mai mult chiar, unele neregularități mai mici ale unor fire mai groase, departe de a constitui un defect, conferă țesăturii un aspect atrăgător, de șantung, care în cazul țesăturilor de bumbac sau mătase este căutat în mod artificial, în procesul de țesere.

Tot structura fibrei este cea care dă acea netezime a țesăturii, ce constituie o pavăză în contra murdăriei, pe de-o parte, iar pe de altă parte o garanție a menținerii aceluiași aspect pînă la uzura completă a materialului, indiferent de numărul de spălări. În sfîrșit, aceeași caracteristică a inului, face din el un articol ușor lavabil.

Oricine știe că una din proprietățile cele mai apreciate ale unei țesături, în timpul purtării sale sub forma de îmbrăcăminte (interioară sau exterioară), este gradul său de permeabilitate față de mediul înconjurator. Să vedem ce se întîmplă în această privință, cu țesăturile de in?

Datorită unui conținut mai mare de umiditate, în comparație cu bumbacul de exemplu, țesăturile de in dau acea senzație de racire, foarte plăcută în timpul perioadelor călduroase. În același timp, avînd o capacitate mai mare de absorbție a transpirației decît bumbacul, țesătura de in ușurează răcirea corpului. Alt element, care duce la același rezultat, este faptul că structura fibrei fiind mai poroasă, permite o bună circulație a aerului prin țesătură.

În sfîrșit, să amintim de alte două calități ale acestei țesături destinate pentru îmbrăcămintea exterioară de vară. Marea rezistență a fibrei ne asigură un produs, capabil să suporte toate operațiunile de spălare, necesare în special în acest anotimp, iar alungirea redusă a fibrei face ca îmbrăcămintea să se muleze bine pe corp, fără deformări plastice. Aici nu ne referim la șifonare, defect ce se remediază prin posibilitatea de spălare și călcare în condițiuni optime — chiar cu un aspect mai frumos ulterior — ci la faptul că țesătura se „așează" sau „cade" bine pe corp.

Toate aceste calități fac deci din in o plantă nu numai cu tradiție, dar și cu viitor.

Doina POPA

E BINE SĂ ȘTIȚI...

Răspunsuri la întrebările cititorilor

...Vesela din mase plastice se curăță foarte simplu. După ce am aruncat resturile de mîncare, vesela se trece prin apă călduță, care să nu depășească temperatura de 60°C. Pentru a le da claritatea inițială este bine apoi să le curățim și cu ajutorul unei cîrpe înmuiate în apă săpunită, frecînd, însă fără să apăsăm, mai ales dacă vesela este transparentă sau în culori deschise. Se va evita în special sgîrierea, care deteriorează aspectul. **(ILEANA IONESCU-București).**

...Lipirea coșulețelor din mase plastice se poate face destul de ușor. În acest scop luăm un cuțit vechi, — dar nu din cele cu lamă inoxidabilă — și-l încălzim pe foc, pînă ce lama devine roșie. Lăsăm apoi să se răcească puțin, respectiv pînă ce dispare culoarea roșiatică, apoi așezăm vîrful încins al cuțitului între cele două porțiuni ce trebuie lipite, avînd grijă ca partea de jos să fie pusă pe un suport rigid, de exemplu fundul unei oale vechi. Apoi apăsăm ușor peste partea de deasupra, bineînțeles cu ajutorul altui obiect tare, de pildă mînerul unui cuțit de lemn. Imediat ce vedem că materialul a început să se topească, retragem lama dintre cele două părți așezate pentru lipire și continuăm să le apăsăm, avînd grijă, în același timp, să potrivim marginile, spre a evita lățirea materialului. Dacă operația este corect și rapid executată, lipitura este suficient de rezistentă și estetică. **(E. S.-Cluj).**

FOLOSITOARE...

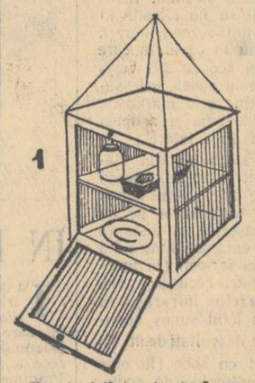

Un mic dulăpior de sîrmă, suspendat undeva afară la umbră, va păstra în deplină siguranță laptele, untul și alte lucruri care trebuie păstrate la rece. (fig. nr. 1).

Uscătoare care nu ocupă loc decît cînd sînt folosite: a) pliant din cîteva scîndurele cu șfori între ele sau b) la geamul băii (sau altul) un schelet de lemn cu șfori sau sîrme de alamă). Cînd nu e folosit se ridică în sus și se prinde cu 1—2 forăbăre. (fig. nr. 2).

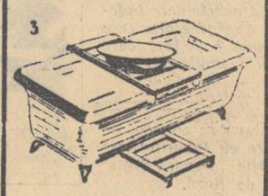

Grătarul de lemn de ieșit din baie are și altă întrebuințare dacă este făcut așa ca să stea bine deasupra cadei. Pe el putem pune un lighean pentru spălat repede ceva etc. Picioarele grătarului să depășească în ambele părți cada. (fig. nr. 3).

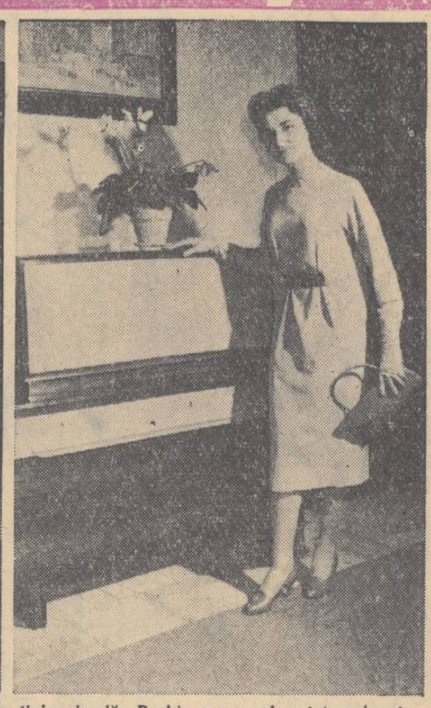

STINGA: Rochie pentru după amiază, avînd o linie simplă. Rochia are cordon lat, prins într-o cataramă mare. Garniturile scot în relief culoarea deosebită, albastră, a rochiei; **DREAPTA:** Rochie de după amiază largă, completată cu un cordon din imitație de blană de tigru. Pălăria din același material cu al cordonului. (Modele puse la dispoziție de casele de creație a modei din Praga).

MĂRUNTE, DAR UTILE

6—8 pungulițe de mărimea indicată pe schiță (fig. nr. 1) cusute între ele, cu cîte o funală la capete vor păstra perfect și sortați ciorapii noștri. Pentru a-i găsi mai ușor pe cei doriți, e bine să se facă săculețele din materiale diferite (culese de prin sacul cu petice și resturi...).

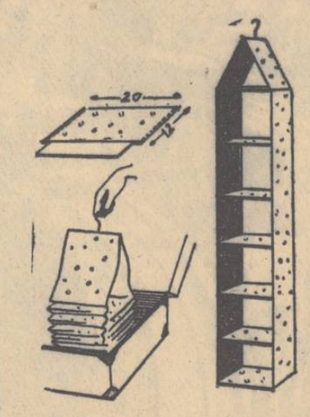

In concediu, excursie, prin cabană sau în cort, acest raft portativ și pliant agățat de orice, (fig. nr. 2) ne va face mari servicii ținîndu-ne la îndemînă micile lucrușoare de care vești avem nevoie. Se face din vreun capod vechi, niscai resturi etc. Deschis, are 1,20 m, strîns — ca un acordeon — încape ușor în orice valiză, sac etc.

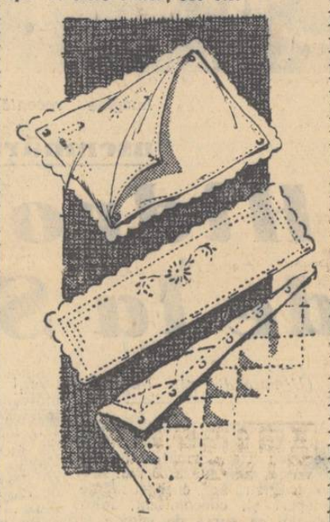

Cît de mult dă de lucru (și greu) spălatul „mare" știe orice gospodină. Dăm aci două indicații care, aplicate, prelungesc folosirea fețil de pernă și a cearceafului de plapumă. Prima se rezolvă aplicînd (și schimbînd cînd s-a murdărit) o bucată de pînză de mărime corespunzătoare prinsă în cei patru nasturi de la colțuri. Cealaltă este „capacul de plapumă" care, tot prin intermediul nasturilor, se schimbă foarte ușor cînd s-a murdărit evitîndu-se astfel spălarea prea des a întregului cearșaf.

Ce gătim? Cum gătim?

Cîteva gospodine, (precum și unii bărbați, necăsătoriți dar obișnuiți cu ale bucătăriei), ne-au cerut sugestii pentru a pregăti diferite feluri de mîncare ușor și fără multă pierdere de vreme. Această dorință, lesne de pus în practică acum spre primăvară, cînd în piață se găsesc din belșug verdețuri, ouă și brînzeturi, nu va aduce decît folos sănătății noastre, știut fiind că pentru a avea o digestie bună și un somn odihnitor, nu se recomandă seara mîncăruri grele.

Pentru combinarea meniurilor de seară, vom folosi alimente care nu cer o lungă pregătire, cum sînt: verdețurile, din care se pot face gustoase și variate salate; ouăle, care se pretează la o gamă nesfîrșită de preparate hrănitoare; cartofii, care fierb repede; spaghetele; lăptării și brînzeturi și în sfîrșit, pentru amatorii de o hrană mai consistentă, carnea conservată prin frig, din care putem avea în cîteva minute o delicioasă friptură la grătar sau la tigaie. La acestea se mai pot adăuga numeroasele conserve din comerț, care nu cer altă osteneală decît de a fi încălzite, apoi compoturi și fructe crude.

Iată cîteva rețete ușor de pregătit:

Omletă cu cartofi

Se curăță 3—4 cartofi și se rad cruzi, pe răzătoarea cu găuri mici. Se adaugă două-trei ouă, sare, un praf de piper, și puțin mărar tocat. Se amestecă. Se pune tigaia cu untură pe foc bun și cînd s-a încins, se toarnă compoziția. Cînd s-a rumenit omleta pe o parte, se întoarce cu un cuțit și se rumenește și pe cealaltă parte. Se servește cu salată verde.

Caşcaval pane

Se taie caşcaval în felii de mărime potrivită, groase de 1 cm. Se dau prin făină, ou bătut și pesmet. Se rumenesc pe amîndouă părțile în untură fierbinte.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

11—17 MAI 1959

— Salată de spanac, cu ouă tari; ficat la tavă; griș cu lapte.

— Omletă cu cartofi; stufat de miel; alivancă.

— Spaghete cu maioneză; chiftele de praz, cu salată; tartă cu prune uscate.

— Ciorbă de lobodă; budincă de carne cu cartofi; friganele cu marmeladă.

— Sufleu de spanac; rulade de carne, cu sos de vin; clătite cu dulceață.

— Salată de cherci, cu ceapă; friptură înăbușită; plăcințele cu brînză.

— Ciuperci cu smîntînă; șnițel cu cartofi și salată; cataif cu mere.

Ochiuri în felii de parizer

Se încinge untură într-o tigaie și se așează atîtea felii de parizer cîte ochiuri dorim să servim. La căldură, pielița dimprejur se strînge, felia de parizer luînd forma unui cuib, în care se sparge cîte un ou. Se acoperă și se ține pe mașină pînă cînd ochiurile sînt gata. Pentru ca să iasă bine cuiburile, feliile de parizer trebuie să fie neapărat întregi.

Pilaf de griș

Se pun la fiert 4 cești de apă cu puțină sare. Cînd apa clocotește, se toarnă ½ ceașcă de griș, cu încetul, să curgă în ploaie. Se amestecă mereu, să nu se facă cocoloși și se fierbe pînă se face ca o smîntînă groasă. Se pune 50 gr. unt proaspăt și se servește cald, cu zahăr și cu scorțișoară pisată.

Friganele de marmeladă

Se taie felii subțiri de pîine albă. Se ung cu marmeladă și se lipesc cîte două. Se moaie în lapte cu puțin zahăr. Se scot din lapte și se dau prin ou bătut. Se prăjesc pe o parte și pe alta în unt sau în untură fierbinte. Se servesc presărate cu zahăr.

MEDICUL vă sfătuieşte

GETA-Orașul Stalin: Ragadele pe care le aveți în colțul gurii pot fi tratate cu 3—4 ședințe de raze X. (Roentgenterapie); de asemenea pot fi de două ori pe zi tamponate cu soluție de Pansterină. În timpul tratamentului veți face injecții intramusculare cu B 12. Vă rugăm să reveniți pentru a ne informa de rezultatele tratamentului.

CAREȘ A.-Tîrgoviște: Înainte de toate, trebuie să vă asigurăm că boala de care suferiți nu este o boală venerică. În afară de aceasta, căile de contaminare cu această boală pot fi extrem de variate, așa că banuiala dv. privind felul în care ați luat boala nu este întemeiată. Desigur, toate acestea au doar o importanță teoretică. Pe dv. vă interesează să vă vindecați de trichomonas. Pentru aceasta vă recomandăm să luați timp de 5 zile cîte 3 cașete pe zi de Criogenină a 0,40 gr. Seara să faceți irigații cu apă sărată punînd 100—150 gr. sare la un litru de apă. După aceasta veți introduce un ovul după formula:

Rp. Criogenin 0,50 gr.
Foliculină 5000 u. i.
Masă gelatinoasă g. s. pentru un ovul.
D. S. ext.

Sau cîte un ovul „Cifegan" pe care le găsiți gata preparate la orice farmacie. În cazul dv. este bine să faceți și 1.200.000 unități penicilină, cîte 100.000 unități la 6 ore.

ELENA PANDELE-Ghimeș: Problema transpirației excesive, în deosebi a picioarelor, ne-a fost ridicată în mai multe scrisori. Recomandăm tratarea zilnică a părților interesate cu următorul amestec:

Rp. Acid fornic 5 gr.
Cloral hidrat 5 gr.
Balsam peruvian 1 gr.
Alcool 100 gr.

Dacă există și un miros neplăcut, atunci se vor trata picioarele de 2—3 ori pe săptămînă cu următoarea soluție:

Rp. Biclorură de mercur 0,10 gr.
Acid salicilic 1 gr.
Rezorcină 3 gr.
Ol. vicini 4 gr.
Alcool 100 gr.

După fiecare baie, pielea uscată se va tampona cu această soluție, în deosebi între degete. În orice caz se impune ca ciorapii să fie schimbați zilnic.

GEMMA BOLDUR-Orașul Stalin: Trebuie să vă asigurăm că Vitamina C. 500 nici nu a dispărut din farmacii, nici nu a fost înlocuită. Este adevărat că acest medicament foarte eficace a fost mult consumat, îndeosebi în perioada epidemiei de gripă, ceea ce a făcut să se găsească un timp cu oarecare dificultate. Astăzi, însă medicamentul se găsește din nou din abundență, fiind deosebit de eficace.

MARIN ALEXE-Hunedoara: Fără îndoială că în boala de ulcer de care suferiți, păstrarea unui regim alimentar corect este un lucru hotărîtor. Trebuie însă să vă atragem în prealabil atenția asupra cîtorva lucruri care pot agrava boala dacă nu sînt luate în seamă. În primul rînd, o deosebită importanță are îngrijirea corectă a dinților. Lipsa lor supune stomacul unui efort mai mare. De asemenea, trebuie înlăturate cîteva obiceiuri de care se pare că nu sînteți străin și care sînt extrem de dăunătoare în această boală. Este vorba de mîncatul în grabă, de fumat, de nerespectarea orelor de masă, de consumarea mîncărurilor, fie prea fierbinți, fie prea reci; tot atît de important este ca în timpul mesei să se evite orice discuții neplăcute. Regimul alimentar este variat și poate fi urmat cu ușurință. Sînt permise următoarele băuturi: lapte dulce sau lapte amestecat cu cafea de orz sau cu ceai de tei, zeamă de fructe dulci (mere, struguri). Pîinea, de preferință albă, se consumă uscată, veche sau prăjită. Carne slabă de vacă, vițel, găină, pui fript sau sub formă de rasol. Dintre legume sînt permiși cartofi fierți sau copți, dovlecei, conopidă, mazăre verde tînără, supe de zarzavat, etc. De asemenea sînt indicate pastele făinoase, bine fierte, mămăliga pripită, orezul, grișul, untul proaspăt, untdelemnul. Dintre brînzeturi se recomandă brînza de vaci proaspătă; zahărul se va consuma cu măsură. Se interzic cu desăvîrșire mîncărurile prăjite, conservele, mîncărurile cu sos, tocăturile, rinta-surile, orice condimente, precum și cafea neagră, cacao, țuică, licheruri, etc. Regimul alimentar are mare importanță, dar el nu înseamnă totul. Un regim corect de viață urmat după sfatul medicului, depinzînd de stadiul bolii, este tot atît de necesar. Se impune un control periodic la medicul de circumscripție. Dată fiind vîrsta dv., în legătură cu hernia-bilaterală de care vă plîngeți, conduita se poate stabili numai după un examen chirurgical atent. De aceea vă fi necesar să vă prezentați și la medicul specialist din policlinica teritorială de care aparțineți.

Dr. E. ALBU

CURIERUL nostru

ST. — Vasile Roaită: La prima dv. întrebare, răspunsul nostru este afirmativ. Trebuie însă să recunoaștem că acest lucru este foarte, foarte greu și nu are șansă de o durată prea îndelungată. Istoria cunoaște asemenea cazuri, dar (fiindcă aici există un dar) certitudine în această privință nu există.

ELENA B. — Pitești: Ceea ce faceți dv. în prezent este un lucru foarte bun și noi vă urăm succes. Cînd veți termina liceul, puteți da examen de admitere la Institutul de artă teatrală „I. L. Caragiale" din București. Paralel cu liceul nu puteți urma în București decît tot cursurile școlii populare de artă începînd din toamnă.

DOINA B.: Credem că nu există altă soluție decît cea pe care ați adoptat-o dv. Sîntem de părere să acționați cu fermitate în continuare pînă la rezolvarea definitivă a acestei situații penibile. Nu renunțați la drepturile ce vi se cuvin. Vă dorim mult succes. Mai scrieți-ne.

IOSEFINA — Constanța: Cazul dv. mai trebuie analizat cu temeinicie, chiar de dv. personal. Situația ce s-a creat nu este deloc clară. Dacă ar fi să judecăm prin prisma celor relatate de dv., ar trebui să vă sfătuim să renunțați imediat la această prietenie. Din noianul de fapte descrise sînt și unele care par a da o altă perspectivă. Sînt însă prea palide. De aceea vă sfătuim să nu întreprindeți nimic. Mai scrieți-ne.

CORNELIA S.: Vom publica și ceea ce interesează pe soțul dv. dar nu acum, ci în apropierea toamnei. Pentru vară nu există nimic nou, deosebit, în această privință. Vă puteți adresa Radiodifuziunii-Televiziunii Romîne, Str. Al. Popov nr. 62, pentru a primi răspunsul la cea de-a doua întrebare.

NADIA K. — București: Vă mulțumim atît pentru critici, cît și pentru propuneri. Vom ține seama și de unele și de altele. Avem de făcut o singură precizare. Articolul nostru „Corecturi mici, efecte mari" avea scopul de a ajuta pe unele cititoare de a-și alege coafura cea mai potrivită în funcție de conformația feței. Acestea nu sînt modele de „coafuri" la care vă referiți dvs.

TATIANA T.: Credem că ceea ce ați făcut pînă acum este suficient. Nu mai trebuie să acționați în nici un fel. Este cazul ca acum el să-și spună părerea. În caz că nu face acest lucru, înseamnă că tot ceea ce v-a spus n-a corespuns adevărului.

ANCA D.: Nu aveți nici un motiv să fiți îngrijorată de pe acum. Pînă terminați dv. școala și pînă se întoarce el, mai este... ceva timp. Faptul că o scrisoare a întîrziat cîteva zile (din vina lui, cum scrieți dv.), nu trebuie să vă îngrijoreze atît de mult.

ANA: Lucrul esențial din cele scrise de dv., este atitudinea lui față de „prietenii" cu care merge la „distracții". Atîta vreme cît se menține pe această poziție, nu vă sfătuim să întreprindeți nimic privind viitorul dv. Mai așteptați, încercînd în acest timp să-i faceți să înțeleagă cît de greșit este drumul pe care merge.

MARI V. S.: Cele învățate de dv. la cursul la care vă referiți nu poate decît să vă fie de mare folos. Cel mai bine ar fi dacă ați lucra în cadrul unei cooperative de artă populară, unde v-ați putea valorifica din plin cunoștințele și talentul. Vă urăm succes.

COLȚUL cosmeticienei

VIRGINIA IONESCU — *București:* Fața trebuie spălată de două ori pe zi cu apă caldă și săpun de bărbierit și clătită cu apă rece. O dată pe zi, de preferință seara, este bine s-o ștergeți cu următoarea loțiune: alcool (de 80°) 100 gr. acid salicilic 1 gr. camfor 1 gr. acid boric 1 gr., tinctura benzoe 1 gr. În fiecare săptămînă faceți fețel o baie de aburi și curățați-o apoi de punctele negre. Soarele favorizează totdeauna apariția pistruilor. Crema pe care o cereți are următoarea formulă: 30 gr. cold-crem, 1 gr. camfor, 1 gr. hidrochinon, 0,50 gr. acid salicilic.

SORINA M. — *București:* Spălați fața cu apă caldă și săpun de sulf. Folosiți zilnic următoarea loțiune: alcool 100 gr. eter 80 gr. tinctura benzoe 2 gr. camfor în soluție 2 gr. Suprimați din alimentație: murăturile, mezelurile, carnea conservată, brînza fermentată, mîncărurile piperate și ardelate, sosurile. Mîncați în schimb multe fructe și verdețuri, iaurt, miere, lapte, brînză proaspătă. Stați mult la soare, faceți sport și plimbări în aer liber. Pentru lămuriri mai ample vă rog să citiți articolele apărute în numerele 28, 29, 31 și 32 din 1958.

IRENE H. — *Turent:* S-ar putea să aveți o eczemă sau o erupție de natură alergică și de aceea vă sfătuiesc să consultați un medic dermatolog. În cealaltă problemă, răspunsul este următorul: spălați în fiecare seară picioarele cu apă caldă și săpun, frecați apoi călcîiele cu „piatră ponce" și masați-le îndelung cu untdelemn încălzit. Dormiți cu șosete. Dimineața masați călcîiele cu o cremă grasă sau cu vaselină și pudrați talpa piciorului cu talc, înainte de a vă încălța. Apărați piciorul de rosături purtînd șosete, chiar și în timpul verii.

LIA SUBAȚIU: În privința petelor, nu văd ce ați mai putea face. Sînt foarte vechi, iar dv. ați încercat toate mijloacele posibile de decolorare. Convingerea mea este că aceste pete se datoresc unei proaste funcționări a ficatului. În tot cazul, căutați să vă feriți de soare, care le accentuează.

La înălțimea dv. ar trebui să aveți 63—65 kg. Nu puteți slăbi fără a ține un regim special. Medicamente „minune" nu există. Dat fiind însă, că suferiți de ficat nu vă este îngăduit să faceți cură de slăbire fără avizul medicului. Dacă acesta vă permite, reveniți cu o scrisoare, indicîndu-mi: vîrsta, înălțimea, greutatea, precum și adresa dv. exactă, spre a vă putea răspunde prin poștă.

Sanda NOREANU

NE PREGĂTIM PENTRU VARĂ

Anotimpul mult așteptat, vara plină de lumină și de culori, ne îndeamnă să profităm cît mai mult de lumina soarelui, de natură. Pentru zilele de concediu, care vor veni cît de curînd, vă prezentăm cîteva modele de plaje ce vă pot folosi atît la mare cît și la ștrandurile ce se vor deschide luna aceasta.

De la stînga la dreapta: Bluziță de plaje, complectare la șort. Se poate executa din stambă sau pichet în dungi. Are linia evazată, iar garnitura de dungi de la gît se repetă pe linia buzunarelor.

— La clasicul pantalon de plaje care anul acesta se poartă mai sus puțin de gleznă, recomandăm un bluzon din olandină, țesătură de in sau poplin. Cordonul strînge lărgimea bluzonului și se sprijină fix pe șold.

— Costum de baie cu o croială interesantă. Jacheta scurtă din materialul costumului este căptușită cu material uni.

— Costum de baie din material cu buline mici. În complectare o fustă din aceeași culoare de material cu buline mai mari prinsă în talie cu o eșarfă, dau impresia unei rochii de plajă.

— La un scampolo de lînă sau bumbac, foarte modern este un pantalon din bumbac cu desen viu, specific pentru plaje.

De asemenea dăm o sugestie de accesorii pentru plaje: poșetă, cordon și pantofi ce se pot executa din rafie împletită.

Desene de Raia SOLOMONICA

Agricultorul amator

Aluna de pămînt

Mai mulți cititori ai revistei „MAGAZIN" din regiunea Ploești și din alte regiuni au solicitat îndrumări privind cultura alunei de pămînt. Întrucît ne aflăm în luna în care se pot însămînța alunele de pămînt, socotim potrivit momentul de a da... lămuririle necesare.

Planta a regiunilor tropicale și subtropicale, aluna de pămînt se cultivă în țara noastră pe suprafețe reduse. În timp ce în țările de origină alunele de pămînt servesc, în primul rînd, la extragerea uleiului (dintre plantele leguminoase este cea mai bogată în grăsimi brute), la noi se consumă îndeosebi prăjite și sărate. Locuitorii din țările tropicale folosesc alunele de pămînt și sub formă de supă, pîine, caftea etc.

În privința culturii, trebuie să știți că cerințele față de climă și sol ale acestei plante sînt asemănătoare cu cele ale bumbacului și respectiv ale cartofului. Adică, în funcție de temperatură, alunele de pămînt pot fi cultivate acolo unde poate fi cultivat și bumbacul și cere un pămînt ușor (nisipo-lutos) întocmai ca și cartoful. Această pretenție din urmă este dictată de faptul că după fecundația florilor, baza ovarului se lungește ca o codiță (numită ginofor) care se înfige în pămînt, unde formează fructul care, după cum știm, se aseamănă cu gogoașa viermelui de mătase.

Terenul pe care vreți să cultivați alune de pămînt trebuie lucrat pînă la 10 cm. pentru a împiedica astfel pătrunderea prea adîncă a ginoforilor, ceea ce poate să întîrzie maturitatea și să scadă producția. Semănatul se face atunci cînd pămîntul se încălzește la 12—15 grade ceea ce în regiunile din sudul țării coincide cu 10—15 mai. Semințele necesare le puteți procura de la magazinele alimentare. La însămînțare se folosesc semințe decojite cu mîna în preajma semănatului și muiate în apă timp de o noapte. Lucrarea propriu zisă o veți executa cu sapa în rînduri distanțate la o jumătate de metru, iar sămînța se îngroapă la 3—5 cm.

După însămînțare și pînă la înflorirea plantelor veți prăși și plivi cultura ori de cîte ori este nevoie și veți rări plantele pe rînd la 15—20 cm. La urmă trebuie să faceți un mușuroi, lucrare care permite fructificarea ginoforilor formați mai tîrziu. Trebuie avut grijă ca recoltarea să se facă cînd tulpinele se îngălbenesc și încep a se usca. Atunci smulgeți plantele și le uscați bine. Apoi separați cu mîna fructele de tulpini și le folosiți după... preferință.

Ing. Vasile CIAUȘU

Rezultatul concursului nostru popular cu premii

Festivitatea decernării premiilor va avea loc vineri 15 mai

Cititorii noştri au primit cu mult interes concursul nostru popular cu premii. Mărturie sînt miile de răspunsuri sosite din toate colţurile ţării şi numeroasele aprecieri pozitive privind ideia şi tema concursului.

Masiva participare a cititorilor la concurs a solicitat comisiei un timp mai îndelungat pentru trierea lor. Comisia, care şi-a încheiat lucrările, ne-a făcut cunoscut că dintre toţi participanţii, 104 concurenţi au reuşit să trimită răspunsurile exacte la toate cele 20 de fotografii, (inclusiv bonurile de participare) adică să întrunească cîte 20 de puncte fiecare.

Conform regulamentului publicat la timp, toţi aceşti concurenţi vor participa la tragerea la sorţi a următoarelor premii:

1) Un aparat de radio
2) Una maşină electrică de spălat rufe.
3) Un patefon
4) Cinci menţiuni (a cîte un trening).
5) Cinci menţiuni (a cîte un rucsac).

Festivitatea va avea loc vineri 15 mai, la ora 17, la Combinatul „Casa Scînteii", corpul C, parter. Participanţii sînt invitaţi să asiste la tragerea la sorţi a premiilor.

Mai jos publicăm semnificaţiile exacte ale celor 20 de probleme:

1) Prof. Gh. Marinescu 2) Vera Muhina 3) „Iosif Rangheţ" — Arad 4) „Alo, aţi greşit numărul!" 5) Regiunea Bacău 6) Steganopodae 7) Canoe 8) Aparat pentru mulş electric 9) U.T.O.S. 27 10) Gr. Vasiliu-Birlic 11) Hidrocentrala „V. I. Lenin"—Bicaz 12) Tutun 13) Atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie" Iaşi 14) In anul 1953, cu prilejul Festivalului Mondial al Tineretului şi Studenţilor 15) „Griviţa 1933" 16) Mină de sare 17) Bucium (tulnic) 18) Castelul Huniazilor 19) August 1957. 20) 18 martie 1906, la Montesson (Franţa).

GH. CHIRIAC

Memento teatral şi cinematografic

— Crezi că e nimerit să jucaţi Othello?
— Sigur, am în echipă unul mai oacheş...

Spectatorul prudent!...

— Te duci la film în echipament?
— E singura ocazie să văd şi eu mingea...

ACTORUL CARE NU-ŞI INVAŢA ROLUL:
— In spectacolul viitor nu mai fac apel la sufler...
— Felicitările mele!
— ...Joc un rol mut.

Nota zero la purtare...

E. ARNO

ŞTIRI DIN CARTIERUL MEU

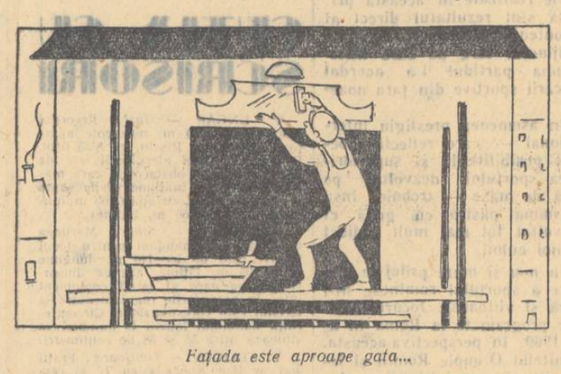

Faţada este aproape gata...

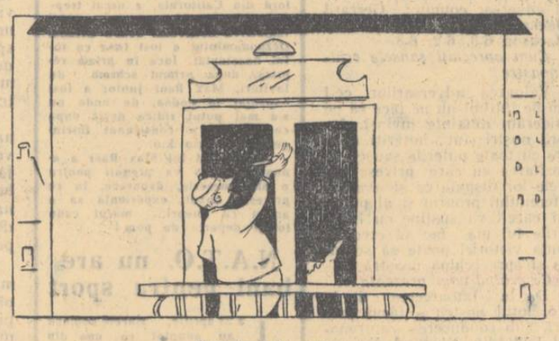

...Faţada este gata

...Faţada este gătită!

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Atenţie la cîmpul „e6" în Siciliană!

Partidele „siciliene", dispute la turneele internaţionale din ultimii ani, dovedesc că în această interesantă şi combativă deschidere există o împrejurare caracteristică în care poziţia negrului este vulnerabilă. Este vorba de anumite situaţii cînd, după ce a jucat e6, negrul îşi aşează un cal pe d7, interferînd nebunul din c8, iar acestei conformaţii i se opune aşezarea caiior albi pe c3 şi d4 şi a nebunilor pe g5 şi, de foarte multe ori, pe c4. Practica maeştrilor arată că în acest tip de poziţii, albul are adeseori posibilitatea să obţină avantaj printr-un sacrificiu de figură devenit caracteristic: bătaia cu nebunul sau calul, în funcţie de împrejurarea concretă, a pionului e6. Să examinăm cîteva exemple concrete.

Poziţia din diagrama 1 a survenit în partida Keres-Kotov disputată la turneul candidaţilor de la Budapesta 1950, după mutările *1.e4, c5 2.Cf3, d6, 3.d4, c:d4 4.C:d4, Cf6, 5.Cc3, a6, 6.Ne2, Dc7 7.Ng5,Cbd7 8.0-0, e6.* Keres a continuat atacul cu o mutare obişnuită *9.Nh5.* Kotov a subestimat posibilităţile de atac ale albului şi a aparat pionul *e6 cu 9...Dc4.* Abia atunci s-a văzut că această apărare nu-i suficientă. Keres a sacrificat calul pe e6 şi după 10... *D:e6 11. Cd5!* negru a pierdut rapid.

Cîţiva ani mai tîrziu, la Olimpiada din 1954, Keres a ajuns în partida cu Şaitar în poziţia din diagrama nr.2.

După cum se poate vedea, poziţia din cele două diagrame prezintă o singură diferenţă: ultima mutare a negrului (8... Dc7) cu un sacrificiu de figură *9.N:e6!!* care decide soarta partidei. A urmat *9...f:e6* 10.C: e6, Dc4, 11.Cd5! (Aceeaşi mutare care a decis şi în partida precedentă) 11...Rf7 12. N:f6, *R:e6 13.Nc3, Cf6 14.N:f6,g:f6 15.Cb6, Dc6 16.C:a8* şi după cîteva mutări negrul a cedat.

Exemplul nr.3 este furnizat de trei partide... gemene jucate la Göteborg în 1955, între trei mari maeştri sovietici — Keres, Geller, Spaski — cu albele şi jucătorii argentinieni Naidorf, Panno şi Pilnik, cu negrele.

In toate cele trei partide disputate în aceeaşi zi, în aceeaşi rundă, s-a ajuns după zece mutări *(1.e4, c5 2.Cf3, d5 3.d4, c:d4 4.C:d4, Cf6 5.Cc3, a6 6.Ng5, e6 7.f4, Ne7 8.Df3, h6 9.Nh4, g5 10. f:g5, Cfd7)* la poziţia din diagrama următoare.

Keres şi Geller, fără să ştie unul de mutarea celuilalt, după puţin timp de gîndire au sacrificat pe e6: *11.C:e6!* şi după *11...f:e6 12.Dh5 şah, Rf8, 13.Nb5!!* urmat de rocada mică cu şah au cîştigat rapid. La fel a jucat şi Spaski şi bine înţeles că a cîştigat.

Cîmpul e6 se dovedeşte uneori vulnerabil şi într-una dintre cele mai moderne şi controversate variante ale apărării siciliene; aceea care rezultă după mutările *1e4, c5, 2.Cf3, d6, 3.d4, c:d4 4. C:d4, Cf6 5.Cc3, a6. 6.Ng5, e6 7.f4, Db6, 8.Dd2!* (sacrifică pionul din b2 pentru a obţine atac) *D:b2 9.Tb1, Da3, 10.e5, d:e5 11.f:e5, Cfd7 12.Nc4.*

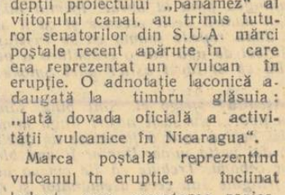

Această poziţie a rezultat în 1957 şi într-o partidă Matanovici-Darga, Negrul a jucat *Dc5* cu dubla ameninţare D:c4 şi D: e5 şah. Răspunsul a venit surprinzător *:13.N:e6!!* şi după *13...f:e6 14.C:e6, D:e5 şah 15. De3, D:e3 + 16. N:e3 Nd5* albul a jucat mai slab. *17.0-0* iar partida s-a terminat pînă la urmă la egalitate. In acelaşi an, repetînd sacrificiul la e6 într-o partidă jucată la Budapesta cu Barcza, Matanovici a îmbunătăţit jocul şi în loc de 17.0-0? a mutat *17.Cd5!*

Partida a continuat *17... Cf6 18.C:g7 şah, Rf7 19.0-0, R:g7 20.T:f6, Td8 21.Taf1, Rg8 22.Cb6, Ne5 23.T6f2, Ne6 24.C:a8, Nc4,* 25.Tc1! şi pînă la urmă albul şi-a valorificat avantajul şi a cîştigat. De menţionat că într-un comentariu publicat în „CESKOSLOVENSKY SACH" şahistul cehoslovac. J. Vesely susţine că în partida de mai sus negrul s-ar fi apărat mult mai bine jucînd în loc de 17... Cf6 mutarea 17... Rf7! exemplificînd ideia sa prin varianta 18.Cdc7, Ce5! 19.Cg5, Rg6, 20.C:a8, Cc4!

Ultimul exemplu se referă la o partidă jucată anul trecut între austriacul Dückstein şi fostul campion mondial, olandezul Max Euwe.

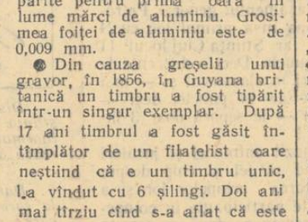

Pînă la mutarea 12 jocul a decurs ca în partidele anterioare. Cunoscînd cele păţite de Darga şi Barcza, Euwe n-a mai jucat 12... Dc5 ci Ne7. Dückstein, care cunoştea analizele acestei interesante deschideri, i-a pregătit însă fostului campion, o surpriză neplăcută: *13. N:e6!!* După o matură chibzuinţă Euwe n-a luat nici nebunul din g5 (13...N:g5? 14. 0-0!!, N:d2? 15.N..f7!! şah şi mat în două mutări) şi nici nebunul din e6. El a jucat *13... 0-0. 14. 0-0 f:e6?* Ar fi fost mai bine 14...h6! *15.C:e6, Cc6, 16.Cd5! Nc5 şah, 17. Rh1, Ce:e5 18. C:f8, N:f8, Cc7, Tb8 20.Dd5 şah, Rh8 21. Cc6,Cg6 22.Dd4, Cf6 23.C:f8, D:f8 24.TbC1, Nd7, 25.N:f6, Nc5* şi după cîteva mutări negrul a abandonat lupta. Resursele de atac ale albului în această variantă s-au dovedit a fi atît de serioase în legătură cu slăbiciunea cîmpului e6 încît la ultimul turneu interzonal negrul n-a mai acceptat în nici o partidă pionul din b2 sacrificat de alb.

Aşa dar, atenţie la e6 în apărarea siciliană!

VARIETAŢI FILATELICE

● Desigur că nu mulţi ştiu că soarta construcţiei Canalului Panama a fost hotărîtă de... o marcă poştală. Timp îndelungat s-au purtat discuţii asupra locului cel mai potrivit pentru construcţia canalului. Unii considerau că ar fi mai nimerit ca acest canal să treacă prin statul Nicaragua. Alţii erau de părere că vulcanii activi din Nicaragua vor putea împiedica construcţia. Tocmai cînd în senatul S.U.A. aveau loc discuţii cu privire la diferitele proiecte, a început erupţia vulcanului Momotombo din Nicaragua. Adepţii proiectului „panamez" al viitorului canal, au trimis tuturor senatorilor din S.U.A. mărci poştale recent apărute în care era reprezentat un vulcan în erupţie. O adnotaţie laconică adăugată la timbru glăsuia: „Iată dovada oficială a activităţii vulcanice în Nicaragua".

Marca poştală reprezentînd vulcanul în erupţie, a înclinat balanţa spre acceptarea proiectului „panamez".

● In 1955 cu prilejul celei de-a 20-a aniversări a industriei de aluminiu în Ungaria, au fost tipărite pentru prima oară în lume mărci de aluminiu. Grosimea foiţei de aluminiu este de 0,009 mm.

● Din cauza greşelii unui gravor, în 1856, în Guyana britanică un timbru a fost tipărit într-un singur exemplar. După 17 ani timbrul a fost găsit întîmplător de un filatelist care neştiind că e un timbru unic, l-a vîndut cu 6 şilingi. Doi ani mai tîrziu cînd s-a aflat că este vorba de un timbru extrem de preţios, el a fost vîndut pentru suma uriaşă, pentru acele timpuri, de 25 lire sterline. Ulterior, după moartea renumitului filatelist Ferari care a deţinut acest timbru, el a trecut în colecţia unui filatelist american pentru o sumă fantastică. Valoarea acestui timbu este apreciată la 100 mii ruble.

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

ŢESĂTURI

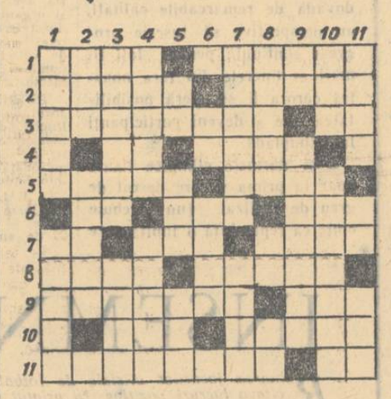

ORIZONTAL: 1) Olandă — Din coadă de cîine, sită de mătase nu se poate face. 2) Scara de mătase de Rossini. — Doc. 3) Face ţesături din cele mai fine. — Din nou! 4) Inceput. — Pom cu mătase. 5) Pînză. — Nicovală. 6) Precum — Pom fructifer — Prefix. 7) Pere! — Pînză — Fir de soare. 8) In grosime mică, întinsă pe suprafeţe mari, formează o pînză geologică — Rar (poet). 9) Desene de pînză! — Ceaşcă 10) Fin. — Nume masculin. 11) Văl — Campion.

VERTICAL: 1) Tăişul lui se numeşte pînză. — La confecţionarea ei se întrebuinţează lină de lemn. 2) Pînză lichidă — Pînză luminoasă. 3) Pînză cu linii. — Duce singele de la ţesuturi la inimă. 4) Cifrele 1, 2, 3, 4, etc. — Greutate. 5) Diviziune de timp. — Ii ţese timpul. — Pentru ţesut (pl) 6) Capetele ighiabului — I-a dorit 7) Referitor la o peninsulă europeană. — Rămăşiţă. 8) Panama. — La gabardină — Un posesiv din mătase! 9) Inceputul şi sfîrşitul — In pînzele albe. 10) In plasă — Ţesătură 11) Electrod. — Pronume. — „Toate pînzele...", roman de Radu Tudoran.

Horia CERNESCU

RADIOFONICĂ

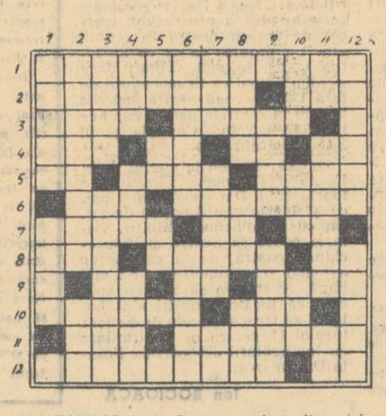

ORIZONTAL: *1) Posturi de radio „prinse" în aparat. 2) Sînt transmise de posturile noastre de radio şi televiziune — Luminează scala aparatului de radio. 3) Sîrmă pentru antenă — Grup de frecvenţe vecine sau apropiate ale unei radiaţii electromagnetice sau sonore. 4) „Opereta" la final! — Pronume — Siria, în catalogul undelor scurte — Capătul bananei. 5) Pronume — Imaginea de control transmisă de postul de televiziune (pl) — Strașnic. 6) Pronume posesiv — O vedem pe ecranul televizorului. 7) Ilustru savant rus, inventatorul radiofoniei de la a cărui naştere s-au împlinit anul acesta 100 ani — Plantă textilă — Afirmaţie. 8) O găsiţi în „Programul de radio şi televiziune" alături de titlul emisiunii — Foarte bun — Sodiu. 9) Inceputul radiofoniei... — ...şi sfîrşitul ei — Parte a unui aparat de radio în care se produce una din amplificări. 10) ...la microfon", una din emisiunile transmise de posturile noastre de radio — Fir. 11) Jumătate de catodă — Un aparat de radio pus la punct. 12) Particule electrice prezente în toate lămpile de radio — Element de baterie!*

VERTICAL: 1) Radio... instalaţii, speciale folosite pentru retransmisia la mari distanţe a programelor de radio sau televiziune — Oraşul de pe scală 2) Una din părţile componente ale unei staţii de radioemisie — Se ia la întrecere cu undele. 3) A reproduce cuvintele cuiva — Poţi fi de emisie sau de recepţie. 4) Romancier portughez (m. 1900) — Pictor italian (sec. XVI) — Asalt. 5) Olanda în limbajul radioamatorilor — Pronume — Terra-Nova (cod de unde scurte). 6) Lămpile de radio pe numele lor tehnic — Muncitor la piuă. 7) Diminutiv feminin — Verbul radioemiţătoarelor — Cuba (cod de unde scurte) 8) Sportul nostru naţional — „...de pribegie" de Arbuzov, una din piesele transmise de posturile noastre de radio — Se plimbă prin tuburile electronice purtînd cu el încărcătură electrică. 9) „Omul meu...", unul din filmele sovietice recente prezentat într-una din emisiunile de televiziune — Cu ei se măsoară lungimea de undă. 10) Pînză groasă — In lămpile de radio — Un fel de amuletă egipteană. 11) Pronume — Fructul preferat al radioiştilor — Lampă de radio duodiodă încălzită la 4 volţi alternativ. 12) In faţa televizorului (pl) — A sprijini (fig.).

Gh. ANTOHI

POPAS LITERAR

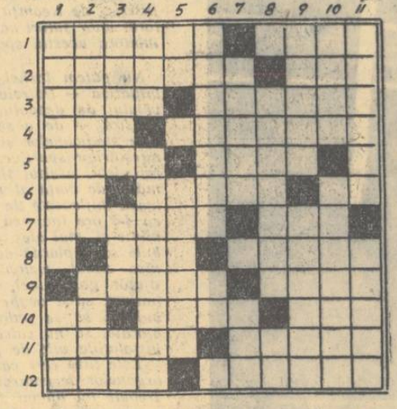

ORIZONTAL: 1) Gen literar în care au excelat I. L. Caragiale, Emil Gîrleanu şi alţii — Simbol al inspiraţiei poetice 2) Opera lui Ion Neculce, Grigore Ureche sau Miron Costin. — Roman de Vlahuţă sau Căpitanul de plai al lui Alecsandri 3) Clopoţeii versurilor — Materialul plastic al creatorului literar. 4) Fire de tort! — Parte a unei lucrări literare, ce poate fi privită şi izolat (pl.). 5) Coloană. — Insemnări (de călătorie, de pildă). 6) Dialect francez. — Sistem de versificaţie — Conjuncţie. 7) Clasic francez, autor al tragediilor Andromaca, Fedra, Ifigenia şi altele. — Fruct exotic. 8) Musafir pe înserate. — „Năpasta" lui Caragiale. 9) Preocupare la bibliotecă. — Graiul lui Eschil. 10. Barieră verbală. — Firul roşu al unei lucrări literare — Acela. 11) Lucrare literară — „Zburătorul" din legendele greceşti. 12) Centru al literaturii româneşti, în care are loc acţiunea unei lucrări a scriitorului Marcel Breslaşu („In tîrg la..., 1917"). — Literatură.

VERTICAL: 1) Cinci poezii din opera lui Eminescu sau o seamă de lucrări în proză ale lui Ghica. — Cărţi apărute recent. 2) Analiză ce interpretează şi apreciază operele literare. — In piesa lui Globa, e... răsturnată! 3) Autorul presupus al Iliadei şi Odiseei. — „...de mîine" — Editura de Stat. 4) Personaj feminin din piesa „Reţeta fericirii" de Aurel Baranga. — Partea cea mai valoroasă din proza lui Ion Creangă. 5) In cărţi. — Poem epic scris de Virgiliu. 6) Determină succesiunea cuvintelor în versificaţie. — Fragment din literatură. 7) Creatorul unei opere literare. — Eduard (dim.) 8) Căptuşire cu vată. — La poeţi. 9) Poeziile lui George Coşbuc. — ...şi altele, în acelaşi volum. 10) Leziuni. — Scriitor romîn, autorul romanului „Negura". 11) Sofocle şi Euripide. — Scrieri istorice.

Marian GHICA

Poşta rebus

FLOREA ULIU — Orăştie: Iţi recomandăm să te ocupi deocamdată de dezlegări de careuri.

P. TRANDAFIRESCU — Petroşani: Sînt prea uşoare. Citiţi răspunsul de mai sus.

MARIA BALAŞ — Cluj: „Păsări" are prea puţine cuvinte în temă iar celălalt joc are prea multe puncte negre.

CORNEL DUMITRESCU — Bucureşti: Ne-au sosit prea tîrziu.

AURELIAN HRIŞCĂ — Someşeni: „Agricole" e lucrat pe dimensiuni prea mari. „De toate şi tehnice" e prea... tehnic.

SERAFIM MOARCAŞ — *Bucureşti:* Ne-au sosit prea tîrziu.

Cuvinte încrucişate

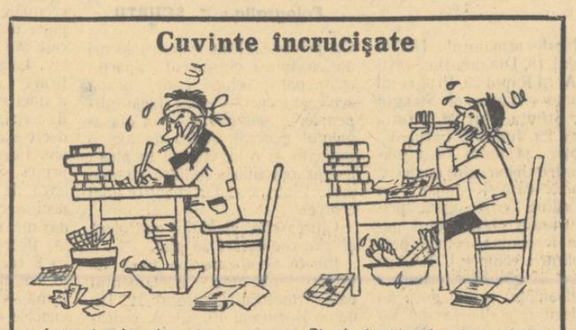

Autorul... în chinuri — *Şi dezlegătorul... în destindere*

Desene de Gh. CHIRIAC

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

1 MAI

ORIZONTAL: Manifestaţie — A F — Reportaj — Sat — Reluat — D — Erato — I D — Ame — A R — Vid — Drum — C — Unitate — N E — R T — Lauri — Act — Aar — R—I — Amir — Iris — Ataşate — N A — Parada — Os — Invitate — Arc — Ciucurencu — U.

INCURSIUNE MUZICALĂ

ORIZONTAL: Cameră — Becar — Oratoriu — Ore — Recital — Arii — Azi — Acord — S Z — L Z — S T — Noapte — Octavă — Gion — A — O U — E — Plan — Rondo — Sion — L M — Cintec — Işi — Ulei — E R — Ison — Rar — Ambi — Tri — Intona — Cheie.

OAMENI

ORIZONTAL: Polevoi — Cervi — Omul — Rada — Aia — Gem — Ehrenburg — Onesta — Mai — Do — Da — Cintec — I L — Islic — R T — A L — P — N — An — Fericire — P — Clini — R N — T — Sosit — Iuţi — A R — Ilot — Rosatice — Solohov — C — B — S — Andras — Beniuc — Lia — Macovescu.

JOCURI DISTRACTIVE

64 sau 65 de pătrăţele?

Charles Dodgson este numele unui profesor englez de matematică care a trăit acum un secol. El a publicat numeroase lucrări ştiinţifice şi sub numele de Lewis Carroll, a scris celebra carte pentru copii „Alice în ţara minunilor".

Jocul „enigmatic" pe care îl prezentăm mai jos a fost realizat de acest matematician.

Luaţi o hîrtie de aritmetică care să aibă vertical şi orizontal cîte 8 pătrăţele, în total deci 64. Tăiaţi această hîrtie în patru bucăţi urmărind liniile negre de pe desenul de mai sus. Asamblaţi apoi aceste patru bucăţi cum arată cel de al doilea desen. Spre surprinderea dv. veţi constata că noua figură are cîte 13 pătrăţele în lungime, cîte 5 pătrăţele în înălţime, deci, în total 65 de pătrăţele.

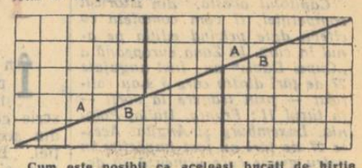

Cum este posibil ca aceleaşi bucăţi de hîrtie să poată avea fie 64, fie 65 de pătrăţele? Raspunsul este totuşi foarte simplu în ciuda presupunerilor. Pătrăţelele de-a lungul liniilor A şi B (însemnate în al doilea desen) sînt mai mari decît celelalte pătrăţele. Intre cele două margini ale liniilor A şi B rămîne un spaţiu foarte îngust însă foarte lung, a cărui suprafaţă este egală cu aceea a unui pătrăţel.

Iată de ce al doilea desen dă impresia că ar avea un pătrăţel în plus faţă de primul desen.

Puţină aritmetică...

Este vorba de cifra 142.857. Dacă înmulţiţi acest număr fie cu 2, 3, 4, 5 sau 6, veţi constata cu surprindere că toate cifrele cuprinse în numărul 142.857 se găsesc în permanenţă împreună (aranjate de fiecare dată în altă ordine). Deodată însă, obosite de această vecinătate, ele dispar toate ca prin farmec cînd înmulţim numărul de mai sus cu 7.

Originea unor jocuri

MARIONETE. Istoricii menţionează că marionetele au apărut la sfîrşitul secolului XVIII, cînd papuşile erau mînuite cu ajutorul unor sfori.

DOMINO. Acest joc, care în ciuda aparenţelor oferă combinaţii interesante, a apărut în Spania, la începutul secolului XIV.

DAME. Sînt cunoscute date precise care dovedesc că jocul de dame era cunoscut cu 2000 de ani înaintea erei noastre.

TINTARUL. Unele desene de pe tempie, le faraonilor dovedesc în mod clar că ţintarul era cunoscut de vechii egipteni.

POPICE. Jocul este de origină germană, însă pînă în prezent nu s-a putut afla epoca cînd a apărut. Precis, este faptul că acum 500—600 de ani acest joc era cunoscut.

MINGEA. Se consideră că jocul cu mingea este cel mai vechi, cu toate numeroasele modificări pe care le-a suferit de la simpla piatră lovită cu piciorul şi pînă la mingea de astăzi.

SPORT

In turul II al „Cupei Davis" la tenis

Intîlnirea R. P. R. — Noua Zeelandă

În zilele de 15, 16 și 17 mai va avea loc în Capitală întîlnirea de tenis *R.P.R. — Noua Zeelandă* din cadrul competiției internaționale de tenis „Cupa Davis".

Pentru prima oară de la înființarea acestei competiții, care împlinește anul acesta 60 de ani de existență, reprezentanții țării noastre vor juca în turul II pentru care s-au calificat, eliminînd la Cairo, echipa Republicii Arabe Unite, cu scorul final 3-2.

Echipa de tenis a țării noastre fotografiată la sosirea pe aeroportul din Cairo cu prilejul întîlnirii cu R.A.U.

★

„Cupa Davis" este de fapt un campionat mondial interțări de tenis al echipelor de bărbați, care se dispută anual. Ea a fost înființată în 1900 de tînărul jucător american de tenis Dwight F. Davis, care a dotat-o cu trofeul transmisibil ce-i poartă numele. An de an, interesul în jurul competiției a sporit și a făcut să crească mereu numărul țărilor participante care în această confruntare își verifică valoarea tenisului lor.

Cu o existență de 60 de ani, „Cupa Davis" a ajuns anul acesta numai la ediția a 50-a, pentru că întrecerile ei au fost întrerupte în perioada celor două războaie mondiale: 1915-1918 și 1940-1945.

Palmaresul competiției arată că pînă acum numai patru țări au reușit să-și înscrie numele printre învingătorii finali: Statele Unite, Anglia, Australia și Franța, care au avut fiecare perioade în care au deținut cu autoritate cîte 4, 5, 6 sau chiar 7 ani consecutivi invidiatul trofeu.

Capitolul acesta, din istoricul competiției, îl vom completa cu cîteva date privind ediția pe anul în curs. În Zona europeană a „Cupei Davis" au fost angajate 27 de țări dintre care 5 s-au calificat — prin tragere la sorți — în turul II: Franța, Italia, Polonia, Luxemburg și Anglia. Aceste 27 de țări au fost împărțite în patru grupe care urmează să desemneze semifiniaștii zonei, ce se vor înfrunta apoi mai departe. Grupa în care joacă și echipa țării noastre a programat în primul tur al competiției trei întîlniri — cu caracter eliminatoriu — care s-au soldat cu următoarele rezultate: Iugoslavia — Danemarca 1-4; Irlanda — Noua Zeelandă 0-5 și Republica Arabă Unită — R.P.R. 2-3. Acum, în turul II, se vor disputa întîlnirile Franța — Danemarca și R.P.R. — Noua Zeelandă, după care învingătorii acestei partide se vor înfrunta în turul III pentru desemnarea unui semifinalist al zonei europene.

★

Pentru întîlnirea R.P.R. — Noua Zeelandă, ale cărei partide (patru de „simplu" și una de „dublu") vor avea loc în Capitală, ne-am întreținut zilele trecute cu tov. *Grigore Arjoca*, secretarul general al Federației de tenis, care a însoțit echipa țării noastre la întîlnirea de la Cairo. I-am solicitat de aceea, mai întîi, să ne împărtășească unele din impresiile culese atunci.

— *Ce amintiri păstrați din întîlnirea desfășurată pe terenurile Gezira Sporting Club din Cairo?*

— A fost o luptă epuizantă, în care jucătorii noștri Gheorghe și Marin Viziru și C. Năstase au avut de suferit de pe urma condițiilor atmosferice nefavorabile nouă — temperatură de plus 37 grade la umbră. Jucătorii noștri de simplu, Gh. Viziru și C. Năstase, au făcut șocuri de căldură care s-au repercutat asupra comportării lor, mai ales la Năstase. Numai printr-un mare efort de voință și luptînd cu mare dragoste pentru culorile țării, jucătorii noștri au obținut calificarea pentru turul II. Rolul hotărîtor în această întîlnire l-a avut Gh. Viziru, pe care specialiștii și presa l-au elogiat deopotrivă pentru jocul lui și pentru puterea lui de luptă în partida decisivă cu Kamal Moubarak.

— *Ce ne puteți spune despre întîlnirea R.P.R. — Noua Zeelandă?*

— Jucătorii din Noua Zeelandă sînt cu totul necunoscuți pentru noi. De altfel, ei au jucat foarte puțin în Europa. Totuși, din cele discutate cu diferiți specialiști în străinătate, adversarii noștri de la 15, 16 și 17 mai au o clasă ridicată — dovedită de altfel de victoria categorică obținută asupra Irlandei în primul tur al competiției. Jucătorul lor nr. 1 Lou Gerrard și-a dovedit valoarea și prin cîștigarea de curînd a campionatului de tenis al Angliei pe teren cu zgură, în care a învins în finală pe jucătorul englez Billy Knight, cu o reputație bine stabilită pe terenurile din Europa, cu scorul de 3-6, 2-6, 6-2, 7-5, 9-7.

Al doilea jucător al echipei Noii Zeelande Otway are o valoare apropiată de cea a lui Gerrard, dacă-l judecăm prin prisma rezultatelor înregistrate în întîlnirea cu Irlanda, în fața unui adversar comun: Gerrard — Jackson 6-1, 8-6, 6-4; Otway — Jackson 6-3, 6-2, 6-3.

— *Cum apreciați șansele echipei noastre?*

— Valoarea adversarilor ce-i avem de întîlnit nu ne face să ne considerăm dinainte învinși. Jucătorii noștri sînt hotărîți să-și apere cu toate puterile șansele și seriozitatea cu care privesc viitoarele lor dispute ca și avantajul terenului propriu și al publicului care-i va susține cu încurajările lui mă fac să cred că balanța victoriei poate să se încline și spre echipa noastră.

— *Ce echipă vom prezenta?*

— De la întoarcerea de la Cairo, lotul nostru a făcut pregătiri, sub conducerea antrenorului T. Bădin, constînd din antrenamente și jocurile unui concurs de verificare ce va lua sfîrșit mîine. La acest concurs, cum știți, participă Gh. Viziru, Marin Viziru, I. Țiriac, Al. Bardan, I. Dancea și D. Viziru — absentînd dintre jucătorii lotului C. Năstase și E. Cristea care sînt bolnavi. După epuizarea concursului de verificare se va da formă definitivă echipei noastre. Chiar așa, de pe acum se poate spune că Gh. Viziru va fi unul dintre jucătorii de „simplu" iar cuplul Gheorghe și Marin Viziru ne va reprezenta în partida de „dublu".

★

Prezența echipei noastre în turul II al „Cupei Davis" e o mărturie în plus a progresului marcat de tenisul nostru în ultimii ani. Un progres ce se va accentua mereu în anii viitori dacă gîndim numai că în momentul de față 1500 de copii învață metodic tenisul în centrele pentru copii ce funcționează în Capitală și în alte orașe din țară.

Dar să revenim la meciul de la 15, 16 și 17 mai. Firește este foarte greu. Dar convenim și noi, ca și interlocutorul nostru de azi, că, cu tot dificilul întîlnirii, victoria poate să încline și spre echipa noastră, de la care e de așteptat o comportare cît mai bună. Și trebuie să vă mai spunem că jucătorii noștri sînt hotărîți să treacă dincolo de bariera turului II pentru o confruntare cu învingătorii din partida Franța-Danemarca.

Ion BOCIOACĂ

VARIETĂȚI

22 km. în înălțime

Statistica este o activitate neapărat necesară economiei dar și sportului. Dezvoltarea mișcării sportive dintr-o țară este pe deplin reflectată în date statistice comparative. Foarte interesant este și atunci cînd statisticienii în sport se ocupă de performanțele și creșterea măiestriei unui sportiv, cu atît mai mult atunci cînd acest sportiv este o reprezentantă a Republicii Populare Romîne, campioana europeană la săritura în înălțime, Iolanda Balaș. Ziarul „Junge Welt" care apare în R. D. Germană, s-a ocupat recent de o cifră statistică a... înălțimii atinse de „Iolli". Dacă s-ar aduna rezultatele obținute de dînsa, atît la concursurile oficiale, cît și la antrenamentele desfășurate în tot cursul anului trecut, ei bine, din această statistică ar reieși că Iolanda Balaș a sărit o înălțime echivalentă cu... 22 km.

Mărul cade uneori departe de pom!

Max Baer, junior, fiul fostului campion mondial profesionist de box la categoria grea, a dovedit că în sport ereditatea rămîne totuși o problemă. Înzestrat cu o constituție fizică impunătoare și animat de dorința de a face ceva bani, tînărul Baer, care urmează studiile superioare la universitatea americană Stanford din California, a urcat treptele ringului într-un meci amical împotriva boxerului Treve Grimm. Deznodămîntul a fost însă cu totul neașteptat. Încă în prima repriză, după primul schimb de lovituri, Max Baer junior a fost expediat la podea, de unde nu s-a mai putut ridica decît după ce arbitrul a consemnat înfrîngerea lui prin k.o.

Acum, fiul lui Max Baer a anunțat că se va pregăti pentru o altă meserie, deoarece, în ce privește boxul, experiența sa a arătat că uneori... mărul cade totuși departe de pom!

N.A.T.O. nu are bani pentru sport

La 23 aprilie, ziarele engleze au anunțat că una din cele mai „atractive competiții sportive din lumea sportului amator occidental" nu se va mai desfășura de acum înainte. Departamentul sportului al forțelor aeriene britanice, care organiza anual întreceri la box, înot, tir, scrimă, și alte discipline sportive între reprezentanții forțelor aeriene ale țărilor membre ale N.A.T.O., a făcut cunoscut că nu mai este în stare să organizeze mai departe întrecerile din cauza... lipsei banilor. În declarația dată publicității cu acest prilej, se arată că această competiție nu mai reprezintă o „afacere rentabilă" ceea ce a silit comitetul de organizare să contramandeze proiectatele concursuri din acest an și anii viitori.

Declarația nu arată ce destinație au luat puținele sume de bani alocate sportului în rîndurile militarilor forțelor aeriene din țările occidentale. Mai mult ca sigur, însă, că și acești bani au fost alocați cursei înarmărilor și menținerii isteriei războinice. Cît privește faptul că întrecerile sportive nu mai reprezintă o „afacere rentabilă", conducătorii pactului Atlanticului de Nord se conving tot mai mult că și „alianța militară occidentală" pe care o propovăduiesc devine pe zi ce trece „o afacere nerentabilă".

NORMELE OLIMPICE

În anii regimului de democrație populară, mișcarea de cultură fizică și sport din țara noastră a făcut progrese uriașe. Dimensiuni e acestei rapide dezvoltări cantitative și calitative se pot cel mai mult și mai bine aprecia prin comparație cu ceea ce a reprezentat țara noastră pe acest plan în timpul regimului burghezo-moșieresc. Dacă în trecut sportul romînesc se afla la periferiile mișcării sportive din Europa, astăzi, datorită unui salt considerabil, țara noastră și-a cîștigat un frumos prestigiu în sportul mondial, iar reprezentanții săi cei mai de seamă sînt cunoscuți în toată lumea. Astăzi ni se pare ceva obișnuit să găsim numele unor sportivi sau echipe romînești în dreptul unor cifre care corespund unor performanțe de mare valoare.

Rezultatele acestei adevărate revoluții sportive, crearea unei noi mișcări de cultură fizică și sport în țara noastră, nu s-au datorat unui proces spontan, ci au constituit urmarea firească a unei acțiuni sistematice, organizate, condusă de statul nostru democrat popular. Succesele realizate în această privință sînt rezultatul direct al necontenitei preocupări și a sprijinului larg pe care întotdeauna partidul l-a acordat mișcării sportive din țara noastră.

Un asemenea prestigiu internațional — care reflectă elocvent posibilitățile și superioritatea sportului dezvoltat pe bază de mase — trebuie însă nu numai păstrat cu grijă ci dezvoltat tot mai mult, ridicat pe noi culmi.

Un nou și mare prilej de afirmare a sportului romînesc ni-l oferă și viitoarele Jocuri Olimpice programate la Roma în anul 1960. În perspectiva aceasta, Comitetul Olimpic Romîn și federațiile de specialitate au elaborat normele olimpice pe baza cărora orice sportiv din țara noastră, care este capabil să le îndeplinească, își cucerește dreptul de a lua parte la marea confruntare din capitala Italiei, de a reprezenta țara în cea mai grandioasă întrecere sportivă a lumii.

Publicarea normelor olimpice poate și trebuie să constituie un îndemn și stimulent pentru virfurile noastre sportive; pentru toți acei sportivi care, dînd dovadă de remarcabile calități, au perspective să înscrie progrese continui; pentru toți tinerii și tinerele din țara noastră cărora li se oferă posibilitatea de a deveni participanți la Olimpiadă.

Deși normele olimpice fixate apar la prima vedere destul de greu de realizat (nu trebuie omis că reprezintă o limită care ține seama de nivelul deosebit de pretențios la care se situează întrecerile de la Roma) ele trebuie să constituie elemente mobilizatoare în acțiunea vastă și complexă pe care le implică pregătirile. Există condiții materiale corespunzătoare, antrenori cu înaltă calificare și un imens izvor uman pentru a realiza normele în multe discipline. Este necesară o acțiune bine coordonată de Uniunea de Cultură Fizică și Sport — o muncă perseverentă, temeinică, organizată pe baze științifice, care să ducă în final — cu sprijinul antrenorilor — la desăvîrșirea cunoștințelor tehnice și tactice, la ridicarea măiestriei sportivilor.

Pentru toți factorii din țara noastră începe o perioadă de mare răspundere la capătul căreia trebuie să avem asigurat un lot numeros de sportivi bine pregătiți, capabili să ne reprezinte cu cinste la Jocurile Olimpice, să confirme maturitatea și prestigiul mișcării sportive din țara noastră.

Gh. RUSSU

CUTIA CU SCRISORI

V. UNGAR — *Iași:* Recordul mondial la 3000 m. obstacole aparține sovieticului Riscin, cu 8'35"6/10. În cadrul cursei alergătorii trec de 28 de ori peste obstacolele care măsoară 0,914 m. înălțime și de șapte ori peste groapa cu apă (3,66 m. lungime și tot 3, 66 m. lățime).

W. LOCKE — *Sibiu:* Mărimea unui teren de handbal pentru jocul în 11, este de 90—110 m. lungime și 55—65 m. lățime, așa că dimensiunile pe care ni le-ați comunicat intră în prevederile regulamentare și terenul este corespunzător. Circumferința balonului folosit la handbal se situează între 55 și 58 de centimetri.

V. STAICOV — *Timișoara:* Frații Jon și Ilsa Konrads au 17 și respectiv 15 ani.

GH. MUREȘAN — *Orașul Stalin:* 1) Primele recorduri mondiale la 5000 și 10.000 m. au fost stabilite în 1912 și 1911 și aparțineau francezului I. Bouin cu 15'5" și respectiv 30'58"8. 2) Primele timbre poștale sportive au fost emise în anul 1896 cu prilejul primelor Jocuri olimpice. 3) Numele atletului romîn care a trecut primul 4 m. la prăjină este Zeno Dragomir.

I. DANCIU — *București:* Turnul pentru exercițiile de parașutism situat lîngă stadionul „23 August" aparține A.V.S.A.P. Adresați-vă acestei asociații unde veți primi toate lămuririle necesare.

G. ȘTEFAN — *Craiova:* Cu ocazia constituirii Uniunii asociațiilor și organizațiilor sportive din U.R.S.S. din referatul tov. N. N. Romanov a reieșit că în U.R.S.S. există 190.000 de colective de cultură fizică care numără peste 20 de milioane de membri.

PETRE DAMIAN — *Petroșani:* Jocul de rugbi s-a născut în orașul Rugby din Anglia în anul 1816. Semicentenarul rugbiului romînesc va fi sărbătorit în toamna acestui an odată cu disputarea unui turneu internațional de rugbi la București.

C. BĂLȚATU — *Galați:* Recordul lui Jesse Owens la săritura în lungime — 8,13 m. — este vechi de 23 de ani (din 1936).

INSEMNĂRI

Reluarea jocurilor oficiale de fotbal a scos în evidență cîteva lucruri pozitive. În primul rînd saltul de calitate înregistrat de echipa noastră campioană, Petrolul, care în această primăvară culege roadele unei politici sănătoase de permanentă întinerire a cadrelor din pepiniera proprie și de aplicare constantă a unui stil de joc personal, bazat pe îmbinarea calităților tehnice individuale ale jucătorilor cu desfășurarea unui joc colectiv bine gîndit și cu un spirit de luptă izvorît din climatul și ambianța specifică acestui centru muncitoresc, cu veche tradiție sportivă, care este Ploeștiul.

Se cuvine remarcat și revirimentul produs în rîndurile lui Dinamo București, care, refăcîndu-și fără nici o fisură compartimentul defensiv, și-a regăsit drumul spre succesele obținute în turul campionatului.

Ceea ce trebuie reținut în mod cu totul deosebit este însă trezirea spiritului ofensiv, eficacitatea mult mai mare a echipelor. Învingătorii au marcat în etapa de duminica trecută nu mai puțin de 17 goluri. Faptul acesta se datorește, în bună măsură, și jocului mult mai orientat al mijlocașilor, care la Petrolul, Dinamo București, Rapid și Farul au avut o participare foarte activă la construirea acțiunilor ofensive. S-a tras mai mult și mai bine la poartă duminica trecută, iar golurile înscrise de Neamțu (Rapid) și Nunweiller (Dinamo) s-au datorat unor șuturi năpraznice, așa cum doresc să vadă mereu iubitorii acestui sport, — așa cum o cere adevăratul fotbal.

★

Nu putem încheia aceste cîteva însemnări fără a sublinia inițiativa — întîrziată de bună seamă, dar indispensabilă nivelului de dezvoltare atins de mișcarea sportivă în țara noastră — de a se numerota locurile spectatorilor în tribunele stadioanelor și de a se da un cadru corespunzător manifestărilor sportive. Desigur că e pitoresc, totdeauna și pretutindeni, asaltul tineresc al spectatorilor pe stadioane, freamătul de viață al maselor de iubitori ai sportului care asaltează mijloacele de comunicație și porțile stadioanelor, uneori cu 4-5 ore înaintea începerii meciurilor. Dar e mult mai cuminte și, mai ales, mult mai practic ca spectatorul să nu trebuie să-și piardă aceste ore — pe care le poate folosi duminica citind, vizionînd un spectacol artistic, sau... fiind de ajutor gospodinei, acasă — ci să vină cu jumătate de oră înainte, să-și ocupe liniștit locul indicat pe bilet, să nu trebuiască să se îmbrînceaască pentru a-și face loc pe scările blocate, să nu calce pe porțiunile plantate, să nu degradeze instalațiile atît de prețioase ale stadioanelor.

Este însă cert că aplicarea acestei măsuri nu revine numai organelor de control. Ea revine în principal spectatorilor, care trebuie nu numai s-o respecte ei înșiși, ci să și vegheze la respectarea ei de către cei recalcitranți.

Asemenea măsură nu se va putea pune efectiv în practică prin atitudini greșit îngăduitoare și binevoitoare față de indisciplinați, cum obișnuiesc unii spectatori să adopte cîteodată la manifestările sportive.

Șt. RADU

Din actualitatea campionatului categoriei A la fotbal

Inainte de golul 300!

În etapa de mîine a campionatului categoriei A de fotbal urmează să se înscrie cel de al 300-lea gol din această ediție a competiției. E o cinste care, credem și-o vor disputa toți jucătorii categoriei și — după disputarea etapei — urmează să stabilim cui va reveni. În cele 16 etape jucate pînă acum au fost înscrise 296 de goluri, și e de presupus că mîine, în cele cinci jocuri ale etapei, se vor înscrie măcar patru goluri, cu care să se ajungă la cifra de 300 — pe care de fapt o dorim cît mai mult depășită.

În popasul dinaintea etapei, am privit clasamentul așa cum se înfățișează el astăzi și pe marginea lui am făcut unele însemnări pe baze aritmetice, asupra celor 12 echipe participante în competiție. Cu cele 296 de goluri înscrise pînă acum rezultă o medie de 18 goluri și jumătate de etapă și de 3,083 goluri de fiecare din cele 96 partide jucate pînă acum.

Dacă privim pe echipe repartiția golurilor date, clasamentul este următorul: Petrolul 36, Dinamo București 35, Rapid și C.C.A. 29, Progresul 27, U.T.A. și Dinamo Bacău 24, Steagul Roșu 22, Farul 21, Jiul 20, Știința Cluj 15, Știința Timișoara 11. Acest clasament, comparat cu clasamentul general, arată nu numai că echipele care au marcat cele mai multe goluri ocupă primele patru locuri în clasament (cu o singură inversare de locuri față de clasamentul general între C.C.A. și Rapid) și că, cu mici schimbări, eșalonarea în aceste clasamente este aproape identică. Este oare o simplă coincidență că Știința Timișoara — care ocupă ultimul loc în clasamentul general — a marcat numai 11 goluri? Firește că nu. Ar fi de aici o indicație și o învățătură în plus pentru echipele noastre, să muncească cu rîvnă sporită pentru mărirea puterii de șut a lîn ilor de atac.

Aceasta, bineînțeles, nu este suficient dacă se micșorează preocuparea și atenția cuvenită apărătorilor. Pentru că dacă privim repartiția golurilor primite clasamentul este următorul: U.T.A. 17, Petrolul 18, Dinamo București 19, C.C.A. și Rapid 22, Progresul 23, Dinamo Bacău și Steagul Roșu 25, Știința Cluj 28, Știința Timișoara 29, Jiul 31, Farul 37. Cu excepția primului loc următoarele patru locuri sînt ocupate de apărările care-și împart, în aceeași ordine cronologică, primele locuri din clasamentul general. Ce înseamnă, totuși, prezența apărării echipei U.T.A. pe primul loc al golurilor primite? Că în ansamblu e mai greu de depășit decît celelalte (avînd un ajutor permanent și din partea înaintașului Igna, care joacă mult retras — ca al treilea mijlocaș. Cît privește ultimele patru locuri ale aceluiași clasament aparțin celor patru echipe care ocupă aceleași locuri — chiar dacă ordinea lor e schimbată — în clasamentul general. Adică de aici o indicație și o învățătură în plus: asigurarea unui echilibru cît mai perfect între compartimentele unei echipe.

Citirea clasamentului mai oferă și alte constatări de preț.

Într-o clasificare pe bază de victorii obținute, clasamentul este următorul: Petrolul 12, Dinamo București 10, C.C.A. și Rapid 9, U.T.A. 7, Dinamo Bacău și Progresul 6, Steagul Roșu și Jiul 5, Farul 4, Știința Timișoara 3, Știința Cluj 1. Cu singura excepție provocată de inversarea existentă între ultimele două echipe, acest clasament are aceeași cronologie ca și cel general. Se pune din nou în evidență prețul ce-l are o victorie și jocul ofensiv. Există „teoreticieni" care afirmă că principala preocupare a unei echipe e să nu piardă. Și de aici, înclinația, mai mult decît exagerată spre jocul defensiv. Falsitatea acestei teze o exprimă și clasamentul stabilit pe baza de rezultate de egalitate deci a echipelor care n-au cîștigat dar nici n-au pierdut. Aici primul loc îl ocupă detașat Știința Cluj, cu 8 rezultate de egalitate în 16 jocuri disputate. Or, echipa clujeană — care a obținut o singură victorie — ocupă abia penultimul loc în clasamentul general. Și încă o dovadă. Petrolul Ploești a înregistrat 4 înfrîngeri în actualul campionat iar Știința Cluj 7. În clasamentul general, Petrolul ocupă însă primul loc cu 24 puncte, iar Știința Cluj locul 11 cu 10 puncte. Deci o diferență de 10 locuri în clasament și — mai grav — de 14 puncte, deși — repetăm — le separă doar 3 înfrîngeri!

Am auzit antrenori și jucători discutînd în fel și chip despre comportarea echipelor lor și a celorlalte participante în competiție. Credem că dacă ar cerceta cum trebuie clasamentul competiției în care participă ar putea să facă discuții mai bogate în învățăminte și, mai ales, ar avea la îndemînă indicații prețioase pentru rămînerile în urmă ce le au de înlăturat ca și pentru direcția în care să-și îndrepte preocupările în vederea ridicării măestriei sportive.

B. IONESCU

Coman (UTA) nu a avut decît timpul să privească cum balonul s-a înfipt în plasă, după șutul fulgerător al lui Nunweiller (Dinamo)

Fotografia: K. SCURTU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factori poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17 60.10, interior 1400.

Adaptare după JACK LONDON

GOANA DUPĂ AUR

Ilustrații de BECA RIND

Doi căutători de aur, Kit Belliou — Smoke (Fumul) și Shorty (Scurtul) au descoperit un bogat filon de aur în vecinătatea Lacului Surpriză din Klondike. Pornind spre cabana lor, după provizii, Smoke întîlnește pe un alt căutător de aur, Carson, și împreună cu acesta încearcă să escaladeze un perete de gheață aproape impracticabil.

— Ce faci acolo? întrebă Smoke.

— Găuri pentru sprijinul picioarelor și al mîinilor, răspunse Carson, cu vocea întretăiată. Așteaptă. Te aduc sus cît ai clipi. Și nu băga în seamă felul cum vorbesc. Sînt puțin cam enervat. Dar totul va merge bine, ai să vezi...

— Mai devreme sau mai tîrziu ai să aluneci după mine, n-ai să poți rezista pe gheața asta. Cel mai bun lucru pe care-l ai de făcut este să tai coarda. Ești cel mai mare omuleț pe care l-am văzut în viața mea, dar ai făcut tot ce se poate face. Taie! Ai înțeles?

— Gura!

— Hai, dă-i drumul, mai ținut destul!

— Am să te țin pînă ce am să te scot din groapa asta. Și vorbă mai puțină. N-am timp să-ți mai răspund.

Trecură cîteva clipe. Smoke percepea loviturile metalice ale cuțitului care izbea gheața. Deodată îl auzi pe Carson suspinînd, apoi scoțind o exclamație disperată.

Își înfipse mai adînc unghiile în gheață și simți coarda mușindu-se. Apoi văzu cuțitul alunecînd spre el, cu vîrful înainte. Întinse obrazul, tresări sub mușcătura oțelului, dar reuși să-l oprească.

— Sînt un dobitoc! gemu Carson.

— Nu-i nimic, l-am prins, răspunse Smoke.

— Bravo! Așteaptă. Am în buzunar o sforicică, o las în jos și ai să legi de ea cuțitul.

Smoke nu răspunse. Fu năpădit de gînduri, în timp ce cu privirea urmărea capătul sforicelii de care atîrna un briceag. Niciodată de cînd îl întîlnise pe Carson, caracterul unui om nu-l cucerise în așa măsură,

cu singura excepție a amicului său Shorty. Smoke examină cu sînge rece situația. Nu exista nici o șansă ca să iasă amîndoi din încurcătură. Alunecau încet, încet, către inima ghețarului și ei era acela care, prin greutatea lui, îl antrena pe celălalt. Singur, Carson s-ar fi putut salva.

— Bravo! se auzi vocea de sus, acum vom scăpa amîndoi cît ai bate din palme. Vocea lui Carson trăda un asemenea efort pentru a părea veselă și calmă, încît Smoke se hotărî.

— Ascultă, spuse el calm, îți trimit înapoi cuțitul. Trage sforicica. Servește-te de el ca să ieși de aici. S-a înțeles? Am păstrat cuțitașul ca să tai coarda. Altfel te trag după mine.

— Ori amîndoi, ori niciunul! veni prompt răspunsul. Dacă mai reziști un minut...

Smoke nu răspunse. Încetișor, cu precauție, fascinat parcă de gestul său, el tăie pînă ce unul din cele trei fire ale corzii se rupse.

— Ce faci? îi strigă disperat Carson. Dacă tai, n-am să-ți-o iert nici-

odată. Ți-am spus: ori amîndoi, ori nici unul. Vom reuși, omule, vom reuși.

Privind în adînc, Smoke fu cutremurat de frică. Nu vroia să moară. Prăpastia sumbră de sub el îl îngrozea.

— Bine, spuse el, mai aștept. Dar îți-o jur Carson, dacă reîncepem să alunecăm în vale, tai!

Se scurseră din nou cîteva minute lungi. Smoke își concentra atenția către degetele sale, care-l dureau îngrozitor.

O exclamație, urmată de o bruscă destindere a corzii, îl făcu să tresară. Alunecau din nou. Mișcarea era abia perceptibilă. Carson nu mai putea să-l rețină și-l urma. Piciorul lui încerca să găsească un sprijin, dar în zadar. Curînd va atinge și el marginea scobiturii în care se afla și va cădea în gol, după Smoke.

Disperat, cu toată energia și dragostea sa de viață anulate de conștiința nedreptății pe care era pe cale s-o săvîrșească, își aruncă pumnul înarmat cu briceagul și tăie... Simți cum coarda cedează, cum se accelerează alunecarea și căzu...

. . . . . .

Dar ce se întîmpla cu el? Trăia, percepea... În locul căderii mortale la care se aștepta, își simți picioarele ude și se așeză cu zgomot în apa care-i ajungea pînă la obraz. Primul lui gînd fu că crăpătura era mult mai puțin adîncă decît crezuse și că îi atinsese fundul, sănătos și teafăr. Dar își dădu repede seama că se înșelase. Se afla într-un bazin, săpat de un firicel de apă într-o crăpătură a peretelui de gheață.

— De ce ai făcut asta? auzi Smoke geamătul deznădăjduit al lui Carson.

— Ascultă! strigă el. Sînt bine, sănătos, așezat pînă la gît într-o baltă cu apă și cu sacii noștri lîngă mine. Am să mă așez pe ei. Și mai e loc aici pentru încă o jumătate de duzină de oameni. Dacă alunecî mai departe, dai peste mine. Dar ar fi mai bine să te cațări și să ieși de aici. Du-te la cabană. Trebuie să fie cineva acolo, am văzut fum pe coș. Găsește o frînghie sau ceva asemănător și reveniți să mă trageți afară.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

75

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 84 * Simbătă 16 mai 1959 * 8 pagini — 1.50 lei

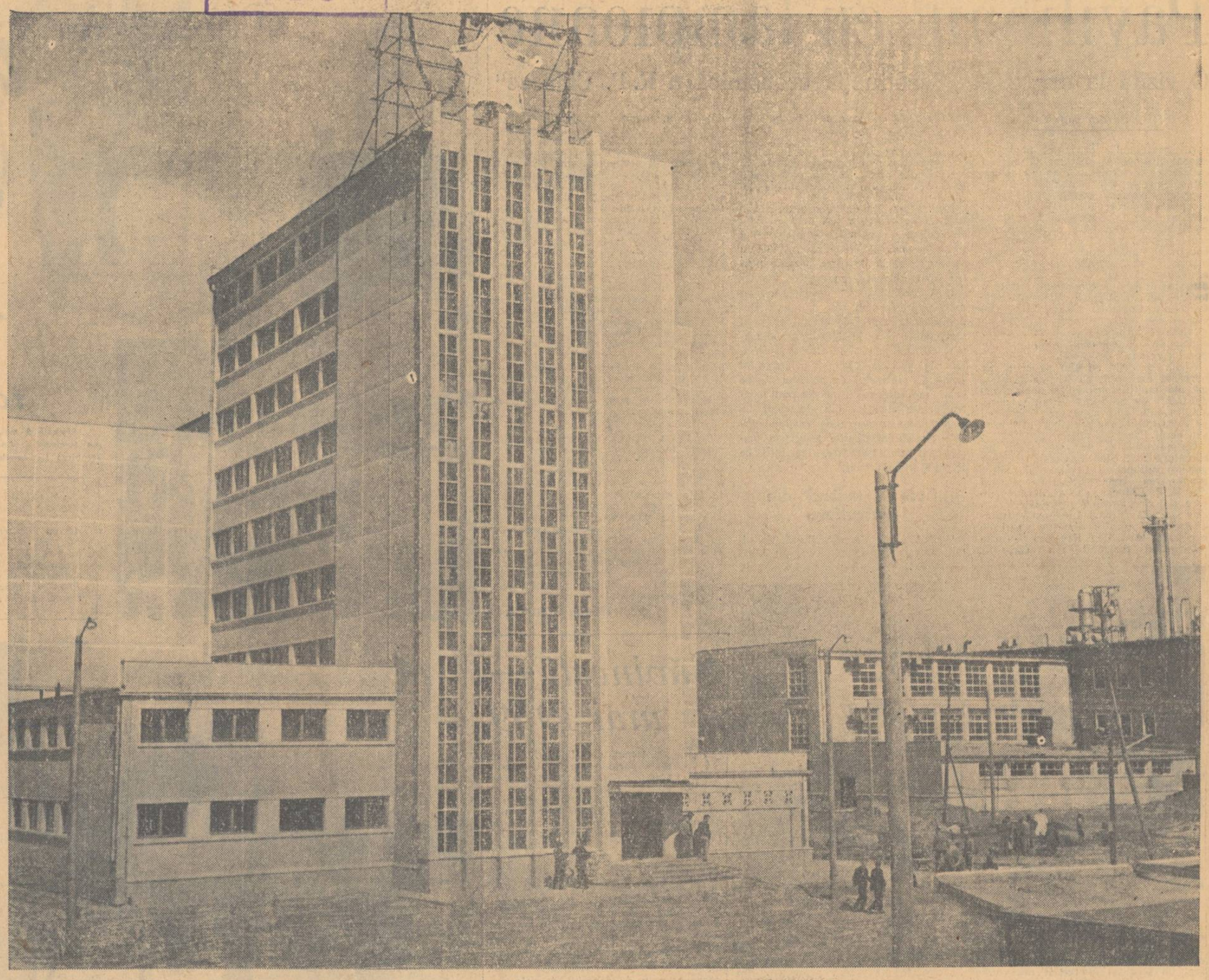

SUS: Impunătoarea clădire a sectorului poliamid-textil de la uzina de relon de la Săvinești, realizare de seamă a industriei noastre chimice. Aici a intrat de curînd în funcțiune prima linie de polimerizare, filare și fabricare a fibrelor sintetice. DREAPTA: Zenovia Vătăjelu este operatoare textilistă la prima uzină de fibre sintetice a țării. Ea s-a calificat în uzină, devenind una din muncitoarele bine pregătite.

Fotografii: Nicu VASILE

PAVILIONUL CU LAMPIOANE

In vizită la Expoziția „Construcția economică a R. P. Chineze"

Cu aproape 300 de ani în urmă, Spătarul Milescu poposea în marea Chină. Asemenea unui mesager al viitorului, el scria *„...Multe spune acest zid despre puterea stăpinilor Chinei. Dar tot așa de mult grăiește și despre cugetul și inima lor. Zid cît hotarul, să nu pătrundă nici pasărea, nici gîndul din afară. Ca să legăm țările noastre într-u veșnică prietenie, mi se pare că va trebui să dărîmăm acest zid, cu toate a'e lui...".*

Pentru realizarea acestei năzuințe însă, a fost nevoie să fie dărîmată asuprirea moșierească și capitalistă. Din bezna subjugării sale, poporul chinez a fost smuls de marele său conducător, Partidul Comunist, care i-a arătat cu înțelepciune și dragoste drumul drept și sigur spre lumină, spre progres.

Deși situate la mii de kilometri una de alta, despărțite de lanțuri de munți și întinderi de ape, Republica Populară Română și Republica Populară Chineză s-au întîlnit la confluența a. celorași interese politice și economice, care au statornicit și consolidat prietenia și colaborarea multilaterală dintre cele două popoare. Aceste interese își găsesc — pe plan economic — o oglindire fidelă în dezvoltarea schimburilor comerciale dintre cele două țări. Din anul 1951 încoace — an cînd s-a semnat primul acord comercial și de plăți dintre cele două țări — tot mai multe cargouri încărcate cu cele mai diverse produse românești sau chinezești au început să ia drumul porturilor de la Mările Chinei sau Marea Neagră.

Peste 1 milion de chinezi au vizitat anul trecut, la Șanhai și Pekin, pavilioanele expoziției noastre, în cadrul căreia au fost prezentate într-o amplă desfășurare toate ramurile economiei noastre naționale. Pe aceeași linie de aprofundare a cunoașterii reciproce, de intensificare a legăturilor româno-chineze, în parcul „I. V. Stalin" din Capitală s-a deschis o mare expoziție a construcției economice a R. P. Chineze. Să-i trecem pragul și să consemnăm, laolaltă cu primii vizitatori, succesele deosebite dobîndite de poporul chinez pe tărîmul construcției socialiste și exprimate, deosebit de elocvent, printr-o multitudine de exponate, grafice, fotografii.

Primele impresii

Construit în stil chinezesc, cu fațada prevăzută cu o cornișă roșie și verde, cu stîlpi de susținere și cu lampioane

Mircea SCRIPCA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

În acest număr:

BALADA PĂMÎNTULUI
SCRISOARE DIN R. P. D. COREEANA

Interviu telefonic cu baritonul DAN IORDACHESCU

SUPUNEREA CLIMEI

GOSPODĂRIE
MODA
SFATURI PRACTICE

Turneul internațional de rugbi de la București

BUCUREȘTI
în legende și documente

Situat la mijloc de cîmpie, altă dată înconjurat de codri deși, orașul București, capitala țării noastre, reținea atenția încă din timpuri îndepărtate, prin frumusețea peisajului său, prin salba lacurilor din jur, prin ospitalitatea locuitorilor săi și, în general, prin pitorescul așezării sale. Numeroși călători, în treacăt ori stabiliți de pripas în țară la noi, s-au oprit cu interes asupra orașului.

Originea numelui orașului a preocupat pe mulți dintre aceștia, care au lăsat diferite informații, de un mare interes documentar.

Prima mărturie de acest fel despre originea Bucureștiului se găsește în cartea tipărită de V. Wilkinson, fost consul englez în țara noastră, care a publicat studiul intitulat *„Tablou istoric al Moldovei și Valahiei"*, apărut la Paris, în 1821.

Căutînd să dea o explicație cu privire la originea orașului, Wilkinson scria: *„Nu sînt decît aproape 400 de ani de cînd un mic oraș aparținea unei persoane numite Bukor — de unde și-a tras numele pe care-l poartă și azi".*

Influențat de concepția feudală apuseană, Wilkinson considera că orașul se dezvoltase pe posesiunile unei persoane, un feudal puternic, de vreme ce pe la 1421 — după părerea lui — Bukor feudalul avea în stăpînire un oraș întreg. Existența acestui Bukor, care ar fi dat numele așezării de pe Dîmbovița, nu este de data aceasta justificată științific.

După cîțiva ani, în 1835, apărea într-o tipografie din București o *„Geografie Istorică, Astronomică, Naturală și Civilă"*, care aducea unele complecțări la cele relatate de Wilkinson.

I. Genilli, profesor la Sf. Sava și autor al lucrării susmenționate, ocupîndu-se și el de originea orașului, spunea: *„București ce va să zică loc de bucurie, după cum și este pentru lărgimea lor, a curților, cuselor și grădinilor lor, se zice că s-au numit de la stăpînul acestui loc anume Bucur, a cărui încă se arată o mică biserică pe un deal între Radu Vodă și Dîmbovița, pe cînd pe la 1200 Negru Basarab a pus aici locuitori".*

Concluziile lui Genili duc, precum se vede, către un Bucur și fixează data așezării orașului cam pe la 1200 sau, în orice caz, pe timpul legendarului Negru Basarab, legînd în chip fantezist existența lui Bucur de pretinsul întemeietor al Țării Românești, așa cum se credea în vremea în care a fost scrisă cartea.

Originea orașului, care se dezvolta mereu, a reținut și atenția unuia dintre cei mai asidui cercetători și istoriografi ai orașului, prin preajma Unirii Țărilor Române, Al. Pelimon, care a făcut să apară în 1858, la Tipografia Națională din București, lucrarea: *Bucur, Istoria Fundării Bucureștilor".*

Admițînd că orașul poate purta numele unui Bucur, Pelimon nu se împacă însă cu originea întemeietorului lui, care, după părerea sa, nu putea, sau mai degrabă era prea înjositor să fi fost numai un simplu cioban.

Se citează și o carte atribuită unui preot din Ungaria, numit Nicolae Horga, în care s-ar fi găsit *„descrierea vieții lui Bucur, fundatorul Bucureștilor".* Bucur din cartea lui Horga nu mai este însă un cioban, ci un erou ilustru, mare luptător împotriva „barbarilor" ce înundau România, fiu al lui Laic Vodă, — poate un Ladislau, — acest nume el însuși neprecizat istoricește. În continuare, se arată credința că Bucur este tot una cu Radu, un domn al Țării Românești.

Un document care să ateste existența lui Bucur, cioban ori erou, nu se cunoștea. Iar cu privire la bisericuța zi-

Prof. M. NICOLAU-GOLFIN

• *(Continuare în pag. 2-a)*

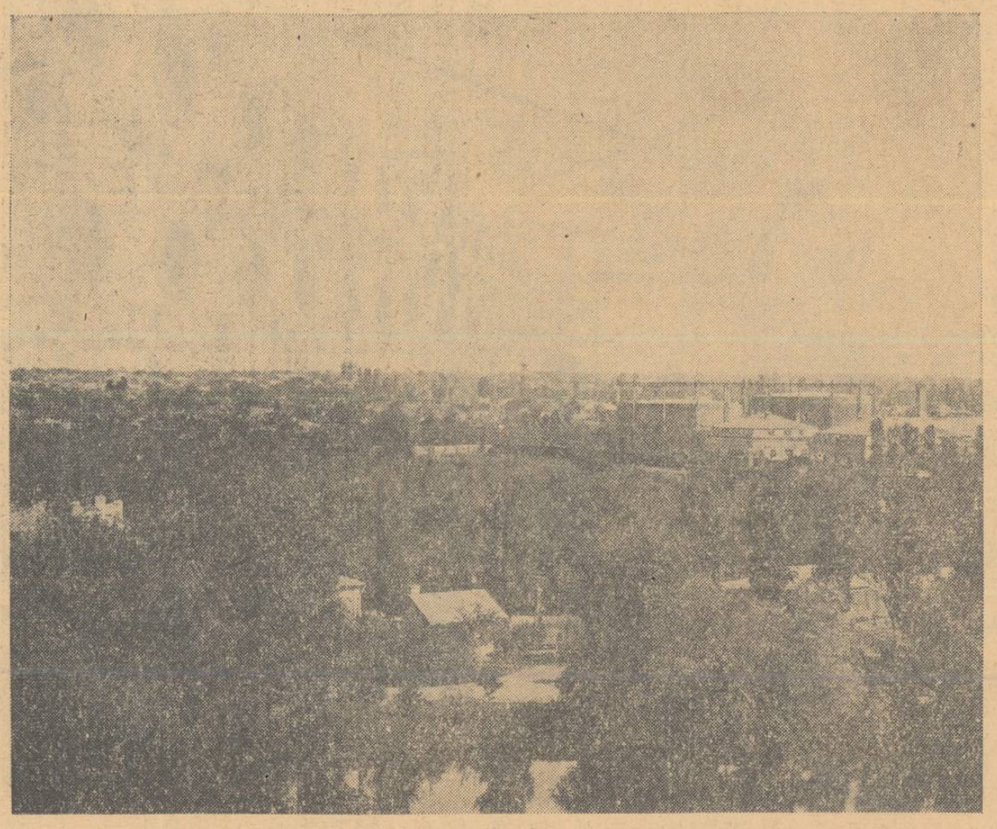

Vedere panoramică a orașului București, dinspre uzina de gaz, în anul 1886.

O nouă lucrare muzicală de amploare

Opera „Răscoala"
de Gheorghe Dumitrescu

Compozitorul Gheorghe Dumitrescu a scris, în cinstea celei de a 15-a aniversări a eliberării patriei noastre, o nouă dramă muzicală. L-am rugat pe maestrul Gh. Dumitrescu să ne vorbească despre noua sa lucrare și iată răspunsurile pe care le-am primit:

— După cum știți, desigur, de cîțiva ani m-am dedicat genului dramatic. Această nouă orientare în activitatea mea componistică a început cu oratoriul „Tudor Vladimirescu", pe care l-am conceput ca o parte dintr-un vast ciclu de lucrări dramatico-muzicale, axate pe o idee centrală și anume ideea luptei și a jertfei pentru libertate, reprezentată prin unele figuri și momente caracteristice din frămîntata istorie a poporului nostru.

Terminînd primele trei lucrări ale acestui ciclu în vara anului trecut (în ordinea lor cronologică: operele „Decebal", „Ion Vodă cel Cumplit" și oratoriul „Tudor Vladimirescu"), m-am gîndit să încununez această serie de drame istorice cu o frescă muzicală a zguduitoarelor evenimente din 1907, cînd țărănimea noastră s-a ridicat în luptă eroică împotriva marii moșierimi exploatatoare.

Încurajat de organele competente ale conducerii noastre de stat să-mi realizez acest plan, am conceput libretul în toamna anului 1958, abordînd apoi și partitura, pe care am încheiat-o definitiv în primele zile ale acestei luni.

— Ce ne puteți spune despre sursele literare și conținutul noii dv. opere?

— Sursa literară din care m-am inspirat o constituie cunoscutul roman „Răscoala" al lui Liviu Rebreanu.

Trebuie să mărturisesc însă, că adaptarea acestei lucrări la necesitățile unei drame muzicale, a ridicat serioase probleme. După cum va este cunoscut, „Răscoala" lui Rebreanu este un roman de mari proporții, cu nenumărate personaje, a căror viață și destine particulare sînt adesea pe larg dezvoltate. Este de la sine înțeles că un material atît de complex și de variat nu putea fi încadrat în legile dramaturgiei de operă, fără o adîncă restructurare a elementelor constitutive ale modelului.

De altfel, structura însăși a romanului exclude dramatizarea, respectiv adaptarea directă. Iată de ce am păstrat doar semnificația generală și anumite elemente caracteristice din cartea lui Rebreanu, concentrînd acțiunea în cîteva scene și tablouri care înfățișează, în esență, conflictul între marea masă a țăranimii asuprite și clasa stăpînitoare din vremea aceea.

În locul nenumăratelor figuri, mai mult sau mai puțin episodice, din romanul lui Rebreanu, libretul conține doar cîteva personaje puternic conturate, reprezentînd o sinteză a tendințelor și aspirațiilor contradictorii care se înfruntă în acțiune.

Astfel, Petre Petre, care în roman apare ca un personaj oarecum secundar, pierdut în masa poporului, devine în operă eroul principal, personificînd setea de dreptate și de libertate, care a îndemnat țăranimea la luptă împotriva tiraniei și exploatării.

Gherghina, de asemenea, un personaj slab conturat în roman, ocupă în operă rolul feminin principal, căpătînd o caracterizare precisă, care permite o amplă desfășurare a elementului liric indispensabil genului de operă.

Înconjurați de familia lor — părinți, copii, nepoți — Petre Petre și logodnica sa Gherghina, reprezintă tipul caracte-

I. C. ȘPIRU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

La microscop
Nimicul... la pătrat!

Mirosul urît, duhoarea, crește, te trăznește, pe măsura descompunerii. E un fel de spirit al putrefacției. O emanație mistică a viermuielii, pînă la totala transformare în nesimțire.

Imaginile acestea sinistre mi-au fost sugerate de simptomele „ideologice" ale descompunerii capitalismului, care merg accentuîndu-se pe măsura apropierii lui de deces.

De mult timp el este în stare de alunare — fenomen care precede actul final. Astfel, conducătorii țărilor capitaliste și generalii aiureaza despre război; filozofii despre existențialism, scriitorii au obsesia omecteior, iar pictorii și sculptorii, groaza de tot ce-i înconjoara.

Aiureala este forma înșelătoare a izolării muribundului de realitate. Aceasta este din ce în ce mai diformată, mai simplificată, mai fără contur, mai ireală, pînă la un fel de nebuloasă, ca în geneza lumii. Cu cît se accentuează simptomele pieririi fizice, cu atît ogîndirea, viziunea exactă a realității, se șterge pînă la nimic, în mintea celui ajuns la pragul dispariției.

Așa se întîmpla, biologic. Așa se întîmpla, paralel, în arta burgheză. Așa putea spune că fenomenele și formele de decadență ale artei burgheze, nu sînt fenomene spirituale, ci pur și simplu biologice, materiale, așa după cum teoria este un reflex al unei oarecare realități fizice.

Atunci cînd celulele constitutive ale burgheziei au început să mucegăiească și să ia semne de descompunere, de la pictura clasică s-a ajuns la forme mai mult sau mai puțin caricaturale, care urmăreau să sugereze cît mai o impresie, încît să ofenseze grosolan realitatea. După aceea, burghezia bolnavă iremediabil, în plin proces de agravare, a început să aibă obsesii. Obsesia a constat în descompunerea geometrică a formelor din natura. Pictorii burghezi au început să vadă totul în romburi, în cuburi, în piramide trunchiate. Și arta asta plastica s-a numit: cubism.

Pe urmă, starea fizică a bolnavei — adică a burgheziei — agravîndu-se, privirea ei nu a mai putut să deosebească realitatea, să dea lucrurilor pe care le vede conturul lor exact, așa cum este îndeobște perceput de ochiul omenesc și nici măcar o aproximație geometrică. Liniile se amestecau, luau forme și direcții anarhice, după o imaginație dereglată, astfel încît nici un obiect din cîte le știm nu se putea alcătui din ansamblul lor. Faza aceasta a maladiei incurabile de care suferă burghezia, s-a numit în arta plastică: arta nonfigurativă.

Artistul burghez n-a mai văzut nimic clar: nici oameni, nici animale, nici plante, nici lucruri. Totul îi juca în fața ochilor, ca și în minte.

Lumea era în drept să creadă că de-acuma: gata!

Iată însă că se arată o nouă etapă pînă la pierderea totală a conștiinței cînd, din ceie ce vede ochiul reprezentantului în artă a burgheziei, nu se mai poate reconstitui nici un lucru și nici un indiciu de viață. Aș spune că este o stare de comă a artei burgheze, — stare în care dispar cu totul conștiința și aspectele realității.

În prezent, burghezia intră în această fază, exprimată în arta plastică burgheză ce curentul denumit „nonsubiectivism".

Microbul acesta nou care se dezvoltă în organismul burgheziei în comă, se cheamă Guy Fargelet, după numele descoperitorului său.

Tînăr în arta plastică a noului curent, a nonsubiectivismului, este, după declarația celui mai indicat s-o spună: „uciderea picturii".

Zice Fargélet că abstracționismul a rănit numai pictura, — nonsubiectivismul însă își propune să o ucidă.

Cum ar fi să se întîmple asta?

Nu prin folosirea energiei nucleare și nici a celei cenușii, — ci prin încălzirea ochilor și suprimarea gîndirii.

Cică pictura nu trebuie să-ți mai sugereze, nici măcar pe departe, existența vreunui obiect. Tabloul trebuie să reprezinte nimicul în cel mai înalt grau, — spune Fargélet.

Dar tocmai asta, zic eu, reprezintă supremul subiectivism. Nimicul reprezentat într-un tablou, este, în fond, un autoportret al d-lui Fargélet.

Atunci de ce „nonsubiectivism"?

Arta burgheză își atinge faza finală: nimicul.

De-aici încolo, urmează abstracționismul absolut sau „nonexistența".

Demostene BOTEZ

Pavilionul cu lampioane

O vizită la expoziția „Construcția economică a R. P. Chineze"

(Urmare din pag. 1-a)

roșii, pavilionul expoziției impresionează încă de la intrare. O reușită compoziție picturală — care umple peretele interior din prima încăpere — exprimă sugestiv marele salt înainte făcut de poporul chinez. Și acest salt este explicat în același loc, cu litere mari, parcă de foc: *„Încordîndu-ne toate forțele, tinzînd mereu înainte, să construim socialismul după principiul mai mult, mai repede, mai bine, mai economic"*. Ochiul vizitatorului este atras apoi de o impunătoare statuie a tovarășului Mao Tze-dun, președintele Partidului Comunist Chinez, admiră sugestivele fotografii care înfățișează vizitele și întîlnirile prietenești dintre conducătorii poporului romîn și poporului chinez.

Apoi... privirile nu știu pe ce să se oprească mai întîi, nu știu ce să aleagă din multitudinea celor peste 7.000 de tipuri de produse, expuse numai aci, în interiorul imensului pavilion, pe 2.700 m.p. în afara altor 1800 m.p. sub cerul liber.

Cu amabilitate ne scoate din încurcătură tov. *Siao Fan-ciou*, secretar general adjunct al Comitetului pentru promovarea comerțului internațional din R. P. Chineză, sub a cărui conducere și îndrumare s-a amenajat și deschis această frumoasă expoziție. Conducîndu-ne printre lungile șiruri de exponate, tov. Siao Fan-ciou — prin intermediul tînărului Ian Gia-ciun, student la Facultatea de filologie de la universitatea „C. I. Parhon" — ne-a dat toate explicațiile, acordîndu-ne de fapt un scurt și interesant interviu.

11,08 milioane tone de oțel

— Poporul romîn și poporul chinez — ne spune tov. Siao Fan-ciou — sînt frați apropiați. Popoarele noastre sînt strîns legate prin marea idee marxist-leninistă, internaționalismul proletar și scopul comun: construirea socialismului. Pe baza aceasta, relațiile noastre în domeniul politic, economic și cultural se consolidează și se dezvoltă necontenit. În ce privește colaborarea economică — în special pe plan comercial — în anul 1958 *volumul schimburilor de mărfuri între țările noastre a crescut de 81 ori față de anul 1951*. R.P.R. ne-a acordat un însemnat ajutor în ce privește livrarea mașinilor agricole, utilajelor pentru termocentrale, utilajelor și produselor petrolifere, ca și prin trimiterea de specialiști care să împărtășească experiența înaintată.

Ne oprim în fața exponatelor din domeniul industriei grele. Printre variatele produse de oțel și fier, distingem unele metale și fabricate din metal de calitate superioară, ca aliajul de oțel pentru construcții cu o rezistență la tensiune de 200 kg/mm², apoi aliaje de fier, produse de laminate mari, tuburi de oțel fără sudură și altele. La întrebările noastre în legătură cu aceste produse, cît și cu mașinile expuse, tov. Siao Fan-ciou ne spune:

— Pentru ca vizitatorul să-și facă o idee despre saltul realizat în dezvoltarea metalurgiei noastre, prezentăm în cadrul acestei expoziții date statistice și fotografii elocvente privind producția de oțel. *Această producție a crescut de la 1,35 milioane de tone în 1952 la 11,08 milioane de tone în 1958.* Alte fotografii înfățișează uzine metalurgice cu instalații moderne, un model de convertizor, unul de furnal și altul de cuptor indigen de cupru. Nu lipsesc nici produsele din oțel și din fier obținute prin metode simple locale.

Printre mașinile-unelte expuse, găsim o freză de copiat x 460, care — fiind comandată electronic — prelucrează piese de mașini complicate, apoi un strung C 862 A de mare precizie pentru tăiat ghivente, un poiizor universal, o mașină plană de șlefuit, mai multe freze pentru roți dințate. Din domeniul industriei de mașini de țesut sînt expuse o cardă de bumbac, o mașină cu inelușe etc., printre instrumentele de precizie găsim polarografuI automat, aparatul de analizat gaze prin raze ultra-roșii, microscopul pentru unelte etc., iar din domeniul industriei constructoare de mașini agricole prezentăm diferite tipuri de mașini agricole, tractoare, instalații de irigație și de drenaj.

Cele 8 măsuri din agricultură

Venind vorba de agricultură, de ultimoarele succese repurtate în acest domeniu, interlocutorul nostru ține să precizeze:

— În anul 1958, țara noastră a realizat o recoltă fără precedent. *Așa după cum reiese din graficele și fotografiile din cadrul expoziției, anul trecut s-au obținut 375 milioane tone la producția de cereale și 3,32 milioane tone la producția de bumbac, deci de două ori mai mult ca în anul 1957. Se pot vedea mostre de orez, grîu, bumbac, porumb, care au fost recoltate în cantități de cîteva mii de kg. pe mu (1/15 hectare).*

Totodată, prin fotografii și texte, vizitatorii pot lua cunoștință de metodele aplicate în agricultură. Înaintata experiență se bazează pe aplicarea a opt măsuri: irigațiile; îngrășămintele; arătura adîncă și ameliorarea solului; folosirea semințelor selecționate; cultivarea în rînduri dese; ocrotirea plantelor, profilaxia și combaterea dăunătorilor și bolilor plantelor; reforma uneltelor; îngrijirea culturilor. Prin munca lor entuziastă și pricepută, masele largi de țărani chinezi acumulează o experiență tot mai bogată și caută să obțină recolte din ce în ce mai mari.

Sculpturi în fildeș, jad și bambus

Ne oprim apoi în fața exponatelor din industria ușoară. Aci găsim vestitele mătăsuri chinezești, de culori variate, apoi țesături de bumbac, în și lînă, covoare lucrate cu meșteșug, confecțiuni, jucării pentru copii. Se detașează apoi — delicate și fine — porțelanurile, sculpturile artistic lucrate în fildeș, jad, bambus, lemn și piatră, lucrările mozaicate, bijuteriile, împletiturile din bambus specific chinezești. Laolaltă cu alți vizitatori, ne îndreptăm apoi spre secția specială de produse executate de către studenții și școlarii chinezi, unde de asemenea, primim detaliile solicitate de la tov. Siao Fan-ciou:

— Iată mașina electronică de calculat executată de către studenții de la universitatea Tin Hua. Iată și strungul model C 080 fabricat de studenții din Institutul industriei aeronautice din Pekin, mașina de șlefuit exterior fără vîrfuri executată la Institutul Politehnic din Dalien, strungul cu reglaj continuu al vitezei produs de către Institutul Politehnic din provincia Sandung. Iată, de asemenea, contorul ionic construit de către doi elevi ai școlii medii din Tiențin, dioda cu semiconductori produsă de o școală medie din Tiențin, precum și celelalte nenumărate articole de artă meșteșugărească, produse de larg consum și jucării executate de elevi ai școlilor elementare și medii.

Aceste exponate sînt rezultatele politicii de învățămînt — „îmbinarea învățămîntului cu munca productivă" — trasată de Partidul Comunist Chinez. Prin munca productivă, studenții și școlarii chinezi nu numai că au putut îmbina cunoștințele din cărți cu cele din practica de producție, ridicînd prin aceasta calitatea învățămîntului, ci s-a determinat crearea unei premize favorabile pentru pregătirea intelectualilor de tip nou, — intelectuali ai clasei muncitoare.

★

Cînd am părăsit măreața expoziție, soarele începea să coboare spre asfințit. Mulțumind ospitalierei gazde, am făgăduit să ne mai întoarcem. Căci oricît ai trece în revistă și ai zăbovi în fața exponatelor, tot mai găsești ceva ce a scăpat ochiului, ori care merită să fie admirat a doua și a treia oară. Și, în afară de aceasta, seară de seară — timp de trei săptămîni — vor rula aici nu mai puțin de 22 filme artistice și documentare realizate de cineaștii chinezi. Deci, pe curînd la „Sanminșca", „Fîntîna neagră", sau „Povestea clopoțelului de aur"...

Mircea SCRIPCĂ

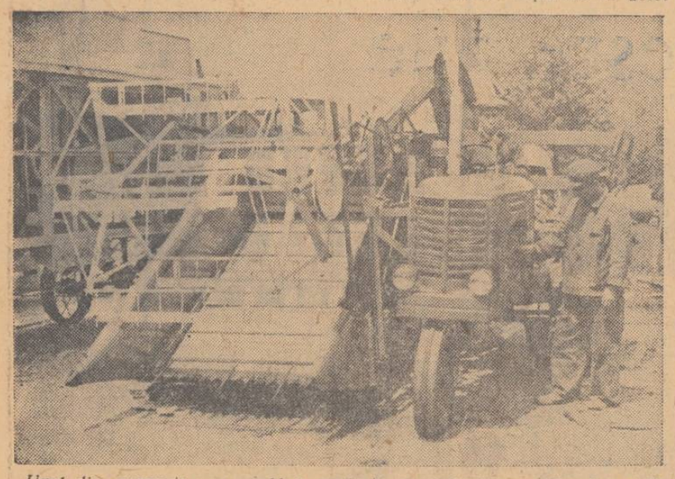

Unul din exponate: o combină produsă de industria constructoare de mașini din R. P. Chineză

Săvinești — mai 1959

Cine, în trecut, s-ar fi gîndit că în această parte a Moldovei, care a cunoscut în vremi nu prea îndepărtate numai plugul de lemn, se va înălța o uzină de asemenea proporții cum este cea de la Săvinești, că de numele acestei comune puțin cunoscute vor fi legate primele începuturi ale industriei românești de fibre sintetice? Și iată că la începutul lunii mai, în depozitul uzinei de la Săvinești s-au strîns primele zeci de baloturi, pe care scrie cu litere mari: „RELON". Sînt întîiele cantități de fibre sintetice produse în noua unitate a industriei noastre chimice, sînt fibre din care, în amestec cu lîna sau bumbacul, se vor produce încă în acest an milioane de metri de felurite țesături. Sînt fibre albe și mătăsoase, greu de deosebit de cele naturale, pe care le vor înlocui cu succes.

Și cînd baloturile cu fibre de relon vor ajunge în întreprinderile industriei noastre ușoare, de mult pregătite pentru a le prelucra, la Săvinești va intra în funcțiune și linia de polimerizare, filare și fabricare a firelor de relon. Acestea vor fi mai subțiri ca fibrele și se vor folosi la fabricarea tricotajelor, a ciorapilor și a diferitelor țesături fine. Numai în acest an se vor produce din aceste fire, punîndu-se la dispoziția populației, 1.500.000 m.p. țesături și 700.000 bucăți tricotaje.

Vizitînd în aceste zile uzina de la Săvinești poți cunoaște și oamenii care lucrează acum aici. Mulți dintre ei au sosit în uzină pe vremea cînd se făcea încă montajul mașinilor. Le-au deprins tainele încă de atunci și acum le conduc cu pricepere. Sînt cadre calificate, multe fete ce au absolvit școli profesionale de chimie sau textile, venite din toate colțurile țării. Sînt ingineri care abia au terminat facultatea, sau tehnicieni experimentați ce au lucrat în alte întreprinderi. Cei mai mulți nici n-au visat că vor lucra în prima uzină de fibre sintetice a țării. Acum sînt mîndri că producția de relon este și o parte a muncii lor neobosite.

În istoria încă nescrisă a industrializării Moldovei, a tinerei noastre industrii chimice, luna mai a anului 1959 va ocupa desigur un loc deosebit. Se va vorbi despre întîia producție de relon, despre oamenii care au realizat-o, despre Săvinești, comuna aceasta devenită astăzi locul de naștere a industriei românești de fibre sintetice.

Tudor GHEORGHIU

Un aspect din sala gaterelor a sectorului textil al uzinei de relon de la Săvinești.

Fotografia: NICU VASILE

Omagiu eroilor războiului antihitlerist

Sîmbătă 9 mai, poporul nostru a sărbătorit ziua Independenței de Stat a Romîniei și ziua victoriei asupra fascismului. Cu acest prilej a fost adus un pios omagiu eroilor care s-au jertfit în lupta pentru zdrobirea fascismului.

MONUMENTUL EROILOR PATRIEI (1); din partea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri, tovarășii general de armată Emil Bodnăraș și Petre Borilă, vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri, general colonel Leontin Sălăjan, ministrul Forțelor Armate și Avram Bunaciu, ministrul Afacerilor Externe, au depus o coroană de flori la MONUMENTUL EROILOR PATRIEI (2); delegații ale oamenilor muncii depunînd coroane de flori la MONUMENTUL EROILOR PATRIEI (3); reprezentanții corpului diplomatic, Antonios Poumpouras, ambasadorul Greciei, Stoian Pavlov, ambasadorul R.P. Bulgaria, A. A. Epișev, ambasadorul Uniunii Sovietice, Celal Tevfik Karasapan, ambasadorul Turciei, Ernesto Piaggio, ministrul Argentinei, Francois Brülger, ministrul Elveției, după depunerea coroanei de flori la MONUMENTUL EROILOR PATRIEI (4).

Reprezentanții C.C. al P.M.R. și ai Consiliului de Miniștri după depunerea coroanei de flori la MONUMENTUL EROILOR SOVIETICI (5); reprezentanții corpului diplomatic după depunerea coroanei de flori la MONUMENTUL EROILOR SOVIETICI (6); pionierii depun buchete de flori la MONUMENTUL EROILOR SOVIETICI (7).

Reprezentanții Prezidiului Marii Adunări Naționale depunînd o coroană de flori la CIMITIRUL MILITARILOR BRITANICI (8); delegația oamenilor muncii de la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" la CIMITIRUL MILITARILOR BRITANICI (9).

București — în legende și documente

(Urmare din pag. 1-a)

să a lui Bucur, nu se făcuseră decît cercetări sumare.

Bucureștiul intrase cu acest nume în istorie. Pentru a se deduce, într-un fel sau altul, originea sa, trebuiau aplicate metode științifice de cercetare.

În a doua jumătate a secolului trecut, dar mai ales în ultimul sfert al său, originea a fost discutată cu și mai multă aprindere.

Filologul, scriitorul și istoricul Bogdan Petriceicu Hașdeu credea că Negru Vodă, care a cucerit teritoriile cumanice, *„a fundat romînește București"*. Această părere o avusese de altfel și cronicarul Gheorghe Șincai, care stabilise data înființării orașului la 1370, cînd acesta ar fi fost întărit cu *„străjerii și balestre (ziduri anglicești)"*. Ceva mai devreme, Mihail Kogălniceanu, plecînd de la unele considerații pur gramaticale, credea că numele de București poarte fi dedus din verbul „mă bucur", iar alți istorici pretindeau a ști că Mircea cel Bătrîn ar fi clădit orașul București *„de bucurie că a bătut pe turci"*. În fine, un alt cercetător, F. de Wittinghansen, credea că *„Bukurii", un popor care a locuit prin aceste meleaguri, au dat numele lor orașului"*.

Discutîndu-se în această vreme și despre biserica ce se cunoaște cu numele lui Bucur, Ionescu-Gion, autor al unei monografii a orașului, stabilea — de astă dată în mod științific — că e vorba de un „paraclis" din apropierea mînăstirii Radu Vodă, zidit ca să fie „bolniță" pentru cimitirul acestei așezări religioase feudale bucureștene.

În sprijinul afirmațiilor sale, autorul arăta că unele cărămizi găsite acolo poartă data de 1743, acceptată de istorici burghezi ca cea mai veche. Se știe acum că presupunerile după care Bucur Ciobanul — ctitor pretins al bisericuței — ar fi pus temelia orașului, nu sînt adevărate.

Preocupările din secolul trecut nu s-au elucidat, iar problema originii numelui orașului rămîne încă deschisă. Săpăturile arheologice făcute în ultimii ani arată că biserica zisă a lui Bucur nu poate fi mai veche decît prima jumătate a secolului XVIII.

★

Părăsindu-se domeniul legendei și al studiului publicațiilor celor mai vechi, s-a aplicat o metodă mai bună atunci cînd, răsfoindu-se arhivele — s-a urmărit cea mai veche mențiune documentară a orașului. Eforturile cercetătorilor au fost încununate de succesul dorit în urmă cu cîțiva ani, cînd s-a descoperit un hrisov pe care se poate citi: *...Io Vlad Voevod și domn și fiul marelui Vlad Voevod, stăpînind și domnind peste toată țara Ungrovlahiei, Amlașului și Făgărașului herzeg a binevoit domnia mea cu a sa bunăvoință, cu inimă curată și luminată și am dăruit acest atotcinstit și cu frumoasă față și deasupra tuturor cinstiților domni, hrisovul de față al domniei mele, lui Andrei și cu fiii săi, ca să le fie poiana lui Stevu"*...

Astfel a scris grămăticul actul prin care Vlad Vodă Țepeș întărea lui Andrei Iova, lui Drag și lui Andrei cu fiii lor ocine în poiana lui Stevu, scutindu-i de dăjdii și slujbe.

Și grămăticul încheia hrisovul: *„S-a scris în septembrie 20, în cetatea București în anul 6968"* (adică 1459 era noastră), *iar domnitorul și-a pus semnătura „IO VLAD VOEVOD DOMN"*, *urmată de pecetea mare din ceară legată cu șnur de mătase de pergamentul actului"*.

Ceea ce a reținut și reține atenția istoricilor noștri este locul în care a fost dat documentul: Cetatea București, marcînd pentru prima dată într-un document scris numele orașului nostru.

Hrisovul amintit este primul document cunoscut pînă astăzi în care așezarea omenească de pe malul Dîmboviței este menționată cu acest nume.

Alte acte anterioare pomenesc despre Cetatea Dîmboviței. Vlad Țepeș este deci domnul care își leagă în acest fel numele de existența orașului.

Trebuie totuși amintit că înainte de 1459, — data actului de care ne-am ocupat — pe aceste locuri au existat așezări omenești. Descoperirile arheologice din ultimii ani confirmă prezența omului din cele mai vechi timpuri.

Înainte de a ajunge scaun de domnie, odată cu ridicarea aici a unei cetăți, poate de însuși Vlad Țepeș, Bucureștiul a putut exista ca o modestă așezare rurală. La 10 februarie 1461 același Vlad Țepeș emite un alt hrisov, prin care întărește lui Bîra și fratelui său Godea, satul Godeni.

„Și eu Constantin, — spune hrisovul în încheiere — *am scris după spusa domnului Voevod în cetatea București"*. În acest act grămăticul Constantin scria în cancelaria domnului pentru a doua oară numele orașului București.

Din 12 noiembrie 1463 se păstrează un alt act, prin care Radoslav, Stanciu și fiicele lui Radoslav, primesc întărirea ocinelor (pămînturilor) de la Dăpilești și Sub Coasta.

Numele orașului apare și în acest act (după cum îl găsim și într-un hrisov scris de același grămătic în Cetatea Bucureștilor, la 30 mai 1464) semnat de Radu cel Frumos.

În anul 1465, la 10 octombrie, Radu Voevod cel Frumos scutește de orice vamă două care ale mînăstirii Cozia, indiferent de ce ar transporta, printr-un hrisov în care numele de București apare însoțit nu numai de cuvîntul *„cetatea"*, ci de expresia *„cetatea de scaun"* București.

Acest document precizează că orașul a devenit „cetate de scaun", ceea ce înseamnă capitală a țării. În anii ce-au urmat, domnii Țării Românești au emis numeroase acte din București.

În 1563 — peste un secol de la actele de care ne-am ocupat — întîlnim cel mai vechi document referitor la administrația orașului. El este cunoscut sub numele de „cartea" din 13 mai 1563 de la Județul Necula al lui Bobamea și cei 12 pîrgari, prin care se întărește lui Ghergomam Grecul o prăvălie lîngă Biserica Domnească, situată în apropierea Pieții de Flori de astăzi.

Importanța actului constă în faptul că se menționează sfatul orașului ca organ administrativ, compus dintr-un județ și 12 pîrgari.

Demn de amintit este și documentul din 15 iulie 1578, carte emisă de județul Stan, în care se păstrează cea mai veche pecete cunoscută a orașului București.

Prof. M. NICOLAU-GOLFIN

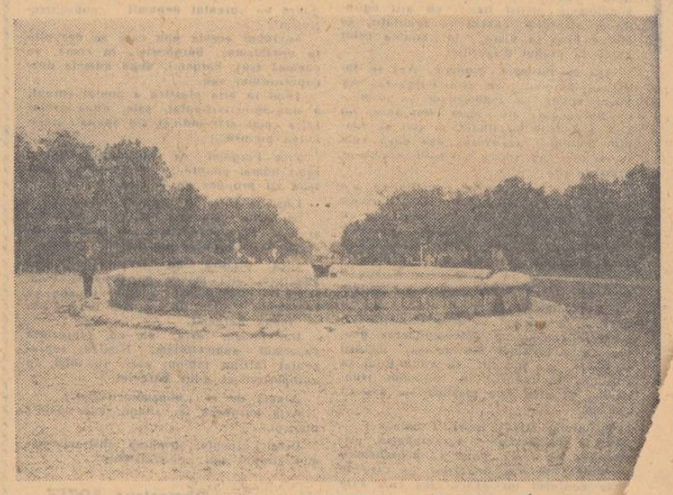

Șoseaua Kiseleff în 1883 — Primul rond.

BALADA PĂMÎNTULUI

Scrisoare din R. P. D. Coreeană

*Membrii cooperativei agricole din Rensan, județul Ghiaphun, îndrăgesc în mod deosebit un mic lot de pămînt, nu mai mare de un tenbo.**

Anul trecut, de pe acest lot s-a obținut o recoltă de 18,8 tone cereale. Cooperatorii sînt mîndri nu numai pentru că acest lot de pămînt, ultimul în ce privește fertilitatea a dat o recoltă atît de mare, ei sînt mîndri și pentru că această bucată de pămînt le amintește istoria trecutului dureros al moșilor și strămoșilor lor.

Istoria acestui petec de pămînt începe din ziua în care aici și-au durat casă strămoșii lui Kim Hen Ghi, tînărul președinte al organizației de partid din sat.

Pămîntul acesta se găsește la poalele muntelui Tendia, la distanță de 30 li vest de linia de demarcație. La sud de fluviul Hangan se află insula Kanhoada, o insulă singuratică, ocupată de imperialiști.

Locurile acestea sînt pomenite în cronici încă din 1860, din perioada dinastiei Li. Pe atunci pămîntul aparținea unui mic funcționar din Seul, iar cel care lua în arendă bucata de pămînt era Kim Ok, urmaș al unui rob. Pămîntul era socotit sterp, deoarece

— Dacă îți neapărat, cred că se va putea aranja.

Răspunsul primit l-a bucurat atît de mult pe bătrîn, încît pe obrajii săi s-au rostogolit lacrimi mari.

Din ziua aceea, povestea acestui pămînt s-a schimbat. Kim Sa Sen, care n-avea o palmă de pămînt al său, care lua în arendă locul pe care-l muncea, a devenit stăpînul pămîntului. A doua zi, chiar pentru a izgoni mai repede pe dușmani din țară, Kim Sa Sen l-a trimis pe unicul său fiu în detașamentele de voluntari. Îl durea inima, însă știa că-și trimite fiul la o luptă sfîntă pentru republică, pentru orînduirea care i-a adus eliberarea și care i-a dat pămînt.

În prima perioadă a războiului, perioadă de retragere strategică, dușmanul a venit din nou pe aceste meleaguri. Bătrînul era însă convins că republica va învinge, că o dată cu victoria, dușmanii vor fi alungați, fiul se va întoarce acasă. Și noaptea, pe furiș, el își lucra ogorul, sperînd să culeagă de pe el orez. *„În ziua cînd mi se va întoarce băiatul o să jucăm la nunta lui"* — obișnuia să spună bătrînul. Dar el n-a mai ajuns această clipă. Dușmanii perfizi l-au ucis cu cruzime pe bătrînul Kim Sa Sen.

Fiul său, Kim Hen Ghi, s-a întors acasă abia în 1956. A suportat bărbătește lovitura care l-a încercat. Durerea și lacrimile nu au putut să micșoreze ura puternică față de dușmani. El a organizat o cooperativă în care au intrat 36 de gospodării. Astăzi, cooperativa s-a transformat într-un puternic sat socialist, care cuprinde 680 gospodării țărănești, cu o suprafață de 788 tenbo de pămînt irigat.

la tenbo, adică o cantitate de grîne suficientă pentru a hrăni satul timp de 10 ani.

La poalele muntelui Tendia se găsește mormîntul lui Kim Sa Sen.

„Să mănînc orez pe săturate; n aș dori altceva nimic". Aceasta a fost singura dorință în decursul vieții de 40 de ani a lui Kim Sa Sen. Acesta era visul scump al bătrînului care nu mîncase nici odată după pofta inimii. Toată viața trăise în mizerie, în lipsuri, în fața sa stătea întotdeauna un munte de necazuri. Fiul său Kim Hen Ghi și tovarășii săi cooperatori obțin într-un singur an o cantitate suficientă pentru 2-3 ani.

Iată schimbările care au avut loc și care s-au desfășurat sub ochii dușmanului. Schimbările acestea sînt pentru dușmani ca un pumn de fier. Ele sînt mai puternice decît bombele.

Povestea acestui pămînt este un fragment din istoria agriculturii Coreei, din viața țăranilor. Este un fragment din realitatea vie a Coreei democrat-populare.

KIM DO EN

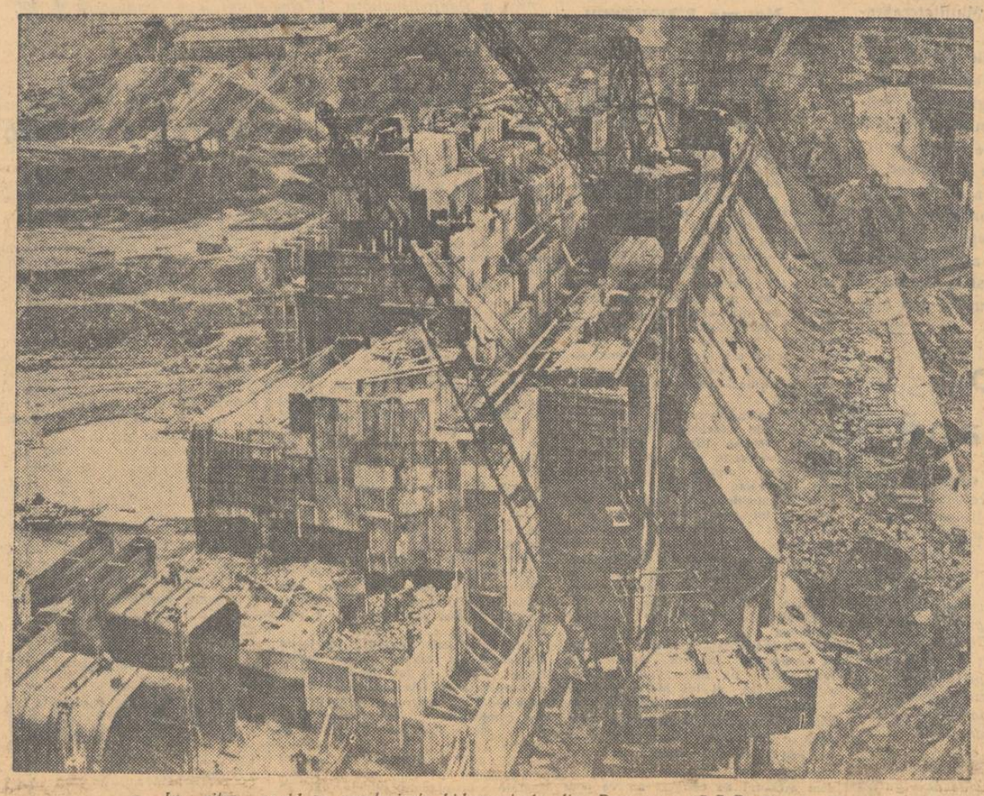

În ritm rapid se construiește hidrocentrala din Donrogan (R.P.D. Coreeană)

Așezîndu-se într-un loc abrupt, solul nu reținea umezeala.

Kim Ok era un om harnic. Primăvara el își lucra ogorul, scotea pietrele, însămînța. Astfel, an de an se repetau metodele primitive de lucrare a pămîntului. Dar atunci soarta recoltei o hotăra nu omul, ci cerul — ploaia.

Acest pămînt a fost îmbibat de sudoarea, lacrimile și sîngele lui Kim Ok. Produsele obținute îi ajungeau pentru puțin, foarte puțin timp. Kim Ok a murit de foame în 1910, anul cînd Coreea a fost cotropită de imperialiștii japonezi.

Timpul zboară pe nesimțite. În cei 36 de ani de dominație japoneză și în perioada de 5 ani de regim despotic al imperialiștilor americani, nu s-a schimbat nimic pe aceste locuri. Nimic altceva înafară de schimbarea în trei rînduri a moșierilor care stăpîneau pămîntul și pe care în realitate îl lucrau urmașii lui Kim Ok în aceleași aspre condiții de robie și fără foloase.

★

22 iunie 1950. Locuitorii satului își amintesc această zi fericită și nu o vor uita niciodată. În această zi, ostașii armatei populare coreene i-au eliberat de sub jugul clicii lisînmaniste, care pornise războiul. De atunci, au devenit stăpîni ai pămînturilor lor. Localnicii își amintesc și acum cu emoție discuțiile ce aveau loc în acele zile pe ulițele satului.

„Cine o să-mi dea și mie pămînt?" spunea careva. *„Da. Ar însemna că s-a întors lumea pe dos". „N-ai grijă bătrîne, tu ai lucrat pămîntul. Se cheamă c-o să fie al tău"* — îl lămurea altul.

— Cetățene și văduvele vor primi pămînt?

— Da, toți țăranii muncitori urmează să primească pămînt.

Printre mulțimea care aștepta se afla și bătrînul Kim Sa Sen, urmaș al lui Kim Ok, părintele lui Kim Hen Ghi, președintele organizației de partid.

— Nu știu dacă se poate, însă aș vrea să primesc pămîntul pe care îl luam în arendă încă de pe timpul străbunicului.

---

*) Un tenbo, măsură agrară coreeană = 0,99 ha.

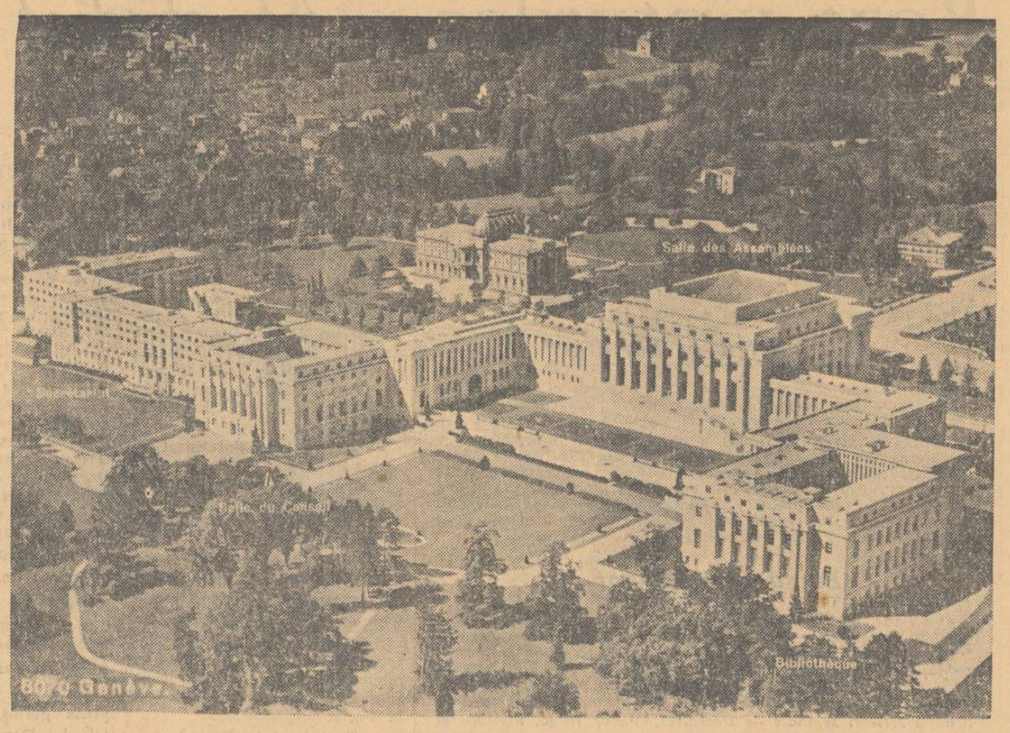

GENEVA. — Palatul Națiunilor Unite, unde are loc conferința miniștrilor de Externe

La Geneva în aceste zile

ANUL acesta, luna mai înseamnă pentru Geneva cu totul altceva decît în alți ani. În loc să se pregătească pentru primirea turiștilor care vin deobicei să admire primăvara în pitorescul oraș de pe malul lacului Leman, genevezii erau preocupați să găzduiască conferința miniștrilor Afacerilor Externe — eveniment de deosebită importanță internațională — care și-a început lucrările la 11 mai.

Orașul conferinței

Geneva e obișnuită să ofere adăpost marilor întîlniri internaționale. În acest oraș străvechi — al cărui nume a fost înscris în istorie încă în anul 58 înainte de era noastră, cînd Iulius Caesar, în drum spre cucerirea Țării Galilor, a venit aici spre a distruge, din necesități strategice, podul de peste Ron — au avut loc de-a lungul anilor multe întîlniri, congrese și conferințe internaționale. Aici s-a desfășurat, de pildă, în 1872, un arbitraj care a pus capăt conflictului dintre Anglia și Statele Unite. După părerea unora, acest eveniment stă la originea folosirii Genevei ca loc pentru reglementarea conflictelor internaționale. Dar consacrarea ei ca atare s-a făcut în anul 1919, cînd Geneva a devenit sediul Ligii Națiunilor. De la data dizolvării Ligii Națiunilor — anul 1946 — Palatul Națiunilor în care ea fusese instalată, a devenit sediul Oficiului european al O. N. U.

În Geneva își au sediul permanent peste 40 de organizații internaționale din cele mai diferite, între care Organizația Internațională a Muncii, Organizația Mondială a Sănătății, Organizația meteorologică internațională, Comisia economică O.N.U. pentru Europa, Comitetul internațional al Crucii Roșii, Federația Mondială a Asociațiilor pentru Națiunile Unite, Uniunea interparlamentară și multe altele.

În anii din urmă Geneva a găzduit o serie de conferințe internaționale de deosebită importanță, ca de pildă cea din 1954, care a dus la restabilirea păcii în Indochina, Conferința șefilor de guverne ai U.R.S.S., S.U.A., Angliei și Franței din 1955 și cea a miniștrilor lor de Externe, care i-a urmat. Apoi, în același an, s-a desfășurat la Geneva Conferința pentru folosirea pașnică a energiei atomice. În vara trecută, Geneva a adăpostit conferința experților atomici, și, scurtă vreme după încheierea ei, au început aici lucrările conferinței sovieto-anglo-americane pentru încetarea experiențelor nucleare.

Precum se vede, Geneva a avut prilejul să cîștige o largă experiență în găzduirea unor conferințe internaționale. Totuși autoritățile geneveze s-au aflat în mare fierbere în preajma lui 11 mai. Se întrebau dacă cele 7000 de paturi de care dispune orașul pentru oaspeții săi, vor ajunge, dat fiind interesul uriaș ce l-a stîrnit în întreaga lume întîlnirea miniștrilor de Externe.

Dacă ar fi să luăm în considerare doar numărul impresionant de aproape 2000 de ziariști sosiți din toate țările lumii în orașul conferinței, și tot am avea un indiciu asupra interesului deosebit ce-l arată opinia publică mondială tratativelor dintre miniștrii de Externe. Pentru acești ziariști a fost amenajată, în impozantul Palat Electoral din centrul Genevei — așezat peste drum de cafeneaua „Landolt" unde Lenin, emigrant în Elveția, venea să joace șah cu Plehanov — Casa Presei, o adevărată uzină pentru înregistrarea și transmiterea spre toate continentele lumii a evenimentelor legate de conferință. Materialele de birou, necesare Casei Presei, au fost aduse din Berna în trei vagoane. Într-una din numeroasele săli ale Casei au fost instalate nu mai puțin de 80 de mașini de scris, cu diferite caractere. Personalul ce deservește Casa Presei se compune din 80 de oameni. Aici există o centrală telefonică (Geneva e legată de țările lumii cu 300 linii telefonice directe, instalații pentru cablare, telegraf, teleimprimatoare (nu mai puțin de 50), belinografe (aparate pentru transmiterea telegrafică a fotografiilor), instalații de televiziune, săli pentru conferințe de presă și camere de lucru, deci tot ce au nevoie ziariștii pentru a se informa și a informa pe cititorii lor.

Tratativele încep

Sosirea miniștrilor de Externe în ajunul conferinței, a marcat începutul activității chiar înainte ca prima întrunire oficială să fi avut loc în marea sală de consiliu din Palatul Națiunilor, pe al cărei tavan o imensă pictură înfățișează cele cinci continente ale lumii dîndu-și mîna. Trebuia elucidată încă de la început problema meselor de tratative, care s-a dovedit a nu fi de loc simplă. Precum se știe, în perioada de pregătire a conferinței, puterile occidentale au acceptat propunerea U.R.S.S. ca cele două state germane — R.D.G. și R.F.G. — să participe la tratative, ca fiind direct interesate în problemele dezbătute. Totuși, reprezentanții occidentali la Geneva țineau morțiș ca conferința să se desfășoare la o masă pătrată, care ar fi simbolizat participarea efectivă la conferință doar a celor patru puteri, delegații celor două state germane fiind considerați doar ca „observatori". Uniunea Sovietică a pledat însă pentru o soluție care a fost acceptată în cele din urmă, Astfel, cele două delegații germane au obținut dreptul de a participa efectiv la tratative, de a lua cuvîntul și de a-și exprima punctul de vedere în orice problemă aflată în discuție. Aceasta înseamnă implicit recunoașterea existenței celor două state germane și a dreptului poporului german de a participa direct la rezolvarea problemei germane, fapt pe care puterile occidentale îl respingeau înainte.

Conștientă de sarcina de cinste ce-i revine în această direcție, delegația R.D. Germane, în frunte cu L. Bolz, vicepreședintele Consiliului de Miniștri și ministrul de Externe al R.D.G. și-a și afirmat prezența la masa tratativelor. Cu totul altfel procedează delegația R.F. Germane. Ministrul de Externe vest-german H. von Brentano conduce delegația din... camera vilei sale (situată — se pare simbolic — la o apreciabilă distanță de Palatul Națiunilor), delegația R.F.G., fiind efectiv condusă doar de ambasadorul Germaniei în S.U.A., Grewe.

Afară de problema reprezentării celor două state germane la conferință, primele ședințe ale miniștrilor de Externe au fost consacrate discutării propunerii delegației sovietice cu privire la participarea la tratative, chiar de la începutul lor, a Poloniei și Cehoslovaciei. Poziția negativă a delegațiilor occidentali a împiedicat rezolvarea acestei probleme chiar la începutul conferinței.

O dată cu cea de a treia ședință a miniștrilor de Externe declarațiile cu caracter general au precizat pozițiile țărilor care participă la conferință în problemele ce fac obiectul conferinței. Față de propunerile clare și pozitive prezentate în numele U.R.S.S. de ministrul ei de Externe, A. A. Gromiko, propuneri care scot în evidență necesitatea de a reglementa cele două probleme principale ale contemporaneității — încheierea unui tratat de pace cu Germania și normalizarea situației din Berlinul occidental — puterile occidentale au prezentat așa-zisul lor „plan global" sau „pachetul de propuneri" în cadrul căruia încearcă să lege între ele un număr de probleme complexe privitoare la Germania și Europa, cu scopul de a împiedica rezolvarea vreuneia din ele.

Opinia publică așteaptă însă rezultate rodnice de la această conferință, menită să deschidă calea — ce trece prin tratative la nivel înalt — spre încheierea Tratatului de pace cu Germania și lichidarea situației anormale din Berlinul occidental.

A. STANCIU

Fapte mici DIN LUMEA LARGĂ

De ce a demisionat doamna Luce?

Clare Boothe Luce, fostă ambasadoare a S.U.A. în Italia, care a debutat în cariera diplomatică prin presiunile grosolane exercitate asupra Italiei, a fost numită recent ambasadoare în Brazilia. Dar înainte chiar de a-și lua postul în primire madam Luce s-a văzut nevoită să-și prezinte demisia. Soțul ei domnul Luce, proprietarul revistei „Time" a arătat că demisia a fost prezentată din inițiativa lui întrucît el consideră că misiunea soției sale în Brazilia a fost compromisă de „către o serie de oameni nervoși". Oameni nervoși în cauză au fost o serie de senatori în frunte cu senatorul Morse care au arătat că doamna Luce nu este potrivită pentru această misiune deoarece are obiceiul de a face declarații tresponsabile și pentru că revista bărbatului său „Time" a revoltat cercuri largi ale opiniei publice din America latină prin cererea ca „Bolivia să fie abolită". Morse a citat în sprijinul afirmațiilor sale nu numai arderea revistei „Time" în fața unor ambasade ale S.U.A., ci și o serie de ieșiri ale lui Boothe Luce la adresa președintelui Roosevelt. Auzind de aceste critici noua ambasadoare în Brazilia, a declarat că „dificultățile" în relațiile dintre ea și senatorul Morse au început în urmă cu cîțiva ani, „din momentul cînd senatorul Morse a fost lovit în cap de către un cal". Morse, care de fapt a fost lovit în coastă la un tîrg din Virginia, i-a replicat: „Nu mă mir de loc că această calomniatoare face asemenea declarații. Ele sînt tipice pentru cei care suferă de instabilitate psihică". În mod evident Morse făcea aluzie la condițiile în care doamna Luce a demisionat din postul de ambasador în Italia. Suferind o depresiune nervoasă ea a declarat că cineva ar fi încercat să o otrăvească printr-o soluție de arsenic fixată în tavanul dormitorului, și ale cărei picături căzeau peste alimentele consumate de doamna Luce în pat la micul dejun. Morse nu s-a mulțumit numai cu aluzii. El l-a căutat la telefon pe fostul doctor personal al doamnei Luce cu scopul de a vedea dacă nu cumva actualele manifestări ale doamnei Luce au vreo legătură cu vreo boală psihică suferită în trecut. Cu toate că doctorul în cauză nu mai este în viață, noua ambasadoare în Brazilia cînd a aflat de anchela pe care vrea să o deschidă senatorul Morse și-a prezentat demisia imediat.

Casa Albă a acceptat demisia dînd publicității o declarație în care se arată că madam Luce continuă „să se bucure de încrederea președintelui".

British Motor Corporation s-a supărat

La demonstrația de 1 Mai care a avut loc în orașul englez Birmingham, muncitorii din industria automobilelor au defilat avînd în mijlocul coloanelor lor o platformă pe care se aflau cinci automobile Nash Metropolitan de ultimul tip, produse de muncitorii uzinelor lui British Motor Corporation. Ei au ținut în felul acesta să prezinte participanților la demonstrație, rodul muncii lor. Cînd cei din conducerea lui British Motor Corporation au aflat de acest lucru, au provocat un scandal enorm. Automobilele fuseseră luate la demonstrație cu aprobarea lui Ronald Barnett, directorul firmei de transporturi care asigură expedierea automobilelor pe piața străină. Un purtător de cuvînt al companiei engleze de automobile a declarat că „firma consideră ca un fapt grav", că nu i s-a cerut direct permisiunea. El a adăugat: „Dacă mi s-ar fi cerut permisiunea, noi am fi refuzat". Ronald Barnett auzind această declarație a precizat că deși el nu s-a adresat lui British Motor Corporation pentru a obține permisiunea prezentării automobilelor la demonstrație, el consideră că nu este nimic rău în satisfacerea acestei cereri a muncitorilor. Ernie Beard, organizator regional al sindicatului muncitorilor din transporturi, a comentat în felul următor atitudinea companiei: „De ce se tot agită atîta? Doar le-am făcut reclamă acestor automobile. Orice agenție de publicitate ar trebui să plătească pentru o astfel de reclamă nu mai puțin de 5000 lire sterline". Purtătorul de cuvînt al companiei a ținut să sublinieze însă că această chestiune va fi ridicată „la cel mai înalt nivel".

Cine sînt preferații

Acum cîteva zile a avut loc în orașul vest-german Stuttgart o mare manifestație a victimelor războiului pentru a protesta împotriva planului ministrului muncii R. F. Germane, Blank, plan care prevede reducerea simțitoare a pensiilor și așa precare, pe care le primesc unii din cei ce au suferit de pe urma războiului. La demonstrație au participat 20.000 de cetățeni, în mare parte invalizi de război, veniți la Stuttgart din toate colțurile landului Baden-Wurtemberg cu 300 de autobuse.

O acțiune de protest împotriva aceleiași măsuri a fost întreprinsă și de către delegații celor 6600 de orbi de război din întreaga Republică Federală și de către alte categorii care își văd periclitate pensiile precare.

E demn de menționat că în același timp guvernul R. F. Germane acordă foștilor naziști activi, largi ajutoare materiale. Conform legii 131 emisă de guvernul federal în noiembrie 1951, 85 la sută din demnitarii, înalți și mijlocii, ai partidului național-socialist al lui Hitler și a organizațiilor fasciste de tristă amintire S. A. și S. S., primesc azi pensii integrale a căror sumă s-a ridicat într-un singur an — anul 1958 — la uriașa sumă de 1.371 miliarde mărci occidentale.

Meritele lui Ngo Dinh Diem...

Recent a sosit la Saigon, capitala Vietnamului de sud, amiralul american Felix Stump, șeful statului major al unităților navale americane din Oceanul Pacific. Scopul oficial al vizitei sale a fost înmînarea unei decorații americane și a unei importante sume de dolari dictatorului Ngo Dinh Diem, marioneta Washingtonului în Vietnamul de sud. Decorația și premiul în bani i-au fost acordate pentru merite dobîndite prin „rezistența sa".

Pe lîngă piedicile puse reunificării Vietnamului și sabotării altor clauze ale acordurilor de la Geneva din iulie 1954 — „meritele" constau în arestarea a 180.813 de persoane, rănirea a 10.185 și uciderea a 4971 de oameni, în cei nici cinci ani care au trecut din iulie 1954 de cînd a fost restabilită pacea în Vietnam.

Ngo Dinh Diem merita într-adevăr o decorație americană... Ca să nu mai vorbim de dolari...

Val de sinucideri

În Israel se înregistrează, în vremea din urmă, un val de sinucideri. Presa israeliană relatează că de curînd un ofițer recent eliberat din armată și-a ucis nevasta și cei trei copii, iar apoi s-a sinucis. Iată și alte cazuri. La Ierusalim, un locuitor din cartierul Beit-Zait a încercat să-și dea foc, la Tel Aviv, o persoană în vîrstă de 51 ani s-a aruncat, în plin centrul orașului, pe fereastră. În Galileul de nord, a încercat să și pună capăt zilelor o femeie venită din Rominia, în vîrstă de 38 ani. O altă femeie, în vîrstă de 30 de ani, venită tot din Rominia, s-a aruncat de asemenea dintr-o clădire. După cum relatează aceleași ziare la baza acestor acte disperate stă situația mizeră în care se zbat tot mai mulți oameni.

Piața gării centrale din Phenian

De pretutindeni

BIBLIOTECA de stat a Academiei de Științe din R.S.S. Ucraineană cuprinde nu mai puțin de 6 milioane volume și publicații periodice, 7 milioane ziare, 200 mii manuscrise. Anul trecut, biblioteca a satisfăcut cererile a 476.000 persoane și instituții, împrumutînd 2,5 milioane cărți și reviste. Biblioteca întreține un schimb de cărți și publicații cu 142 de academii și 28 de universități din 53 de țări ale lumii.

SE PREVEDE că în 1960 numărul elevilor din școlile din Irak va depăși cifra de 1 milion. Aceasta este una din urmările binefăcătoare ale introducerii învățămîntului general obligatoriu în Republica Irak.

UN LOCUITOR din Carvin, făcînd curățenie într-un columbar, a fost intrigat de comportarea unei porumbițe și, urmărind-o mai îndeaproape a avut surpriza de a găsi în cuib un pui de găină. Într-adevăr, cotețul de găini era lîngă columbar și se întîmplă ca găinile să oue în despărțiturile rezervate porumbeilor. Porumbița s-a atașat de micul pui ciudat și, lucru curios, puiul, de îndată ce a căpătat aripi a început să urmeze porumbeii pe acoperișurile din împrejurimi.

PENTRU întîia oară în viața ei, Ana Amstetter din Kufstein, în vîrstă de 79 de ani, considerată drept cea mai bătrînă adeptă a schiului, a fost deunăzi victima unui accident. O începătoare schioară i-a barat din greșeală calea, în momentul cînd tomnateca sportivă se afla în plină coborîre, așa încît aceasta căzu de pe schiuri și își fractură un picior.

ÎN UNELE localități din Africa de sud legătura telefonică este adeseori întreruptă. După cum s-a dovedit, acest neajuns nu se datorează uraganelor sau altor fenomene naturale, ci... animalelor. Cele mai serioase stricăciuni le pro-

voacă maimuța, care își face gimnastica de dimineață pe... sîrmele telegrafului. Nici elefanții nu sînt împotriva unor exerciții cu... stîlpii de telegraf, iar girafa cea cu gîtul lung, după exercițiile elefantului, desăvîrșește treaba încolăcind zeci de metri de sîrmă.

TRADIȚIONALUL samovar rus este și el perfecționat de tehnica nouă. Încă în acest an va începe în U.R.S.S. producția în serie a samovarelor electrice.

POLIȚIA din Roma a descoperit în una din vechile străzi ale acestui oraș o „școală a cerșetorilor", deosebit de bine organizată și avînd foarte mulți „elevi". Aici au fost găsite, între altele, trușe de cosmetice, un întreg arsenal de proteze, fotolii pe roți, precum și o garderobă cu o vechime de sute de ani. Absolvenții școlii erau obligați să plătească după ce treceau la „activitatea profesională" 20 la sută din veniturile realizate.

CONDUCĂTORII auto cărora le place să ia un păhărel vor primi desigur fără entuziasm, invenția unui inginer danez. Aparatul său reacționează atît de prompt, încît motorul se stinge imediat cînd respirația șoferului dușmănește a alcool.

INSTRUMENTELE muzicale fabricate la uzina „Lunacearski" din Leningrad, au obținut un mare succes la expoziții internaționale. Uzina a realizat recent 10 mii de ghitare cu șapte strune, comandă unei firme engleze.

ÎN FOTOGRAFIA noastră nu vedeți o imagine de la un circ unde se produc mici artiști acrobați. Fotografia reprezintă 3 copii „mergînd" la școala din localitatea Guiglia (Italia). Podul peste fluviul Panaro nu a fost încă refăcut din timpul războiului și autoritățile cred că astfel au găsit o soluție. O soluție, însă, în care copiii sînt în pericol oridecîteori se duc și vin de la școală.

A MURIT celebra operetă vieneză? Aceasta s-ar putea deduce dintr-un concurs organizat recent de administrația teatrelor din Austria pentru compunerea unei operete vieneze, la care premiul I a fost de 100.000 de șilingi. Nici una din cele 54 de operete prezentate juriului, nu a fost considerată demnă de a fi prezentată la „Volksoper" din Viena. Nu au putut fi acordate decît premiile trei, patru și cinci.

FIECARE a 10-a familie din R. Cehoslovacă are televizor. În această privință, R. Cehoslovacă se află pe locul 5 din lume. În viitorul apropiat, numărul teleabonaților va crește și mai mult. Anul trecut, fabricile de specialitate au realizat 130.000 de televizoare, iar în acest an vor realiza 190.000 de aparate. În prezent, în R. Cehoslovacă funcționează patru posturi de emisiune (Praga, Brno, Ostrava și Bratislava). Alte șase posturi urmează să fie construite.

DUPĂ 80 de ani de discuții purtate între Anglia și S.U.A. în problema mărimii yardului și greutății poundului, ambele țări au stabilit, iar împreună cu ele Australia, Canada, Noua Zeelandă și Africa de sud, că yardul are exact 0,9144 m., iar poundul 0,453 kg.

IN INSTITUTELE de învățămînt din U.R.S.S. învață aproximativ de 4 ori mai mulți studenți decît în Anglia, Franța, Germania occidentală și Italia luate împreună. Institutele politehnice din U.R.S.S. au fost absolvite de un număr de ingineri de 3 ori mai mare decît cel care a absolvit institutele de specialitate americane.

ÎN APROPIERE de Gliwice (Polonia) locuitorii unui mic sătuc au descoperit o vrabie cu două capete în perfectă stare de sănătate. Ea ciugulea cu ambele ciocuri cu o poftă la fel de mare.

LITERATURĂ • TEATRU • CINEMA • MUZICĂ • PLASTICĂ

Roza vînturilor

In apărarea celor asupriți

„Fiecare nuvelă descrie soarta unui om, iar fiecare soartă este tipică pentru mii și zeci de mii de oameni" — *scrie ziarul norvegian „FRIHETEN" despre recentul volum de nuvele „Ultimele cizme" al scriitorului Henrik Mun, care s-a inspirat în scrierile sale din viața popoarelor țărilor coloniale din Asia și Africa.*

„Tragică este soarta popoarelor asuprite acolo unde domnesc imperialiștii. Iată o tînără, aproape un copil, se sinucide în timp ce doi albi pun pariu cui îi va aparține; iată o mamă care se vinde pentru a-și putea hrăni copilul; iată un negru alungat din mină după ce silicoza i-a măcinat sănătatea; un văxuitor de ghete din Algeria, un copil este împușcat pentru că a fost martorul întîmplător al unui asasinat...

„Marionetele și Buratino"

Arta marionetelor este străveche și originea ei se pierde în negura timpurilor. În decursul anilor, această artă a cunoscut epoci de glorie și de stagnare.

In editura „Avanti" (Italia) a apărut recent o carte extrem de interesantă, scrisă de Roberto și Renata Medzanotte Leidi, intitulată „Marionetele și Buratino". Cartea cuprinde 9 piese pentru teatrul de marionete, cele mai multe fiind publicate pentru prima oară. Prima piesă, „Strămutul lui Hercules", reprezintă libretul pe care l-a folosit Carlo Goldoni ca adolescent, cînd a prezentat spectacole cu marionete.

Bursa autografelor...

La Paris, pe lîngă bursa oficială există și o așa numită bursă a autografelor, care se ocupă cu vînzarea și cumpărarea de manuscrise rare, scrisori, autografe ale marilor personalități literare și artistice. Un memoriu al lui Jean Jacques Rousseau cumpărat la un preț de nimic, a fost revîndut cu 2 milioane franci la bursa autografelor. Tot aici s-au vîndut la licitație scrisori semnate de Descartes, Victor Hugo, Ronsard și alte manuscrise prețioase. Toate aceste manuscrise de valoare sînt cumpărate de milionari și de afaceriști în eventualitatea unui cîștig. Biblioteca Națională din Paris nu participă niciodată la asemenea licitații, deoarece nu are fonduri cu care s-ar putea cumpăra aceste documente rare.

Premieră la Teatrul Național „I. L. Caragiale"

Recent a avut loc pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale", premiera piesei „Tragedia optimistă" de Vsevolod Vișnevski.

Piesa, care aduce pe scenă un crîmpei din lupta eroică a marinarilor roșii împotriva dușmanilor Puterii Sovietice, înmănunchiază un grup de talentați actori, în regia lui Vlad Mayer. In fotografii: *două scene din spectacol.*

Fotografii: E. WECHSLER

O nouă lucrare muzicală de amploare

OPERA „RĂSCOALA" de Gheorghe Dumitrescu

(Urmare din pag. I-a)

ristic al țărănimii române, soarta lor înfățișînd sintetic, pe deoparte aspectul general al vieții, iar pe de altă parte aspirațiile păturii sociale căreia îi aparțin.

Alături de familia lui Petre Petre apare și muncitorul ceferist Dragoș, ca reprezentant tipic al clasei muncitoare, care s-a alăturat cu tot avîntul dreptei cauze a țăranilor răsculați. El este acela care îndeamnă și înflăcărează țărănii la acțiune, asumîndu-și conducerea luptei după omorîrea lui Petre Petre. În această scenă se reflectă înfrățirea clasei muncitoare cu țărănimea, prevestind alianța ce avea să se realizeze în vremurile noastre, cînd, sub conducerea clasei muncitoare, poporul și-a luat destinul în propriile sale mîini.

În opoziție cu lumea țăranilor și muncitorilor, apar figurile citorva moșieri, arendași și reprezentanți ai autorităților (ministru, prefect și jandarmi), personificînd clasa stăpînitoare hrăpăreață și nemiloasă, care nu se sfiește să sacrifice zeci de mii de vieți pentru apărarea intereselor sale egoiste și murdare.

Create pentru a da contururi cît mai precise și pregnante ideii călăuzitoare a întregii piese, toate aceste personaje rămîn totuși, pe plan secundar. Personajul principal în desfășurarea operei, personajul care acționează și determină desfășurarea și semnificația profundă a dramei, este poporul. Căci de popor este vorba, de lupta și de jertfele sale, pentru împlinirea visului secular, pentru libertatea și independența țării și a fiilor săi.

Spre deosebire de concepția dominantă în dramaturgia clasică de operă, în care acțiunea tratează, în general, conflicte personale, individuale, opera „Răscoala" înfățișează lupta poporului nostru. Așa se explică și faptul că în această operă corul — personificatorul masei poporului — deține un rol covîrșitor, devenind purtătorul celor mai însemnate momente lirice.

Cu toate acestea nu s-au neglijat nici rolurile personajelor individuale, cărora le-am încredințat o seamă de arii de mare amploare și, adesea, de un intens dramatism, ca de pildă, monologul moșierului Miron Iuga, care constituie un portret grăitor al imoralității, fățărniciei și egoismului inuman al clasei sale.

Însemnate pasaje lirice intervin și în rolurile țăranului Petre Petre (cîntecul de despărțire cînd Petre pleacă la armată), ca și al logodnicei sale Gherghina sau a arendașului Aristide Platamonu.

— Ținînd seama de complexitatea și varietatea temei, vă rugăm să ne relatați în linii mari structura dramaturgică a operei.

— Pentru a concentra în cîteva scene părțile esențiale ale conflictului dramatic, am împărțit libretul în șase tablouri, care înfățișează alternativ imaginea celor două lumi ce se înfruntă. Astfel, în timp ce tablourile I și III zugrăvesc suferințele și viața de mizerie a țăranilor, tablourile II și IV evocă viața de huzur, desfrîu, nepăsarea, orbirea și aitudinea antipopulară a regimului burghezo-moșieresc de tristă memorie. Tablourile V și VI (intitulate „Scînteia" și „Pîrjolul") aduc apoi deznodămîntul acestei zguduitoare drame — moartea eroică a stegarilor libertății. Finalul, însă, arată cum țăranii se îndreaptă spre moarte cu fruntea sus, cu gîndul și convingerea fermă că dreptatea lor va triumfa în cele din urmă. Opera se încheie cu imaginea unui răsărit de soare — simbol al zorilor libertății — care se profilează pe orizontul viitorului, devenit astăzi o realitate luminoasă.

— Ne-ați arătat, maestre, că ciclul celor patru lucrări dramatice — „Decebal", „Ion Vodă cel Cumplit", „Tudor Vladimirescu" și „Răscoala" — este dominat de o idee comună. Cum se reflectă această unitate de idei în întruchiparea muzicală a respectivelor drame?

— Ideea fundamentală a acestui ciclu — năzuința spre dreptate socială și lupta poporului nostru pentru cucerirea libertății — se reflectă în muzica mea prin folosirea sistematică a anumitor motive conducătoare (leit motive) care, cu unele modificări și variante de culoare, străbat de-alungul celor patru opere, simbolizînd permanența aspirațiilor patriotice ale poporului nostru, consecvența străduințelor și luptei sale drepte împotriva asupririi și exploatării.

— Permiteți-ne, maestre, încă o ultimă întrebare: Cînd credeți că va vedea lumina rampei opera „Răscoala"?

— M-am grăbit să termin lucrarea pe care o închin celei de-a 15-a aniversări a eliberării poporului nostru de sub jugul fascist. Sper deci că premiera va putea avea loc încă în toamna acestui an, poate chiar la 23 August, cu prilejul sărbătoririi acestui mare eveniment al istoriei noastre.

I. C. SPIRU

Schiță de decor de Paula Brincoveanu, la opera „Răscoala" de Gh. Dumitrescu.

— *Ați studiat în Germania?* — *Nu, în Romînia!...*

Cu Dan Iordăchescu despre turneul său în R.D.G.

Lieduri... Marii interpreți ai liedurilor lui Schubert, ale lui Schumann, lui Brahms, au fost mai întotdeauna conaționalii lor. Și cine, dintre cei mai vîrstnici nu-și amintește de „Winterreise" al lui Schubert, cîntat de Richard Tauber?

Și iată că în primăvara aceasta atît de lungă și „clasică", mii de oameni au umplut la Berlin, la Sonneberge, la Suhl, la Reisen, la Potsdam, la Eisfeld, sălile de concert și au plins ascultîndu-l pe Dan Iordăchescu cîntînd „Erlkönig" de Schubert.

— „Dv. ați studiat în Germania?" a fost întrebat tînărul nostru bariton de nenumărați admiratori, cărora nu le venea să creadă că o asemenea măestrie în a cînta lieduri, se poate căpăta și altundeva.

— „Nu. Am studiat în Romînia, iar profesor mi-a fost maestrul Constantin Stroescu".

Acestea au fost primele lucruri pe care mi le-a relatat la telefon Dan Iordăchescu de la Berlin, în ajunul plecării sale la Paris.

— Te întorci la Paris?

— **Da. Voi da acolo un concert la televiziune, la care voi cînta „Figaro", „Bal Mascat" și lieduri românești de Paul Constantinescu, Silvestri, Brediceanu și alții. De altfel liedurile noastre românești s-au bucurat de un mare succes și aici în Republica Democrată Germană.**

— Are publicul german vreo preferință între aceste lieduri românești?

— **Desigur. Am avut peste tot bisuri la „Cocoșul" de Valeriu și „S-ar găti badea de nuntă" de Nicolescu. Dar mai ales „Gornistul" lui Paul Constantinescu a înregistrat un succes enorm. Pentru mine însă, aceasta n-a fost o surpriză, deoarece „Gornistul" s-a bucurat de același succes la Londra, ca și la Paris.**

— Ce anume te-a impresionat mai mult în turneul din R.D.G.?

— **Căldura cu care m-a primit publicul. Publicul german este în genere foarte exigent. Așa s-a făcut că fiecare concert era o adevărată luptă. Cu fiecare nou lied sau arie puteam observa cum publicul, rece la început, se încălzea din ce în ce, iar aplauzele, bisurile și multele minute de autografe de la sfîrșit însemnau o victorie cîștigată de mine, pentru țara mea. Trebuia astfel să dau toată măsura a ceea ce pot. Și nu-mi pare rău...**

De altfel, cronicile apărute în presa germană despre concertele lui Dan Iordăchescu, confirmă aceste succese. Iată, de pildă, ce scrie „Berliner Zeitung" sub semnătura lui Scheffer:

„O voce strălucitoare în toate registrele. Multilateralitatea posibilităților sale de interpretare rezultă din marile contraste care au abundat în prima parte a programului. Astfel, după aria din Haendel, cîntată cu o pasiune eroică, a urmat un lied plin de humor de Mozart. Apoi el a cîntat cu un adînc lirism „Noapte cu lună" de Schumann, după care a urmat „Demonicul zeu" de Spielmann. Toate acestea, precum și liedurile de Brahms și mai ales cele de Schubert, în care a fost un „Erlkönig" foarte captivant, au fost prezentate cu aceeași intensitate dramatică și lirică și cu aceeași siguranță în toate registrele vocii sale. Noi dorim, încheie criticul german, ca acest tînăr cîntăreț să revină la Berlin ca invitat al Operei".

— Proiecte de viitor? I-am mai întrebat pe Dan Iordăchescu.

— **Unul singur. Să mă întorc acasă. Să cînt după multă vreme și pentru publicul care mi-e cel mai drag — publicul românesc.**

— Și cînd asta?

— **Deabia în iunie, deoarece mai trebuie să cînt și la Viena, la concursul Schubert-Haydn...** un oftat mi-a parvenit de la celălalt capăt al firului.

— De ce oftezi?

— **Mi-e tare dor de acasă. Știi, peste tot e frumos, oamenii sînt drăguți, primitori, dar nicăieri nu e ca acasă...**

— Ei, nu mai e mult pînă în iunie...

Mariana PÎRVULESCU

Ansamblul Artistic Central al Armatei R. P. Polone

Instantaneu din timpul concertului dat de Orchestra Simfonică a Radiodifuziunii și Televiziunii, sub conducerea dirijorului sovietic Kiril Kondrașin. Solist: violonistul Ștefan Ruha.

Eugene Ionesco și critica apuseană

Eugene Ionesco, mentorul noului teatru anti-teatru din occident, nemulțumit de punerea în scenă a ultimei sale piese „Le Tableau" (Tabloul") de către un teatru parizian, și-a exprimat dezacordul față de regia spectacolului, într-un interviu acordat lui Jacques Sternberg, cronicarul teatral al revistei „Arts-Spectacles".

La rîndul său, Jacques Sternberg a ținut să-și exprime opinia cu privire la valoarea acestei piese într-un articol din care citățm: „Profit de ocazie pentru a-mi exprima dezacordul cu piesa „Le Tableau". Căci în ciuda faptului că unii critici afirmă pe un ton peremptoriu că această piesă exprimă în mod științific și anulatoriu simultaneitățile celei mai divergente convergente ale unei străluciri patapsihice (?), trebuie să recunoaștem că dialogul acestei piese este sărac, deloc percutant și în sfîrșit extrem de plat." *Criticul după ce trece în revistă slăbiciunile acestei piese, arată că arta lui Ionesco, Beckett et comp. găsește din ce în ce mai puțin credit în rîndul publicului parizian. Același lucru îl spun pe un ton mai moderat și criticii teatrali Enzo Muzii și M. Giannelli din Roma, în cîteva articole cu privire la destinul acestui așa zis teatru de avangardă din occident.*

CANNES 1959

Pitoreasca localitate de pe malul Mediteranei, — cunoscută prin aceea că în anul 1815 Napoleon a debarcat în apropierea ei la reintoarcerea din insula Elba — a găzduit tradiționalul festival internațional al filmului, care are loc în primăvara fiecărui an (al XII-lea).

Lipsit de strălucirea artistică a altor ani, festivalul s-a bucurat în schimb de participarea unui mare număr de țări, actori și cineaști. În cadrul festivalului, 30 de țări prezintă 32 filme de lung metraj și 26 scurt metraje, fără a mai socoti pe cele din afara concursului care totalizează peste 60 de ore de proiecție.

Este semnificativ că deși acest festival este îndeobște un prilej de a face reclamă filmelor produse de către studiourile occidentale, totuși, conferințele organizate între 3 și 5 mai de către Federația internațională a autorilor de filme, sub președinția lui Jean Cocteau, au avut ca temă: „Criza cinematografului, decadență sau renaștere?".

Într-adevăr, multe din filmele prezentate au justificat îngrijorarea pe care o exprimă tema conferințelor propuse de F.I.A.F. Primul scurt metraj intrat în competiție — filmul american „Whirligig" — a fost primit cu indiferență generală. Startul la concursul filmelor artistice de lung metraj l-a dat „Policarp, maestru copist", al lui Mario Soldati, o pseudosatiră socială, dedicată unui copist de la sfîrșitul secolului, care după o îndelungată așteptare a avansării află că mașinile de scris vor invada birourile ministeriale și deci arta lui de caligraf nu va mai sluji la nimic.

În desfășurarea concursului, țările socialiste au trezit (cum și era de așteptat după uriașul succes dobîndit cu filmul „Zboară cocorii" de către cineaștii sovietici anul trecut tot aici) un interes deosebit. Chiar a doua zi, după deschidere, un scurt metraj cehoslovac, reunind desenele copiilor evrei uciși de hitleriști în ghetto-ul de la Terezin, a emoționat profund publicul spectator. Tot studiourile cehoslovace au înregistrat un mare succes cu filmul „Dorința", realizat de către doi tineri cineaști (Vojtech Jasny, regizor și Jaroslav Kucera, operator) care au terminat institutul cu trei ani în urmă. De asemenea, filmul „Anna" al lui Zoltan Fabri (R.P. Ungară) cu Mari Toroscik în rolul principal, s-a bucurat de aprecierea publicului și de comentarii favorabile din partea criticii.

Una din surprizele festivalului a reprezentat-o „Visul unei nopți de vară", film în culori pentru ecran lat, realizat de celebrul Jiri Trnka cu păpușile sale.

Dintre filmele proiectate în afara concursului, marele film sovietic „Soarta unui om", care a fost prezentat de creatorul său Serghei Bondarciuk, a fost ovaționat de o sală arhiplină.

Printre filmele produse în țările capitaliste s-a remarcat filmul argentinian „Zafra" al lui Lucas Demare, o denunțare a sclavagismului. Franța a rulat cu succes în primele zile ale competiției „Cele 400 de lovituri" de Francois Truffaut și scurtul metraj „Istoria unui pețișor roșu", de Edmond Sechan. Cînd scriem aceste rînduri, n-au fost prezentate încă toate filmele, iar juriile urmează abia să se pronunțe.

O neobișnuită expoziție în aer liber...

Nimeresc — în Băneasa — destul de ușor adresa căutată: cartea de vizită a ceramistei Maria Chelsoi nu e scrisă pe un cartonaș suplu, ci pe uriașele vase din lut care-i umplu curtea. E o ciudată expoziție în aer liber, care-ți amintește de cele 40 de vase din basm în care Aladin și-a ascuns hoții. Numai că această ciudățenie se risipește ca fumul cînd vezi un pisoi fugărind printre vase o maternă cloșcă cu pui și un cățel alb, cam astmatic, cuibărîndu-se într-o splendidă farfurie de ceramică. Elementele rustice se împletesc aici cu rafinamentul artistic într-o logică cu totul proprie, dar nu mai puțin fermecătoare. Și regăsești aceeași îmbinare neobișnuită și în ființa artistei Maria Chelsoi. Îi văzusem vasele de ceramică sau din lut ars la o expoziție de artă aplicată (mai tîrziu le-am revăzut în marile parcuri ale capitalei noastre) și mă cuceriseră originalitatea lor, fantezia și sensibilitatea mărturisită de ornamentația, de forma vaselor, de finețea desenelor.

O am acum pe Maria Chelsoi în fața mea. O femeie trecută de prima tinerețe, cu ochii codați, plini de viață, cu mîini vii, la fel de grăitoare ca ochii. E ora amiezii și am găsit-o în funcțiuni domestice, nu artistice; pregătește prînzul fetiței ei, care trebuie să plece la școală. Trebăluind în bucătărie, îmi povestește cu acea vorbă molcomă, lungită, a țăranilor moldoveni, despre subtila artă a ceramiștilor chinezi, pe care i-a cunoscut în călătoria ei — de acum cîțiva ani — în Extremul Orient. Încep să gust această împletire de simplitate casnică și savantă pătrundere a tainelor artei, mai ales cînd îi intuiesc cauza...

În atelierul cu pereții căptușiți de cărți, farfurii, strachini și vase din lut ars, Maria Chelsoi îmi face cunoștință cu uneltele artei ei: străvechea roată a olarului și bolul de lut umed, gălbui. „E pămînt de Pucheni, pămînt argilos. Plînea nu crește în el; crește doar arta". Bolul rotund se așează pe roată, în jurul unui fus de metal, piciorul începe să învîrte roata, lutul capătă viață, crește, se umflă, se întinde ori se lățește, după cum îl potrivesc mîinile dibace ale artistei. E un ritual care celebrează forța pămîntului. Și a omului. Căci omul frămîntă în palme, după vrerea sa, carnea pămîntului. În Maria Chelsoi recunosc acum omul simplu, cu darul înăscut al artei, care țîșnește din el firesc, așa cum izvorul țîșnește din stînca muntelui,

Iar apoi, după ce s-a stins dogoarea celor 36 de ore cît au ars vasele în cuptor, artista, ce trăise parcă pînă atunci aceeași viață cu lutul, se rupe de opera ei, privind-o cu ochi sever, imparțial. Dintr-o dată, olarul ce a moștenit meșteșugul din străbuni se transformă într-un estet pretențios. Maria Chelsoi devine o pictoriță rafinată, care însușește din culori multiple, pe cărămiziul lutului, hore vii, năvalnice, scene de muncă, flori neasemuit de frumoase, păsări...

Am întrebat-o pe artistă cît lucrează la unul din vasele ei mari: o lună, chiar și două. E nevoie în această artă de răbdarea încăpățînată și de pasiune. Răbdarea încăpățînată a moștenit-o poate de la tatăl ei, plugarul din Șerbești, care a trudit greu să-și poată crește prin școli cei opt copii ai săi; pasiunea vie, dragostea pentru frumosul culorilor și al jocului lor, le-a moștenit de la mama ei. Patru din cele șase fete au urmat, cum au putut, Belle Artele. Maria a fugit de la școala unde fusese numită învățătoare, și a mers la București, la pictură. O poveste ca multe altele. Cu micul ei tragism, cu renunțări de tot felul în numele acestei zeițe neîndurătoare, care e arta, cu mariile desfătări pe care tot ea și le oferă.

I-am cerut Mariei Chelsoi să-mi povestească ceva despre ea și am pregătit, anchetatorial, carnetul și creionul. Dar artista a intrat în casă și — o dată cu dulcețurile din caise coapte și paharele aburînd de răceala apei — mi-a adus un album enorm. În el — fotografii, reproduceri de tablouri, de lucrări în ceramică, tăieturi din ziarele vremii. Avea ceva naiv și înduioșător acest album ce închidea în paginile sale o viață întreagă. Maria Chelsoi m-a lăsat singură cu el, considerîndu-l poate mai volubil și mai puțin modest ca ea. Am cunoscut-o atunci pe „d-ra Maria Chelsoi", profesoară de pictură și ceramică: o fetișoară subțirică, cu părul tuns a la garçon și prins cu un ac pe frunte, stînd — puțin intimidată de obiectivul aparatului de fotografiat — lîngă o vitrină cu splendide obiecte lucrate de ea în ceramică. I-am văzut, reproduse color, cîteva peisaje pline de sensibilitate din Vălenii de Munte, i-am văzut și niște uleiuri pline de transparență și luminozitate. Tăieturile din ziar păstrau suvenirul unor cronici plastice scrise puțin emfatic și pretențios, dar nu lipsite de aprecieri judicioase la adresa talentului Mariei Chelsoi.

Am făcut o socoteală, după ce am răsfoit zecile de pagini ale albumului: din 1939, cînd o mică expoziție de pictură și ceramică deschisă la „Cartea Românească" anunța apariția unui nou talent plastic, și pînă azi, Maria Chelsoi a avut 15 expoziții personale: 7 expoziții de pictură și 8 de ceramică (ca să nu mai vorbim de Saloanele oficiale și de diferite alte expoziții colective la care a participat). Cea mai de preț a fost, după părerea artistei, ultima expoziție personală.

Am acasă, pe masa de lucru, o mică vază din ceramică verzuie. Mi-a dăruit-o artista, cînd am plecat din acea ciudată curte cu vase uriașe ca-n povestea lui Aladin. Mica vază îmi păstrează vie amintirea unei femei în care simplitatea robustă a omului din popor se împletește armonios cu rafinamentul celui mai subtil creator cult. Regret mult că gazetarul nu poate crea și dărui altceva decît cuvinte frumoase. Cuvintele frumoase au însă și ele marele lor adevăr.

Sanda FAUR-DIMA

Maria Chelsoi pictînd un vas de ceramică

OASPEȚI DE PESTE HOTARE

În săptămîna care se încheie ne-au vizitat țara, printre alții, oaspeți de seamă, soli ai artei țărilor prietene. După un turneu prin orașele Constanța, Ploești, Orașul Stalin, Cluj, Timișoara și Craiova, Ansamblul Artistic Central al Armatei Republicii Populare Polone a dat luni seara pe scena teatrului de vară din parcul de cultură și odihnă „I. V. Stalin" spectacolul de adio, în fața unui mare număr de bucureșteni.

La pupitrul orchestrei simfonice Radio, Kiril Kondrașin, artist emerit al R.S.F.S.R., a dirijat joi seara Simfonia a V-a în si bemol major de Prokofiev, concertul în re major pentru vioară și orchestră de Ceaikovski, (solist: Ștefan Ruha) și „Valsul", poem coregrafic de Ravel. Duminică el va dirija un concert simfonic, ultimul din acest turneu, la Orașul Stalin.

ECOURI CINEMATOGRAFICE

• **LA MOSCOVA** se turnează un film despre viața lui Paul Robeson. Rolul principal va fi susținut de însuși marele cîntăreț negru, alături de care va apare soția lui, Eslanda, precum și fiul lui cel mic, care studiază la Moscova.

• **ÎN DANEMARCA** s-a început turnarea unui film documentar despre viața lui Martin Anderson Nexö. Munca creatorilor filmului va fi ajutată de soția lui Nexö, care va da prețioase amănunte în ce privește viața marelui scriitor danez. Filmul va fi terminat înainte de 26 iunie 1959, cînd se vor aniversa 90 de ani de la nașterea scriitorului.

• **„AȘA AJUNGEM PÎNĂ LA STELE"** este titlul unui nou film documentar de scurt metraj al studioului de filme din Budapesta. Filmul descrie viața și munca oamenilor de știință, care au făcut în ultimul timp pași gigantici în vederea cuceririi cosmosului.

• **ÎN COPRODUCȚIE** sovieto-franceză se proiectează turnarea unui film după „Candide" al lui Voltaire. Regizorul filmului va fi Jean Paul le Chanois, iar interpreții principali Oleg Popov, Vittorio de Sica și Charles Laughton.

• **PRIMUL** film indonezian a fost realizat în 1928. Acum 20 de ani Indonezia a produs însă primul film artistic, filmul „Luna strălucitoare". Acest film era consacrat vieții de fiecare zi a Indoneziei și locuitorilor ei. Se poate considera că după război și după eliberarea țării de ocupația japoneză, Indonezia și-a creat o industrie cinematografică proprie. Multe filme realizate în ultimii ani sînt consacrate unor teme naționale. În 1952, filmul indonezian „Școlidul" a obținut o distincție la festivalul de la Karlovi-Vary. Anul trecut, Indonezia a produs 65 filme. „Consiliul filmului" din Indonezia, organism înființat recent, are un vast program și plan de lucru care îndreptățește presupunerea că pe viitor filmul indonezian se va afirma în lumea filmului internațional.

TEATRALE

• **TEATRUL** Madách din Budapesta a prezentat cu mare succes piesa dramaturgului maghiar Sandor Brody, „Medicinistul", care vorbește de viața mizeră de odinioară a studenților din Budapesta.

• **LA TEATRUL** din Nankin (R. P. Chineză) a avut loc de curînd premiera unei piese originale, **„Vizita rachetei sovietice în castelul Lunei".** Interesant de remarcat la această nouă premieră este faptul că această temă modernă a fost prelucrată în forma clasică a vechiului basm chinezesc.

• **TEATRUL** Central al Armatei Cehoslovace a prezentat de curînd în premieră dramatizarea romanului **„Război și pace"** al marelui scriitor clasic rus L. N. Tolstoi.

LITERARE

• **FOLCLORIȘTII** din Talin și Tartu pregătesc pentru tipar o culegere fundamentală a folclorului estonian. Culegerea va conține 100.000 cîntece populare. Primul volum va apare în cursul acestui an.

• **INSTITUTUL** de literatură mondială de pe lîngă Academia de științe a U.R.S.S. a editat **„Istoria literaturii germane din antichitate și pînă în zilele noastre".** Lucrarea conține 5 volume și e rodul unei îndelungate munci de cercetare a germaniștilor sovietici, care au colaborat și cu savanții Academiei de arte din R. D. Germană.

Supunerea climei

„Bilanțul termic" — o mare realizare a științei sovietice

Pentru a se obține cunoștințe profunde cu privire la ansamblul proceselor care se petrec pe pământ, este necesar să se cerceteze felul cum atmosfera și scoarța pământului primesc energia solară și cum se repartizează această energie. Este necesar, cu alte cuvinte, să se studieze „bilanțul termic" al diferitelor regiuni. Astfel, se pot obține imediat date asupra legilor de formare a climei.

M. V. Lomonosov a sezisat importanța noțiunii de bilanț termic, dînd răspunsul just la întrebarea de ce iernile la Petersburg sînt mai ușoare decît cele din interiorul Siberiei, în localități situate la aproape aceeași latitudine. Lomonosov a arătat că regiunile apusene ale continentului primesc căldură de la oceanul Atlantic. Această căldură nu ajunge pînă în interiorul continentului.

În 1884, marele meteorolog și geograf A. I. Vocikov, întemeietorul climatologiei ruse, a arătat că este extrem de importantă ținerea unui „registru de intrări și ieșiri" asupra cantității de căldură solară primită de pămînt, împreună cu învelișul său atmosferic. Dacă vom ști exact ce cantități revin fiecărui proces, încălzirii atmosferei, evaporării apei, încălzirii corpurilor, reacțiilor chimice, vieții organice, se va face un uriaș pas înainte.

Această sarcină care poate fi descrisă cu atît de puține cuvinte, reprezintă o muncă uriașă. Este necesar pentru aceasta să se măsoare zi de zi, ceas de ceas, ani de-a rîndul, cantitatea de căldură solară în zeci și sute de stațiuni „actinometrice". Ele măsoară diferitele caracteristice ale regimului de primire a radiațiilor solare, în funcție de ore, anotimp, lungime de undă etc. Aceste stațiuni trebuie să fie răspîndite în absolut toate zonele suprafeței terestre, pe vîrfurile munților și, ceea ce este cel mai greu, pe întinsul mărilor și în deșerturile de gheață ale regiunilor polare.

În prezent, sateliții artificiali au înlesnit în mare măsură aceste atît de anevoioase măsurători. Într-adevăr aparatele montate pe sputnici au permis să se înceapă determinarea bilanțului termic la partea exterioară a atmosferei.

Lucrările cercetătorilor de la Observatorul geofizic principal „A. I. Vocikov" de lîngă Leningrad, în domeniul climatologiei bilanțului termic, au început, după 14 ani de muncă intensă, să-și dea primele roade. Trebuie subliniat că unul din premiile Lenin pe 1958 a revenit lui M. I. Budiko, directorul Observatorului. S-a reușit pentru prima oară întocmirea unor hărți mondiale ale bilanțului termic. În ele se poate vedea că cantitatea de energie solară pe durata unui an variază mult pentru diferite regiuni. Dacă în Sahara un centimetru pătrat primește 220 kilocalorii pe an această cantitate este la Moscova de 90 kilocalorii, iar la Leningrad de numai 80 kilocalorii. Determinant însă este modul cum se cheltuiește această căldură, căci evident cele 220 kilocalorii pe centimetru pătrat al Saharei nu produc pentru viață nici a mia parte din ce pot produce cele 90 kilocalorii ale regiunii Moscovei.

Cea mai mare parte a energiei, în medie 60 kilocalorii pe metru pătrat, se cheltuiește pentru evaporarea unei uriașe cantități de apă, care corespunde în medie pentru întreaga suprafață a globului unui strat cu grosimea de un metru. Bineînțeles că întreaga această cantitate recade sub formă de ploi.

Pe limita exterioară a atmosferei „sosesc" 127 de miliarde de miliarde de kilocalorii pe an, care reprezintă 250 kilocalorii pe un cm. pătrat. Din această cantitate, 40 la sută este reflectată, iar pe pămînt ajung numai 150 kilocalorii pe cm. pătrat. O bună parte din această reflecție se datorește norilor.

Din cele 150 de kilocalorii care ajung pe pămînt, 75 la sută sînt absorbite de suprafața pămîntului, iar 25 la sută de către atmosferă, care astfel se încălzește. Jumătate din căldura absorbită de suprafața terestră se cheltuiește pentru evaporarea apei, iar restul este cedat tot atmosferei. Astfel s-a rezolvat și vechea problemă: „atmosfera încălzește pămîntul, sau pămîntul încălzește atmosfera? Se vede aici că a doua variantă este cea justă.

N-am spus încă nimic despre energia care revine procesului vieții. Ea reprezintă mai puțin de 1 la sută din radiația solară. Cu toate acestea ea întreține cel mai complex și cel mai important fenomen natural, care cu timpul, prin intermediul omului, va influența din ce în ce mai profund fenomenele naturii.

Rezultatele obținute de către noua știință a bilanțului termic prezintă o importanță practică imediată pentru marile lucrări de schimbare a condițiilor naturale care se efectuează în Uniunea Sovietică. Cunoscînd legile bilanțului termic, se pot calcula și prevedea exact schimbările climatice ce se produc în regiunile respective. La irigarea deșerturilor se poate astfel stabili exact dinainte cît va scădea temperatura aerului în noile oaze. La secarea mlaștinilor se schimbă de asemenea regimul temperaturilor și se poate influența apariția înghețurilor. Marile lacuri de acumulare, mările artificiale măresc mult evaporarea, schimbă viteza vîntului, putînd modifica regimul precipitațiilor în regiuni întinse.

În prezent, la cercetările asupra bilanțului termic terestru lucrează multe instituții științifice din U.R.S.S. Aceste cercetări au ca scop schimbarea climei, crearea unor condiții climaterice mai favorabile vieții, mai prielnice oamenilor.

Ing. A. NEGREA

ȘTIAȚI CĂ...

...există un animal cu pleoape duble? Cămila are, pe lîngă pleoapa obișnuită, o pleoapă inferioară, subțire și străvezie, care servește drept paravan împotriva nisipului din deșerturi.

...în insula Caraibelor femeile nu folosesc între ele aceeași limbă cu a bărbaților? Atunci însă cînd se găsesc acasă, ele vorbesc la fel ca bărbații lor.

...bananul dă locuitorilor de la tropice nu numai fructele sale gustoase, hrănitoare dar și apă? În regiunile interioare ale unor insule din Filipine finînile se află la mari depărtări una de alta. Localnicii au găsit soluția pentru această situație. Pe plantații speciale ei cultivă bananieri. Tăind tulpinile groase, oamenii obțin apă proaspătă și răcoroasă.

...există plante care pot „umbla"? Plantele acestea cresc în deșerturile din Peru și sînt o specie de cactus numită „andante" (păsitor). În loc de rădăcini planta are lăstari acoperiți cu spini ascuțiți. Împins de vînt, cactusul se mișcă pe distanțe mari, obținînd hrana și umezeala nu din sol ci din aer.

Printre produsele alimentare exportate de R. Cehoslovacă în toată lumea se numără și berea cehă. În anul 1958 s-au produs 12,6 milioane hectolitri de bere. În fotografie: un aspect din sala de fierbere a fabricii de bere din Plzen, unde se fierbe cunoscuta bere „Pilsner Urquell".

Electrosomnul-

în locul cîntecului de leagăn

De mii de ani, mamele de pe întreg cuprinsul globului nostru pămîntesc își adorm pruncii cîntîndu-le tărăgănat și lin un cîntec de leagăn duios. Desigur că nici una dintre ele nu s-a întrebat în ce constă „secretul" cîntecului de leagăn, de ce provoacă el somnul odihnitor și binefăcător. Acest „secret" l-au dezvăluit oamenii de știință, fiziologii, prin stabilirea în linii generale a mecanismului de funcționare a creierului.

Dacă asupra unui centru al creierului încep să acționeze excitații ritmice, acest centru obosește repede și activitatea lui este frînată. Din acest loc procesul de frînare se extinde asupra zonelor vecine, așa precum un lichid se revarsă dintr-un vas umplut.

Cîntecul de leagăn, „glasul roților de tren" și celelalte mijloace de adormire provoacă focare de frînare de la care acest proces se extinde asupra creierului în întregime.

Acestea constituie, însă, așazise mijloace meșteșugărești de adormire. Nu de mult, oamenii au recurs la ajutorul electronicii. Aparatul „electrosomn" creat acum cîțiva ani, trimite creierului excitații electrice ritmice. Cu ajutorul acestui aparat sînt adormiți oamenii ce suferă de insomnie și pot fi adormiți și pacienții care urmează să fie operați. Terapia somnului este cunoscută în tratamentul unor boli psihice. Și totuși savanții au trebuit să revină la cîntecul de leagăn. Sunetele sale nu ajung de fapt la creier: ele sînt percepute de ureche și ajung la creier prin nervul auditiv sub forma unor semnale, unde de excitație însoțite de apariția unor biopotențiali de intensitate scăzută. Cînd fiziologii au tras curba creșterii și scăderii acestor potențiali, s-a constatat că ea amintește forma unui clopot.

Oamenii de știință sovietici N. M. Scerbakov și B. O. Bilotov au anunțat nu de mult că în U.R.S.S. a fost construit un nou aparat pentru somnul electric. Acest aparat cîntărește numai 600 de grame. La dispensarul de neurologie psihică din Odesa s-a încercat noul aparat. El poate fi conectat la rețeaua de curent obișnuit. Aparatul va putea fi folosit nu numai în spitale, dar și în locuințe, devenind un înlocuitor cu valoare deplină a cîntecului de leagăn.

Un ficus neobișnuit

Trunchiul copacului numit „ficus religios" are un diametru de 1.5 m.; în ramurile sale dese poate trăi o familie numeroasă de maimuțe. Astfel de copaci sînt mulți în India, dar acest ficus nu poate fi confundat cu altul, el are semnul său distinctiv; în coroana sa deasă este „înfiptă" tulpina unui palmier.

Cîndva, în scorbura ficusului vînturile au adus pămînt și sămînță de palmieri. Astfel doi copaci cu totul diferiți trăiesc împreună de mulți ani.

„SEVER-2" — automobilul cu elice

Automobilul albastru, asemănător „Pobedei", este gata de plecare. În loc de roți el are schiuri și un mic motor de avion de 260 c.p., ce antrenează o elice cu trei pale, amplasată în spate. Automobilul cu elice, denumit „Sever-2" (Nord-2), a fost pus la punct în biroul de studii de sub conducerea constructorului șef Nicolae Kamov. Capacitatea de încărcare a autovehicolului poate atinge 600 de kg., el avînd o viteză orară de 50-60 km. Pe terenuri netede și pe care stratul de zăpadă este întărit, mașina poate atinge o viteză de peste 100 km. pe oră. Autovehicolul trece ușor peste îngrămădiri de zăpadă înalte de un metru. Primele schiuri au fost construite din oțel inoxidabil. Recent, ele au fost înlocuite cu schiuri avînd plăci din polietilenă, care micșorează considerabil frecarea, mărindu-se astfel viteza.

Păstorul electric

Nu va trece mult timp și poetica imagine a păstorului supraveghind turmele sau cirezile, va deveni o simplă figură de stil. În locul lui va fi pusă din ce în ce mai mult să păzească animalele... electricitatea (în regiunea Constanța, de pildă, s-a prevăzut ca, la sfîrșitul anului să se folosească acest mijloc pe o suprafață de 10.000 hectare pășune).

Institutul de Cercetări pentru Mecanizarea și Electrificarea Agriculturii din Capitală recomandă să se folosească electricitatea pentru îngrădirea porțiunii de pășune fixată pentru o turmă, pentru împrejmuire în adăposturi, padocuri, pentru paza împotriva cîinilor vagabonzi etc. Instalația se compune dintr-un gard din sîrmă neizolată, montată pe stîlpi cu izolatori, un pulsator și o sursă de energie electrică. Cum funcționează gardul sau „păstorul electric"? Sursa de energie electrică alimentează pulsatorul, care dă naștere unor impulsuri de înaltă tensiune între sîrma gardului și pămînt. Animalele de pe pășune, prin atingerea sîrmei, primesc un șoc electric. Treptat, la animale se creează o teamă de a se apropia de gardul „buclucaș".

Ruinele de la Simbabwe

Spre capătul de sud al Africii, în regiunea de miază-zi a Rhodeziei, se găsește unul din cele mai interesante vestigii ale trecutului continentului negru: ruinele orașului Simbabwe.

Descoperite la sfîrșitul secolului trecut, ruinele de la Simbabwe au fost considerate multă vreme în literatura de specialitate drept legendara țară Ophir.

Unii oameni de știință însă, au contestat exactitatea acestor afirmații.

În timpul din urmă, prin mijloacele ce stau la dispoziție științei, prin metoda carbonului radioactiv, s-a reușit a se face lumină în ceea ce privește vechimea acestor interesante ruine. Resturile lemnului de construcție găsit între clădiri au fost analizate prin această metodă, ajungîndu-se la concluzia că orașul a fost clădit prin secolul al XII-lea sau al XIII-lea al erei noastre.

PE HARTA SEPTENALULUI

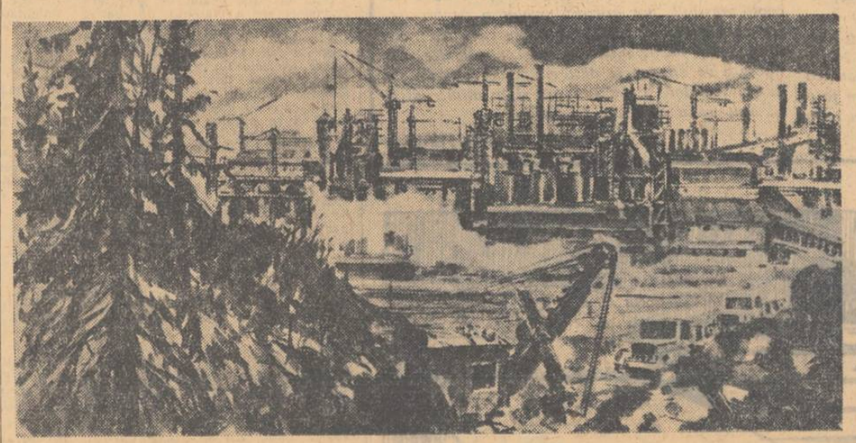

Pe malul Mureșului înfloresc magnolii

Puțină lume va fi știind că la Simeria, pe malul Mureșului, înfloresc, în luni de primăvară magnolii. Cinci, șprezece soiuri de magnolia cu flori albe, marmoreene, — cea mai bogată colecție de la noi din țară — au aflat printcios loc de creștere într-un imens parc în care se însoțesc, în splendidă vecinătate, pînă la apropie trei sute de specii de arbuști din Europa, din America și din Asia. Ce reprezintă acest parc unde nu contenește cîntec de păsări, de cînd înfloresc mălinii și răsună trilurile privighetorii, pînă tîrziu în toamnă, o spun, mai bine ca oricine, specialiștii.

„Bogăția dendrologică a parcului din Simeria, — scrie în cartea de onoare academicianul Mihail Korjev, arhitectul peisagist al Moscovei — e uimitoare și reprezintă o adevărată comoară din punctul de vedere al speciilor și vîrstei plantelor. Parcul — continuă el — reprezintă un monument național în arta parcurilor..." *La fel e apreciat parcul-stațiune experimentală a Institutului de Cercetări Silvice — de toți vizitatorii, specialiști veniți din R. P. Polonă, din R. D. Germană, din R. Cehoslovacă, din R. P. Bulgaria și din alte țări ale lumii. Prestigiul stațiunii e evident de altfel și în schimbul intens cu instituții asemenea care, prin intermediul Academiei R. P. R., trimit aici plicuri micuțe cu tot soiul de semințe și cer în schimb altele, dobîndite prin temeinice și îndelungi cercetări în Simeria.*

Dar omul venit să vadă parcul din Simeria, așa cum ar vedea o grădină ori o colecție de lucruri rare, nu se interesează, în mod obișnuit, de aceste aprecieri și nici de planul amplu de cercetări al colectivului de aici, condus de tînărul inginer, iubitor de natură, Radu Stelian, om cu înalte studii de specialitate în U.R.S.S. Cei ce vin aici să se preumble în orele îngăduite pentru vizită se interesează rar de problemele tehnicii de cultură, în pepiniera și în condiții forestiere, a speciilor noi, aclimatizate, ori studiate aici, precum bradul duglas, pinul strob, bradul de Caucaz, arborele de pluță, ienuperul de Virginia. Cei aduși nu de treburi în parcul de la Simeria vin să-și bucure ochii, să se desfete văzînd toamna, torța gigantică a frunzișului tulipierului și-n primăvară florile multe, albe, ușor rozalii și deseori parfumate ale magnoliilor; vin să admire într-un colț verdele argintiu al chiparosului californian, verdele palid fraged, al tuiei gigantice, verdele noptatec al molizilor; vin să afle în parcul de pe malul Mureșului, cîntec de păsări pornite acum, în luna mai, din tufe ninse de călin, din tufele împurpurate ale cireșului japonez, ori gingaș zumzet de albine bete de nectar și soare, în aurul ghirlandelor florii de forsiția. Lungi poteci îi poartă între uriași platani cu scoarța netedă, argintie, printre chiparoși plîngători ori, mai departe în pădurea de luncă, printre ulmi, stejari, plopi și jugaștri, printre salcîmi bătrîni de care e bine să se știe că sînt poate cei mai vechi din țara noastră. Spre a însufleți imaginea parcului — care nu-i ca pentru specialiștii de aici făptură vie — vizitatorii se îndreaptă spre un loc unde țarcuri anume făcute, sub îngrijirea Ilonei Kovari, trăiesc căprioare, cerbi, fazani, între care pășește falnic, scump juvaer al naturii, fazanul cu pene de purpură și de aur, ca o pasăre năzdrăvană din poveste.

Dar în superbul parc, mult admirat de oaspeți veniți de peste hotare, în parcul unde găsesc desfătare atîția și atîția muncitori din centrul ceferist al Simeriei ori din Deva, o mină de oameni muncește. „Monumentul național", cum îl numea acad. Mihail Korjev, trebuie îngrijit. Sînt arbori care îmbătrînesc și mor, sînt arbori care au nevoie de îngrijire anume, sînt alții care se cer cu amănuntul cercetați și așezați unde le e drag să crească: merișorul pururi verde și tisa cu lemnul tare din care altădată se făceau cuie, la loc umbros; chiparosul de baltă la umezeală, molidul japonez, sensibil la ger și uscăciune, în locuri ferite, trandafirii în rosarii însorite; pînă și păsările pădurii, cărora li s-au făcut cuiburi speciale, sînt supuse unui examen științific. O mină de oameni muncește: studiază, cercetează, pentru ca pădurile noastre să se înavuțească în lemn scump, trebuincios economiei țării, pentru ca parcurile orașelor să dobîndească arbori și tufe frumoase, pentru bucuria celor ce le vor privi și admira.

Virgil DĂNCIULESCU

Gingașele magnolii înfloresc azi și în țara noastră

Către sfîrșitul planului septenal harta Uniunii Sovietice va fi aproape de nerecunoscut. Și în primul rînd partea ei răsăriteană: Siberia.

La cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. s-a luat hotărîrea că pentru dezvoltarea regiunilor răsăritene a U.R.S.S. în 1959—1965 să fie cheltuit un procent de 40 la sută din volumul total de investiții. Savanți, economiști, ingineri și alți oameni cu munci de răspundere au însemnat pe hartă diferite puncte, linii, patrate, triunghiuri.

Vor trece cîțiva ani și aceste „triunghiuri", „patrate", „linii" — vor deveni uzine, hidrocentrale, mine, combinate metalurgice, chimice, căi ferate.

Bogățiile Siberiei sînt imense. De pildă, regiunea Irkutsk, regiune centrală din Siberia, cu o suprafață cît a Franței și Angliei luate la un loc, se găsește un bazin carbonifer ale cărui rezerve sînt socotite la 67 miliarde tone.

Pînă acum au fost scoase numai 200 milioane tone. Acesta e doar un început. Aici răsună deja glasul escavatoarelor, buldozerelor, macaralelor. Se fac șosele, apar clădiri în pînă taigă, canale, linii de înaltă tensiune. Urșii, lupii, vulpile și alte animale sălbatice se retrag în pădure. Însă și acolo vor fi ajunse de om, care este mai tare decît natura.

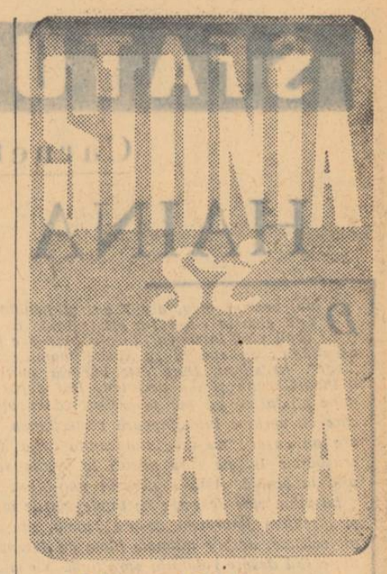

25 milioane de ceasornice pe an

În fiecare an, în Uniunea Sovietică se fabrică 25 milioane de ceasuri. În privința numărului absolut de ceasuri fabricate, Uniunea Sovietică se află pe locul 3 din lume, și pe locul 2, imediat după Elveția, în ce privește producția ceasurilor de mînă. Planul septenal prevede și în privința producției de ceasuri cifre grăitoare. În acești ani industria sovietică producătoare de ceasuri va satisface în întregime nevoile de ceasuri ale oamenilor sovietici. Vor fi fabricate ceasuri de cele mai diferite tipuri, ceasuri de mînă și de buzunar, de aur și placate cu aur, cu cadran colorat, ceasuri de birou sau de voiaj, rotunde, pătrate și chiar de formă triunghiulară. Va fi fabricat și un tip de ceas calendar. Acel care distrat sau uituc fiind nu obișnuiește să-și întoarcă ceasul, va putea folosi ceasul cu remontare automată. Pentru nevoile sportive vor fi fabricate ceasuri cu două secundare. Pentru expedițiile polare s-au și realizat ceasurile „Antarctida", al căror cadran este divizat în 24 de ore. Interesant este tipul de ceas de mînă care figurează în planul de producție pe următorii ani. La ora cînd posesorul ceasului dorește, se declanșează un dispozitiv care face să răsune un semnal melodios.

Nu știm dacă lectura acestor scurte însemnări a durat mai mult de două minute. Cert este, însă, că în numai două minute, de pe benzile rulante ale fabricilor de ceasuri din U.R.S.S. au „plecat" peste 350 de ceasuri!

Viteze record în lumea animalelor

Cele mai rapide viețăți locuiesc în adîncurile întunecate ale mării. Sînt caracatițele. Oricît de curios s-ar părea, aceste viețăți sînt urmașii și cele mai apropiate rude ale animalelor care merg cel mai încet — racii și melcii.

Caracatița se mișcă asemenea unei rachete, eliminînd cu presiune apa pe care o înghite și apoi înaintează cu o viteză cu adevărat fulgerătoare. Nici o viețuitoare nu se poate salva prin fuga cînd o urmărește caracatița. Unele caracatițe dezvoltă o viteză de 60 m. pe secundă (216 km. pe oră).

Acestea sînt vitezele record în lumea animală. Numai șoimul care se năpustește din înălțimi asupra victimei sale zboară cu 100 m. pe secundă. Însă aici acționează și forța de atracție. Toate celelalte viețăți: păsări, pești, animale, se mișcă mult mai încet.

În cursul migrațiunii de toamnă și primăvară, rațele dezvoltă deseori viteza unui tren de persoane, 70-95 km. pe oră, gîștele 67-88 km. pe oră. Păsările mici cîntătoare străbat numai 30-48 km. pe oră.

Oamenii care cunosc puțin animalele, cred că cei mai iuți și cei mai rezistenți sînt reprezentanții sălbatici ai faunei. Animalele domestice sînt considerate de obicei ca fiind mai încete. În realitate nu este așa. Calul de curse, de pildă, poate ajunge și lăsa în urmă orice animal sălbatic, chiar pe distanțe mici. Pe distanțe mari, calul de curse nu are egal în lumea animalelor. Nici antilopele, nici lupii de stepă, nu rezistă la întrecerea cu calul.

Calul de cursă aleargă după tabelul întocmit de cunoscutul scriitor și zoolog Thompson cu viteza de 16 m. pe secundă, în timp ce antilopa face 14,6 m., iepurele 12,3 m., vulpea 11,4 m pe secundă.

Despre viteza animalelor sălbatice, este greu de emis o apreciere definitivă întrucît în unele împrejurări animalele sălbatice, care se mișcă încet și greoi, se năpustesc asupra dușmanului cu o iuțeală deosebită. Sînt cunoscute cazuri în care în preerie ursul a ajuns un cal, iar exploratorii cehi Zigmund și Hanzelka povestesc că într-un rînd un rinocer, animal greoi, a alergat mult timp după „Tatra" lor care gonea cu 40 km. pe oră.

AGRICULTORUL amator

Ocupație plăcută și pentru copiii dv.

V-ați gîndit vreodată să creșteți iepuri de casă? Ocupația este ușoară și plăcută. Este bine să solicitați la treaba asta și ajutorul copiilor care în felul acesta își pot petrece timpul lor liber cu folos — și folosul n-ar fi numai al lor. Din creșterea iepurilor, (și îndeosebi a iepurilor crescuți pentru blană și carne din rasele Chinchilla, Albastru vienez și Argintiu francez) puteți avea o serie de avantaje de loc neglijabile.

La început — așa cum e firesc — porniți cu 4—5 iepuri. Deoarece iepurii se înmulțesc ca... iepurii, în timpul unui an obțineți de la fiecare iepuroaică 30—40 de pui. Dar acesta nu este singurul avantaj. S-a constatat, de pildă, că iepurele nou născut se dezvoltă rapid, dublîndu-și în a șasea zi greutatea pe care a avut-o inițial. La 3—4 luni iepurele poate fi tăiat. Nu spun un lucru nou cînd precizez că, în ceea ce privește gustul și puterea de hrănire, carnea de iepure se apropie de cea a păsărilor. Blănițele pot fi folosite pentru paltonașe de copii, căciuli, gulere și căptușeli de mantale etc. În cazul în care se cresc iepuri Angora, din puful obținut (producția anuală este de 300—500 grame de la un iepure) se pot confecționa flanele, căciulițe etc.

Iată cîteva indicații privind creșterea iepurilor de casă. În fiecare gospodărie se pot confecționa cuști (cu suprafața de 0,80/0,80 m) din scînduri, cărămizi care se vor înveli cu carton asfaltat, stuf sau șindrilă. Cuștile, pe 2-3 rînduri unele peste altele, trebuie să fie așezate în locuri mai izolate, sub un șopron sau un copac. Se cere ca în cuști să se păstreze o curățenie exemplară. Cuștile vor fi zilnic curățate, iar săptămînal vor fi spălate cu apă fiartă și leșie.

În timpul verii, iepurii de casă vor fi hrăniți cu nutrețuri verzi (lucernă, trifoi etc.), cu zarzavaturi (varză, spanac, salată etc.), cu frunze de arbori (fag, salcie, salcîm, anin, dud etc.). Iepurii mănîncă cu plăcere urzica, atît în stare verde (lăsată să se ofilească ca să nu... urzice) cît și uscată. În timpul iernii, hrana de bază o constituie finul. Este bine ca iepurii să primească în tot cursul anului grăunțe de cereale (ovăz, orz, porumb) și din cînd în cînd lapte integral sau smîntînit și zer proaspăt. Este recomandabil ca apa să fie în permanență proaspătă (nu prea rece).

S-ar mai cuveni amintite cîteva date importante privind creșterea iepurilor: împerecherea se începe cînd femelele au vîrsta de 6—8 luni, sarcina durează 30 de zile, înțărcarea puilor se face la vîrsta de 1.1/2 — 2 luni.

Ing. zootehnist Th. MARCAROV

SFATURI • Modă • COSMETICĂ • Gospodărie

Carnet pedagogic

HAINA LUI DINU

Dinu, vecinul meu, are 7 ani și jumătate și este elev în clasa I-a elementară. Este un copil vioi, inteligent, învață bine și e foarte ascultător; în special ce spune mămica lui e „lege". În sfîrșit, Dinu este bucuria părinților, a învățătorului și ...a vecinilor. Dar departe de mine gîndul să vă fac să credeți că micuțul de care vă vorbesc întruchipează perfecțiunea. Dinu are un cusur: nu are întotdeauna grijă de lucrușoarele lui pe care uneori le pierde sau le uită la școală. Asta e necazul părinților.

La mine vine deseori; ne înțelegem de minune și discutăm împreună despre școală, mașini și motociclete, despre ultimele filme de desene animate sau despre călătoria spre lună. Nu m-a mirat deci deloc, cînd azi la ora patru mămica lui a venit ca să întrebe dacă Dinu nu este la mine. Cînd a auzit că nu este și că nici n-a fost a început să-și frîngă mîinile și să-mi spună:

— Nu știu ce să mă fac? Am venit acum de la serviciu și am văzut că Dinu nu a venit încă acasă. Unde o fi? Unde poate să fie de la ora 12 de cînd a plecat de la școală? El vine întotdeauna direct acasă.

Am rămas înmărmurită. Unde putea fi copilul? Un accident? O activitate extrașcolară la ora aceasta, pe care copilul uitase s-o anunțe? Am plecat împreună cu mămica lui Dinu, hotărîndu-ne ca eu să-l caut la școală, iar ea să meargă pe la cîțiva băieți ce stau în apropiere ca să vadă dacă copilul nu a rămas pe undeva la joacă.

La școală am aflat că cei mici nu au nici un program la ora aceea. Am întrebat în mod special de Dinu. Nimeni nu știa nimic. Femeia de serviciu m-a asigurat că a plecat ca deobicei cu ceilalți copii și apoi m-a rugat (pentru că ne știa vecini) să iau o hăinuță a băiatului, pe care acesta o uitase pe bancă. Am plecat și mai necăjită. M-am dus acasă la învățătorul lui. Știa el ceva? — Nu, nu știa nimic! Copilul avusese în clasă o comportare normală; nimic din atitudinea lui Dinu nu-i atrăsese în mod special atenția.

Timpul trecea. Am telefonat acasă: nici o veste. Am început să colind străzile din jurul școlii. Pierdusem speranța să-l găsesc, dar sînteam că nu mă puteam întoarce fără copil. Mergeam fără o țintă precisă. Se întuneca. Deodată inima mi-a zvîcnit. Un copil, cu ghiozdanul în spate, ședea în colț, la întretăierea drumurilor, uitîndu-se nehotărît încotro să apuce.

— Dinu!!

Copilul a tresărit, dar nu s-a mișcat din loc. M-am apropiat de el.

— Dinu, ce este cu tine? Ce cauți aici? Ce faci? Am întins spre el mîna, mîna în care ținusem tot timpul hăinuța pe care el o uitase la școală și pe care mi-o dăduse îngrijitoarea să i-o duc acasă. Copilul și-a ațintit privirile asupra ei, a apucat-o cu mîinile și plîngînd nervos a început să spună:

— Haina mea, asta-i haina mea! Acum că am haina pot să viu acasă?

— Sigur dragă, mămica și tătucu te așteaptă. Dar ce s-a întîmplat?

Ținîndu-mă strîns de mînă în drum spre casă, băiatul mi-a explicat simplu:

— Eu am mai pierdut odată un creion și altă dată o gumă, odată chiar abecedarul — dar pe astă l-am găsit a doua zi. Odată însă am pierdut bascul. Cînd acum trei zile mi-a cumpărat mămica haina asta, mi-a spus: „Bagă de seamă, dacă o pierzi sau o uiți pe undeva, nici să nu mai vii acasă, să te duci unde știi, căci acasă fără haină nu te primesc".

Și azi cînd eram aproape de casă am văzut că n-am hăinuța, pe care cînd mă întorc de la școală o țin pe mînă, pentru că se face cald...

Dar acum o am din nou, acum mă duc acasă! M-a strîns mai tare de mînă și fericit mi-a zîmbit, ridicînd spre mine fața, fața pe care se vedeau urmele oboselii și ale foamei. Scena întîlnirii dintre copil și părinți ar fi greu s-o povestesc. I-am spus mamei cele întîmplate. Asculta și repeta mecanic: „Vai de mine, ce-am făcut!". Am lăsat-o să se liniștească, dar mîine ți voi spune prietenește ceea ce cred eu despre părinții care nu-și cîntăresc cuvintele și care folosesc cu ușurință formule ca „să pleci de-acasă", „să nu te mai văd niciodată în ochi", „te tai în bucăți", etc.

Îi voi demonstra că părinții aceștia, dacă au copii sensibili, pot provoca uneori o nenorocire, iar dacă copiii lor nu vor proceda ca Dinu, vor ajunge la concluzia că „mama spune multe, dar nu face ce spune" și deci ei își vor știrbi din autoritatea lor. Și într-un caz și în altul, părinții sînt aceia care au de pierdut.

Lili PLAIU

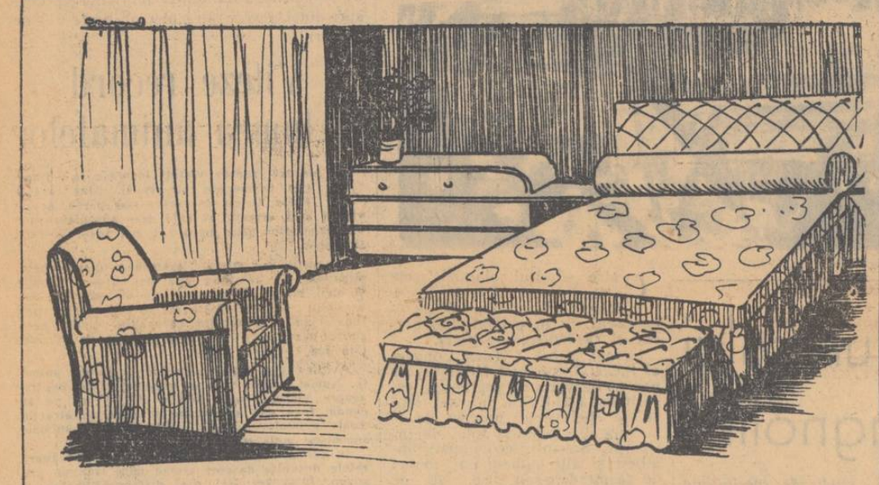

UTIL ȘI FRUMOS

Frumoasă, dar mai ales utilă este lada cu așternut cînd e făcută cu socoteală și cu gust. Iată o sugestie: pe capac se face o saltea potrivită, iar de jur-împrejur se pun volănașe, ambele din materialul studioului sau — dacă nu avem — din ceva cît mai apropiat. Ziua se poate ședea foarte bine pe ea, în jurul unei mese cu musafiri (face cît 2—3 scaune), iar în cazul că avem vreun oaspe pentru mai mult timp, o putem împinge lîngă fotoliul cel mare (la a cărui înălțime trebuie să fie făcută și lada), o ancorăm bine cu sfori, curele sau altceva potrivit, de picioarele din față ale fotoliului și iată un culcuș destul de onorabil, mai ales dacă musafirul nu are nici prea **multe pretenții.**

Curierul nostru

MARIORA ȘI ILIUȚ: Apreciem foarte mult entuziasmul, abnegația, cu care vă îndepliniți sarcinile profesionale. Oricît de ocupați ați fi însă, este absolut necesar să vă faceți timp și pentru rezolvarea problemelor personale. Greșit procedați atunci cînd vă dezinteresați complet de viața particulară, de relațiile cu prietenii, cu rudele. Fiecare lucru își are locul lui în viață și trebuie să i se acorde importanța ce o merită.

VIORICA M.-Oradea: Greșeala pe care ați făcut-o la început se poate repara mai greu acum. Nu sîntem de părere să mai acceptați continuarea stării actuale de lucruri. Cu cît mai repede, cu atît mai bine, ea trebuia clarificată într-un fel. Vorbele lui nu sînt suficiente. Trebuie să treacă și la fapte. Altfel, totul e inutil.

O. P.: Poate că v-am împlinit dorința publicînd modele de rochii de vară în numărul din 25 aprilie 1959. Dacă nu, atunci vom reveni cît de curînd, făcînd loc în revistă sugestiei dv. Vă rugăm să ne mai scrieți.

FLORICA T.-Petroșani: La vîrsta dv. apare aproape nefiresc să vă puneți o asemenea întrebare. Pentru dv. viața de abia începe și aveți tot timpul să întîlniți ceea ce doriți. Spre deosebire de alte fete de vîrsta dv. aveți și o experiență care, oricît de tristă ar fi, totuși vă va fi folositoare în viață.

S. M.-Iași: Dv. vă este foarte greu acum să judecați lucrurile la... rece. Și totuși n-a fost decît o aventură, a cărei victimă sînteți acum. N-ați judecați însă toți oamenii prin prizma acestei aventuri. În orice sac cu grîu se mai găsesc și cîteva boabe de neghină. Situația dv. specială vă face să vedeți lucrurile mai întunecate decît sînt ele în realitate. Aveți încredere în viață, în oameni.

MARIANA: Este destul de greu să vă dăm un sfat în această problemă. O soluție ar fi să mergeți în vizite, la spectacole, să vă formați un cerc de prietene și prieteni. Nu neglijați însă creșterea și educarea copiilor dv. Mai scrieți-ne.

MERI S.-Brăila: V-ați grăbit cînd ați făcut acest pas. Trebuia să mai așteptați, să-l cunoașteți mai bine. Acum, după ce faptele s-au consumat, aveți datoria ca printr-o atitudine fermă să-l faceți să înțeleagă cît de greșit este drumul pe care a pornit. Nu priviți cu îngăduință greșelile lui. În acest fel nu se va îndrepta. Mai scrieți-ne după cîtva timp.

TUȚI-Petroșani: Ceea ce ați întreprins este foarte bine. Nu vă sfătuim să reveniți la vechea situație, fiindcă din cele ce ne-ați scris nu vedem șanse de îmbunătățire a relațiilor dintre dv.

LILIANA-Suceava: În asemenea situații, o hotărîre se poate lua numai în funcție de omul respectiv. Teoretic vorbind, lucrurile nu au șanse să meargă prea departe, dată fiind diferența mult prea mare de vîrstă. Ar trebui să fie un om cu un caracter excepțional ca să înțeleagă toate problemele ce se vor ivi. De aceea, e bine să vă mai gîndiți.

C. DUMITRESCU-Tg. Mureș: Datoria dv. este să discutați cu amîndoi și să le arătați că este chiar în interesul lor, al fericirii și vieții lor, să amîne cu cîțiva ani înfăptuirea celor ce și-au propus. Să-și termine facultatea amîndoi și, după aceea, să rezolve problemele mari ale vieții. E mult mai bine așa.

ANY D: Nu ne-ați scris ce spune el, dacă sentimentele sînt aceleași ca înainte. Se pare că nu. În acest caz vă sfătuim să renunțați, să nu întreprindeți nimic. Nici n-ar fi cinstit acest lucru. Ați făcut o greșeală pe care o plătiți scump acum. Nu mai faceți și altele.

V.O.D.-Zalău: Nu vă rămîne decît să acceptați propunerea lui. Se pare, din cele relatate în scrisoare, că vă înțelegeți foarte bine. În aceste condiții, nu are nici un rost să mai aminați lucrurile. Cu cît mai repede, cu atît mai bine pentru dv. Mai scrieți-ne între timp.

VIORICA I.: Noi credem că soțul dv. va înțelege că atitudinea lui este în totul nejustificată. Invitați-l să meargă într-o seară cu dv. la cercul de citit organizat în cartier și sîntem siguri că-și va schimba părerea. Activitatea obștească a dv. întîmpină acum unele greutăți, tocmai de acolo unde vă așteptați mai puțin, dar nu trebuie să vă descurajați. Sîntem siguri că și el se va bucura în cele din urmă de succesele dv.

Agenda gospodinei

Scoaterea petelor de pe țesături

Ne vin foarte multe întrebări în legătură cu scoaterea petelor de pe țesături. Răspunsuri am dat și continuăm să dăm, atît la rubricile noastre, cît și direct cititorilor. Am considerat însă folositor să dăm unele indicații generale, valabile pentru toate aceste mici neplăceri, astfel ca pe viitor să ne putem rezuma în răspunsuri numai la amănuntele specifice fiecărui fel de pată în parte.

În primul rînd este necesar să facem identificarea precisă a naturii petelor, identificare care se poate face după forma, mirosul, culoarea, asprimea și gradul de pătrundere al petei.

O indicație foarte utilă este observarea GRADULUI DE PĂTRUNDERE a petei în țesătură. Astfel, lacurile, ouăle, mîncarea, sîngele, noroiul lasă pete de suprafață. Petele absorbite de țesătură provin de la grăsimi, cerneală, cacao, transpirație etc.

Pentru îndepărtarea petelor se practică combinat atît acționarea mecanică cît și aplicarea tratamentului chimic.

Acționarea mecanică, respectiv frecarea locului pătat, nu trebuie făcută energic, căci în acest caz rămîn urme vizibile pe suprafața țesăturii, care adesecri nu se mai pot înlătura. Un mijloc mult mai eficace și inofensiv de acțiune mecanică este „baterea" locului pătat cu peria înmuiată în solventul respectiv. Pentru acest scop se pot folosi o periuță de dinți sau de unghii și, în caz că e vorba de o pată mai mare, peria pentru haine.

O măsură, care ajută foarte mult la aplicarea cu succes a tratamentului chimic este următoarea: se introduce sub locul pătat o pînză albă curată, așezîndu-se apoi totul pe o suprafață netedă; după aceea cu o țesătură, de asemenea albă și curată, îmbibată în solventul indicat, se tamponează locul pătat, frecînd ușor pata în cercuri spre mijloc, astfel ca pata să nu se întindă. Este necesar a se schimba mereu locul murdărit al tamponului și totodată a se schimba poziția pînzei, așternută sub țesătură, astfel ca sub locul pătat, pînza să fie în permanență curată. În acest mod se evită formarea marginilor, așa zisele „rînduri".

Dacă totuși nu s-au putut evita complet, pentru înlăturarea lor se va proceda astfel: după scoaterea petei se presară locul cu benzină, se apasă bine pasta formată și se lasă astfel pînă la uscare, îndepărtîndu-se apoi urmele de talc prin periere uscată.

Doina POPA

Conservarea spanacului și măcrișului

Spanacul și măcrișul sînt legumele cele mai timpurii care apar o dată cu venirea primăverii, de au însă o existență de scurtă durată. Datorită valorii nutritive (bogăție în substanțe azotoase, zaharuri, săruri, substanțe minerale și vitamine) a bunei lor digestibilități, precum și a calităților lor gustative plăcute, multă lume dorește să le poată consuma și în lunile cînd nu se mai găsesc în stare proaspătă.

Dăm mai jos modul de preparare și conservare a piureului de spanac și măcriș, care este asemănător pentru ambele legume, procedeu foarte ușor de aplicat. Pentru piureu se folosesc frunzele tinere, proaspete, de culoare verde, fără pămînt; nu se folosesc tulpinile prea groase sau florile care au gust amar. Piureul e bine să se prepare imediat, evitîndu-se păstrarea frunzelor timp mai îndelungat. La început se sortează frunzele, înlăturîndu-se frunzele îngălbenite, vătămate, buruienile etc. O operație foarte importantă este spălatul frunzelor; deobicei frunzele de măcriș și spanac sînt murdare cu pămînt și nisip, care se spală greu, mai ales dacă recoltarea lor s-a făcut pe ploaie sau după ploaie. Spălarea frunzelor în așa fel încît să nu rămînă nici o urmă de pămînt este foarte importantă pentru că el poate fi o sursă de infectare a produsului provocînd alterarea conservei. De aceea spanacul și măcrișul se spală de două, trei ori în apă curgătoare de la robinet care e cu presiune. După ce au fost spălate, frunzele de măcriș și spanac se opăresc timp de 4—5 minute în apă aproape de fierbere. Opărirea are loc atît pentru îmbunătățirea gustului, cît și pentru înmuierea frunzelor, ceea ce va ușura trecerea lor ulterioară prin sită. Apoi, frunzele de spanac și măcriș se trec încă fierbinți (neracite) prin mașina de tocat cu sita cea mai deasă. Piureul obținut se încălzește pînă aproape de fierbere (80 grade), introducîndu-se fierbinte în borcane. Se leagă foarte bine cu pergament și se fierbe 70—80 minute, socotindu-se timpul din momentul începerii fierberii.

Aurelia AVRAM

E bine să știți că...

...Talpa de crep este ceva mai pretențioasă la întreținere decît celelalte sorturi de cauciuc utilizate ca talpă pentru încălțăminte, deoarece se murdărește relativ ușor. Ea se poate curăța prin spălare cu peria, folosindu-se însă în locul apei curate, cum e cazul la cauciucul obișnuit, o soluție groasă de săpun neutru (fulgi, săpun de bărbierit). Se va proceda apoi la o a doua spălare cu apă curată, care are drept scop îndepărtarea completă a soluției de săpun. Uscarea, după curățirea tălpilor, nu se va face direct la soare și nici la vre-o sursă de căldură artificială (calorifer, sobă etc.). În orice caz trebuie reținut că spălarea cu produse petrolifere (benzină, gaz etc.) este cu totul contraindicată, deoarece acestea atacă cauciucul. Tălpile, în asemenea cazuri, devin lipicioase și își pierd valoarea lor, (răspuns cititoarei Dorette M. Ruschița).

...Hainele din policlorură de vinil se curăță prin frecare ușoară cu o cîrpă albă curată, mușiată în spumă de săpun. Atenție la frecat, spre a nu se zgîrîia, (răspuns cititorului Gh. Iliescu-Iași).

Haină bărbătească sport, cu revere mici (model realizat de casele de creație a modei din Praga).

FOLOSIREA RAȚIONALĂ A FARDURILOR

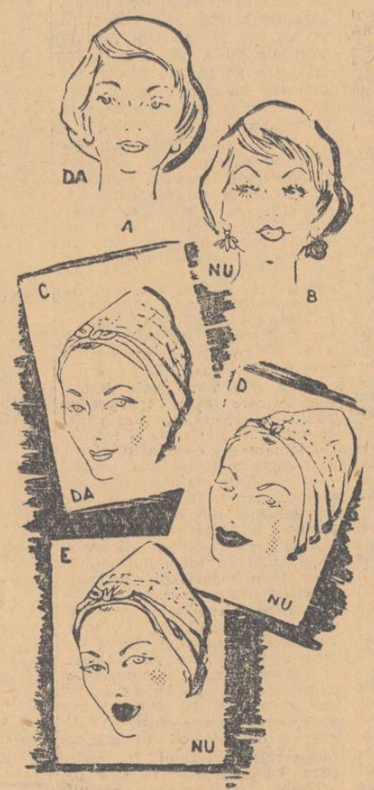

În magazinele noastre de specialitate au apărut o serie întreagă de noi produse cosmetice. De calitate superioară și într-o bogată gamă de nuanțe, aceste produse permit — prin varietatea lor — oricărei femei să-și aleagă ceea ce îi vine bine, cu alte cuvinte îi dau posibilitatea de a alege ceea ce convine epidermei sale și se armonizează cu coloritul pielii, al ochilor și al părului.

Desigur, ca și mine ați remarcat și dv. de multe ori, în tramvai, pe stradă sau în magazine femei și, în special fete tinere, strident fardate, cu buzele rujate mult peste conturul lor natural, cu gene vizibil îmbîcsite de rimel și violent parfumate. Și văzînd cum o femeie drăguță sau chiar frumoasă reușește să se transforme într-o sperietoare sau într-o figură de panopticum, înțelegeți lesne că un asemenea spectacol îi face pe mulți să fie împotriva fardurilor.

În fond însă, nimeni nu este împotriva folosirii fardurilor ci împotriva folosirii lor în mod ridicol, fără discernămînt, deoarece se știe că — întrebuințate cu atenție și îndemînare — ele pot modifica în mod fericit aspectul feței și colorația pielii, ascunzînd mici imperfecțiuni și subliniind calitățile ce merită a fi reliefate.

Pentru a împiedica cititoarele noastre să comită erori — mici în aparență dar care în realitate nu fac decît să sublinieze și să amplifice defectele menite a fi corectate prin fard — vreau să atrag atenția asupra cîtorva greșeli pe care le fac în mod curent multe femei.

Fardul nu trebuie să bată la ochi, el trebuie să fie abia vizibil și să înfrumusețeze persoana respectivă (fig. A). Altfel el asprește figura și o îmbătrînește (fig. B). Din păcate, așa se fardează multe fete tinere, mascîndu-și astfel tinerețea și prospețimea.

Roșul de obraz trebuie întins ușor pe pomeți, și estompat spre tîmple. Pus astfel, el este aproape invizibil, dînd iluzia naturalului. Buzele trebuie rujate urmîndu-se conturul lor natural (fig. C).

Întins în jos de-a lungul obrajilor, roșul de obraz îngreunează și îmbătrînește figura, iar rujul de buze întins peste limitele normale, poate da feței un aer vulgar (fig. D).

Fața va căpăta un aspect scofîlcit dacă roșul de obraz va fi pus doar ca o simplă pată în mijlocul obrazului. De asemenea, fața poate căpăta un aer ridicol dacă buzele sînt vopsite, „în formă de cireașă", lăsînd să se vadă vorțuni necolorate (fig. E).

Iar dacă aveți cuperoză — într-un stadiu mai mult sau mai puțin avansat — este recomandabil să nu folosiți roșul de obraz, deoarece veți face și mai vizibile vinișoarele roșii-violacee.

În concluzie: dacă aveți nevoie de fard pentru mici retușuri, folosiți-l cu multă discreție. Uzați de el, dar nu abuzați.

Sanda NOREANU

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

13-24 MAI 1959

— Salată de ouă cu sos de muștar; miel cu spanac; gogoși cu dulceață.

— Marinată de pește; sărmăluțe în foi de știevie; cornuri cu nucă.

— Cașcaval în aluat; tocană națională; compot.

— Supă de măcriș, cu orez; macaroane la cuptor, cu sos de roșii; lapte de pasăre.

— Budincă de spanac; antricoate de vacă, cu ceapă prăjită; colțunași cu magiun.

— Jumări cu verdeață; perișoare cu smîntînă; plăcintă cu mere.

— Ciorbă de miel; friptură la cuptor, cu salată; budincă de griș, cu sos de vin.

Salată de ouă, cu sos de muștar

Se fierb 6 ouă tari, se curăță de coajă, se taie felii și se așază pe o farfurie unele peste altele. Separat se face un sos de muștar cu ou: se pun într-un castron o linguriță de muștar, 2 gălbenușuri crude și un praf de sare. Se freacă cu o lingură de lemn, pînă s-a amestecat oul cu muștarul, apoi se adaugă 100 gr. ulei puțin cîte puțin. Cînd sosul este gata, se adaugă 2 castraveți în oțet și 2—3 fire de ceapă verde, toate tăiate foarte mărunt. Se potrivește de sărat și de acru. Este bine ca sosul să fie puțin mai sărat. Acest sos se toarnă peste feliile de ou așezate în farfurie, iar împrejur se pun foi de salată verde și felii de ridichi.

Lapte de pasăre

Se pune la foc într-o cratiță potrivit de mare un litru de lapte cu puțină vanilie. Se bat într-un castron 6 albușuri la care se adaugă, după ce s-au făcut spumă, 100 gr. de zahăr pisat, bătîndu-se din nou pînă se ține albușul tare. Cînd laptele începe să fiarbă, se trage cratița pe foc mai mic, astfel încît laptele abia să mai dea în clocote. Cu o lingură mare de masă, se ia din albușul spumă și se împinge albușul din lingură în cratița cu lapte, cu ajutorul unei linguriște. Se formează astfel 4—5 ouă din albuș, nu mai multe, ca să aibă loc în cratiță. Se țin mai puțin de două minute pe o parte, se întorc pe cealaltă parte și se țin încă pe atîta. Se scot cu lingura cu găuri. Se continuă apoi în același fel, pînă se fierbe tot albușul. Pentru ca albușul să rămînă frumos crescut, trebuie să se țină seamă de două lucruri: laptele să nu fiarbă în clocote mari cînd se pune albușul și acesta să nu stea prea mult la foc.

Separat se freacă gălbenușurile cu 100 gr. zahăr și o lingură de făină (aceasta poate fi înlocuită cu puțină făină). Se toarnă cu încetul laptele strecurat, se dă cu totul pe foc moale, amestecînd pînă cînd începe să se lege. Cînd crema s-a răcorit, se adaugă o lingură de rom, se toarnă în farfuria cu care va fi servită la masă, iar deasupra se așază ouăle de albuș.

Un săculeț practic

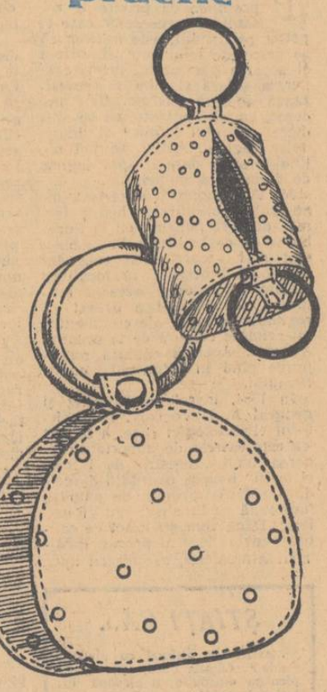

Acest săculeț are avantajul că nu stă umflat decît atunci cînd e plin; cînd e gol — e plat și nu ne incomodează de loc. Nu indicăm dimensiunile, fiindcă sacul poate fi făcut de mărimi diferite. Execuția sacului e simplă: două părți laterale la fel, partea centrală dintr-una, închisă la mijloc cu un fermoar, două urechi solide și bine cusute (una cu nasture, alta cu cheutoare) și cele două toarte metalice sau din lemn.

Cînd lucește catifeaua

Cînd catifeaua lucește, s-a stricat, i s-au turtit firele, într-un cuvînt, cînd nu mai e cum trebuie să fie, remediul e simplu: o periem în răspăr cu o perie destul de aspră, ținînd-o tot timpul deasupra unei oale cu apă fierbinte (abia luată de pe foc) din care să iasă aburi în mod abundent.

In modelele de azi prezentăm:

1. — Fustă dreaptă din balonseide, doc, pichet, sau alt material din bumbac mai gros. Cordonul din spate se oprește în părți în formă de gaică.

2. — Din material în dungi, (stambă, olandină, pichet) o fustă tinerească cu linia largă. Jocul de dungi marchează cuta dublă din față.

3. — Un alt model de fustă cu linia îngustă, clapele buzunarelor sînt subliniate prin tighele. Lărgimea fustei este dată de cuta dublă din spate.

4. — Pe linie largă o fustă din doc sau alt material similar. Garnitură originală de cercuri care se închid față în față. Fusta se închide în față la 2 rînduri.

5. — Din nou o fustă largă din material în buline. Din corsoleta înaltă pornește o croială care formează cordonul care se leagă în față.

6. — Fustă tinerească cu linia sport. Buzunarele mari cu tighele albe. Se va executa din culori închise (albastru-bleumarin, verde, etc.).

7. — Din ecosez mărunt sau pepit o fustă înaltă cu linia asimetrică.

8. — Fustă cu linie evazată. Buzunare mari tighelite.

Desene de Raia SOLOMONICA